Årsredovisning

för

AF Bygg Väst Holding AB

559410-5974

Räkenskapsåret

2024

Fastställelseintyg

Jag intygar att resultaträkningen och balansräkningen har fastställts på årsstämma 2025-06-26.
Årsstämman beslöt att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition.
Jag intygar att innehållet i dessa elektroniska handlingar överensstämmer med originalen och att originalen undertecknats av samtliga personer som enligt lag ska underteckna dessa.

Elektroniskt underskriven av:

Magnus Attemalm, Styrelseledamot
2025-07-03

Styrelsen för AF Bygg Väst Holding AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2024.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

AF Bygg Väst Holding AB är ägare och moderbolag för det affärsdrivande bolaget, AF Bygg Väst AB org.nr 556931-4080.
Företaget har sitt säte i Västra Götalands län, Göteborgs kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

För det rörelsedrivande dotterbolaget så präglades 2024 av en kraftigt vikande efterfrågan på byggmarknaden givet den rådande konjunkturen. Långdragna diskussioner förs med beställarna i projekten för att lösa frågan vem som ska står för de stora kostnadsökningarna som orsakats av höga priser på byggvaror. Under året har åtgärder vidtagits för att hantera stora förluster i dotterbolaget.

Beslut har i april fattats om att inleda en process för att göra en inkråmsaffär där AF Bygg Väst AB förvärvar delar av AF Anläggning Väst AB. Syftet är att säkerställa ansvar för garantier och eftermarknad för genomförda projekt i AF Anläggning Väst AB i samband med att verksamheten upphör.

AF Bygg Väst Holding AB har mottagit 188 200 tkr i aktieägartillskott varav 58 200 tkr har lämnats som aktieägartillskott till dotterbolag.Värdet på andelar i AF Bygg Väst AB har skrivits ner.

Bolaget är anslutet till koncernkontosystemet vilket garanterar tillgång till likviditet och tryggar bolaget finansiellt.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Efter räkenskapsårets utgång har ytterligare 25 miljoner kronor mottagits i aktieägartillskott vilket också har lämnats till dotterbolaget med samma summa.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets verksamhet är att äga andelar i affärsdrivande bolaget AF Bygg Väst AB som i sin tur bedriver bygg- och entreprenadverksamhet i västra Sverige.
En identifierad risk är att dotterbolaget påverkas av den lågkonkunktur som råder och dess negativa inverkan på byggsektorn vilket i sin tur riskerar att medföra ytterligare behov av kapitalförstärkning från AF Bygg Väst Holding AB.

Ägarförhållanden

Bolaget ägs till 87 % av Betonmast Sverige AB (moder, underkoncern), org nr 559097-2724, säte Göteborg. Resterande andel ägs av anställda samt verkställande direktör i AF Bygg Väst AB.

AF Gruppen ASA, org nr 938 702 675, säte Oslo är överordnat moderföretag som upprättar koncernredovisning.

Koncernredovisning kan nås via www.afgruppen.no

Flerårsöversikt (Tkr)	**2024**	**2022/23** (13 mån)
Resultat efter finansiella poster	-248 669	-8 441
Balansomslutning	151 145	188 125
Soliditet (%)	1,33	33,21

Förändringar i eget kapital

	Aktie-kapital	**Balanserat resultat**	**Årets resultat**	**Totalt**
Belopp vid årets ingång	25 000	70 900 000	-8 441 255	**62 483 745**
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		-8 441 255	8 441 255	**0**
Erhållna aktieägartillskott		188 200 000		**188 200 000**
Årets resultat			-248 669 335	**-248 669 335**
Belopp vid årets utgång	**25 000**	**250 658 745**	**-248 669 335**	**2 014 410**

Villkorade, ännu ej återbetalda, aktieägartillskott uppgår per balansdagen till 229 800 000 (41 600 tkr).

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	250 658 745
årets förlust	-248 669 335
	1 989 410

disponeras så att	
i ny räkning överföres	1 989 410
	1 989 410

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2022-12-07 -2023-12-31 (13 mån)
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		0	0
		0	**0**
Rörelsens kostnader	3		
Övriga externa kostnader	4	-34 081	-24 700
		-34 081	**-24 700**
Rörelseresultat		**-34 081**	**-24 700**
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	5	-240 255 000	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	535	501
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-8 380 789	-8 417 056
		-248 635 254	**-8 416 555**
Resultat efter finansiella poster		**-248 669 335**	**-8 441 255**
Resultat före skatt		**-248 669 335**	**-8 441 255**
Skatt på årets resultat	8	0	0
Årets resultat		**-248 669 335**	**-8 441 255**

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9, 10	6 045 000	188 100 000
Fordringar hos koncernföretag	11	0	24 701
		6 045 000	**188 124 701**
Summa anläggningstillgångar		**6 045 000**	**188 124 701**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		145 100 000	0
		145 100 000	**0**
Summa omsättningstillgångar		**145 100 000**	**0**
SUMMA TILLGÅNGAR		**151 145 000**	**188 124 701**

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	12, 13		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		25 000	25 000
		25 000	**25 000**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		250 658 745	70 900 000
Årets resultat		-248 669 335	-8 441 255
		1 989 410	**62 458 745**
Summa eget kapital		**2 014 410**	**62 483 745**
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	14	134 011 915	125 617 056
Summa långfristiga skulder		**134 011 915**	**125 617 056**
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	15	15 100 000	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	18 675	23 900
Summa kortfristiga skulder		**15 118 675**	**23 900**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**151 145 000**	**188 124 701**

Kassaflödesanalys

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2022-12-07 -2023-12-31 (13 mån)
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-34 081	-24 700
Erhållen ränta		535	501
Erlagd ränta		-8 380 789	-8 417 056
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**-8 414 335**	**-8 441 255**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av kortfristiga fordringar		-145 100 000	0
Förändring av kortfristiga skulder		15 094 775	23 900
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-138 419 560**	**-8 417 355**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av koncernföretag	9	0	-146 500 000
Lämnade aktieägartillskott till koncernföretag	9	-58 200 000	-41 600 000
Nybildning		0	25 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-58 200 000**	**-188 075 000**
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		8 380 655	125 617 056
Erhållna aktieägartillskott		188 200 000	70 900 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**196 580 655**	**196 517 056**
Årets kassaflöde		**-38 905**	**24 701**
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		24 701	0
Likvida medel vid årets slut	14	**-14 204**	**24 701**

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Fordringar
Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder
Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Koncernbidrag och aktieägartillskott
Koncernbidrag som erhållits/lämnats redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Det erhållna/lämnade koncernbidraget har påverkat företagets aktuella skatt.
Aktieägartillskott som lämnas utan att emitterade aktier eller andra egenkapitalinstrument erhållits i utbyte redovisas i balansräkningen som en ökning av andelens redovisade värde.

Andelar i dotterföretag
Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer.

Inkomstskatter
Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Koncernförhållanden
Företaget är moderföretag men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap 2§ upprättas ingen egen koncernredovisning. Det överordnade moderföretaget AF Gruppen ASA, organisationsnummer 938702675 med säte i Oslo upprättar koncernredovisning.

Koncernredovisning kan nås via www.afgruppen.no

Nyckeltalsdefinitioner
Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning
Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Uppskattningar och bedömningar

Värdering av andelar i dotterbolag baseras på framtida avkastning. Styrelse och ledning ansvarar för denna bedömning.

Not 2 Uppgifter om moderföretag

Moderföretag är Betonmast Sverige AB (underkoncern), org nr 559097-2724, säte Göteborg.

Moderföretag i den största koncern där företaget ingår och som upprättar koncernredovisning är AF Gruppen ASA med organisationsnummer 938702675 med säte i Oslo.

Koncernredovisning kan nås via www.afgruppen.no

Not 3 Anställda och personalkostnader

Bolaget har inte haft några anställda och några löner har ej utbetalats.

Not 4 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2024	**2022-12-07 -2023-12-31**
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	24 900	24 900
	24 900	**24 900**

Not 5 Resultat från andelar i koncernföretag

	2024	**2022-12-07 -2023-12-31**
Nedskrivningar	240 255 000	0
	240 255 000	**0**

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2024	**2022-12-07 -2023-12-31**
Övriga ränteintäkter	535	501
	535	**501**

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2024	2022-12-07 -2023-12-31
Räntekostnader till koncernföretag	8 380 655	8 417 056
Övriga räntekostnader	134	0
	8 380 789	**8 417 056**

Not 8 Aktuell och uppskjuten skatt

	2024	2022-12-07 -2023-12-31
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Totalt redovisad skatt	**0**	**0**

Avstämning av effektiv skatt

	2024		2022-12-07 -2023-12-31	
	Procent	**Belopp**	**Procent**	**Belopp**
Redovisat resultat före skatt		-248 669 335		-8 441 255
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	51 225 883	20,60	1 738 899
Ej avdragsgilla kostnader		-51 218 973		-1 733 810
Ej skattepliktiga intäkter		110		
Underskottsavdrag vars skattevärde ej längre redovisas som tillgång		-7 020		-5 089
Redovisad effektiv skatt		**0**		**0**

Not 9 Andelar i koncernföretag

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	188 100 000	0
Inköp	0	117 200 000
Aktieägartillskott	58 200 000	70 900 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**246 300 000**	**188 100 000**
Årets nedskrivningar	-240 255 000	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-240 255 000**	**0**
Utgående redovisat värde	**6 045 000**	**188 100 000**

Not 10 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
AF Bygg Väst AB	100%	6 000 000	6 045 000
			6 045 000

	Org.nr	Säte	Eget kapital	Resultat
AF Bygg Väst AB	556931-4080	Göteborg	6 045 729	-60 985 385

Not 11 Fordringar hos koncernföretag

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 701	0
Omklassificeringar	-24 701	0
Andel i koncernkonto	0	24 701
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	**24 701**
Utgående redovisat värde	**0**	**24 701**

Behållning (positiv eller negativ) i koncernens cash pool klassificeras som "Fordringar hos koncernföretag" respektive "Skulder hos koncernföretag".

Not 12 Antal aktier och kvotvärde

Namn	Antal aktier	Kvot-värde
Antal A-Aktier	25 000	1
	25 000	

Not 13 Disposition av vinst eller förlust

	2024-12-31
Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:	
balanserad vinst	250 658 745
årets förlust	-248 669 335
	1 989 410
disponeras så att	
i ny räkning överföres	1 989 410
	1 989 410

Not 14 Långfristiga skulder till koncernföretag

	2024-12-31	2023-12-31
Andel i koncernkonto	14 204	0
Långfristiga skulder till koncernföretag	133 997 711	125 617 056
	134 011 915	**125 617 056**

Behållning (positiv eller negativ) i koncernens cash pool klassificeras som "Fordringar hos koncernföretag" respektive "Skulder hos koncernföretag".

Not 15 Kortfristig skuld till koncernföretag

	2024-12-31	2023-12-31
Kortfristig skuld till koncernföretag	15 100 000	0
	15 100 000	**0**

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Övriga upplupna kostnader	18 675	23 900
	18 675	**23 900**

Not 17 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Efter räkenskapsårets utgång har ytterligare 25 miljoner kronor mottagits i aktieägartillskott vilket också har lämnats till dotterbolaget med samma summa. AF Bygg Väst Holding ABs styrelse och ledning kommer vid varje tidpunkt att värdera vilka åtgärder som är nödvändiga för att säkra en god drift av verksamheten. Bolaget är anslutet till AF Gruppens koncernkontosystem vilket innebär att tillgången på likvida medel inte kommer att utgöra något problem.

Göteborg 2025-05-28

Bård Frydenlund
Bård Frydenlund
Ordförande

Magnus Attemalm
Magnus Attemalm

Anny Øen
Anny Øen

Vår revisionsberättelse har lämnats 2025-05-28

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Fredrik Boberg
Fredrik Boberg
Auktoriserad revisor

Inger Kollberg
Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i AF Bygg Väst Holding AB, org.nr 559410-5974

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för AF Bygg Väst Holding AB för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av AF Bygg Väst Holding ABs finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för AF Bygg Väst Holding AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AF Bygg Väst Holding AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för AF Bygg Väst Holding AB för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AF Bygg Väst Holding AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 28 maj 2025

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Fredrik Boberg
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

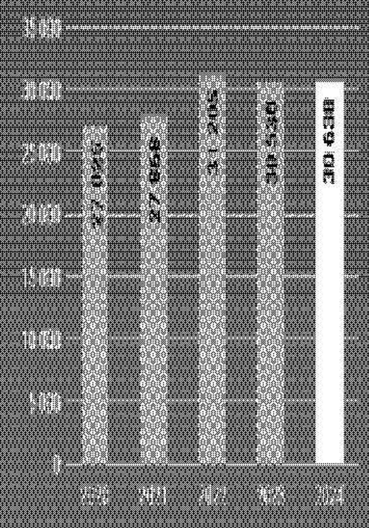
INNSIKT SOM GIR KONKURRANSEKRAFT

AF GRUPPEN ASA
Innspurten 15
Postboks 6272 Etterstad
0603 Oslo
Telefon 22 89 11 00
www.afgruppen.no

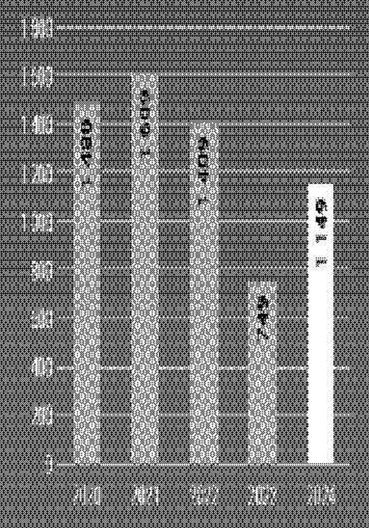
AF Gruppen er et ledende entreprenør- og industrikonsern formet av entreprenørånd og gjennomføringskraft. Vi leverer tjenester innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og offshore, hovedsakelig i Norge og Sverige. AF skaper verdier for medarbeidere, kunder og eiere, og bidrar samtidig til å løse viktige samfunnsutfordringer.

I AF har vi høye ambisjoner og har tro på verdien av en langsiktig strategi. Gjennom å ta på oss de mest krevende jobbene skal vi vokse, utvikle oss og skape konkurransekraft for fremtiden. Økte krav, kompleksitet og skarpere konkurranse krever at vi fortsetter å styre prosjektene sikkert og lønnsomt. Fremtiden vil kreve at vi evner å omstille oss for det grønne skiftet og for økt produktivitet. Vi skal halvere fotavtrykket og påvirke mest der vi er best. I AF bygger vi lagene som utfordrer og bruker entreprenørånd til å finne nye løsninger. Sammen skal vi fortsette å rydde fra fortiden og bygge for fremtiden.

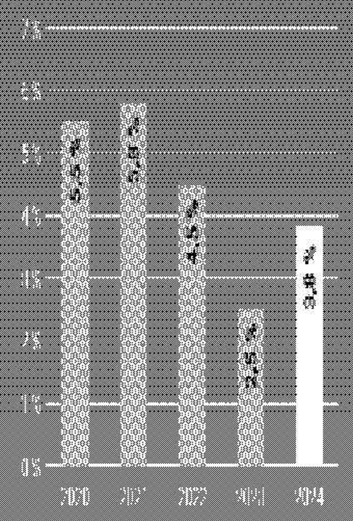
OMSETNING (MNOK)

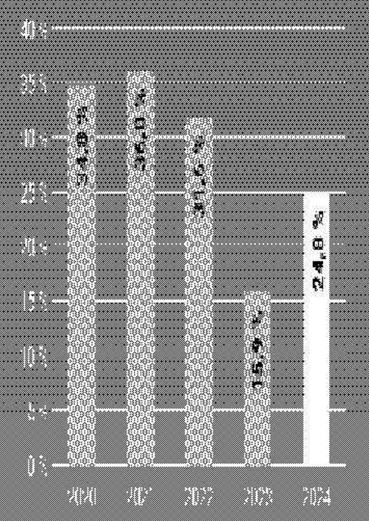
DRIFTSRESULTAT (MNOK)

DRIFTSMARGIN

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL (ROACE)

OMSETNING

30 638 MNOK

DRIFTSRESULTAT

1 149 MNOK

DRIFTSMARGIN

3,8 %

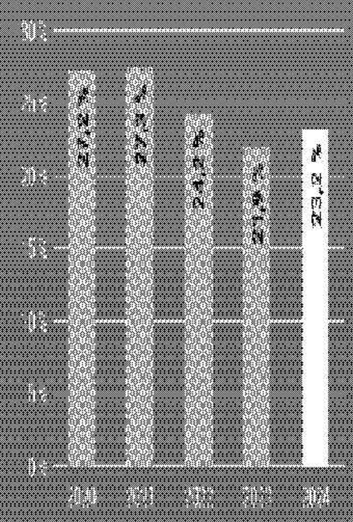
EGENKAPITALANDEL

23,2 %

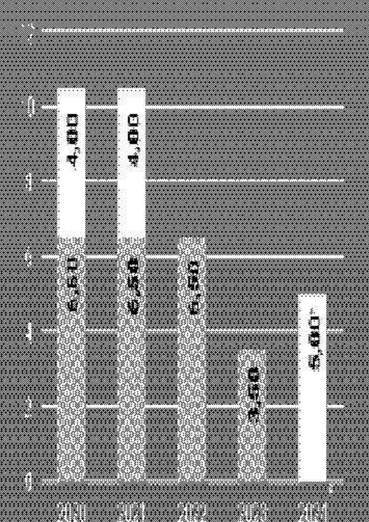
H1-VERDI

0,5

EGENKAPITALANDEL

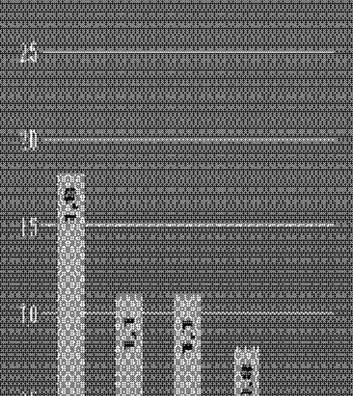

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

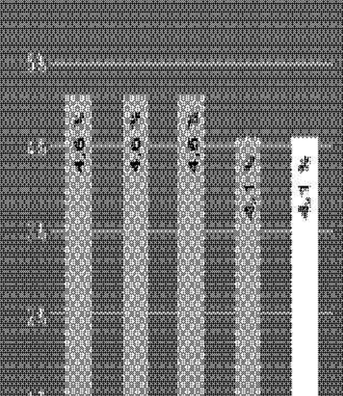

* Forslag fra styret om utbytte for utbetaling i juni/juli 2025

H1-VERDI

SYKEFRAVÆR

FORSIDEN: TØYENBADET. FOTO: HANS FREDRIK ÅSBJØRNSEN

NØKKELTALL →

NØKKELTALL

ÅR	2024	2023	2022	2021	2020
OMSETNING (MNOK)					
Driftsinntekter og andre inntekter	36 838	38 538	31 205	27 586	27 028
Driftskostnader	40 357	41 241	29 765	28 546	30 613
Driftsmargin	29 498	29 736	32 524	35 907	29 462
RESULTAT (MNOK)					
Resultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)	1 550	1 336	1 337	2 176	2 052
Avskrivninger og nedskrivninger	707	576	528	567	573
Driftsresultat (EBIT)	1 349	229	1 495	1 505	1 480
Resultat før skatt (EBT)	1 006	280	1 480	1 380	1 447
Resultat etter skatt	804	515	1 135	1 229	1 158
LØNNSOMHET					
EBIT-margin (%)	5,0	4,3	6,2	7,6	7,5
Bruttomargin (%)	3,8	2,5	4,5	5,8	5,5
Resultatmargin (%)	3,5	2,3	4,5	5,7	5,4
Egenkapitalavkastning (ROE) (%)	28,3	16,4	34,0	36,1	36,6
Avkastning på investert kapital (ROACE) (%)	25,8	15,9	31,6	40,0	31,8
Economic Value Added (MNOK)	446	142	736	836	708
Kontantstrøm fra driften (MNOK)	2 217	1 382	1 469	1 415	1 105
BALANSE (MNOK)					
Totale eiendeler	15 003	14 647	14 457	13 108	12 812
Egenkapital	3 428	3 208	3 494	3 577	3 494
Investert kapital	4 690	4 540	4 500	4 571	4 621
Gjennomsnittlig investert kapital	4 816	5 032	4 961	4 491	4 313
Egenkapitalandel (%)	22,9	21,9	24,2	27,3	27,3
Egenkapitalandel eksklusive effekt av IFRS 16 (%)	24,5	23,2	25,4	28,7	29,5
Rentebærende gjeld	1 312	1 337	1 406	896	1 127
Netto rentebærende gjeld (fordring)	59	641	225	25	105
AKSJEN					
Siste kurs 31.12 (NOK)	142,40	124,50	143,00	150,80	175,60
Antall aksjer	109 286 208	109 532 208	107 707 208	108 564 508	105 550 407
Markedsverdi (MNOK)	16 719	13 598	15 482	16 577	18 013
Resultat per aksje (NOK)	6,52	2,73	8,96	9,60	9,28
Utvannet resultat per aksje (NOK)	6,52	2,73	8,96	9,57	9,27
Utbytte per aksje for årets fellesår (NOK) [1]	5,00	2,50	6,50	6,50	6,50
Utbytte per aksje andre fellesår (NOK)				4,00	4,00
Utdelingsforholdet (%) [2]	76,7	91,6	72,5	100,2	113,3

[1] Foreslått, ikke vedtatt utbytte for inneværende år. Vedtatt 2025.
[2] For 2024 inkluderer utbytteforholdet konsernbidrag ikke vedtatt på årets

PERSONAL

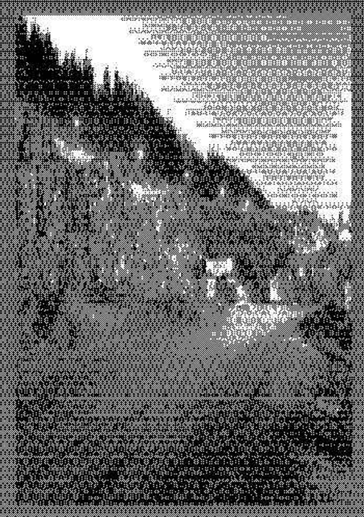
Antall ansatte ved årets slutt	2 979	2 578	2 565	2 580	2 602
Antall årsverk (gjennomsnitt)	2 877	2 586	2 430	2 535	2 508
Totalt antall timeverk	5 140	3 513	5 575	5 418	5 515
Fravær (%)	0,6	0,8	1,2	1,1	1,3
Sykefravær (%)	4,1	4,1	4,6	4,4	4,6

YTRE MILJØ

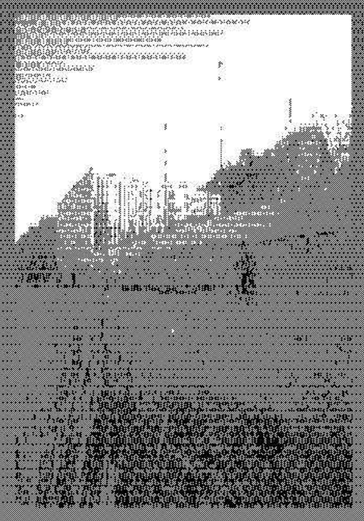
Utslippsposisjon 1 og 2	1,7	1,7	1,1	1,5	1,8
Avfallsgrad – Deponering (%)	8,8	8,1	8,6	8,6	8,8
Avfallsgrad – Annen behandling (%)	8,6	8,7	8,8	9,0	8,7
Avfallsgrad – Gjenvinning (%)	90,5	91,2	90,5	90,4	90,5
Totalt klassifisert avfall (tonn)	354 572	307 588	378 172	364 776	420 945

For definisjoner av nøkkeltall se omtale av alternative resultatmål på side 338 og definisjoner på side 340.

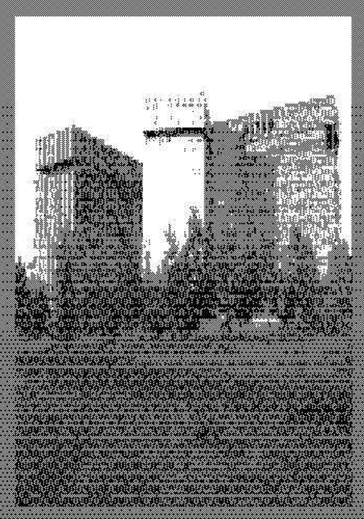
BYGGER NY E6 I INNLANDET
Påbegynt utbygging av 4-felts motorvei
Side 10 og 30

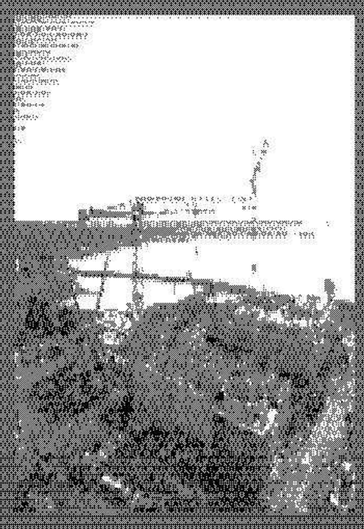
OSLOS NYE HOVEDBAD
Et av Norges mest energieffektive badeanlegg
Side 64

FJERNKJØLING PÅ ULVEN
Kjøling med lavere CO_2-avtrykk
Side 86

ET LØFT FOR MILJØET
Moderne anlegg for rensing av avløpsvann
Side 254

INNHOLD

01 OM AF GRUPPEN
02 Konsernsjefen
04 Høydepunkter
06 Vår virksomhet
22 Risikostyring
24 Strategi

30 VIRKSOMHETSOMRÅDER
36 Anlegg
40 Bygg
44 Betongmast
48 Eiendom
52 Energi og miljø
56 Sverige
60 Offshore

64 AKSJONÆRINFORMASJON
68 Konsernledelsen
70 Styret
72 Eierstyring og selskapsledelse
82 Aksjen

86 STYRETS ÅRSBERETNING
92 Styret redegjør for året
109 Bærekraftsrapport
110 Generelle opplysninger
172 Klima og miljø
222 Sosiale forhold
246 Virksomhetsstyring

254 ÅRSREGNSKAP
258 Konsernregnskap
259 Resultatregnskap
259 Totalresultat
260 Finansiell stilling
262 Endringer i egenkapital
263 Kontantstrømoppstilling
264 Noter
319 Selskapsregnskap
319 Resultatregnskap
319 Totalresultat
320 Finansiell stilling
321 Kontantstrømoppstilling
322 Noter
328 Erklæring fra styret
329 Revisors beretning og attestasjonsuttalelse

338 Alternative resultatmål
340 Definisjoner
347 Adresser

INNSIKT SOM GIR KONKURRANSEKRAFT

Konsernsjef Amund Tøftum beskriver et 2024 hvor spriket i prestasjoner har vært for stort, men der de beste lagene fortsetter å prestere. Den nye strategien løfter prosjektstyring, produktivitet og omstillingsevne som viktige suksesskriterier mot 2028.

I AF skal vi være til å stole på. I snart 40 år har vi vært lojale til våre verdier og vår forretningsidé. Dette har vært avgjørende for å lykkes med å gjennomføre stadig flere samfunnsnyttige prosjekter. Det er folkene i AF som skaper verdiene, med aktiv risikostyring, desentralisert beslutningsmyndighet og verdibasert kultur som sentrale byggesteiner. Det er inspirerende å se hvordan entreprenørånden er til stede i prosjektlaverdragen, og hvordan byggeskikkene blir til handling gjennom tilstedeværende ledelse og etterlevelse av våre verdier. Erfaringen er at de beste lagene våre er svært dyktige, men i 2024 har spriket i prestasjoner i konsernet vært for stort.

I AF måler vi ikke bare økonomiske prestasjoner – vi setter også sikkerheten til alle som jobber i AF høyt. Vi inkluderer både egne ansatte og våre underentreprenører i statistikken for sikkerhet. Sikkerhetsarbeidet er en viktig del av AF-kulturen, og vi kan se tilbake på et år med svært gode sikkerhetsprestasjoner. Samtidig vet vi at sikkerhet er forskjører, og vi skal arbeide systematisk hver dag for at alle som jobber i og for AF kommer trygt hjem.

Strategiperioden fra 2021 til 2024 viste seg å by på krevende tider, og det er umulig å oppsummere de siste fire årene uten å nevne at de ytre forholdene har påvirket oss. Vi er heldige som har dyktige folk som lar oss omstille seg og mobilisere til ekstra innsats. Til tross for dette har vi ikke nådd målene våre om en omsetning på 40 milliarder og 7 prosent driftsmargin. Hovedbetningen vi har jobbet etter og målet om lønnsom vekst holder vi fast ved inn i en ny strategiperiode. Vår tilpasningsevne og gjennomføringskraft gjør at AF er godt posisjonert for det fremtiden vil bringe.

Gjennom 2024 er en ny konsernstrategi utarbeidet, og de fellles prioriteringene i strategien skal gjøre oss enda bedre på å skape verdier fremover. Det er flere eksterne krefter som påvirker utviklingen til AF, men vår identitet gjennom verdier, visjon og forretningsmodell står stødt og er mer aktuell enn noen gang. Vi skal fortsette å rydde fra fortiden og bygge for fremtiden, og målsettingen om å ha 7 prosent driftsmargin står fast. Frem mot 2028 skal vi også ha 7 prosent årlig vekst. Målet om null alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær er en forutsetning for lønnsom vekst i AF. I tillegg løfter vi opp et nytt hovedmål om å halvere fotavtrykk innen klima og miljø, og skjerper våre klima- og miljømål ytterligere.

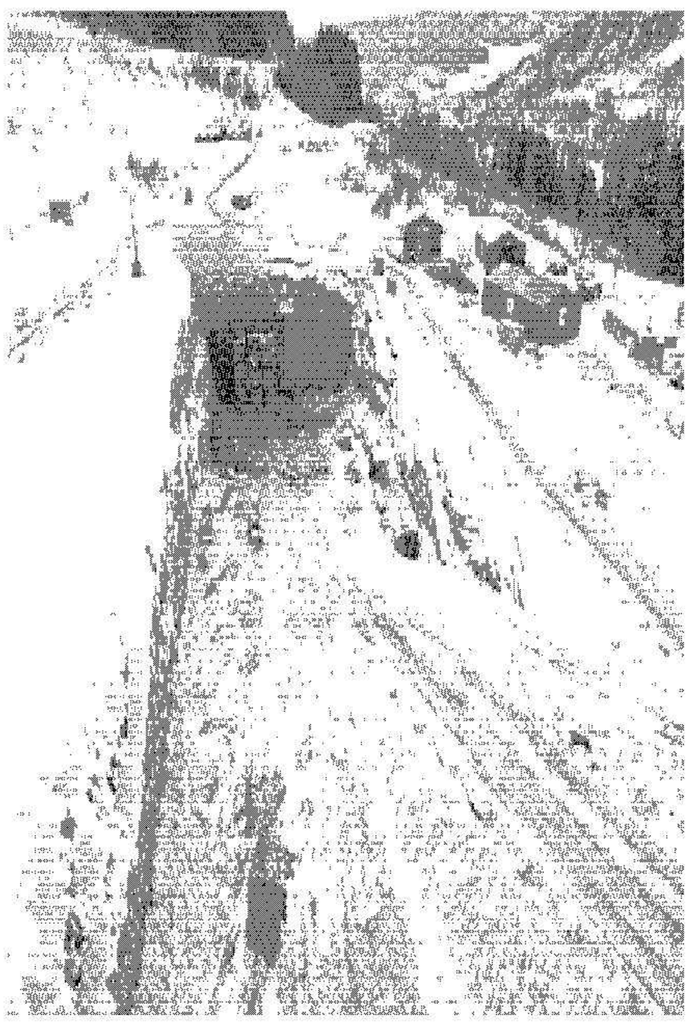
For å lykkes med våre mål, skal vi arbeide videre med innovasjon, ledelse og fag. Vi skal fortsette å bygge de beste lagene som kjennetegnes av prestasjon, arbeidsglede og yrkesstolthet. AF skal drive bransjens beste prosjektstyring gjennom å etterleve våre grunnprinsipper. Samtidig må vi styrke den delen av AF-kulturen som handler om evnen til omstilling og forbedring av produktivitet. Slik skal AF fortsette å levere verdiskapende prosjekter for våre kunder og for samfunnet.

Usikre tider og urolige markeder vil fortsatt prege bransjen og verden for øvrig. Vi i AF må se til egne prestasjoner for å finne nøkkelen til fremtidig verdiskaping. Med en solid ordrereserve og de beste folka på laget går vi inn i en ny og spennende strategiperiode for AF, med sto kurs mot økt lønnsomhet. Sammen skal vi fortsette å rydde fra fortiden og bygge for fremtiden.

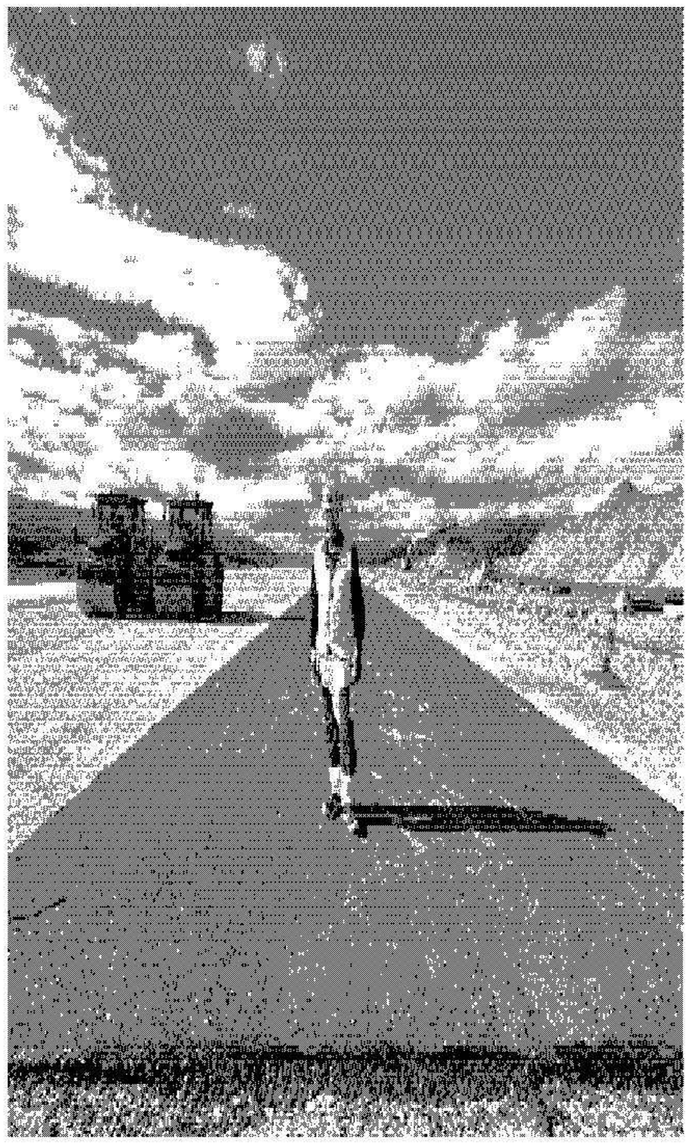
HØYDEPUNKTER FRA 2024

Vi har levert mange sterke prosjektprestasjoner gjennom året som har gått. Her er et utvalg prosjekter og milepæler som viser bredden og samfunnsnytten i virksomheten.

Q1 / FØRSTE SALVE PÅ FÅBERGTUNNELEN

10. januar markerte Nye Veier og AF Gruppen starten på drivingen av Fåbergtunnelen. Tunnelen blir 2,7 kilometer lang og får to løp. Den inngår i den nye E6-parsellen mellom Storhove og Øyer nord for Lillehammer, en strekning på 9,6 kilometer. Prosjektet baseres i høy grad på gjenbruk av eksisterende E6. Fåbergtunnelen vil sørge for at tettstedet Fåberg blir kvitt støy fra veien, og den vil bidra til at deler av dagens E6 kan tilbakeføres til natur.

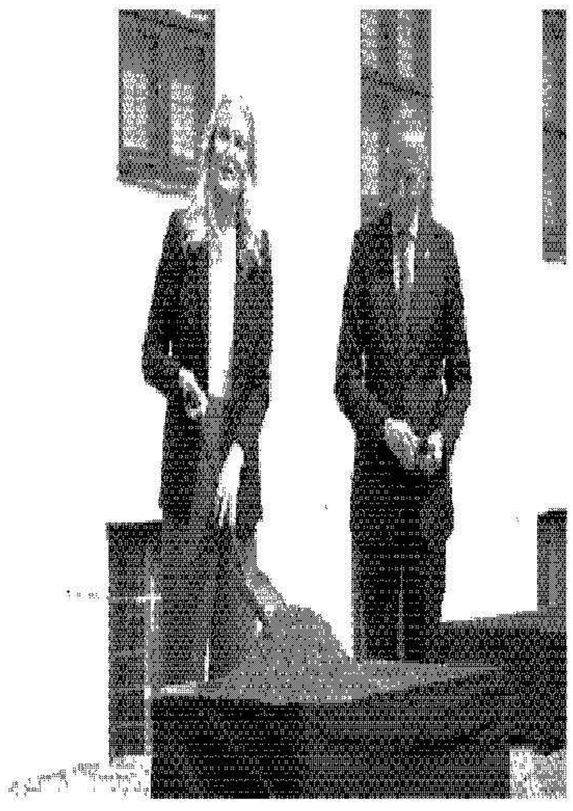

Q3 / FØRSTE ASFALT PÅ RULLEBANEN

Anleggsleder Lars Tore Røen i AF Anlegg konstaterer at asfalteringen er i gang på den nye flyplassen i Mo i Rana. Dette er den første nye flyplassen som bygges i Norge siden Båtsfjord lufthavn sto ferdig i 1999. Avinor er byggherre, og AF Anlegg har fått oppdraget med å bygge en komplett lufthavn med vei, infrastruktur, flytekniske installasjoner, terminalbygg og driftsbygg.

Q2 / KONGELIG GRUNNSTEINSNEDLEGGELSE

HKH Kronprinsesse Mette-Marit la 4. juni ned grunnsteinen for det nye Vikingtidsmuseet. Verdens best bevarte vikingskip finnes på Bygdøy i Oslo. Det tidligere museet oppfylte ikke kravene til hvordan de gamle skipene og andre gjenstander fra vikingtiden skal oppbevares. Det nye Vikingtidsmuseet byggas i tilknytning til det eksisterende museet. En ny klimaregulert bygning med nye støttesystemer vil sikre de unike skipene for fremtidige generasjoner. Oslos nye verdensattraksjon skal overleveres i 2026.

Q4 / AVTALE OM BYGGING AV DIAKONHJEMMET CAMPUS

AF Bygg Oslo er valgt som entreprenør for prosjektet Diakonhjemmet Campus i Oslo. Avtalen omfatter prosjektering og bygging av ny videregående skole for helse- og oppvekstfag, høyskolen VID samt felles kjeller og en stor flerbrukshall. Prosjektet omfatter også perrong for ny T-banestasjon, utvendig teknisk infrastruktur og noe riving. Prosjektet har svært høye miljøambisjoner og høy kompleksitet med bygging inne på sykehusområdet og arbeid med ny perrong for Sporveien.

MÅL OG RESULTATER

LØNNSOMHET

MÅL

AF Gruppen skal ha en avkastning på investert kapital på over 20 prosent og en driftsmargin over 5 prosent. Målet for strategiperioden mot 2026 er å øke driftsmargnen til 7 prosent.

RESULTAT 2024

AF hadde i 2024 en driftsmargin på 3,8 prosent og avkastning på investert kapital var 24,8 prosent.

SOLIDITET

MÅL

AFs mål for soliditet er å ha en egen kapitalandel på minimum 20 prosent, og til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å dekke konsernets løpende behov.

RESULTAT 2024

AFs egenkapitalandel ved utgangen av 2024 var på 23,2 prosent. Konsernet hadde netto rentebærende fordring på MNOK 99. Tilgjengelig likviditet per 31. desember 2024, inklusive trekkfasiliteter i Handelsbanken og DNB, er MNOK 4 363.

UTBYTTE

MÅL

AFs utbyttepolitikk er å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning i form av utbytte. Målet er å utbetale minimum 50 prosent av årets resultat per aksje som utbytte per aksje over tid. Utbetalingen av utbytte foretas inntil to ganger per år.

RESULTAT 2024

AF utbetalte i 2024 utbytte for regnskapsåret 2023 på totalt NOK 3,50 per aksje. Resultat per aksje var i 2023 NOK 3,73. Resultat per aksje var i 2024 NOK 6,52. Styret har foreslått å dele ut et utbytte på MNOK 5,00 per aksje for regnskapsåret 2024.

HELSE OG SIKKERHET

MÅL

AFs målsetting innen helse er å ha 0 arbeidsrelatert fravær. Målet innen sikkerhet er å ha 0 alvorlige personskader og 0 fraværsskader, dvs. H1-verdi på 0. Arbeidsmiljøet skal være trygt for alle, og derfor er tall for de som er ansatt hos våre underleverandører også inkludert i vår skadestatistikk.

RESULTAT 2024

AF oppnådde en H1-verdi på 0,5 og et sykefravær på 4,1 prosent.

KLIMA OG MILJØ

MÅL

AFs målsetting er å redusere avfallsmengder som går til forbrenning og deponi relativt til omsetning, med minst 50 prosent innen 2030. Minst 70 prosent av ikke-farlig avfall skal tilrettelegges for materialgjenvinning eller ombruk innen 2028. Vårt totale klimagassutslipp skal halveres innen 2030.

RESULTAT 2024

Kildesorteringsgraden i 2024 ble 89 prosent for bygging, 86 prosent for rehabilitering og 95 prosent for riving. Vårt klimaspor scope 1 og 2 for 2024 ble 1,4.

TRIVSEL OG MEDARBEIDERE

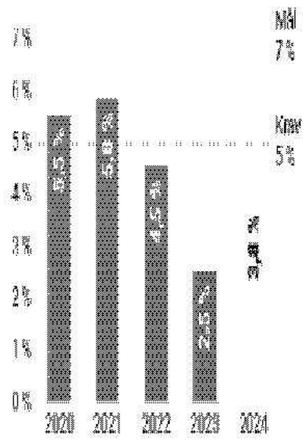
MÅL

AF har mål om at scoren på medarbeidertilfredshetsundersøkelsen (MTU) skal være høyere enn 5 på en skala fra 1 til 6. Undersøkelsen gjennomføres annethvert år. AF har et langsiktig strategisk mål om å øke kvinneandelen blant funksjonærer til 40 prosent, og kvinneandelen totalt til 20 prosent.

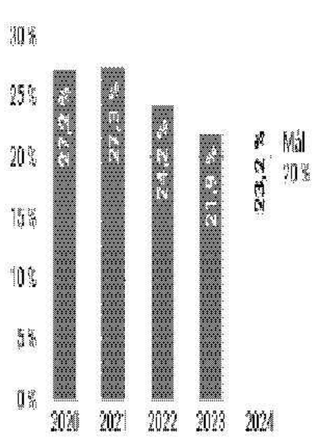
RESULTAT 2024

MTU som sist ble gjennomført i 2023 ga scoren 5,2 på en skala fra 1-6. I 2024 var kvinneandelen i AF på 10,7 prosent totalt, og 21,0 prosent for funksjonærene.

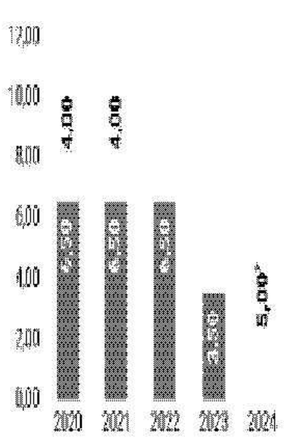
DRIFTSMARGIN

EGENKAPITALANDEL

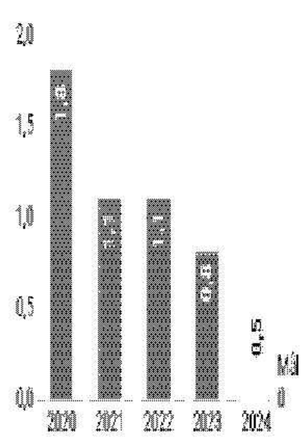

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

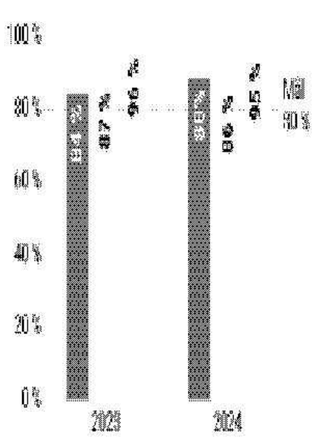

** Utbyttet for regnskapsåret 2024 er foreslått, ikke vedtatt.*

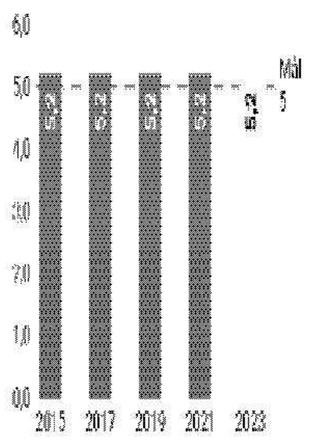
H1-VERDI

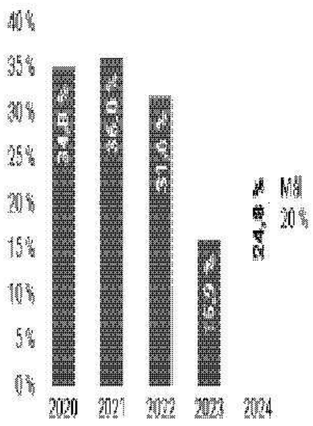
KILDESORTERING

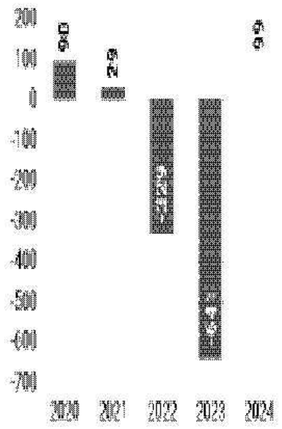
MEDARBEIDERTILFREDSHET

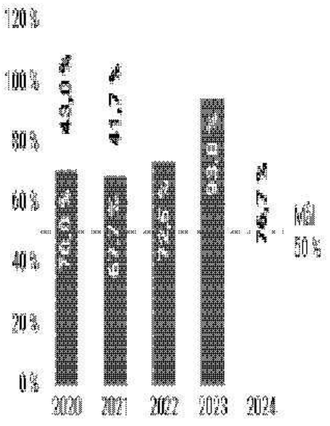
AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

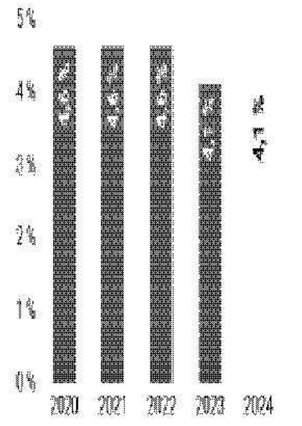
NETTO RENTEBÆRENDE GJELD (-)/ FORDRING (+) (MNOK)

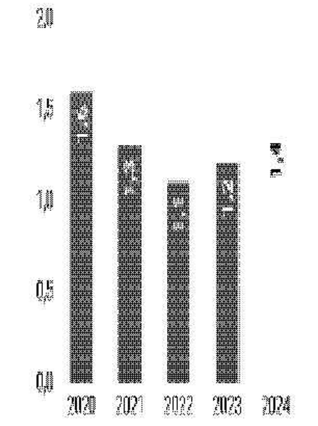
UTDELINGSFORHOLD

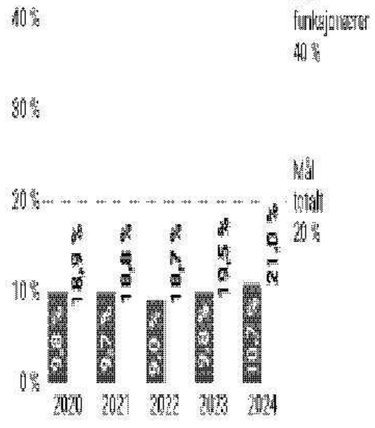
SYKEFRAVÆR

KLIMASPOR SCOPE 1 OG 2

KVINNEANDEL

OM AF GRUPPEN

EVALUERING AV STRATEGIPERIODEN 2021–2024

Denne strategiperioden har gitt oss alle en ny normal, noe som gir AF en mulighet til å løfte blikket for tiden fremover. Våre omgivelser og forutsetninger har endret seg betydelig i denne strategiperioden, med en stadig mer urolig verden, pandemi, krig i Europa, inflasjon og lavere byggeaktivitet.

AMBISIØST VEKSTMÅL

OMSETNING

Mål	Resultat
40 mrd.	30,6 mrd.

Vekstmålet om 40 milliarder i 2024 var ambisiøst, noe det skal være for å være sultne på å drive lønnsomt. Med en omsetning på 30,6 milliarder i 2024 er det et stykke igjen til mål. AF har holdt fast ved at veksten skal være lønnsom, og når ikke forutsetningene har ligget til rette for at det er tilfelle, så har veksten uteblitt. Vi er trofaste til vår etablerte oppkjøpsstrategi, og mange oppkjøpskandidater i markedet har gjennom perioden blitt vurdert – uten at vi har kommet i mål med de rette casene. I tillegg er det en erkjennelse at etter en større vekstperiode har det vært viktig å få kontroll på lønnsomheten, og at det derfor har vært mindre fokus på ren vekst i konsernet. Viktige milepæler for videre utvikling av konsernet har vært oppkjøp av Stenseth og RS (2022), Mepex (2022), Belong og Tre (2023) og ETA Norge (2024).

LØNNSOMHET I LYS AV EGNE PRESTASJONER

DRIFTSMARGIN

Mål	Resultat
7 %	3,8 %

AF har også hatt ambisiøse målsettinger for lønnsomhet, med et mål om 7 prosent driftsmargin. Denne strategiperioden har vært todelt for AF, og totalt sett har vi levert svakere prestasjoner enn forventet. Virksomhetsområdene som leverer sterke resultater, utfører prosjektene med en grundig AF-kultur som basis. Der vi ikke har nådd opp til våre forventinger om lønnsomhet, er det gjort grundige analyser om bakenforliggende årsaker. Våre egne bransjeferdigheter har sviktet, noe som understreker viktigheten av en verdibasert kultur der vilje til lønnsom vekst står sterkt. Der vi lykkes å etterleve AF-kulturen, er vi også lønnsomme.

Flere av våre enheter og selskap har levert sterke resultater i denne strategiperioden. AF Anlegg vinner stadig større og mer komplekse prosjekter, og setter fortsatt standarden i AF Gruppen både for prosjektstyring og lønnsom vekst. Virksomhetsområdet Energi og Miljø har i denne strategiperioden posisjonert seg godt for fremtiden med en evne til å levere grønne prosjekter med god lønnsomhet, og de har gjort miljøvennlig verdiskaping til en selvfølge i AF-sammenheng. Dette er bare noen av eksemplene fra en lang liste over gode prestasjoner.

SIKKERHET VIKTIGERE ENN NOEN GANG

H1-VERDI

Mål	Resultat
0	0,5

AF Gruppen gikk inn i strategiperioden med sorg som et svært krevende sikkerhetsår. Vi hadde to hendelser med fatale utfall, og en økning i alvorlige personskader. Dette preget oss, og var en sterk påminner på hvor viktig sikkerhetsarbeidet vårt er. Vi setter sikkerheten til alle som jobber i, og for, AF høyt, og derfor har det vært viktig for oss å lære av våre feil. Gjennom strategiperioden har vi lagt forretningsmodellen for sikkerhet til grunn når vi har arbeidet systematisk med risikostyring av sikkerhetsarbeidet, granskning av nærskade hendelser og forebyggende beredskapsarbeid. Det er avgjørende for gode sikkerhetsprestasjoner at vi fortsetter å arbeide for høy etterlevelse av vår HMS-kultur. I 2024 kan vi stolt presentere en H1-verdi på 0,5, samtidig som vi fortsatt jobber for å oppnå vårt sikkerhetsmål om null alvorlige personskader i AF.

ARBEIDET FOR Å REDUSERE VÅRT FOTAVTRYKK

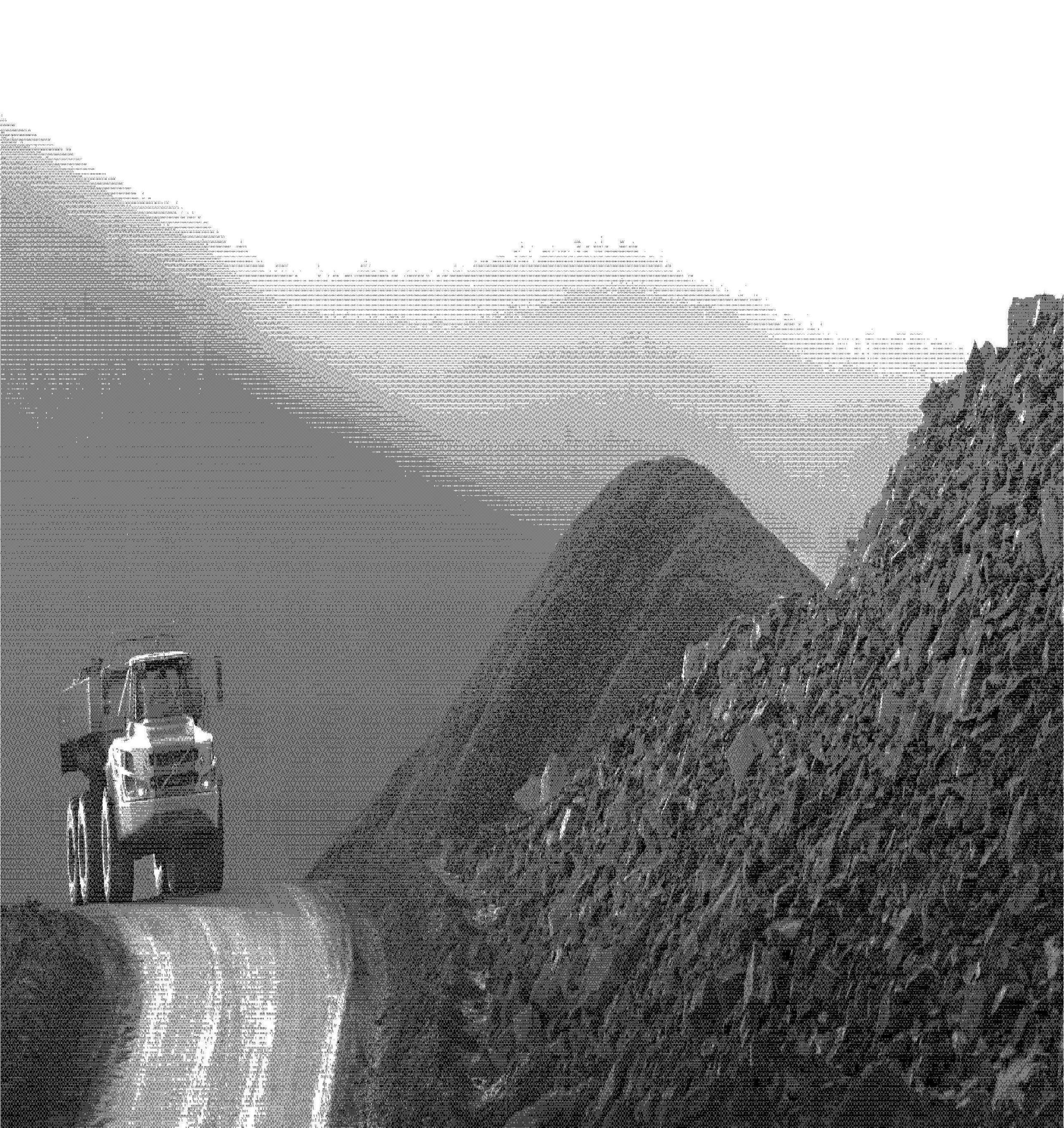
I 2021 presenterte AF for første gang en strategi med mål relatert til klima og miljø: Målet er, i forhold til omsetning, å halvere klimagassutslippene og avfallsmengdene som ikke kan gjenvinnes for hvert virksomhetsområde innen 2030. I strategiperioden har vi arbeidet systematisk med å skape innsikt om egne miljøprestasjoner gjennom datainnhenting, tilegnet oss ny kunnskap om virkningsfulle tiltak og utviklet fagområdet klima og miljø. I 2024 presenterer vi et innstendig klimaregnskap for scope 1, 2 og 3, og har god data på mengden avfall fra vår virksomhet. Våre forretningsenheter har brukt sin entreprenørånd til å finne nye løsninger og muligheter for våre kunder, i tillegg til å utvikle flere samfunnsnyttige forretningsmuligheter i egen virksomhet. AF vil fortsette å arbeide for de langsiktige ambisjonene innen klima og miljø, og er bedre rustet enn noen gang når vi nå går inn i en ny strategiperiode for å ta på oss oppdrag med strenge krav til klima og miljø.

EN STØDIG FORRETNINGSMODELL

I denne strategiperioden er Forretningsmodellen til AF introdusert, iverksatt og operasjonalisert i hele organisasjonen. Forretningsmodellen har tydeliggjort hvilke elementer i vår kultur som er viktige å ta vare på. Den fremhever et tydelig AF-språk og fungerer som en viktig verktøykasse i en desentralisert virksomhetsstruktur. AF vil fortsette å fremme Forretningsmodellen som et avgjørende element for god virksomhetsstyring.

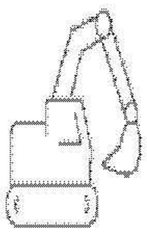
DIN AF GRUBEN

DIN AF GRUBEN

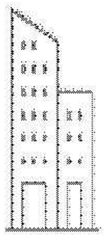
HISTORIEN OM AF

1980 1990 2000 2010 2020

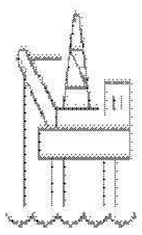
ENTREPRENØRÅND

Året er 1985. Per Aftreth og Leif Jørgen Moger stifter Arbeidsfellesskapet, senere AF, med et knippe tidligere kollegaer og en kassekreditt på 20 millioner kroner i bygген. AF sikter seg inn mot anleggsprosjekter. Høy integritet, grundighet, hardt arbeid og entreprenørånd sørger for positiv bunnlinje allerede i oppstartsåret.

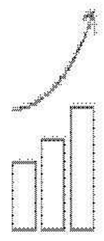
LØNNSOMHET OG VEKST

Verdigrunnlaget bidrar raskt til resultater og større oppdrag, og gir AF muskler til å se mot bygg- og eiendomsmarkedet. I 1997 fusjonerer AF med entreprenørselskapet Ragnar Evensen AS og legger grunnlaget for virksomhetsområdene Bygg og Eiendom. Samme høst går AF på børs.

NYE MARKEDER

Nye oppkjøp gir AF tilgang til en større del av verdikjeden i bygg- og anleggsbransjen, og AF får fotfeste i Sverige. Inntredenen i nivemarkedet i år 2000 blir starten på et nytt veksteventyr for AF gjennom virksomhetsområdene Energi og Miljø og Offshore.

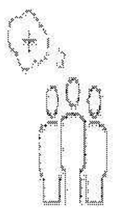
LEDENDE ENTREPRENØR

AF vokser gjennom oppkjøp, i og utenfor Norge. I tillegg kommer høy organisk vekst, spesielt innen anlegg og bygg. Store oppkjøp i det svenske anleggs- og byggmarkedet med kjøp av Kanonaden og HMB legger grunnlaget for virksomhetsområdet Sverige. Tiåret rundes av med kjøpet av Betonmast, som er det største oppkjøpet i AF Gruppens historie.

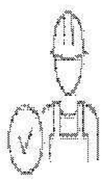
OMSTILLINGSEVNE OG GJENNOMFØRINGSKRAFT

AF Gruppen består av over 100 selskaper. Den sammensatte kompetansen gjør det mulig å påta seg de mest krevende oppdragene. Vekstambisjoner fortsetter, men skal aldri gå på kompromiss med sikkerhet og etikk. AF skaper verdier for medarbeidere, kunder og eiere, og sikter mot å bli Nordens mest lønnsomme entreprenør.

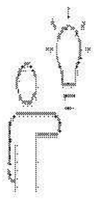
VERDIBASERT KULTUR

Kjerneverdiene er grunnfjellet i vår virksomhet og har røtter tilbake til etableringen av AF Gruppen i 1985.

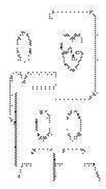
SIKKERHETSKULTUR OG HMS

Møte med offshorebransjens sikkerhetskultur førte til tidlig etablering av HMS-systemer i egen virksomhet.

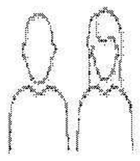
RISIKOSTYRING OG ENTREPRENØRÅND

AF har en systematisk tilnærming til risiko i prosjektene, og vi skal aktivt ta risiko vi kan påvirke. Å gripe muligheter som gir lønnsomhet er en del av vår kultur.

AMBISJON OM VEKST

AF vokser med stadig nye selskaper i porteføljen. Kultur og verdier er viktige seleksjonskriterier i oppkjøpsprosesser.

DE BESTE FOLKA

Konkurransekraften ligger i medarbeiderne. Prosjektet «De beste folka» etableres for å støtte enhetene i arbeidet for økt kvinneandel og mangfold. I AF er alle like mye verdt, og alle skal gis like muligheter.

	1990	2000	2010	2020	2024
Omsetning (MNOK)	175	1 426	5 828	27 025	30 638
Aksjekurs per 31.12 (NOK)	-	5,00	40,00	175,60	148,40
Ansatte per 31.12	150	860	1 933	5 510	5 648

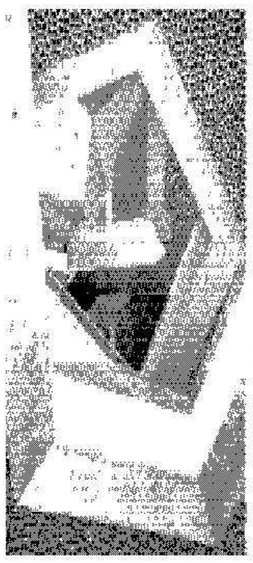
VIRKSOMHETSSTRUKTUR

AF er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern med syv operasjonelle virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore.

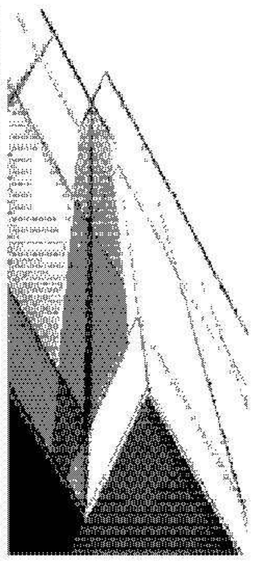
ANLEGG

AF er en av Norges største aktører i anleggsmarkedet, med både offentlige og private kunder. Prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, bru, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, rehabilitering og nybygg av betongkonstruksjoner, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

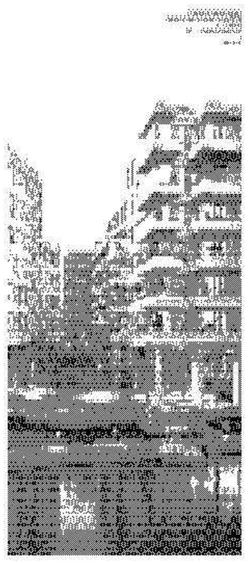
BYGG

AF leverer entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene spenner fra prosjektering til nybygg og rehabilitering av eksisterende bygg. AF samarbeider tett med kundene for å finne effektive og innovative løsninger tilpasset deres behov. Bygg omfatter den norske virksomheten utenom Betonmast, og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen.

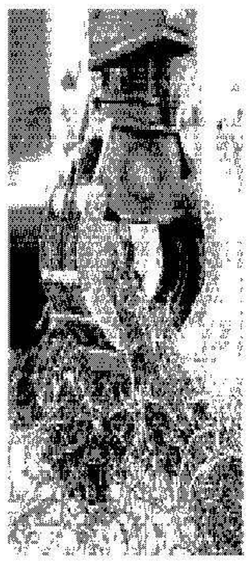
BETONMAST

Betonmast er en byggentreprenør med virksomhet i de største markedene i Norge. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og har lang erfaring med prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også en eiendomsportefølje i Norge og Sverige.

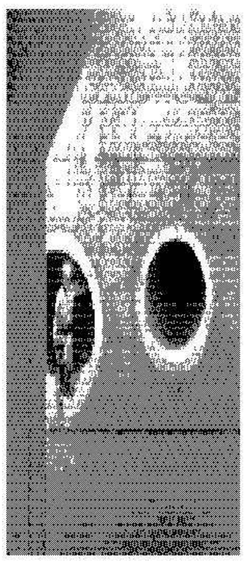
EIENDOM

AF utvikler, prosjekterer og gjennomfører bolig- og næringsprosjekter i Norge, og aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

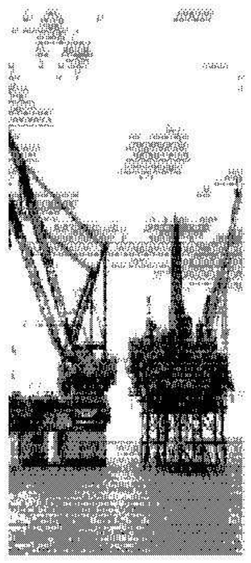
ENERGI OG MILJØ

AF tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri, og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og materialgjenvinning. I AFs miljøparker, Rimol, Jølsen og Nes, sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse.

SVERIGE

AFs svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving er samlet i virksomhetsområdet Sverige. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Stockholm, Mälardalen, Sør-Sverige og Göteborg.

OFFSHORE

AF har et variert tjenestespekter mot maritim virksomhet, havvind og olje- og gassektoren. Tjenestene spenner fra fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner til nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC). AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vats.

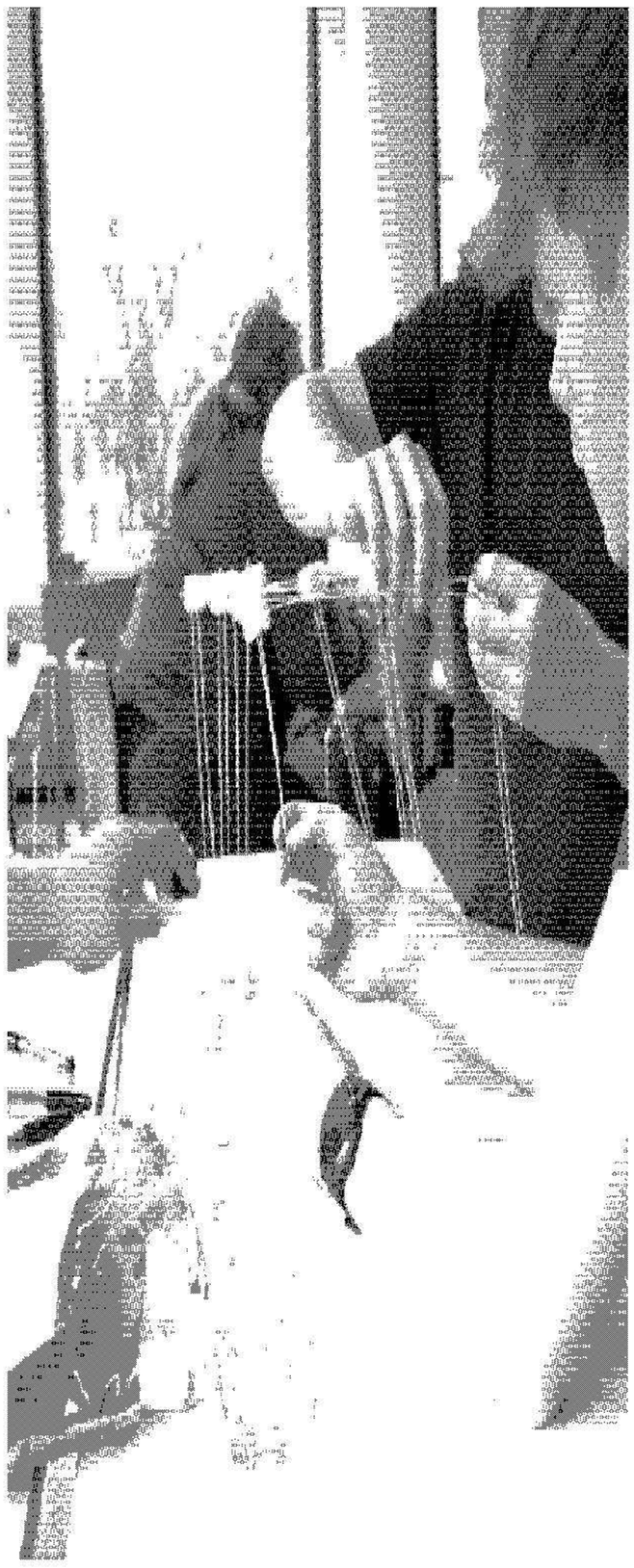
Omsetning (MNOK)	9 590	6 881	4 367	23	1 510	5 399	1 081
Driftsresultat (MNOK)	655	337	120	-39	93	79	-201
Resultat før skatt (MNOK)	723	351	163	-25	90	65	-236
Driftsmargin (%)	6,8	3,8	2,8	-	6,2	1,5	-18,6
Resultatmargin (%)	7,5	4,0	3,7	-	5,9	1,2	-21,8
Ordrereserve (MNOK)	16 433	11 132	4 831	-	1 194	4 856	1 753
Ordreinngang (MNOK)	7 883	10 548	2 996	-	1 455	5 127	1 424
Ansatte	1 792	1 612	525	17	370	830	287

FOLKA ER VÅR VIKTIGSTE RESSURS

I hjertet av Construction City

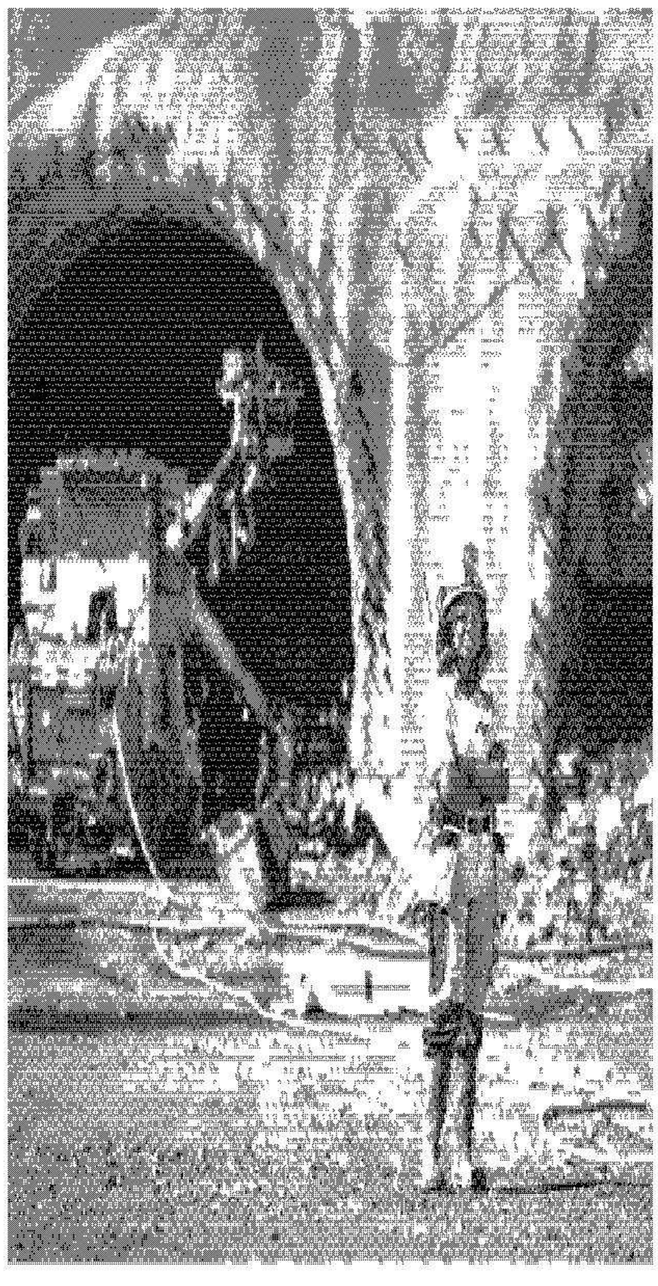
Prosjektingeniørene Viktoria Amble Larsen og Aslaug Haukeland Mossebø har hatt ansvaret for bygging og montering av den store glassfasaden på Construction City. Veggen skjærer inn mot det som blir byggets hjerte – glasshallen. Fasaden består av glasspaneler som måler 115 ganger 60 centimeter. Panelene er montert i profiler festet på et fagverk av stål, et arbeid som har stilt høye krav til presisjon, planlegging og samarbeid. – Det å sette opp den første delen var veldig krevende, og vi brukte mye tid på å kontrollere at alt ble snorrett, sier prosjektingeniør Viktoria Amble Larsen.

Spaghetti og marshmallows

Konkurranseinstinktet ble vekket hos lærlinger i AF Anlegg under en samling høsten 2024. Hvem klarte å bygge det høyeste tårnet av spaghetti og marshmallows? Og hvordan skulle man gå frem for å lage en innretning som hindrer et egg fra å bli knust etter et dropp fra to meters høyde? Samlingen omfattet både et faglig program, go-kart og felles middag. – Lærlingene er svært verdifulle for oss, og det er viktig å få samle dem på denne måten, sier Philip Skaugen, som hadde ansvar for programmet.

Studenter får teste arbeidslivet

Høsten 2024 var ingeniørgeolog Kirti Panthi en av tI AF-medarbeidere som medvirket i studentkampanjen «Ta jobben min». Her konkurrerer ingeniørstudenter om å vinne praksisplass og utdanningsstipend. Kirti jobber med å kartlegge geologiske forhold i Fåbergtunnelen, som er en sentral del av den nye E6-parsellen som er under bygging nord for Lillehammer.

– Jeg skanner berggrunnen når den er sprengt ut, og så anviser jeg sikring som skal brukes etterpå basert på vurderingene jeg har gjort. Det skal være trygt å jobbe i tunnelen og kjøre der senere, forklarer Kirti.

– Det morsomste med jobben er at det ikke bare er kontorarbeid. Det er veldig variert. Jeg kjeder meg aldri på jobb.

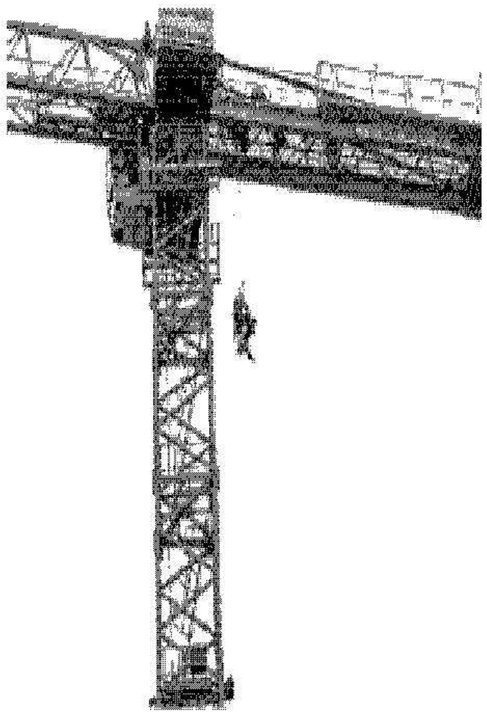
Beredskapsøvelse på byggeplass

Hva gjør man dersom kranføreren får et illebefinnende? Det var ett av scenariene som ble trent på under en beredskapsøvelse ved Fredrikstads nye avløpsrenseanlegg i oktober. Kranføreren ble firt ned med klatreutstyr, og kranen ble deretter tatt i bruk for å evakuere arbeidere som simulerte en skadesituasjon i en trang betongsjakt. Øvelsen ga verdifull læring både for AF Bygg Østfolds folk og for nødetatene.

Mellom byggeprosjekt og vinylplater

Mikael Augustsson har jobbet i byggebransjen siden 1986. Nå er han arbeidsleder i AF Bygg Syd. Å lede andre har vist seg å passe ham bra, ikke minst fordi han som tidligere betongarbeider har en dyp forståelse for fagarbeidernes hverdag og utfordringer. Etter en intens arbeidsdag koser han gjerne av med å sette på en vinylplate med favorittbandet Nightwish og la musikken fylle rommet.

– Det er noe spesielt med å bare flyte i vei til musikken, sier han.

VISJON OG VERDIER

VÅRE KJERNEVERDIER

Til å stole på

Frihet til å utøve entreprenørånd og disiplin i henhold til mål og krav

VÅR VISJON

Vi rydder fra fortiden og bygger for fremtiden.

Vilje til lønnsom vekst

Grundighet og hardt arbeid

Ledelse gjennom tilstedeværelse og innlevelse

FORRETNINGSMODELL

Medeierskap

Sikkerhet

Verdibasert kultur

VÅR FORRETNINGSIDÉ

AF Gruppen skal skape verdier og muligheter gjennom prosjektvirksomhet med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk.

Gjennomføringskraft

Entreprenørånd

Aktiv risikostyring

Desentralisert beslutningsmyndighet

Verdiskaping for våre interessenter

MEDARBEIDERE

- En trygg arbeidsplass for våre medarbeidere og underentreprenører.
- Et godt arbeidsmiljø for våre medarbeidere samt mulighet for kompetanseutvikling og medeierskap.

KUNDER

- Prosjekter av høy kvalitet utarbeidet i samarbeid med kunder og leverandører

EIERE

- God avkastning for investorer gjennom utbytte og kursstigning.

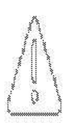
SAMFUNNET

- Bidrag til samfunnets klimakamp gjennom reduksjon av avfall og klimagasser som oppstår som følge av vår virksomhet.
- Leveranse av bærekraftige tjenester og produkter som er nødvendige for samfunnet.

AF GRUPPENS FORRETNINGSMODELL

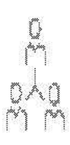
Forretningsmodellen adresserer viktige kjennetegn for vår virksomhet, oppsummert i fem hovedpilarer: Sikkerhet, verdibasert kultur, medeierskap, desentralisert beslutningsmyndighet og aktiv risikostyring. Vår forretningsidé står i sentrum av forretningsmodellen, og forutsetter at vi gjennomfører prosjektene våre med entreprenørånd og gjennomføringskraft.

Medeierskap

Aktiv risikostyring

Verdibasert kultur

Sikkerhet

Desentralisert beslutningsmyndighet

MEDARBEIDERE TAR DEL I FELLES VERDISKAPING OG UTVIKLING

Målet om at alle medarbeidere skal ha mulighet til å delta i AF Gruppens aksje- og opsjonsprogram er en sentral suksessfaktor. Hensikten er å motivere til økt og langsiktig deltakelse i konsernets verdiskaping, og når AF Gruppen kjøper opp datterselskaper ønsker vi sentrale medarbeidere med på eiersiden. I AF har vi en prestasjonskultur der lønns- og insentivmodeller er utformet for å motivere til verdiskaping i hvert enkelt prosjekt, i hver enhet og for hele konsernet.

Vilje til lønnsom vekst skaper muligheter og utviklingsrom for våre mange dyktige medarbeidere. I AF ønsker vi å utvikle våre ledere internt, og vi har god erfaring med at det gjøres best gjennom læring i linjeorganisasjonen. I tillegg utvikles våre medarbeidere gjennom relevante kurs og kompetansetilbud og verdifull deling av erfaringer på tvers i AF-konsernet.

VI SKAL AKTIVT SØKE RISIKO VI KAN PÅVIRKE

Evnen til å aktivt søke og håndtere risiko er en viktig barriere i vår modell for virksomhetsstyring. På samme måte er det viktig å sikre eller unngå risiko som vi ikke kan påvirke. Risikostyring er en integrert del av alle forretningsmessige aktiviteter i AF, og vi behandler risiko på en enhetlig og strukturert måte. Gjennom tilbudsgjennomganger og kvartalsvis risikogjennomgang av prosjekter og porteføljer dyrker vi et kommersielt tankesett gjennom hele linjeorganisasjonen. Vår tilnærming til risikostyring skaper arenaer for læring og erfaringsdeling slik at vi sammen evner å identifisere og håndtere risiko. Les mer om hvordan vi arbeider systematisk med risikostyring i alle prosjekter og forretningsenheter på side 22.

EN STERK KULTUR BASERT PÅ ET FELLES SETT AV VERDIER

Våre kjerneverdier danner grunnlaget for vår kultur og har røtter tilbake til etableringen av AF Gruppen i 1965. Ledere i AF-Gruppen går foran som tydelige rollemodeller med tilstedeværelse og innlevelse. De har et særegent ansvar som kulturbærere i organisasjonen og fremviser en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk. Våre medarbeidere kjennetegnes av en evne og vilje til å skape verdier. AF Gruppen skaper verdier og muligheter for våre medarbeidere, eiere, kunder og samfunnet gjennom vårt fokus på å realisere lønnsom vekst.
AF Gruppens virksomhet og medarbeidere viser god etisk fremferd i alle samfunn og markeder vi opererer i, og vi er lojale til vår atferdskode.

MÅLRETTET OG SYSTEMATISK HMS-ARBEID

Alle selskap i AF Gruppen skal arbeide målrettet og systematisk for å unngå alvorlige hendelser, med mål om null alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær. Måten vi jobber med HMS skal være forutsigbar og kjent, og skal etterleves i hele organisasjonen. Det systematiske arbeidet består både av å identifisere og forebygge mulige hendelser gjennom løpende risikostyring, barrierestyring og ha robuste beredskapsplaner. I AF har vi tro på at alle hendelser har en årsak og dermed kan unngås. Derfor har vi utarbeidet metoder for granskning av uønskede hendelser der vi finner bakenforliggende årsaker og tar læring fra det som har skjedd.

Kjernen i en god sikkerhetskultur ligger i kombinasjonen av et godt system og god ledelse. Ansvaret for HMS er et linjelederansvar, og i AF setter vi like krav til våre leverandører som til oss selv. Våre medarbeidere er derfor avgjørende for å sikre positive holdninger til HMS i våre prosjekter, gjennom å vise atferd som setter gode eksempler. Alle som jobber for AF skal kunne gjennomføre arbeidsoppgaver på en sikker og helsemessig forsvarlig måte.

MYNDIGHET OG ANSVAR NÆRMEST DER VERDIENE SKAPES

Frihet til å ta beslutninger lokalt er et viktig prinsipp for å skape sterke enheter i AF Gruppen. Ved å la resultatansvar være forankret i linjeorganisasjonen og ha operativ organisering høyt på agendaen tror vi på kraften av lokalt eierskap for størst mulig verdiskaping.

Alle enheter har utarbeidet egen forretningsplan som understøtter konsernets ambisjoner og mål. Beslutningsmandat og autonomi er viktig for å kunne utforske det bestående. Samtidig inngår alle enheter i et økonomisk fellesskap med plikter og ansvar, i kraft av at AF er et børsnotert selskap.

Det å være en del av AF gir tilgang til verdiskapende funksjoner og prosesser for å realisere lønnsom vekst. Målrettet utvikling av medarbeidere og organisasjon, strukturkapital i form av etablerte systemer og erfaringsdeling på tvers i konsernet gjør at vi i AF står bedre rustet til å møte krevende prosjektrisikoer. I tillegg får selskapene rekrutteringskraft gjennom AF Gruppens markedsposisjon.

RISIKOSTYRING – VI SKAL AKTIVT TA RISIKO SOM VI KAN PÅVIRKE

Risikostyring er et sentralt verktøy for at AF Gruppen skal levere gode resultater over tid. AF har en systematisk tilnærming til risikostyring i prosjektene og enhetene i både tilbuds- og gjennomføringsfasen.

Risiko er en usikker hendelse eller handling som kan ha en positiv eller negativ effekt på prosjektmål som tid, kostnad, omfang eller kvalitet. AF Gruppen arbeider systematisk med risikostyring i alle prosjekter og forretningsenheter. Vi ønsker aktivt å ta risiko som vi kan påvirke, og sikre oss mot eller unngå risiko som vi ikke kan påvirke. Denne tilnærmingen til risiko bidrar til at vi kan levere konkurransedyktige tilbud. I tillegg vil vi få bedre innsikt og beslutningsgrunnlag før operative beslutninger tas i saker med høy risiko og stort utfallsrom. Risikostyring har bidratt til færre taps-prosjekter og generelt økt lønnsomhet.

AFS PROSESSER FOR RISIKOSTYRING

Risikostyring og scenario-tankegang har blitt en integrert del av alle forretningsmessige aktiviteter i AF Gruppen og involverer ledere på alle nivå. En spesialistfunksjon for risikostyring tilrettelegger de nødvendige prosessene knyttet til risiko gjennom en standardisert og handlingsorientert metodikk. Dette gir en enhetlig håndtering av risiko i alle ledd av organisasjonen.

Det er jobbet målrettet med å tilpasse risiko-styringen til de forskjellige forretningsenhetene. Læring og informasjon fra tidligere risikovurderinger er tilgjengeliggjort gjennom en felles digital plattform, og kan brukes aktivt i beslutninger og vurderinger.

Risikostyring på prosjektnivå er fundamentet i AFs risikoarbeid, og starter allerede før et tilbud leveres. I risikogjennomgangen diskuteres ulike usikkerheter og trusler forbundet med prosjektet og det settes opp ulike scenarioer innenfor 5–10 forhåndsdefinerte risikogrupper. Dette kan for eksempel inkludere risiko knyttet til vår kapasitet, erfaring med kunden, kontraktsbestemmelser, klima og miljø og hvorvidt prosjektet er i tråd med vår strategi og kompetanse. Hensikten er ikke å eliminere risiko, men å identifisere, håndtere og prise risiko riktig. På tilbud over MNOK 100 deltar konsernledelsen for virksomhetsområdet i risikogjennomgangen og konsernledelsen skal godkjenne tilbudet før innlevering. Tilbud med en kontraktssum over MNOK 750 behandles også av styret før innlevering.

I den utførende fasen gjennomføres det for store prosjekter risikogjennomganger hvert kvartal med bred deltagelse fra prosjektorganisasjonen. Prosjektledelsen har ansvar for å definere konkrete og målbare tiltak for å håndtere trusler og utnytte muligheter i prosjektet.

Forretningsenhetens ledergruppe aggregerer prosjektanalysene. Hvert kvartal gjennomføres en risikoanalyse av prosjektporteføljen med en kvantitativ vurdering av utfallsrommet for hvert prosjekt, der representanter fra konsernledelsen deltar. Analysen danner grunnlaget for enhetens prioriteringer i det påfølgende kvartalet og synliggjør risikobildet i enheten for konsernledelsen.

Alle risikogjennomgangene på forretningsenhetsnivå aggregeres av konsernledelsen og hovedpunktene presenteres for styret hvert kvartal.

RISIKOPYRAMIDEN

▼

Satsingen på risikostyring er godt forankret i all virksomhets-styring, fra det enkelte prosjekt til konsernledelsen.

OVERORDNET RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING AV PROSJEKTPORTEFØLJE

RISIKOSTYRING I PROSJEKT

▼

TILBUDSUTVELGELSE | TILBUDSARBEID | OPPSTART | GJENNOMFØRING

▼

1. KV

4. KV | Kvartals-gjennomgang | 2. KV

3. KV

Kontinuerlig arbeid med risikostyring i prosjektene. Risikostyring er inkludert i alle prosessene fra tilbuds-utvelgelse, prosjektgjennomføring og til ferdigstillelse av prosjektene.

STRATEGI MOT 2028

I AF er kompasset og kursen tydelig: Vi har de sterkeste lagene som tar på seg de mest krevende jobbene. Ved å stadig søke nye utfordringer for å vokse og utvikle oss skaper vi konkurransekraft for fremtiden.

I AF når vi våre mål og har grunnleggende tro på verdien av målrettet arbeidsenhet og langsiktig strategi. Vi skal fortsette å være ambisiøse. Sikker og lønnsom gjennomføring av prosjekter er viktigere enn noen gang.

Usikre tider og urolige markeder vil fortsette å prege bransjen vår fremover, men vi må først og fremst se til våre egne prestasjoner for å finne nøkkelen til fremtidig verdiskaping. Fokuset må være på det vi selv kan påvirke og styre.

Økte krav, kompleksitet og skarpere konkurranse krever at vi fortsetter å styre prosjektene våre med stø kurs mot økt lønnsomhet. I AF gjør vi det med de beste folka på laget. Vi bygger lagene som utfordrer og lærer mest, finner løsninger og bruker kompetanse og endringsvilje til å strekke seg enda lenger. Dette skaper gode prestasjoner, arbeidsglede og yrkesstolthet.

Fremtiden vil kreve at vi evner å omstille oss, bilde for det grønne skiftet og for økt produktivitet. Vårt mål er å halvere fotavtrykket, og påvirke mest der vi er best. AF skal fortsette å vinne jobber i våre markeder, og for å kunne tilby de beste løsningene må vi ha faktabasert innsikt om vårt fotavtrykk. AF skal sitte på kompetansen til å løse viktige samfunnsutfordringer, og veien mot målet krever at hele bransjen jobber i fellesskap med samlet styrke.

Rå prosjektstyring, rå produktivitet og rå omstillingsevne handler om ledelse og om å sette sammen de beste lagene. Sammen skal vi fortsette å rydde fra fortiden og bygge for fremtiden.

VI RYDDER FRA FORTIDEN OG BYGGER FOR FREMTIDEN

Sikkerhet
0 alvorlige personskader og arbeidsrelatert fravær

Lønnsomhet
7 % driftsmargin
20 % avkastning på investert kapital
7 % årlig vekst

Fotavtrykk
Halvere fotavtrykket innen klima og miljø

Ledelse og fag

Vi skal tiltrekke, utvikle og beholde markedets beste ledelses- og fagkompetanse

DE BESTE LAGENE
Vi skal bygge de beste lagene. Kjennetegnet av prestasjon, arbeidsglede og yrkesstolthet

PROSJEKTSTYRING
Vi skal utøve bransjens øverste standard for prosjektstyring

Innovasjon

Vi skal være ledende i å løse viktige samfunnsutfordringer

OMSTILLINGSEVNE
Vi skal realisere samfunnsnyttige forretningsmuligheter og redusere fotavtrykket innen klima og miljø

PRODUKTIVITET
Vi skal styrke konkurranseevnen gjennom forbedring av vår produksjon og prosjektvirksomhet

Sikkerhet · Verdibasert kultur · Medeierskap · Desentralisert beslutningsmyndighet · Aktiv risikostyring

MARKEDSKREFTER

I strategien mot 2028 har vi vurdert eksterne drivere og trender i markedet som påvirker våre strategiske prioriteringer

UROLIG VERDENSBILDE

- Økt konfliktnivå i verden
- Proteksjonisme, ressurspolitikk og handelskrig
- Samtidighet i samfunnsutfordringer – kamp om midler til forsvar, helse, utdanning og fornybar energi
- Usikkerhet i politiske prioriteringer og prosjektforemisser
- Økt aktivitet innen cyberangrep og økonomisk kriminalitet

KAMP OM KVALIFISERTE RESSURSER

- Redusert arbeidsinnvandring
- Aldrende befolking og fallende befolkningsvekst
- Fallende produktivitetsvekst
- Skiftende arbeidstakerpreferanser som kan påvirke attraktivitet mellom bransjer
- Kamp mellom bransjer for å tiltrekke seg de beste hodene og hendene

Strategisk betydning for AF Gruppen

- God prosjektutvelgelse og styrket kontraktsledelse som griper mulighetene
- Differensiert porteføljestrategi for økt verdiskaping og redusert sårbarhet for markedssvingninger
- Prioritere å følge aktører som er drivende for investeringer i forsvar, helse, utdanning og fornybar energi i Norge og Sverige
- Sikre eller overføre risiko vi ikke kan påvirke

Strategisk betydning for AF Gruppen

- Styrke lojalitet for å beholde de rette medarbeiderne
- Sikre attraktiviteten for kritiske ledelses- og driftsroller
- Satsning på kompetanse innen ledelse og strategisk viktige fagområder
- Styrket satsning på egne fagarbeidere og fagkompetanse i linja

ØKONOMISKE KONJUNKTURER

- Vekst i nybygg fra historisk lave nivåer – presset tilgang på jobber på kort sikt
- Vekst i infrastruktur og samferdsel
- Marginpress som følge av aktivitet, byggekostnader, salgspriser og finansieringskostnad
- Det offentlige er mindre utsatt for konjunkturer
- Urbanisering og sentralisering fortsetter
- Konkurranse, konkurser og konsolidering

Strategisk betydning for AF Gruppen

- Balansere kortsiktige og langsiktige hensyn i tilpasning av vår organisatoriske kapasitet
- Være tro mot vår egen selvkost
- Prioritere storbysatsning, men utøve mobilitet i virksomheten for å følge kundene
- Det offentlige blir viktigere i kundemiksen, og innebærer andre og økte krav til våre prosjektorganisasjoner
- Muligheter i potensielt økt tilgang på gode selskap som søker en robust industriell eier

GRØNT SKIFTE OG TEKNOLOGISKE FREMSKRITT

- Regulatoriske krav til bærekraft i hele verdikjeden
- Usikkerhet i utviklingstakt dersom oppdragsgivere ikke får regnet hjem grønne initiativer
- Energiomstilling, kraftmangel og knapphet på ressurser og materialer
- Utslippsavgifter vil over tid gjøre lavutslippsløsninger mer prisgunstige
- Fallende produktivitetsvekst, økte byggekostnader og ambisiøse bærekraftsmål tvinger frem teknologiske fremskritt

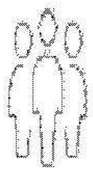
Strategisk betydning for AF Gruppen

- Forsterke utviklingen innen faktabasert innsikt som hever vår kunnskap.
- Aktivt identifisere og tilby alternative løsninger for å bidra til å oppfylle våre kunders mål innenfor tid, kostnad, fotavtrykk og kvalitet.
- Søke muligheter som skaper ny forretning, konkurransekraft og lønnsomhet.
- Måling og utvikling av kritiske operasjoner og kjerneprosesser for å forbedre vår produktivitet og konkurransekraft

DE BESTE LAGENE · PROSJEKTSTYRING · OMSTILLINGSEVNE · PRODUKTIVITET

VÅRE STRATEGISKE INITIATIVER

AF Gruppen har to strategiske initiativer som skal styrke evnen til å nå våre mål om lønnsomhet, sikkerhet og fotavtrykk.

Ledelse og fag

Vi skal tiltrekke, utvikle og beholde markedets beste ledelses- og fagkompetanse

DE BESTE LAGENE

Vi skal bygge de beste lagene kjennetegnet av prestasjon, arbeidsglede og yrkesstolthet

PROSJEKTSTYRING

Vi skal utøve bransjens øverste standard for prosjektstyring

ROBUST ORGANISERING OG GOD LEDELSESKAPASITET

Gjennom utvikling av ledere og internrekruttering skal vi arbeide planmessig med robust organisering med tilstrekkelig ledelseskapasitet. Vi skal sikre god karriereplanlegging og trening i linjen gjennom målorientert og støttende ledelse. AF driver systematisk etterfølgerplanlegging og evaluering av ledere og ledergrupper, og legger til rette for internmobilitet. Vi må sikre etterlevelse av grunnprinsippene i vår prosjektvirksomhet og utøve ledelse som styrker vår evne til å ta risiko.

MÅLRETTET KOMPETANSEUTVIKLING

AF skal tilby markedets beste lederutvikling for ledere på alle nivåer, og utvikle de fremste fagmiljøene innen strategisk viktige fag. Vi skal systematisk utvikle ledelses- og fagroller gjennom trening i linjen, relevante kompetansetilbud og arenaer for erfaringsdeling. Gjennom AF Akademiet skal vi utvikle kompetanse som kompletterer trening i linjen. Det blir avgjørende å styrke basisferdigheter i prosjektstyring gjennom systematisk opplæring i hver enhet.

STERK KULTUR OG HØY TRIVSEL

I AF etterlever et felles verdigrunnlag som bidrar til en hyggelig kultur. Vi skal ha et inkluderende, trygt og godt arbeidsmiljø som sikrer motivasjon, trivsel og like muligheter for alle medarbeidere. Vi bygger de beste lagene kjennetegnet av prestasjon, yrkesstolthet og arbeidsglede. Våre ulikheter og mangfold i ferdigheter, kompetanser, perspektiv og erfaringer skal benyttes som grunnlag for utvikling, innovasjon og konkurransekraft.

PREFERERT ARBEIDSGIVER

AF må sikre at vi er det foretrukne valget for våre medarbeidere over tid ved å styrke samarbeidet med prioriterte utdanningsinstitusjoner. Vi skal sikre synlighet for rekruttering av de beste folka og bygge stolthet i laget. AF skal tiltrekke seg medarbeidere som ønsker å bidra til verdiskaping og posisjonere oss som et attraktivt valg for prioriterte målgrupper. Fremover skal vi fortsette å arbeide for at AF Gruppen og bygg- og anleggsbransjen er et attraktivt karrierevalg uavhengig av kjønn.

Det strategiske initiativet for ledelse og fag har syv målbare målsettinger som understøtter strategien:

UNDERSTØTTENDE MÅL

Ledelse og fag

Prioriterte strategiske mål som er sentrale for vår evne til å nå hovedmålene

Høy trivsel
MTU > 5

Fagkompetanse
Andel fagbrev > 60 %

Lærlinger
Andel > 7 %

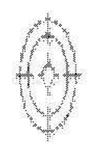
Medarbeiderutvikling
Minimum utført én årlig medarbeidersamtale.

Kompetanseutvikling
Etablert og tatt i bruk opplærings-program for basisferdigheter i prosjektstyring i hver enhet.

Preferert arbeidsgiver
Bransjens mest attraktive arbeidsgiver uavhengig av kjønn på prioriterte målskoler og studieretninger*.

Økt kvinneandel
Andel kvinner rekruttert skal speile rekrutteringsgrunnlaget og relativ andel forfremmelser erfk, uavhengig av kjønn. Langsiktig mål: 40 % kvinner blant funksjonærer, 20 % totalt.

AFS GRUNNPRINSIPPER FOR PROSJEKTSTYRING

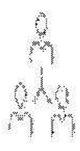
Prosjektutvelgelse
Rett prosjektutvelgelse som setter hensyn til lønnsomhet i første rekke

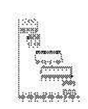
Kunderelasjoner
Prioritere kunder med størst og langsiktig potensial for økt gjensidig verdiskaping

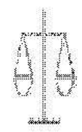
Kalkulasjon
Kalkulasjon i team og involvering av utførende ledd i kalkulasjon

Prosjektorganisering
Rett og tilstrekkelig prosjektorganisering tilpasset prosjektets karakter. Kontinuitet i nøkkelroller og team med tydelig strategi ved utskiftninger

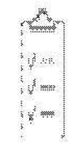
Planlegging
Tidlig og tilstrekkelig planlegging som sikrer styring og proaktivitet

Innkjøpskompetanse
Sikre samsvar mellom forespørsel og prosjektkrav, og gjøre hensiktsmessige grensesnittsavklaringer

Økonomistyring
Realitetsorientert økonomioppfølging og aktiv risikostyring

Kontraktsledelse
Profesjonell kontrakts- og endringsledelse

OM AF GRUPPEN

Innovasjon

Vi skal være ledende i å løse viktige samfunnsutfordringer

OMSTILLINGSEVNE

Vi skal realisere samfunnsnyttige forretningsmuligheter og redusere fotavtrykket innen klima og miljø

PRODUKTIVITET

Vi skal styrke konkurransekraften gjennom forbedring av vår produksjon og prosjektvirksomhet

FORRETNINGSMULIGHETER

AF skal være den foretrukne samarbeidspartneren gjennom god forståelse av kundebehov og markedsutvikling. Vi skal aktivt identifisere og tilby alternative løsninger for å bidra til å oppfylle våre kunders mål innenfor tid, kostnad, fotavtrykk og kvalitet. AF må fortsette å gripe kommersielle muligheter i nåtidig kundebehov nå og i fremtiden, blant annet ved å identifisere og investere i nye forretningsmuligheter som har potensial til å bli betydelige lønnsomhetsdrivere i fremtidens AF Gruppen. Samtidig skal vi øke og skape forretning som bidrar til unngått utslipp for andre aktører i samfunnet.

HALVERE FOTAVTRYKKET

For å lykkes med våre mål, er det avgjørende å sikre at klima- og miljøarbeid er integrert i forretningsmessige aktiviteter og har eierskap i linjen. AF skal arbeide for å tilby økonomisk realiserbare løsninger som reduserer fotavtrykket, blant annet ved å øke vår grad av tidlig involvering og påvirkning. Vi skal kvantitativt måle og redusere klimagassutslipp i egen virksomhet og i verdikjede. Vi skal også kvantitativt måle og redusere våre avfallsmengder, øke vår materialgjenvinningsgrad og bidra til bedre ressurseffektivitet. Vi skal fortsette å aktivt tilby kunder kompetanse og løsninger med positiv påvirkning på naturen.

KOMPETANSE OG INNSIKT

AF skal skape faktabasert innsikt i egne prestasjoner for å sikre bedre grunnlag for prioritering og forbedring, og benytte leverandørenes kompetanse og data for å optimalisere leveranser. Vi skal aktivt tilegne og tilbakelegge oss relevant teknologisk og klima- og miljøfaglig kompetanse, og samtidig ta del i formålstjenlig erfaringsdeling mellom aktører og bransjer for kompetanseheving og videreutvikling. Fremover skal vi heve vår felles forståelse ved å styrke nettverk og arenaer for intern erfaringsdeling og dra nytte av bredden i kompetanse på tvers av virksomheter i AF Gruppen.

FORBEDRE PRODUKSJON OG PROSJEKTVIRKSOMHET

Fremover skal vi styrke konkurransekraften gjennom forbedring av kjerneprosesser og kritiske operasjoner med økt bruk av teknologi, bedre utnyttelse av data og kunstig intelligens. Vi skal identifisere og realisere gevinster i industrialisering av eksisterende virksomhet. Det blir avgjørende å sikre rett kvalitet til lavest mulig kostnad og avtalt tid, og planlegge arbeidet grundig for å utføre rett første gang. Gjennom tidlig involvering og påvirkning ønsker vi å styrke prosjektering og planlegging i prosjektene vi utfører. Tydelig prioritering av innovasjonsinitiativer og sikre eierskap og oppfølging blir viktig for å lykkes. AF skal være en lærende organisasjon gjennom å evaluere og måle oss selv, og søke tilbakemelding fra våre samarbeidspartnere

Det strategiske initiativet for innovasjon har seks målbare målsettinger som understøtter strategien:

UNDERSTØTTENDE MÅL

Innovasjon

Prioriterte strategiske mål som er sentrale for vår evne til å nå hovedmålene

Produktivitet

- Alle selskap skal definere sine viktigste måltall for produktivitet og effektivitet, måle utvikling og arbeide strukturert for å forbedre prestasjon i måltallet.

Klimagassutslipp

- Halvere totale klimagassutslipp innen 2030 [3]
- Halvere utslipp for scope 1 og 2 innen 2026 [3]

Sirkulærøkonomi

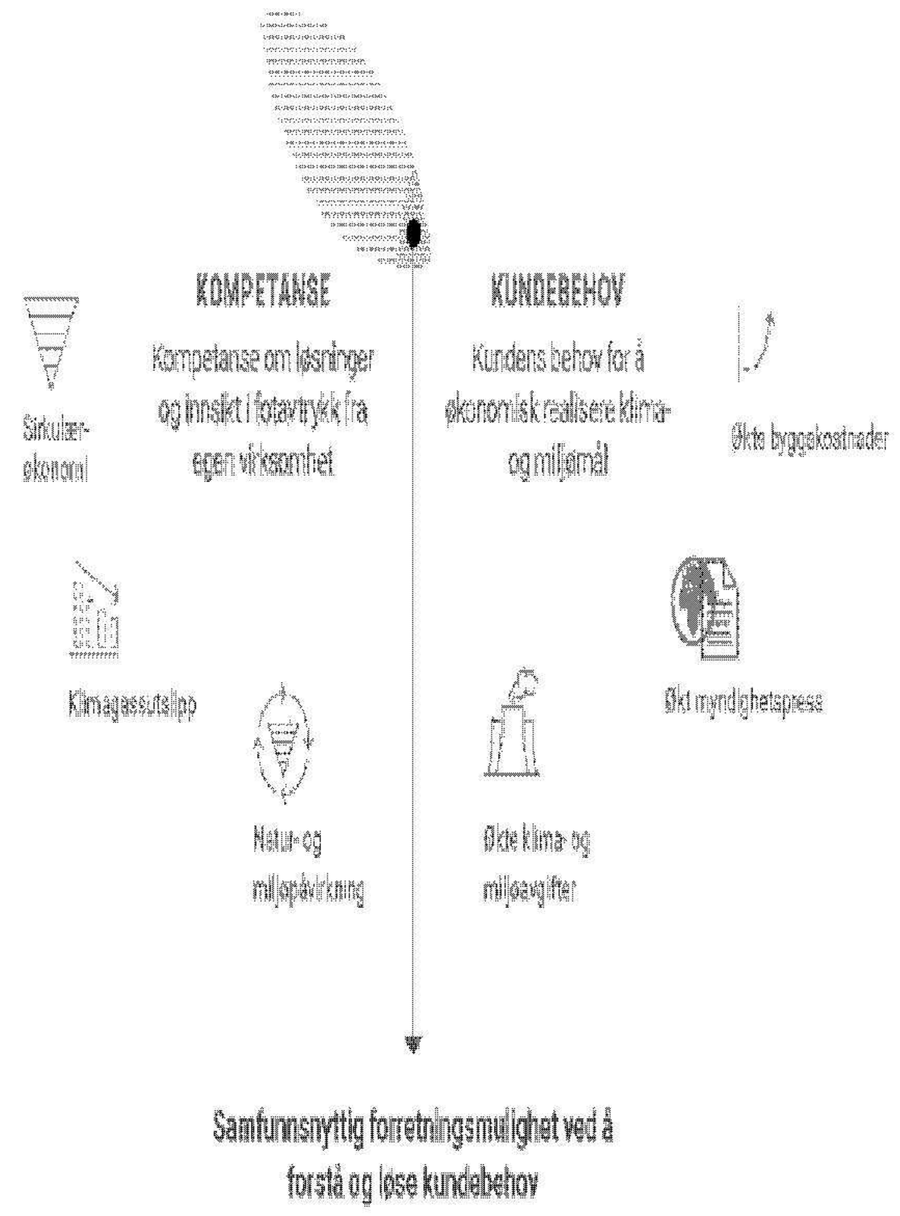
- Halvere avfallsmengder som går til energigjenvinning eller deponering innen 2030 [3]
- Kildesorteringsgrad > 90 %
- 70 % av ikke-farlig avfall skal tilrettelegges for ombruk eller materialgjenvinning [4]

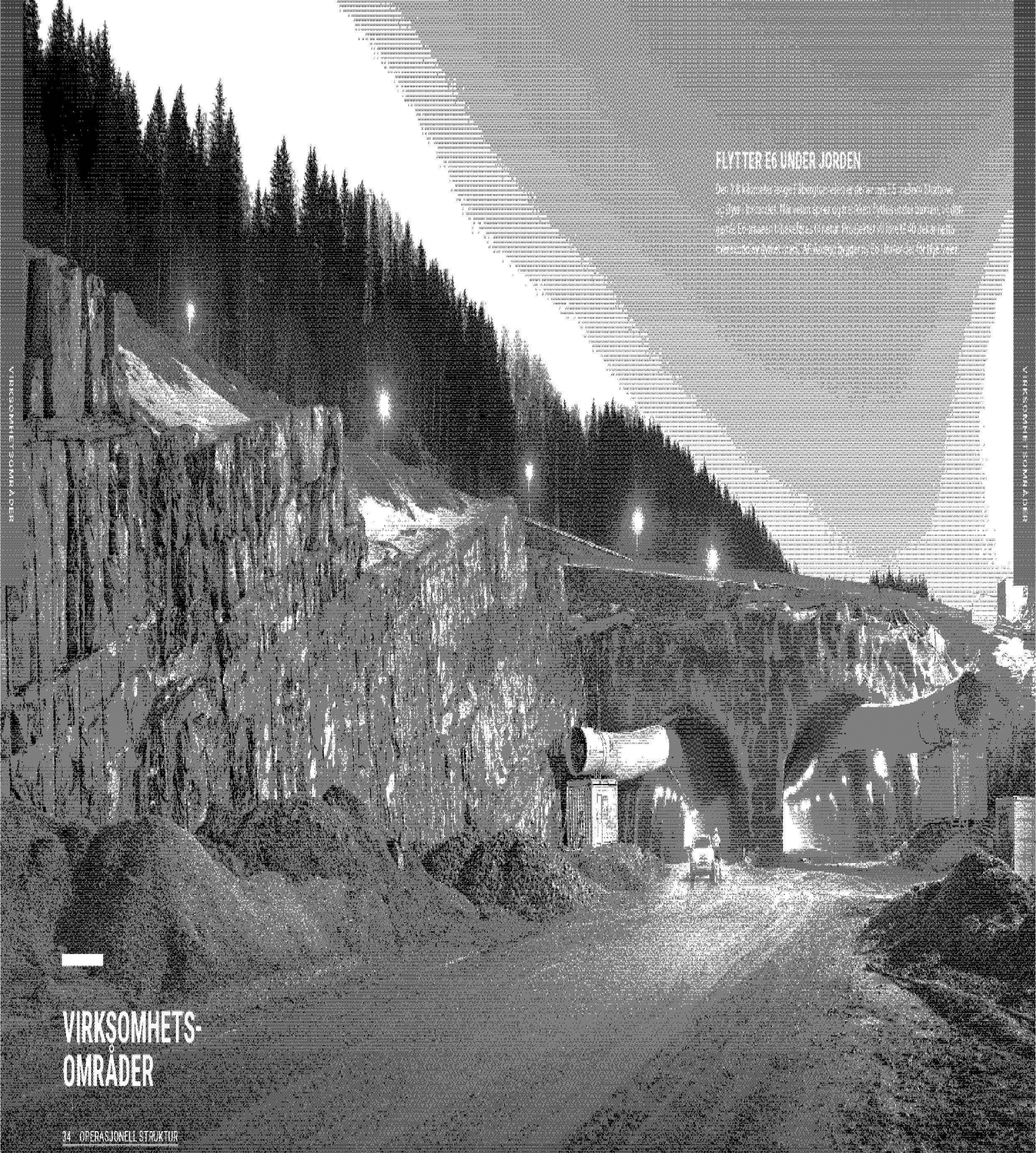
[3] Halvere scope 3 målt i CO2-ekvivalenter per million omsetning i forhold til basisår 2024
[4] Halvere scope 1 og 2 målt i CO2-ekvivalenter i forhold til basisår 2021
[3] Målt i tonn avfall per million omsetning i forhold til basisår 2024
[4] Målt i andel av totalt (tonn avfall)

VI SKAL LØSE VÅRE KUNDERS BEHOV FOR ØKONOMISK REALISERBARE LØSNINGER SOM REDUSERER FOTAVTRYKKET

AF-KULTUREN

Vår entreprenørånd og gjennomføringskraft

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

34 OPERASJONELL STRUKTUR

36 ANLEGG

40 BYGG

44 BETONMAST

48 EIENDOM

52 ENERGI OG MILJØ

56 SVERIGE

60 OFFSHORE

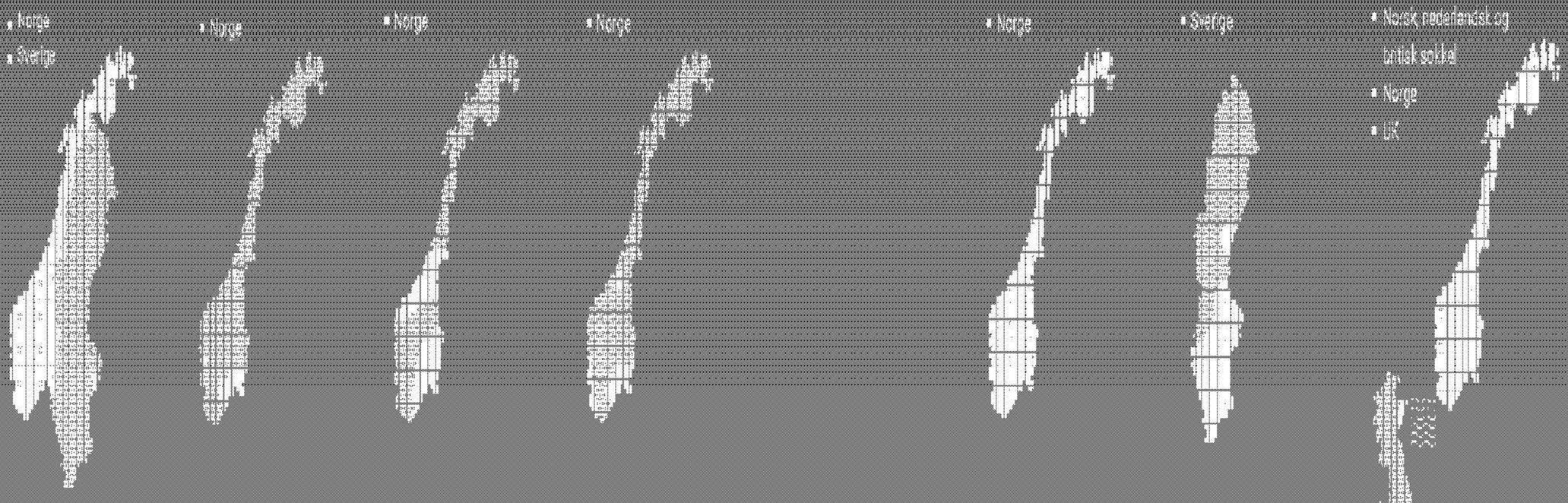
VIRKSOMHETSOMBUDSMANNEN

Inne i tunnelens nordgående løp gjøres det klart for lading av sprengstoff. Boreriggen har boret mer enn 100 hull beregnet ut fra tunnelens profil og bergets egenskaper. Til denne salven går det med over 1000 kilo sprengstoff, noe som vil gjøre tunnelen 5,8 meter dypere.

VIRKSOMHETSOMRÅDER I AF GRUPPEN

Operasjonell struktur

VIRKSOMHETSOMRÅDER

AF Anlegg
AF Anleggning
JR Anlegg

Mälselv Maskin & Transport

Stenseth & RS

Elgon

VSP
Consolvo
Prevento
Fjerny
Rekon

AF Byggformyalse

AF Bygg Oslo

AF Bygg Østfold

Haga & Berg
Haga & Berg Service
Haga & Berg Entreprenør
Oslo Brannsikring

Strøm Gundersen

Strøm Gundersen Vestfold

AF Håndverk
Thorencaff
Oslo Stillasutleie
Stora Bilklasstag-servicesenter
VD Vinduer og Dørmontasje
Lasse Holst
Kirkestuen
Betong & Tre

LAB Entreprenør

Helgesen Tekniske Bygg

Åsane Byggmesterforretning

Fundamentering

Betonmast Oslo

Betonmast Romerike

Betonmast
Buskerud Vestfold

Betonmast Bedrigbygg

Betonmast Trøndelag

Betonmast Rogaland

Betonmast Innlandet

Betonmast Asker
og Bærum

Betonmast Østfold

Betonmast Eiendom

AF Eiendom

LAB Eiendom

AF Decom
Jelsen Miljøpark
Rimol Miljøpark
Nes Miljøpark

AF Energi
AF Energi og Baltic
Enaktiva
ETA Norge

Mupex

Kanonaden
Kanonaden
Entreprenør
Bergarbeidet i
Sotaland
Kanonaden
Mälardalen

AF Prefab i
Mälardalen

AF Härnösand
Byggnadsverk

AF Bygg Syd

HMB
HMB Construction
HMB Construction Öresund

AF Projektutveckling

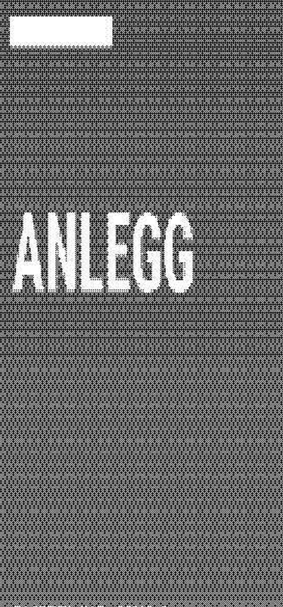
AF Bygg Öst

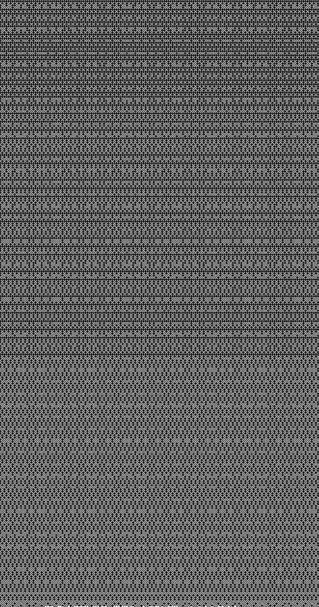
AF Bygg Väst

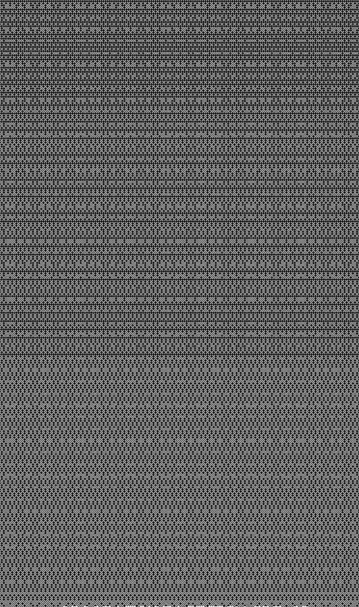
AF Offshore Decom
AF Miljøbase Vats

Aaron

ANLEGG

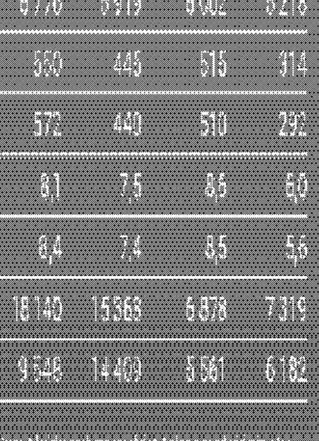

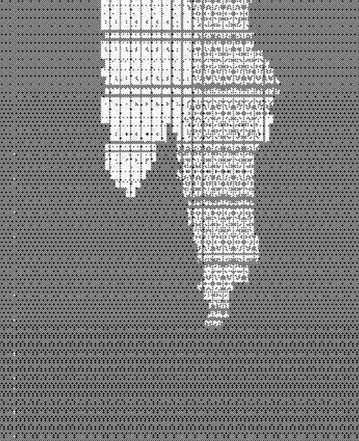
NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter	9 590	6 776	5 919	6 002	5 218
Driftsresultat (EBIT)	655	550	445	515	314
Resultat før skatt (EBT)	723	572	440	510	292
Driftsmargin %	6,8	8,1	7,5	8,5	6,0
Resultatmargin %	7,5	8,4	7,4	8,5	5,6
Ordrereserve	16 433	18 140	15 365	6 878	7 319
Ordreinngang	7 883	9 548	14 403	5 561	6 182

* Ekskl. ca 1 MF blk. verdi av tilleggsleveranser og tilleggsarbeider som ikke er med i ordreserven ved utgangen av 2024. Samme avgrensning er lagt til grunn for 2023.

HØY VEKST OG STERKT RESULTAT

Anlegg hadde rekordhøy aktivitet i 2024 og leverte et sterkt resultat. Det er flere store prosjekter i produksjon og ordrereserven er solid.

AF er en av Norges største aktører i anleggsmarkedet, med både offentlige og private kunder. Prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, bru, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, rehabilitering og nybygg av betongkonstruksjoner, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

KORT OM ÅRET

Anlegg hadde i 2024 en omsetning på MNOK 9 590 (6 776). Dette representerer en vekst på 42 prosent. Resultat før skatt ble MNOK 723 (572), og dette ga en resultatmargin for anleggsvirksomheten på 7,5 prosent for 2024 mot 8,4 prosent i 2023.

AF Anlegg hadde sterk omsetningsvekst sammenlignet med året før og leverte et godt resultat i 2024. En solid prosjektportefølje med flere store prosjekter i produksjon bidro til det gode resultatet. De største prosjektene var E6 Rentvannstunnel i Oslo, nytt vannbehandlingsanlegg på Huseby i Oslo, Bergtunnelen Lovö i Stockholm, ny lufthavn i Mo i Rana og E6 Storhove–Øyer.

Målselv Maskin & Transport, Stenvelt & RS og VSP leverte svært gode resultater i 2024. Eiken hadde et svakt resultat.

ORDRERESERVE

AF Anlegg ble i oktober 2022 valgt av Oslo kommune til en samspillkontrakt for bygging av nytt vannbehandlingsanlegg på Huseby i Oslo. Samspillentreprisen er en del av prosjekt Ny vannforsyning Oslo som skal sikre innbyggerne en fullgod reservevannforsyning innen 2028. Kontrakten er en samspillentreprise i allianse mellom Oslo kommune v/ Vann- og avløpsetaten, prosjekterende (Multiconsult) og AF Gruppen. Hovedarbeidene utføres inne i fjellanlegget som blir sprengt ut på Huseby i Oslo. Arbeidene til AF inkluderer grunn- og betongarbeider, prosessanlegg, doserings- og skumanlegg og elektroarbeider. Samspillets første fase har inkludert utvikling, planlegging og prosjektering.

I november 2024 inngikk AF kontrakt for fase to av samspillentreprisen, som inkluderer detaljprosjektering og bygging av nytt vannbehandlingsanlegg. Arbeidene pågår og skal avsluttes i 4. kvartal 2027. AF Gruppens andel av samspillskontrakten har en samlet verdi på ca. MNOK 7 600 ekskl. mva.

Anlegg hadde en ordreinngang på MNOK 7 883 (9 548) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 16 433 (18 140). Etter årsslutt er det blitt kunngjort en stor kontrakt for prosjektering og bygging av E6 Roterud–Storhove til en verdi på ca. MNOK 6 350 ekskl. mva. I februar 2025 hevet Trafikverket kontrakten med AF Anlegg på prosjektet Bergtunnelen i Lovö Stockholm. Gjenværende produksjonsverdi, som inntil hevingen var innregnet i ordrereserven for prosjektet, var ca. MNOK 1 000 ekskl. mva.

MARKEDSUTSIKTER

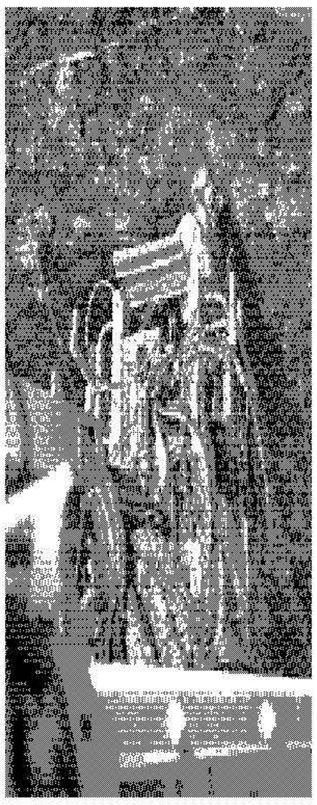
Anleggsmarkedet i Norge er godt og har tradisjonelt vært mindre sensitivt for konjunktursvingninger, da offentlig etterspørsel er den sterkeste driveren for anleggsinvesteringer. Prognosesenteret forventer per november 2024 en reell vekst i anleggsmarkedet i Norge på 3 prosent i både 2025 og 2026. Ny Nasjonal Transportplan (NTP) ble lagt frem i mars 2024 og indikerer en vridning fra store investeringer til mindre investeringstiltak, drift og vedlikehold i årene fremover. I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget NOK 95,2 mrd. til formål under NTP.

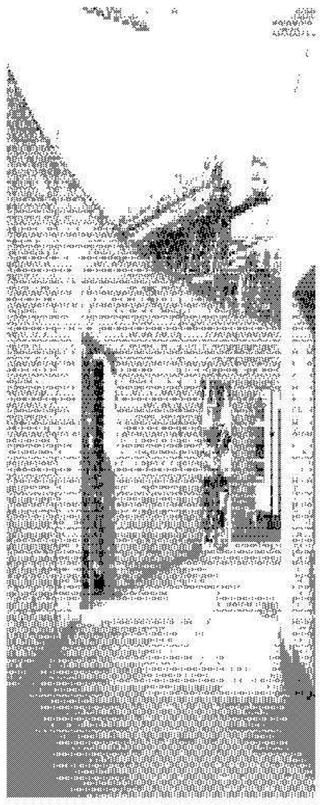
Prognosesenteret anslår per november 2024 at det norske anleggsmarkedet utgjorde NOK 144,3 mrd. i 2024, hvorav anleggsinvesteringer utgjorde NOK 88,3 mrd. og drift og vedlikehold utgjorde NOK 56,0 mrd. Prognosesenteret forventer at veksten i 2025 og 2026 drives av anleggsinvesteringer. Det forventes størst bidrag i produksjonsverdi fra segmentene veianlegg og kommunaltekniske anlegg.

ANLEGG

UTVALGTE PROSJEKTER

GRUNNARBEIDER PÅ RING 1

Ring 1 mellom Oslo Spektrum og krysset Pilestredet/St. Olavsgate oppgraderes og terrorsikres i forbindelse med byggingen av det nye regjeringskvartalet. Strekningen omfatter blant annet Vaterlandstunnelen og Hammersborg-tunnelen. JR Anlegg er tildelt oppdraget med å senke deler av Hammersborg-tunnelen åtte meter. Arbeidet omfatter berguttak, injeksjon og fjellsikring.

FORRETNINGSENHET: AF ANLEGG

OPPDRAGSGIVER: VEIDEKKE

FERDIGSTILLELSE: 2022

KONTRAKTSSUM: MNOK 96 EKSKL MVA

KABELTUNNEL SOGN-ULVEN

AF Anlegg bygger en 6,5 kilometer lang tunnel mellom Sogn og Ulven i Oslo. Total lengde for tunnelsystemet er i overkant av 7,5 km. I den ferdige tunnelen skal det monteres to sett med 420 kV strømkabler. Prosjektet er ett av flere tiltak for å fornye og forsterke strømnettet rundt hovedstaden, og ivareta fremtidens krav til forsynings-sikkerhet, byutvikling og miljøløsninger.

FORRETNINGSENHET: AF ANLEGG

OPPDRAGSGIVER: STATNETT

FERDIGSTILLELSE: 2029

KONTRAKTSSUM: MNOK 1 800 EKSKL MVA

BETONGARBEIDER PÅ VIKINGTIDSMUSEET

På Bygdøy i Oslo bygges et nytt museum som skal huse verdens best bevarte vikingskip. Vikingtidsmuseet skal sikre befolkning og fremtidige generasjoner tilgang til kulturhistorisk kunnskap og forståelse av vikingtiden. Stenseth & RS utfører betongarbeidene ved museet. Mange steder skal det være synlige betongflater i det ferdige bygget, noe som krever ekstra omhu i valg av metode og utførelse av støpen.

FORRETNINGSENHET: STENSETH & RS

OPPDRAGSGIVER: AF BYGGFORNYELSE/ STATSBYGG

FERDIGSTILLELSE: 2027

KONTRAKTSSUM: MNOK 170 EKSKL MVA

REHABILITERING AV VÆRLEBRYGGA

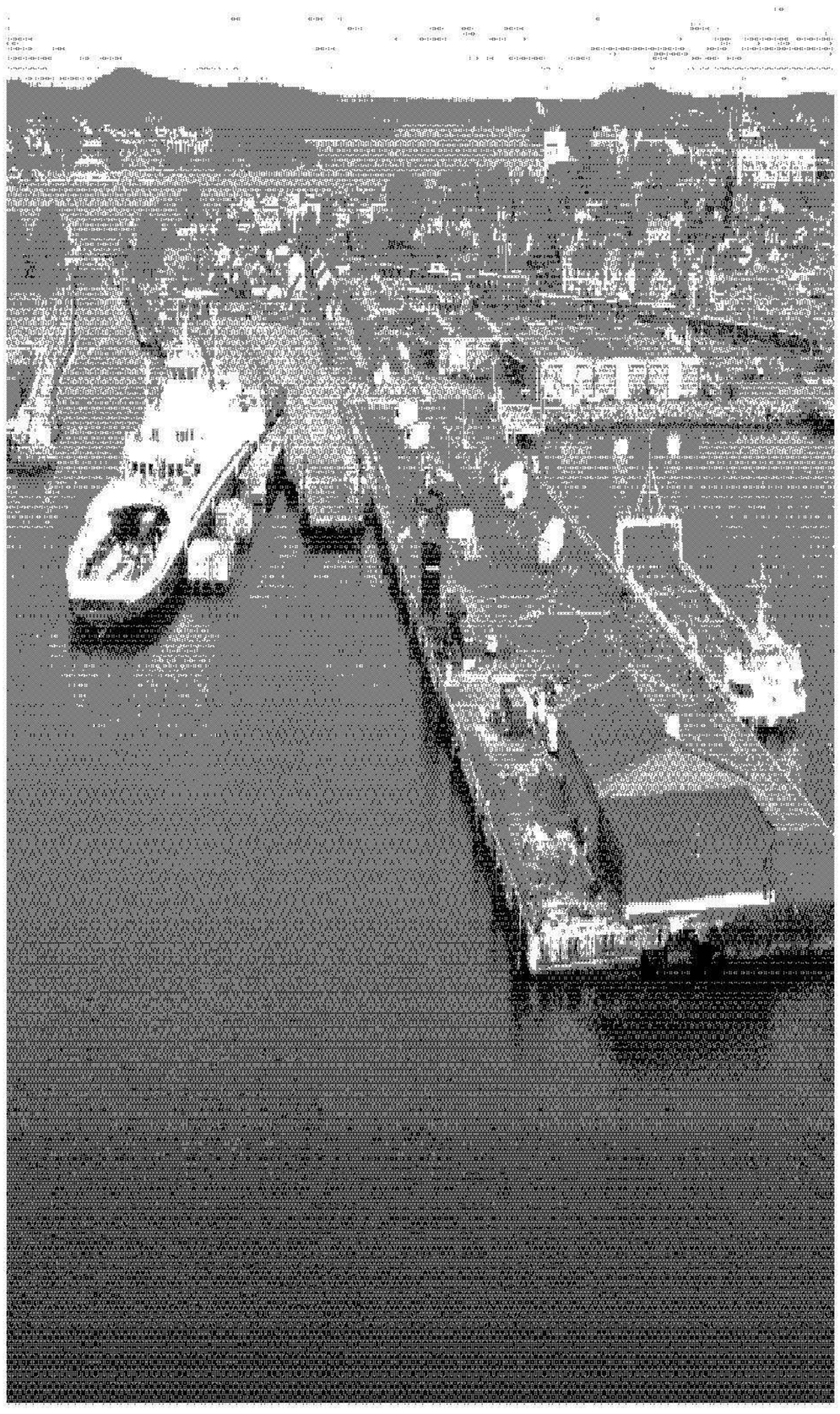
Værlebrygga i Moss er en del av kaianlegget som brukes på ferjesambandet Moss-Horten. Cornelsvo har rehabilitert betongen på undersiden av kaien. Oppdraget innebar fjerning av skadet betong, etablering av katodisk beskyttelse og legging av ny sprøytebetong. Arbeidet foregikk under krevende forhold og stilte store krav til HMS, fagkunnskap og samarbeid.

FORRETNINGSENHET: VSP

OPPDRAGSGIVER: MOSS HAVN

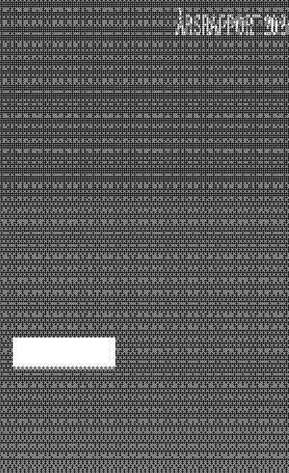
FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 22 EKSKL MVA

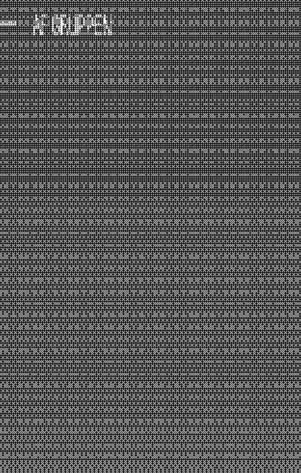

BYGG

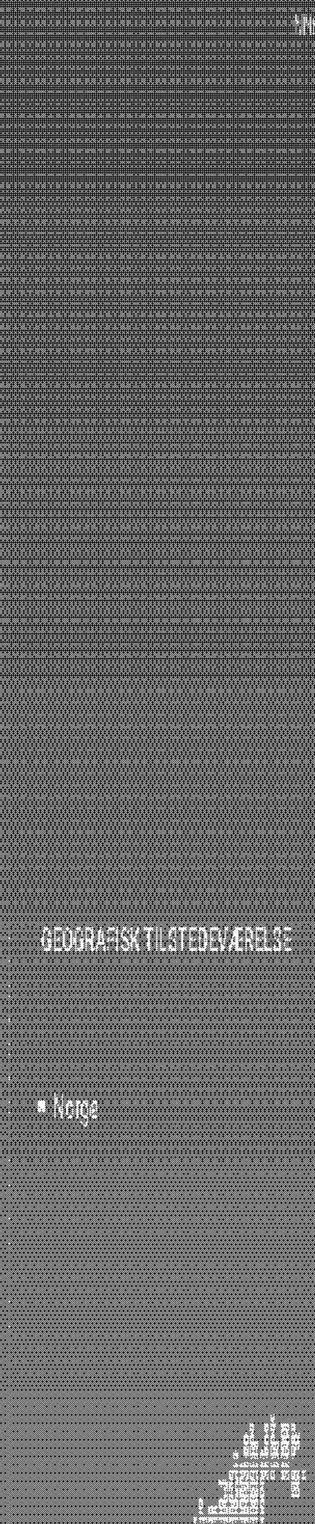
OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

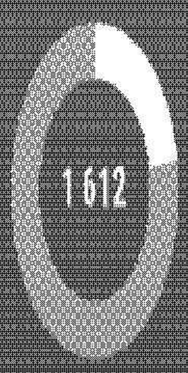

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter	8 881	10 182	11 030	8 865	8 684
Driftsresultat (EBIT)	337	396	322	447	502
Resultat før skatt (EBT)	351	378	318	450	513
Driftsmargin %	3,8	3,9	2,9	5,0	5,8
Resultatmargin %	4,0	3,7	2,9	5,1	5,9
Ordrereserve	11 132	9 464	10 045	13 549	9 674
Ordreinngang	10 548	9 601	7 586	12 739	9 249

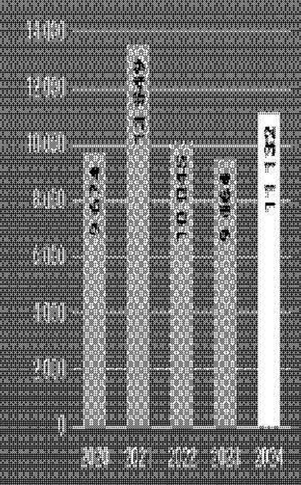
* Utover i AF Gruppen rapporteres virksomhetsområdet Eiendomsutvikling fra 1. januar 2024. Sammenligningstall er omarbeidet.

ANSATTE

AF Gruppen: 5 648

ORDRERESERVE MNOK

BYGG BESTÅR AV

- AF Bygg Romerike
- AF Bygg Oslo
- AF Bygg Østfold
- Hagen & Berg
- Strøm Gundersen
- Strøm Gundersen Vestfold
- AF Håndverk
- LAB Entreprenør
- Helgesen Tekniske Bygg (HTB)
- Åsane Byggmesterforretning (ABF)
- Fundamentering (FAS)

BEDRE LØNNSOMHET

Virksomhetsområdet Bygg forbedret lønnsomheten, men hadde et lavere aktivitetsnivå sammenlignet med året før.

AF leverer entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene spenner fra prosjektering til nybygg og rehabilitering av eksisterende bygg. AF samarbeider tett med kundene for å finne effektive og innovative løsninger tilpasset deres behov. Bygg omfatter det norske byggevirksomheten utenom Østlandet, og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen.

KORT OM ÅRET

Bygg hadde i 2024 en omsetning på MNOK 8 881 (10 182) i 2024 og et resultat før skatt på MNOK 351 (378). Dette ga en resultatmargin på 4,0 (3,7) prosent for året.

Bygg hadde et redusert aktivitetsnivå i 2024, med en omsetningsreduksjon på 13 prosent sammenlignet med 2023. Varierende prestasjoner på prosjekt- og forretningsenhetsnivå gir samlet sett en driftsmargin under AF Gruppens marginkrav og målsettinger.

Enhetene AF Bygg Østfold, Hagen & Berg, Strøm Gundersen og Åsane Byggmesterforretning utmerket seg med svært god lønnsomhet i 2024. AF Byggformyelse, Strøm Gundersen Vestfold og HTB leverte gode resultater. AF Bygg Oslo hadde et resultat noe under forventning, mens AF Håndverk, LAB Entreprenør og FAS hadde svake resultater i 2024.

ORDRERESERVE

Det ble bokført 20 nye kontrakter i 2024. Den største kontrakten som ble inngått var prosjekt Diakonhjemmet Campus i Oslo med en verdi på ca. MNOK 1 400 ekskl. mva. Totalentreprisen inkluderer ny videregående skole for helse- og oppvekstfag, høyskolen VID samt felles kjeller for de to skolene inklusive en stor flerbrukshall. Skolebyggene har et totalt bruttoareal på ca. 26 000 kvm. Prosjektet omfatter også perrong for ny T-banestasjon, utvendig teknisk infrastruktur og riving av nordfløyen på Diakonhjemmet 14. Prosjektet har svært høye miljøambisjoner. AF Bygg Oslo har også inngått avtale med KLP Eiendom om bygging av boligprosjektet Nora på Bislett i Oslo, totalentreprisen har en verdi på MNOK 906 ekskl. mva. Prosjektet omfatter riving av eksisterende bygningsmasse og oppføring av 165 leiligheter, samt parkeringskjeller og næringsarealer.

LAB Entreprenør har inngått kontrakt med OBOS Nye Hjem for bygging av et nytt leilighetsprosjekt langs sjøkanten på Kaastet i Bergen sentrum. Prosjektet består av to leilighet-bygg med underliggende garasje og inkluderer etablering av utomhusområder og ny kaipromenade. Kontrakten er en totalentreprise med en verdi på MNOK 428 ekskl. mva.

Bygg hadde en ordreinngang i 2024 på MNOK 10 548 (9 601), og ved årsskift var ordrereserven på MNOK 11 132 (9 464).

MARKEDSUTSIKTER

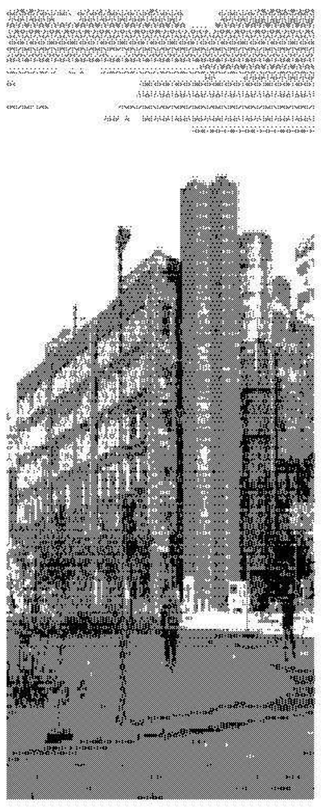
Prognosesenteret anslår per november 2024 at byggmarkedet i Norge utgjorde NOK 394,9 mrd. i 2024, en reduksjon på 6 prosent fra 2023. Prognosesenteret estimerer en oppgang i produksjonsverdi på 7 prosent i 2025, og en oppgang på 5 prosent i 2026. Oppjusteringen i 2025 og 2026 er hovedsakelig knyttet til to nye sykehusbygg i Oslo, i tillegg til forventede reduksjon og stabilisering av byggekostnadene. For hele landet forventes det en sterk vekst i nye bolig- og yrkesbygg på 14 prosent i 2025, mens rehabilitering og tilbygg (ROT) er forventet med moderat vekst på 2 prosent.

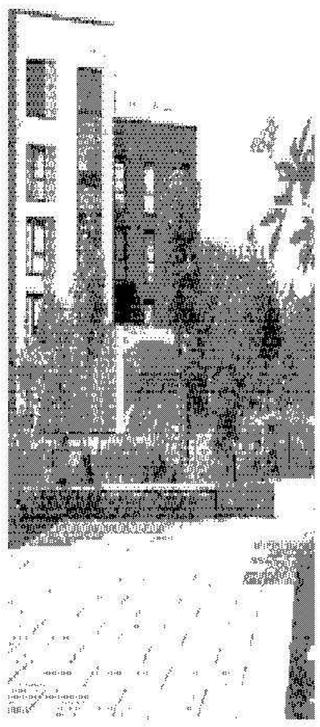
Prognosesenteret estimerer at antall igangsatte boliger i Norge var på 21 500 i 2024, en oppgang på omkring 9 prosent siden 2023. Antall igangsatte boliger er ventet å ta seg ytterligere opp i 2025 og 2026, og er anslått til henholdsvis 24 500 og 27 000. Prognosesenterets estimater for igangsatte boliger bygger på antall nullte igangsettelsestillatelser. Markedssentimentet medfører økt usikkerhet i estimatet for igangsettelser.

Kostnadsutviklingen på materialer og frakt har vært en betydelig usikkerhetsfaktor de siste årene. Ifølge SSB byggekostnadsindeks for bolig har flere materialprisindekser steget gjennom 2024, etter en relativt flat utvikling i 2023. Trelast, armeringsstål og betong hadde en særskilt prisvekst på henholdsvis 11, 8 og 6 prosent.

BYGG

UTVALGTE PROSJEKTER

DRONNING MAUDS GATE 15

Kontorbygget i Vika i Oslo er rehabilitert i to trinn. Første del av prosjektet gikk ut på rehabilitering av fasaden, rivearbeider og større konstruktive endringer. Deretter ble det etablert glasstak over gårdsrom og bygget ny innvendig fasade mot gårdsrom, samt innredning og nye konstruksjoner i gårdsrommet. Arbeidene ble gjennomført mens det var tilnærmet full drift i bygget og i nært dialog med byantikvaren.

FORRETNINGSENHET: AF BYGGFORNYELSE

OPPDRAGSGIVER: MALLING & CO/SAMEIET DRONNING MAUDS GATE 15 OG NORDEA LIV EIENDOM AS

FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 130 EKSKL MVA

(TRINN 2)

STORØYKILEN

Boligprosjektet ligger på Fornebu med kort vei til fjorden og Nansenparken. Boligene holder høy standard, og flotte gårdsrom og et hyggelig torg gir rom for både aktivitet og avslapning. AF Bygg Oslo er nå i gang med å bygge Storøykilen kvartal 4, som består av 90 boliger fordelt på tre leilighetsbygg med felles kjeller og stedstilpasset uteareal.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG OSLO

OPPDRAGSGIVER: STORØYKILEN UTVIKLING

FERDIGSTILLELSE: 2026

KONTRAKTSSUM: MNOK 340 EKSKL MVA.

(KVARTAL 4)

OS SKOLE OG IDRETTSANLEGG

Prosjektet omfattet rehabilitering og nybygg ved Os skole i Halden. Det eksisterende skolebygget fra 1914 er innkjemmet og rehabilitert på antikvariske premisser. I tillegg er det bygget et tilbygg, nytt amfi og spesialrom. Idrettsarenaen med håndballarena og basishall for turn er delvis nedsenket i terrenget. Det er også etablert ny skolegård og uteanlegg der deler av takflatene er tatt i bruk.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG ØSTFOLD

OPPDRAGSGIVER: HALDEN KOMMUNE

FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 493 EKSKL MVA

FJELDVIG

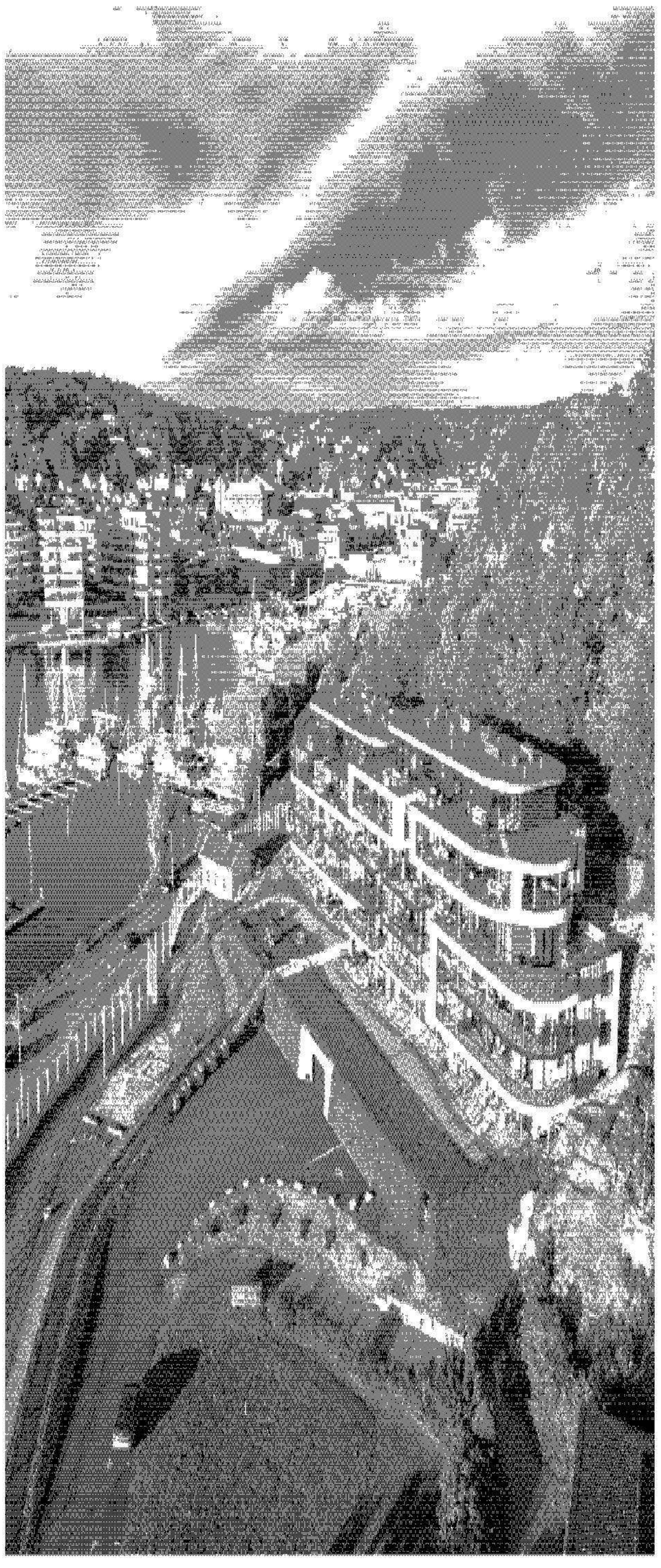
Beboerne i leilighetsprosjektet Fjeldvig i Sandefjord kan glede seg over boliger av høy kvalitet med utsikt over byens havnebasseng. Arkitekturen er inspirert av skipene som passerer på fjorden. Prosjektet har variert høyde, fra 5 til 6 etasjer pluss kjeller, og består av 27 romslige leiligheter med parkeringskjeller samt pent opparbeidet uteområde.

FORRETNINGSENHET: STRØM GUNDERSEN VESTFOLD

OPPDRAGSGIVER: FJELDVIG BOLIG AS

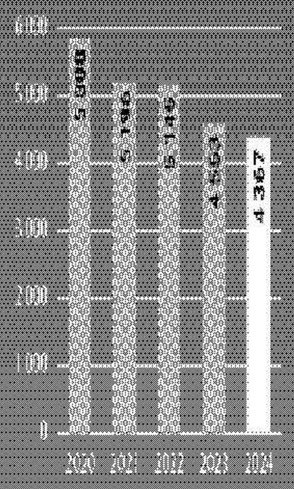
FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 133 EKSKL MVA

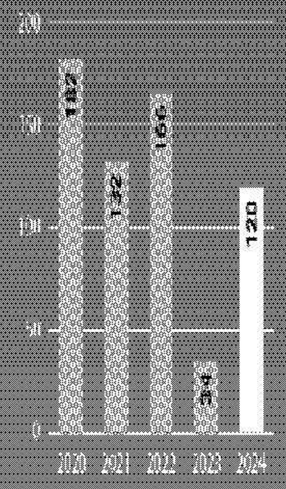

BETONMAST

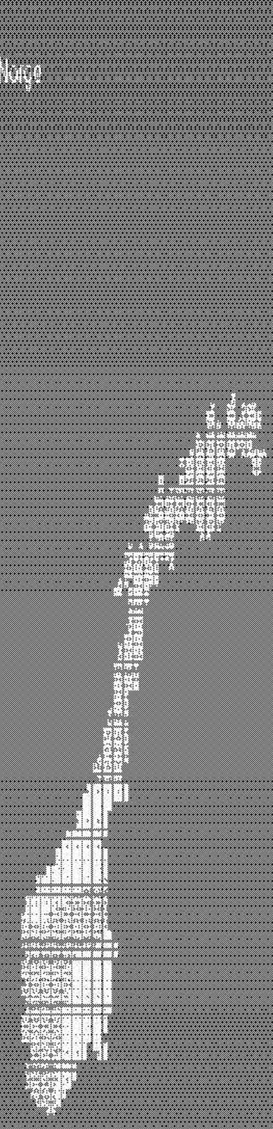
OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

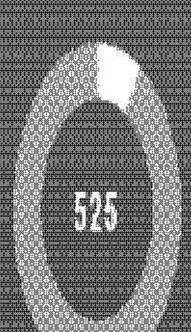

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021*	2020*
Inntekter	4 367	4 553	5 145	5 196	5 808
Driftsresultat (EBIT)	120	34	166	132	182
Resultat før skatt (EBT)	163	58	174	111	173
Driftsmargin %	2,8	0,7	3,2	2,5	3,1
Resultatmargin %	3,7	1,3	3,4	2,1	3,0
Ordrereserve	4 831	6 203	4 415	7 054	5 715
Ordreinngang	2 996	6 341	2 306	6 535	5 629

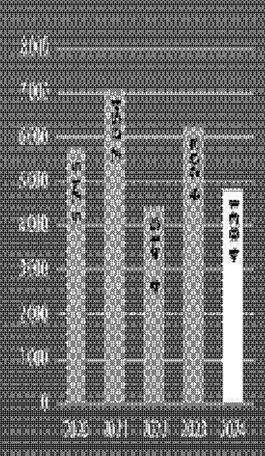
*Betonmast Sverige ble overført fra virksomhetsområde Betonmast til virksomhetsområdet Sverige med virkning fra 1. januar 2022. Sammenligningstall er omarbeidet.

ANSATTE

AF Gruppen 5 648

ORDRERESERVE MNOK

BETONMAST BESTÅR AV

- Betonmast Oslo
- Betonmast Asker og Bærum
- Betonmast Romerike
- Betonmast Buskerud-Vestfold
- Betonmast Østfold
- Betonmast Eiendom
- Betonmast Boligbygg
- Betonmast Trøndelag
- Betonmast Rogaland
- Betonmast innlandet

FORBEDRET RESULTAT

Betonmast forbedret lønnsomheten og resultatet sammenlignet med året før. Varierende prestasjoner i enhetene ga samlet sett et resultat under marginkravet i 2024.

Betonmast er en byggentreprenør med virksomhet i de største markedene i Norge. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og har lang erfaring med prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også en eiendomsportefølje i Norge og Sverige.

KORT OM ÅRET

Betonmast hadde i 2024 en omsetning på MNOK 4 367 (4 553) og et resultat før skatt på MNOK 163 (58). Dette gir en resultatmargin på 3,7 (1,3) prosent for året.

Aktivitetsnivået gikk ned med 4 prosent sammenlignet med året før og lønnsomheten var under marginkravet. Det var stor variasjon i enhetenes prestasjoner i 2024. Betonmast Asker og Bærum og Betonmast Østfold leverte svært gode resultater. Betonmast Oslo, Betonmast Romerike, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Rogaland og Betonmast Innlandet leverte gode resultater. Betonmast Boligbygg og Betonmast Trøndelag hadde svake resultater i 2024.

Betonmast Eiendom hadde ved utgangen av 2024 ett eiendomsprosjekt med fire enheter i produksjon. Enheten hadde et svakt resultat for året.

ORDRERESERVE

I løpet av 2024 bemannede Betonmast ni nye kontrakter, hvorav tre gjelder bygging og rehabilitering av skoler.

Betonmast Østfold har signert avtale med Indre Østfold kommune om rehabilitering og utvidelse av Hovin barneskole i Spydeberg i Østfold. Kontrakten er en samspillsentreprise med en verdi på ca. MNOK 250 ekskl. mva. Betonmast Romerike og Betonmast Asker og Bærum har inngått kontrakter for rehabilitering av henholdsvis Stein-Tærud skole og Rud videregående skole. Kontraktene har en samlet verdi på MNOK 365 ekskl. mva.

Betonmast Boligbygg har i løpet av året inngått kontrakt med Moerveien AS om bygging av 141 leiligheter i Ås sentrum. Totalentreprisen har en verdi på ca. MNOK 400 ekskl. mva. Betonmast Buskerud-Vestfold har signert kontrakt med Fellesom og Coop Norge Eiendom om bygging av leiligheter og næringslokaler i Tønsberg. Prosjektet Fokserud Torg består av 42 leiligheter og næringslokaler med samlet utbyggingsareal på ca. 9 400 m². Kontrakten er en totalentreprise med en verdi på MNOK 237 ekskl. mva.

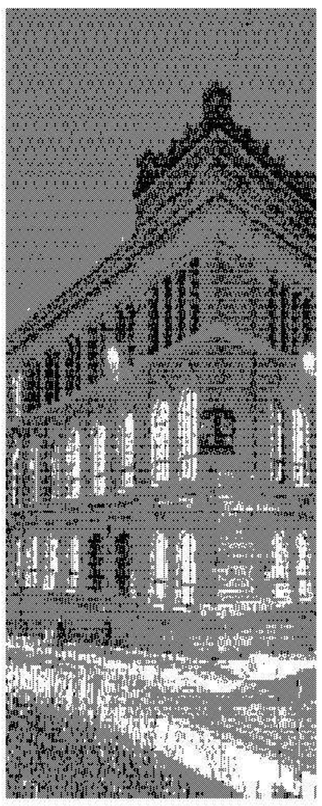
Betonmast hadde en ordreinngang på MNOK 2 996 (6 341) i 2024 og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 4 831 (6 203).

MARKEDSUTSIKTER

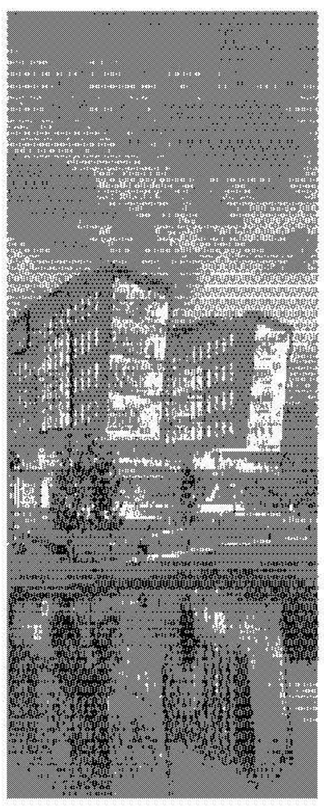
Betonmast har virksomhet i de samme markedene som AF Gruppens øvrige norske byggvirksomhet og eiendom i Sverige. Se omtale av markedsutvikling under Bygg og Eiendom.

BETONMAST

UTVALGTE PROSJEKTER

EDVARD MUNCH VGS

Prosjektet omfatter utvidelse av Edvard Munch videregående skole i Oslo inn i arealene til det tidligere Kunstindustrimuseet. Tiltaket består av rehabilitering og ombygging av i alt 11 600 kvadratmeter BTA, hvorav 6 600 kvadratmeter BTA i Kunstindustrimuseet – et fredet bygg fra 1903. Skolen dimensjoneres for 1 230 elever.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST OSLO

OPPDRAGSGIVER: OSLOBYGG KF

FERDIGSTILLELSE: 2026

KONTRAKTSSUM: MNOK 620 EKSKL MVA

SOFIEMYR SKOLE

Nye Sofiemyr skole i Nordre Follo kommune prosjekteres som en fire-parallell barneskole med plass til 784 elever og 100 ansatte. Samlet bygningsmasse er 8 200 kvadratmeter. Skolen bygges med passivhusstandard og skal oppnå minst 35 prosent klimagassreduksjon sammenlignet med et TEK 17-bygg. Målet er å oppnå BREEAM Excellent-sertifisering.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST ØSTFOLD

OPPDRAGSGIVER: NORDRE FOLLO KOMMUNE

FERDIGSTILLELSE: 2025

KONTRAKTSSUM: MNOK 210 EKSKL MVA

VISION

I maritime omgivelser i Horten bygges Vision, et kombinert industri- og kontorbygg. Leietaker er Kongsberg Gruppen, som skal samle sin virksomhet i et effektivt og bærekraftig bygg. Prosjektet skal sertifiseres etter BREEAM-NOR 6.0 Very Good og energiklasse A. Samlet bruttoareal er cirka 45 000 kvadratmeter.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST BUSKERUD–VESTFOLD

OPPDRAGSGIVER: HORTEN INDUSTRIPARK

FERDIGSTILLELSE: 2026

KONTRAKTSSUM: MNOK 840 EKSKL MVA

KLOSTERGATA 56

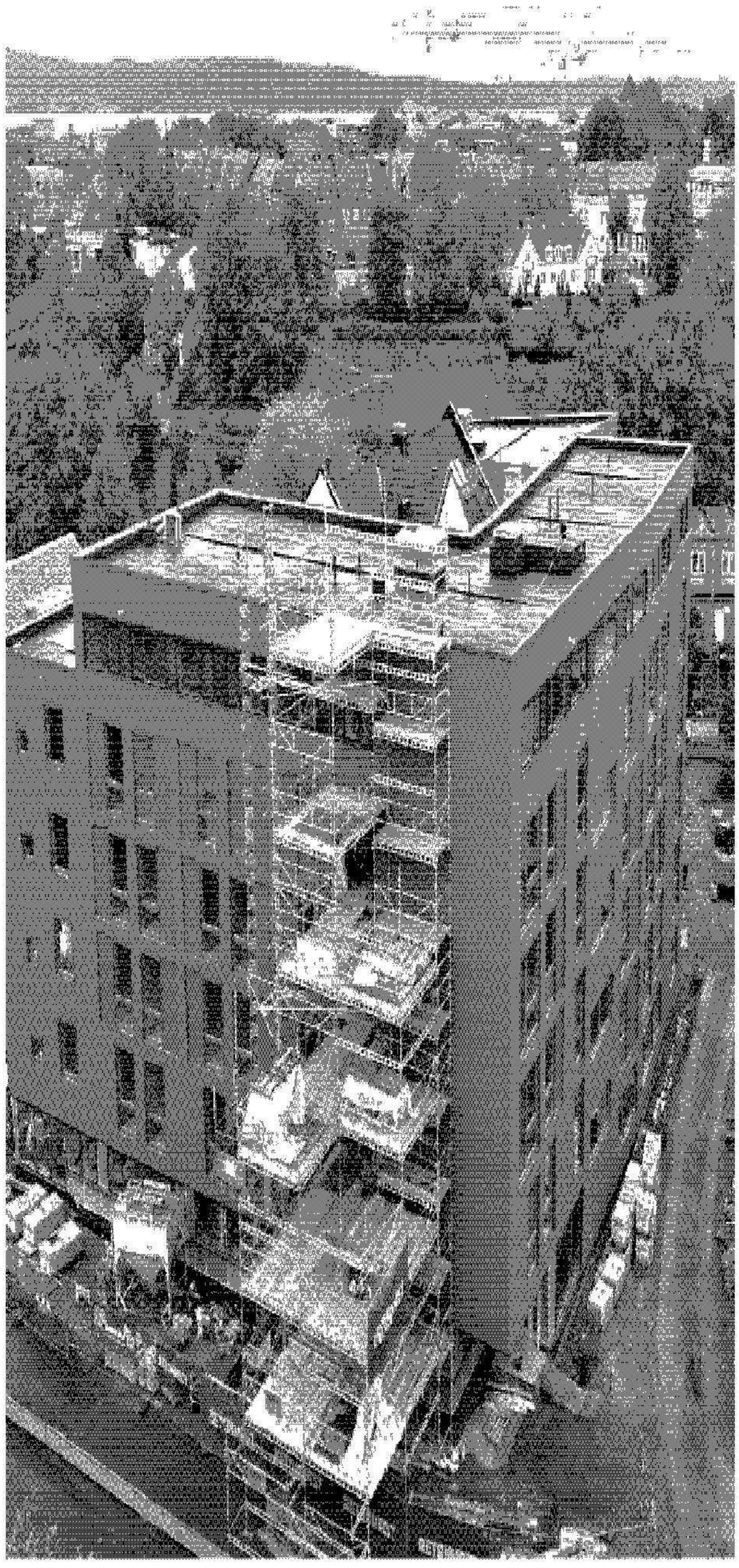
På Øya sentralt i Trondheim bygges 108 studentboliger for Studentsamskipnaden. Prosjektet består av én bygning med samlet bruksareal på cirka 3 200 kvadratmeter. I tillegg kommer riving av eksisterende bebyggelse og opparbeidelse av uteområder. Bygget vil romme et storkollektiv, hybler og en egen fløy med hybelleiligheter og parleiligheter.

FORRETNINGSENHET: BETONMAST TRØNDELAG

OPPDRAGSGIVER: SIT

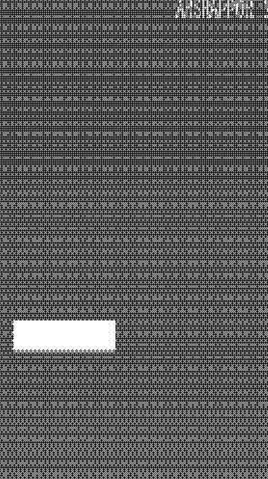
FERDIGSTILLELSE: 2025

KONTRAKTSSUM: MNOK 135 EKSKL MVA

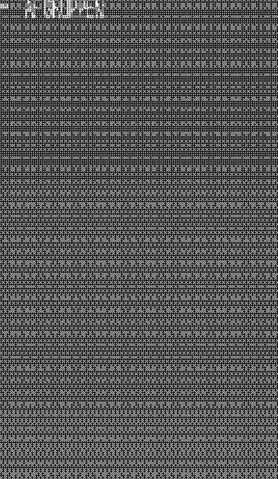

EIENDOM

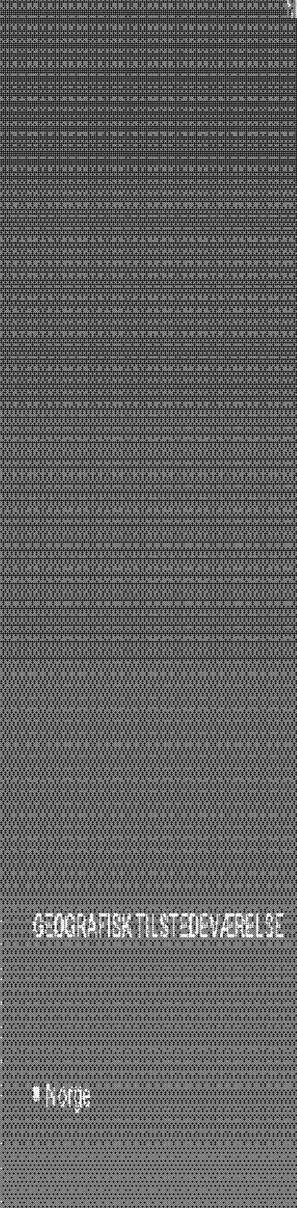
OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

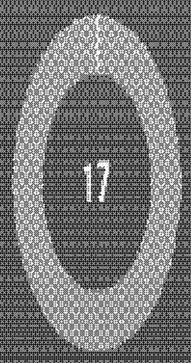
GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter	23	27	90	35	96
Driftsresultat (EBIT)	-39	-20	75	75	135
Resultat før skatt (EBT)	-25	-8	82	76	192
Investert kapital	845	818	654	705	844

ANSATTE

AF Gruppen: 5 648

EIENDOM BESTÅR AV

- AF Eiendom
- LAB Eiendom

LAVT BOLIGSALG OG SVAKT RESULTAT

Eiendom hadde et svakt resultat i 2024, hovedsakelig som følge av et høyt rentenivå og fortsatt lavt boligsalg.

AF utvikler, prosjekterer og gjennomfører bolig- og næringsprosjekter i Norge, og aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i tilknytning til selskaper og felleskontrollert virksomhet. Eiendom består av to enheter, AF Eiendom og LAB Eiendom, med lokal forankring i hovedsakelig Stor-Oslo og Bergensregionen.

KORT OM ÅRET

Eiendom hadde et resultat før skatt på MNOK -25 (-8) i 2024. Det negative resultatet skyldes hovedsakelig lav aktivitet og et høyt rentenivå.

AF Eiendom gjennomførte i starten av året kjøpet av tomten Ellevilsveien 114 i Oslo med rammetillatelse for oppføring av ca. 80 boenheter i tillegg til næringslokaler på gateplan. Per årsskifte solgte AF Eiendom sin andel av boligprosjektet Bekkestua Have til Gjeklen Bolig AS. Alle boligene i prosjektet var solgt og i det vesentlige overlevert på transaksjonstidspunktet. I LAB Eiendom solgte i desember sin andel av næringsbygget Baneveien 16 i Bergen til EGD Property AS. Transaksjonene har ikke gitt vesentlige resultateffekter.

Et usikkert markedssentiment og høye renter bidrar fortsatt til et lavt boligsalg med 89 (53) inngåtte salgskontrakter for året. AFs andel var 40 (24). Det ble overlevert 578 (172) boliger totalt i 2024, hvorav AFs andel var 277 (85). Kolvsund Arena i Lørenskog var det største boligprosjektet under produksjon ved utgangen av 2024, med 194 enheter i produksjon. AFs andel var 65 enheter og salgsgraden i prosjektet var 49 prosent ved årsslutt. Det var totalt 901 (12) ferdigstilte, usolgte boliger ved utgangen av året, hvorav AFs andel var 42 (6).

AF hadde ved årsskiftet en utviklingsportefølje i Norge estimert til 1 464 (1 629) boenheter. AFs andel av dette var 742 (813) boenheter. I tillegg har AF eierinteresser i 98 849 (73 407) BTA kvm næringseiendom under utvikling, hvorav AFs andel er 52 120 (36 524) BTA kvm. Hovedvekten av porteføljen er lokalisert i Stor-Oslo og Bergen.

MARKEDSUTSIKTER

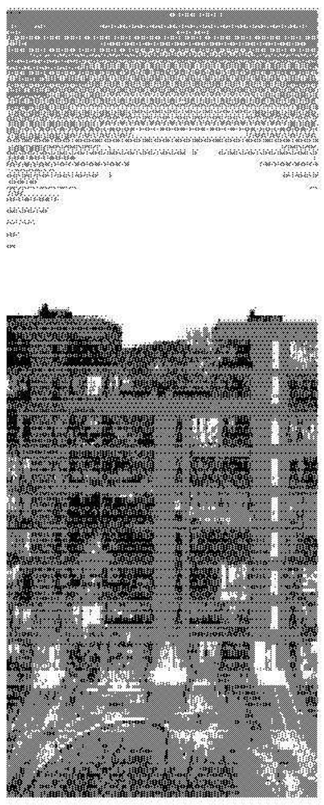
Tall fra Eiendom Norge viser at boligprisene på landsbasis steg med 6 prosent i 2024. For 2025 estimerer Eiendom Norge ved utgangen av året en nominell boligprisvekst på 10 prosent på landsbasis. Størst vekst forventes fra byene Oslo, Bergen og Stavanger.

Norges Bank vedtok i rentemøtet i mars 2025 å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Prognosen for styringsrenten er endret fra forrige pengepolitiske rapport og indikerer nå at kuttene forskyves frem i tid. Norges Bank estimerer fortsatt at styringsrenten mest sannsynlig vettes ned i løpet av 2025.

Et høyt rentenivå og høye byggekostnader legger press på eiendomsprosjekteres lønnsomhet, og påvirker investeringsviljen i nye prosjekter. Prognosesenteret forventer at antall igangsatte boliger skal øke i 2025 og 2026, med henholdsvis 14 og 13 prosent. Prognosesenterets estimater for igangsatte boliger bygger på antall mulige igangsettelsestillatelser. Markedssentimentet medfører økt usikkerhet i estimatet for igangsettelser.

EIENDOM

UTVALGTE PROSJEKTER

ROLVSRUD ARENA

Prosjektet i Lørenskog omfatter 289 leiligheter fordelt på fem leilighetsbygg. I tillegg kommer cirka 1 100 kvadratmeter næringsarealer på gateplan og underliggende parkeringskjeller. Boligene bygges etter høye miljøkrav og skal miljøsertifiseres BREEAM-NOR Very Good. Området rundt Rolvsrud stadion revitaliseres og skal knyttes sammen med øvrig utvikling av Lørenskog sentrum.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: AF BYGG OSLO

FERDIGSTILLELSE: 2025

EIERANDEL: 33 %

FAGERBLOM

Fagerblom er et boligprosjekt med 82 leiligheter, sentralt beliggende mellom Ullevål og Majorstuen. I byggets bakkeplan kommer 500 kvadratmeter med service- og næringsarealer. Bygningen blir godt tilpasset nabobebyggelsen og får en grønn oase på taket som vil fungere både som et rekreasjonssted og samlingssted for beboerne. Prosjektet utvikles sammen med Usbl.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: IKKE TILDELT

FERDIGSTILLELSE: ANTATT 2027

EIERANDEL: 50 %

BEKKESTUA HAVE

I hjertet av Bekkestua i Bærum er det utviklet en ny, liten bydel. Eksisterende boliger og næringsbygg er revet og erstattet av 229 boliger. Et levende bygulv er etablert, med lokaler for handel og servering. I sentrum av den nye parken skal et bygg bevares som kulturminne, omkranset av et stort allment tilgjengelig grøntområde.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: CONSTO

FERDIGSTILLELSE: 2024

EIERANDEL: 50 %

MIDT

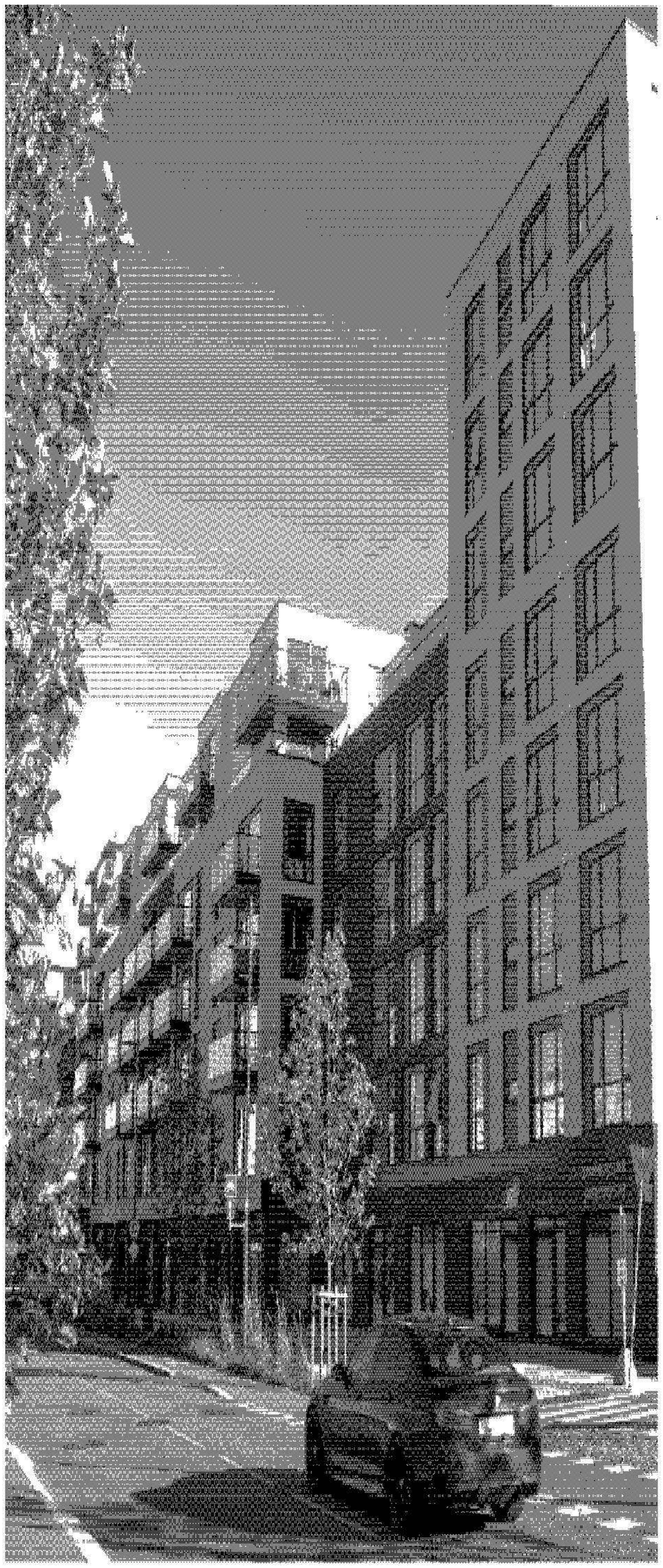
Boligprosjektet består av 295 leiligheter fordelt på fem blokker på opptil ni etasjer. Boligene ligger sentralt på Skårersletta, som er Lørenskogs nye sentrumsgate med butikker, boliger og servicetilbud. MIDT er prosjektert etter miljøsertifiseringen Very Good i BREEAM-NOR klassifiseringen. Siste del av prosjektet ble overlevert i november 2024.

FORRETNINGSENHET: AF EIENDOM

ENTREPRENØR: AF BYGG OSLO

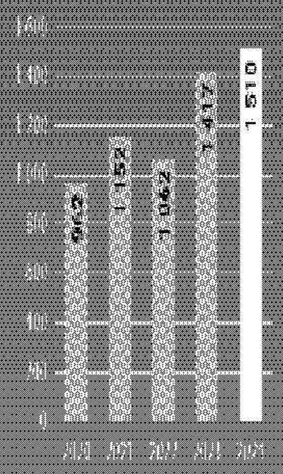
FERDIGSTILLELSE: 2024

EIERANDEL: 50 %

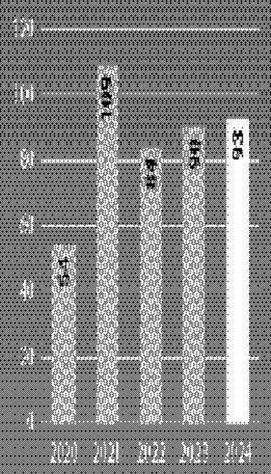

ENERGI OG MILJØ

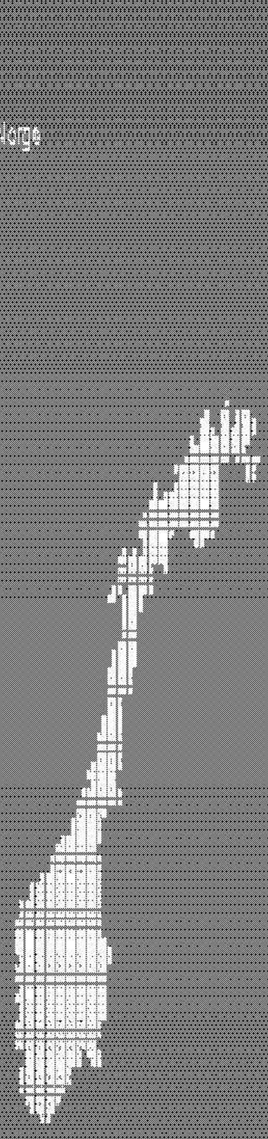
OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

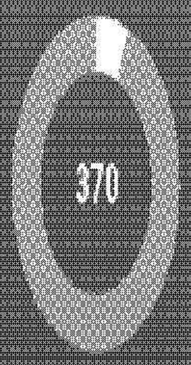
GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

NØKKELTALL

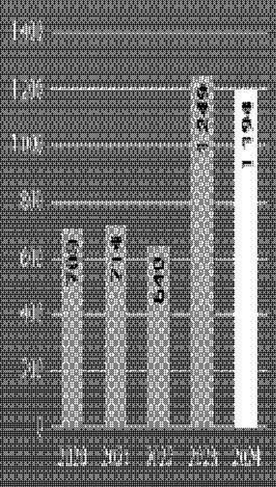
Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter	1 510	1 417	1 062	1 152	962
Driftsresultat (EBIT)	93	90	84	109	54
Resultat før skatt (EBT)	90	96	82	107	52
Driftsmargin %	6,2	6,3	7,9	9,4	5,6
Resultatmargin %	5,9	6,8	7,7	9,3	5,5
Ordrereserve	1 194	1 249	649	774	708
Ordreinngang	1 455	2 027	987	1 162	1 294

ANSATTE

AF Gruppen 5 648

ORDRERESERVE MNOK

ENERGI OG MILJØ BESTÅR AV

- AF Decom
  - Jølsen Miljøpark
  - Rinnul Miljøpark
  - Nes Miljøpark
- AF Energi
  - AF Energi & Bolig
  - Enaktiva
  - ETA Norge
- Mepex

VEKST OG GOD LØNNSOMHET

Energi og Miljø hadde omsetningsvekst på 7 prosent sammenlignet med 2023 og leverte et godt resultat.

AF tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og materialgjenvinning. I AFs miljøparker Rinnul, Jølsen og Nes sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse.

Energi og Miljø leverer energibesparende og miljøvennlige tjenester som oppføring av energisentraler og varmeanlegg, miljøsanering-, rive- og materialgjenvinningstjenester, samt materialgjenvinning av forurensede masser. Virksomhetsområdet har ledende kompetanse for rådgivning innen sirkulærøkonomi, avfall og materialgjenvinning.

KORT OM ÅRET

Energi og Miljø hadde i 2024 en omsetning på MNOK 1 510 (1 417) og et resultat før skatt på MNOK 90 (96). Dette ga en resultatmargin på 5,9 prosent for året, mot 6,8 prosent i 2023.

AF Energi økte omsetningen betydelig sammenlignet med fjoråret, og leverte et svært godt resultat for året. AF Energi jobber med flere store prosjekter som bidrar til høy aktivitet. Gjennom Enaktiva har enheten over tid utviklet en modell for medeierskap i energisentraler de selv designer, bygger og drifter.

AF Energi gjennomførte i mai oppkjøpet av ETA Norge AS. ETA er en entreprenør innen bioenergi som leverer varmeanlegg til landbruk og næring. Bioenergi representerer et tilskudd til AF Gruppens tjenester inn mot alternative energiløsninger ved utfasing av fossile brennstoffer.

AF Decom hadde et noe redusert aktivitetsnivå i 2024. Lavere rivingaktivitet som følge av et lavt antall igangsettelser i nybyggmarkedet er delvis kompensert av økt aktivitet innen rigg og drift.

Miljøparkene hadde et økt aktivitetsnivå, hovedsakelig som følge av økt mottak av forurensede masser fra anleggsmarkedet. AF Decom leverte et godt resultat for 2024.

ORDRERESERVE

Energi og Miljø inngikk/mottok to kontrakter i løpet av 2024. AF Decom ble valgt som entreprenør av Helse Sør-Øst RHF for brakkerigg 1 og 11 på Nye Rikshospitalet på Gaustad i Oslo. Oppdraget inkluderer oppstilling, drift og nedrigging av kontor, spise- og skiftebrakker. Avtalen har en estimert verdi på MNOK 129 ekskl. mva. AF Decom ble valgt av Helse Sør-Øst RHF som entreprenør for felles entreprenørrigg på Nye Aker sykehus. Oppdraget består av levering, montering, drift og vedlikehold og nedrigging av entreprenørrigger i forbindelse med Nye Aker sykehus. Avtalen har en estimert verdi på MNOK 120 ekskl. mva.

Energi og Miljø hadde en ordreinngang på MNOK 1 455 (2 027) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 1 194 (1 249).

MARKEDSUTSIKTER

Etterspørselen etter energi- og miljørelaterte tjenester er god. Norske myndigheter har fastsatt ambisiøse mål for reduksjon av energibruk i nye og eksisterende bygg frem mot 2030. Betydelige bevilgninger til energieffektivisering av bygg i statsbudsjettet 2025 sammen med skjerpede miljøkrav for bygg, vil gi gode muligheter for energieffektiviseringsprosjekter for AF Energi.

Høye strømpriser bidrar positivt til investeringer i energieffektiviserende tiltak for både næring og privatpersoner. Samtidig vil eventuelle vedtak om fastpris til privatpersoner kunne virke dempende på investeringer for energieffektivisering. Gjennom oppkjøpet av ETA Norge AS har AF Energi nå et bredere tjenestetilbud som gir et godt grunnlag for fremtidig vekst. Markedet for utvikling av energisentraler påvirkes av aktiviteten i nybyggmarkedet som forventes å vokse i de kommende årene.

Virksomhetsområdets aktivitet innen riving- og materialgjenvinningstjenester er nært knyttet til bygg- og anleggsmarkedet, der nivået på igangsettelser av nye bygg vil påvirke etterspørselen. Prognosesenteret forventet i november at antall igangsettelser på nye boliger vil vokse med 14 prosent og 10 prosent i henholdsvis 2025 og 2026. I tillegg vil etterspørselen etter riving- og materialgjenvinningstjenester påvirkes av aktiviteten i anleggsmarkedet og her estimerer prognosesenteret en reell vekst på 2,5 prosent i 2025 og 2,8 prosent i 2026.

ENERGI OG MILJØ

UTVALGTE PROSJEKTER

ENERGISENTRALER VED NYE DRAMMEN SYKEHUS

I 2025 åpner det nye sykehuset i Drammen. AF Energi sørger for varme og kjøling til sentralbygget samt snøsmelteanlegg som skal holde 7 850 kvadratmeter av sykehustomten fri for is og snø. Også helikopterlandingsplassen på taket får varmeskjerm fra AF Energi. Slik holdes landingsplassen isfri gjennom vinteren.

FORRETNINGSENHET: AF ENERGI

OPPDRAGSGIVER: HELSE SØR-ØST RHF

FERDIGSTILLELSE: 2025

KONTRAKTSSUM: MNOK 200 EKSKL MVA

RIVING AV FREDRIK SELMERS VEI 12

AF Decom fikk oppdraget med å rive næringsbygget i Fredrik Selmers vei 2 på Helsfyr i Oslo. Under saneringen ble blant annet LED-lamper, toaletter og teppefliser tatt vare på for ombruk. 40 prosent av teglsteinen fra fasaden ble gjenbrukt, mens resten av tegien ble knust og brukt som underlag for sedumtak.

FORRETNINGSENHET: AF DECOM

OPPDRAGSGIVER: HENT AS

FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 9,5 EKSKL MVA

ENERGISENTRALER OG KJØLEDISTRIBUSJON TIL RADIUMHOSPITALET

Med nytt klinikk- og protonbygg videreutvikles Radiumhospitalet som et spesialisert kreftsykehus. AF Energi leverte både energisentraler og kjøledistribusjon til sykehusprosjektet. Totalt installeres det åtte kjølemaskiner med ammoniakk som kjølemedium. Systemet er designet slik at det alltid er en maskin i reserve i tilfelle det skulle oppstå driftsforstyrrelser.

FORRETNINGSENHET: AF ENERGI

OPPDRAGSGIVER: HELSE SØR-ØST RHF

FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MNOK 86,5 EKSKL MVA

RIVING AV BRU OVER DOVREBANEN

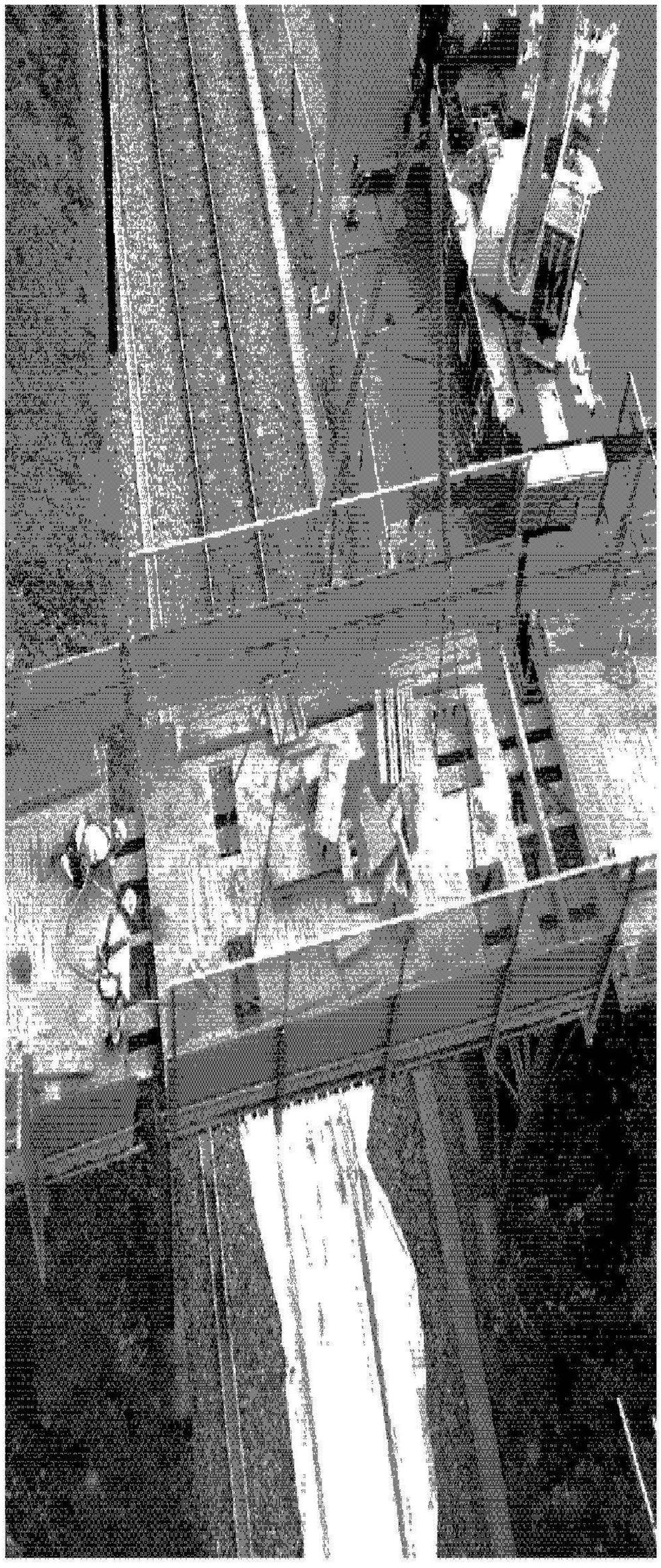
Gamle Vormstugurvegen bru over Dovrebanen ble demontert og fjernet under et sporbrudd på 48 timer i august 2024. Prosjektet var en mindre del av en kontrakt mellom AF Decom og AF Anlegg, som bygger ny E6 på stedet. Broen fra 1895 måtte vike for en ny jernbanekulvert, hvor både E6 og en lokalvei vil krysse over. Kulvarten skal etableres høsten 2025.

FORRETNINGSENHET: AF DECOM

OPPDRAGSGIVER: AF ANLEGG

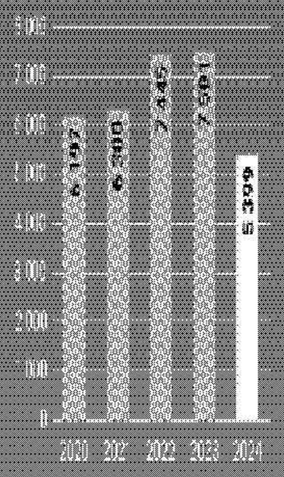
FERDIGSTILLELSE: 2027

KONTRAKTSSUM: MNOK 2,7 EKSKL MVA (HOVEDKONTRAKTEN)

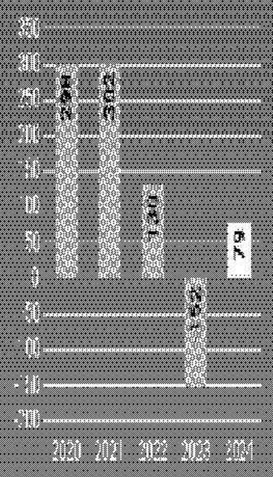

SVERIGE

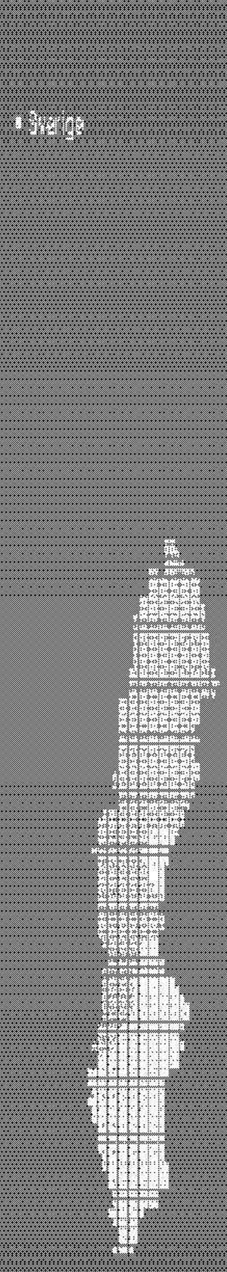
OMSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

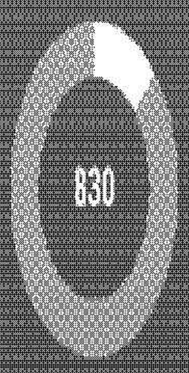

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021*	2020*
Inntekter	5 399	7 501	7 445	6 390	6 197
Driftsresultat (EBIT)	79	-132	130	302	298
Resultat før skatt (EBT)	65	-160	127	295	291
Driftsmargin %	1,5	-2,0	1,7	4,8	4,8
Resultatmargin %	1,2	-2,1	1,7	4,7	4,7
Ordrereserve	4 856	5 128	7 638	9 112	5 678
Ordreinngang	5 127	4 991	5 798	9 734	7 936

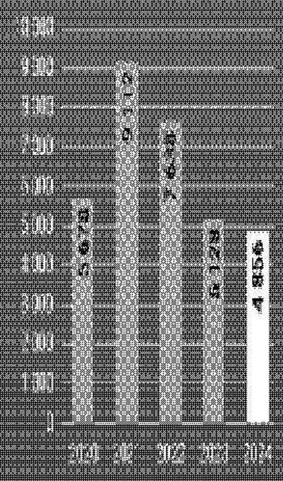
* Beløpene i Sverige ble overført fra virksomhetsområdet Øst-Norge til virksomhetsområdet Sverige med virkning fra 1. januar 2022.

ANSATTE

AF Gruppen 5 648

ORDRERESERVE MNOK

SVERIGE BESTÅR AV

- Kanonaden
- AF Prefab i Mälardalen
- AF Härnösand Byggenturer
- AF Bygg Syd
- HMB
- AF Projektutveckling
- AF Bygg Öst
- AF Bygg Väst

STORT SPENN I PRESTASJON

Et lavere aktivitetsnivå og et stort spenn i prestasjon ga samlet sett et svakt positivt resultat i 2024.

AFs svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving er samlet i virksomhetsområdet Sverige. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Stockholm, Mälardalen, Sør-Sverige og Göteborg.

KORT OM ÅRET

Virksomhetsområdet Sverige hadde i 2024 en omsetning på MNOK 5 399 (7 501). Dette representerer en omsetningsreduksjon på 28 prosent. Resultat før skatt ble MNOK 65 (-160), og dette ga en resultatmargin på 1,2 prosent for året, mot -2,1 prosent i 2023.

Lønnsomheten har forbedret seg gjennom året, og virksomhetsområdet hadde en resultatmargin på 4,8 prosent i 4. kvartal 2024. Det er fortsatt stort spenn i enhetenes resultater.

Kanonaden opprettholdt høy aktivitet og leverte et svært godt resultat for 2024. AF Prefab i Mälardalen leverte også et svært godt resultat. AF Härnösand Byggentrer og AF Bygg Syd leverte gode resultater for året, mens HMB hadde et resultat noe under forventning. AF Bygg Öst og AF Bygg Väst, som tidligere var en del av Betongunit Sverige, hadde negative resultater som følge av store nedjusteringer av estimater i prosjektporteføljen.

AF Projektutvekling, AFs eiendomsvirksomhet i Sverige, har ferdigstilt ett boligprosjekt med totalt 83 enheter i 2024. Enheten hadde ingen boligprosjekt under produksjon ved utgangen av året. AF Projektutvekling har en tomtebank (boliger under utvikling) som estimeres til 1 231 boenheter. AFs andel av dette er 616 boenheter.

ORDRERESERVE

Det ble bemerkelig syv kontrakter fra den svenske virksomheten i 2024. Den største kontrakten ble tildelt Kanonaden i konsortium med Hitachi Energy, som har blitt tildelt oppdraget om å installere syv nye serickompenseringsstasjoner for Svenska kraftnät. Kanonadens andel av kontrakten utgjør ca. MSEK 900 ekskl. mva. Svenska kraftnät har i tillegg en opsjon med en kontraktsverdi på ca. MSEK 400 ekskl. mva. HMB har inngått en avtale om å bygge 333 nye leiligheter i Stockholmsområdet på oppdrag for Rolfwe. Prosjektet er delt i to byggetrinn og totalentreprisen har en samlet kontraktsverdi på MSEK 459 ekskl. mva.

Virksomhetsområdet Sverige hadde en ordreinngang på MNOK 5 127 (4 991) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 4 856 (5 128).

MARKEDSUTSIKTER

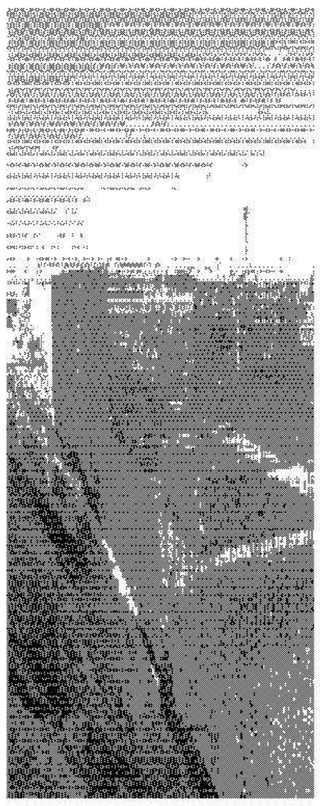
AFs svenske virksomhet påvirkes av makroøkonomiske faktorer på tilnærmet lik linje som den norske virksomheten. Det er stor usikkerhet knyttet til internasjonale politiske spenninger, og hvordan dette vil påvirke svensk og norsk økonomi fremover. I løpet av 2024 har imidlertid styringsrenten i Sverige blitt nedjustert fem ganger. Mars 2025 rapporterer Riksbanken en inflasjon på 2,9 prosent og uendret styringsrente. Styringsrenten i Sverige er per mars 2025 på 2,25 prosent.

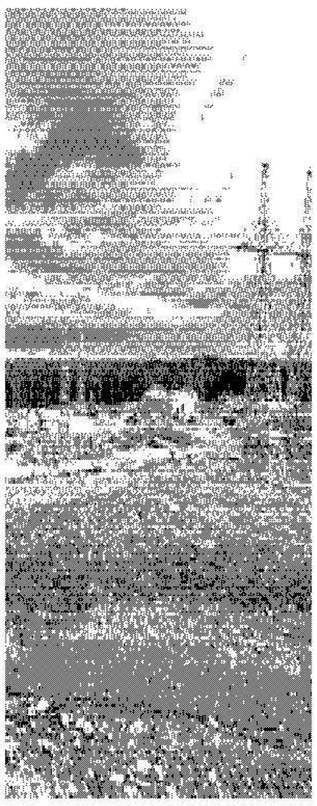
Det svenske boligmarkedet hadde vekst i 2024, etter fallende boligpriser i 2022 og svak privatvikling i 2023 i henhold til Svensk Mäklarstatistik. Ved årsslutt 2024 rapporterte Svensk Mäklarstatistik en prisoppgang på 6 prosent for leiligheter og 5 prosent for enebolliger for året.

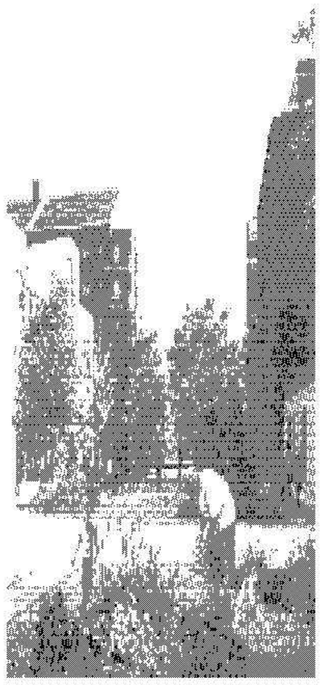
Byggföretagen oppgir per oktober 2024 at bygg-investeringer i Sverige er estimert til SEK 479,2 mrd. for 2024, og det forventes en reell oppgang på 5 prosent i 2025, hovedsakelig knyttet til segmentet «Bostäder». For anleggsinvesteringer i Sverige oppgir Byggföretagen et estimat på SEK 150,7 mrd. for 2024, med forventning om at aktivitetsnivået øker med 7 prosent i 2025.

SVERIGE

UTVALGTE PROSJEKTER

BUSÖR ARV

Prosjektet går ut på å bygge ut og modernisere Busör Avloppsreningsverk like utenfor Halmstad. Det eksisterende anlegget er mer enn 50 år gammelt og moderniseres for å sikre at anlegget fungerer effektivt og i samsvar med fremtidige krav. Anlegget får en ny linje. Når den er klar, gjøres det en omkobling så den eksisterende linjen kan bygges om. Bergvarme og solcelleanlegg skal spare energi og redusere CO_2-utslippet fra renseanlegget.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG SYD

OPPDRAGSGIVER: LÅHOLMSBUKTENS VA AB

FERDIGSTILLELSE: 2026

KONTRAKTSSUM: MSEK 134 EKSKL MVA

SERIEKOMPENSERINGSSTASJON

Kanonaden og Hitachi Energy har de siste årene utført flere oppdrag relatert til kraft for Svenska kraftnät. I Nord-Sverige bygges nå en ny seriekompenserings-stasjon. Stasjonen er viktig for funksjonen til den nye kraftledningen mellom Sverige og Finland, Aurora Line. Kanonaden utfører byggearbeid og montering- og installasjonsarbeid.

FORRETNINGSENHET: KANONADEN ENTREPRENAD MÄLARDALEN AB

OPPDRAGSGIVER: SVENSKA KRAFTNÄT

FERDIGSTILLELSE: 2026

KONTRAKTSSUM: MSEK 123 EKSKL MVA

TAMARINDEN

Tamarinden ved Örebro er et nytt boligområde med klimasmarte løsninger der bygningene produserer, reduserer, lagrer og deler energi med hverandre. Her bygger HMB Construction 182 leiligheter pluss forretningslokaler og to bofellesskap som Örebro kommune skal leie av Tornet. Bygningene er utformet for å ha lavt energi-forbruk, lite energitap og en ambisjon om å bli selvforsynt med strøm.

FORRETNINGSENHET: HMB CONSTRUCTION

OPPDRAGSGIVER: TORNET

BOSTADSPRODUKTION

FERDIGSTILLELSE: 2025

KONTRAKTSSUM: MSEK 235 EKSKL MVA

STIGBERGSHYLLAN

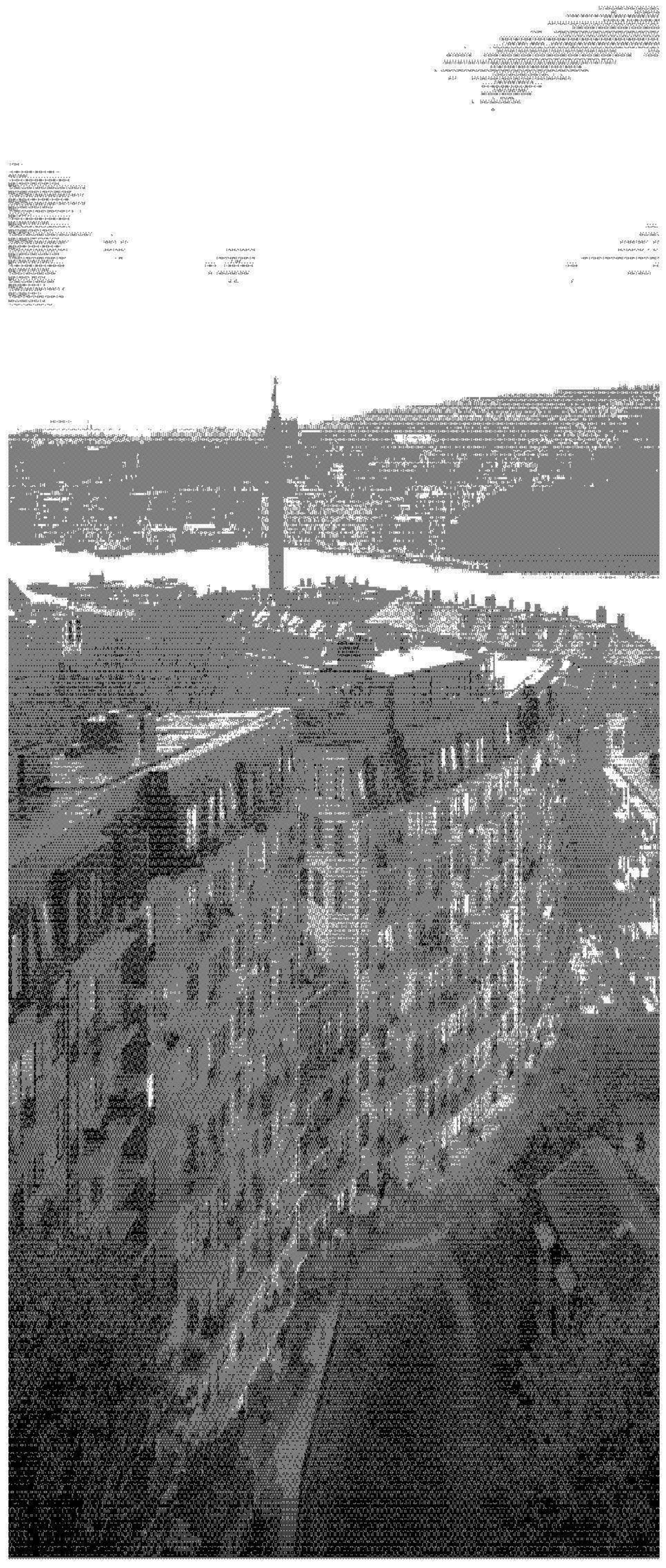
Boligprosjektet Stigbergshyllan i Göteborg består av 187 leiligheter i varierende størrelse, men med felles takterrasse med utsikt over havnen. Totalt dreier det seg om tre bygninger på ni etasjer med fasader i gult tegl og lysmalt betong. Boligene ligger i bratt terreng et steinkast fra Masthuggskajen.

FORRETNINGSENHET: AF BYGG VÄST

OPPDRAGSGIVER: SVERIGEHUSET

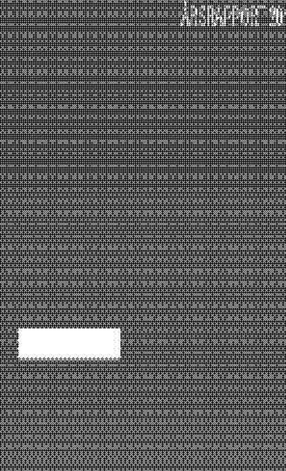
FERDIGSTILLELSE: 2024

KONTRAKTSSUM: MSEK 316 EKSKL MVA

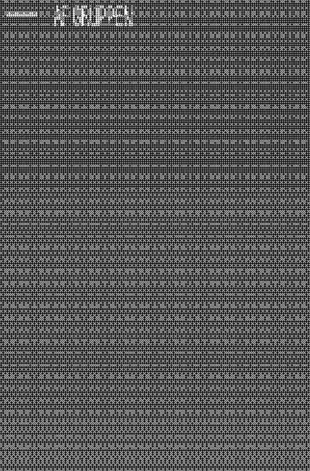

OFFSHORE

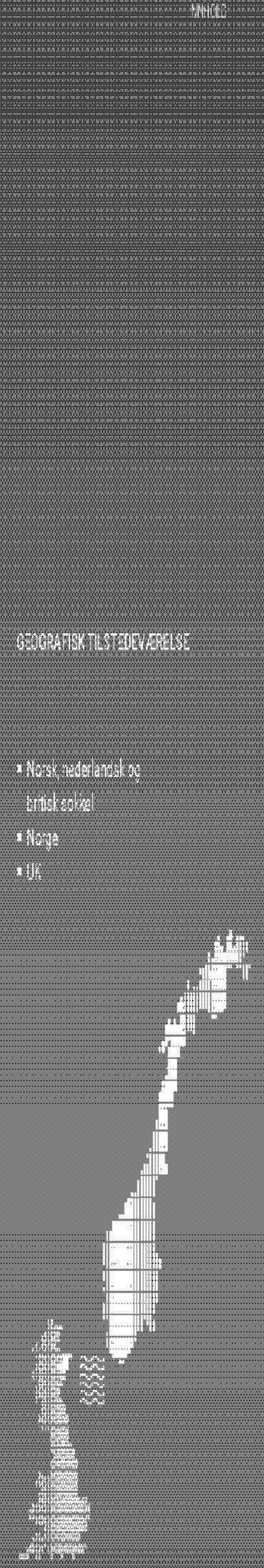
ONSETNING MNOK

DRIFTSRESULTAT MNOK

GEOGRAFISK TILSTEDEVÆRELSE

NØKKELTALL

Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter	1 081	1 082	1 238	848	672
Driftsresultat (EBIT)	-201	-124	164	83	-25
Resultat før skatt (EBT)	-235	-139	160	78	-40
Driftsmargin %	-18,6	-11,5	13,2	9,8	-3,7
Resultatmargin %	-21,8	-12,9	12,9	9,2	-5,9
Ordrereserve	1 753	1 410	1 694	1 515	1 365
Ordreinngang	1 424	798	1 417	958	686

ANSATTE

AF Gruppen 5 648

ORDRERESERVE MNOK

OFFSHORE BESTÅR AV

- AF Offshore Decom
- AF Miljøbase Vats
- Aeron

NEGATIVT RESULTAT

Offshore hadde et stabilt aktivitetsnivå sammenlignet med året før. Ytterligere tapsavsetninger i ett enkeltprosjekt ga samlet sett et negativt resultat.

AF har et variert tjenestespekter mot maritim virksomhet, havvind og olje- og gassektoren. Tjenestene spenner fra fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner til nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC). AF har et moderne anlegg for nedkjøsanering i Vats.

KORT OM ÅRET

Offshore hadde i 2024 en omsetning på MNOK 1 081 (1 082) og et resultat før skatt på MNOK -236 (-139). Dette ga en resultatmargin på -21,8 prosent for året, mot -12,9 prosent i 2023.

Aeron økte aktiviteten betydelig og leverte et godt resultat i 2024. AF Offshore Decom hadde nedgang i aktivitet og et negativt resultat i 2024. Det negative resultatet er i sin helhet knyttet til ytterligere nedjusteringer av prosjektestimatet på ett prosjekt i nederlandsk sokkel av Nordsjøen. Aktiviteten på miljøbasen i Vats var også lavere sammenlignet med 2023.

ORDRERESERVE

I løpet av året har Offshore kunngjort tre nye kontrakter. Aerons produkter og tjenester bidrar godt til dens pågående energiomstillingen, og enheten ble i løpet av året tildelt en EPCI-kontrakt for leveranse av komplette ventilasjons- og kjølesystemer til et 2GW havvindsprosjekt. Prosjektet skal produsere strøm til husstander i Tyskland og Nederland og er en del av et stort utbyggingsprosjekt i regi av nederlandske TenneT. Avtalen med Aeron har en verdi som overstiger MNOK 500 ekskl. mva.

AF Offshore Decom kunngjorde to kontrakter i 2024. Enheten inngikk avtale med Allseas (Excalibur Marine Contractors SA) for demontering og gjenvinning av en plattformoverbygning på 12 000 tonn. Avtalen inneholder en opsjon for en ekstra overbygning. Samlet tonnasje for avtalen er på mellom 25 000 og 30 000 tonn. AF Offshore Decom inngikk også avtale med Heerema Marine Contractors for prosjektering, mottak, demontering og gjenvinning av Oseberg Øst-plattformen. Vekten på overbygning og understell er over 18 000 tonn.

Offshore hadde en ordreinngang på MNOK 1 424 (798) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 1 753 (1 410). Etter årsslutt har Aeron inngått kontrakt med Stegra for leveranse av ventilasjonssystemet (HVAC) til deres nye produksjonsanlegg for grønt stål i Sverige. Avtalen har en verdi på om lag MNOK 200 ekskl. mva. Avtalen omfatter detaljprosjektering, design, innkjøp og sammenstilling av HVAC-systemer. Kontrakten er et nytt steg i AFs satsing på fornybar energi.

MARKEDSUTSIKTER

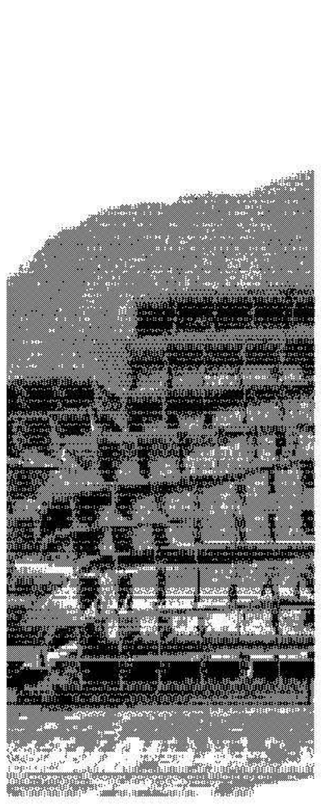
Markedet for fjerning og gjenvinning av offshore-installasjoner har gode vekstutsikter. I årene frem til 2030 forventer den britiske bransjeorganisasjonen Offshore Energies UK (OEUK) at årlig kostnad for dekommisjonering i Nordsjøen vil overstige 2,4 milliarder pund. De nylige endringene i skatteregelene i Storbritannia for olje- og gassektoren har introdusert nye utfordringer for leverandørkjeden i langsiktig produksjon, spesielt for produksjonsanlegg som nærmer seg slutten av livssyklusen. Det prioriteres derfor dekommisjonering av modne plattformer.

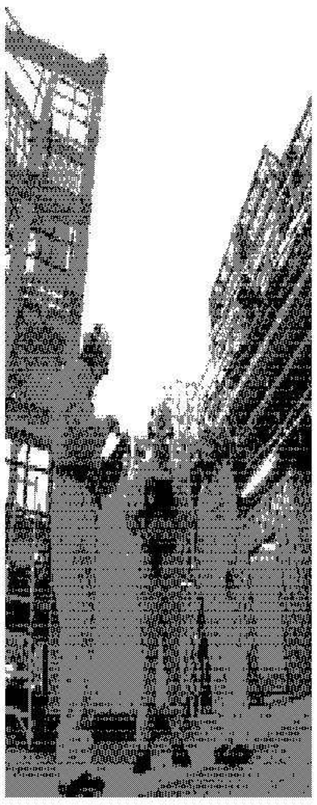
Det har vært økt aktivitet i den nederlandske sektoren, med ambisjon om å klargjøre flere offshore-porteføljer for dekommisjonering. Det har vært en moderat aktivitet på norsk sokkel, med en forventning om økt aktivitet mot slutten av 2030. Økt investeringstakt innen havvind har gitt økt etterspørsel etter store kranfartøyer og verft for å montere og installere neste generasjons havvindparker i Europa. Et stramt fartøysmarked hvor kapasitetene er ønsket både innen plattforminstallasjon, dekommisjonering og vindinstallasjon globalt vil være en kapasitetsutfordring, og AF Offshore Decom jobber med å etablere sterke relasjoner til utvalgte fartøyseiere for å sikre kapasitet de neste årene.

Omstillingen mot et lavutslippssamfunn gir markeds-muligheter for AFs virksomhet innenfor klimakontroll, og den stadig økende CO_2-avgiften vil kunne bidra til å akselerere elektrifiseringstakten. Økte investeringer i havvind gir også nye markedsmuligheter. Tennet's 2GW havvindprosjekt, hvor Aeron leverer ventilasjons- og kjølesystemer, er et godt eksempel på dette.

OFFSHORE

UTVALGTE PROSJEKTER

OPPSIRKULERING AV STÅLPLATER

Prosjektet omfatter leveranse av et mindre parti med stålplater fra skrogseksjoner på produksjonsskipet Curlew. Stålet brukes i byggeprosjekter som utføres i regi av Statsbygg og Oslo kommune. Cirka 2 prosent av stålet fra Curlew går til oppsirkulering i regi av Nordic Circles. Resten av stålet er sendt til gjenvinning der Shell er oppdragsgiver.

FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM

OPPDRAGSGIVER: NORDIC CIRCLES

FERDIGSTILLELSE: 2024

FJERNING AV MODULER PÅ HEIMDAL

Prosjektering og klargjøring for fjerning av overbygning på Equinors hovedplattform på Heimdalfeltet i den norske delen av Nordsjøen. Prosjektet omfatter kartlegging av offshore-plattformen, etterfulgt av detaljert prosjektering og forberedelse for fjerning av den 20 000 tonn tunge overbygningen ved anvendt installasjon.

FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM

OPPDRAGSGIVER: HEEREMA MARINE CONTRACTORS (HMC)

FERDIGSTILLELSE: 2026

HAVVINDKONTRAKT PÅ NEDERLANDSK FELT

Leveranse av komplett ventilasjons- og kjølesystem (HVAC) til et stort nederlandsk havvindprosjekt i regi av det statseide nederlandske selskapet TenneT. Aerons oppdrag inneholder detaljengineering, utstyrsleveranse og installasjon, samt vedlikehold når systemet er ferdig og satt i drift. Store deler av utstyrsleveransen skal produseres av Aerons datterselskap Aermacle.

FORRETNINGSENHET: AERON

OPPDRAGSGIVER: TENNET

FERDIGSTILLELSE: 2028–2029

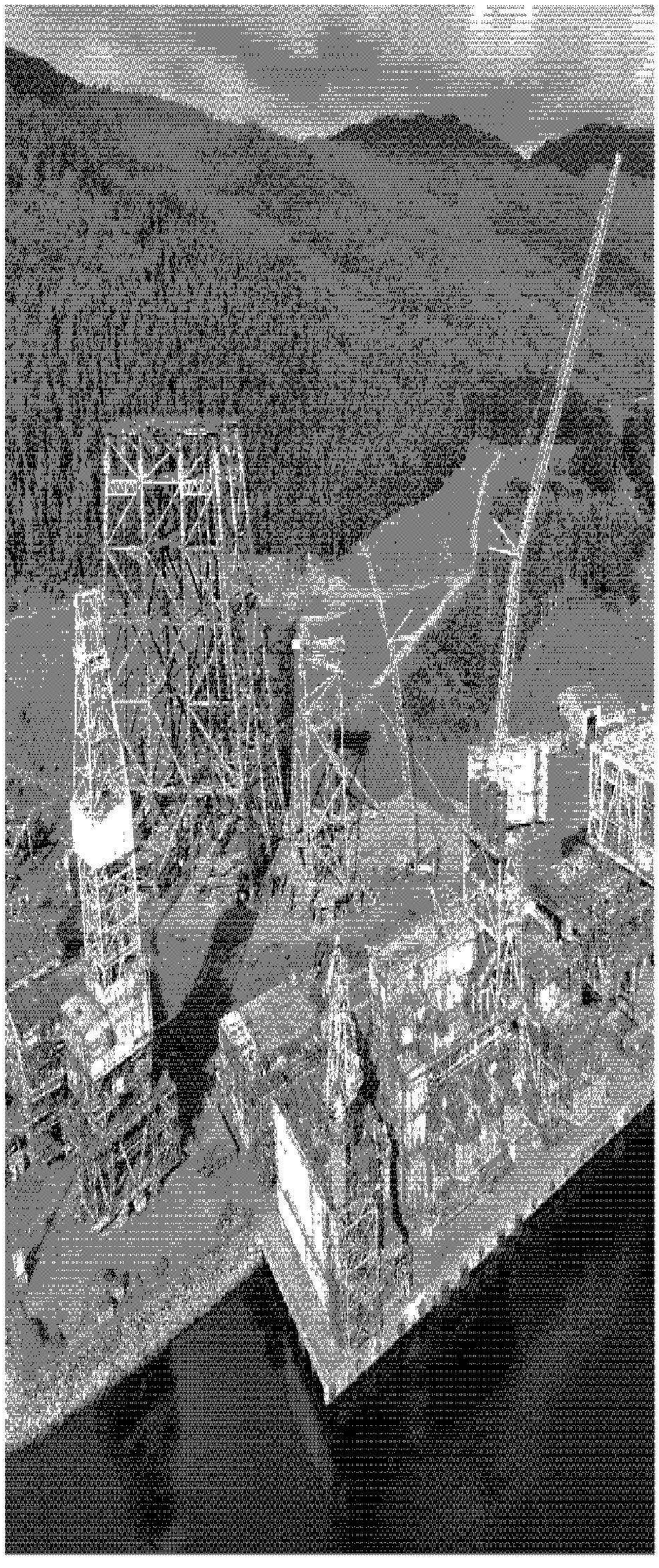
SLUTTDEPONERING FOR ALLSEAS

Demontering og gjenvinning av en plattformoverbygning på 12 000 tonn. I tillegg er det inngått en avtale om opsjon for fjerning av ytterligere en overbygning. Samlet tonnasje inkludert opsjon, er på mellom 25 000 og 30 000 tonn. Forberedende arbeider på miljølåsen i Vats og prosjektering startet høsten 2024.

FORRETNINGSENHET: AF OFFSHORE DECOM

OPPDRAGSGIVER: ALLSEAS

FERDIGSTILLELSE: 2027

AKSJONÆR-INFORMASJON

68 KONSERNLEDELSEN

70 STYRET

72 EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

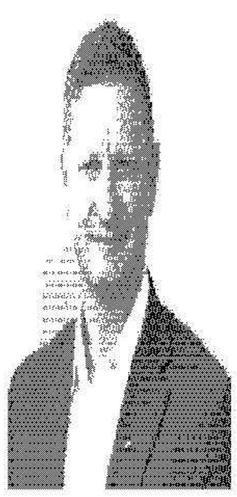
82 AKSJEN

AKSJONÆRINFORMASJON

Stavanger svømmehall

Med 50-meters bassseng, familiebassseng, vannskli er og stupetårn både inne og ute, er Tjensvollbadet tilrettelagt både for idrett og for publikum. Renset regnvann brukes som bassengvann, noe som reduserer belastningen på det offentlige nettet.

KONSERNLEDELSEN

AMUND TØFTUM

(1978)
Konsernsjef

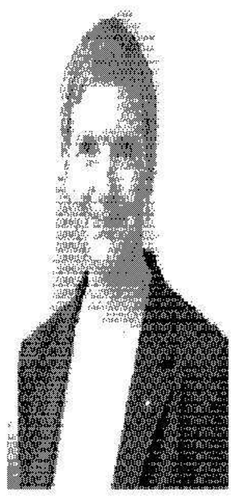
Ansatt siden
2005

Erfaring
Konserndirektør for Bygg, Betonmast og Offshore i AF Gruppen
Prosjektdirektør i AF Offshore Decom
Forretningsutvikler i AF Gruppen
Prosjektingeniør, arbeidsleder og driftsleder i AF Anlegg

Utdanning
Sivilingeniør i industriell økonomi fra NTNU

Antall aksjer
148 146

Antall opsjoner
402 477

ANNY ØEN

(1974)
Konserndirektør Finans

Ansatt siden
2009

Erfaring
Konsernregnskapsdirektør i AF Gruppen
Konsernregnskapssjef i Reitangruppen
Økonomisjef i Rema 1000
Controller i Reitan Handel
Revisor og konsulent i PwC

Utdanning
Høyere revisorstudium fra NHH
Siviløkonom fra NHH
1. avdeling jus

Antall aksjer
37 662

Antall opsjoner
23 709

LARS MYHRE HJELMESET

(1979)
Konserndirektør Offshore

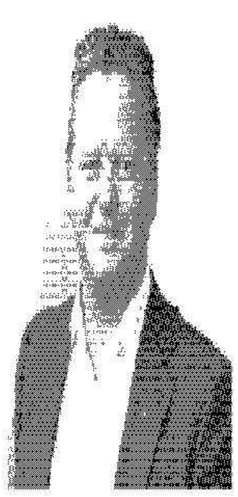
Ansatt siden
2003

Erfaring
Leder for AF Offshore Decom
Forretningsutvikler i AF Gruppen
Økonomidirektør i AF Offshore Decom

Utdanning
Autorisert Finansanalytiker-studium ved NHH
Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI

Antall aksjer
89 874

Antall opsjoner
23 709

EIRIK WRAAL

(1979)
Konserndirektør Energi og Miljø samt deler av Bygg

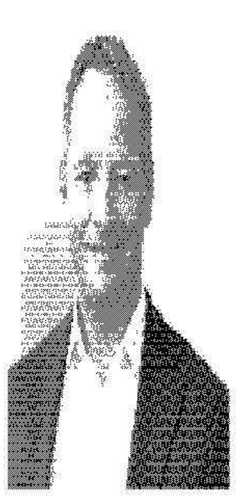
Ansatt siden
2004

Erfaring
Leder for AF Decom
Prosjektdirektør i AF Decom
Prosjektleder i AF Decom

Utdanning
Sivilingeniør i Produktutvikling og produksjon fra NTNU

Antall aksjer
42 953

Antall opsjoner
24 827

BÅRD FRYDENLUND

(1968)
Konserndirektør Sverige og Betonmast

Ansatt siden
2000

Erfaring
Konserndirektør HR, kommunikasjon og Bygg i AF Gruppen
Direktør Personal og organisasjon i AF Gruppen
Direktør Økonomi og IT-service i AF Gruppen
Økonomisjef og prosjekt-økonom hos SRG
Kontorleder Statkraft Anlegg

Utdanning
Master i ledelse fra Handelshøyskolen BI
Diplomøkonom fra BI
1. avdeling jus

Antall aksjer
193 637

Antall opsjoner
24 437

GEIR FLÅTA

(1978)
Konserndirektør Anlegg og Eiendom

Ansatt siden
2004

Erfaring
Konserndirektør Offshore i AF Gruppen
Konserndirektør Bygg i AF Gruppen
Leder av AF Nybygg
Avdelingsdirektør i AF Anlegg
Anleggsleder og prosjektleder i AF Anlegg

Utdanning
Master Business Administration (MBA) med spesialisering i strategisk ledelse fra NMH
Sivilingeniør i bygg- og anleggsteknikk fra NTNU

Antall aksjer
2 629

Antall opsjoner
24 827

TORMOD SOLBERG

(1971)
Konserndirektør Bygg

Ansatt siden
2006

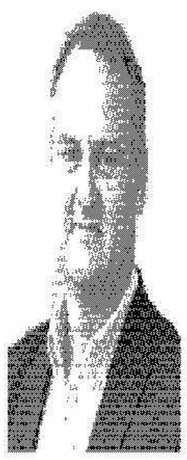
Erfaring
Økonomidirektør i AF Bygg Oslo
Direktør for kvalitet og risikostyring i AF Gruppen
Prosjektleder i ABB
Konsulent i PwC

Utdanning
Siviløkonom fra NHH

Antall aksjer
64 778

Antall opsjoner
22 796

STstyret

MORTEN GRØNGSTAD

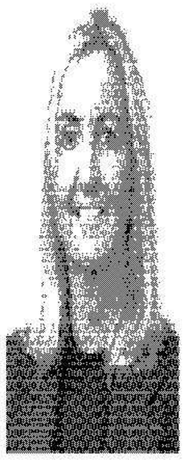
(1975)
Styrets leder siden 2023
Leder av Kompetanse- og godtgjørelses-utvalget

Nåværende roller
Administrerende direktør i SGF AS
Styremedlem i bl.a. Utstillingsplassen Eiendom AS og Stokke Industri AS

Tidligere erfaring
Konsernsjef og konserndirektør i AF Gruppen
Leder av Fornebu Utvikling og Orkla Eiendom

Utdanning
Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI

Antall aksjer
25 000

HEGE BØMARK

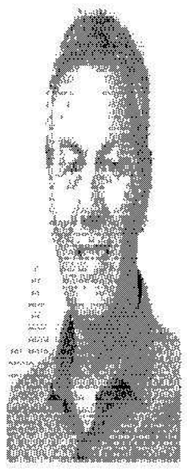
(1969)
Styremedlem siden 2012
Medlem av Revisjonsutvalget

Nåværende roller
Styremedlem i Europris ASA og OBOS-Banken AS

Tidligere erfaring
Finansanalytiker i Fearnley Finans (Fondsforvaltning) AS
Styremedlem i bl.a. Norwegian Property ASA, Fornebu Utvikling ASA, BWG Homes ASA

Utdanning
Siviløkonom fra NHH

Antall aksjer
Ingen aksjer

ERIK VEIBY

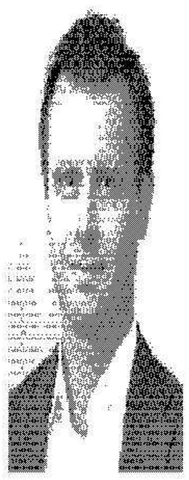
(1969)
Styremedlem siden 2022
Medlem av Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget

Nåværende roller
Styrets leder i Nordic Concrete Group AS og Kongsvinger Betong AS

Tidligere erfaring
Leder i Betong Øst og ulike driftsroller i Kongsvinger Betongindustri
Bred styreerfaring fra industri- og eiendomsselskaper

Utdanning
Handel og kontor

Antall aksjer
Nærstående til Vito Kongsvinger AS, ETV Invest AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 1 511 676, 400 000 og 312 564 aksjer

KRISTIAN HØLTH

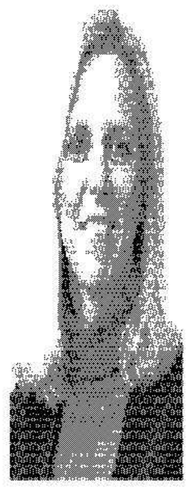
(1984)
Styremedlem siden 2016
Leder av Revisjonsutvalget

Nåværende roller
Leder Constructio AS
Prosjektdirektør KB Gruppen AS
En rekke styreverv innenfor bygg- og anleggsrelaterte virksomheter

Tidligere erfaring
Økonomidirektør i KB Gruppen AS og Contigo AS
Konsulent i McKinsey & Company

Utdanning
Sivilingeniør i industriell økonomi fra NTNU

Antall aksjer
Nærstående til Constructio AS, Flygind AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 15 938 012, 1 021 509 og 312 564 aksjer

MARIANNE GJERTSEN EBBESEN

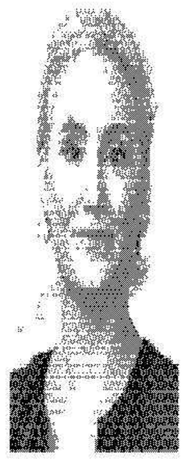
(1972)
Styremedlem siden 2023
Medlem av Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget

Nåværende roller
Konserndirektør i OBOS med ansvar for Boligutvikling Trehus i Norge og Sverige
Styremedlem i Arion Bank og flere datter-selskaper i OBOS

Tidligere erfaring:
Ulike roller i OBOS' konsernledelse siden 2019
Ledererfaring fra Nordea og DNB
Styremedlem i Gjensidige Pensjons-forsikring, Odevo og flere datterselskaper i OBOS

Utdanning
Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI

Antall aksjer
Nærstående til OBOS BBL som eier 17 459 483 aksjer

SALOUME DJOUDAT

(1977)
Styremedlem siden 2021
Medlem av Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget

Nåværende roller
Partner i Bull & Co Advokatfirma AS
Styremedlem i Atea ASA og AKA AS

Tidligere erfaring
Juridisk rådgiver i Uno-X Energi AS

Utdanning
Jurist fra Universitetet i Oslo

Antall aksjer
Ingen aksjer

HILDE KRISTIN HERUD

(1973)
Styremedlem siden 2022
Medlem av Revisjonsutvalget

Nåværende roller
Partner og rådgiver i Hartmark Executive Search
Styremedlem i Fritzøe Engros AS og Stangeskovene AS

Tidligere erfaring
General Manager for Tremco CPG i Norge
Administrerende direktør og kommersiell direktør i Norgips
Ulike lederroller innen reklame- og fortagsbransjen og nestleder i NHO Byggevareindustrien

Utdanning
Executive Board Program fra INSEAD
Norges Markeds-høyskole (BI) og Universitetet i Oslo

Antall aksjer
Nærstående til Hilma Invest AS som eier 3 075 aksjer

HILDE WIKESLAND FLÆEN

(1988)
Styremedlem siden 2018
Ansattrepresentant

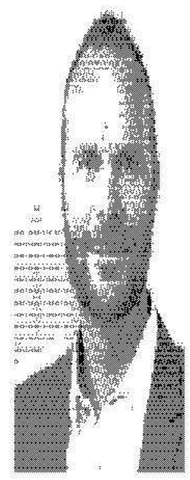
Nåværende roller
Assisterende prosjekt-leder i JV AF Ghella

Tidligere erfaring
Ulike driftsroller i AF Anlegg

Utdanning
Sivilingeniør i Bygge-teknikk og arkitektur fra NMBU

Antall aksjer
29 016

Antall opsjoner
Ingen opsjoner

ESPEN JAHR

(1972)
Styremedlem siden 2022
Ansattrepresentant

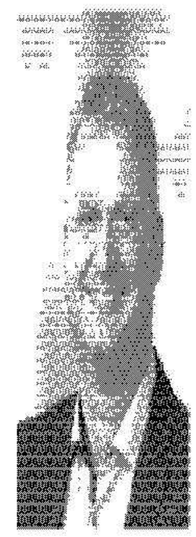
Nåværende roller
HMS-sjef i AF Decom

Tidligere erfaring
Leder bedriftshelse-tjenesten i AF Gruppen
HMS-leder AF Anlegg
Bedriftssykepleier ved Institutt for Bedrifts-helsetjeneste/Bedrifts-helse Norge
Sykepleier ved skade-kirurgisk avdeling AHUS

Utdanning
Videreutdanning innen HMS, ledelse og fore-bygggende helsearbeid

Antall aksjer
6 586

Antall opsjoner
5 587

RENÉ ELKJÆR KRISTENSEN

(1972)
Styremedlem siden 2024
Ansattrepresentant

Nåværende roller
Hovedtillitsvalgt for AF Anlegg
Betongarbeider i AF Anlegg

Tidligere erfaring
Kjelsmed hos Betong Teigl AS
Fundamentmontør for MT-Høgård
Betongarbeider på Operahuset i København
Betongarbeider hos NCC i København

Utdanning
Fagbrev

Antall aksjer
Ingen aksjer

Antall opsjoner
Ingen opsjoner

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

AF Gruppen har en sterk verdibasert kultur. Sammen med aktiv risikostyring utgjør verdiene viktige grunnsteiner for foretaksstyringen.

SENTRALE HENDELSER I 2024

Utarbeidelse av ny strategi for perioden 2025-2028 har vært sentralt i styrearbeidet i 2024. Strategien viderefører ambisjonen om lønnsom vekst sammen med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk. I tillegg har selskapet satt ambisiøse mål for klima og miljø, med en halvering av fotavtrykket innen 2028. To initiativ skal prioriteres for å nå målene: Ledelse og fag samt innovasjon. Nøkkelord for innholdet i initiativene er lagbygging, prosjektstyring, omstillingsevne og produktivitet.

Som i 2023 har også 2024 vært et år med stor variasjon i enhetenes prestasjoner. Geopolitisk uro, prisvekst og høyt rentenivå påvirker fortsatt AF Gruppens virksomhet. Styret har gjennom året fulgt virksomheten og utviklingen i markedet tett. Administrasjonens vurderinger av enkeltprosjekter, organisatoriske tiltak og strategiske valg er blant forholdene som har blitt vurdert av styret.

EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) innebærer en vesentlig utvidelse av rapporteringskravene sammenlignet med dagens krav til bærekraftsrapportering gjennom redegjørelsen om samfunnsansvar. AF er omfattet av dette direktivet fra rapporteringsåret 2024. Innføringen av CSRD har medført et utvidet formelt ansvar for styret, og AFs forberedende arbeid og vurderinger knyttet til direktivet har vært behandlet i styret ved flere anledninger. Blant annet er dobbel vesentlighetsanalyse og vesentlige bærekraftstemaer vedtatt av styret.

STYRETS ARBEID

Styret har det overordnede ansvaret for å forvalte AF Gruppen på vegne av eierne, herunder å føre løpende tilsyn med konsernets ledelse og virksomhet. Styret skal delta i utformingen av strategier, planer, budsjetter og retningslinjer for driften, og skal sørge for at AF har en organisasjon som kan gjennomføre strategien. Det skal også følge opp at virksomheten drives i samsvar med retningslinjene og den vedtatte strategien. En åpen og solid styringsstruktur gir tillit og legger grunnlaget for at AF Gruppen skal nå sine mål og sikre langsiktig verdiskaping for investorer, ansatte, kunder og samfunnet ellers.

Styrets ansvarsområder og saksbehandling er nedfelt i en egen styreinstruks, og arbeidet er organisert med to styreutvalg: Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget og revisjonsutvalget. Utvalgenes retningslinjer er nedfelt i egne mandater. Det er fastsatt en årsplan for styrets arbeid. I tillegg til de faste sakene behandler styret alle oppkjøp over MNOK 75, konteinvesteringer over MNOK 126 og kontraktstilbud med en kontraktsum over MNOK 750. I 2024 behandlet styret 16 (13) tilbud før tilbudsinnlevering.

1. REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

God eierstyring og selskapsledelse er styrets ansvar. Styret vurderer årlig AF Gruppens prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. Det pågår et kontinuerlig arbeid for å forbedre og tilpasse både de overordnede forvaltningsoppgavene og tilsynet av selskapsledelsen for å sikre etterlevelse av lover og regler, og at styringssystemene er tilpasset virksomheten og det løpende risikobildet. Det er utvalgt en redegjørelse i samsvar med den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 14. oktober 2021, jf. www.nues.no. I det følgende redegjøres det for hvordan de 15 punktene i anbefalingen er fulgt opp i AF Gruppen.

AVVIK FRA NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Etter styrets vurdering har AF Gruppen avvik knyttet til to av punktene i anbefalingen:

Punkt 6. Generalforsamling
AF Gruppen har to avvik fra anbefalingen på dette punktet. Generalforsamlingen ledes ikke av en uavhengig møteleder, men av styrets leder. Det er vedtektsfestet at generalforsamlingen skal ledes av styreleder. Behovet for uavhengig møteledelse har heller ikke vært vurdert som nødvendig ut fra sakene som behandles på generalforsamlingen og liten grad av uenighet blant aksjonærene.

Det andre avviket fra dette punktet er at ikke alle medlemmer av styret møter på generalforsamlingen. Styret vurderer det som tilstrekkelig at styrets leder samt leder av revisjonsutvalget og kompetanse- og godtgjørelsesutvalget er til stede. Andre styremedlemmer vil møte ved behov.

Punkt 7. Valgkomité
AF Gruppen har ett avvik fra anbefalingen på dette punktet. Flertallet i valgkomitéen er ikke uavhengig av styret. Vurderingen er at kontinuiteten og bransjekunnskapen til representantene fra de største aksjonærene i både valgkomitéen og styret kommer aksjonærfellesskapet til gode.

STYRET

Styret	I styret fra	Antall aksjer [1]	Valgt av	Oppmøte-andel
Morten Grongstad, styrets leder	2023	25 000	Generalforsamlingen	9/9
Marianne Gjertsen Ebbesen	2023	17 459 483	Generalforsamlingen	9/9
Kristian Holth	2016	16 672 085	Generalforsamlingen	9/9
Hege Bømark	2012	-	Generalforsamlingen	9/9
Salouma Djoudat	2021	-	Generalforsamlingen	9/9
Hilde Kristin Herud	2022	3 075	Generalforsamlingen	9/9
Eirik Tømmeraas Veiby	2022	2 224 240	Generalforsamlingen	9/9
Espen Jahr	2022	6 586	Ansatte	9/9
Hilde W. Flaen	2018	29 016	Ansatte	8/9
Renè E. Kristensen [2]	2024	-	Ansatte	6/9
Anne Sveen [3]	2010	-	Ansatte	3/9
Sum		**36 419 485**		

1) Antall aksjer ved per 31.12.24 inkluderer aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse.
2) René E. Kristensen ble valgt inn i styret i mai 2024.
3) Sveen trådte ut av styret i mai 2024.

STYRETS REVISJONSUTVALG
Kristian Holth (leder)
Hege Bømark
Hilde Kristin Herud

STYRETS KOMPETANSE- OG GODTGJØRELSESUTVALG
Morten Grongstad (leder)
Salouma Djoudat
Marianne G. Ebbesen
Eirik Tømmeraas Veiby

VALGKOMITÉ
Roar Engeland (leder)
Roy G. Holth
Tor Øivind Fjeld jr.
Christina Stray

EKSTERN REVISOR
PricewaterhouseCoopers AS

AF GRUPPENS ETTERLEVELSE AV NUES

Punkt i Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES)	Avvik fra anbefalingen
1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	Ingen avvik
2 Virksomhet	Ingen avvik
3 Selskapskapital og utbytte	Ingen avvik
4 Likebehandling av aksjeeiere	Ingen avvik
5 Aksjer og omsettelighet	Ingen avvik
6 Generalforsamling	To avvik, se tekst over
7 Valgkomité	Ett avvik, se tekst over
8 Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet	Ingen avvik
9 Styrets arbeid	Ingen avvik
10 Risikostyring og internkontroll	Ingen avvik
11 Godtgjørelse til styret	Ingen avvik
12 Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer	Ingen avvik
13 Informasjon og kommunikasjon	Ingen avvik
14 Selskapsovertakelse	Ingen avvik
15 Revisor	Ingen avvik

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i AF Gruppen. Det er begrunnet og redegjort for to avvik under punkt 6 om generalforsamling og ett under punkt 7 om valgkomité.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

2. VIRKSOMHET

Selskapets vedtektsfestede formål er entreprenør- og industrivirksomhet og alt som står i forbindelse med dette. Dette omfatter også deltakelse i andre foretak. AF Gruppen har prosjektbasert virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og offshore. Virksomheten er bygget på en bærekraftig visjon. Vi ryddet fra fortiden og bygger for fremtiden. Hovedkontoret er i Oslo og i 2024 kom henholdsvis 76 (69) prosent og 24 (30) prosent av inntektene fra enheter i Norge og Sverige, som er AF Gruppens to geografiske hovedmarkeder.

AF Gruppen er et verdibasert selskap med sterk forankring i kjerneverdiene:
- Til å stole på
- Fribet til å utøve entreprenørånd og disiplin i henhold til mål og krav
- Grundighet og hardt arbeid
- Vilje til lønnsom vekst
- Ledelse gjennom tilstedeværelse og involvering

Det forventes at alle medarbeidere i AF skal identifisere seg med og etterleve kjerneverdiene. Det er med forankring i styret utarbeidet en adferdskode som er kommunisert til alle medarbeidere og benyttes aktivt i den daglige driften. Publikasjonene «Hensikt, mål og verdier» og «Adferdskoden» er tilgjengelige på www.afgruppen.no. Alle selskaper i konsernet har etiske retningslinjer som er sammenfallende med AF Gruppens verdier og adferdskode.

Strategier, mål og risikoprofil

Styret følger en fireårig syklus i sitt strategiarbeid. I 2024 ble det utarbeidet en ny strategi for perioden 2025–2028. Strategien bygger på styrets og ledelsens vurdering av selskapets risikoprofil, og viderefører ambisjonene fra tidligere om sikkerhet, lønnsomhet og vekst samt en halvering av fotavtrykket innen klima og miljø. Målet for den neste strategiperioden er en gjennomsnittlig omsetningsvekst på 7 prosent per år, en driftsmargin på 7 prosent, 20 prosent avkastning på investert kapital og 0 arbeidsrelatert fravær og alvorlige personskader. To initiativer skal prioriteres for å nå målene: ledelse og fag og innovasjon. Gjennom ledelse og fag-initiativet skal selskapet tiltrekke, utvikle og beholde markedets beste ledelses- og fagkompetanse, og derigjennom bygge de beste lagene og utøve bransjens øverste standard for prosjektstyring. Innovasjonsinitiativet skal bidra til at AF blir ledende i å løse viktige samfunnsutfordringer ved å prioritere omstillingsevne og produktivitet. Den nye strategien er nærmere beskrevet i årsrapporten på side 24–29.

Årlig vurderer styret om de mål og retningslinjer som følger av strategien er dekkende, godt operasjonalisert og lettfattelige for ansatte og andre interessenter.

AF Gruppens verdiskaping skal både være sikker og lønnsomhetig. Alle som jobber for AF skal komme trygt hjem og virksomheten skal i minst mulig grad belaste samfunn, klima og miljø negativt. Klimaavtrykksintensitet og klimaspor er valgt som AF Gruppens felles måleparametere for ytre miljø. I tillegg leverer AF Gruppen produkter og tjenester som bidrar positivt for både klima og miljø. Det å tilby kompetanse og kapasitet for å bidra til å løse fellesskapets utfordringer er en viktig del av AF Gruppens samfunnsoppdrag.

AF Gruppens retningslinjer for samfunnsansvar omhandler klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Retningslinjene er nærmere beskrevet i de tematiske standardene i vår bærekraftsrapport, samt på www.afgruppen.no.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

3. SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Finansieringen av AF Gruppen skal være robust overfor markedsmessige og operasjonelle svingninger og understøtte utbytte- og vekststrategien. AF har finansieringsrammer i DNB og Handelsbanken på totalt MNOK 3 500. Finansieringsrammen i Handelsbanken er en bærekraftsfinansiert revolverende langsiktig kredittfasilitet på MNOK 1 500, mens finansieringsrammen i DNB er en flervalutas kassekreditt (nullerende 1års løpetid) på MNOK 2 000.

Konsernet hadde per 31. desember 2024 en solid kapitalstruktur med netto rentebærende gjeld (fordring) på MNOK -99 (641), en egenkapital på MNOK 3 488 (3 203) og en egenkapitalandel på 23,2 prosent (21,9 prosent). Netto rentebærende gjeld inkluderer gjeld knyttet til leieforpliktelser med MNOK 1 027 (1 011), hvorav MNOK 813 (798) er innregnet som følge av IFRS 16 Leieavtaler. Lånebetingelser (covenants) knyttet til AF Gruppens finansieringsrammer måles eksklusive effekten av balanseførte leieavtaler innregnet etter IFRS 16. Den IFRS 16-justerte egenkapitalandelen per 31. desember 2024 var 24,5 prosent (23,2 prosent). Dette er i henhold til konsernets mål om å ha en egenkapitalandel, eksklusive effekter av IFRS 16, på minst 20 prosent og er etter styrets oppfatning tilpasset AF Gruppens mål, strategi og risikoprofil.

Utbytte

AFs utbyttepolitikk er å gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning i form av utbytte. Målet er å utbetale minimum 50 prosent av årets resultat per aksje som utbytte per aksje over tid. Utbetaling av utbytte foretas inntil to ganger per år, vanligvis etter avholdt ordinær generalforsamling, og etter avleggelse av kvartalsrapport for 3. kvartal. Egne aksjer er ikke utbyttebærerettigede.

Kapitalforhøyelser

Styrefullmakt til å vedta kapitalforhøyelser begrenses til definerte formål og er tidsbegrenset frem til neste generalforsamling. Hvert formål det gis fullmakt til behandles som egen sak i generalforsamlingen. En slik fullmakt ble brukt i forbindelse med AF Gruppens aksjeprogram for ansatte høsten 2024.

Erverv av egne aksjer

AF Gruppen har en fullmakt fra generalforsamlingen til å kjøpe egne aksjer. Fullmakten er begrunnet i behovet for å skaffe til veie tilstrekkelig antall aksjer til å gjennomføre aksjesalg til ansatte i forbindelse med AF Gruppens bonus- og aksjeprogram. Fullmakten gjelder frem til neste ordinære generalforsamling.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

4. LIKEBEHANDLING AV AKSJEEIERE

AF Gruppen ASA har én aksjeklasse og alle aksjene gir de samme rettighetene. Konsernet har som prinsipp at alle aksjeeiere skal behandles likt. AF Gruppen følger Oslo Børs' regler for innsiderinformasjon og handelsrestriksjoner.

Kapitalforhøyelse

Ved kapitalforhøyelser skal eksisterende aksjonærer gis fortrinnsrett, med mindre særskilte forhold tilsier at dette kan fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet i vedtaket til kapitalforhøyelsen. I forbindelse med AF Gruppens aksje- og opsjonsprogram har generalforsamlingen vedtatt å gjøre unntak fra fortrinnsretten for å stimulere til økt aksjeeierskap blant de ansatte. Styret har vedtatt at de ved større virksomhetskjøp med aksjevederlag vil vurdere å invitere til en reparasjonsemisjon for at eksisterende aksjonærer kan opprettholde eierandelen i AF Gruppen ASA etter oppkjøpet.

Transaksjoner med egne aksjer

Alle kjøp og salg av egne aksjer skal skje til markedskurs og handles via Oslo Børs. Fullmakten fra generalforsamlingen gir et unntak fra bruk av markedskurs ved salg av aksjer til ansatte. I forbindelse med AF Gruppens aksje- og bonusprogram selges egne aksjer med 20 prosent rabatt.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

5. AKSJER OG OMSETTELIGHET

Aksjene i AF Gruppen ASA er notert på Oslo Børs og er etter vedtektene fritt omsettelige. Det er heller ikke begrensninger i adgangen til å eie eller stemme for aksjer i AF Gruppen ASA.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

6. GENERALFORSAMLING

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den høyeste myndighet i AF Gruppen.

Deltagelse på generalforsamling

Styrets leder, konsernsjef, konserndirektør finans, valgkomitéens leder og revisor skal være til stede på generalforsamlingene. Øvrige styremedlemmer og representanter fra konsernledelsen møter ved behov eller i den grad de representerer aksjonærinteresser.

Styret legger til rette for at flest mulig av aksjonærene kan utøve sine rettigheter ved å delta i generalforsamlingen. Aksjonærer som ikke har anledning til å møte selv, kan møte ved fullmakt. Påmeldingsskjema og fullmaktsskjema vedlegges innkallingen til generalforsamling.

Aksjonærene skal melde sin tilstedeværelse til selskapet senest to dager før generalforsamlingen.

Gjennomføring av generalforsamlingen

Styret legger til rette for at generalforsamlingen skal være en effektiv møteplass for aksjonærene og styret.

Innkalling til generalforsamling, med tilhørende saksdokumenter, sendes elektronisk til alle aksjonærer som har akseptert elektronisk utsendelse. Dette gjelder majoriteten av aksjonærene. For resterende aksjonærer vil saksdokumentene bli postlagt med minst 21 dagers varsel til den adresse som er oppgitt i Verdipapirsentralens aksjeeierregister. Det etterstrebes at saksdokumentene er utførlige og presise nok til at aksjeeierne kan ta stilling til de saker som skal behandles. Saksdokumenter sendes som vedlegg til innkallingen og gjøres samtidig tilgjengelige for aksjonærene på selskapets nettside. Av miljøhensyn distribueres årsrapporten kun i papirformat på forespørsel.

Alle innkallinger og protokoller fra generalforsamlingen børsmeldes.

Valg av nye medlemmer til styret og valgkomitéen er tilrettelagt slik at generalforsamlingen kan stemme over hver kandidat. Styremedlemmer som velges av de ansatte er unntatt. Denne valgprosessen følger en egen prosedyre for valg av ansattrepresentanter. Generalforsamlingen ledes av styrets leder.

Avvik fra anbefalingen:
AF Gruppen har to avvik fra anbefalingen på dette punktet.

Generalforsamlingen ledes ikke av en uavhengig møteleder, men av styrets leder. Det er vedtektsfestet at generalforsamlingen skal ledes av styrets leder.

Behovet for uavhengig møteledelse har heller ikke vært vurdert som nødvendig ut fra sakene som behandles på generalforsamlingen og ikke grad av uenighet blant aksjonærene.

Det andre avviket fra dette punktet er at ikke alle medlemmer av styret møter på generalforsamlingen. Styret vurderer det som tilstrekkelig at styrets leder samt leder av revisjonsutvalget og kompetanse- og godtgjørelsesutvalget er til stede. Andre styremedlemmer vil møte ved behov.

7. VALGKOMITÉ

Generalforsamlingen velger en valgkomité som består av tre til fire medlemmer som velges for ett år av gangen. Ordningen med valgkomité har hjemmel i vedtektene. Generalforsamlingen fastsetter komitéens godtgjørelse.

Valgkomitéens oppgaver:

- Innstille til valg av aksjonærvalgte styremedlemmer og varamedlemmer samt medlemmer av valgkomitéen
- Forslå honorarer til styrets medlemmer overfor generalforsamlingen
- Uttale seg om og eventuelt fremme forslag overfor generalforsamlingen i saker som angår styrets størrelse, sammensetning og arbeidsform
- Vurdere styrets arbeid og utarbeide en årlig rapport til generalforsamlingen

Valgkomiteen har kontakt med aksjonærene og gjennomfører individuelle samtaler med styremedlemmer og konsernsjefen i arbeidet med å foreslå kandidater til styret.

Valgkomitéens sammensetning og uavhengighet

Det legges vekt på at valgkomiteen har en sammensetning som reflekterer interessene til aksjonærfellesskapet. Ingen ledende ansatte, styremedlemmer eller avtroppende styremedlemmer sitter i valgkomiteen. Medlemmer av valgkomiteen per 10. april 2025 er Roar Engeland (leder), Christina Stray, Roy G. Holth og Tor Øivind Fjeld jr.

Av de fire medlemmene i valgkomiteen er to medlemmer uavhengige av styret. Roy G. Holth har nære forretningsmessige forbindelser og familierelasjon til styremedlem Kristian Holth, samt nære forretningsmessige forbindelser til styremedlem Erik T. Veiby. Tor Øivind Fjeld jr. har nære forretningsmessige forbindelser til styremedlemmene Kristian Holth og Erik T. Veiby. Valgkomitéens leder Roar Engeland er styreleder i OBOS BBL og styremedlem Marianne G. Ebbesen representerer OBOS BBL i AF Gruppens styre. Vi vurderer imidlertid ikke dette som en nær forretningsmessig forbindelse.

Avvik fra anbefalingen:
AF Gruppen har ett avvik fra anbefalingen på dette punktet. Flertallet i valgkomiteen er ikke uavhengig av styret. Vurderingen er at kontinuiteten og bransjekunnskapen til representantene fra de største aksjonærene i både valgkomiteen og styret kommer aksjonærfellesskapet til gode.

8. BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRET, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Bedriftsforsamling

Morselskapet AF Gruppen ASA er et holdingselskap uten ansatte og har derfor ikke krav om bedriftsforsamling etter bestemmelsene i Allmennaksjeloven. Det er inngått en avtale mellom de tillitsvalgte og det største driftsselskapet i konsernet, AF Gruppen Norge AS, om at AF Gruppen Norge AS ikke skal ha bedriftsforsamling. De ansatte er imidlertid representert både i styret til AF Gruppen Norge AS og AF Gruppen ASA.

Styrets sammensetning

AF Gruppen ASA har 10 faste styremedlemmer per 10. april 2025. Tre av styremedlemmene er valgt av de ansatte. AF Gruppen oppfyller kravene i allmennaksjeloven om kjønnsfordeling i styret. Av de sju styremedlemmer som er valgt av generalforsamlingen er tre menn og fire kvinner. Av de tre ansattevalgte styremedlemmer er det to menn og en kvinne. Styremedlemmene har en variert bakgrunn innen utdanning og yrkeserfaring, og er sammensatt for å ivareta aksjonærfellesskapets interesser og selskapets behov for kompetanse og kapasitet. Informasjon om styremedlemmenes alder, utdannelse og yrkesmessige erfaring er publisert på www.afgruppen.no.

De aksjonærvalgte styremedlemmene velges for ett år om gangen. De ansattevalgte styremedlemmene velges for to år om gangen. Styrets leder velges av generalforsamlingen.

Styrets uavhengighet

Styret er opptatt av at det opptrer som et kollegialt organ i utøvelsen av sine oppgaver. Årlig vurderer styret sin uavhengighet og følgende momenter er relevante i vurderingen:

- Fire av de sju generalforsamlingsvalgte styremedlemmene er uavhengige av selskapets hovedaksjeeiere. Styremedlem Marianne G. Ebbesen representerer OBOS BBL som per 31. desember 2024 eier 16,0 prosent av aksjene i AF Gruppen. Styremedlem Kristian Holth er daglig leder og har vesentlige eierinteresser i Constructio AS og Flygind AS som per 31. desember 2024 eier henholdsvis 14,0 og 0,9 prosent av aksjene i AF Gruppen ASA. Styremedlem Erik Veiby har vesentlige eierinteresser og styreverv i Vito Kongsvinger AS og ETV Invest AS og som per 31. desember 2024 eier henholdsvis 1,4 og 0,4 og prosent av aksjene i AF Gruppen ASA.
- Ingen generalforsamlingsvalgte styremedlemmer er involvert i selskapets daglige ledelse eller har kryssrelasjoner med ledende ansatte. Styrets leder Morten Grongstad har hatt en ledende stilling i AF Gruppen de siste fem år. Han var konsernsjef frem til august 2020.
- Ett av sju generalforsamlingsvalgte styremedlemmer representerer et selskap som er en vesentlig forretningsforbindelse til AF Gruppen. Dette gjelder styremedlem Marianne G. Ebbesen som representerer OBOS BBL som er en vesentlig kunde og forretningspartner til AF Gruppen.

Styret har vurdert sin uavhengighet og mener at den er tilfredsstillende. AF har prosesser for løpende kontroll over hvilke andre oppdrag styremedlemmene har. Ved innstilling av nye styremedlemmer foretar valgkomiteen også en uavhengighetsvurdering.

Hvert enkelt styremedlem har en plikt til å varsle om eventuelle habilitets- eller interessekonflikter. Styret har også et kollektivt ansvar og vurderer fortløpende om det foreligger forhold som objektivt sett er egnet til å svekke den alminne tillit til et styremedlems habilitet, eller som kan åpne for interessekonflikter.

Styremedlemmene er oppfordret til å eie aksjer i AF Gruppen. Informasjon om styremedlemmenes aksjebeholdning er tilgjengelig i årsregnskapet (note 32 – Aksjekapital og aksjonærinformasjon).

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

9. STYRETS ARBEID

Styret har det overordnede ansvaret for å forvalte AF Gruppen på vegne av eierne. Dette innebærer blant annet å føre løpende tilsyn med konsernets ledelse og virksomhet, herunder at det er etablert systemer for internkontroll og risikostyring. Styret deltar i utformingen av strategier, planer, budsjetter og retningslinjer for driften. Det skal også sørge for at AF har en organisasjon som kan gjennomføre strategien og følger opp at virksomheten drives i samsvar med retningslinjene og den vedtatte strategien. AF Gruppen er et verdibasert selskap med publikasjonene «Hensikt, mål og verdier» og «Adferdskoden» som styrende dokumenter for blant annet kjerneverdier og etiske retningslinjer.

Styret ansetter konsernsjef, fastsetter konsernsjefens lønn og arbeidsinstruks. Styret vedtar også konsernets fullmaktsmatrise.

I tillegg til de faste sakene behandler styret alle potensielle oppkjøp med selskapsverdi over MNOK 75, tomteinvesteringer der vår andel er over MNOK 120 og kontraktstilbud med en kontraktssum over MNOK 750. Tilbudene vurderes etter blant annet strategiske, finansielle og organisatoriske kriterier og vesentlige risikoforhold belyses særlig. Kontrakter med lavere kontraktssum behandles også i styret dersom risikobildet eller andre forhold tilsier det.

Styret vurderer løpende behovet for bruk av utvalg. Per 10. april 2025 har styret to utvalg: Revisjonsutvalget og kompetanse- og godtgjørelsesutvalget. Utvalgenes arbeid er rådgivende og saksforberedende for styret. Utvalgenes mandater, medlemmer og aktiviteter er nærmere beskrevet under. Mandatene for begge utvalg oppdateres ved behov og ble sist oppdatert i 2025.

Styreinstruks og styrets medlemmer

Bestemmelser om styrets ansvarsområder og saksbehandling er nedfelt i en egen styreinstruks. Styret arbeider etter en årlig plan med faste møter og saker for styremøtene. Styreinstruksen gjennomgås årlig eller oftere ved behov.

Styrets leder

Styrets leder har ansvar for at styrets arbeid gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte i henhold til gjeldende lovgivning, vedtekter og vedtatte instrukser. Styresaker forberedes av konsernsjef og administrasjonen i samråd med styrets leder.

I saker av vesentlig karakter der styrets leder er, eller har vært, aktivt engasjert, utnevnes det en settelederemne. Det har ikke vært noen slike saker i 2024.

Møtestruktur

Det avholdes i utgangspunktet åtte styremøter gjennom året. Ved behov avholdes ekstraordinære styremøter for å behandle saker som ikke kan vente til neste ordinære styremøte.

Styret har en fastsatt årsplan for sitt arbeid. Årsplanen omfatter gjennomgang av risikoområder og intern kontroll, samt godkjennelse av strategi, kvartalsregnskap, årsregnskap og budsjett. I tillegg gjøres det en gjennomgang av verdigrunnlag, retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, organisasjonsstruktur og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Styret evaluerer årlig selskapets ledelse og organisasjonsstruktur.

I 2024 ble det avholdt ni styremøter.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget er et saksforberedende og rådgivende organ for styret i saker som gjelder den lovfestede revisjonen, prosessen for bærekraftsrapporteringen og prosessen for den finansielle rapporteringen, herunder å overvåke systemene for internkontroll og risikostyring.

Blant annet inngår følgende oppgaver i revisjonsutvalgets mandat:

- Forberede styrets kvalitetssikring av den finansielle kvartals- og årsrapporteringen, inkludert den ESEF-merkede årsrapporten. Herunder vurdere:
  - vurderingsposter og vesentlige hendelser av betydning
  - betydningen av klimarisiko
  - nedskrivningstester og vurderinger knyttet til goodwill og andre eiendeler

- Behandle ledelsens plan og oppsummering av risikostyring og internkontroll over finansiell rapportering. Herunder vurdere:
  - forretningsforvaltning og likviditetsstyring
- Forberede styrets kvalitetssikring av bærekraftsrapporteringen.
- Forberede og innstille på valg av ekstern revisor.
- Ha løpende kontakt med selskapets valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet, herunder særlig overfor revisjonsutførelsen i lys av forhold Finanstilsynet har påpekt.
- Vurdere og overvåke revisors uavhengighet, herunder godkjenne tilleggstjenester og følge opp størrelsen på revisors honorar for tilleggstjenester.
- Behandle revisors plan for revisjonsutførelsen, herunder revisors kvantitative vesentlighetsvurderinger.
- Behandle opplysninger fra revisor og sikre at pålegg eller anbefalinger fra revisor følges opp av administrasjonen.
- Behandle tilleggsrapport fra revisor ved avleggelse av årsregnskapet.

Revisjonsutvalget utarbeider årlig en rapport som legges frem for generalforsamlingen.

Utvalget består av tre aksjonærvalgte styremedlemmer: Kristian Holth (leder), Hugo Bomark og Hilde Kristin Hervik. Alle medlemmene tilfredsstiller allmennaksjelovens krav til uavhengighet.

Utvalget møtes ved behov, men minst fem ganger årlig. Konserndirektør finans og revisor deltar på alle møtene. I 2024 har utvalget hatt seks møter.

Kompetanse- og godtgjørelsesutvalg

Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget er et saksforberedende og rådgivende organ for styret i saker som gjelder lønn og annen godtgjørelse for ledende personer samt all aksjebasert avlønning basert på aksjer i AF Gruppen ASA. Utvalget skal utarbeide forslag til retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som motiverer og bidrar til langsiktig verdiskaping. Utvalget skal også utarbeide forslag til lønn og annen godtgjørelse til konsernsjef og følge opp AF Gruppens overordnede arbeid med kompetanse- og lederutvikling.

Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget utarbeider årlig en rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer. Rapporten legges frem for generalforsamlingen for rådgivende avstemming. Retningslinjene for lønn og godtgjørelse skal også behandles og godkjennes av generalforsamlingen ved enhver vesentlig endring og minst hvert fjerde år.

Utvalget består av fire aksjonærvalgte styremedlemmer: Morten Grongstad (leder), Marianne G. Ebbesen, Salomon Djondat og Erik T. Veiby.

I 2024 har utvalget hatt tre møter.

Finansiell rapportering og bærekraftsrapportering

Styret mottar periodisk rapportering hvor selskapets økonomiske og finansielle status kommenteres, i tillegg til rapportering av nøkkeltall og hendelser knyttet til vårt samfunnsansvar og bærekraft-relaterte forhold. Selskapets ledelse fremlegger og redegjør for delårsregnskap og årsregnskap. Selskapet følger friston fra Oslo Børs for delårsrapporteringen.

Styrets egenevaluering

Årlig foretas det en egenevaluering av styrets arbeid og arbeidsform som gir grunnlag for endringer og tiltak. I tillegg foretas det en evaluering av styrets kompetanse. Styrets evaluering formidles til valgkomiteen. Styret gjennomfører også en tilsvarende evaluering av konsernsjef.

Instruks for konsernsjef

Styret har utarbeidet en fullmaktsmatrise som beskriver og klargjør de fullmakter som konsernsjefen og administrasjonen har, samt hvilke saker som skal styrebehandles. Styret holder løpende informasjon om selskapets økonomiske stilling, virksomhet og forretningsforvaltning. I forbindelse med regnskapsbehandlingen avgir konsernsjef og konserndirektør finans en erklæring overfor revisor om at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med og avlagt i beholdt til IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU, at all informasjon stemmer med de faktiske forhold i selskapet og at ingenting av vesentlig betydning er utelatt fra regnskapet.

Avtaler med tilknyttede parter

For å ivareta selskapets omdømme, er AF Gruppen opptatt av åpenhet og varsomhet i forbindelse med avtaler hvor det foreligger forhold som kan bli oppfattet som et uheldig nært engasjement, eller nær relasjon, mellom selskapet og en tilknyttet part. Dette kommer frem av AF Gruppens atferdskode. Et styremedlem deltar ikke i behandlingen av styresaker der styremedlemmets nærstående er en part. Alle transaksjoner med nærstående parter skal inngås etter prinsippet om armlengdes avstand og styreinstruksen angir at styret skal vurdere behovet for uavhengig verdivurdering i slike saker. Hvert enkelt styremedlem har en plikt til å varsle om eventuelle habilitets- eller interessekonflikter. Styret har også et kollektivt ansvar og vurderer fortløpende om det foreligger forhold som objektivt sett er egnet til å svekke den allmenne tillit til et styremedlems habilitet, eller som kan åpne for interessekonflikter.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

10. RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Det er styrets ansvar å påse at AF Gruppen har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring. God og systematisk risikostyring er et strategisk virkemiddel som styrker konkurranseevnen og øker verdiskapingen. Internkontroll skal bidra til å sikre effektiv drift og forsvarlig håndtering av vesentlige risikoer for å oppnå konsernets forretningsmessige mål.

Kvartalsvis får styret rapportering om ledelsens vurdering av de mest vesentlige risikofaktorene som påvirker AF Gruppen og håndtering av disse. Styret har også en årlig gjennomgang av konsernets risikoområder og interne kontrollsystemer.

Styret tar også del i AF Gruppens evaluering og oppdatering av klimarisiko. Vurderingen av hvordan klimarelaterte trusler og muligheter kan påvirke AF Gruppens virksomhet og finansielle stilling på kort, mellomlang og lang sikt følger AF Gruppens metodikk for øvrige typer risiko. Oppfølgingen av iverksatte tiltak rapporteres til styret i forbindelse med øvrig rapportering.

Risikostyring

Risikostyring er god ledelse i praksis. AF Gruppen har enhetlige systemer for risikostyring og en kultur hvor alle har et aktivt forhold til risiko. AF Gruppen søker risiko som kan påvirkes og ser etter både muligheter og trusler i risikoanalysen.

Strategisk risiko identifiseres og håndteres av konsernets ledelse med forankring i styret. Operasjonell risiko håndteres i prosjektene med støtte i konsernets strategi, mål og systemer. En egen enhet i konsernstab bistår forretningsenhetene og prosjektene med å identifisere og systematisere risiko. Risikoanalyser gjennomføres i alle tilbudsprosesser, for prosjekter under utførelse og for vurdering av usikkerhet i hele den prosjektbaserte virksomheten. En oversikt over risikoelementene allerede i tilbudsfasen øker mulighetene for å redusere samlet risiko og til å prise tilbudet riktig. Den danner også grunnlaget for videre analyse, oppfølging og kontroll av risiko gjennom hele prosjektets livssyklus. Det blir løpende satt i verk tiltak for å redusere negativ risiko, samt iverksatt handlinger for å utnytte positiv risiko.

Risikoen tallfestes og inntegnes i den finansielle rapporteringen til hver forretningsenhet løpende gjennom året. Prosjektene risikovurderes i forbindelse med kvartalsrapporteringen. Basert på prioriterte lister over usikkerhetselementer fra de vesentligste prosjektene i porteføljen har hver forretningsenhet en samlet risikogjennomgang for hele prosjektporteføljen. I gjennomgangen deltar både ledelsen i forretningsenheten, representanter fra konsernledelsen samt en tilrettelegger fra AF Gruppens egen risikostyringsenhet. De kvartalsvise risikogjennomgangene avsluttes med en oppsummering i konsernledelsen, og de viktigste delene av presentasjonen fremlegges for styret.

Klima- og naturrisiko inngår også i AF Gruppens risikostyring. Styret har det øverste ansvaret for at klima- og miljørelaterte risikoer og muligheter håndteres på en tilfredsstillende måte. AF's klima- og naturrisikoanalyse er beskrevet i bærekraftsrapporten i E1 og E4 IRO-1.

Risikostyringen i AF Gruppen er ytterligere beskrevet på side 22-23 i årsrapporten.

Internkontroll

Internkontroll er en kontinuerlig prosess som utføres i alle deler av organisasjonen. AF Gruppens internkontroll skal gi rimelig grad av sikkerhet for:

- Målrettet og kostnadseffektiv drift
- Pålitelig eksternregnskapsrapportering og rapportering av bærekraftsrelaterte forhold
- Overholdelse av gjeldende lover og regler

Den regnskapsmessige internkontrollen er basert på et organisasjonsmessig skille mellom utførelse, kontroll og attestasjon. AF Gruppen har omfattende skriftlige arbeidsbeskrivelser på alle nivåer i organisasjonen.

Lederne av forretningsenhetene, sammen med økonomisjefene, har ansvaret for den løpende finansielle og operasjonelle rapporteringen til konsernet. På konsernnivå er det etablert en controllerfunksjon med hovedoppgave å kontrollere og verifisere rapporteringen fra forretningsenhetene. Avvik rapporteres direkte til konsernledelsen. Den finansielle rapporteringen fra forretningsenhetene gjennomgås av konsernledelsen i et eget møte ved hver delårsrapportering.

De nye og utvidede rapporteringskravene innen bærekraft medfører også økt behov for å integrere bærekraftsrelaterte forhold og finansielle data. AF's taksonomirapportering er et godt eksempel på behov for omfattende tverrfaglig samarbeid mellom de som sitter på informasjon om finansielle data og de som har kunnskap om klima- og miljørelaterte forhold i det enkelte prosjekt. De rapporterte bærekraftsresultatene skal være pålitelige og nøyaktige, og AF jobber kontinuerlig med videreutvikling av internkontrollen innen dette området.

Varsling av kritikkverdige forhold

Det er utarbeidet prosedyrer og rutiner knyttet til varsling av kritikkverdige forhold i AF, herunder brudd på lover og ulovlig retningslinjer, og det er etablert en elektronisk varslingsportal på www.afgruppen.no/varsling. Varslingssystemet gjelder både internt og eksternt, og det er opprettet et eget varslingsutvalg som skal følge opp dette.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

11. GODTGJØRELSE TIL STYRET

Generalforsamlingen fastsetter årlig honorar til styrets medlemmer etter innstilling fra valgkomiteen. Godtgjørelsen til styret skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.

Godtgjørelsen til styret er ikke resultatavhengig. Det utstedes ikke opsjoner til de aksjonærvalgte styremedlemmene. De ansattevalgte styremedlemmene har heller ikke andre honorarer utover honoraret, som

tjenestepensjon eller opsjoner, knyttet til rollen som styremedlem.

De aksjonærvalgte styremedlemmene har ikke andre oppgaver for selskapet enn styreverv. Note 33 i konsernregnskapet viser godtgjørelser til styret og ledende ansatte i konsernet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

12. LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER

Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med styret. Retningslinjene er tydelige og forståelige, og utarbeidet slik at de bidrar til sammenfallende langsiktige interesser mellom aksjeeierne og ledende ansatte. Det utarbeides en årlig rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer. Retningslinjene og rapporten legges frem for Generalforsamlingen og er tilgjengelige på www.afgruppen.no.

Lønn til konsernsjefen fastsettes årlig av styret. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte.

Belønningssystemet

Belønningssystemet for ledende ansatte består av grunnlønn, bonus, mulighet for aksjebasert avlønning og pensjon. AF Gruppen har ikke etterlønnsordninger. Belønningssystemet legger i stor grad til rette for at flest mulig av de ansatte på alle nivå i organisasjonen skal eie aksjer. Ved å ha bindingstid på aksjekjøp og et opsjonsprogram som går over flere år, motiveres de ansatte til å ha et langsiktig perspektiv på eierskap og ansettelsesforhold. Bonus til ledende ansatte bygger på EVA-modellen og utgjør en andel av selskapets regnskapsmessige overskudd. Kjernen i modellen er at oppnådde resultater måles mot krav til avkastning på investert kapital. Dette samsvarer godt med aksjonærenes interesser. Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget kan holde regnskapsmessige engangseffekter utenfor bonusgrunnlaget. Belønningssystemet er nærmere beskrevet i note 7 – Lønnskostnader og note 33 – Ytelser til ledende ansatte i konsernets årsregnskap, samt i Rapport om godtgjørelse til ledende personer.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

13. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret har fastsatt retningslinjer for AF Gruppens rapportering av finansiell og annen informasjon. Retningslinjene er basert på åpenhet og prinsippet om likebehandling av aksjonærer. Relevant, samlet og oppdatert informasjon skaper interesse og tillit og er en forutsetning for likviditet i aksjen.

Finansiell informasjon

Styret skal sikre at delårsrapportene og årsrapporten fra AF Gruppen gir et riktig og fullstendig bilde av konsernets finansielle og forretningsmessige stilling samt hvorvidt selskapets operasjonelle og strategiske målsettinger nås.

AF Gruppens kvartalspresentasjoner er åpne for alle interessenter og overføres direkte via webcast. Finansiell kalender og finansiell informasjon offentliggjøres på Oslo Børs' nettsider og publiseres samtidig på AF Gruppens nettside.

Investor relations

AF Gruppen har som mål at vesentlige opplysninger av betydning for aksjonærene og aksjemarkedets vurderinger av selskapet, dets aktiviteter og resultater skal offentliggjøres uten unødig forsinkelse. Offentliggjøring via Oslo Børs og AF Gruppens nettsider sikrer at alle har lik informasjonstilgang. Konsernsjef og konserndirektør finans er ansvarlig for kommunikasjon med aksjonærer. I tiden før resultatfremleggelse vises det ekstra varsomhet for å sikre informasjonssymmetri i markedet. AF Gruppen følger Oslo Børs' IR-anbefaling av 1. mars 2021.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

14. SELSKAPSOVERTAKELSE

Styret har vedtatt retningslinjer for hvordan styret og ledelsen skal opptre ved eventuelle overtakelsestilbud. Retningslinjene skal sikre likebehandling av aksjeeierne og hovedregelen er at det skal legges til rette for et eventuelt tilbud.

Likebehandling og åpenhet

Styret og ledelsen skal i samtaler med tilbyder og i øvrige handlinger tilstrebe å fremme AF Gruppens og aksjeeiernes fellesskapets interesser. Styret og ledelsen har begge et selvstendig ansvar for at alle selskapets aksjeeiere behandles likt og at ikke virksomheten forstyrres unødig. Styret har et særskilt ansvar for at aksjeeierne har informasjon og tid til å kunne ta stilling til tilbudet.

Vurdering av tilbud

Dersom et overtakelsestilbud fremsettes, vil styret innhente en verdivurdering og utarbeide en anbefaling til aksjeeierne om de bør akseptere budet eller ikke. Både den finansielle rådgiveren og andre eventuelle rådgivere engasjert i arbeidet med å vurdere et fremsatt eller varslet tilbud skal være uavhengige. Styret skal ikke søke å forhindre eller vanskeliggjøre fremsettelsen av tilbud som kan være i aksjonærenes interesse og skal ikke bruke en eventuell emisjonsfullmakt til å forhindre et bud.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

15. REVISOR

Valg av revisor

Konsernets revisor velges av generalforsamlingen. I tråd med Revisjonsforordningen skal revisjonsutvalget gi en anbefaling for valg av revisor og denne anbefalingen skal følge med innstillingen til generalforsamlingen. For å sikre revisors uavhengighet samt konkurranseutsatte revisjonshonorarer har revisjonsutvalget besluttet at revisjonen skal settes ut på anbud hvert 5–7 år. Forrige anbudsrunde ble gjennomført i 2023. PwC ble valgt på generalforsamlingen i mai 2024 som AF Gruppens finansielle revisor og til å attestere konsernets bærekraftrapportering etter EUs Bærekraftsdirektiv. PwC har vært AF Gruppens revisor siden 2017.

Styrets forhold til revisor

Revisors primære oppgave er å utføre revisjon pålagt ved lov og faglige standarder med den nøyaktighet, kompetanse og integritet som loven og faglige standarder krever. Det er vedtatt en egen instruks for styrets forhold til revisor, herunder også retningslinjer for selskapets adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Kravet til revisors uavhengighet tilsier at AF Gruppen i minst mulig grad bør benytte valgt eksternrevisor til andre oppgaver enn lovbestemt finansiell revisjon og attestasjonstjenester. Ved mangel på kapasitet eller kompetanse i egen organisasjon blir revisor også benyttet til skatterådgivning og revisjonsrelaterte oppgaver som teknisk bistand med skattemelding og årsregnskap på selskapsnivå. I konsernets årsregnskap er det opplyst om honorarer til revisor i note 8 – Andre driftskostnader.

Revisor har minst en gang i året møte med styret uten at selskapets ledelse er til stede. Revisor skal årlig gi styret skriftlig bekreftelse på at fastsatte uavhengighetskrav oppfylles og oppsummere resultatene av den lovfestede revisjonen. Revisor deltar i styremøtet som behandler årsregnskapet, og i generalforsamlinger.

Revisor deltar i revisjonsutvalgets møter. Revisor fremlegger årlig hovedtrekkene i planen for gjennomføring av revisjonsarbeidet samt revisors gjennomgang av konsernets interne kontrollsystemer, herunder identifiserte svakheter og forslag til forbedringer. Revisor gjennomgår også eventuelle vesentlige endringer i AF Gruppens regnskapsprinsipper, vurderinger av vesentlige regnskapsestimater og alle eventuelle forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og selskapets ledelse.

Styret orienterer generalforsamlingen om revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester utover revisjon.

Møter med revisor i 2024

AF Gruppens revisor PwC ved ansvarlig partner Thomas Wilyte Glærum deltok på ett styremøte i 2024. Revisor deltok også på generalforsamlingen i 2024. Revisor har deltatt på alle møtene som ble avholdt i revisjonsutvalget 2024.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

AKSJEN

AF-aksjen utviklet seg positivt i 2024. Totalavkastningen endte på 22,3 prosent for året, mens hovedindeksen på Oslo Børs steg med 9,1 prosent.

I 2024 steg AF-aksjen med 19,5 prosent og avsluttet året med en sluttkurs på 148,40 mot en sluttkurs på 124,2 i 2023. Inkludert utbytte på 3,50 kroner per aksje, gir det en totalavkastning på 22,3 prosent i 2024. Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) har i samme periode hatt en avkastning på 9,1 prosent. Med 109 289 800 (108 532 000) utestående aksjer er markedsverdien til AF MNOK 16 219 (13 480) per 31. desember 2024.

HISTORIE

AF Gruppen ble etablert i 1965 og ble børsnotert 8. september 1997. Aksjene i AF Gruppen er notert på Oslo Børs og handles under symbolet AFG. Aksjene består av én aksjeklasse hvor alle aksjene lar seg omsette, og inngår i totalindeksen, hovedindeksen, industriindeksen og forbrukerindeksen.

AF Gruppen har som mål å skape verdier for aksjonærene ved å gi en avkastning som er konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare investeringsalternativer. Avkastningen vil være en kombinasjon av utbytte og kursstigning. De siste fem årene har AF-aksjen hatt en avkastning på 7,6 prosent inkludert utbytte. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig avkastning på 1,5 prosent. Hovedindeksen til Oslo Børs har til sammenligning steget med 53 prosent, noe som tilsvarer en årlig avkastning på 8,9 prosent. Siden børsnoteringen i 1997 har AF-aksjen gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 18,5 prosent, mot Oslo Børs hovedindeks sine 7,9 prosent i samme periode.

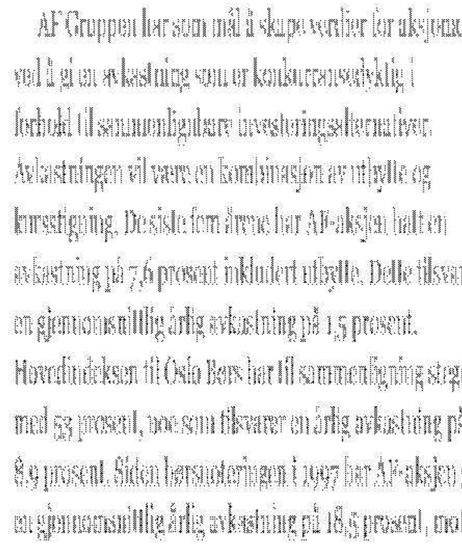
UTBYTTE

AF Gruppens målsetting er å utbetale minimum 50 prosent av årets resultat som utbytte over tid. Utbetalingen av utbytte foretas inntil to ganger per år, fortrinnsvis etter avholdt ordinær generalforsamling i mai og etter avleggelse av kvartalsresultat for 3. kvartal. Styret vurderer finansiell posisjon, herunder egenkapital og likviditet samt mulige strategiske disposisjoner før utbytte legges frem for, eller vedtas etter fullmakt fra, generalforsamlingen.

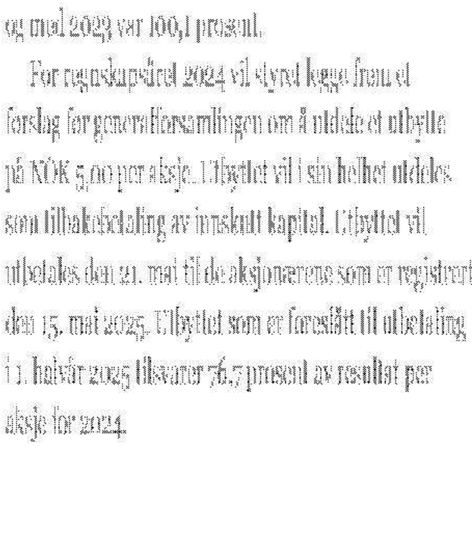
Selskapet utdelte et utbytte for regnskapsåret 2023 på NOK 3,50 (6,50) per aksje i mai 2024. Det ble ikke vedtatt å utdele utbytte i 2. halvår 2024. Utbyttet for regnskapsåret 2023 tilsvarer et utdelingsforhold 93,8 prosent vannmerket mot resultat per aksje. Gjennomsnittlig utdelingsforhold de siste fem årene til og med 2023 var 100,1 prosent.

For regnskapsåret 2024 vil styret legge frem et forslag for generalforsamlingen om å utdele et utbytte på NOK 5,00 per aksje. Utbyttet vil i sin helhet utdeles som tilbakebetaling av innskutt kapital. Utbyttet vil utbetales den 21. mai til de aksjonærene som er registrert den 15. mai 2025. Utbyttet som er foreslått til utbetaling i 1. halvår 2025 tilsvarer 76,7 prosent av resultat per aksje for 2024.

RESULTAT PER AKSJE (NOK)

UTBYTTE PER AKSJE (NOK)

NØKKELTALL AKSJEN

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Markedsverdi (MNOK)	16 219	13 480	15 488	20 677	18 613	18 139	13 069	13 078	14 463	12 929
Antall aksjer omsatt (tusen)	7 432	5 554	7 891	6 481	8 292	6 537	4 360	8 137	6 690	10 370
Totalt antall aksjer pr. 31.12 (Mill.)	109,29	108,53	107,70	106,80	106,00	103,07	99,01	97,96	93,61	92,68
Antall aksjonærer pr. 31.12	8 612	8 225	6 610	5 938	4 520	3 582	3 303	3 158	2 737	2 575
Aksjekurs pr. 31.12	148,40	124,20	143,80	193,60	175,60	176,00	132,00	133,50	154,50	139,50
- Høy	149,80	164,80	206,00	207,00	183,00	185,00	142,00	162,00	164,50	139,50
- Lav	115,60	111,20	136,00	164,60	128,50	135,50	118,50	122,00	120,00	77,25
Resultat pr. aksje	6,52	3,73	8,96	9,60	9,29	8,51	7,88	6,43	7,44	7,64
Utvannet resultat pr. aksje	6,52	3,73	8,96	9,57	9,27	8,46	7,88	6,43	7,29	7,50
Utbytte pr. aksje	6,00 [1]	3,50	6,50	10,50	10,50	9,50	8,50	8,50	8,50	8,00
Utdelingsforhold (%)	76,7 [2]	93,8	72,5	109,4	113,0	111,6	107,9	132,2	114,2	104,7
Direkteavkastning (totalt utbytte) (%)	2,8	4,5	5,4	6,0	5,4	6,4	6,4	5,5	5,7	10,1
Aksjens totalavkastning (%)	22,3	-9,1	-20,3	16,2	5,6	40,3	6,6	-8,3	15,0	89,2
Egenkapitalrentabilitet (ROE) (%)	26,3	16,4	34,0	35,1	36,6	43,7	45,4	36,8	43,3	43,8
Aksjekurs/resultat (P/E)	22,8	33,3	16,0	20,2	18,9	20,7	16,8	20,8	20,8	18,3
Aksjekurs/egenkapital pr. aksje (P/B)	4,6	4,2	4,4	5,8	5,3	6,1	6,2	6,3	7,4	7,1
Avkastning på investert kapital (ROaCE) (%)	24,8	16,9	31,6	36,0	34,8	38,2	53,9	42,7	54,2	53,6
Selskapsverdi/driftsresultat (EV/EBIT)	14,0	18,9	11,2	12,8	12,5	13,7	10,9	12,8	13,4	12,2
Selskapsverdi/investert kapital (EV/CE)	3,4	3,1	3,2	4,5	4,0	4,4	5,5	5,4	6,7	6,4

[1] Forslag, ikke vedtatt utbytte
[2] For 2024 inkluderer utdelingsforholdet foreslått, ikke vedtatt utbytte

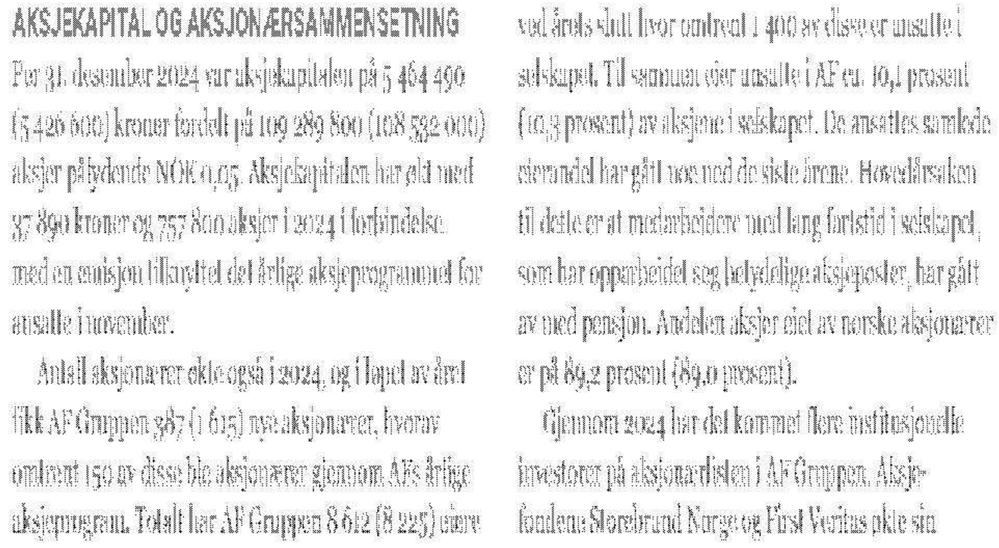
AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRSAMMENSETNING

Per 31. desember 2024 var aksjekapitalen på 5 464 490 (5 426 600) kroner fordelt på 109 289 800 (108 532 000) aksjer pålydende NOK 0,05. Aksjekapitalen har økt med 37 890 kroner og 757 800 aksjer i 2024 i forbindelse med en emisjon tilknyttet det årlige aksjeprogrammet for ansatte i november.

Antall aksjonærer økte også i 2024, og i løpet av året fikk AF Gruppen 387 (1 615) nye aksjonærer, hvorav omtrent 150 av disse ble aksjonærer gjennom AFs årlige aksjeprogram. Totalt har AF Gruppen 8 612 (8 225) eiere ved årets slutt hvor omtrent 1 400 av disse er ansatte i selskapet. Til sammen eier ansatte i AF en. 10,1 prosent (10,3 prosent) av aksjene i selskapet. De ansattes samlede eierandel har gått noe ned de siste årene. Hovedårsaken til dette er at medarbeidere med lang fartstid i selskapet, som har opparbeidet seg betydelige aksjeposter, har gått av med pensjon. Andelen aksjer eiet av norske aksjonærer er på 69,2 prosent (69,0 prosent).

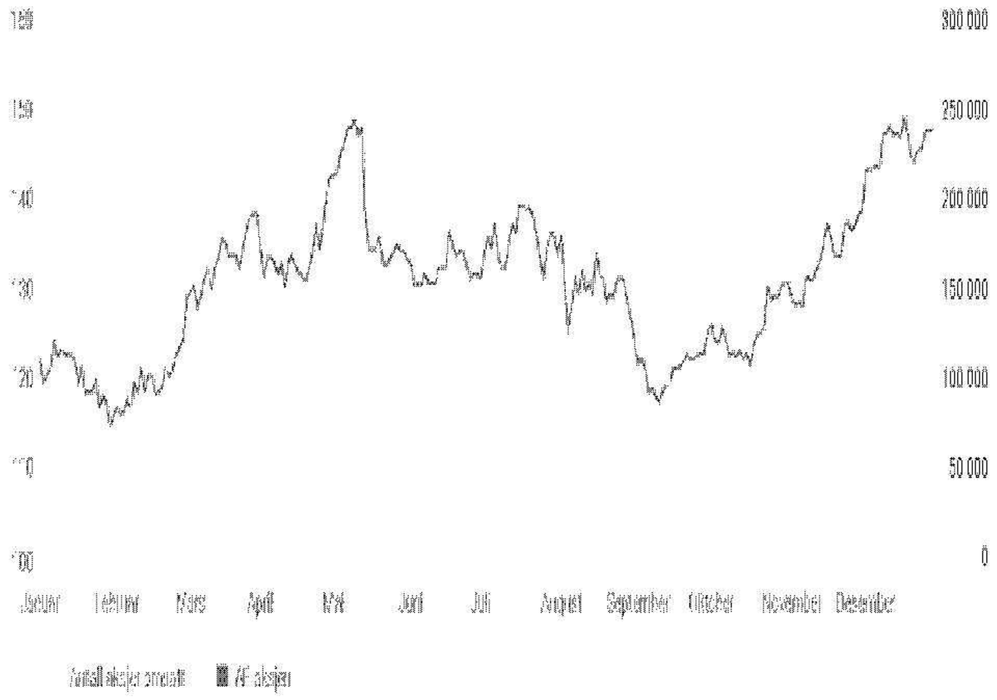
Gjennom 2024 har det kommet flere institusjonelle investorer på aksjonærlisten i AF Gruppen. Aksjefondene Storebrand Norge og First Veritas ble blant

ÅRLIG TOTALAVKASTNING PER 31. DESEMBER 2024

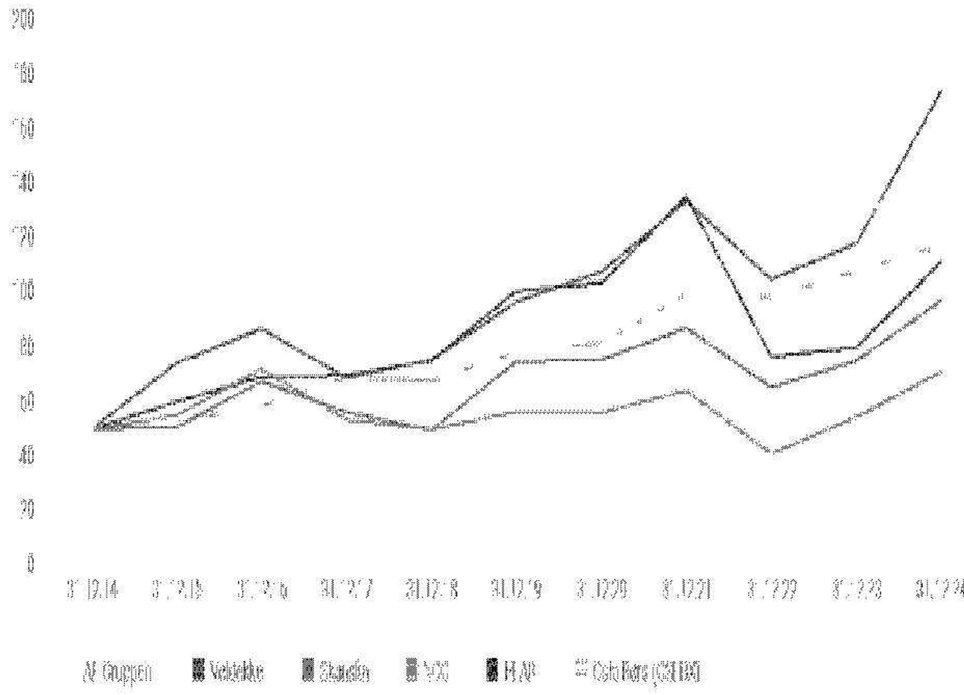

* Uveid av gjennomsnitt av konkurrerende nordiske entreprenører (lokal valuta)

KURSUTVIKLING OG OMSETNING I 2024

KURSUTVIKLING SISTE 10 ÅR SAMMENLIGNET MED KONKURRERENDE ENTREPRENØRSELSKAPER OG OSLO BØRS

Kursutvikling Oslo Børs og konkurrerende entreprenørselskaper målepunkt AF-kurs per 31. desember 2014 på 45,75 (ekstraordinær utbytte, reduksjon)

aksjebeholdning med henholdsvis 436 234 og 205 000 aksjer fra utgangen av 2023, og er nå inne på listen over de 20 største aksjonærene per 31. desember 2024. På motsatt side har de største salgene i AF-aksjen vært blant privatpersoner og familieselskaper. VITO Kongsvinger reduserte sin aksjebeholdning med 400 000 aksjer i løpet av året som følge av et generasjonsskifte. ØMF Holding forble AFs største aksjonær med en eierandel på 16,4 prosent. Ved utgangen av 2024 eide de ti største aksjonærene samlet 64,9 prosent av aksjene i selskapet, en nedgang fra 66,5 prosent ved utgangen av 2023.

AF Gruppen eier ingen egne aksjer ved årsslutt. AF Gruppen har fullmakt fra generalforsamlingen til å kjøpe inntil 10 prosent av utestående aksjer. Tilbakekjøp av aksjer blir løpende vurdert i lys av selskapets alternative investeringsmuligheter, finansielle situasjon og behovet for egne aksjer i forbindelse med salg til ansatte, opsjonsprogram, bonusprogram og oppkjøp.

Aksjonær	Beholdning 31.12.2024	% av total	Endring 2023–2024
ØMF Holding AS	17 972 233	16,4 %	-
OBOS BBL	17 459 483	16,0 %	-
Constructio AS	15 338 012	14,0 %	-
Folketrygdfondet	9 171 392	8,4 %	101 252
LJM AS	2 515 217	2,3 %	-
Artel Kapital AS	2 508 267	2,3 %	-
Arne Skogheim AS	1 753 870	1,6 %	-
VITO Kongsvinger AS	1 511 676	1,4 %	-400 000
Janiko AS	1 390 186	1,3 %	20 000
Verdipapirfondet Holberg Norge	1 281 094	1,2 %	180 116
Moger Invest AS	1 242 609	1,1 %	-
Flygind AS	1 021 509	0,9 %	-
Stenshagen Invest AS	739 977	0,7 %	-
Landkreditt Utbytte	666 441	0,6 %	-25 000
Verdipapirfondet KLP Aksjenorge IN	639 067	0,6 %	146 490
Staavi, Bjørn	627 000	0,6 %	-
Verdipapirfondet Storebrand Norge	555 700	0,5 %	436 234
Verdipapirfondet First Veritas	555 000	0,5 %	205 000
Staavi, Bjørn Vegar Prestegård	500 900	0,5 %	-
Staavi, Tom Ragnar Prestegård	500 000	0,5 %	-13 550
Sum 20 største	77 949 633	71,3 %	650 542
Sum øvrige	31 340 167	28,7 %	107 258
Egne aksjer	-	0,0 %	-
Totalt antall aksjer	109 289 800	100 %	757 800

Antall aksjer	Antall eiere	Prosent
1–100	3 977	0,11 %
101–500	1 798	0,42 %
501–1 000	651	0,46 %
1 001–5 000	1 245	2,78 %
5 001–10 000	389	2,50 %
10 001–100 000	475	11,50 %
100 001–1 000 000	65	15,29 %
> 1 000 000	12	66,95 %
	8 612	100,00 %

Meglerhus	Telefon
ABG Sundal Collier	+47 22 01 60 98
Carnegie	+47 22 00 93 00
DNB Markets	+47 24 16 92 09
KeplerCheuvreux	+46 87 23 51 75

AKSJE- OG OPSJONSPROGRAM

Siden etableringen av AF Gruppen i 1985 har medeierskap vært en sentral del av AF-kulturen. Det er en uttalt målsetting at alle medarbeidere skal få muligheten til å ta del i verdiskapingen som følger av felles verdiskaping og utvikling av selskapet. Både fraksjonærer og lagarbeidere kan investere i AF-aksjen gjennom det årlige aksjeprogrammet og ved deltagelse i det treårige opsjonsprogrammet.

Gjennom aksjeprogrammet har ansatte anledning til å kjøpe aksjer til en rabattert pris på 20 prosent av markedskurs. I 2024 tegnet totalt 743 ansatte 1 000 000 aksjer til en rabattert kurs på 95,40 per aksje. I forbindelse med salget benyttet styret sin fullmakt og emitterte 757 800 aksjer. De resterende 242 200 aksjene ble overført fra beholdningen av egne aksjer.

AF Gruppen har siden 2008 hatt et eget opsjonsprogram for ansatte, og i mai 2023 vedtok generalforsamlingen et nytt opsjonsprogram for de neste tre årene. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 5 000 000 med en opsjonspremie på NOK 1 per opsjon, og ordningen innebærer en årlig tildeling i perioden 2023 til 2025 med utøvelse i mars 2026.

Kjøpskursen for aksjene baseres på gjennomsnittlig børskurs uken før de tre respektive tegningsperiodene. For å kunne utøve opsjonene er det et vilkår at man er ansatt i konsernet per 1. mars 2026. AF Gruppen utstedte 4 850 000 i 2023 og 220 553 opsjoner i 2024 til henholdsvis 1 364 og 123 ansatte. Justert for ansatte som har sluttet i løpet av året, er det totalt 4 782 006 utestående opsjoner per 31. desember 2024.

LIKVIDITET

Likviditeten i aksjen er lav og i 2024 var omsetningshastigheten 6,8 prosent, en økning fra 5,2 prosent i 2023. Dette er noe over gjennomsnittlige nivåer de siste tre og fem årene på henholdsvis 5,7 prosent og 6,2 prosent.

Det ble i alt omsatt totalt 7,4 millioner (5,6 millioner) AF-aksjer på børs i 2024, som tilsvarer en gjennomsnittlig omsetning per handelsdag på 29 727 (22 287) aksjer. Av de 7,4 millioner aksjene som ble omsatt sto AF Gruppen selv for 290 000 (242 792) aksjer, tilsvarende 3,9 prosent (4,3 prosent) av den totale omsetningen. Dette er aksjer selskapet har kjøpt over børs for bruk i aksje- og bonusprogrammet for ansatte.

INVESTOR RELATIONS

AF Gruppens målsetting er at alle investorer og interessenter har tilgang til den samme finansielle informasjonen om selskapet til enhver tid. Vi prioriterer kontakten med aksjemarkedet høyt, og ønsker en åpen dialog med aktørene.

Informasjon AF Gruppen gir skal sikre en mest mulig korrekt verdivurdering av aksjen. Er det informasjon som kan påvirke prisingen av aksjen blir informasjonen gitt via børsmeldinger til Oslo Børs og på selskapets hjemmesider.

Presentasjoner av kvartals- og årsresultat holdes offentlig, og presentasjonene overføres direkte via nettsending. Nettsendingene er tilgjengelige på både Oslo Børs' og AFs egne nettsider (afgruppen.no/investor). Selskapet har også løpende kontakt med investorer og analytikere, og på nettsiden finnes en oversikt over analytikere som følger AF-aksjen.

Selskapet følger Oslo Børs' IR-anbefaling av 1. mars 2021. AF Gruppens børsansvarlig er konserndirektør finans, Anny Øen.

STYRETS ÅRSBERETNING

90 OM STYRETS ÅRSBERETNING

92 STYRET REDEGJØR FOR ÅRET

92 VIRKSOMHETEN

92 REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

95 VIRKSOMHETSOMRÅDER

103 RISIKO

105 MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

107 BØRSMELDTE KONTRAKTER

108 BÆREKRAFTSRAPPORT

110 GENERELLE OPPLYSNINGER

172 KLIMA OG MILJØ

222 SOSIALE FORHOLD

246 VIRKSOMHETSSTYRING

ÅRSBERETNING

Et fjernkjølingsanlegg er energieffektivt, frigjør kontorareal og har stordriftsfordeler. Hovinbyen Energy Hub vil ha døgnkontinuerlig vektordrift, noe som sparer hvert bygg for driftspersonell. Overskuddsvarme fra anlegget brukes til å varme opp Construction City.

ARS BEERETNING

OM STYRETS ÅRSBERETNING

AF presenterer for første gang bærekraftsrapport etter EU's bærekraftsdirektiv som en del av styrets årsberetning.

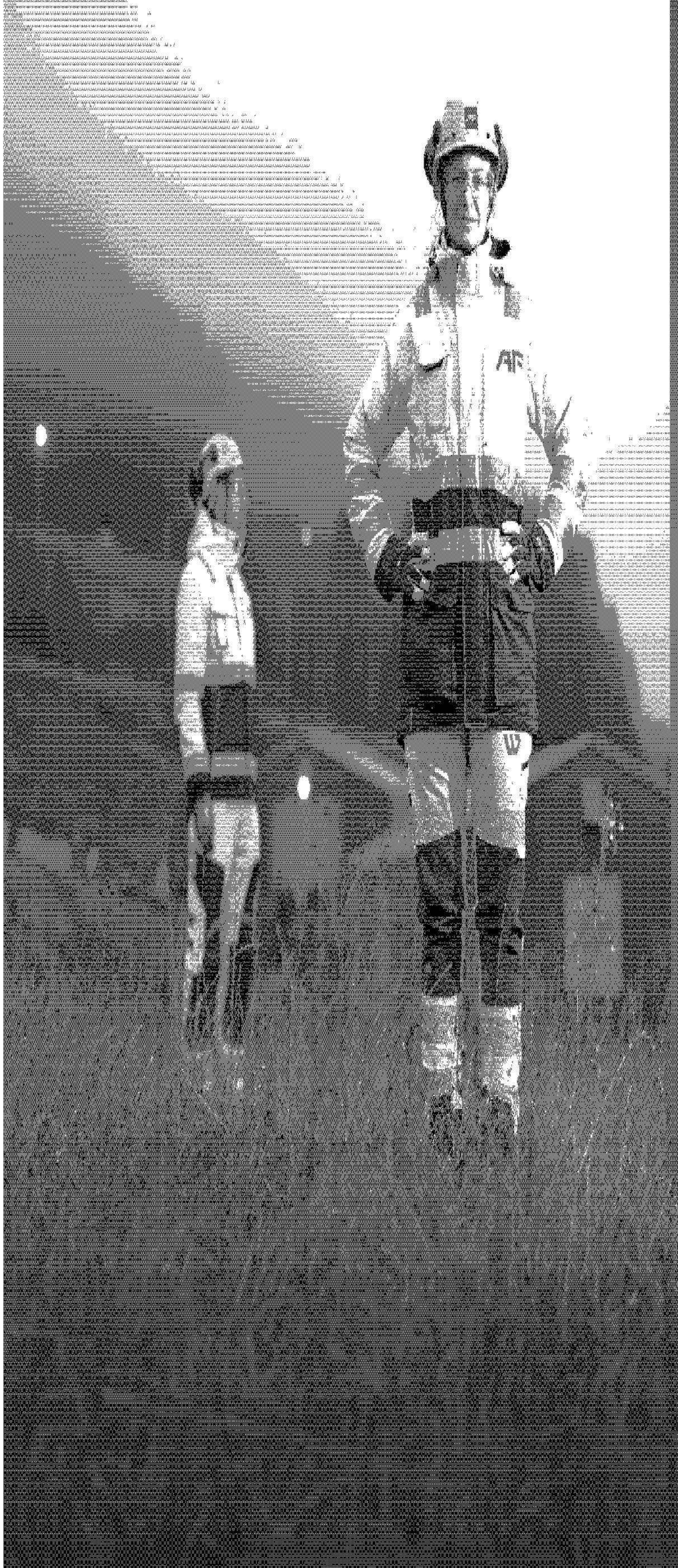
Vår årsberetning er strukturert i to deler:

DEL I ▸ I den første delen redegjør styret for året 2024. Redegjørelsen inkluderer informasjon om vår virksomhet, redegjørelse for årsregnskapet, virksomhetsområder, risiko, markedsutsikter og strategi, og bærumsmeldte kontraktar.

DEL II ▸ Den andre delen av vår bærekraftsrapport er utarbeidet i tråd med bærekraftdirektivet, CSRD, og de nye europeiske standardene for bærekraft-rapportering, ESRS. Vi har tidligere rapportert etter anerkjente rammeverk som TCFD og GHG-protokollen, men dette er det første året AF rapporterer etter et fullstendig rammeverk for bærekraftsrapportering.

EU-kommisjonen foreslo i februar 2025 en forenklingspakke som blant annet inkluderer et forslag om å forenkle kravene i CSRD og EU-taksonomien. Dette vil kunne ha påvirkning på vår rapportering fremover og AF Gruppen følger utviklingen på dette området.

Bærekraftsrapporten er strukturert i fire deler i tråd med rammeverket:
- Generelle opplysninger
- Informasjon om klima og miljø, inkludert taksonomirapportering
- Informasjon om sosiale forhold
- Informasjon om virksomhetsstyring

STYRET REDEGJØR FOR ÅRET 2024

AF Gruppen hadde en omsetning på MNOK 30 638 med en resultatmargin på 3,5 prosent for 2024. Styret er ikke fornøyd med resultatet. Med tydelige strategiske prioriteringer, en sterk finansiell posisjon og solid ordrereserve mener styret at AF er godt rustet inn i en ny strategiperiode.

VIRKSOMHETEN ▸

VIRKSOMHETEN

AF Gruppen er et av Norges største entreprenør- og industrikonsern og er notert på Oslo Børs med ticker AFG. Helt siden etableringen i 1985 har organisasjonen i AF stolt på egen gjennomføringskraft og evnen til å løse komplekse utfordringer. Entreprenørånden i AF er sterk og preget av kompetanse og vilje til å finne gode og fremtidsrettede måter å skape verdier på.

AF Gruppen har syv virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore. Hovedkontoret ligger i Oslo.

AF Gruppens visjon

Vi tyder fra fortiden og bygger for fremtiden.

Forretningsidé

AF Gruppen skal skape verdier og muligheter gjennom prosjektvirksomhet med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET ▸

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet til AF Gruppen er avlagt i henhold til IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU. Årsregnskapet for morselskapet AF Gruppen ASA er avlagt etter forenklet IFRS. Styret er av den oppfatning at årsregnskapet gir et riktig og rettferdig bilde av økonomisk resultat i 2024 og finansiell stilling per 31. desember 2024. I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at dette er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET ▸

Årets resultat

AF Gruppen hadde i 2024 driftsinntekter på MNOK 30 638 (30 530). Resultat før skatt ble MNOK 1 085 (906) og resultat etter skatt ble MNOK 834 (515). For strategiperioden frem til 2024 hadde AF Gruppen et mål om 40 milliarder i omsetning. Dette målet ble ikke nådd. Den organiske veksten innen anlegg har vært sterk, mens byggvirksomheten har hatt redusert omsetning som følge av utfordrende markedsforhold.

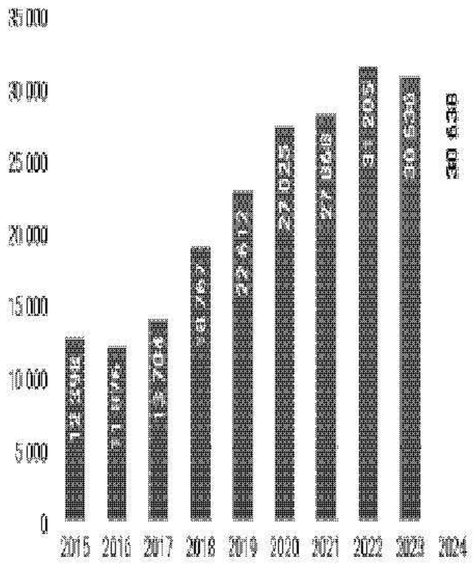
Driftsresultatet ble MNOK 1 149 (749) hvilket tilsvarer en driftsmargin på 3,8 prosent (2,5 prosent). Styret er ikke fornøyd med lønnsomhetsnivået i 2024. Året var preget av stor variasjon i prestasjon, og med betydelige nedskrivninger av prosjektestimat i flere av virksomhetsområdene ble resultatet samlet sett svakt. AF Gruppens krav til driftsmargin er 5 prosent og målet som ble satt i strategien mot 2024 var 7 prosent.

AF Gruppen vurderer de langsiktige utsiktene for virksomheten som gode. I ny strategiperiode mot 2028 er vekstmålet satt til 7 prosent årlig vekst, og lønnsomhetsmålet på 7 prosent driftsmargin er videreført.

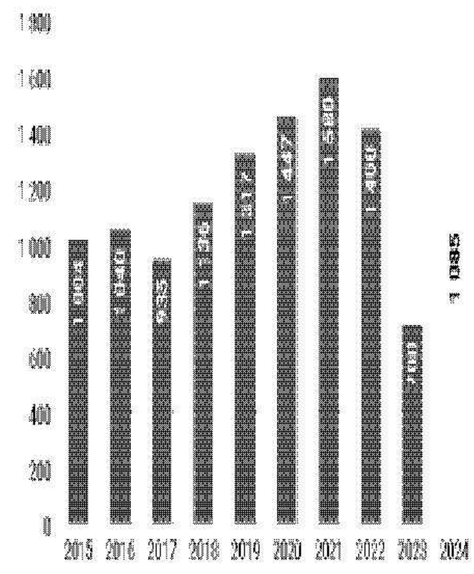
Økt usikkerhet og geopolitisk uro preger makrobildet og påvirker AF Gruppens norske og svenske virksomhet. Høye finansieringskostnader og materialpriser reduserer lønnsomheten i nye prosjekter. Både lavere investeringsvilje og -evne reduserer antall nye prosjekter som blir igangsatt. Den svake norske kronen er en viktig driver for prisstigningen. Både den norske og svenske kronen svekket seg mot euroen i 2024.

Anlegg hadde rekordhøy aktivitet i 2024 med omsetningsvekst på 42 prosent sammenlignet med 2023. En solid prosjektportefølje med flere store prosjekter i produksjon bidro til at anleggsvirksomheten leverte gode resultater for året. Bygg har et lavere aktivitetsnivå med en omsetningsreduksjon på 13 prosent sammenlignet med 2023. Varierende prestasjoner på prosjekt og forretningsenhetsnivå ga samlet sett en driftsmargin under AF Gruppens marginkrav og målsettinger, til tross for en noe forbedret resultatmargin. Betonmast forbedret lønnsomheten og resultatet sammenlignet med året før. Varierende prestasjoner i enhetene ga samlet sett et resultat under marginkravet for Betonmast i 2024. Eiendom hadde et svakt resultat i 2024, hovedsakelig som følge av et høyt rentenivå og fortsatt lavt boligsalg. AF Eiendom gjennomførte i starten av året kjøpet av tomten Ullevålsveien 114 i Oslo med rammetillatelse for oppføring av ca. 80 boenheter i tillegg til næringslokaler på gateplan. Energi og Miljø hadde omsetningsvekst på 7 prosent sammenlignet med 2023, og leverte et godt resultat. Sverige hadde et lavere aktivitetsnivå sammenlignet med året før og et stort spenn i prestasjon ga samlet sett et svakt positivt resultat i 2024. Lønnsomheten har forbedret seg gjennom året. Offshore hadde et stabilt aktivitetsnivå i 2024 sammenlignet med året før. Ytterligere tapsavskrivinger i ett enkeltprosjekt ga samlet sett et negativt resultat.

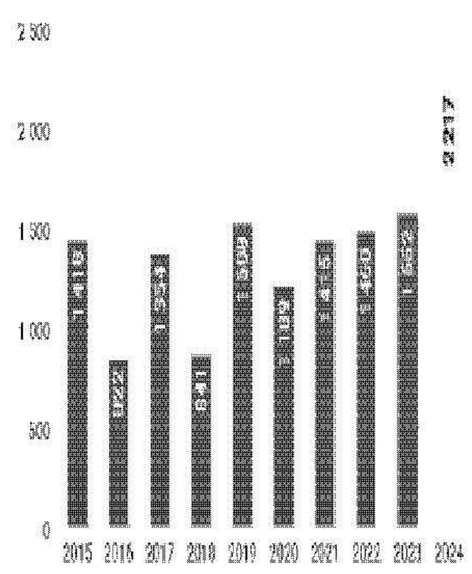
OMSETNING (MNOK)

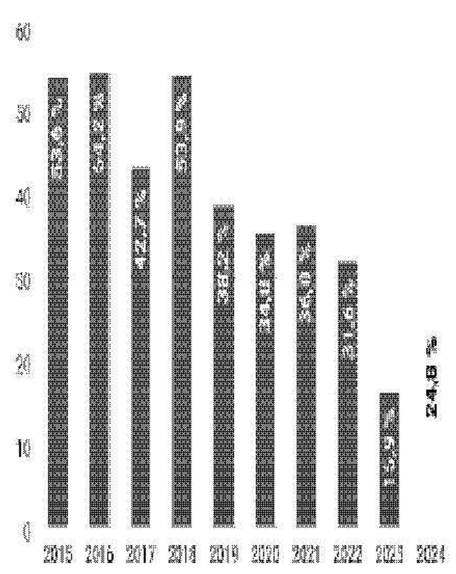
RESULTAT FØR SKATT (MNOK)

KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN (MNOK)

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Balanse og likviditet

Egenkapitalrentabiliteten i 2024 var 26,3 prosent (16,4 prosent). Avkastning på gjennomsnittlig investert kapital ble 24,8 prosent (15,9 prosent).

Totale eiendeler per 31. desember 2024 var MNOK 15 003 (14 647). Ved årsskiftet hadde konsernet netto rentebærende gjeld (fordring) på MNOK -99 (641) og kontanter og kontantekvivalenter på MNOK 1 033 (347). Egenkapitalen ved utgangen av året var MNOK 3 488 (3 203). Det gir en egenkapitalandel på 23,2 prosent (21,9 prosent).

Kontantstrøm fra driften i 2024 var MNOK 2 217 (1 552). Kontantstrøm for kapitaltransaksjoner og finansiering var MNOK 1 991 (939). Det ble i 2024 utbetalt utbytte til aksjonærene i AF Gruppen ASA på MNOK 380 (700).

Sentrale immaterielle ressurser

Det er folkene i AF som skaper verdiene, med aktiv risikostyring, desentralisert beslutningsmyndighet og verdibasert kultur som sentrale byggesteiner. AF Gruppen anser egne ansattes kompetanse og erfaring som en sentral immateriell ressurs. AF er avhengig av at vi tiltrekker oss, utvikler og beholder ledelseskapasitet og fagkompetanse. Vi prioriterer å bygge lag som kan løse og gjennomføre prosjekter som møter kundens behov.

AF Gruppen leter stadig etter nye måter å løse samfunnets utfordringer på. Innen vår miljøvirksomhet har vi for eksempel deltatt i prosjekter knyttet til ny teknologi for behandling av svartelter samt håndtering og behandling av sand fra gatevedlikehold. Samlet sett hadde AF Gruppen begrenset med forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2024, og ingen del av dette er innregnet i balansen.

Aksjen

Resultat per aksje i 2024 var NOK 6,52 (3,73). Utvannet resultat per aksje var NOK 6,52 (3,73).

Styret foreslår at det utdeles et utbytte på til sammen MNOK 546 for regnskapsåret 2024. Utbyttet foreslås i sin helhet utdelt som tilbakebetaling etter overkurs og annen innskutt egenkapital. Per aksje tilsvarer dette et utbytte for 1. halvår på NOK 5,00 (3,50). Styret vil foreslå for generalforsamlingen å få fullmakt til å kunne vedta utbytte også for 3. kvartal.

I henhold til AFs utbyttepolicy vil det, så lenge inntjening og finansiell stilling gir grunnlag for det, utbetales halvårlige utbytter. I 2024 ble det, som året før, kun utdelt ett utbytte.

Aksjekursen ved årsslutt var NOK 148,40 (124,20). Dette gir en avkastning på aksjen inklusive utbytte for 2024 på 22,3 prosent (-9,1 prosent).

Disponering av årets totalresultat

Årets totalresultat i morselskapet AF Gruppen ASA ble MNOK 87 og foreslås disponert slik:

BELØP I MNOK	2024
Overført til (fra) annen egenkapital	87
Avsetning for utbytte	546
Overført fra overkurs	-514
Overført fra annen innskutt egenkapital	-32
Sum disponert	**87**

Hendelser etter balansedagen

Etter publisering av kvartalsrapport for 4. kvartal 2024, ble AF Gruppen meddelt av Trafikverket at de har hevet kontrakten med datterselskapet AF Anlegging AB på prosjektet E4 Förbifart Stockholm. Gjenværende produksjonsverdi ved hevingen, som var innregnet i ordrereserven på dette prosjektet, var ca. MNOK 1 000 ekskl. mva. AF Gruppen har bestridt grunnlaget for hevingen. Styret følger saken tett.

ÅPENHETSLOVEN

ÅPENHETSLOVEN

Rapportering etter åpenhetsloven offentliggjøres på AF Gruppens hjemmeside: www.afgruppen.no/apenhetsloven/

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

VIRKSOMHETSOMRÅDER 2024

ANLEGG

Virksomhetsbeskrivelse

AF er en av Norges største aktører i anleggsmarkedet, med både offentlige og private kunder. Prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, bru, havn, flyplass, tunnel, landanlegg, rehabilitering og nybygg av betongkonstruksjoner, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

Anleggsvirksomheten i Norge består av fem enheter med tilhørende datterselskaper: AF Anlegg, Mjølerb Maskin & Transport, VSP, Eikpot og Stenseth & BS.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	9 590	6 776	5 919
Driftsresultat (EBIT)	655	550	445
Resultat før skatt (EBT)	723	572	440
Driftsmargin (%)	6,8	8,1	7,5
Resultatmargin (%)	7,5	8,4	7,4
Ordrereserve	16 433	18 140	16 368
Ordreinngang	7 883	9 548	14 409

Anlegg hadde i 2024 en omsetning på MNOK 9 590 (6 776). Dette representerer en vekst på 42 prosent. Resultat før skatt ble MNOK 723 (572), og dette ga en resultatmargin for anleggsvirksomheten på 7,5 prosent for 2024 mot 8,4 prosent i 2023.

AF Anlegg hadde sterk omsetningsvekst sammenlignet med året før og leverte et godt resultat i 2024. En solid prosjektportefølje med flere store prosjekter i produksjon bidro til det gode resultatet. De største prosjektene var E6 Kentvannstunnel i Oslo, nytt vannbehandlingsanlegg på Huseby i Oslo, Bergtunnelar Lovö i Stockholm, ny hurtigbåthavn i Mo i Rana og E6 Storhove–Hyer.

Mjølerb Maskin & Transport, VSP og Stenseth & BS leverte svært gode resultater i 2024. Eikpot hadde et svakt resultat.

Ordrereserve

AF Anlegg ble i oktober 2022 valgt av Oslo kommune til en samspillsentreprise for bygging av nytt vannbehandlingsanlegg på Huseby i Oslo. Samspillsentreprisen er en del av prosjekt Ny vannforsyning Oslo som skal sikre innbyggerne en fullgod reservevannforsyning innen 2028. Kontrakten er en samspillentreprise i allianse mellom Oslo kommune v/ Vann- og avløpsetaten, prosjekterende (Multiconsult) og AF Gruppen. Hovedarbeidene utføres inne i fjellanlegget som blir sprengt ut på Huseby i Oslo. Arbeidene til AF inkluderer grunn- og betongarbeider, prosessanlegg, driftsbygg- og sikringsanlegg og elektroarbeider. Samspillets første fase har inkludert utvikling, planlegging og prosjektering. I november 2024 inngikk AF kontrakt for fase to av samspillkontrakten, som inkluderer detaljprosjektering og bygging av nytt vannbehandlingsanlegg. Arbeidene pågår og skal avsluttes i 4. kvartal 2027. AF Gruppens andel av samspillsavtalen har en samlet verdi på ca. MNOK 7 600 ekskl. mva.

Anlegg hadde en ordreinngang på MNOK 7 883 (9 548) i 2024, og ved årsskifte var ordrereserven på MNOK 16 433 (18 140). Etter årsskifte er det bl.a. mottatt en stor kontrakt for prosjektering og bygging av E6 Roterud–Storhove til en verdi på ca. MNOK 6 350 ekskl. mva. I februar 2025 hevet Trafikverket kontrakten med AF Anlegg på prosjektet Bergtunnlar Lovö Stockholm. Gjenværende produksjonsverdi, som inntil hevingen var innregnet i ordrereserven for prosjektet, var ca. MNOK 1 000 ekskl. mva.

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

Markedsutsikter

Anleggsmarkedet i Norge er godt og har tradisjonelt vært mindre sensitivt for konjunktursvingninger, da offentlig etterspørsel er den sterkeste driveren for anleggsinvesteringer. Prognosesenteret forventer per november 2024 en reell vekst i anleggsmarkedet i Norge på 3 prosent i både 2025 og 2026. Ny Nasjonal Transportplan (NTP) ble lagt frem i mars 2024 og indikerer en vridning fra store investeringer til mindre investeringstiltak, drift og vedlikehold i årene fremover. I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget NOK 95,2 mrd. til formål under NTP.

Prognosesenteret anslår per november 2024 at det norske anleggsmarkedet utgjorde NOK 144,8 mrd. i 2024, hvorav anleggsinvesteringer utgjorde NOK 88,9 mrd. og drift og vedlikehold utgjorde NOK 56,0 mrd. Prognosesenteret forventer at veksten i 2025 og 2026 drives av anleggsinvesteringer. Det forventes størst bidrag i produksjonsverdi fra segmentene veganlegg og kommunaltekniske anlegg.

BYGG

Virksomhetsbeskrivelse

AF leverer entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene spenner fra prosjektering til nybygg og rehabilitering av eksisterende bygg. AF samarbeider tett med kundene for å finne effektive og innovative løsninger tilpasset deres behov. Bygg omfatter den norske byggevirksomheten utenom Bolig Nordvest, og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergen-regionen.

Bygg består av 11 enheter med tilhørende datterselskaper: AF Bygg Oslo, AF Byggforvaltning, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, Haga & Berg, AF Håndverk, LAB Entreprenør, Åsane Byggmesterforretning, Fundamentering (FAS) og Holgersen Tekniske Bygg (HTB). Alle entreprenørenhetene har sterk lokal forankring og et bredt tjenestespekter.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	8 881	10 182	11 090
Driftsresultat (EBIT)	337	396	377
Resultat før skatt (EBT)	351	378	318
Driftsmargin (%)	3,8	3,9	2,9
Resultatmargin (%)	4,0	3,7	2,9
Ordrereserve	11 132	9 464	10 045
Ordreinngang	10 548	9 601	7 686

Bygg hadde i 2024 en omsetning på MNOK 8 881 (10 182) i 2024 og et resultat før skatt på MNOK 351 (378). Dette ga en resultatmargin på 4,0 (3,7) prosent for året.

Bygg hadde et redusert aktivitetsnivå i 2024, med en omsetningsreduksjon på 13 prosent sammenlignet med 2023. Varierende prestasjoner på prosjekt- og forretningsenhetsnivå ga samlet sett en driftsmargin under AF Gruppens marginkrav og målsettinger.

Enhetene AF Bygg Østfold, Haga & Berg, Strøm Gundersen og Åsane Byggmesterforretning utmerket seg med svært god lønnsomhet i 2024. AF Byggforvaltning, Strøm Gundersen Vestfold og HTB leverte gode resultater. AF Bygg Oslo hadde et resultat noe under forventning, mens AF Håndverk, LAB Entreprenør og FAS hadde svake resultater i 2024.

Ordrereserve

Det ble bemerket 20 nye kontrakter i 2024. Den største kontrakten som ble inngått var prosjekt Diakonhjemmet Campus i Oslo med en verdi på ca. MNOK 1 400 ekskl. mva. Totalentreprisen inkluderer ny videregående skole for helse- og oppvekstfag, høyskolen VID samt felles kjeller for de to skolene inklusive en stor flerbrukshall. Skolebyggene har et totalt bruttoareal på ca. 26 000 kvm. Prosjektet omfatter også perrong for ny T-banestasjon, ulvemelig teknisk infrastruktur og riving av nordfløyen på

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

Diakonhjemmet 14. Prosjektet har svært høye miljøambisjoner. AF Bygg Oslo har også inngått avtale med KLP Eiendom om bygging av boligprosjektet Nora på Bislett i Oslo. Totalentreprisen har en verdi på MNOK 906 ekskl. mva. Prosjektet omfatter riving av eksisterende bygningsmasse og oppføring av 165 leiligheter, samt parkeringskjeller og næringsarealer.

LAB Entreprenør har inngått kontrakt med OBOS Nye Hjem for bygging av et nytt leilighetsprosjekt langs sjøkanten på Nøstet i Bergen sentrum. Prosjektet består av tre leilighetsbygg med underliggende garasje og inkluderer etablering av utomhusområder og ny kaipromenade. Kontrakten er en totalentreprise med en verdi på MNOK 428 ekskl. mva.

Bygg hadde en ordreinngang i 2024 på MNOK 10 548 (9 601), og ved årsskifte var ordrereserven på MNOK 11 132 (9 464).

Markedsutsikter

Prognosesenteret anslår per november 2024 at byggmarkedet i Norge utgjorde NOK 394,9 mrd. i 2024, en reduksjon på 6 prosent fra 2023. Prognosesenteret estimerer en oppgang i produksjonsverdi på 7 prosent i 2025, og en oppgang på 5 prosent i 2026. Oppjusteringen i 2025 og 2026 er hovedsakelig knyttet til to nye sykehusbygg i Oslo, i tillegg til forventede rentekutt og stabilisering av byggekostnadene. For hele landet forventes det en sterk vekst i nye bolig- og yrkesbygg på 14 prosent i 2025, mens rehabilitering og tilbygg (ROT) er forventet med moderat vekst på 2 prosent.

Prognosesenteret estimerer at antall igangsatte boliger i Norge var på 21 500 i 2024, en oppgang på omkring 9 prosent siden 2023. Antall igangsatte boliger er ventet å ta seg ytterligere opp i 2025 og 2026, og er anslått til henholdsvis 24 500 og 27 000. Prognosesenterets estimater for igangsatte boliger bygger på enkelt målte igangsettelsestillatelser. Markedssentimentet medfører økt usikkerhet i estimatet for igangsettelser.

Kostnadsutviklingen på materialer og frakt har vært en betydelig usikkerhetsfaktor de siste årene. Ifølge SSB byggekostnadsindeks for bolig har flere materialprisindekser steget gjennom 2024, etter en relativt flat utvikling i 2023. Trelast, armeringsstål og betong hadde en særskilt prisvekst på henholdsvis 11, 8 og 6 prosent.

BETONMAST

Virksomhetsbeskrivelse

Betonmast er en byggentreprenør med virksomhet i de største markedene i Norge. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast er en betydelig aktør innenfor bygging for det offentlige og har lang erfaring med prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også en eiendomsporteføljе i Norge og Sverige.

Betonmast består av 10 forretningsenheter: Betonmast Oslo, Betonmast Romerike, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Boligbygg, Betonmast Asker og Bærum, Betonmast Rogaland, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Trøndelag og Betonmast Eiendom.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	4 367	4 553	5 145
Driftsresultat (EBIT)	120	34	166
Resultat før skatt (EBT)	163	58	174
Driftsmargin (%)	2,8	0,7	3,2
Resultatmargin (%)	3,7	1,3	3,4
Ordrereserve	4 831	6 203	4 415
Ordreinngang	2 996	6 341	2 506

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

Betonmast hadde i 2024 en omsetning på MNOK 4 367 (4 553) og et resultat før skatt på MNOK 163 (68). Dette ga en resultatmargin på 3,7 (1,3) prosent for året.

Aktivitetsnivået gikk ned med 4 prosent sammenlignet med året før og lønnsomheten var under marginkravet. Det var store variasjoner i enhetenes prestasjoner i 2024. Betonmast Østfold og Betonmast Asker og Bærum leverte svært gode resultater. Betonmast Oslo, Betonmast Romerike, Betonmast Ressurs, Betonmast Innlandet og Betonmast Buskerud-Vestfold leverte gode resultater. Betonmast Boligbygg og Betonmast Trøndelag hadde svake resultater i 2024.

Betonmast Eiendom hadde ved utgangen av 2024 ett eiendomsprosjekt med fire enheter i produksjon. Enheten hadde et svakt resultat for året.

Ordrereserve

I løpet av 2024 bemannede Betonmast ni nye kontrakter, hvorav tre gjelder bygging og rehabilitering av skoler. Betonmast Østfold har signert avtale med Indre Østfold kommune om rehabilitering og utvidelse av Hovin barneskole i Spydeberg i Østfold. Kontrakten er en samspillsentreprise med en verdi på ca. MNOK 250 ekskl. mva. Betonmast Romerike og Betonmast Asker og Bærum har inngått kontrakter for rehabilitering av henholdsvis Sten-Tærud skole og Rud videregående skole. Kontraktene har en samlet verdi på MNOK 365 ekskl. mva.

Betonmast Boligbygg har i løpet av året inngått kontrakt med Moerveien AS om bygging av 141 leiligheter i Ås sentrum.Totalentreprisen har en verdi på ca. MNOK 400 ekskl. mva. Betonmast Buskerud-Vestfold har signert kontrakt med Folksom og Coop Norge Eiendom om bygging av leiligheter og næringslokaler i Tønsberg. Prosjektet Tolvsrød Torg består av 42 leiligheter og næringslokaler med samlet utbyggingsareal på ca. 9 400 m2. Kontrakten er en totalentreprise med en verdi på MNOK 237 ekskl. mva. Betonmast hadde en ordreinngang på MNOK 2 996 (6 341) i 2024 og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 4 851 (6 203).

Markedsutsikter

Betonmast har virksomhet i de samme markedene som AF Gruppens øvrige norske bygge-virksomhet og eiendom i Sverige. Se omtale av markedsutvikling under Bygg og Eiendom.

EIENDOM

Virksomhetsbeskrivelse

AF utvikler, prosjekterer og gjennomfører bolig- og næringsprosjekter i Norge, og aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Eiendom består av to enheter, AF Eiendom og LAB Eiendom, med lokal forankring i henholdsvis Stor-Oslo og Bergensregionen.

AFs eierandel er mellom 25 prosent og 50 prosent og innregnes etter egenkapital-metoden. Resultatet som innregnes hos AF tilsvarer resultat etter skatt multiplisert med eierandel, og inngår i driftsresultatet.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	23	27	30
Driftsresultat (EBIT)	-99	-20	75
Resultat før skatt (EBT)	-35	-8	82
Avkastning på investert kapital (%)	-2,7	-0,9	13,8

Eiendom hadde et resultat før skatt på MNOK -25 (-8) i 2024. Det negative resultatet skyldtes hovedsakelig lav aktivitet og et høyt rentenivå.

AF Eiendom gjennomførte i starten av året kjøpet av tomten Ullevålsveien 114 i Oslo med rammetillatelse for oppføring av ca. 80 boenheter i tillegg til næringslokaler på gatenivå. For årsslutt solgte AF Eiendom sin andel av boligprosjektet Bekkestua Have til Gjelsten Bolig AS. Alle boligene i prosjektet var solgt og i det vesentlige overlevert på transaksjonstidspunktet. LAB Eiendom solgte i desember sin andel av næringsbygget Bøneveien 16 i Bergen til BGD Property AS. Transaksjonene har ikke gitt vesentlige resultateffekter.

Et usikkert markedssentiment og høye renter bidrar fortsatt til et lavt boligsalg med 89 (53) inngåtte salgskontrakter for året. AFs andel var 40 (24). Det ble overlevert 578 (728) boliger totalt i 2024, hvorav AFs andel var 277 (853). Rolvsrød Arena i Lørenskog var det største boligprosjektet under produksjon ved utgangen av 2024, med 194 enheter i produksjon. AFs andel var 65 enheter og salgsgraden i prosjektet var 49 prosent ved årsslutt. Det var totalt 90 (12) ferdigstilte, usolgte boliger ved utgangen av året, hvorav AFs andel var 42 (6).

AF hadde ved årsskiftet en utviklingsportefølje i Norge estimert til 1 464 (1 629) boenheter. AFs andel av dette var 742 (813) boenheter. I tillegg har AF eierinteresser i 98 849 (78 407) BTA kvm næringseiendom under utvikling, hvorav AFs andel er 52 120 (36 524) BTA kvm. Hovedvekten av porteføljen er lokalisert i Stor-Oslo og Bergen.

Markedsutsikter

Tall fra Eiendom Norge viser at boligprisene på landsbasis steg med 6 prosent i 2024. For 2025 estimerer Eiendom Norge ved utgangen av året en nominell boligprisvekst på 10 prosent på landsbasis. Størst vekst forventes fra hyene Oslo, Bergen og Stavanger.

Norges Bank vedtok i rentemøtet i mars 2025 å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Prognosen for styringsrenten er endret fra forrige pengepolitiske rapport og indikerer nå at kuttene forskyves fram i tid. Norges Bank estimerer forløpet at styringsrenten mest sannsynlig settes ned i løpet av 2025.

Et høyt rentenivå og høye byggekostnader legger press på eiendomsprosjektenes lønnsomhet, og påvirker investeringsviljen i nye prosjekter. Prognosesenteret forventer at antall igangsatte boliger skal økе i 2025 og 2026, med henholdsvis 14 og 10 prosent. Prognosesenterets estimater for igangsatte boliger bygger på antall nullte igangsettelsestillatelser. Markedssentimentet medfører økt usikkerhet i estimatet for igangsettelser.

ENERGI OG MILJØ

Virksomhetsbeskrivelse

AF tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og materialgjenvinning. I AFs miljøparker Rinnik, Jelsen og Kes sorteres, resirkuleres og resirkuleres forurenset masse.

Energi og Miljø leverer energibesparende og miljøvennlige tjenester som oppføring av energisentraler og varmeanlegg, miljøsanering-, rive- og materialgjenvinningstjenester, samt materialgjenvinning av forurensede masser. Virksomhetsområdet har ledende kompetanse for rådgivning innen sirkulærøkonomi, avfall og materialgjenvinning.

Virksomhetsområdet Energi og Miljø består av AF Energi, AF Decom og Mepex.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	1 510	1 417	1 062
Driftsresultat (EBIT)	93	90	64
Resultat før skatt (EBT)	90	96	82
Driftsmargin (%)	6,2	6,3	7,9
Resultatmargin (%)	5,9	6,8	7,7
Ordrereserve	1 194	1 249	640
Ordreinngang	1 455	2 027	987

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

Energi og Miljø hadde i 2024 en omsetning på MNOK 1 510 (1 417) og et resultat før skatt på MNOK 90 (96). Dette ga en resultatmargin på 5,9 prosent for året, mot 6,8 prosent i 2023.

AF Energi økte omsetningen betydelig sammenlignet med fjoråret, og leverte et svært godt resultat for året. AF Energi jobber med flere store prosjekter som bidrar til høy aktivitet. Gjennom Enaktiva har enheten over tid utviklet en modell for medeierskap i energisentraler de selv designer, bygger og drifter.

AF Energi gjennomførte i mai oppkjøpet av ETA Norge AS. ETA er en entreprenør innen bioenergi som leverer varmeanlegg til landbruk og næring. Bioenergi representerer et tilskudd til AF Gruppens tjenester inn mot alternative energiløsninger ved utfasing av fossile brennstoffer.

AF Decom hadde et noe redusert aktivitetsnivå i 2024. Lavere riveaktivitet som følge av et lavt antall igangsettelser i nybyggmarkedet er delvis kompensert av økt aktivitet innen rigg og drift.

Miljøparkene hadde et økt aktivitetsnivå, hovedsakelig som følge av økt mottak av forurensede masser fra anleggsmarkedet. AF Decom leverte et godt resultat for 2024.

Ordrereserve

Energi og Miljø bemeldte to kontrakter i løpet av 2024. AF Decom ble valgt som entreprenør av Helse Sør-Øst RHF for brakkerigg I og II på Nye Rikshospitalet på Gaustad i Oslo. Oppdraget inkluderer oppstilling, drift og nedrigging av kontor, spise- og skiftebrakker. Avtalen har en estimert verdi på MNOK 129 ekskl. mva. AF Decom ble valgt av Helse Sør-Øst RHF som entreprenør for fellles entreprenørrigg på Nye Aker sykehus. Oppdraget består av levering, montering, drift og vedlikehold og nedrigging av entreprenørrigger i forbindelse med Nye Aker sykehus. Avtalen har en estimert verdi på MNOK 120 ekskl. mva.

Energi og Miljø hadde en ordreinngang på MNOK 1 455 (2 027) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 1 194 (1 249).

Markedsutsikter

Etterspørselen etter energi- og miljørelaterte tjenester er god. Norske myndigheter har fastsatt ambisiøse mål for reduksjon av energibruk i nye og eksisterende bygg frem mot 2030. Betydelige bevilgninger til energieffektivisering av bygg i statsbudsjettet 2025 sammen med skjerpede miljøkrav for bygg, vil gi gode muligheter for energi-effektiviseringsprosjekter for AF Energi.

Høye strømpriser bidrar positivt til investeringer i energieffektiviserende tiltak for både næring og privatpersoner. Samtidig vil en eventuell vedtak om fastpris til privatpersoner kunne virke dempende på incentiver for energieffektivisering. Gjennom oppkjøpet av ETA Norge AS har AF Energi nå et bredere tjenestetilbud som gir et godt grunnlag for fremtidig vekst. Markedet for utvikling av energisentraler påvirkes av aktiviteten i nybyggmarkedet som forventes å vokse i de kommende årene.

Virksomhetsområdets aktivitet innen riving- og materialgjenvinningstjenester er nært knyttet til bygg- og anleggsmarkedet, der nivået på igangsettelser av nye bygg vil påvirke etterspørselen. Prognosesenteret forventet i november at antall igangsettelser på nye boliger vil vokse med 14 prosent og 10 prosent i henholdsvis 2025 og 2026. I tillegg vil etterspørselen etter riving- og materialgjenvinningstjenester påvirkes av aktiviteten i anleggsmarkedet og her estimerer prognosesenteret en reell vekst på 2,5 prosent i 2025 og 2,8 prosent i 2026.

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

SVERIGE

Virksomhetsbeskrivelse

AFs svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving er samlet i virksomhets-området Sverige. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Stockholm, Mälardalen, Sør-Sverige og Göteborg.

Virksomhetsområdet består av 8 enheter med tilhørende datterselskaper: Kanonaden, AF Prefab i Mälardalen, AF Bygg Syd, AF Projektutveckling, AF Härnösand Byggentreprenör, HMB, AF Bygg Väst og AF Bygg Öst.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	5 399	7 501	7 445
Driftsresultat (EBIT)	79	-152	130
Resultat før skatt (EBT)	65	-160	127
Driftsmargin (%)	1,5	-2,0	1,7
Resultatmargin (%)	1,2	-2,1	1,7
Ordrereserve	4 856	5 128	7 638
Ordreinngang	5 177	4 991	5 970

Virksomhetsområdet Sverige hadde i 2024 en omsetning på MNOK 5 399 (7 501). Dette representerer en omsetningsreduksjon på 28 prosent. Resultat før skatt ble MNOK 65 (-160), og dette ga en resultatmargin på 1,2 prosent for året, mot -2,1 prosent i 2023.

Leveransebeten har forbedret seg gjennom året, og virksomhetsområdet hadde en resultatmargin på 4,8 prosent i 4. kvartal 2024. Det er fortsatt «lort spesifikt i enhetenes resultater.

Kanonaden opprettholdt høy aktivitet og leverte et svært godt resultat for 2024. AF Prefab i Mälardalen leverte også et svært godt resultat. AF Bygg Syd og AF Härnösand Byggentreprenör leverte gode resultater for året, mens HMB hadde et resultat noe under forventning. AF Bygg Väst og AF Bygg Öst, som tidligere var en del av Bidonmast Sverige, hadde negative resultater som følge av store nedjusteringer av estimater i prosjektporteføljen.

AF Projektutveckling, AFs eiendomsvirksomhet i Sverige, har ferdigstilt ett bolig-prosjekt med totalt 83 enheter i 2024. Enheten hadde ingen boligprosjekt under produksjon ved utgangen av året. AF Projektutveckling har en tomtebank (boliger under utvikling) som estimeres til 1 231 boenheter. AFs andel av dette er 616 boenheter.

Ordrereserve

Det ble bemeldt syv kontrakter fra den svenske virksomheten i 2024. Den største kontrakten ble tildelt Kanonaden i konsortium med Hitachi Energy, som har blitt tildelt oppdraget om å installere syv nye seriekompenseringsstasjoner for Svenska kraftnät. Kanonadens andel av kontrakten utgjør ca. MSEK 900 ekskl. mva. Svenska kraftnät har i tillegg en opsjon med en kontraktsverdi på ca. MSEK 400 ekskl. mva. HMB har inngått en avtale om å bygge 223 nye leiligheter i Stockholmsområdet på oppdrag for Kallvo. Prosjektet er delt i to byggetrinn og totalentreprisen har en samlet kontraktsverdi på MSEK 459 ekskl. mva.

Virksomhetsområdet Sverige hadde en ordreinngang på MNOK 5 127 (4 991) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 4 856 (5 128).

Markedsutsikter

AFs svenske virksomhet påvirkes av makroøkonomiske faktorer på tilnærmet lik linje som den norske virksomheten. Det er stor usikkerhet knyttet til internasjonale politiske spenninger, og hvordan dette vil påvirke svensk og norsk økonomi fremover. I løpet av 2024 har imidlertid styringsrenten i Sverige blitt nedjustert fem ganger. Mars 2025 rapporterer Riksbanken en inflasjon på 2,9 prosent og uendret styringsrente. Styringsrenten i Sverige er per mars 2025 på 2,25 prosent.

Det svenske boligmarkedet hadde vokst i 2024, etter fallende boligpriser i 2022

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

og svak prisutvikling i 2023 i henhold til Svensk Mäklarstatistik. Ved årsskifte 2024 rapporterte Svensk Mäklarstatistik en prisoppgang på 6 prosent for leiligheter og 5 prosent for eneboliger for året.

Byggföretagen oppgir per oktober 2024 at bygginvesteringer i Sverige er estimert til SEK 479,2 mrd. for 2024, og det forventes en reell oppgang på 3 prosent i 2025, hovedsakelig knyttet til segmentet «Bostäder». For anleggsinvesteringer i Sverige oppgir Byggföretagen et estimat på SEK 150,7 mrd. for 2024, med forventning om at aktivitetsnivået øker med 7 prosent i 2025.

OFFSHORE

Virksomhetsbeskrivelse

AF har et variert tjenestespekter mot maritim virksomhet, havvind og olje- og gassektoren. Tjenestene spenner fra fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner til nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC). AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vals.

Offshore består av forretningsenhetene AF Offshore Decom og Aeron. Offshore har i tillegg aktivitet i AF Miljøbase Vals.

BELØP I MNOK	2024	2023	2022
Inntekter	1 081	1 082	1 238
Driftsresultat (EBIT)	-201	-124	164
Resultat før skatt (EBT)	-236	-139	160
Driftsmargin (%)	18,6	11,5	13,2
Resultatmargin (%)	21,8	12,9	12,9
Ordrereserve	1 753	1 410	1 694
Ordreinngang	1 424	798	1 417

Offshore hadde i 2024 en omsetning på MNOK 1 081 (1 082) og et resultat før skatt på MNOK -236 (-139). Dette ga en resultatmargin på -21,8 prosent for året, mot -12,9 prosent i 2023.

Aeron økte aktiviteten betydelig og leverte et godt resultat i 2024. AF Offshore Decom hadde nedgang i aktivitet og et negativt resultat i 2024. Det negative resultatet er i sin helhet knyttet til ytterligere nedjusteringer av prosjektestimatet på ett prosjekt i nederlandsk sektor av Nordsjøen. Aktiviteten på miljøbasen i Vals var også lavere sammenlignet med 2023.

Ordrereserve

I løpet av året har Offshore bemannet tre nye kontrakter. Aerons produkter og tjenester bidrar godt til den pågående energiomstillingen, og enheten ble i løpet av året tildelt en EPCI-kontrakt for leveranse av komplette ventilasjons- og kjølesystemer til et 2GW havvindsprosjekt. Prosjektet skal produsere strøm til husstander i Tyskland og Nederland og er en del av et stort utbyggingsprosjekt i regi av nederlandske TenneT. Avtalen med Aeron har en verdi som overstiger MNOK 500 ekskl. mva.

AF Offshore Decom bemannet to kontrakter i 2024. Enheten inngikk avtale med Allseas (Excalibur Marine Contractors SA) for demontering og gjenvinning av en plattformoverbygning på 12 000 tonn. Avtalen inneholder en opsjon for en ekstra overbygning. Samlet tonnasje for avtalen er på mellom 25 000 og 30 000 tonn. AF Offshore Decom inngikk også avtale med Heerema Marine Contractors for prosjektering, mottak, demontering og gjenvinning av Oseberg Øst-plattformen. Vekten på overbygning og understell er nær 18 000 tonn.

Offshore hadde en ordreinngang på MNOK 1 424 (798) i 2024, og ved årsslutt var ordrereserven på MNOK 1 753 (1 410). Etter årsslutt har Aeron inngått kontrakt med Stegra for leveranse av ventilasjonssystemer (HVAC) til deres nye produksjonsanlegg for grønt stål i Sverige. Avtalen har en verdi på om lag MNOK 200 ekskl. mva. Avtalen

VIRKSOMHETS-OMRÅDER

omfatter detaljprosjektering, design, innkjøp og sammenstilling av HVAC-systemer. Kontrakten er et nytt steg i AFs satsing på fornybar energi.

Markedsutsikter

Markedet for fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner har gode vekstutsikter. I årene frem til 2030 forventer den britiske bransjeorganisasjonen Offshore Energies UK (OEUK) at årlig kostnad for dekommisjonering i Nordsjøen vil overstige 2,4 milliarder pund. De nylige endringene i skatteregime i Storbritannia for olje- og gassektoren har introdusert nye utfordringer for konkurranseevnen i langsiktig produksjon, spesielt for produksjonsanlegg som nærmer seg slutten av livssyklusen. Det prioriteres derfor dekommisjonering av modne plattformer.

Det har vært økt aktivitet i den nederlandske sektoren, med ambisjon om å klargjøre flere offshore-porteføljer for dekommisjonering. Det har vært en moderat aktivitet på norsk sokkel, med en forventning om økt aktivitet nærmere 2030. Økt investeringstakt innen havvind har gitt økt etterspørsel etter store kranfartøyer og verft for å montere og installere neste generasjons havvindparker i Europa. Et stramt fartøysmarked hvor kapasitetene er ønsket både innen plattforminstallasjon, dekommisjonering og vindinstallasjon globalt vil være en kapasitetsutfordring, og AF Offshore Decom jobber med å etablere sterke relasjoner til utvalgte fartøyeiere for å sikre kapasitet de neste årene.

Omstillingen mot et lavutslippssamfunn gir markedsmuligheter for AFs virksomhet innenfor klimakontroll, og den sterkt økende CO_2-avgiften vil kunne bidra til å akselerere elektrifiseringstakten. Økte investeringer i havvind gir også nye markeds-muligheter. TenneTs 2GW havvindprosjekt, hvor Aeron leverer ventilasjons- og kjølesystemer, er et godt eksempel på dette.

RISIKO

RISIKO

AF Gruppen er eksponert for risiko av både driftsmessig og finansiell karakter. Risiko er en usikker hendelse eller handling som kan ha en positiv eller negativ effekt på prosjektmål som tid, kostnad, omfang eller kvalitet. AF Gruppens styre og ledelse vurderer til enhver tid situasjonen og iverksetter nødvendig tiltak for å sikre likviditet og forsvarlig drift.

Aktiv risikostyring

AF Gruppen ønsker å påta seg operasjonell risiko som forretningsenhetene kan påvirke og kontrollere. AF prioriterer risikostyring høyt og har gode standardiserte og handlingsorienterte prosesser for risikostyring. Dette gir en enhetlig håndtering av risiko i alle ledd i organisasjonen. Det jobbes kontinuerlig for å videreutvikle prosessene og tilpasse disse slik at risikostyringen blir mest mulig effektiv. AF søker å avgrense eksponeringen mot risiko som ikke kan påvirkes, herunder finansiell risiko. Alle prosjekter vil allerede før tilbudslevering gjennomføre en risikogjennomgang. Analyse av risiko i tilbudsfasen muliggjør riktig pris-ing og håndtering av risikoen i prosjektet. De samme prosjektene gjennomfører detaljerte risikogjennomganger hvert kvartal.

Finansiell risiko

Finansiell risiko omfatter markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko inkluderer valutarisiko, råvareprisrisiko og renterisiko.

Valutarisiko

Konsernet har lav valutarisiko knyttet til inntekt fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betongvarer, Eiendom, Energi og Miljø og Sverige da inntektene hovedsakelig er i funksjonell valuta. Virksomhetsområdet Offshore har deler av sin omsetning

RISIKO

i EUR og USD. Disse sikres i noen tilfeller naturlig ved at kostnadene er i samme valuta som inntektene eller de sikres ved bruk av terminkontrakter for valuta. For to offshorekontrakter med inntekter i EUR inntregnes effektene av valutaterminene etter reglene for kontantstrømsikring. Ved utgangen av 2024 hadde AF Gruppen MNOK 58 (26) i netto balanseførte forpliktelser relatert til valutaterminkontrakter.

AF Gruppen gjør hovedparten av innkjøpene i funksjonell valuta. Konsernet har risiko knyttet til innkjøp i utenlandsk valuta, enten direkte ved innkjøp fra utenlandske leverandører eller indirekte fra norske leverandører som importerer varer fra utlandet. Konsernet sikrer seg ved at alle større innkjøpskontrakter er i NOK. Vesentlige enkeltinnkjøp i utenlandsk valuta som ikke omfattes av innkjøpsavtaler i NOK terminsikres.

Konsernet hadde i 2024 76 prosent (69 prosent) av sine inntregnede inntekter i virksomhet med funksjonell valuta i NOK og 24 prosent (30 prosent) i SEK. Netto valutagevinster (-tap) i 2024 var MNOK -14 (0). Totale omregningsdifferanser i 2024 var MNOK 17 (89).

Råvareprisrisiko

Prisutviklingen for råvarer som stål og trevare utgjør en risiko i AF Gruppens virksomhet innen bygg og anlegg. Prisendringer kan delvis kompenseres ved å avtale lønns- og prisstigningsmekanismer (LPS) med kundene. Slike avtalevilkår har i økende grad blitt benyttet de siste årene. Rivevirksomheten i Offshore er utsatt for prisrisiko ved salg av skrapstål som gjenvinnes fra stålkonstruksjoner i Nordsjøen. Lagerside vurderes det enkelte stålprosjekt skal sikres, både med hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. Ved årsslutt hadde AF Gruppen en forpliktelse på MNOK 0 (1) knyttet til råvarederivater for stål i rivevirksomheten i AF Miljøbase Vats.

Renterisiko

AF Gruppens finansiering er basert på flytende rente og konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Konsernet benytter som hovedregel ikke derivater for å sikre den effektive rentekspponeringen. AF er også eksponert for renterisiko i bygg- og eiendomsvirksomheten, spesielt ved boligbygging i egenregi, der det generelle rentenivået vil ha innvirkning på omsettelighetene av ferdige boliger og dermed konsernets kapitalbinding. Konsernet reduserer denne risikoen gjennom krav om forhåndssalg av boligenheter og forskudd fra boligkjøpere.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at AF Gruppens kontraktsparter vil påføre selskapet finansielt tap ved å ikke oppfylle sine forpliktelser. AF har kredittrisiko mot kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Konsernet har fastsatt retningslinjer for å sikre seg mot kredittrisiko i likvide midler, utlån og fordringer. Historisk har konsernet hatt lave kredittap, men risikoen for slike tap har økt i takt med inflasjon, økte renter og svak utvikling i boligmarkedet. Verifisering i StartBank, bruk av verktøy for kredittvurdering, morselskaps- og bankgarantier samt bruk av tilpassede betalingsplaner bidrar til å redusere risikoen. AF har tilsvarende garantiforpliktelser overfor sine samarbeidspartnere.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for å ikke innfri sine forpliktelser ved forfall. Med bakgrunn i konsernets sterke finansielle stilling ved årsskiftet vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Den totale finansieringsrammen til AF Gruppen utgjør MNOK 3 500. Finansieringsrammen består av en flervaluta kassekreditt (rullerende 1 års løpetid) på MNOK 2 000 i DNB og en beregnafsfinansiert revolverende langsiktig kredittfasilitet (3+1+1 års løpetid) på MNOK 1 500 i Handelsbanken gjeldende fra september 2023. Ved årsskiftet var disse rammene ubenyttet. Per 31. desember 2024 hadde AF netto rentebærende gjeld (fordring) på MNOK -99 (641). Tilgjengelig likviditet inklusive trekkfasiliteter per 31. desember 2024 var MNOK 4 363.

RISIKO

Konsernets likviditet følges opp gjennom oppfølging av kontantstrømmene i prosjektene. Avvik mellom forventede og faktiske kontantstrømmer gjennomgås hver måned i forbindelse med risikogjennomgang av prosjektene. I tillegg følges daglig likviditet opp gjennom konsernets sentrale finansfunksjon.

Klima- og naturrisiko

En av vår tids største samfunnsutfordringer er klimaendringer og miljøpåvirkning. Klimaendringene gjør blant annet at temperaturen stiger, det blir mer ekstremvær og naturkatastrofer. Bygge-, anleggs- og eiendomssektoren har stor påvirkning på klima og miljø og 36 prosent av de globale klimagassutslippene kan knyttes til disse sektorene. Naturtap og klimaendringer forsterker hverandre, og gir effekter som har alvorlige konsekvenser for samfunnet. Det er derfor nå økende fokus på å stanse tap av natur og bevare biologisk mangfold. Bygg- og anleggsvirksomhet er både avhengig av og påvirker natur i form av arealbruksendringer, gjennom behovet for egnet areal å bygge på. I tillegg er vår virksomhet avhengig av naturressurser og innsatsfaktorer som stål, betong, asfalt og trevirke. Bransjen kan derfor i stor grad påvirke og bidra til løsninger for å omstille samfunnet og måten vi jobber på.

AF Gruppen jobber systematisk med klima- og naturrisiko og den nye strategien mot 2028 setter et nytt hovedmål innen klima og miljø – vi skal halvere fotavtrykket til AF Gruppen. Klima- og naturrisikoanalyse, samt konsernets arbeid innen klima- og miljørelaterte temaer er presentert i bærekraftrapporten.

Forsikring

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor forbrukel og medlemsorganer. Ansvarsforsikringen er tegnet hos Zurich Insurance Plc. og AIG Specialty Europe S.L. og dekker AF Gruppen ASA med datterselskaper. Styret anser dekningen for å være markedsmessig.

MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

Gjennom de seneste årene har AF Gruppens virksomhetsområder blitt påvirket av høy prisvekst, høye renteniväer og varierende investeringsaktivitet. Økte handelspolitiske spenninger og internasjonale konflikter preger makrobildet og har økt den geopolitiske usikkerheten.

Vedvarende høye finansieringskostnader og ytterligere materialprisvekst forsterket av kronesvekkelse har dempet investeringsaktiviteten og redusert antall nye prosjekter som har blitt igangsatt de seneste årene. Norges Bank har gjennomført en innstrammende pengepolitikk siden november 2021 og styringsrenten har vært uendret på 4,5 prosent siden desember 2023. Renten har bidratt til å kjøle ned økonomien og til å dempe prisveksten. Prisveksten falt videre mot slutten av 2024 og Norges Bank varslet i mars 2025 at styringsrenten sannsynligvis settes ned i løpet av 2025. Riksbanken vedtok i mars 2025 å holde den svenske styringsrenten uendret på 2,25 prosent. Det er stor usikkerhet knyttet til globale utsikter. Det forventes nå færre kutt i styringsrentene internasjonalt enn tidligere. Langvarige konflikter og handelspolitiske spenninger internasjonalt vil fortsette å være en betydelig usikkerhetsfaktor for norsk og svensk økonomi.

Vi vurderer de langsiktige utsiktene for våre virksomhetsområder som gode. AFs anleggsvirksomhet er i større grad betinget av offentlig etterspørsel sammenlignet med øvrige virksomhetsområder i AF. En høy årlig investeringstakt skissert i Nasjonal Transportplan 2025-2036 sammen med høye statlige bevilgninger danner et godt grunnlag for anleggsvirksomhet fremover. For bygg og eiendom har det vært nye usikkerhet gjennom 2024, men de største usikkerhetsfaktorene viser tegn til bedring. Energi og Miljø-virksomheten opplever høy og økende etterspørsel. Norske myndigheter har ambisiøse mål for reduksjonen av energibruk frem mot 2030, og høye strømpriser gjør investeringer i energieffektiviserende tiltak mer attraktivt. Også for Offshore-

MARKEDSUTSIKTER OG STRATEGI

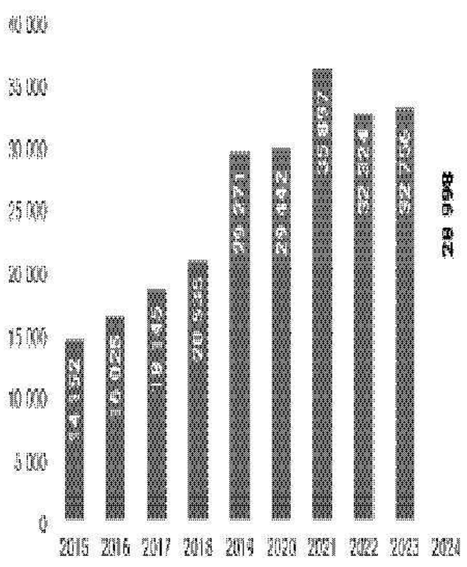
virksomheten ser vi et betydelig markedspotensial, der flere større porteføljer av oljeplattformer planlegges å rives i løpet av de neste ti årene i Nordsjøen.

Gjennom 2024 er det gjennomført en grundig prosess for en ny konsernstrategi i AF mot 2028. Retningen i AF Gruppens strategi for fremtiden står fast, til tross for et urolig geopolitisk bilde som endrer markedsforholdene raskere for bransjene vi er til stede i. En verdibasert kultur med entreprenørånd og disiplin til mål og krav gir AF gode forutsetninger for konkurransekraft når fremtidens utfordringer skal løses. Den nye strategien viderefører de finansielle målene om en driftsmargin på 7 prosent og en avkastning på investert kapital på 20 prosent. Målet om lønnsom vekst består og uttrykkes i ny strategi som et mål om 7 prosent årlig vekst. Dette for å tilstrebe en jevn og kontrollert vekst takt. Målet om null personskader og arbeidsrelatert fravær er fortsatt de viktigste målene innen sikkerhet og helse. Den nye strategien setter et nytt hovedmål innen klima og miljø – vi skal halvere fotavtrykket til AF Gruppen. Målet om fotavtrykk defineres ved mål innen fagområdene klimagassutslipp og sirkulærøkonomi. AF skal minst halvere sitt totale klimagassutslipp relativt til omsetning innen 2030, og halvere egne, direkte utslipp uavhengig av omsetning innen 2028. Dette er mer ambisiøse mål enn tidligere strategiperioder. Strategien viderefører målet om halvering av avfall som går til forbrenning eller deponi per omsetning innen 2030, i tillegg til å sette et nytt mål om å øke graden av avfall som tilrettelegges for ombruk eller materialgjenvinning, til 70 prosent.

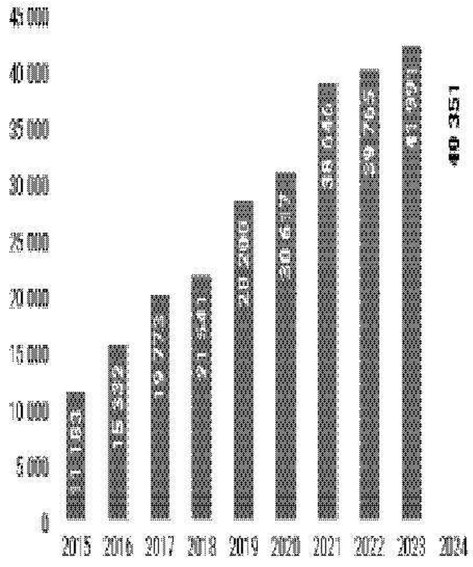
AF Gruppen er, og skal være, til å stole på. Både omdømmet og konkurranseevnen er tuftet på tillit. AF er kompromissløse i etterlevelsen av kjerneverdiene og leveregulene som er nedfelt i adferskodeks. En verdibasert kultur, tydelige strategiske prioriteringer og en sterk finansiell posisjon gjør AF godt rustet til å møte utfordringene og ivareta mulighetene markedet gir fremover. Med en solid ordrereserve på totalt MNOK 40 351 (41 991), venter vi et høyt aktivitetsnivå for AF Gruppen også i 2025.

Styret takker de ansatte for deres betydelige bidrag i 2024.

ORDREINNGANG (MNOK)

ORDRERESERVE (MNOK)

BØRSMELDTE KONTRAKTER I 2024

VIRKSOMHETS-OMRÅDE	KUNDE	PROSJEKT	KONTRAKTSUM I MILLIONER EKSKL. MVA	VALUTA
Anlegg	Oslo kommune v/ Vann- og avløpsetaten	E1 Vannbehandlingsanlegg, Huseby	7 600	NOK
	Nedre Romerike vann- og avløpsselskap	Avløpsrenseanlegg i Strømmen, Romerike	0 [1]	NOK
Bygg	Stiftelsen Det norske Diakonhjem	Diakonhjemmet Campus	1 400	NOK
	KLP Eiendom	Pilestredet 75, Nore, 166 leiligheter	906	NOK
	Drammen Helsepark	Hotell og kontorbygg, Brakerøya	516	NOK
	Råbo	Sandsli stasjon, 178 leiligheter	430	NOK
	Nøstegaten 72-74 AS (OBOS Nye Hjem)	Nøstet, 96 nye leiligheter i Bergen sentrum	428	NOK
	Linstow AS	Rehabiliteren næringsbygget Quartaret i Oslo	360	NOK
	OBOS	Bygger 90 boliger, Storeyklen, kvartal 4	340	NOK
	Gjelsten Bolig AS	Sjøbodene, 77 leiligheter i Sandvika	285	NOK
	Kråssnesvegen utvikling AS	Nærings- og boligprosjekt i Aker kommune	257	NOK
	Helse Sør-Øst RHF	Entreprise 2211 Råbygg somatikk base vest	212	NOK
	Munsterbakken BRL	Rehabilitering av Munsterbakken Borettslag i Bergen	183	NOK
	Entra	Rehabilitering av kontorlokaler, Brynsengfaret 6	140	NOK
	Bergen kommune	Haugland Boligfellesskap	125	NOK
	JVH Eiendom	Larvik Helsepark	125	NOK
	Boligbyggelaget USBL	Oppføring av leilighetsbygg i Møllers Gate, Sandefjord	122	NOK
	BIR	Biogassanlegg Vnes	120	NOK
	Bakehuset AS (NorgesGruppen)	Bakeri, Lindeberg Nærmarka	120	NOK
	RFO	Rehabilitering og ombygging av Augustin Hotell i Bergen	115	NOK
	Hegrafjellet Fligedom AS	Lager- og logistikkbygg Osterøy kommune	111	NOK
	Statens vegvesen	Fundamentering Ramfjordbrua E8	100	NOK
Betongmast	Moarveien	Fredtun kvartalet, 141 leiligheter	400	NOK
	Indre Østfold kommune	Hovin barneskole	250	NOK
	Folksam	Tolvsrød torg	237	NOK
	Poseidon Properties	51 leiligheter på Holtet, Nordstrand	219	NOK
	Lillestrøm kommune	Rehabilitering av Sten-Teirud skole	200	NOK
	Værste AS	Kontorbygg Værste, Fredrikstad	176	NOK
	Akershus fylkeskommune	Rud videregående skole	165	NOK
	Forsvarsbygg	Bygging av kontor og kjøretøyshaller på Ørland	155	NOK
	Arbeidsmandsforbundets hus AS	Rehabiliterer og utvider kontorbygg, Grubbegata 4-6	146	NOK
Energi og Miljø	Helse Sør-Øst RHF	Brakkerigg, Nye Rikshospitalet	129	NOK
	Helse Sør-Øst RHF	Felles entreprenørrigg, Nye Aker	120	NOK
Sverige	Svenska kraftnät	Totalentreprise, 7 stk seriekompenseringsstasjoner	900	SEK
	Rolfve	Bygger 333 leiligheter i Stockholmsområdet	459	SEK
	Bonava	Bygger 113 leiligheter i Uppsala, Luthagen	297	SEK
	Stena Bygg AB	Bygger 62 leiligheter i Solna	211	SEK
	Västerås stad	Bygger ny skole i Västerås, Ekbergaskolan	195	SEK
	Region Örebro Län	Ny fjernkjølesentral ved Universitetssykehuset i Örebro	180	SEK
	Familjebostäder	Bygger 87 leiligheter, Stockholm	178	SEK
Offshore	TenneT	EPC ventilasjon og kjøling for havvind	500	NOK
	HMC	Sluttdisponering Oseberg Øst-plattformen	Ikke oppgitt	
	Allseas	Sluttdeponering	Ikke oppgitt	

[1] *Det er ventet at en byggekontrakt kan ha en verdi på ca. NOK 1 milliard. Byggekontrakten vil først bli tatt inn i ordrereserven når kontrakten for fase 2 er inngått.*

BÆREKRAFTSRAPPORT

ÅRSBERETNING

Innhold

110 ESRS 2 GENERELLE OPPLYSNINGER

172 KLIMA OG MILJØ

222 SOSIALE FORHOLD

246 VIRKSOMHETSSTYRING

ÅRSBERETNING

ESRS 2 GENERELLE OPPLYSNINGER

AF Gruppen har for første gang utarbeidet en bærekraftsrapport i tråd med EUs bærekraftsdirektiv CSRD.

BP-1 ▸ **GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE**

Grunnlag for utarbeidelse

Rammeverk

AF's bærekraftsrapportering er utarbeidet i tråd med EUs bærekraftsdirektiv (CSRD) og tilhørende europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS).

Konsolideringsprinsipper

ESRS viser til en finansiell kontrolltilnærming for å fastsette rapporteringsgrenser. Rapporteringsgrensene i AF's bærekraftsrapport gjenspeiler hovedsakelig IFRS (finansregnskapsstandardene som vedtatt av EU). Konsoliderte data i bærekraftsrapporten omfatter AF Gruppen ASA (morselskap) og tilhørende datterselskaper. Dette tilsvarer rapporteringsgrensene for det finansielle konsernregnskapet med ett unntak. ESRS-ene adresserer ikke direkte hvordan opplysninger knyttet til felleskontrollerte driftsordninger skal vurderes. AF's felleskontrollerte driftsordning JV AF Gjella ANS inntektsføres finansielt i konsernregnskapet tilsvarende vår andel (60 prosent) i tråd med IFRS 11. Bærekraftdata for dette selskapet inkluderes imidlertid på samme måte som AF Gruppens datterselskaper (100 prosent). Valgt tilnærming for fellesskontrollert driftsordning vil anvendes konsekvent i vår rapportering.

I tillegg til opplysninger om egne aktiviteter omfatter bærekraftrapporteringen opplysninger om vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter som er forbundet med vår virksomhet gjennom direkte og indirekte forretningsforbindelser både oppstrøms og nedstrøms i verdikjeden. Enkelte klima- og miljørelaterte standarder krever at egne aktiviteter inkluderer informasjon knyttet til selskap, eiendeler, lokasjoner eller aktiviteter som AF har operasjonell kontroll over. Av de vesentlige standardene AF rapporterer på gjelder dette E1 Klimaendringer og E4 Biologisk mangfold og økosystemer. For øvrige vesentlige rapporteringsstandarder er det ikke krav om vurdering av operasjonell kontroll.

Operasjonell kontroll er definert i Annex II i ESRS og er en vurdering som er fristilt fra juridisk organisering av selskapet. For AF har det vært aktuelt å vurdere hvorvidt vi har operasjonell kontroll over tilknyttede selskaper og fellesskontrollerte virksomheter som ikke konsolideres i konsernregnskapet. Vurderingene er anvendt konsekvent i aktuelle standarder. I de tilfeller der AF har mulighet til å styre den aktuelle virksomhetens operasjonelle aktiviteter er det vurdert at vi har operasjonell kontroll, og data er inkludert i AF's rapportering av egne aktiviteter. Der det ikke er vurdert at AF har operasjonell kontroll, men tilknyttet selskap eller fellesskontrollert virksomhet er en del av AF's verdikjede, er data inkludert i verdikjederapporteringen på samme måte som øvrige forretningsforbindelser.

For notekrav hvor verdikjederapporteringen er basert på utarbeidelse av estimater er dette spesifikt angitt.

Andre forhold

Ved endringer i utarbeidelse eller presentasjon av bærekraftsforhold omarbeides sammenligningstall. Vesentlige feil i tidligere perioder korrigeres ved å omarbeide tall. Det er ikke omarbeidet tall i årets bærekraftsrapport eller identifisert vesentlige feil i tidligere perioder. Vi har i bærekraftsrapporten ikke benyttet oss av unntaket til å utelate vesentlige opplysninger knyttet til immaterielle eiendeler, kompetanse eller innovasjon. Unntaket i Artikkel 19a nr. 3 og artikkel 29a nr. 3 i direktiv 2013/34/EU er ikke vurdert relevant.

BP-2 ▸ **SPESIFIKKE RAPPORTERINGSFORHOLD**

Spesifikke rapporteringsforhold

Tidshorisont

Rapporteringsperioden for AF Gruppens bærekraftsrapportering er konsistent med rapporteringsperioden for konsernregnskapet og gjelder regnskapsåret 2024. Bærekraftsrapporteringen er fremoverskuende i tillegg til å være en rapport for året som har gått. For fremtidsrettet bærekraftsrapportering er tidsintervallene som vist nedenfor benyttet, med mindre annet er spesifikt angitt i den enkelte standard for rapportering. Våre tidsintervaller for mellomlang og lang sikt avviker fra anbefalingen i ESRS 1. AF har valgt tidshorisonter som er vurdert mer hensiktsmessig på bakgrunn av bransje- og klimautvikling i de aktuelle markedene der AF opererer. Det er vår vurdering at disse tidshorisontene gir brukere av bærekraftrapporteringen mer relevant og nyansert informasjon om risikoer og utfordringer som AF står overfor, samt at det øker verdien av gjennomførte analyser som ligger til grunn for rapporteringen.

TIDSHORISONT		
Tidshorisont	År	Forklaring
Kort	1 år	Samme rapporteringsperiode som benyttes i finansiell rapportering
Mellomlang	2-10 år	Dekker tidshorisonten for AF's større prosjekter med lengre varighet og bærekraftrelaterte mellomlangsiktige mål fastsatt i inneværende strategiperiode.
Lang	>10 år	Dekker perioden fremmet 2050 og våre langsiktige mål fastsatt i inneværende strategiperiode.

Estimater i verdikjederapportering

I de tilfellene hvor vi på nåværende tidspunkt ikke har tilgang på opplysninger fra vår verdikjede har vi estimert opplysninger som skal rapporteres oppstrøms og nedstrøms ved å anvende rimelige og etterprøvbare opplysninger. I disse tilfellene har vi beskrevet grunnlaget for utarbeidelse, resulterende grad av nøyaktighet samt eventuelle planlagte tiltak for å forbedre nøyaktigheten.

ESTIMATER I VERDIKJEDERAPPORTERING	
Standard	Datapunkt
E1 Klimaendringer	E1-6 Scope 3, kategori 1: Kjøp av varer og tjenester

Innfasing av opplysningskrav

Vi har benyttet oss av innfasingsmuligheten for opplysningskravene gjengitt i oversikten under.

For datapunkt E5-4 i standarden E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi har vi i tillegg benyttet oss av overgangsbestemmelsen i ESRS 1 og ikke inkludert verdikjedeinformasjon. Se datapunkt E5-4 for ytterligere informasjon.

OVERGANGSREGLER BENYTTET	
Standard	Datapunkt
E1 Klimaendringer	E1-9
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-6
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-6

Vesentlige vurderinger, estimater og forutsetninger

Ledelsen har i utarbeidelsen av bærekraftsrapporteringen brukt estimater og forutsetninger som påvirker kvantitativ rapportering av bærekraftsdata. Estimatene og de underliggende forutsetningene vurderes løpende basert på historisk erfaring, bransjepraksis og andre faktorer. Vi har påsett at det er konsistens mellom vesentlige

BP-2 ▸ Spesifikke rapporteringsforhold

vurderinger og forutsetninger i vår bærekraftsrapportering og øvrig finansiell rapportering. Se notehenvisning under for ytterligere informasjon om vesentlige vurderinger, estimater og forutsetninger knyttet til bærekraftsdata. Det gjøres oppmerksom på at fremoverskuende opplysninger er behæftet med stor usikkerhet.

VESENTLIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER	
Standard	**Område**
E1 Klimaendringer	E1-6 Scope 3, kategori 1: Kjøp av varer og tjenester

Rapportering ved henvisning

Lederlønnsrapportering: rapport om godtgjørelse til ledende personer er utarbeidet av styret i AF Gruppen ASA i henhold til allmennaksjeloven § 6-16b og forskrift om retningslinjer og rapport om godtgjørelse for ledende personer. I enkelte avsnitt i denne standarden er det henvist til denne redegjørelsen.

Eierstyring og selskapsledelse: Det er avlagt en redegjørelse i samsvar med den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 14. oktober 2021, jf. www.nues.no. I enkelte avsnitt i denne standarden er det henvist til denne redegjørelsen.

Henvisninger til øvrige anerkjente rammeverk for rapportering

TCFD (Task Force on Climate Related Financial Disclosures)

AF har gjennom flere år lagt utgangspunkt i TCFD-rammeverket for rapportering av våre klimarisikoer og -muligheter. De anbefalte opplysningene fra TCFD er nå integrert i vår bærekraftsrapport, se referanse under.

ANBEFALTE OPPLYSNINGER ETTER TCFD	REFERANSE
Selskapsledelse	
a) Styrets tilsyn	GOV-1
b) Ledelsens rolle	GOV-2 GOV-3 GOV-4 GOV-5
Strategi	
a) Klimarelaterte risikoer og muligheter	SBM-1
b) Konsekvensene av klimarelaterte risikoer og muligheter	SBM-2 SBM-3
c) Betydning for virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging	E1 SBM-3
Risikostyring	
a) Prosesser for identifikasjon og vurdering av klimarelatert risiko	
b) Prosesser for håndtering av klimarelatert risiko	E1 IRO-1 E1-3
c) Integrering av klimarelaterte risikoer i den helhetlige risikostyringen	
Nøkkeltall og mål	
a) Metoder og data for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter	
b) Klimagassutslipp i scope 1, 2 og 3	E1-4 E1-6
c) Mål som brukes til å håndtere klimarelaterte risikoer og muligheter	

BP-2 ▸ Spesifikke rapporteringsforhold

TNFD (Task Force on Nature Related Financial Disclosures)

AF har i 2024 for første gang gjennomført en naturrisikoanalyse, med utgangspunkt i TNFD-rammeverket. De anbefalte opplysningene fra TNFD er integrert i vår bærekraftsrapport, se referanse under.

ANBEFALTE OPPLYSNINGER ETTER TNFD	REFERANSE
Selskapsledelse	
a) Styrets tilsyn	GOV-1
b) Ledelsens rolle	GOV-2 GOV-3 GOV-4 GOV-5
c) Menneskerettigheter og dialog med interessenter	SBM-2
Strategi	
a) Naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter	
b) Konsekvensene av naturrelaterte avhengigheter, risikoer og muligheter	SBM-1 SBM-2 SBM-3
c) Betydning for virksomhetens forretninger, strategi og finansielle planlegging	E4 SBM-3 L4-1
d) Prioriterte lokasjoner	
Risikostyring	
a) Prosesser for identifikasjon og vurdering av naturrelatert avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter	E4 IRO-1 E4-3
b) Prosesser for håndtering av naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter	
c) Integrering av naturrelaterte risikoer i den helhetlige risikostyringen	
Nøkkeltall og mål	
a) Metoder og data for å vurdere naturrelaterte risikoer og muligheter	
b) Metoder og data for å vurdere og håndtere avhengigheter og påvirkninger på natur	E4-4 E4-5
c) Mål som brukes til å håndtere naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter, inkl. måloppnåelse	

ISO-sertifiseringer

Ledelsessystemet i AF følger prinsippene i ISO 9001. Forretningsenhetene i AF som er sertifisert utgjør i underkant av 80 prosent av våre totale driftsinntekter for ISO 9001 og tilsvarende når det gjelder miljøstandarden ISO 14001.

GOV-1 ▸ BÆREKRAFTSSTYRING

E1 GOV-1 ▸ Styrets rolle

Bærekraftsstyring

Styrets sammensetning

AF Gruppen ASA har to faste styremedlemmer, hvorav tre av styremedlemmene er valgt av de ansatte. AF Gruppen oppfyller kravene i allmennaksjeloven om kjønnsfordeling i styret. Av de sju styremedlemmene som er valgt av generalforsamlingen er tre menn og fire kvinner. Av de tre ansattvalgte styremedlemmer er det to menn og en kvinne. Styrets kjønnsindikator er dermed 1 (kvinner/menn).

Ingen generalforsamlingsvalgte styremedlemmer er involvert i selskapets daglige ledelse eller har kryssrelasjoner med ledende ansatte. Styrets leder Morten Grongstad var konsernsjef frem til august 2021.

GOV-1 ▸

Gt GOV-1 ▸

Bærekraftsstyring

Styret har vurdert sin uavhengighet og mener at den er tilfredsstillende. AF har prosesser for løpende kontroll over hvilke andre oppdrag styremedlemmene har. Ved innstilling av nye styremedlemmer foretar valgkomiteen også en uavhengighetsvurdering. Hvert enkelt styremedlem har en plikt til å varsle om eventuelle habilitets- eller interessekonflikter. Styret har også et kollektivt ansvar og vurderer fortløpende om det foreligger forhold som objektivt sett er egnet til å svekke den allmenne tillit til et styremedlems habilitet, eller som kan åpne for interessekonflikter. Fire av de syv generalforsamlingsvalgte styremedlemmene er uavhengige av selskapets hovedaksjeeier. Styrets uavhengighetsindikator er dermed 57,1 prosent. Dette er beskrevet nærmere i Eierstyring og selskapsledelse.

STYRET		
Navn	Rolle	Utvalg
Morten Grongstad	Styrets leder	Leder av kompetanse- og godtgjørelsesutvalget
Marianne Gjertsen Ebbesen	Styremedlem	Medlem av kompetanse- og godtgjørelsesutvalget
Kristian Holth	Styremedlem	Leder av revisjonsutvalget
Hege Bømark	Styremedlem	Medlem av revisjonsutvalget
Saloume Djoudat	Styremedlem	Medlem av kompetanse- og godtgjørelsesutvalget
Hilde Kristin Herud	Styremedlem	Medlem av revisjonsutvalget
Erik Tønnesøs Veiby	Styremedlem	Medlem av kompetanse- og godtgjørelsesutvalget
Espen Jahr	Ansatterepresentant	Ikke aktuelt
Ulrike W. Haen	Ansatterepresentant	Ikke aktuelt
Rune Eikjer Kristensen	Ansattevalgt vara	Ikke aktuelt

Styrets ansvar

Styret har det overordnede ansvaret for å forvalte AF Gruppen på vegne av eierne, herunder å føre løpende tilsyn med konsernets ledelse og virksomhet. Forvaltningsansvaret innebærer også at de har det øverste ansvaret for samfunnsansvar i AF. Styrets leder har ansvar for at styrets arbeid gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte i henhold til gjeldende lovgivning, vedtekter og vedtatte instrukser. Styreinstruksen i AF gir regler for styrets arbeid og saksbehandling og definerer hvilke saker som skal styrebehandles og hvilke oppgaver og plikter konsernsjef har overfor styret. Det er utarbeidet egne instrukser for saksforberedende og rådgivende utvalg i styret. Styresaker forberedes av konsernsjef og administrasjonen i samråd med styrets leder.

Det er styrets ansvar å påse at AF Gruppen har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring. God og systematisk risikostyring er et strategisk virkemiddel som styrker konkurransekraften og øker verdiskapingen. Internkontroll skal bidra til å sikre effektiv drift og forsvarlig håndtering av vesentlige risikoer. Styret har en årlig gjennomgang av konsernets risikoområder og interne kontrollsystemer. Styret tar også del i AF Gruppens evaluering av bærekraftsrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter og vedtar vesentlige bærekraftstemaer. Dette inkluderer hvordan bærekraftsrelaterte risikoer og muligheter kan påvirke AF Gruppens virksomhet og finansielle stilling på kort, mellomlang og lang sikt. Oppfølgingen av iverksatte tiltak knyttet til vesentlige bærekraftstemaer rapporteres til styret i forbindelse med øvrig rapportering.

Styret skal delta i utformingen av strategier, planer, budsjetter og retningslinjer for driften, og skal sørge for at AF har en organisasjon som kan gjennomføre strategien. Det skal også følge opp at virksomheten drives i samsvar med vedtatte retningslinjer og strategi. En åpen og solid styringsstruktur gir tillit og legger grunnlaget for at AF Gruppen skal nå sine mål og sikre langsiktig verdiskaping for investorer, ansatte, kunder og samfunnet ellers.

GOV-1 ▸

Gt GOV-1 ▸

Bærekraftsstyring

Styret følger en fireårig syklus i sitt strategiarbeid. I 2024 ble det utarbeidet en ny strategi for perioden 2025–2028. Strategien bygger på styrets og ledelsens vurdering av selskapets risikoprofil, og viderefører ambisjonene fra tidligere om sikkerhet, lønnsomhet og vekst. Strategien adresserer de fleste av AFs vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. Strategien er nærmere beskrevet i årsrapporten fra side 24, samt i den enkelte standard for bærekraftsrapportering.

Styret vurderer løpende behovet for bruk av utvalg. For rapporteringsåret har styret hatt to utvalg: Revisjonsutvalget og kompetanse- og godtgjørelsesutvalget.

Revisjonsutvalget er et saksforberedende og rådgivende organ for styret i saker som gjelder lovfestet revisjon og attestasjon, bærekraftsrapportering og finansiell rapportering, inkludert den ESEF-merkede årsrapporten og gjennomføringen av dobbel vesentlighetsanalyse. Revisjonsutvalget skal også behandle ledelsens plan og oppsummering av risikostyring og internkontroll over finansiell rapportering og bærekraftsrapportering. Utvalget består av tre aksjonærvalgte styremedlemmer: Kristian Holth (leder), Hege Bømark og Hilde Kristin Herud. Alle medlemmene tilfredsstiller allmennaksjelovens krav til uavhengighet.

Kompetanse- og godtgjørelsesutvalget er et saksforberedende og rådgivende organ for styret i saker som gjelder lønn og annen godtgjørelse for ledende personer samt all aksjebasert avlønning i AF Gruppen ASA. Utvalget utarbeider forslag til retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som motiverer og bidrar til langsiktig verdiskaping. Utvalget skal også utarbeide forslag til lønn og annen godtgjørelse til konsernsjef og følge opp AF Gruppens overordnede arbeid med kompetanse- og lederutvikling. Utvalget består av fire aksjonærvalgte styremedlemmer: Morten Grongstad (leder), Marianne G. Ebbesen, Saloume Djoudat og Erik T. Veiby.

Les mer om styrets ansvar i Eierstyring og selskapsledelse.

Styrets kompetanse

Styremedlemmene har en variert bakgrunn innen utdanning og yrkeserfaring, og er sammensatt for å ivareta aksjonærfellesskapets interesser og selskapets behov for kompetanse og kapasitet, herunder vesentlige bærekraftstemaer. Flere av styremedlemmene har lang operasjonell erfaring fra tilsvarende prosjektvirksomhet som AF og har gjennom dette opparbeidet seg relevant kompetanse om vesentlige bærekraftstemaer.

Innføringen av CSRD medfører et utvidet formelt ansvar for styret, og ledelsens oppfølging av direktivet har vært behandlet i styret og revisjonsutvalget ved flere anledninger gjennom rapporteringsåret. De nye standardene for bærekraftsrapportering er et nytt og komplekst regelverk som krever en ny form for kompetanse. Revisjonsutvalget og øvrige styremedlemmer har relevant kompetanse fra ledelse av bærekraftsprosjekter, ISO-sertifiseringer, seminarer, konferanser, samt styreerfaring fra andre selskap som blir omfattet av det samme direktivet som AF Gruppen. Ledelsens gjennomgang av sentrale prosesser i rapporteringsåret som blant annet dobbel vesentlighetsanalyse, løpende arbeid med utarbeidelse av rapportering og natur- og klimarisikoanalyse har også bidratt til å øke styrets kompetanse.

Revisjonsutvalget har hatt en særlig viktig rolle gjennom 2024 i å forberede styrets kvalitetssikring av AF Gruppens første rapport i tråd med CSRD. Organisering og internkontroll, GAP-analyse, attestasjonsprosess og dobbel vesentlighetsanalyse er eksempler på saker som har vært behandlet i revisjonsutvalget. Revisjonsutvalgets medlemmer har deltatt på bærekraftsrelaterte kurs og seminarer som er spesifikt knyttet til CSRD og ESRS.

Ytterligere informasjon om styremedlemmene finnes på 70 og 71.

GOV-1 ▸ Ledelsens rolle

Ledelsens sammensetning

Gt GOV-1 ▸

Bærekraftsstyring

KONSERNLEDELSEN

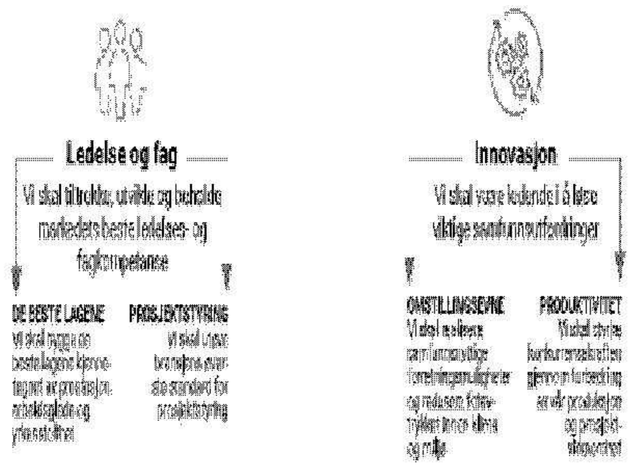
Navn	Tittel	Ansvarsområde
Amund Tofthun	Konsernsjef	Operativt hovedansvar
Anny Ølen	Konserndirektør	Finans
Bård Frydenlund	Konserndirektør	Sverige og Betonmast
Erik Wiesel	Konserndirektør	Energi og Miljø og Bygg
Geir Flåtø	Konserndirektør	Anlegg og Eiendom
Tormod Solberg	Konserndirektør	Bygg
Lars Myhre Hjelmeset	Konserndirektør	Offshore

Det er seks menn og én kvinne i AF Gruppens konsernledelse. Ledelsens kjønnsindikator er dermed 0,17 (kvinner/menn).

Ledelsens ansvar

Styret har øverste ansvar for samfunnsansvar i AF, men det operative ansvaret ligger hos konsernsjef Amund Tofthun og følger hans linjeledelse, der hver konserndirektør har ansvaret for respektive virksomhetsområder. Vesentlige bærekraftrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter identifiseres og håndteres av konsernledelsen med forankring i styret.

AF Gruppen har to strategiske initiativ som skal styrke vår evne til måloppnåelse; Ledelse og fag og Innovasjon. I forbindelse med operasjonalisering av strategien er det opprettet egne styringsgrupper for de strategiske initiativene med representanter fra konsernledelsen og relevante stabsfunksjoner. Det er i de strategiske dokumentene angitt forventninger til hvordan de strategiske initiativene skal svares ut i forretningsplanen til den enkelte forretningsenhet. Innholdet i forretningsplanene skal understøtte konsernets mål og krav innenfor lønnsom vekst, etterlevelse av forretningsmodellen, og strategiske initiativ. Det stilles i tillegg krav om at forretningsenheter og prosjekter organiseres med tilstrekkelig kompetanse innen vesentlige bærekraftstemaer.

Ledelsens kompetanse

Konsernledelsen har i gjennomsnitt 20 års erfaring fra AF Gruppen og har gjennom dette opparbeidet seg relevant operativ erfaring om vesentlige bærekraftstemaer, blant annet ledelse av bærekraftsprosjekter, oppfølging av HMS, klima- og miljøkrav, samt oppfølging og operasjonalisering av konsernets strategi.

GOV-1 ▸

Gt GOV-1 ▸

Bærekraftsstyring

Konserndirektør Finans Anny Ølen har et særskilt ansvar for AFs bærekraftsrapportering. Prosjektgruppen som har hatt ansvar for implementering av bærekraftsrapportering etter CSRD har rapportert til Konserndirektør Finans. Sentrale forhold har blitt behandlet i konsernledelsen ved behov. Prosjektgruppens gjennomgang av sentrale prosesser som blant annet dobbel vesentlighetsanalyse, løpende arbeid med utarbeidelse av bærekraftsrapportering og natur- og klimarisikoanalyse har også bidratt til å øke konsernledelsens kompetanse innen et nytt fagfelt.

Utfyllende informasjon om konsernledelsen finnes på side 68 og 69.

GOV-2 ▸

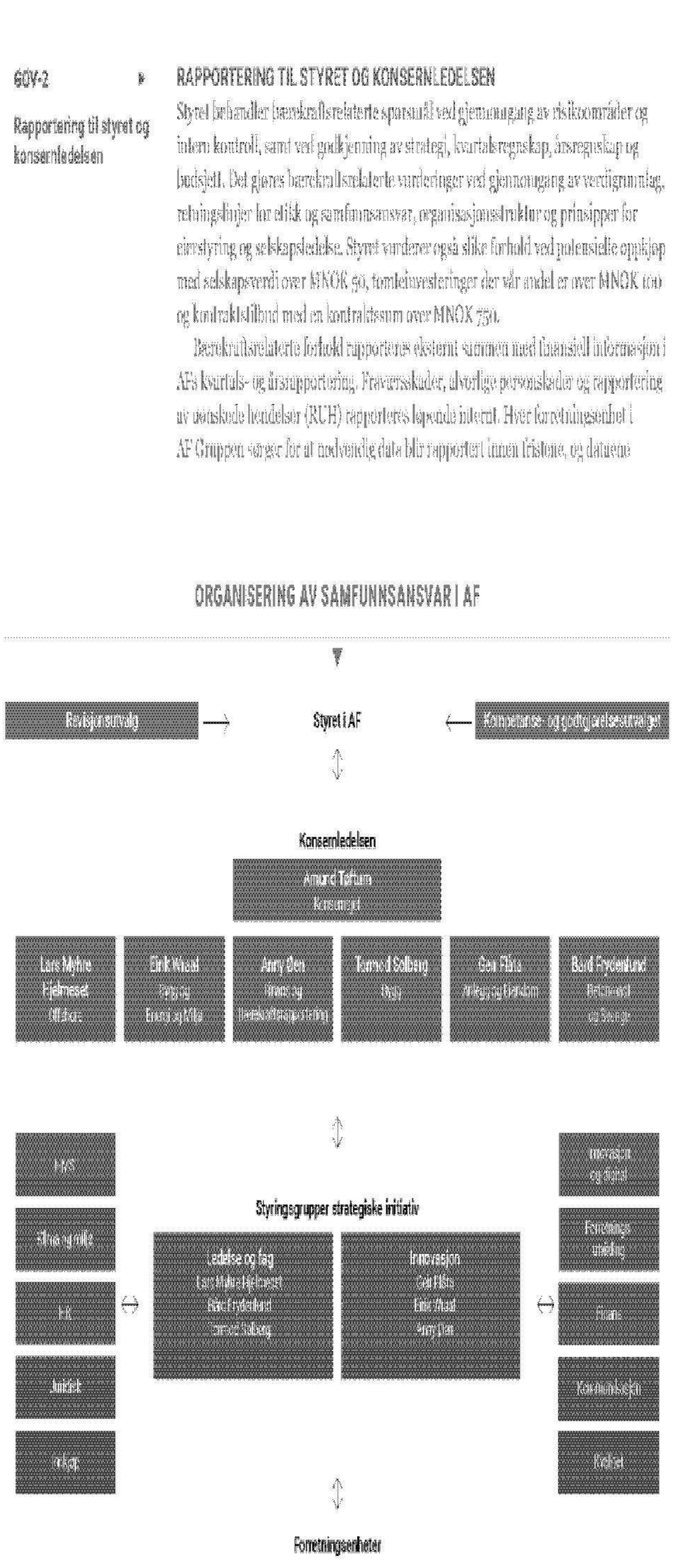
Rapportering til styret og konsernledelsen

RAPPORTERING TIL STYRET OG KONSERNLEDELSEN

Styret behandler bærekraftsrelaterte spørsmål ved gjennomgang av risikoområder og intern kontroll, samt ved godkjenning av strategi, kvartalsregnskap, årsregnskap og budsjett. Det gjøres bærekraftsrelaterte vurderinger ved gjennomgang av verdigrunnlag, retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, organisasjonsstrukturer og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Styret vurderer også slike forhold ved potensielle oppkjøp med selskapsverdi over MNOK 50, tomteinvesteringer der vår andel er over MNOK 100 og kontraktstilbud med en kontraktssum over MNOK 750.

Bærekraftsrelaterte forhold rapporteres eksternt sammen med finansiell informasjon i AFs kvartals- og årsrapportering. Fraværsskader, alvorlige personskader og rapportering av uønskede hendelser (RUH) rapporteres løpende internt. Hver forretningsenhet i AF Gruppen sørger for at nødvendig data blir rapportert innen fristene, og datauttak

ORGANISERING AV SAMFUNNSANSVAR I AF

GOV-2

Rapportering til styret og konsernledelsen

oppsummeres og rapporteres videre til konsernledelsen. Målbrudd knyttet til klima og miljø og sosiale forhold rapporteres til konsernledelsen og styret kvartalsvis.

I forbindelse med operasjonaliseringen av AF Gruppens strategi følges bærekraftsrelaterte forhold opp i egne styringsgrupper ledet av representanter fra konsernledelsen. Sentrale forhold knyttet til bærekraft løftes inn i styringsgruppene for diskusjon og tas videre til resten av konsernledelsen ved behov. Årlig vurderer styret om de mål og retningslinjer som følger av strategien er dekkende, godt operasjonalisert og kommuniserbare for ansatte og andre interessenter.

Konsernledelsen overvåker status på strategisk måloppnåelse gjennom kvartalsvis rapportering av sentrale nøkkelindikatorer. I forbindelse med risikogjennomgang av tilbud med kontraktssum over MNOK 100 skal prosjektenes risiko beskrives og mulige tiltak for å minimere risiko gjennomgås. Dette inkluderer vesentlige bærekraftsrelaterte forhold hvis det er relevant. Dette gjelder også kontrakter med lavere kontraktssum dersom risikobildet eller andre forhold tilsier det. De enkelte forretningsenhetene i AF har ansvar for å følge opp bærekraftsrisiko som en del av den daglige drift, og bidra til måloppnåelse av konsernstrategien med relevante tiltak.

Alle vesentlige bærekraftsrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter har vært adressert i konsernledelse og styret gjennom 2024. I 2024 har AF både fullført forrige strategiperiode, og utformet ny strategi for de neste fire årene. Evaluering av mål fra forrige strategiperiode og utarbeidelse av strategi for neste periode knyttet til vesentlige bærekraftstemaer har derfor vært en sentral sak for både styret og konsernledelsen. Tabellen under viser hvordan bærekraftsrelaterte temaer har vært behandlet formelt gjennom rapporteringsperioden. Disse temaene behandles også løpende ved behov og gjennom rapportering av uønskede hendelser.

BEHANDLING AV BÆREKRAFTSRELATERTE TEMAER GJENNOM RAPPORTERINGSPERIODEN

	Styret		Konsernledelsen	
	Årlig	Kvartalsvis	Årlig	Kvartalsvis
Dobbel vesentlighetsanalyse				
E1 Klimaendringer				
E4 Biologisk mangfold og økosystemer				
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi				
S1 Egen arbeidskraft				
S2 Arbeidere i verdikjeden				
G1 Virksomhetsstyring				

GOV-3

EU GOV-3

Insentivordninger

INSENTIVORDNINGER

AF Gruppen har ikke direkte insentivordninger knyttet til bærekraftsrelaterte mål, dette gjelder også for klimarelaterte mål. AF er av den oppfatning at eksisterende retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende personer bidrar til at vi realiserer vår forretningsstrategi, ivaretar våre langsiktige interesser og opprettholder og utvikler vår økonomiske bærevne på en hensiktsmessig måte. Insentivordningene er nærmere beskrevet i note 7 – Lønnskostnader og note 33 – Ytelser til ledende ansatte i konsernets årsregnskap, samt i Rapport om godtgjørelse til ledende personer.

GOV-4

Aktsomhetsvurderinger

AKTSOMHETSVURDERINGER

En aktsomhetsvurdering er en prosess som gjennomføres for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan en håndterer eksisterende og potensielle negative konsekvenser av sin virksomhet.

AF stiller krav til at hele verdikjeden skal overholde grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. AF Gruppen er underlagt åpenhetsloven og rapporterer på aktsomhetsvurderinger og konsekvenser for konsernet i et eget særtrykk. Dette offentliggjøres på AF Gruppens hjemmesider. AF Gruppen følger OECD sine retningslinjer for flernasjonale selskaper, som er en anerkjent og anbefalt modell for aktsomhetsvurdering.

I tabellen under viser vi hvordan og hvor anvendelsen av de viktigste aspektene av aktsomhetsvurderinger er reflektert i vår bærekraftrapport for å gi en forståelse av hvordan dette gjennomføres i praksis. AF Gruppen har kommet lengst med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og har foreløpig ikke tilsvarende rutiner for aktsomhetsvurderinger når det gjelder klima- og miljørelaterte forhold.

SENTRALE ELEMENTER I AKTSOMHETSVURDERINGEN	REFERANSE
a) Aktsomhetsvurdering i styring, strategi og forretningsmodell	GOV-1 GOV-2 SBM-1
b) Dialog med berørte interessenter i sentrale steg i aktsomhetsvurderingen	SBM-2 IRO-2 S2-2 S2-3
c) Identifisere og vurdere negative påvirkninger	SBM-3 IRO-1
d) Iverksette tiltak for å håndtere negative påvirkninger	S2-4
e) Rapportering og måling av effekten av disse tiltakene	S2-5

GOV-5

Risikostyring og internkontroll

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

AF har omfattende systemer for internkontroll og risikohåndtering. Det er styrets ansvar å påse at AF Gruppen har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring, og føret tilsyn med vesentlige bærekraftstemaer. Systemene gjennomgås årlig både av revisor og styrets revisjonsutvalg, og vår eksterne revisor har for første gang gjennomført en attestasjon av bærekraftsrapporten. Dette inkluderer også gjennomgang av identifiserte forbedringspunkter knyttet til AFs risikostyring og internkontroll. I forbindelse med forberedelser til rapportering etter CSRD ble det etablert en egen prosjektgruppe som har rapportert til Konserndirektør Finans. Prosjektgruppen har vært ledet av Bærekraftsdirektør og har inkludert representanter fra konsernstabene klima og miljø, HMS, HR, innkjøp og juridisk, kommunikasjon og konsernfinans. Dette har i praksis fungert som et bærekraftsnettverk, og har sikret at AF har etablert tydelige ansvarsforhold, prosesser og systemer knyttet til utarbeidelse av rapportering.

GOV-5

Risikostyring og internkontroll

Internkontroll er en kontinuerlig prosess som utføres i alle deler av organisasjonen. AF Gruppens internkontroll skal gi rimelig grad av sikkerhet for:
- Målrettet og kostnadseffektiv drift
- Pålitelig ekstern regnskaps- og bærekraftsrapportering
- Overholdelse av gjeldende lover og regler

EUs bærekraftsdirektiv og lovpålagte krav til rapportering stiller krav til nye systemer og rutiner. Relevante fagavdelinger er ansvarlige for datainnsamling, og det er en egen enhet i konsernstab som har ansvar for kvalitetssikring og etterlevelse av de nye lovkravene. Våre rapporterte data skal være pålitelige og nøyaktige, og forbedring i kvalitet og nøyaktighet av data knyttet til våre strategiske mål vil fremover prioriteres.

De nye og utvidede rapporteringskravene innen bærekraft medfører også økt behov for å integrere bærekraftsdata og finansielle data. AFs taksonomirapportering er et godt eksempel på behov for omfattende tverrfaglig samarbeid mellom de som sitter på informasjon om finansielle data og de som har kunnskap om klima- og miljørelaterte forhold i det enkelte prosjekt.

For presenterte data der det er stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for rapporterte data, har vi gitt ytterligere informasjon i tilknytning til det enkelte datapunkt.

SENTRALE FORHOLD OG RISIKO KNYTTET TIL INTERNKONTROLL OVER BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Manuell innsamling av data

På enkelte områder er det behov for manuell innsamling av data. AF Gruppen har som følge av dette spesielt fokus på prosesser og kontroller for kvalitetssikring av denne type data.

Estimater

Utfordringer med tilgang på data medfører behov for utarbeidelse av estimater. Dette kan skyldes at datasene ikke eksisterer eller at det er urimelig for ressurskrevende å innhente datasene. I disse tilfellene vil rapporteringen utarbeides som et beste estimat basert på sekundærdata og tilgjengelig informasjon. Vesentlige estimater og sentrale forutsetninger utarbeides av relevant fagavdeling og kvalitetssikres av en egen enhet i konsernstab.

Verdikjedeinformasjon

Rapportering etter EUs bærekraftsdirektiv innebærer behov for innsamling av data fra vår verdikjede. Aktører i verdikjeden kan bruke forskjellig metoder for innsamling av sine data og kvaliteten på datasene kan variere. I tillegg har vi ikke nødvendigvis samme innsikt i internkontroll og interne prosesser hos andre aktører i vår verdikjede. Dette kan gjøre det utfordrende å sammenligne og konsolidere informasjon på en konsistent måte. Det pågår flere bransjeinitiativer knyttet til koordinering av arbeidet og standardisering av datainnsamling.

Skjønn knyttet til tolkning av regelverk

De nye lovpålagte standardene er komplekse, og det eksisterer lite praksis på området. Innen flere områder er det behov for å utøve skjønn, og uten klare retningslinjer kan krav tolkes ulikt. Sammenligbarhet av selskapers bærekraftsrapportering vil etter vår vurdering være krevende de kommende årene, og forutsetter at brukere av rapporteringen har en grunnleggende forståelse for det nye regelverket.

SBM-1

Strategi, forretningsmodell og verdikjede

STRATEGI, FORRETNINGSMODELL OG VERDIKJEDE

Beskrivelse av AF Gruppens virksomhetsområder og tjenester

AF Gruppen er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern med syv operasjonelle virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore. AF Gruppen hadde per 31.12.2024 5 648 ansatte. Fordelingen av ansatte per land er vist under S1-6 og gjennomsnittlig antall årsverk per land er vist i årsregnskapet, note 7 Lønnskostnader. Se mer informasjon om AF Gruppens virksomhetsområder i den første delen av årsberetningen og i note 4 Segmentinformasjon.

INNTEKTER PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige/ Elim/GAAP	Total
Totale inntekter	9 590	8 081	4 367	23	1 510	5 399	1 081	213	30 638

EU-kommisjonen har ikke vedtatt sektorklassifiseringsstandarden SEC i og i forbindelse med forenklingspakke som er foreslått er det usikkert hvorvidt disse standardene implementeres. Vi oppgir derfor ikke våre inntekter fordelt per sektor.

Anlegg

AF er en av Norges største anleggsentreprenør og prosjektporteføljen inkluderer vei, bane, bru, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, rehabiliteringer og nybygg av betongkonstruksjoner, kraft og energi, samt landanlegg for olje og gass.

Bygg

AF leverer entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Tjenestene spenner fra prosjektering til nybygg og rehabilitering av eksisterende bygg. Bygg omfatter den norske byggevirksomheten utenom Betonmast og er i hovedsak lokalisert på Østlandet og i Bergensregionen.

Betonmast

Betonmast er en byggentreprenør med virksomhet i de største markedene i Norge. Prosjektporteføljen omfatter alt fra større boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast har også en eiendomsportefølje i Norge og Sverige.

Eiendom

AF utvikler, prosjekterer og gjennomfører bolig- og næringsprosjekter i Norge, og aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen, og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet.

Energi og miljø

AF tilbyr energieffektive løsninger for bygg og industri, og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og materialgjenvinning. I AFs miljøparker, Rinnul, Jelsen og Nes, sorteres, renses og resirkuleres forurenset masse.

Sverige

AFs svenske virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom og riving er samlet i virksomhetsområdet Sverige. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Stockholm, Mälardalen, Sør-Sverige og Göteborg.

Offshore

AF har et variert tjenestespekter mot maritim virksomhet, havvind og olje- og gassektoren. Tjenestene spenner fra fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner til nybygg og modifikasjon av systemer for klimakontroll (HVAC). AF har et moderne anlegg for miljøsanering i Vats.

SBM-1 ▸ **Strategi, forretningsmodell og verdikjede**

Strategiprosess og mål

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tatt involvering av sentrale interessenter for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Fagressurser i våre selskap har kommet med innspill gjennom relevante forum, prioriteringer og innspill har vært diskutert med direktørene for selskapene i hele konsernet gjennom flere ledergruppemøter, og forslag til målformuleringer har vært testet på utvalgte ledergrupper i AF sine selskap. I tillegg har fagressurser i konsernstaben vært tatt på utarbeidelse av analyser og underlag til konsernledelsens strategisamlinger gjennom høsten, og kommet med konkrete anbefalinger om mål for neste strategiperiode. Strategien for essentielle bærekraftstemaer er beskrevet i den enkelte standard. Fremtiden vil kreve at vi evner å omstille oss, både for det grønne skiftet og for økt produktivitet. Sikker og kontrollert gjennomføring av prosjekter er viktigere enn noen gang. Vi mener vi er godt posisjonert for å fortsatt vinne jobber i våre markeder.

SBM-1 ▸ **Beskrivelse av sentrale verdikjeder**

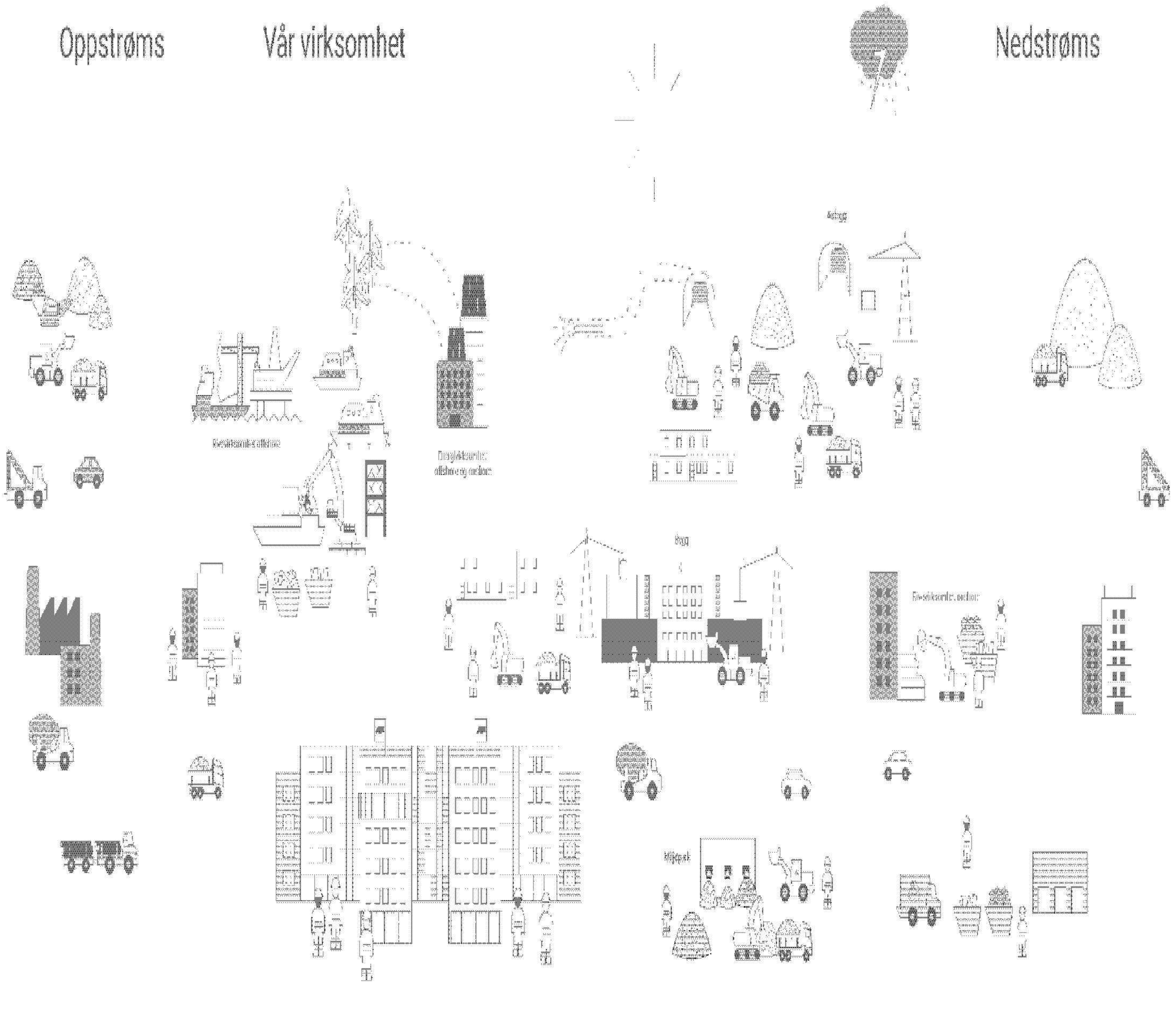
Dobbel vesentlighetsanalyse ble gjennomført med en inndeling i det som er vurdert som AF Gruppens sentrale verdikjeder, og gjennom dette har vi analysert relevante aktører, samt aktiviteter som gjennomføres og geografisk lokasjon. Vi har spesielt sett på de områdene vi mener det er størst sannsynlighet for å identifisere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. De sentrale verdikjedene er gjennomgått med representanter fra relevante forretningsenheter i AF. Oversikten under og illustrasjonen på de neste sidene beskriver og illustrerer de viktigste stegene i verdikjedene, men gir ikke en uttømmende oversikt.

BESKRIVELSE AV SENTRALE VERDIKJEDER

Verdikjede	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
Anlegg	- Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis sand, sement, grus, bitumen, stål og pukk. - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis betong, armering, sprengstoff, drivstoff og anleggsmaskiner. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	Dekker AF Gruppens portefølje innen anleggsmarkedet, både i Norge og Sverige. Se beskrivelse av virksomhetsområdene Anlegg og Sverige.	- Sluttbehandling av solgte produkter: Behandling avhenger av type materiale, forskriftskrav og kontraktskrav. Betong og asfalt kan benyttes som fyllmateriale i prosjektet eller i andre infrastrukturprosjekter, betong kan knuses til grus og brukes som tilslag i ny betong, metaller fra gamle konstruksjoner kan brukes på nytt og jord og fyllmasse kan brukes i andre prosjekter.
Bygg	Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis sand, sement, grus, bitumen, stål, isolasjonsmateriale og tre. - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis betong, armering, gips, konstruksjonsvirke, prefabrikkerte baderom, glass og fasade. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer - Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	Dekker entreprenørtjenester for boliger, offentlige bygg og næringsbygg i Norge og Sverige. Se beskrivelse av bygg i virksomhetsområdene Bygg, Betongmast og Sverige. AFs egen eiendomsvirksomhet er for enkelte prosjekter oppdragsgiver. Viser til beskrivelse av virksomhetsområdene Betongmast, Eiendom og Sverige.	Rivir av bygg - Sluttbehandling av solgte produkter: Behandling avhenger av type materiale, forskriftskrav og kontraktskrav. Betong og asfalt kan benyttes som fyllmateriale på tomta eller i andre prosjekt. Tegl kan gjenbrukes hvis de er i god stand og fri for skadelige stoffer, metaller fra gamle konstruksjoner kan brukes på nytt eller smeltes og gå inn i ny produksjon, og rent trevirke kan ombrukes eller bearbeides til nye produkter.
Energivirksomhet	- Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis stål, plast, metaller, syntetiske materialer og elektroniske komponenter. - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis prefabrikkerte elementer, ventilasjon, elektro, systemer for klimakontroll og HVAC-utstyr. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer - Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	Energieffektive løsninger for bygg og industri på land, samt marin sektor. Se beskrivelse av energivirksomheten i virksomhetsområdene Energi og Miljø, samt energivirksomhet i marin sektor i Offshore.	- Sluttbehandling av solgte produkter: Mange komponenter kan resirkuleres. Stål og aluminium kan smeltes om og brukes i nye produkter. Ikke-ferrøse typer plast kan gjenvinnes og være en del av et nytt produkt.
Miljøparker	- Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til varer innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis stål, plast, gummi og syntetiske materialer - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis drivstoff, service- og slitedeler, fellingskjemikalier og maskinfilter. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer - Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	AFs miljøparker Rimol, Jelsen og Ikles. Se beskrivelse av virksomhetsområdet Energi og Miljø.	- Prosessering og bearbeiding av solgte produkter. Solgte produkter som pukk og grus selges primært til betongprodusenter som tilslag til ny betongproduksjon.
Rivevirksomhet onshore	- Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til viare innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis metall, stål og kjemikalier. - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis drivstoff, anleggsmaskiner og innkjøp knyttet til sanering. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer - Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	Miljøsanering og riving på land. Se beskrivelse av virksomhetsområdene Energi og Miljø og Sverige.	- Prosessering og bearbeiding av solgte produkter: dekonstruert stål sendes for omsmelting og produksjon av nytt stål.
Rivevirksomhet offshore	- Prosjektering og rådgivning - Råvarer knyttet til innkjøp, direkte eller indirekte via leveranser fra underentreprenører. Eksempelvis metall, kjemikalier og stål. - Innkjøp av materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis drivstoff, fartøy, RAT-utstyr, kjemikalier til renseprosesser og løfteutstyr. - Transport og logistikk av innkjøpte materialer og innsatsfaktorer - Underentreprenører bidrar i gjennomføring av AFs aktiviteter	Fjerning og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. Se beskrivelse av virksomhetsområdet Offshore.	- Prosessering og bearbeiding av solgte produkter: dekonstruert stål sendes for omsmelting og produksjon av nytt stål. - Bruk av solgte produkter: Offshore Decom har et eget forskningsprosjekt knyttet til oppsirkulering av stålstrukturen som skal benyttes direkte inn i nye bygg- og anleggsprosjekter.
Felles for verdikjedene	Innkjøp av tjenester som eksempelvis finans- og banktjenester, pensjon, kurs og ekstern advokatbistand, samt fly, bil, helikoptertransport (offshore) og kollektivtransport knyttet til forretningsreiser og pendling.	AFs stabsfunksjoner leverer tjenester knyttet til HMS, HR, juridisk, innkjøp, kvalitet, digitalisering, forretningsutvikling, kommunikasjon og finans.	- Oppdragsgivere: Private og offentlige - Avfallshåndtering og transport.

SBM-1 ▸

Strategi, forretningsmodell og verdikjede

OPPSTRØMS

E1 Klimaendringer

- Tilpasning til klimaendringer
- Begrensning av klimaendringer
- Energiforbruk

E4 Biologisk mangfold og økosystemer

- Arealbrukendringer
- Utnyttelse av naturressurser
- Forurensende skadelige utslipp
- Økosystemtjenester

E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi

- Ressursbruk
- Avfall

S2 Arbeidstakere i verdikjeden

- Tryggeansettelse
- Arbeidstid
- Tilstrekkelig lønn
- Helse og sikkerhet
- Inkludering
- Balanse mellom arbeid og privatliv
- Ordentlige boforhold, vann og sanitære forhold

G1 Virksomhetsstyring

- Leverandørskjetter
- Relasjoner med leverandører

VÅR VIRKSOMHET

E1 Klimaendringer

- Tilpasning til klimaendringer
- Begrensning av klimaendringer
- Energiforbruk

E4 Biologisk mangfold og økosystemer

- Arealbrukendringer
- Utnyttelse av naturressurser
- Forurensende skadelige utslipp
- Vannforbruk
- Landforringelse og jordforsegling
- Økosystemtjenester

E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi

- Ressursbruk
- Produkter og tjenester
- Avfall

S1 Egne arbeidstakere

- Tryggeansettelse
- Arbeidstid og balanse mellom arbeid og fritid
- Likelønn og lønnsnivå
- Helse og sikkerhet
- Mangfold og likestilling
- Opplæring og kompetanseutvikling
- Inkludering

G1 Virksomhetsstyring

- Ledelsesstrukturer
- Vern av varslere
- Relasjoner med leverandører
- Korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet
- Informasjonssikkerhet

NEDSTRØMS

E1 Klimaendringer

- Tilpasning til klimaendringer
- Begrensning av klimaendringer
- Energiforbruk

E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi

- Ressursbruk
- Avfall

S2 Arbeidstakere i verdikjeden

- Arbeidstid
- Tilstrekkelig lønn
- Helse og sikkerhet
- Tvangsarbeid
- Ordentlige boforhold, vann og sanitære forhold

G1 Virksomhetsstyring

- Leverandørskjetter
- Relasjoner med leverandører

SBM-2 ▸

Dialog med interessenter

DIALOG MED INTERESSENTER

AF er gjennom vår daglige drift i kontinuerlig dialog med våre interessenter, både interne og eksterne. Denne dialogen gir oss verdifull informasjon om forventninger og krav fra interessentene, og er avgjørende for vår måloppnåelse og verdiskaping.

AFs viktigste interessenter

MEDARBEIDERE

Dyktige medarbeidere er de viktigste bidragsyterne til AF Gruppens måloppnåelse. Det er kamp om kvalifiserte ressurser, prosjektene blir større og mer komplekse, og omstilling til en grønn og bærekraftig økonomi krever kloke hoder.

KUNDER OG LEVERANDØRER

Skal vi lykkes må AF være den foretrukne samarbeidspartneren. Vi skal bygge langsiktige relasjoner basert på tillit, presisjon og lojalitet med de kunder og leverandører som har størst potensial for gjensidig verdiskaping.

EIERE

AF Gruppen skal over tid gi aksjonærene en konkurransedyktig avkastning i forhold til sammenlignbare investeringsalternativer. Medeierskap er i tillegg en del av AF-kulturen og i oppkjøpsprosesser leter vi aktivt etter virksomheter der de ansatte ønsker å være med på eierskiftet.

SAMFUNNET OG KLIMAET

AF har et særlig ansvar der samfunnets utfordringer kan relateres til vår virksomhet. Vi skal gjennomføre prosjektene våre på en bærekraftig måte ved at all vår forretningsdrift skal følge etiske retningslinjer, lover og regler, og vi skal minimere vår negative påvirkning på klima og miljø.

Verdiskaping for våre interessenter

- En trygg arbeidsplass for våre medarbeidere og underentreprenører.
- Et godt arbeidsmiljø for våre medarbeidere samt mulighet for kompetanseutvikling og medeierskap.
- Prosjekter av høy kvalitet utarbeidet i samarbeid med kunder og leverandører.
- God avkastning for investorer gjennom utbytte og kursstigning.
- Bidrag til samfunnets klimakamp gjennom reduksjon av avfall og klimagasser som oppstår som følge av vår virksomhet.
- Leveranse av bærekraftige tjenester og produkter som er nødvendige for samfunnet.

SBM-2 ▸

Dialog med interessenter

Oversikten på neste side viser AFs dialog med sentrale interessenter, hvordan dette er organisert, formålet med det og hvilke temaer som er spesielt viktige for våre interessenter. Synspunktene til våre interessenter følges opp og adresseres gjennom organisatoriske tilpasninger, strategiprosess og tiltak i konsernet, og i det enkelte prosjekt, etter behov.

Det er i hovedsak den løpende dialogen som er lagt til grunn i dobbel vesentlighetsanalyse og i prosessen med å identifisere påvirkninger, risikoer og muligheter. GOV-4 gir henvisning til dialog med berørte interessenter i våre aktsomhetsvurderinger.

Konsernintern nettverksorganisasjon skaper arenaer for samarbeid og erfaringsoverføring på tvers av enhetene samler viktig innsikt fra våre medarbeideres møter med eksterne interessenter i det enkelte prosjekt. AFs styringsgrupper for de strategiske initiativene med representanter fra konsernledelsen og relevante stabsfunksjoner er også viktige funksjoner for å sikre at konsernledelsen får innsikt i hva våre interessenter er opptatt av. Tilbakemeldinger fra våre interessenter knyttet til bærekraftrelaterte påvirkninger videreformidles til konsernledelse og styret gjennom periodevis rapportering ved behov, og inkluderes i beslutningsunderlag til sentrale beslutningstakere i organisasjonen der dette er relevant.

For å oppnå konsern vekst skal AF Gruppen velge de riktige prosjektene, være den foretrukne samarbeidspartneren, tiltrekke, utvikle og beholde den beste kompetansen, og bidra til å løse samfunnets utfordringer. Viljen til kontinuerlig forbedring er sterk i AF, og verdiskapning for våre viktigste interessenter ligger til grunn for vår forretningsmodell.

Tilbakemeldingene fra interessentene spiller en viktig rolle inn i AFs strategiske arbeid. Dette har sammen med innsikt fra faglige rapporter, bransjestudier og offentlig tilgjengelig informasjon gitt viktig innsikt til AF Gruppens strategi mot 2028. Konsernstrategien vil videre operasjonaliseres gjennom forretningsenhetenes forretningsplaner, og løpende dialog med våre viktige interessenter vil ivaretas også gjennom denne delen av strategiprosessen.

SBM-2 ▸ INTERESSENTDIALOG

Dialog med interessenter

Interessentgruppe	Temaer som er spesielt viktige	Arenaer for dialog	Jevnlig eller ved behov	Årlig eller hvert andre år	Formål
Aksjonærer	- Virksomhetsstyring - Bærekraftig verdiskaping - Åpenhet og rapportering - Langsiktighet	Delårsrapporter, årsrapporter og kvartalspresentasjoner			- Tilrettelegge for utøvelse av aksjonærrettigheter - Sikre at markedet har et riktig og fullstendig bilde av konsernets finansielle og forretningsmessige stilling samt hvorvidt selskapets operasjonelle og strategiske målsettinger nås. - Tiltrekke potensielle nye investorer - Sikre at alle har lik tilgang på informasjon - Sikre etterlevelse av lover og regler
		Børs- og pressemeldinger			
		Dialog med ratingbyråer			
		Investor- og analytikermøter			
		Generalforsamling			
Ansatte	- Godt arbeidsmiljø - Sikkerhet - Ledelses-, kompetanse- og karriereutvikling - Klima og miljø - Nettverksbygging og erfaringsdeling - Entreprenørånd - Mangfold og likestilling - Konkurransedyktig lønn - Balanse mellom arbeid og fritid - Ryddige arbeidsforhold - Lønnsomhet - Eierskap	Lederopplæring og lederutviklingsprogram			- Bidra til et godt arbeidsmiljø - Kompetanseutvikling - Skape en trygg arbeidsplass - Erfaringsutveksling mellom våre ansatte - Tilrettelegge for arbeidstakeres fagorganisering - Sikre motiverte medarbeidere og robust organisering - Gi alle like muligheter - Tiltrekke, utvikle og beholde markedets beste ledelses- og fagkompetanse - Sikre rett til varsling av kritikkverdige forhold
		HR forum			
		HMS forum			
		Klima- og miljøforum			
		Innkjøpsforum			
		Medarbeidersamtaler og tilfredshetsundersøkelser			
		Fagforeninger			
		Bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg			
		Ansattrepresentanter i styret			
		Varslingsutvalg			
		Mangfoldsprosjekt			
		Bedriftshelsetjeneste			
		Intranett			
		Sluttundersøkelser og -intervjuer			
		Fysiske kurs og digitale kurs via Motimate			
Kunder og leverandører	Fagkompetanse - Tillit, prestasjon og lojalitet - Løsningsorientering og behovsforståelse Effektivitet og innovative løsninger - Klima og miljø - Sikkerhet og etikk - Seriøsitet og rettferdig konkurranse - Finansiell soliditet	Individuelle kunde- og leverandørmøter			Sørge for at vi er en foretrukken samarbeidspartner og at vi samarbeider med kunder og leverandører som deler vår grunnleggende og kompromissløse holdning til sikkerhet og etikk. - Sikre produktive samarbeid i tidligfase Utvikling av nødvendig bæreevnedata Verdiskapende samarbeid for alle parter
		Seminarer og arrangementer			
		Tilbuds- og innkjøpsprosesser			
		Kunde- og leverandørundersøkelser			
		Leverandørdagen			
		Interne revisjoner og leverandørevaluering			
		Forum Alcoin			
		Vernerunder på prosjektene			
Finans-institusjoner	- Virksomhetsstyring - Finansiell soliditet - Åpenhet og rapportering	Seminarer og møtevirksomhet	Etterlevelse av rapporteringskrav - Sikre godt samarbeid - Sørge for langsiktige finansieringsrammer som gir handlefrihet i gjennomføringen av AF s vekststrategi.		
		Inngåelse av finansieringsavtaler, herunder også bærekraftslinket lånefasilitet			
		Perioderapportering			
Bransjen	- Sammenlignbarhet og tolkning av rapporteringskrav - Helse og sikkerhet - Seriøsitet i bransjen - Klima- og miljørelaterte temaer - Grunnleggende menneskerettigheter	Medlemsorganisasjoner og diverse nettverk som:	Bidra til tilstrekkelig kompetanse i bransjen - Samarbeid om; - bransjens klima- og miljøpåvirkning - sikkerhetsarbeid - økt innovasjon - mangfold og likestilling - Møte fremtidens utfordringer - Bidra til en effektiv, bærekraftig og attraktiv bransje		
		- Grønn Byggallianse			
		- Grønn Anleggssektor			
		- Næringsklyngen Construction City Cluster			
		- Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg (EBA) hvor flere av AFs datterselskaper er medlemmer			
		- Diversitas			
		- Sammen 2030			
		- Bygg Arena Arendal			
		- Færdplan: Bygg og anleggsindustrien			
Samfunn	- Åpenhet - Etterlevelse av lover og regler - Samfunnsnyttige tjenester, bygg og infrastruktur - Omstilling til et lavutslippssamfunn - Bærekraftig økonomisk vekst - Sikkerhet	Erfaringsdeling via digitale kanaler og plattformer	- Ivareta omdømme - Skape tillit - Levere samfunnsnyttige prosjekter - Sikre etterlevelse av lover og regler - Bidra til en attraktiv og bærekraftig bransje		
		Konferanser og seminarer			
		Bygge- og reguleringsprosesser			
		Dialog med sentrale og lokale myndigheter			
		Rekrutteringsprosesser og dialog med potensielle nye arbeidstakere			
		Tilstedeværelse og dialog med utdannings-institusjoner			
Klima og natur (stille interessent)	- Påvirkning på klima og miljø	Klima- og miljørapportering	- Forsterke positiv og minimere negativ påvirkning på våre omgivelser - Levere produkter og tjenester som bidrar til lavere forbruk av energi og andre knappe ressurser - Sikre at AF har tilstrekkelig kompetanse på dette området		
		Prosjektoppfølging			
		Gjennomgang av stortingsmeldinger, faglige rapporter og forskning			
		Klima- og miljøforum			
		Konferanser og seminarer			

IRO-1 ▸ **DOBBEL VESENTLIGHETSANALYSE**

Dobbel vesentlighetsanalyse

AF Gruppen har gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse for å komme frem til hvilke bærekraftstemaer som er vesentlige. Det doble vesentlighetsperspektivet har to dimensjoner: vesentlig påvirkning og finansiell vesentlighet. Et bærekraftstema anses som vesentlig dersom det oppfyller kriteriene for en eller begge dimensjoner.

Fra et påvirkningsperspektiv er et bærekraftstema vesentlig når virksomheten faktisk eller potensielt påvirker temaet positivt eller negativt, og påvirkningen er vesentlig. Påvirkningen skal vurderes mot virksomhetens egen drift og verdikjeden oppstrøms og nedstrøms.

Fra et finansielt perspektiv er et bærekraftstema vesentlig dersom det utløser, eller sannsynligvis vil utløse, betydelige økonomiske konsekvenser for virksomheten. Dette er tilfelle når et bærekraftstema medfører risikoer eller gir muligheter som kan få vesentlig påvirkning på virksomhetens utvikling, finansielle stilling, økonomiske resultater, kundestrømmer, tilgang til finansiering eller kapitalkostnad.

Rapporteringsstandardene har omfattende og detaljerte krav til hvordan en dobbel vesentlighetsanalyse skal gjennomføres. Prosessen er gjennomført i tråd med disse kravene og implementeringsveiledningen for gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse, og har bestått av følgende steg:

STEG A Forstå kontekst

Dobbel vesentlighetsanalyse ble gjennomført med en inndeling i sentrale verdikjeder for å identifisere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter for egne aktiviteter, samt oppstrøms og nedstrøms i vår verdikjede. Verdikjedene er beskrevet under SBM-1. Med bakgrunn i disse verdikjedene har vi analysert relevante aktører, samt aktiviteter som gjennomføres og geografisk lokasjon. Innsikt fra gjennomført prosess for aktsomhetsvurderinger knyttet til sosiale forhold har også vært benyttet i vurdering av sentrale verdikjeder. Vi har fokusert på de områdene vi mener det er størst sannsynlighet for å identifisere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter.

AF er gjennom vår prosjektvirksomhet i kontinuerlig dialog med interessenter, både interne og eksterne, og denne dialogen er lagt til grunn ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse, se nærmere beskrivelse under SBM-2. I tillegg er det i forbindelse med gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse gjennomført enkelte møter for å få innspill til påvirkninger, risikoer og muligheter, samt egne valideringsmøter med noen utvalgte aktører. Interessentdialogen inkluderer aktører som både blir påvirket positivt og negativt av AF's drift.

IRO-1 ▸

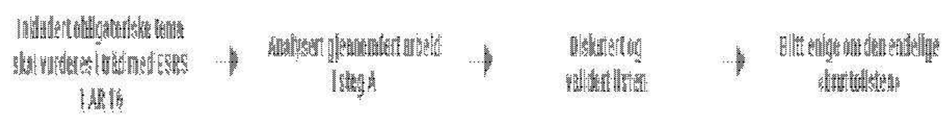
Dobbel vesentlighetsanalyse

AF Gruppen har i tillegg gjennomført et stort analysearbeid for å sikre at relevante påvirkninger, risikoer og muligheter identifiseres. Arbeidet innebærer gjennomgang av øvrige anerkjente rammeverk for rapportering, analyse av utvalgte sammenlignbare selskapers rapportering og relevante nyhetssaker. I tillegg er det gjennomgått et utvalg av relevante stortingsmeldinger og rapporter fra offentlige myndigheter, faglige virksomheter, globale rapporter og andre rapporter fra anerkjente kompetansehus. Dette har særlig vært benyttet i vår forståelse av klima- og miljørelaterte tema innen områder der vi på nåværende tidspunkt har begrenset med data fra egen prosjektvirksomhet. Intern fagkompetanse i AF, representanter fra forretningsområder og det etablerte beredskapsnettverket i AF har også vært viktige bidragsytere i dette arbeidet.

Arbeidet med å forstå sentrale verdikjeder, kontekstuell informasjon og en forståelse av de viktigste synspunktene til AF Gruppen har påvirket den videre prosessen med å identifisere relevante og vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter under steg B og vurdering og evaluering under steg C.

STEG B Identifisering av faktiske og potensielle påvirkninger, risikoer og muligheter

Prosessen med å utarbeide en liste med påvirkninger, risikoer og muligheter til vurdering har i hovedsak vært gjennomført som en «top-down approach» med utgangspunkt i oversikten over bærekraftstemaer i ESRS 1 AR 16. Vi har benyttet informasjon fra steg A, den enkelte rapporteringsstandard og tilknyttede datakrav for mer utfyllende informasjon om det enkelte temaet som er vurdert. For hver påvirkning, risiko og mulighet som er identifisert har vi vurdert hvorvidt denne er relatert til egne aktiviteter, oppstrøms eller nedstrøms i verdikjeden, samt relevant tidshorisont. I tillegg har vi vurdert avhengigheten mellom identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter og hvorvidt en påvirkning kan gi opphav til risikoer eller muligheter.

IRO-1 ▸ **Dobbel vesentlighetsanalyse**

STEG C Vurdering av vesentlige temaer

ESRS-standardene oppgir ikke spesifikke terskler som skal brukes for å avgjøre når et bærekraftsforhold er vesentlig. AF har derfor brukt skjønn ved vurdering av terskelverdier. Påvirkninger, risikoer og muligheter over fastsatte terskelverdier har resultert i vesentlige bærekraftstemaer som vist under.

STANDARD	VESENTLIGE UNDERTEMA	VERDIKJEDE		
		Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
E1 Klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer			
	Begrensning av klimaendringer			
	Energi			
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	Direkte påvirkningsfaktorer for tap av biologisk mangfold			
	Påvirkningen på økosystemers omfang og tilstand			
	Påvirkningen på og avhengighet av økosystemtjenester			
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	Ressursbruk			
	Produkter og tjenester			
	Avfall			
S1 Egen arbeidsstyrke	Arbeidsvilkår			
	Likebehandling og like muligheter for alle			
S2 Arbeidere i verdikjeden	Arbeidsvilkår			
	Likebehandling og like muligheter for alle			
	Andre arbeidsrelaterte rettigheter			
G1 Virksomhetsstyring	Bedriftskultur			
	Vern av varslere			
	Relasjoner med leverandører			
	Korrupsjon og bestikkelser – hendelser			
	Økonomisk kriminalitet			
	Informasjonssikkerhet			

= Vesentlige tema klima og miljø

= Vesentlige tema sosiale forhold

= Vesentlige tema virksomhetsstyring

Vurdering av påvirkning

I vurderingen av påvirkninger har vi skilt mellom positiv og negativ påvirkning, samt faktisk og potensiell påvirkning. Vurderingen hensyntar kort, medium og lang tidshorisont (se beskrivelse av tidshorisonter i BP-2). For faktiske negative påvirkninger har vi vurdert vesentlighet ut ifra alvorlighetsgraden ved å se på skala, omfang og hvorvidt det er påført uopprettelig skade. For potensielle negative påvirkninger vurderes alvorlighetsgraden og sannsynligheten for at påvirkningen skjer. I de tilfellene der det er potensiell negativ påvirkning på menneskerettigheter, har vi i tråd med kravene lagt mer vekt på alvorlighetsgraden enn sannsynligheten. For positive påvirkninger er vesentlighet vurdert ut ifra skala og omfanget av den faktiske påvirkningen, i tillegg til at sannsynlighet er hensyntatt ved potensielle positive påvirkninger. Skalaene som er benyttet i AF er basert på metodikk for aktsomhetsvurderinger beskrevet i OECD-prinsippene for multinasjonale virksomheter, tilpasset og hensyntatt metodikk for risikostyring i AFs HMS-arbeid. Vurderingene er gjennomført på bakgrunn av tilgjengelig relevant data som for eksempel historisk rapportering av bærekraftsdata,

IRO-1 ▸ **Dobbel vesentlighetsanalyse**

gjennomført klima- og naturrisikoanalyse og rapportering av uønskede hendelser. I de tilfellene vi ikke har tilgang på relevant data er vurderinger gjennomført med bakgrunn i rapporter og anerkjente verktøy, som for eksempel relevante skadeforsikringsmeldinger og ENCORE-verktøyet.

Vurdering av finansiell vesentlighet (risikoer og muligheter)

I vurdering av hvilke risikoer og muligheter som er finansielt vesentlige har vi basert vurderingen på en kombinasjon av sannsynligheten for at de oppstår og den potensielle størrelsen av de finansielle effektene. Terskelverdi for vesentlighet er den samme som benyttes for finansiell vesentlighet i årsregnskapet. Vurdering av finansiell vesentlighet er gjennomført på et overordnet nivå, basert på kvalitative faktorer og mulige effekter. Identifiserte klima- og miljørelaterte risikoer og muligheter er analysert i ulike scenarioer, se K1 IRO-1 og K4 IRO-1.

Organisering og internkontroll

Bærekraftdirektør har vært ansvarlig for gjennomføring av prosess, med rapportering til Konserndirektør Finans. En tverrfaglig gruppe med representanter fra relevante stabsfunksjoner og forretningsenheter har vært involvert i ulike deler av prosessen. Det har vært gjennomført egne valideringsmøter for å sikre konsistent tolkning av kriterier og terskelverdier. Et eget verktøy er benyttet i den praktiske gjennomføringen hvor hver enkelt påvirkning, risiko og mulighet er tilfestet og begrunnet. Stegene i vesentlighetsanalysen er godt dokumentert, inkludert benyttet metodikk, datakilder og beslutningsprosesser. Dette sikrer sporbarhet og konsistens i gjennomførte vurderinger.

Involvering av konsernledelse og styret

Konsernledelsen har vært involvert i prosessen med å identifisere, vurdere og håndtere påvirkninger, risikoer og muligheter gjennom flere konsernledermøter i 2024, og har anbefalt vesentlige bærekraftstemaer for godkjenning i styret. I desember 2024 ble den dobble vesentlighetsanalysen anbefalt for godkjenning av revisjonsutvalget, og vedtatt av styret for rapporteringsåret 2024.

Integrering mot øvrig risikostyring i konsernet

AFs systematiske tilnærming til risikostyring i våre prosjekter inkluderer også oppfølging av bærekraftsrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter. Alle prosjekter i AF risikovurderes i forbindelse med kvartalsrapporteringen hvor hver forretningsenhet har en samlet risikogjennomgang for hele prosjektporteføljen. En bredt sammensatt gruppe analyserer prosjektene og kommer frem til en prioritert liste over usikkerhetsmomenter. Risikoen tallfestes og inntegnes i den finansielle rapporteringen til hver forretningsenhet løpende gjennom året. Identifiserte usikkerhetsmomenter knyttet til vesentlige bærekraftsrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter vil ikke nødvendigvis medføre behov for innregning i finansiell rapportering, men kan likevel danne grunnlag for å implementere nødvendige risikoreduserende tiltak for konsernet som helhet, og i det enkelte prosjekt etter behov. Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter integreres også i konsernets overordnede strategiske prosesser. Se note 37 i årsregnskapet for vår klima- og naturrisikovurdering.

Oppdatering av dobbel vesentlighetsanalyse

AF Gruppen gjennomførte høsten 2023 vår første doble vesentlighetsanalyse. På tidspunkt for gjennomføring i 2023 var det ikke etablert praksis og veiledning for gjennomføring av slike analyser. Vesentlighetsanalysen for 2024 er derfor oppdatert med identifiserte forbedringspunkter, metodisk utvikling og innspill fra beste praksis på området, samt innsikt fra prosjekter gjennomført i rapporteringsåret. Vesentlighetsanalysen vil gjennomgås hvert år og oppdateres ved behov.

E1 IRO-1 ▸

Klimarisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

KLIMARISIKOANALYSE OG PROSESS FOR Å IDENTIFISERE VESENTLIGE TEMAER

AF har gjennom flere år gjennomført en klimarisikoanalyse med utgangspunkt i TCFD-rammeverket og gjennom dette identifisert fysiske og overgangsrelaterte klimarisikoer og -muligheter. Analysen er oppdatert for rapporteringsåret 2024 med mer omfattende analyser av vår eksponering overfor klimarelaterte farer, underbygget av historiske data og fremtidige klimaprojeksjoner fra kilder som World Bank Group og European Environment Agency. Prosessen har inkludert vurdering av klimarelaterte fysiske risikoer og overgangsrisikoer og -muligheter i forbindelse med egne aktiviteter og i verdikjeden oppstrøms og nedstrøms. Prosess for å identifisere vesentlige påvirkninger er beskrevet i IRO-1. Dette har resultert i påvirkninger, risikoer og muligheter som presentert i SBM-3 E1. Tidshorisonter benyttet er presentert i ESRS-2. Det er stor usikkerhet knyttet til hvordan klimarisikoer- og muligheter vil påvirke AF i tiden som kommer, og identifiserte risikoer og muligheter knyttet til valgte scenarioer innebærer ikke nødvendigvis at dette blir en faktisk realitet. AF vil i tiden fremover jobbe videre med bruk av scenarioer i klimarelatert risiko- og strategiarbeid. I forbindelse med konsernets finansielle periodeavslutninger vurderes identifiserte klimarisikoer opp mot potensielle regnskapsmessige effekter. Det er ikke avdekket at klimarisiko har vesentlig effekt på konsernregnskapet for 2024. Se ytterligere informasjon i note 35.

KATEGORI	TYPE	NAVN
Fysisk risiko	Lavutslippsscenario	SSP1-2.6 (CMIP6)
	Høyutslippsscenario	SSP5-8.5 (CMIP 6)
Overgangsrisiko	Lavutslippsscenario	IEA Net Zero 2050 (IEA NZE)

Klimarelaterte fysiske risikoer

De fysiske klimarelaterte risikoene er vurdert under både et lavutslipps- (SSP1-2.6) og et høyutslippsscenario (SSP5-8.5). Analysen benytter nasjonale og regionale data, med klimaprojeksjoner fra CMIP6 (Coupled Model Intercomparison Project Phase 6), som danner grunnlaget for IPCCs rapporter. Disse datasene gir prognoser for temperaturvariasjoner og endringer i nedbørsmønstre. Begge SSP-scenariene har sine begrensninger ved at de ikke nødvendigvis fanger opp lokale variasjoner, samt at det er usikkerhet i antakelser om globalt samarbeid og effektiv klimapolitikk. Det er også usikkerhet forbundet med økonomiske og demografiske endringer samt teknologiske fremskritt.

SSP1-2.6 (lavutslipp): Scenariet viser en positiv utvikling med bærekraft, økonomisk vekst og velferd, kombinert med RCP 2.6 for å begrense global oppvarming til 1,5°C i tråd med Parisavtalen. Fokuset er på bærekraftig utvikling, økt globalt samarbeid og teknologiske fremskritt, med en forventet stabilisering av global oppvarming på 2°C i 2100, som et resultat av betydelige utslippsreduksjoner.

SSP5-8.5 (høyutslipp): Scenariet karakteriseres av rask urbanisering, høy økonomisk vekst og avhengighet av fossilt brensel. SSP5-scenariet kombineres med RCP 8,5-banen, som representerer en «business-as-usual»-tilnærming uten effektiv reduksjon av klimagassutslipp. Scenariet innebærer økte klimarelaterte forstyrrelser, ekstremvær og alvorlige konsekvenser som hyppige naturkatastrofer og stigende havnivå, med 4-5°C global oppvarming i 2100.

Av klimarelaterte farer er det særlig temperatur- og vannrelaterte risikoer som er analysert og vurdert med tanke på AFs eksponering og sensitivitet overfor disse. Konsekvenser av hyppigere og kraftigere ekstremvær vil variere fra SSP1-2.6- og SSP5-8,5-scenariet. Økte nedbørsmengder og hyppigere flommer medfører økt risiko for driftsstans, ulykker, skader på byggeprosjekter og forsinkelser, spesielt i urbane områder

E1 IRO-1 ▸

Klimarisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

og under høyutslippscenariet. Under et lavutslippscenario vil de potensielle finansielle konsekvensene være lavere, med stigende temperaturer som kan forårsake moderate forstyrrelser i ferdigstillelsen av prosjekter, og noen regioner vil kunne bli mindre egnet for bygge- og anleggsvirksomhet. Under et høyutslippsscenario vil de kroniske fysiske konsekvensene på lang sikt være mer ekstreme og kunne kreve implementering av kostbare tiltak. Ekstreme værhendelser kan føre til større prosjektforsinkelser og på lang sikt kan dette også føre til kroniske forstyrrelser i verdikjeden. Kronisk fysisk risiko på lang sikt vil kunne ha stor påvirkning på hvilke geografiske lokasjoner som er egnet for bygge- og anleggsprosjekter. I AF gjennomføres og dokumenteres det en kartlegging og analyse av risiko knyttet til HMS i alle prosjekter, og dette inkluderer også akutt klimarisiko når det vurderes relevant.

Omstillingshendelser og overgangsrisiko

AF Gruppen har identifisert klimarelaterte omstillingshendelser knyttet til et klimascenario som er i samsvar med begrensningen av den globale oppvarmingen til 1,5°C (NZE, IEAs Net Zero Emissions Scenario).

IEA Net Zero 2050: NZE-scenariet presenterer en helhetlig plan for å oppnå globale netto nullutslipp innen 2050, i tråd med Parisavtalen. Planen inneholder omfattende, tverrsektorielle politiske tiltak og detaljerte reguleringer innenfor kraft, industri, bygg og transport, samt viktige regionale tiltak knyttet til eksempelvis karbonintensive produkter.

Tabellen under viser vesentlige identifiserte omstillingshendelser kategorisert etter TCFD-rammeverket.

REGULATORISK	MARKED	TEKNOLOGI	OMDØMME
Regulering av eksisterende produkter og tjenester Økt pris forbundet med CO_2-utslipp.	Endringer i kundenes atferd	Erstatning av eksisterende produkter og tjenester med muligheter for lavere utslipp	Endringer i forbrukerpreferanser
Økte rapporteringsforpliktelser for utslipp Eksponering for rettstvister	Usikkerhet med hensyn til markedssignaler	Kostnader ved omstilling til teknologi med lavere utslipp	Stigmatisering av sektoren og redusert omdømme fra viktige interessenter

Identifiserte omstillingshendelser danner grunnlaget for vår vurdering av potensiell eksponering for klimarelaterte overgangsrisikoer. Nasjonale og europeiske myndigheter har utalt ambisiøse mål som treffer vår bransje, men det er foreløpig stor usikkerhet og geografiske variasjoner når det gjelder faktiske endringer i krav som vår prosjektvirksomhet vil møte. Overgangen til et strengt regulert lavutslippssamfunn vil, avhengig av vår omstillingsevne, kunne påvirke oss gjennom politiske og regulatoriske endringer, markedsutvikling, teknologisk innovasjon og endringer i omdømme.

Fremtidige ramme- og kontraktsbetingelser kan bli uforutsigbare og det vil sannsynligvis bli strengere reguleringer forbundet med ønsket reduksjon i klimagassutslipp. På mellomlang sikt kan AF stå overfor lokale krav fra kommuner, økte krav til utslippsfrie byggeplasser og redusert bruk av karbonintensive materialer. Dette vil sannsynligvis medføre økte prosjektkostnader. Implementering av karbonprismekanismer som CBAM og økte CO_2-avgifter vil gi økte priser forbundet med CO_2-utslipp.

Implementering av stadig strengere krav til rapportering, som EU's bærekraftsdirektiv og taksonomi, driver kostnader gjennom økte administrasjonskostnader knyttet til ekstern og intern rapportering, samt systembehov. EU-kommisjonen har foreslått forenklinger i CSRD og annet regelverk. Dette vil sannsynligvis redusere våre kostnader forbundet med oppfyllelse av rapporteringskrav.

Økte krav, uprøvde løsninger og nye kontraktsformer knyttet til klimarelaterte

E1 IRO-1 ▸

Klimarisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

forbold kan resultere i nye, uklare eller komplekse ansvarsforhold knyttet til selskapets aktiviteter og tjenester. Komplekse eller uprøvde innovative løsninger og byggemetoder kan medføre uforutsette kostnader som følge av at de ikke møter krav fra kunde. I tillegg vil manglende oppfyllelse av klima- og miljøkrav på våre prosjekter kunne medføre bøter fra våre kunder hvis de ikke oppnås.

Økende etterspørsel etter klima- og miljøvennlige løsninger innen bygg og anlegg krever tilgang til innsatsfaktorer det kan bli knapphet på etterhvert som etterspørselen øker, eksempelvis energieffektiv teknologi og lavkarbonmaterialer. Fossilfri anleggsdrift reduserer klimagassutslipp, samtidig krever det også tilgang på de riktige maskinene. Det er i tillegg betydelige geografiske variasjoner, både når det gjelder ladefasiliteter og tilgang på materialer, utstyr og maskiner med lav klima- og miljøpåvirkning. Det gode samarbeidet AF har med byggherrer, leverandører og underentreprenører vil derfor være svært viktig for AF i det grønne skiftet.

Innføring og utvikling av ny teknologi kan bidra til å løse flere klima- og miljørelaterte problemstillinger og vil spille en viktig rolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn. Samtidig vil innføring av ny teknologi kunne innebære økte opplæringskostnader og uventede kostnader knyttet til uprøvd teknologi. AF vil være en pådriver for innovative løsninger i tiden fremover, med et sterkt fokus på kost-nytte vurderinger for å sikre at ny teknologi innføres på riktig tidspunkt og i de riktige prosjektene.

Muligheter

Overgangen til et lavutslippssamfunn vil gi økt etterspørsel etter tjenester og produkter med lavere klimagassutslipp og behov for energieffektivisering av bygninger. I NZE-scenariet forventes det at 85 prosent av alle bygninger globalt oppfyller nullutslippskrav, og det er behov for prosjekter med lavt fotavtrykk. AF har lang erfaring med prosjekter hvor det stilles omfattende miljøkrav, og har god kunnskap om hvordan prosess, materialvalg og driftsløsninger påvirker klima og miljø. I tillegg har AF god kompetanse på klima- og miljørelaterte sertifiseringer. Alle sammensatte kompetanse gjør det mulig for oss å påta oss de mest krevende oppdragene og vår omstillingsevne og gjennomføringskraft setter oss i en god posisjon for å møte fremtidens krav og forventninger.

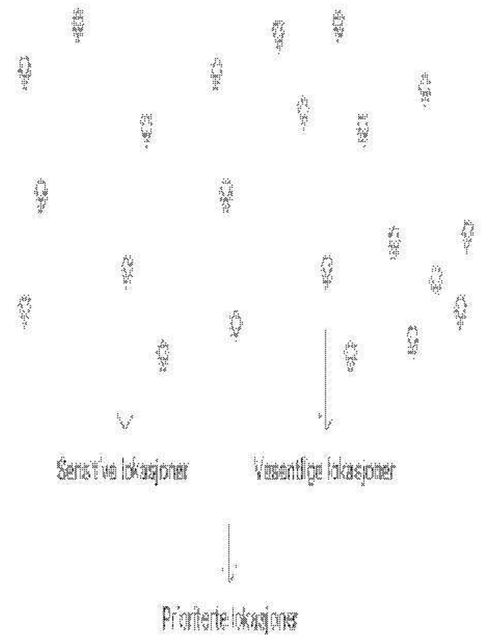
De stadige økende krav og forventninger fra våre interessenter vil kunne påvirke etterspørselen dersom AF ikke klarer å omstille seg. AFs klima- og miljøkompetanse gjør at vi kan se muligheter og foreslå andre løsninger i prosjektet som kan gi besparelser. Sammen med god dialog med våre kunder vil dette begrense risikoen for redusert etterspørsel. Tidlig involvering av entreprenør, og tett samhandling både i forkant og underveis i utbyggingene, gir størst potensial for miljøvennlige bygg- og anleggsprosjekter.

Til tross for mindre omfang av ekstremværhendelser sammenlignet med et høyutslippsscenario, vil Norge og Sverige fortsatt oppleve skader på infrastrukturer i et lavutslippsscenario, spesielt i kystnære og flomutsatte områder. Det vil derfor være økt etterspørsel etter våre produkter og tjenester som følge av behov for oppgradering og gjenoppbygging, både i et lav- og høyutslippsscenario. I et høyutslippsscenario vil det bli økt behov for robust, klimatilpasset infrastruktur og bygninger, for å håndtere de økte fysiske akutte og kroniske klimarisikoene.

AFs konkurransefortrinn ligger i medarbeiderne og det er kamp om de beste folka i markedene vi opererer i. Dersom AF ikke bidrar til det grønne skiftet, eller hvis vi ikke i tilstrekkelig grad klarer å kommunisere vårt bidrag til viktige interessenter, kan dette føre til redusert omdømme og arbeidsgiverattraktivitet. Arbeidsgiverattraktivitet er av AF identifisert både som en klimarisiko og -mulighet. Samtidig som vår bransje har betydelig klima- og miljøpåvirkning, er det også store muligheter for å være med på å påvirke bransjen i riktig retning og mot det grønne skiftet. AF ønsker å bli utfordret av nysgjerrige studenter og nye og ekvisterende arbeidstakere som skal være med på å forme bransjen i fremtiden. Samtidig skal vi rekruttere, utvikle og beholde de rette folkene med den riktige kompetansen. Vi skal være Nordens mest nysgjerrige entreprenør og utfordre det bestående. På den måten skal vi sikre at arbeidsgiverattraktivitet blir vår største mulighet.

E4 IRO-1 ▸

Naturrisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

NATURRISIKOANALYSE OG PROSESS FOR Å IDENTIFISERE VESENTLIGE TEMAER

AF Gruppen har valgt en risiko- og utvalgsbasert tilnærming for å identifisere vesentlige påvirkninger, avhengigheter, risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer. Analysen er gjennomført for egen virksomhet og i vår oppstrøms- og nedstrøms verdikjede med utgangspunkt i LEAP-metoden som er sentral i TNFD-rammeverket.

LEAP: Metoden består av fire steg der virksomheter

Steg 1 lokaliserer sitt grensesnitt til natur

Steg 2 evaluerer avhengighet av og påvirkning på natur

Steg 3 vurderer risiko og muligheter og håndtering av naturrisiko

Steg 4 rapporterer på naturrisiko

I E4 vises det til at de første tre stegene i LEAP-metoden kan benyttes for å vurdere vesentligheten av biologisk mangfold og økosystemer. Denne analysen har derfor vært sentral i grunnlaget som er benyttet for gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse. I tillegg til anerkjente rammeverk for naturrisikorapportering, som TNFD har den globale naturavtalen, Naturrisikorådets rapport, Naturmeldingen og andre relevante rapporter gitt innsikt i vårt analysearbeid.

Steg 1 Lokalisere relevante lokasjoner

Vi har kartlagt våre aktiviteter og vår verdikjede, og gjennomført en screening av utvalgte lokasjoner hvor det kan finnes avhengighet av og påvirkning på natur. AF Gruppen har et begrenset antall faste fysiske lokasjoner i vår egen virksomhet, men disse har sammen med lokasjonene til utvalgte prosjekter vært sentrale i analysen. Vurdering av naturrisiko i vår bransje må ta hensyn til tre parter: tiltakshavere (eier, prosjekterer og finansierer), myndigheter (gir tillatelser) og oss som entreprenør (utfører tiltaket). Det er tiltakshaver og myndigheter som tar beslutninger som påvirker valg av lokasjon, og AFs tilknytning til eventuelle områder med sårbart biologisk mangfold er derfor i stor grad betinget av deres beslutninger i de tilfellene vi har en entreprenørrolle. AF utvikler også bolig- og næringsprosjekter i Norge gjennom vår eiendomsvirksomhet hvor vi innehar rollen som tiltakshaver.

AF Gruppen har til enhver tid flere tusen pågående prosjekter og det er derfor ikke vurdert hensiktsmessig eller praktisk gjennomførbart med en fullstendig lokasjonskartlegging. Vi har derfor valgt ut prosjekter og lokasjoner vi mener at med stor sannsynlighet vil fange opp vesentlig avhengighet og påvirkning med hensyn til biologisk mangfold og økosystem, og som er representative for de aktivitetene og tjenestene vi gjennomfører. Utvalget er basert på en oversikt over pågående og avsluttede prosjekter, med hovedvekt av pågående prosjekter i 2024. Vi mener utvalgte prosjekter har gitt et tilstrekkelig grunnlag for å identifisere påvirkninger, avhengigheter, risikoer og

E4 IRO-1 ▸

Naturrisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

muligheter AF har med hensyn til biologisk mangfold og økosystemer. Resultatet av dette ble et utvalg på 19 lokasjoner og prosjekter i AF.

For de utvalgte prosjektene og lokasjonene ble det vurdert hvorvidt disse var i nærheten av områder med «sårbart biologisk mangfold. ESRS gir ikke en direkte definisjon av hva «nærhet til» eller «sårbart biologisk mangfold» inkluderer. Vi har definert «i nærheten av» som innen én kilometer i radius. «Sårbart biologisk mangfold» er definert av TNFD som blant annet viktige områder for biologisk mangfold, områder med naturlige og uberørte økosystem, områder med rask nedgang i naturlige og uberørte økosystem, og områder som er viktige for økosystemtjenester. Vi har benyttet TNFDs definisjon når vi har vurdert sårbart biologisk mangfold. Syv av de 19 utvalgte prosjektene og lokasjonene har grenseflate mot slike områder med identifiserte negative påvirkninger, og er derfor valgt ut som prioriterte lokasjoner i analysearbeidet. Når det gjelder verdikjedeperspektivet har analysearbeidet i hovedsak vært rettet mot vurdering av avhengighet knyttet til aktivitetene som gjennomføres på våre prosjekter.

Steg 2 Evaluere avhengigheter og potensielle og faktiske påvirkninger

Basert på lokaliseringsfasen har vi evaluert vår avhengighet og påvirkning på natur. Relevante avhengigheter og potensielle og faktiske påvirkninger ble kartlagt for utvalgte prosjekter gjennom prosjektrapportering og annen relevant data. Dette inkluderte eksempelvis informasjon om avstanden til beskyttede naturområder, og de ulike arealtypene prosjektet påvirker. Innen avhengigheter har vi sett på økosystemtjenester knyttet til de utvalgte prosjektene og lokasjonene, samt innkjøp av nødvendige innsatsfaktorer. Naturrisikoutvalgets rapport nevner tre sentrale avhengigheter av natur som bygge- og anleggsbransjen har. Avhengighetene knyttes til biotiske naturressurser og materialer som trevirke, abiotiske ressurser som sement og stein, og regulering av farer og ekstreme miljøhendelser. Disse avhengighetene er i tråd med analysearbeidet vi har gjennomført for utvalgte prosjekter og lokasjoner. I evalueringen av vår verdikjede har vi også benyttet Green materialguide og EKOGRUP-verktøyet.

Resultatet av evalueringen og vesentlige påvirkninger har dannet grunnlaget for tabellen som er presentert i E4 SBM-3.

Naturrisiko: Risiko for en virksomhet som oppstår fra avhengighet av og påvirkning på naturen, ofte inndelt i fysisk-, overgangs- eller systemisk risiko.
Fysisk risiko skyldes svekkelse eller forstyrrelser av økosystemer som det er en avhengighet til, og defineres videre som enten akutt eller kronisk. Akutt risiko er ofte hendelsesdrevet, mens kronisk naturrisiko ofte materialiserer seg mer langsomt.
Overgangsrisiko er knyttet til at forretningsmodeller og strategi kan være i strid med den utferden som vil være nødvendig for restaurering, bevaring eller bærekraftig bruk av natur. Dette kan eksempelvis være endringer i klima- og miljøpolitikk, teknologisk utvikling og endring i forbruker- eller investorpreferanser.
Systemrisiko er knyttet til risiko for sammenbrudd i et helt system, knyttet til både økosystemstabilitet og finansiell stabilitet.
Muligheter: I E4 kategoriseres muligheter i ressurseffektivitet, produkter og tjenester, markeder, kapitalstrøm og finansiering, omdømmekapital og kategorier av bærekraftsresultater.

E4 IRO-1 ▸

Naturrisikoanalyse og prosess for å identifisere vesentlige temaer

Steg 3 Vurdere muligheter og risiko

De identifiserte fysiske risikoene for AF er i stor grad knyttet til AFs aktiviteter som involverer inngrep i naturen, slik som utbygging av veier og infrastruktur, graving og sprengning. Overgangsrisikoer er i hovedsak knyttet til vår eksponering mot regulatoriske endringer knyttet til areal- og ressursforvaltning. Systemrisiko er særlig knyttet til vår avhengighet til forsynende økosystemtjenester for innkjøp av innsatsfaktorer, samt regulerende økosystemtjenester knyttet til flomvern og erosjon.

AF ser spesielt store muligheter knyttet til vår kompetanse innen naturrestaurering, tilbakeføring av veitrasser til grønt areal, rehabilitering av bygg, rivevirksomhet og gjenvinning av materialer.

I arbeidet med å vurdere vesentlige risikoer og muligheter på kort, mellomlang og lang sikt er det gjennomført en scenarioanalyse, som har gitt viktig innsikt i hvordan utviklingstrekk som tap av biologisk mangfold, klimaendringer og forringelse av økosystemer kan påvirke AF Gruppen. Scenarioanalyse knyttet til natur er et mindre modent felt enn klimaområdet. Vår naturrelaterte scenarioanalyse har derfor tatt utgangspunkt i valgte klimascenarier som tidligere beskrevet, i kombinasjon med forslag til scenarioanalyse som er beskrevet i TNFD. Dette inkluderer TNFDs anbefalte scenario for fysisk risiko knyttet til naturtap og ressursutvinning, samt overgangsrisiko hvor målene i Kunmingavtalen for 2030 og 2050 legges til grunn. Scenariene som er valgt representerer ytterpunkter i fremtidig utvikling og er valgt for å stressteste potensielle finansielle effekter for de tre ulike risikokategoriene, samt muligheter, på kort, mellomlang og lang sikt. Resultatet av vår evaluering av risikoer og muligheter har dannet grunnlaget for tabellen som er presentert i E4 SBM-3. Det er ikke avdekket at naturrisiko har vesentlig effekt på konsernregnskapet for 2024. Se ytterligere informasjon i note 37.

E2 IRO-1 ▸
E3 IRO-1 ▸
E5 IRO-1 ▸
G1 IRO-1 ▸

Prosess for å identifisere vesentlige temaer – øvrige standarder

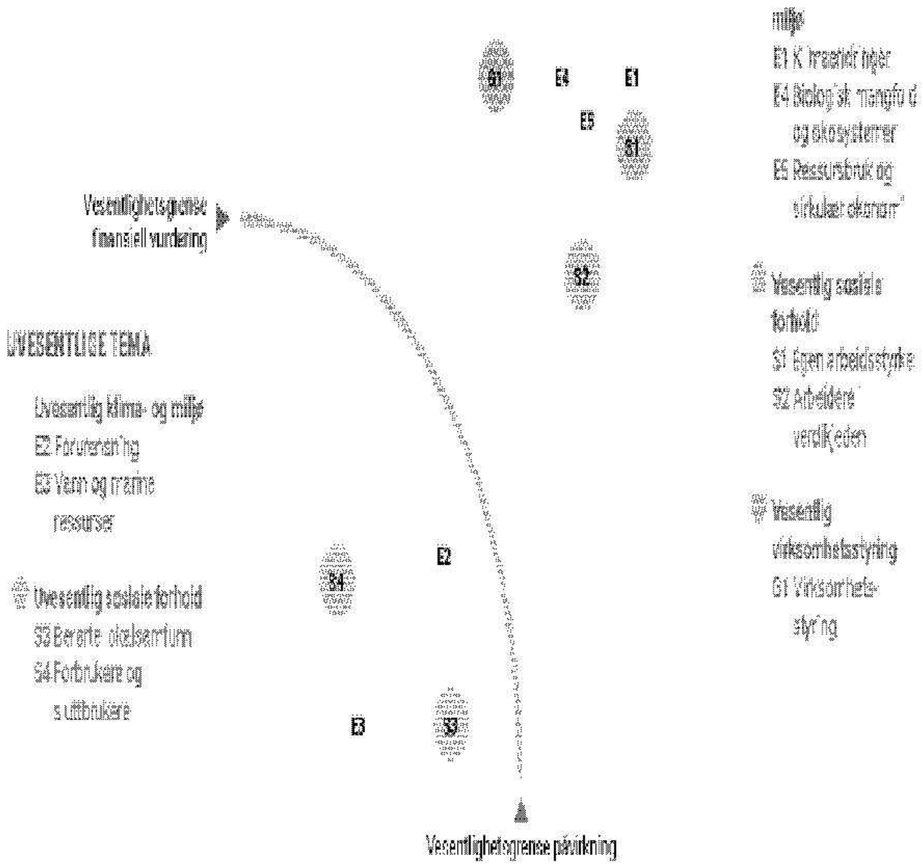
PROSESS FOR Å IDENTIFISERE VESENTLIGE TEMAER – ØVRIGE STANDARDER

I gjennomføring av vår naturrisikoanalyse har vi også inkludert relevante påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til E2 Forurensning, E3 Vann og marine ressurser og E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi. Disse har fulgt samme steg som beskrevet i E4 IRO-1. Som for vurdering av E4 Biologisk mangfold og økosystemer er det ikke vurdert hensiktsmessig eller praktisk gjennomførbart med en fullstendig lokasjonskartlegging. Vi har derfor valgt ut prosjekter og lokasjoner vi mener at med stor sannsynlighet vil fange opp vesentlig avhengighet og påvirkning knyttet til de relevante klima- og miljørelaterte temaene. Vi mener utvalgte prosjekter har gitt et tilstrekkelig grunnlag for å identifisere påvirkninger, avhengigheter, risikoer og muligheter knyttet til disse temaene.

Som for øvrige bærekraftstemaer har temaer knyttet til E2 Forurensning, E3 Vann og marine ressurser, E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi og G1 Virksomhetsstyring vært en del av de ulike stegene i gjennomføring av vår dobbel vesentlighetsanalyse. Dette inkluderer gjennomgang av egen virksomhet, og oppstrøms og nedstrøms verdikjede. For G1 spesifikt ble lokasjoner, aktiviteter, sektorer vi opererer i og transaksjoner vurdert. Se IRO-1 for ytterligere beskrivelse av gjennomført prosess og IRO-2 for ytterligere informasjon om E2 Forurensning som er vurdert nærmest terskelverdi for vesentlighet.

SBM-3 ▸ VESENTLIGE TEMAER

Vesentlige temaer

Illustrasjonen over viser vesentlige bærekraftstemaer for AF Gruppen. Ytterligere informasjon om vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og hvordan AF Gruppen følger opp disse er presentert i de tematiske standardene. AF Gruppen har identifisert to enhetsspesifikke temaer i vår vesentlighetsanalyse; økonomisk kriminalitet og informasjonssikkerhet. Disse temaene presenteres i G1 virksomhetsstyring.

Styret i AF Gruppen har i 2024 for første gang vedtatt vesentlige bærekraftstemaer. Beskrivelse av endringer i vesentlige bærekraftstemaer er derfor ikke relevant.

Det er ikke identifisert risiko for vesentlige bærekraftrelaterte justeringer av balanseførte verdier i løpet av neste rapporteringsperiode. Det er ikke vedtatt investerings- eller avhendingsplaner knyttet til håndtering av AF's vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter som vil ha vesentlig resultateffekt for neste rapporteringsperiode. Se note 37 Klima- og naturrisiko.

E1 SBM-3 ▸ VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert både negative og positive påvirkninger, samt risikoer og muligheter, knyttet til klimaendringer. Negative påvirkninger og risikoer er særlig knyttet til AF's avhengighet av karbonintensive materialer, samt risiko for økt pris forbundet med CO_2-utslipp og redusert tilgang på nødvendige innsatsfaktorer. I tillegg er det stor usikkerhet knyttet til hvordan fremtidens klima vil være, regulatoriske endringer, ramme- og kontraktsbetingelser. Positive påvirkninger og muligheter er primært knyttet til økt etterspørsel etter tjenester og produkter med lavere klimagassutslipp som AF har kompetanse til å levere. Se E1 IRO-1 i ESRS 2 for beskrivelse av gjennomført scenario- og klimarisikoanalyse. Tidshorisont er ikke spesifisert i oversikten for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, medium og lang sikt. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i E1-3.

Robusthetsanalysen er gjennomført på overordnet nivå ved å vurdere hvorvidt det er behov for implementering av tiltak på konsernnivå som følge av identifiserte risikoer. Analysen er derfor basert på scenario- og klimarisikoanalyse beskrevet i E1 IRO-1, samt årets strategiprosess. AF's systematiske tilnærming til risikostyring i prosjektene

E1 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

inkluderer oppfølging av klimarelatert risiko. Identifiserte risikoer danner grunnlag for å implementere nødvendige risikoreduserende tiltak for konsernet som helhet, og i det enkelte prosjekt etter behov. Å gripe muligheter som gir klimanytte er en del av vår kultur, og vi er avhengige av innovative løsninger for å adressere klimarisikoer og -muligheter. Vi mener at vi har en robust strategi og forretningsmodell, og at det ikke er behov for ytterligere tilpasning som følge av identifiserte vesentlige fysiske risikoer, omstillingsrisikoer og systemrisikoer.

E4 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert både negative og positive påvirkninger, samt risikoer og muligheter, knyttet til biologisk mangfold og økosystemer. Negative påvirkninger og risikoer er særlig knyttet til AFs bygg- og anleggsprosjekter på grønne arealer. Flere av våre større anleggsprosjekter innebærer ofte store arealinngrep som påvirker naturen og tilhørende økosystemer. Byggeprosjekter foregår i større grad i urbane områder hvor det er mindre nedbygging av urørt natur. I tillegg til arealrelatert negativ påvirkning krever bygg-, anlegg og energivirksomheten innsatsfaktorer i form av materialer som har negativ påvirkning på naturens ressurser. Behov for materialer og innsatsfaktorer som trevirke, sement og stein er en viktig del av AFs avhengighetsforhold til naturens ressurser.

Positive påvirkninger og muligheter er primært knyttet til økende etterspørsel etter vår kompetanse innen naturrestaurering, og behovet for kompetanse knyttet til gjenoppretting av biologisk mangfold og økosystemer. Samtidig som fysisk risiko og overgangsrisiko kan påvirke tilgangen på prosjekter og også antall for prosjektgjennomføring, representerer nødvendig økt etterspørsel etter tjenester og produkter for tilbakeføring av natur og bedre ressursutnyttelse store muligheter for AF i årene som kommer.

AF Gruppen har gjennomført en utvalgsbasert lokasjonskartlegging og presenterer derfor ikke en fullstendig oversikt over alle vesentlige lokasjoner, aktiviteter og prosjekter. AF har enkelte faste lokasjoner som er vurdert å være vesentlige med tanke på negative påvirkninger og områder følsomme for biologisk mangfold. Disse er AF Miljøhuse Vats og Jeløen Miljøpark. Det er gitt nærmere informasjon om disse lokasjonene og utvalgte prosjektlokasjoner i E4-5.

Dobbel vesentlighetsanalysen og naturrisikoanalysen har gitt verdifull innsikt i arbeidet med vår konsernstrategi mot 2028, men har ikke resultert i kvantitative mål. Tidshorisont er ikke spesifisert i oversikten for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, mellomlang og lang sikt. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i E4-3.

E5 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert både negative og positive påvirkninger, samt risikoer og muligheter, knyttet til sirkulær økonomi og ressursbruk. Negative påvirkninger og risikoer er særlig knyttet til AFs materialforbruk og avfall, samt risiko for økt pris og redusert tilgang på nødvendige innsatsfaktorer. I tillegg er det stor usikkerhet knyttet til regulatoriske endringer, ramme- og kontraktsbetingelser. Positive påvirkninger og muligheter er primært knyttet til tjenester AF leverer som er bygget på sirkulærøkonomi, som vår rivevirksomhet og våre miljøparker, i tillegg til potensialet for ressurseffektivisering. Tidshorisont er ikke spesifisert i oversikten for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, mellomlang og lang sikt. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i E5-2.

S1 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert både negative og positive påvirkninger, samt risikoer og muligheter, for egen arbeidsstyrke. Prioriterte områder adresseres i vår konsernstrategi mot 2028. Vi har ikke identifisert ansattgrupperinger eller ansatte med spesielle karakteristika som er spesielt utsatt for negative påvirkninger, utover de ansattkarakteristikkene som er gjengitt i oversikten over påvirkninger under. Tidshorisont er ikke spesifisert i oversikten for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, medium og lang sikt. Alle påvirkninger, risikoer og muligheter er knyttet til AF Gruppens egne aktiviteter. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i S1-4.

S2 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert både negative og positive påvirkninger, samt risikoer og muligheter, for arbeidere i vår verdikjede. Prioriterte områder adresseres i vår konsernstrategi mot 2028. AF Gruppens største iboende risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er vurdert å være beslektet på våre byggeplasser. AF anser underentreprenører og leverandører med tilhold utenfor Skandinavia som selskaper med forhøyet risiko. Ved risikovurdering ved kjøp av fysiske innsatsfaktorer til produksjonen, primært ulike byggematerialer, forholder vi oss til internasjonalt anerkjente oversikter over hva som regnes som risikoprodukter og land med forhøyet risiko for produksjon i strid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Inneholder også risiko for tvangs- og barnearbeid.

AF har stor kontroll- og påvirkningsmulighet på byggeplassene, og har gjort en rekke tiltak for å sikre at samtlige som jobber på våre prosjekter får den lønn og behandling de har krav på. Underentreprenørledd har særlig høy iboende risiko. Lønnslønn, arbeidstid og tvangsarbeid er utfordrende å oppdage og tilstedekontroller på prosjektene er viktig for å kunne avdekke slike tilfeller. Vi har ikke identifisert spesielle grupperinger eller arbeidere i verdikjeden med spesielle karakteristika som er spesielt utsatt for negative påvirkninger og risikoer, utover de karakteristikkene som er gjengitt i oversikten over påvirkninger. Tidshorisont er ikke spesifisert for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, medium og lang sikt. Påvirkninger, risikoer og muligheter er i hovedsak knyttet til vår oppstrøms verdikjede, men det er også risiko for negative arbeidsrelaterte forhold nedstrøms. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i S2-4.

G1 SBM-3 ▸

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

VESENTLIGE PÅVIRKNINGER, RISIKOER OG MULIGHETER

Ved gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse ble det identifisert en negativ påvirkning, samt risikoer og muligheter, knyttet til vår virksomhetsstyring. Tidshorisont er ikke spesifisert i oversikten under for påvirkninger, da det ikke er identifisert forskjeller på kort, medium og lang sikt. Alle påvirkninger, risikoer og muligheter er knyttet til AF Gruppens egne aktiviteter. AF Gruppens oppfølging og håndtering av prioriterte identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter er beskrevet i relevant underkapittel i G1 Virksomhetsstyring.

E1 SBM-3 ▸

Klimaendringer

NEGATIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
Klimagassutslipp forbundet med produksjon og transport av nødvendige innsatsfaktorer, vår prosjektvirksomhet, samt sluttbehandling, transport, bruk og prosessering av våre produkter.			
Energiforbruk forbundet med belysning, oppvarming og drift av utstyr, i vår prosjektvirksomhet, samt ved bruk av våre solgte produkter.			
Klimagassutslipp som resultat av myruttak og forringelse av myrer, og fjerning av skog og andre grøntarealer i forbindelse med utbygging. Dette forhindrer naturlig lagring av karbon og slipper ut lagret karbon.			

POSITIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
AF gjennomfører klimatilpasningsprosjekter som kan gjøre samfunnet mer robust i møte med ekstremvær.			
AF Gruppen har kompetanse og påvirkningskraft til å redusere klimaavtrykk gjennom prosjekter som har mer miljøvennlige produksjonsmetoder, materialvalg og energieffektive driftsløsninger.			

E4 SBM-3 ▸

Biologisk mangfold og økosystemer

NEGATIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
Arealbruksendringer som følge av utbygging av veier og infrastruktur, samt byggeprosjekter på grønne arealer, påvirker naturen og tilhørende økosystemer bl.a. ved fragmentering og ødeleggelse av naturtyper og leveområder, i tillegg til effekten av det konkrete arealet som bygges ned. Det påvirker også regulerende økosystemtjenester, gjennom naturens regulerende egenskaper knyttet til blant annet flom og erosjon.			
Landforringelse som følge av utbygging av veier og infrastruktur, samt byggeprosjekter på grønne arealer. Dette kan resultere i tap av fruktbar jord. Dette påvirker også regulerende økosystemtjenester, gjennom naturens regulerende egenskaper knyttet til erosjon.			
Asfaltering knyttet til bygg- og anleggsvirksomhet på grønne arealer forsegler jordoverflaten og reduserer infiltrasjon av vann. Dette påvirker også regulerende økosystemtjenester.			
Utnyttelse av naturressurser påvirker økosystemers omfang og tilstand, samt påvirker forsynende økosystemtjenester knyttet til innkjøpte materialer og innsatsfaktorer, eksempelvis mineraler, metaller, sand, grus og trevirke.			

POSITIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms
AF Decoms tjenester er viktige bidrag i naturrestaureringsprosjekter for å gjenopprette biologisk mangfold og økosystemer. Naturrestaurering av gruvesamfunnet Svea, forskningsprosjekter med hensikt å restaurere våtmarksområder og arealer forurenset med PFAS og prosjekter som rydder opp i forurensset sjøbunn er eksempler på dette.			

ESRS SBM3-3

Ressursbruk og sirkulærøkonomi

NEGATIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms

AF har et svært høyt forbruk av materialer og innsatsfaktorer, og kjøper inn et stort volum av ressurser fra aktører i vår verdikjede. Et høyt ressursforbruk har negativ påvirkning på klima og miljø.

Regulatoriske barrierer og umodne løsninger for sirkularitet bidrar til unødvendig ressursbruk. Forbedringspotensialet knyttet til bruk av standardiserte produkter, forhåndskuttede materialer, ombrukbare løsninger og prefabrikkerte elementer bidrar til økt ressursbruk i vår verdikjede.

Produksjon av materialer og innsatsfaktorer, og vår prosjektvirksomhet genererer et stort volum avfall. Mye av dette avfallet sendes til forbrenning og deponi.

Bygg- og infrastrukturprosjekter er ofte ikke tilpasset for ombruk ved sluttbehandling. Dette medfører at materialer sendes til materialgjenvinning, alternativt at det også tas ut av kretsløpet ved at det sendes til forbrenning og deponi.

POSITIVE FAKTISKE PÅVIRKNINGER	VERDIKJEDE		
	Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms

AI's riveviksomhet har en positiv påvirkning gjennom materialgjenvinning.

Ved bruk av ny miljøteknologi renser og materialgjenvinner miljøparkene forurenset masse som ellers ville havnet i deponi.

I Norge er myndighetskravet for kildesorteringsgrad minimum 70 prosent. AF Gruppens resultater er godt over myndighetskravet.

Mepex har ledende kompetanse for rådgivning innen sirkulærøkonomi, avfall og gjenvinning, og de bidrar til konkrete endringer som følge av leveranse av tjenester som eksempelvis bærekraftig avfallshåndtering og materialstrømsanalyse.

ESRS S1-SBM3-3

Egen arbeidsstyrke

NEGATIVE PÅVIRKNINGER	FAKTISK/ POTENSIELL
Vår prosjektvirksomhet vil kunne medføre arbeid utover det som er regnet som ordinær arbeidstid.	Potensiell
AF Gruppens geografiske nedslagsfelt innebærer for mange av våre ansatte en pendlertilværelse. Vi opplever at spesielt den yngre generasjonen i AF i økende grad etterspør fleksibilitet på dette området.	Potensiell
Bygg- og anleggsbransjen er en av de mest ulykkesutsatte næringene, både med tanke på arbeidsdødsfall og arbeidsskader. Arbeidsulykker på AFs byggeplasser kan skje og medføre svært alvorlige konsekvenser.	Potensiell
Uønskede fysiske forhold og eksponering for eksempelvis støy, støv, gasser, kjemikalier og vibrasjoner på våre prosjekter kan føre til arbeidsrelatert sykdom, som også kan bli langvarig og medføre svært alvorlige konsekvenser.	Potensiell
Bygg- og anleggsbransjen er mannsdominert, men de seneste årene har det vært en økende innsats for å fremme kvinnelige medarbeidere og ledere. Rapporterte tall for AF Gruppen og for bransjen viser at utviklingen har vært tilnærmet uendret de siste årene.	Faktisk
Trakassering og diskriminering på arbeidsplassen kan skje og føre til arbeidsrelatert sykdom.	Potensiell
Ubevisst diskriminering ved ansettelse kan være til hinder for mangfold.	Potensiell

ESRS S1-SBM3-3

Egen arbeidsstyrke

POSITIVE PÅVIRKNINGER	FAKTISK/ POTENSIELL
Deltidsansettelser og midlertidige ansettelser er svært lite benyttet i AF Gruppen, og benyttes etter ønske fra den enkelte medarbeider eller ved saglige behov.	Faktiske
I følge vår medarbeidertilfredshetsundersøkelse har våre ansatte høy trivsel og arbeidsglede.	Faktiske
AF har gjennom mange år utviklet en sterk sikkerhetskultur og gode systemer for læring, trening og rapportering. AF har fått en bransjeledende rolle innen sikkerhetsarbeidet, og dette bidrar til at AF unngår personskader.	Faktiske
AF investerer mye i opplæring, kompetanseutvikling og lederutvikling. AFs kompetansemiljøer gir godt grunnlag for faglig utvikling og karrieremuligheter på tvers i konsernet.	Faktiske
Lærlingeordninger gir unge mennesker en vei inn i arbeidslivet, noe som kan redusere arbeidsledigheten og gi en stabil yrkesvei. AF har de siste årene intensivert satsingen mot lærlinger.	Faktiske

ESRS S1-SBM3-3

Arbeidere i verdikjeden

NEGATIVE PÅVIRKNINGER	FAKTISK/ POTENSIELL
Risiko for negative arbeidsrelaterte forhold i verdikjeden slik som brudd på overtidsbestemmelser, krav om tilstrekkelig levelønn, tvangsarbeid, samt uanstendige bofellesskap og sanitære forhold.	Potensiell
Bygg- og anleggsbransjen er en av de mest ulykkesutsatte næringene, både med tanke på arbeidsdødsfall og arbeidsskader. Arbeidsulykker på AI's byggeplasser kan skje og medføre svært alvorlige konsekvenser.	Potensiell
Uønskede fysiske forhold og eksponering for eksempelvis støy, støv, gasser, kjemikalier og vibrasjoner på våre prosjekter kan føre til arbeidsrelatert sykdom, som også kan bli langvarig og medføre svært alvorlige konsekvenser.	Potensiell
Det er økt risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til det som kjøpes inn av innsatsfaktorer fra risikoland, direkte eller indirekte.	Faktisk
Trakassering og diskriminering på arbeidsplassen kan skje og føre til arbeidsrelatert sykdom.	Potensiell

POSITIVE PÅVIRKNINGER	FAKTISK/ POTENSIELL
AF jobber systematisk for å sikre at våre strenge krav etterleves i verdikjeden, og tillater kun to leddmed underentreprenører for å ha akseptabel transparens. Proaktivt benytter AF flere anerkjente verktøy for å vurdere mulige leverandører, i tillegg har vi rutiner for spørring av uønskede aktører.	Faktisk
AF har gjennom mange år utviklet en sterk sikkerhetskultur og gode systemer for læring, trening og rapportering. AF har fått en bransjeledende rolle innen sikkerhetsarbeidet, og gjennom dette har vi en positiv påvirkning på andre aktører som bidrar til at vår bransje unngår personskader.	Faktisk

ESRS S4-SBM3-3

Virksomhetsstyring

NEGATIV PÅVIRKNING	FAKTISK/ POTENSIELL
AFs omdømme, medarbeidere, kunder, leverandører og eiere kan påvirkes negativt av enkelthendelser og kritikkverdige forhold.	Potensiell

E1 SBM-3

Klimaendringer

	TYPE	BESKRIVELSE	POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS		VERDIKJEDEVURDERING			FINANSIELL EFFEKT LAVUTSLIPPSSCENARIO			FINANSIELL EFFEKT HØYUTSLIPPSSCENARIO		
					Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)
MULIGHETER													
MULIGHETER	**Ressurs-effektivitet**	Ressurseffektivitet beskrevet under E5 er også relatert til E1 Klimaendringer gjennom muligheter som reduserer behovet for å produsere nytt materiale som har negativ påvirkning på de globale klimagassutslippene. Økt etterspørsel etter tjenester og produkter med lavere klimagassutslipp, eksempelvis: - Klima- og miljøklassifiserte bygg - Rehabilitering - Energieffektivisering - Utbygging av fornybar energi - Resirkulering og ombruk av materiale	Økt omsetning fra klima- og miljøvennlige produkter og tjenester					Medium	Høy	Høy	Lav	Lav	Lav
	Produkter og tjenester	Utvikling av innovative løsninger for å redusere klima- og miljøpåvirkning.	Økt omsetning fra nye produkter og tjenester					Lav	Lav	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økt etterspørsel etter våre produkter og tjenester som følge av behov for oppgradering og gjenoppbygning etter ekstremvær.	Økt omsetning fra våre produkter og tjenester					Lav	Medium	Medium	Lav	Medium	Høy
		Økt etterspørsel etter våre produkter og tjenester som følge av behov for produkter og tjenester som tåler ekstremværhendelser og varige klimaendringer.	Økt omsetning fra våre produkter og tjenester					Lav	Medium	Medium	Lav	Medium	Høy
	Kapitaltilgang og finansiering	Gode lånebetingelser fra finansielle institusjoner el. for økt tilgang på kapital knyttet til gode prestasjoner på klimarelaterte KPI-er eller taksonomirapportering.	Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økt attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med klimarelaterte prestasjoner.	Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Omdømme	Referanseprosjekter med lave klimagassutslipp kan øke vår attraktivitet og omdømme, og gjennom dette gjøre oss mer attraktive for nye prosjekter.	Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft og reduserte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav
		Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til klimarelaterte forhold og AFs omstillingsevne.	Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft og reduserte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav

E1 SBM-3

Klimaendringer

	TYPE	BESKRIVELSE	POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS		VERDIKJEDEVURDERING			FINANSIELL EFFEKT LAVUTSLIPPSSCENARIO			FINANSIELL EFFEKT HØYUTSLIPPSSCENARIO			
					Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms	Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)	Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)	
RISIKOER														
Fysisk risiko	Akutt	Endring i nedbørsmønster som kan føre til driftsutfordringer og økt risiko for ulykker.	Økte prosjektkostnader og redusert omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy	
		Hyppigere og kraftigere ekstremvær kan gi driftsutfordringer og økt ulykkesrisiko.	Økte prosjektkostnader og redusert omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy	
		Endring i nedbørsmønstre og hyppigere og kraftigere ekstremvær kan gi forstyrrelser i forsyningskjeder.	Økte prosjektkostnader					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy	
	Kronisk	Varige temperaturendringer, havnivåstigning og endret nedbørsmønster vil kunne påvirke AF's produksjon.	Økte prosjektkostnader, redusert omsetning knyttet til lavere produktivitet og redusert tilgang på prosjekter.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy	
Overgangsrisiko		Uforutsigbare rammevilkår og kontraktsbetingelser.	Økte uforutsette prosjektkostnader					Lav	Høy	Medium				
		Økt pris forbundet med CO_2-utslipp.	Økte prosjektkostnader					Lav	Høy	Høy				
		Risiko for tvister og søksmål knyttet til uprøvde løsninger og byggemetoder, eller risiko knyttet til oppfyllelse av klima- og miljøkrav på våre prosjekter.	Økte prosjektkostnader					Lav	Medium	Medium				
		Utvidelse i rapporteringsomfang på konsern- og prosjektnivå.	Økte administrasjonskostnader knyttet til intern og ekstern rapportering					Lav	Medium	Medium				
	Regulatorisk	Økt pris på AF's innsatsfaktorer når våre leverandører møter stadig økende kostnader knyttet til energiforbruk og klima- og miljøkrav.	Økte prosjektkostnader og redusert omsetning					Lav	Medium	Høy				
		AF Gruppen vil fra 2027 omfattes av aktsomhetsdirektivet (CSDDD). Krav til gjennomføring av en klimaomstillingsplan vil kunne medføre finansielle effekter for AF, samt risiko forbundet med potensielt erstatningsansvar knyttet til direktivet[1].	Økte kostnader					Lav	Høy	Høy				AF har foreløpig ikke identifisert vesentlige finansielle overgangsrisikoer knyttet til et høyutslippsscenario.
		Dårligere lånebetingelser fra finansielle institusjoner eller redusert tilgang på kapital knyttet til svake prestasjoner på klimarelaterte KPI-er eller taksonomirapportering hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne					Lav	Medium	Medium				
		Redusert attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med klimarelaterte prestasjoner hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne					Lav	Medium	Medium				
	Marked	Endret etterspørsel etter klima- og miljøvennlige produkter og tjenester i vår bransje.	Redusert omsetning fra produkter og tjenester hvis vi ikke klarer å møte fremtidens klima- og miljøkrav					Lav	Medium	Høy				
		Begrenset tilgang på nødvendig teknologi, materialer og maskiner for å imøtekomme klima- og miljøkrav fra kunde.	Økte prosjektkostnader					Lav	Høy	Høy				
	Teknologi	Innføring og utvikling av ny teknologi gir ikke nødvendigvis forventet avkastning, kan være kostbart å utvikle og det kan være usikkerhet forbundet med endringer i lover og reguleringer.	Økte prosjektkostnader og kostnader knyttet til forskning og utvikling					Lav	Medium	Høy				
		Endret kundeatferd kan gi redusert etterspørsel etter produkter og tjenester grunnet redusert omdømme hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Redusert omsetning					Lav	Medium	Høy				
	Omdømme													
		Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til klimarelaterte forhold og AF's omstillingsevne.	Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft og økte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy				

[1] *Etter EU-kommisjonens foreslåtte forenklingspakke er det større usikkerhet knyttet til hvorvidt denne risikoen medfører en potensiell finansiell effekt for AF Gruppen.*

E4 SBM-3

Biologisk mangfold og økosystemer

					VERDIKJEDEVURDERING			FINANSIELL EFFEKT LAVUTSLIPPSSCENARIO			FINANSIELL EFFEKT HØYUTSLIPPSSCENARIO		
	TYPE	BESKRIVELSE	POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS		Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)
MULIGHETER													
MULIGHETER	**Ressurseffektivitet**	Ressurseffektivitet beskrevet under E5 er også relatert til E4 gjennom muligheter som reduserer behovet for å ta ut jordfruelige ressurser som har direkte påvirkning på biologisk mangfold og økosystemet.											
		Økt etterspørsel etter vår kompetanse knyttet til natur som følge av økt fokus på naturkrisen og selskapers mål om arealpositivitet eller arealnøytralitet, eksempelvis knyttet til naturrestaurering og tilbakeføring av grått areal.	Økt omsetning					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Produkter og tjenester	Økende fokus på rehabilitering og sirkularitet knyttet til knapphet på naturens ressurser og endret tilgang på areal knyttet til politiske reguleringer kan gi økt etterspørsel etter skånsom demontering og rehabiliteringsprosjekter.	Økt omsetning					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Kapitaltilflyt og finansiering	Bedre lånebetingelser fra finansielle institusjoner eller økt tilgang på kapital knyttet til gode prestasjoner på naturrelaterte KPI-er eller taksonomirapportering.	Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økt attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med naturrelaterte prestasjoner.	Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne					Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til naturrelaterte forhold og AI's omstillingsevne.	Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft og reduserte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav
	Omdømme	Referanseprosjekter med gode prestasjoner knyttet til bevaring av natur kan øke vår attraktivitet og omdømme, og gjennom dette gjøre oss mer attraktive for nye prosjekter.	Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft og reduserte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav
RISIKOER													
FYSISKE RISIKOER	**Akutt**	Hyppigere og kraftigere ekstremvær kan øke risiko en for erosjon, jordskred og andre naturkonsekvenser, ettersom naturens regulerende økosystemer blir svekket. Erosjon kan føre til ustabil grunn som kan gjøre det farlig å arbeide i et område.	Økte prosjektkostnader, eksempelvis knyttet til sikringstiltak, og lavere omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
		Utfordringer ved håndtering av økte nedbørsmengder og avrenning kan føre til oversvømmelser på og rundt anleggsområdet, noe som kan forårsake skader på konstruksjoner, utstyr og tilgangsveier.	Økte prosjektkostnader, eksempelvis knyttet til oppryddingstiltak og sikringstiltak					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
		Dersom miljøskadelige stoffer slippes ut i samfunnet på grunn av utfordringer med avrenningskontroll, kan dette påvirke biologisk mangfold og økosystemer.	Økte prosjektkostnader forbundet med opprydningstiltak, samt erstatningskrav og potensielle bøter fra myndighetene (se også regulatorisk risiko)					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
		Klimaendringer og økte nedbørsmengder kan øke risikoen for grunnforurensning og redusere jordens stabilitet, noe som kan påvirke sikkerheten på byggeplassen og behovet for kompenserende tiltak.	Økte prosjektkostnader, eksempelvis knyttet til behov for å legge nye avrenningsveier, og lavere omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
		Svekket tilstand på myr og naturlig grunnavrenning, som følge av myruttak over tid, kan føre til økt grunnforurensing og redusere jordens stabilitet og evne til regulering.	Økte prosjektkostnader, eksempelvis knyttet til behov for å legge nye avrenningsveier, og lavere omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
	Kronisk	Arealbeslag, som f.eks. fjerning av myr, ødelegger naturens evne til å fange karbon, er en direkte driver til tap av biologisk mangfold og påvirker regulerende økosystemtjenester. Dette kan øke risikoen for flom.	Økte prosjektkostnader, eksempelvis knyttet til behov for sikringstiltak, og lavere omsetning knyttet til lavere produktivitet.					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
		Tilstedeværelse og/eller spredning av fremmede arter påvirker lokalt biologisk mangfold og kan ha kroniske påvirkninger på jorderosjon som påvirker jordens stabilitet. Dette kan påvirke sikkerhet på byggeplasser.	Økte prosjektkostnader og lavere omsetning knyttet til lavere produktivitet					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Medium
OPERASJONELLE RISIKOER	**Operasjonelt**	Risiko for økosystemkollaps knyttet til at bygg- og anleggsbransjen er spesielt avhengig av forsynende og regulerende tjenester. Dette er særlig knyttet til tilgang på materialer (forsynende tjenester) og regulerende tjenester som bidrar til å redusere erosjon og flom.	Økte prosjektkostnader					Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy

E4 SBM-3

Biologisk mangfold og økosystemer

	TYPE	BESKRIVELSE	POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS		VERDIKJEDEVURDERING			FINANSIELL EFFEKT LAVUTSLIPPSSCENARIO			FINANSIELL EFFEKT HØYUTSLIPPSSCENARIO		
					Oppstrøms	Egne aktiviteter	Nedstrøms	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)	Kort sikt (1 år)	Medium (2–10 år)	Lang sikt (>10 år)
RISIKOER													
Regulatorisk		Ufravikelige rammevilkår og kontraktsbetingelser knyttet til strengere reguleringer for å beskytte natur som påvirker tilgang på areal. Dette kan være endringer som følge av Norges Handlingsplan for natur og endringer i Plan- og bygningsloven.	Redusert omsetning som følge av redusert tilgang på prosjekter.					Lav	Høy	Medium			
		Risiko for tvister og søksmål knyttet til uprøvde løsninger og byggemetoder, tolking av regelverk, klima- og miljørelaterte hendelser eller risiko knyttet til oppfyllelse av klima- og miljøkrav.	Økte prosjektkostnader					Lav	Medium	Medium			
		EUs nye Avskogingsforordning (EUDR), økte krav på sporbarhet i verdikjeden på materialene som blir brukt på våre prosjekt.	Administrative kostnader forbundet med oppfølging av leverandører, og sertifiseringsordninger. Dette kan også øke kostnadene forbundet med bruk av tømmer og trevirke.					Lav	Medium	Lav			
		Utvidelse i rapporteringsomfang på konsern- og prosjektnivå.	Økte administrasjonskostnader knyttet til intern og ekstern rapportering					Lav	Medium	Medium			
		Økt pris på AF's innsatsfaktorer når våre leverandører møter stadig økende kostnader knyttet til klima- og miljøkrav.	Økte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy	AF har foreløpig ikke identifisert vesentlige finansielle overgangsrisikoer knyttet til et høyutslippsscenario.		
		Dårligere lånebetingelser fra finansielle institusjoner eller redusert tilgang på kapital knyttet til svake prestasjoner på naturrelaterte KPI-er eller uklarere rapportering hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne					Lav	Medium	Medium			
		Redusert attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med naturrelaterte prestasjoner hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne					Lav	Medium	Medium			
Marked		Endret etterspørsel etter klima- og miljøvennlige produkter og tjenester i vår bransje.	Redusert omsetning fra produkter og tjenester hvis vi ikke klarer å møte fremtidens klima- og miljøkrav					Lav	Medium	Høy			
		Som følge av økt etterspørsel kan det bli begrenset tilgang på nødvendig teknologi, materialer og maskiner for å imøtekomme klima- og miljøkrav fra kunde.	Økte prosjektkostnader					Lav	Høy	Medium			
Teknologi		Innføring og utvikling av ny teknologi gir ikke nødvendigvis forventet avkastning, kan være kostbart å utvikle og det kan være usikkerhet forbundet med endringer i lover og reguleringer.	Økte prosjektkostnader og kostnader knyttet til forskning og utvikling					Lav	Medium	Høy			
		Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til naturrelaterte forhold og AF's omstillingsevne.	Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft og økte prosjektkostnader					Lav	Medium	Høy			
Omdømme		Endret kundeatferd og redusert etterspørsel etter produkter og tjenester grunnet dårlig omdømme hvis vi ikke klarer å omstille oss.	Redusert omsetning					Lav	Medium	Høy			

ESRS SBM-3

Ressursbruk og sirkulærøkonomi

	TYPE	BESKRIVELSE		POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS	VERDIKJEDEVURDERING			FINANSIELL EFFEKT LAVUTSLIPPSSCENARIO			FINANSIELL EFFEKT HØYUTSLIPPSSCENARIO		
					Opp-strøms	Egne aktiviteter	Ned-strøms	Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)	Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)
MULIGHETER													
Muligheter	Ressurs-effektivitet	Bedre ressursutnyttelse, eksempelvis løsninger som forhåndskutte de materialet, ombruks-muligheter, fokus på kildesorteringsgrad og prefabrikkerte elementer og returordninger med leverandører kan redusere vårt avfall og bidra til anvi kjøper inn mindre materialer.		Reduserte prosjektkostnader				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Ressurseffektive løsninger gjør AF Gruppen mindre utsatt for økt pris på innsatsfaktorer som følge av karbonprising.		Reduserte prosjektkostnader				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Reguleringer som forenkler ombruk gir muligheter forbundet med sirkularitet i AF Gruppen. Eksempelvis at materialer fra vår rivevirksomhet benyttes som innsatsfaktorer i anlegg- eller byggeprosjekt.		Reduserte prosjektkostnader				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økt etterspørsel etter prefabrikkerte komponenter som følge av fokus på sirkularitet.		Økt omsetning				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Produkter og tjenester	Knapphet på ressurser, fokus på sirkularitet og reguleringer knyttet til karbonprising, som eksempelvis CBAM[1], kan gi økt etterspørsel etter gjenvunnet eller oppsirkulert materiale.		Økt omsetning				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økende fokus på rehabilitering knyttet til endret politikk vil kunne gi økt etterspørsel etter skånsom demontering og rehabiliteringsprosjekter.		Økt omsetning				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Kapitalflyt og finansiering	Dårlige lånebetingelser fra finansielle institusjoner eller økt tilgang på kapital knyttet til gode prestasjoner på KPI-er knyttet til ressursbruk og sirkularitet eller taksonomirapportering.		Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
		Økt attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med prestasjoner knyttet til sirkulær økonomi.		Reduserte kapitalkostnader og økt investeringsevne				Lav	Medium	Medium	Lav	Lav	Lav
	Omdømme	Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til ressursbruk, sirkulær økonomi og AF's omstillingsevne.		Økt omsetning som følge av økt konkurranse kraft og reduserte prosjektkostnader				Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav
		Referanseprosjekter med gode prestasjoner knyttet til reduksjon av ressursbruk og avfall kan øke vår attraktivitet og omdømme, og gjennom dette gjøre oss mer attraktive for nye prosjekter.		Økt omsetning som følge av økt konkurranse kraft og reduserte prosjektkostnader				Lav	Medium	Høy	Lav	Lav	Lav
RISIKOER													
Fysisk risiko	Kronisk risiko	Redusert tilgang på materialer og råvarer kan føre til høye råvarepriser og kan påvirke tilgangen på materialer for AF Gruppen som kan føre til økte kostnader.		Økte prosjektkostnader				Lav	Lav	Lav	Lav	Medium	Høy
Overgangsrisiko		Uforutsigbare ramme- og kontraktsbetingelser.		Økte uforutsette prosjektkostnader				Lav	Høy	Medium			
		Risiko for tvister og saksmål knytter til uprøvde løsninger og byggemetoder, nye behov knyttet til sirkularitet som er krevende å oppfylle, tolking av regelverk eller risiko knyttet til oppfyllelse av klima- og miljøkrav.		Økte prosjektkostnader				Lav	Medium	Medium			
		Utvidelse i rapporteringsomfang på konsern- og prosjektnivå.		Økte administrasjonskostnader knyttet til intern og ekstern rapportering				Lav	Medium	Medium			
	Regulatorisk	Økt pris på AF's innsatsfaktorer når våre leverandører møter stadig økende kostnader knyttet til klima- og miljøkrav.		Økte prosjektkostnader				Lav	Medium	Høy			
		Ombruk av materialer og sirkularitet i bygg- og anleggsprosjekter innebærer ofte tidkrevende og komplekse regulatoriske vurderinger som kan påvirke prosjektenes lønnsomhet.		Økte administrasjonskostnader				Lav	Medium	Lav			
		Dårligere lånebetingelser fra finansielle institusjoner eller redusert tilgang på kapital knyttet til svake prestasjoner relatert til ressursbruk og sirkularitet eller taksonomirapportering hvis vi ikke klarer å omstille oss.		Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne				Lav	Lav	Medium	AF har foreløpig ikke identifisert vesentlige finansielle overgangsrisikoer knyttet til et høyutslippsscenario.		
		Redusert attraktivitet for eksisterende og potensielle investorer forbundet med prestasjoner knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi hvis vi ikke klarer å omstille oss.		Økte kapitalkostnader og lavere investeringsevne				Lav	Lav	Medium			
		Begrenset tilgang på nødvendig teknologi, materialer og maskiner for å imøtekomme klima- og miljøkrav fra kunde.		Økte prosjektkostnader				Lav	Høy	Medium			
	Teknologi	Innføring og utvikling av ny teknologi gir ikke nødvendigvis forventet avkastning, kan være kostbart å utvikle og det kan være usikkerhet forbundet med endringer i lover og reguleringer.		Økte prosjektkostnader og kostnader knyttet til forskning og utvikling				Lav	Medium	Lav			
	Omdømme	Arbeidsgiverattraktivitet knyttet til ressurs- bruk, sirkulær økonomi og AF's omstillingsevne.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft og økte prosjektkostnader				Lav	Medium	Høy			
		Endret kundeatferd og redusert etterspørsel etter produkter og tjenester grunnet dårlig omdømme hvis vi ikke klarer å omstille oss.		Redusert omsetning				Lav	Medium	Høy			

[1] CBAM = Carbon Border Adjustment Mechanism er en karbongrensejusteringsmekanisme som legger inn en ny beregning på importerte varer basert på utslipp fra produksjonen av varen. Regjeringen går inn for at CBAM-forordningen også innføres i Norge.

STRATEGI	TYPE	BESKRIVELSE		POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS	POTENSIELL FINANSIELL EFFEKT		
					Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)
Egen arbeidsstyrke	**MULIGHETER**						
	Operasjonell	Innovasjon, utvikling og bruk av digitale løsninger og kunstig intelligens har en naturlig plass i vår prosjektvirksomhet. Utvikling på dette området vil bidra til en næring som er attraktiv for de unge, både kvinner og menn. Samtidig vil det også effektivisere vår prosjektvirksomhet og har potensiale til å redusere tidkrevende og rutinepregede oppgaver. Motiverte medarbeidere og robust organisering er et viktig fundament for å skape verdier. Prosjektorganisasjoner med en god sammensetning av fagkompetanse og ledelse i alle ledd, sikrer økt konkurransekraft. Medarbeiderutvikling sikrer ledende kompetanse som bidrar til at vi leverer kostnadseffektive prosjekter med høy kvalitet og med omtanke for miljøet, og øker vår konkurransekraft. AF har de siste årene intensivert satsingen mot kvinner ved å motivere flere til å velge yrkesfag gjennom økt tilstedeværelse ute på skolene og målrettet kommunikasjon på sosiale medier. AFs konkurransekraft ligger i våre medarbeidere og vår målsetting om over 7 % andel lærlinger skal bidra til å øke vår konkurransekraft ytterligere. AF skal ha de fremste fagmiljøene innen strategisk viktige fag og tilby markedets beste kompetanseutvikling på alle nivåer. AFs konkurransekraft ligger i våre medarbeidere og vår målsetting om 60 % andel fagarbeidere med fagbrev skal bidra til å øke vår konkurransekraft ytterligere. For å rekruttere, utvikle og beholde de beste folka, må vi rekruttere talenter fra et bredt og mangfoldig utvalg. AF Gruppen jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Vi trenger ulike perspektiver gir bedre beslutninger, og derfor skaper mangfold verdi og økt konkurransekraft.	Økt omsetning som følge av høyere effektivitet og økt konkurransekraft	Lav	Medium	Høy
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
			Økt omsetning knyttet til økt produktivitet og konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Lav	Medium	Medium
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Lav	Medium	Medium
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Lav	Medium	Medium
	Omdømme	I AF skaper vi verdier og muligheter gjennom prosjektvirksomhet med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk. Et felles sett med verdier og en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk gir oss en unik konkurransekraft når vi skal løse fremtidens utfordringer. Gjennom systematisk HMS arbeid skal vi sørge for trygge og helsefremmende arbeidsforhold. Dette bidrar til et godt omdømme i bransjen, og at vi gjennom dette er en attraktiv arbeidsplass for eksisterende og potensielle medarbeidere. Dette øker vår konkurransekraft. Det vil fremover være økende etterspørsel etter kompetanse for å begrense klima- og miljøutfordringer, og dermed behov for å rekruttere, utvikle og beholde arbeidstakere som har kompetanse på dette området. Hvis vi lykkes med dette vil det øke AFs konkurransekraft.	Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
			Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
	RISIKOER						
	Operasjonell	Prosjektorganisasjoner med en god sammensetning av fagkompetanse og ledelse i alle ledd, sikrer økt konkurranseskraft. Robust organisering er en forutsetning for verdiskaping, samtidig som manglende robust organisering og prosjektstyring utgjør en risiko knyttet til prosjektprestasjoner. Bygg- og anleggsbransjen har tradisjonelt vært et mannsdominert yrke, med lite mangfold. For å rekruttere, utvikle og beholde de beste folka, må vi rekruttere talenter fra et bredt og mangfoldig utvalg. Lavere grad av mangfold i vår arbeidsstyrke vil derfor kunne redusere vår konkurransekraft. AF Gruppens prosjektvirksomhet og geografiske nedslagsfelt innebærer for mange ansatte en pendlertilværelse. Vi opplever at yngre generasjoner i større grad etterspør fleksibilitet og dette kan medføre behov for endring i etablert praksis for deler av vår virksomhet. Dette kan påvirke produktivitet og fremdrift. Nøkkelpersonrisiko kan føre til driftsforstyrrelser og svekket konkurransekraft.	Økte prosjektkostnader	Medium	Medium	Medium
			Redusert omsetning som følge av svekket konkurranseskraft	Lav	Medium	Medium
			Redusert omsetning og økte prosjektkostnader	Lav	Medium	Medium
			Økte prosjektkostnader	Medium	Medium	Medium
	Regulatorisk	Endringer i arbeidsmiljølovgivning kan påvirke ansettelsesform og tilgang på arbeidskraft. Innleiebegrensninger innebærer potensielt alternative måter å dekke midlertidig arbeidskraftbehov på. Dette kan skape utfordringer med å tilpasse arbeidsstyrken til vår prosjektvirksomhet.	Uforutsette økt prosjektkostnader	Lav	Medium	Medium
	Omdømme	Arbeidsulykker og alvorlige personskader kan skade vårt omdømme. Det vil fremover være økende etterspørsel etter kompetanse for å begrense klima- og miljøutfordringer, og dermed behov for å rekruttere, utvikle og beholde arbeidstakere som har kompetanse på dette området. Hvis vi ikke lykkes med dette vil det kunne påvirke AFs konkurransekraft.	Redusert omsetning som følge av svekket konkurranseskraft	Medium	Medium	Medium
			Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Lav	Høy	Høy

S2 SEKTOR >

Arbeidere i verdikjeden

TYPE	BESKRIVELSE		POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS	POTENSIELL FINANSIELL EFFEKT		
				Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)
MULIGHETER						
Omdømme	Gjennom systematisk HMS-arbeid skal vi sørge for trygge og helsefremmende arbeidsforhold. Dette bidrar til et godt omdømme i bransjen, og at vi gjennom dette er en attraktiv arbeidsplass for eksisterende og potensielle medarbeidere, samt arbeidere i vår verdikjede. Dette øker vår konkurransekraft.		Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Medium	Medium	Medium
RISIKOER						
Regulatorisk	Endringer i arbeidsmiljølovgivning kan påvirke ansettelsesform og tilgang på arbeidskraft. Innleiebegrensninger innebærer potensielt alternative måter å dekke midlertidig arbeidskraftbehov på. Dette kan skape utfordringer med å tilpasse arbeidsstyrken til vår prosjektvirksomhet.		Uforutsette økt prosjektkostnader	Lav	Medium	Medium
Omdømme	Arbeidsulykker og alvorlige personskader kan skade vårt omdømme.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Medium	Medium	Medium
	Brudd på menneskerettigheter i vår verdikjede kan skade vårt omdømme.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Lav	Lav	Lav

S1 SEKTOR >

Virksomhetsstyring

TYPE	BESKRIVELSE		POTENSIELL FINANSIELL KONSEKVENS	POTENSIELL FINANSIELL EFFEKT		
				Kort sikt (1 år)	Medium (2-10 år)	Lang sikt (>10 år)
MULIGHETER						
Operasjonell	God og systematisk risikostyring er et strategisk virkemiddel som styrker vår konkurransekraft og øker verdiskapingen.		Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
Omdømme	I AF skaper vi verdier og muligheter gjennom prosjektvirksomhet med en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk. Ft felles sett med verdier og en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk gir oss en unik konkurransekraft.		Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
	Skal vi lykkes må AF være den foretrukne samarbeidspartneren. Vi skal bygge langsiktige relasjoner basert på tillit, prestasjon og lojalitet med de kunder og leverandører som har størst potensial for gjensidig verdiskaping. Godt omdømme kan påvirke våre langsiktige relasjoner og konkurransekraft.		Økt omsetning som følge av økt konkurransekraft	Høy	Høy	Høy
RISIKOER						
Operasjonell	Informasjonssikkerhet er et prioritert område i AF Gruppen. Selv om vårt styringssystem for informasjonssikkerhet er basert på anerkjente standarder må vi være forberedt på hendelser som kan påvirke konsernets verdier. Dette kan også være kostbart administrativt, i tillegg til at det kan gi driftsutfordringer.		Økte kostnader	Høy	Høy	Høy
	Et dataangrep kan være både målrettede mot AF og det kan være datakriminelle som tilfeldig finner og utnytter en sårbarhet hos oss. Dette kan påføre AF store tap.		Økte kostnader	Høy	Høy	Høy
	I beredskapssammenheng sier AF at «det er sannsynlig at noe usannsynlig vil skje», men vi vet ikke når og vi vet ikke hvor. Vi må derfor være forberedt i hele bredden av AFs virksomhet. Noe usannsynlig kan skje som påfører AF store tap.		Økte kostnader	Høy	Høy	Høy
Regulatorisk	Korrupsjon som rene underslag, avtalepriser, smøring, bestikkelser, tvverier kan medføre betydelige økonomiske tap, avhengig av alvorlighetsgrad. Korrupsjon kan også føre til kostnader forbundet med å håndtere rettssaker og etterforskning.		Økte kostnader	Høy	Høy	Høy
	AF Gruppen har nulltoleranse for økonomisk kriminalitet, og det er innført strenge krav som barrierer mot underslag og økonomisk misligfhold. Økonomisk kriminalitet kan påføre AF store tap.		Økte kostnader	Høy	Høy	Høy
Omdømme	Vårt omdømme og konkurransekraft er tuftet på tillit. Brudd på etterdskoden og kritikkverdige hendelser kan skade vårt omdømme og konkurransekraft.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Medium	Medium	Medium
	Skal vi lykkes må AF være den foretrukne samarbeidspartneren. Vi skal bygge langsiktige relasjoner basert på tillit, prestasjon og lojalitet med de kunder og leverandører som har størst potensial for gjensidig verdiskaping. Skadet omdømme kan påvirke våre langsiktige relasjoner og konkurransekraft.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Lav	Medium	Medium
	Vår operative virksomhet skal være desentralisert og ha god balanse mellom frihet og disiplin. Vi skal gi rom til medarbeidere som ser og griper muligheter. Samtidig må det utøves disiplin slik at verdiskapingen ikke går på bekostning av sikkerhet, etikk og øvrige mål og krav. Hvis dette skjer kan det skade vårt omdømme.		Redusert omsetning som følge av svekket konkurransekraft	Medium	Medium	Medium

ESRS 2 MDR-P

Matrise for oppfyllelse av rapporteringskrav retningslinjer

SENTRALE DOKUMENTER I AF GRUPPEN

Dokument	Om dokumentet	Innhold	Standard	Alle dokumentene er forankret i styret og utøves gjennom konsernledelsen videre til våre prosjekter og ansatte. Dokumentene er tilgjengelige på vår hjemmeside eller beskrevet i vår årsrapport.
Hensikt, mål og verdier	Gir i korte trekk en oversikt over hvem AF er, hva vi står for og hva vi vil oppnå.	Eiere Medarbeidere Kunder Leverandører Helse, miljø og sikkerhet Klima og miljø Kvalitet og forbedring	E1 E4 E5 S1 S2 G1	
Adferdskode	AF Gruppens leveregler.	Varsling av kritikkverdige forhold Sanksjoner for brudd på adferdskoden Arbeidsmiljø Personlig adferd Rus og avhengighet Privatøkonomi Konkurranse Lover og regler Kunder og leverandører Antikorrupsjon Form og klesskode Kommunikasjon og omdømme Fortrolighet og personvern Interessekonflikt Taushetsplikt Innsidehandel		Gjennom å inngå avtale med AF Gruppen aksepterer man leverandørerklæringen med alt dens innhold, samt forpliktet seg til å videreformidle denne videre i leverandørkjeden. Dette inkluderer forpliktelse til å følge verdier og krav til adferd som beskrevet i Hensikt, Mål og Verdier og Adferdskoden.
Forretnings-modell	Krav og forventninger til etterlevelse som skal reflekteres i sentrale dokumenter i selskapenes ledelsessystem.	Sikkerhet Aktiv risikostyring Mot/ansvar Desentralisert beslutningsmyndighet Verdibasert kultur		
Leverandør-klæring	Beskriver krav og forventninger AF Gruppen har til leverandører og underentreprenører.	Etterlevelse av lover og UN Global Compact Menneskerettigheter og ILO-konvensjoner Arbeidstid og lønn Tvangsarbeid, sosial dumping og barnearbeid Helse og sikkerhet Arbeidsmiljø og diskriminering Klima og miljø Bekjempelse av korrupsjon Svart arbeid, hvitvasking med videre Prissamarbeid Habilitet Konfidensialitet og håndtering av medier Egne underleverandører og samarbeidspartnere Varsling Revisjon Virkning av brudd		

IRO-2 ▸

Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

INDEKS OG OVERSIKT OVER RAPPORTERING INNEN VESENTLIGE TEMAER

Vesentlighetsanalysen danner grunnlaget for vår bærekraftsrapportering. Relevante opplysninger og datapunkter er inkludert i rapporteringen når det er vurdert at de er vesentlige eller når de oppfyller brukernes behov for informasjon relatert til beslutningstaking. I vurdering av dette har vi hensyntatt både primærbrukernes av vår finansielle rapportering og brukere med interesse for AFs vesentlige påvirkninger.

ESRS fastsetter opplysningskrav, ikke krav til handling. Derfor er opplysningskrav knyttet til tiltak, mål, strategier, scenarioanalyser og omstillingsplaner betinget av hvorvidt AF har dette på plass. Vi har inkludert informasjon om dette i de tilfellene der dette er relevant. AF Gruppen har sikret fullstendig rapportering gjennom arbeid med standarder for bærekraftsrapportering og EDRAG sin oversikt over rapporteringskrav.

På neste side følger tabeller med informasjon om vesentlige bærekraftstemaer og referanse til hvor i årsrapporten informasjon om disse temaene kan finnes. I tillegg har vi inkludert referanse til datapunkter fra EU-lovgivning.

Begrunnelse av temaer som ikke er vurdert vesentlige

Det er fire tematiske standarder som ikke er vurdert vesentlige for rapporteringsåret 2024. E2 Forurensning er vurdert nærmest terskelverdi for vesentlighet. Dette gjelder identifiserte negative påvirkninger forbundet med helse eller miljøskadelige stoffer, nitrogen, produksjon av innsatsfaktorer og materialer. Disse er beskrevet nærmere nedenfor og AF vil særlig vurdere behov for oppdatering av vår vurdering for disse temaene i det årlige gjennomgangen av vesentlighetsanalysen.

For helse eller miljøskadelige stoffer er det særlig potensiell negativ påvirkning forbundet med utslipp av fluorholdige stoffer (PFAS-er) til miljøet rundt AF Miljøhuset Vats som har vært vurdert. Fluorholdige stoffer har vært benyttet som bestanddeler i skum fra brannslukkemidler på konstruksjonene som tas inn til miljøhuset. Forhøyede konsentrasjoner ble observert i første halvår av 2023, men fra andre halvår i 2023 har nivåene ligget godt under grenseverdiene. Sist tilgjengelige miljørapport for miljøhuset viser at forholdet PFAS er de årlige langtidsgrensene i tillatelsen fra Miljødirektoratet overholdt. PFAS er svært stabile fjernikalier kjent for sin motstand mot nedbrytning. Det er en generell utfordring at tilgjengelig teknologi ikke gir tilstrekkelig rensing av PFAS til vår type industri. Det er et pågående arbeid med å identifisere og teste ut ny renseteknologi.

Mikroplast er faste, syntetiske polymerpartikler mindre enn 5 mm, med lav vannløselighet og lang nedbrytningstid i naturen[1]. Bildekk, vegmerking og enkelte andre produkter i kjøretøy og veier inneholder plast som slites i småbiter og spres til luft, jord og vann. En stor andel av disse partiklene er svært små, holder seg lenge svevende og spres langt[2]. Det er identifisert faktiske negative påvirkninger knyttet til mikroplast forbundet med tungtransport og transport av innsatsfaktorer, avfall og håndtering av masser på våre prosjekter.

Det er identifisert negative påvirkninger relatert til forurensning til luft, vann og jord ved produksjon av innsatsfaktorer og materialer som blant annet betong og stål som benyttes i vår prosjektvirksomhet.

1 Internasjonalt etablert definisjon av GESAMP (2015).
2 Menon, Kartlegging for Miljødirektoratet 2020

IRO-2 ▸

Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER VESENTLIGE RAPPORTERINGSTEMAER DEKKET AV AFS BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Standard ESRS	Nøkkelkrav	Vesentlig/ Ikke vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	BP-1 – Generelt grunnlag for utarbeidelse av bærekraftsrapporten	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	BP-2 – Opplysninger i forbindelse med særlige omstendigheter	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	GOV-1 – Administrasjons-, ledelses- og kontrollorganenes rolle	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	GOV-2 – Opplysninger som gis til foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorganer, og berørte interessenter som behandles av disse organene	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	GOV-3 – Integrering av bærekraftrelaterte resultater i insentivordninger	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	GOV-4 – Erklæring om aktsomhetsvurdering	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	GOV-5 – Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	SBM-1 – Strategi, forretningsmodell og verdikjede	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	SBM-2 – Interessenters interesser og synspunkter	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	SBM-3 – Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	IRO-1 – Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter	Vesentlig
ESRS 2 Generelle opplysninger	IRO-2 – Opplysningskrav i ESRS-standarder som er omfattet av foretakets bærekraftrapport	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1 GOV-3 – Integrering av bærekraftrelaterte resultater i insentivordninger	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1 IRO-1 – Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige klimarelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1 SBM-3 – Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-1 – Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-2 – Policyer for begrensning av og tilpasning til klimaendringer	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-3 – Tiltak og ressurser i forbindelse med policyer for klimaendringer	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-4 – Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-5 – Energiforbruk og energimiks	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-6 – Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp	Vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-7 – Prosjekter med hensyn til opptak av klimagasser og begrensning av klimagassutslipp finansiert ved hjelp av klimakvoter	Ikke vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-8 – Intern karbonprising	Ikke vesentlig
E1 Klimaendringer	E1-9 – Forventede finansielle virkninger av vesentlige fysiske risikoer og omstillingsrisikoer samt potensielle klimarelaterte muligheter	Innfasing
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4 SBM-3 – Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4 IRO-1 – Beskrivelse av prosesser for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	Vesentlig

IRO-2 ▸

Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER VESENTLIGE RAPPORTERINGSTEMAER DEKKET AV AFS BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Standard ESRS	Notekrav	Vesentlig/ Ikke vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-1 – Omstillingsplan og hvordan dette er biologisk mangfold og økosystemer i strategi og forretningsmodell	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-2 – Policyer for biologisk mangfold og økosystemer	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-3 – Tiltak og ressurser i forbindelse med biologisk mangfold og økosystemer	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-4 – Mål knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-5 – Måleindikatorer for påvirkning knyttet til endringer i biologisk mangfold og økosystemer	Vesentlig
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	E4-6 – Forventede finansielle virkninger av risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	Innfasing
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5 IRO-1 – Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-1 – Policyer for ressursbruk og sirkulær økonomi	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-2 – Tiltak og ressurser i forbindelse med ressursbruk og sirkulær økonomi	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-3 – Mål knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-4 – Inngående ressurser	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-5 – Utgående ressurser	Vesentlig
E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi	E5-6 – Forventede finansielle virkninger av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	Innfasing
S1 Egen arbeidsstyrke	S1 SBM-2 – Interessenters interesser og synspunkter	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1 SBM-3 – Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-1 – Policyer i forbindelse med egen arbeidsstyrke	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-2 – Rutiner for kontakt med egne ansatte og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-3 – Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-4 – Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på egen arbeidsstyrke og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med egen arbeidsstyrke, og effektiviteten av disse tiltakene	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-5 – Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-6 – Opplysninger om foretakets ansatte	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-7 – Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-8 – Kollektivavtalers dekning og dialog mellom partene i arbeidslivet	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-9 – Mangfoldsindikatorer	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-10 – Tilstrekkelig lønn	Ikke vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-11 – Sosialbeskyttelse	Ikke vesentlig

IRO-2 ▸

Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER VESENTLIGE RAPPORTERINGSTEMAER DEKKET AV AFS BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Standard ESRS	Notekrav	Vesentlig/ Ikke vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-12 – Personer med funksjonsnedsettelse	Ikke vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-13 – Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-14 – Måleindikatorer for arbeidsmiljø	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-15 – Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-16 – Måleindikatorer for godtgjøring (lønnsforskjell og samlet godtgjøring)	Vesentlig
S1 Egen arbeidsstyrke	S1-17 – Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2 SBM-2 – Interessenters interesser og synspunkter	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2 SBM-3 – Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2-1 – Policyer for arbeidstakere i verdikjeden	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2-2 – Rutiner for kontakt med arbeidstakere i verdikjeden om påvirkninger	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2-3 – Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der arbeidstakere i verdikjeden kan gi uttrykk for bekymringer	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2-4 – Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger og strategier for å redusere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med arbeidstakere i verdikjeden, og effektiviteten av disse tiltakene og strategiene	Vesentlig
S2 Arbeidere i verdikjeden	S2-5 – Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	ESRS 2 GOV-1 – Rollen til administrasjons-, ledelses- og kontrollorganene	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	ESRS 2 IRO-1 – Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-1 – Policyer for god forretningsskikk og bedriftskultur	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-2 – Håndtering av forbindelser med leverandører	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-3 – Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-4 – Tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser	Vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-5 – Politisk innflytelse og lobbyvirksomhet	Ikke vesentlig
G1 Virksomhetsstyring	G1-6 – Betalingspraksis	Ikke vesentlig

IRO-2 ▸ Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER I EU-LOVGIVNING

Opplysningskrav og tilhørende datapunkt	Henvisning til offentliggjøringsforordningen (SFDR)[1]	Henvisning til pilar 3[2]	Henvisning til forordningen om referanseverdier[3]	Henvisning til klimaforordningen[4]	Vesentlig/ ikke vesentlig
ESRS 2 GOV-1: Kjønnsfordeling i styret, nr. 21 bokstav d)	Indikator nr. 13 i tabell 1 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert kommisjonsforordning (EU) 2020/1816[5]		Vesentlig
ESRS 2 GOV-1: Prosentandel av uavhengige styremedlemmer, nr. 21 bokstav e)			Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig
ESRS 2 GOV-4: Erklæring om aktsomhetsvurdering, nr. 30	Indikator nr. 10 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS 2 SBM-1: Deltakelse i aktiviteter knyttet til fossilt brensel, nr. 40 bokstav d) i)	Indikator nr. 4 i tabell 1 i vedlegg 1	Artikkel 449a i forordning (EU) nr. 575/2013: Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453[6], tabell 1: Kvalitative opplysninger om miljørisiko og tabell 2: Kvalitative opplysninger om sosial risiko	Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Ikke vesentlig
ESRS 2 SBM-1: Deltakelse i aktiviteter knyttet til kjemisk produksjon, nr. 40 bokstav d) ii)	Indikator nr. 9 i tabell 2 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Ikke vesentlig
ESRS 2 SBM-1: Deltakelse i aktiviteter knyttet til kontroversielle våpen, nr. 40 bokstav d) iii)	Indikator nr. 14 i tabell 1 i vedlegg 1		Artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818 [7], vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Ikke vesentlig
ESRS 2 SBM-1: Deltakelse i aktiviteter knyttet til dyrking og produksjon av tobakk, nr. 40 bokstav d) iv)			Artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818, vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Ikke vesentlig
ESRS E1-1: Omstillingsplan for å oppnå klimanøytralitet innen 2050, nr. 14				Artikkel 2 nr. 1 i forordning (EU) 2021/1119	Vesentlig
ESRS E1-1: I omfang utelukket fra EU-referanseverdier for tilpasning til Parisavtalen, nr. 16 bokstav g)		Artikkel 449a forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, mal 1: Bankportefølje – Omstillingsrisiko i forbindelse med klimaendringer: Eksponeringers kredittkvalitet etter sektor, utslipp og gjenværende løpetid	Artikkel 12 nr. 1 bokstav d) - g) og artikkel 12 nr. 2 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS E1-4: Mål for reduksjon av klimagassutslipp, nr. 34	Indikator nr. 4 i tabell 2 i vedlegg 1	Artikkel 449a forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, mal 3: Bankportefølje – Omstillingsrisiko i forbindelse med klimaendringer: Tilpasningsmåleindikatorer	Artikkel 6 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS E1-5: Energiforbruk fra fossile kilder oppdelt etter kilde, nr. 38	Indikator nr. 5 i tabell 1 og indikator nr. 5 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E1-5 Energiforbruk og energimiks, nr. 37	Indikator nr. 5 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E1-5 Energiintensitet i forbindelse med aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning, nr. 40–43	Indikator nr. 6 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E1-6 Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp, nr. 44	Indikator nr. 1 og 2 i tabell 1 i vedlegg 1	Artikkel 449a, forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, mal 1: Bankportefølje – Omstillingsrisiko i forbindelse med klimaendringer: Eksponeringers kredittkvalitet etter sektor, utslipp og gjenværende løpetid	Artikkel 5 nr. 1, artikkel 6 og artikkel 8 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS E1-6 Brutto utslippsintensitet for klimagassutslipp, nr. 53–55	Indikator nr. 3 i tabell 1 i vedlegg 1	Artikkel 449a, forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, mal 3: Bankportefølje – Omstillingsrisiko i forbindelse med klimaendringer: Tilpasningsmåleindikatorer	Artikkel 8 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS E1-7 Opptak av klimagassur og karbonkreditter, nr. 56				Artikkel 2 nr. 1 i forordning (EU) 2021/1119	Ikke vesentlig
ESRS E1-9 Reforsikringsporteføljens eksponering mot klimarelatert fysisk risiko, nr. 66			Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1818, vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Innfasing
ESRS E1-9 Oppdeling av pengebeløp etter akutt og kronisk fysisk risiko, nr. 66 bokstav a) ESRS E1-9 Plassering av vesentlige eiendeler som er utsatt for vesentlig fysisk risiko, nr. 66 bokstav c).		Artikkel 449a i forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, nr. 46 og 47, mal 5: Bankportefølje – Fysisk risiko i forbindelse med klimaendringer: Eksponeringer utsatt for fysisk risiko.			Innfasing

IRO-2 ▸

Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER EU-LOVGIVNING

Opplysningskrav og tilhørende datapunkt	Henvisning til offentliggjørings-forordningen (SFDR)[1]	Henvisning til pilar 3[2]	Henvisning til forordningen om referanseverdier[3]	Henvisning til klimaforordningen[4]	Vesentlig/Ikke vesentlig
ESRS E1-9 Oppdeling av bokført verdi på eiendeler knyttet til fast eiendom etter energieffektivitetsklasser, nr. 67 bokstav c).		Artikkel 449a i forordning (EU) nr. 575/2013, Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453, nr. 34, mal 2: Bankpanorama – Omstillingsrisiko i forbindelse med klimaendringer: Lån med sikkerhet i fast eiendom – Sikkerhetens energieffektivitet			Innlasing
ESRS E1-9 Porteføljens grad av eksponering mot klimarelaterte muligheter, nr. 69			Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1818		Innlasing
ESRS E2-4 Mengden av hvert forurensende stoff som er oppført i vedlegg II til E-PRTR-forordningen (europeisk register over utslipp og overføring av forurensende stoffer), som slippes ut i luft, vann og jord, nr. 28	Indikator nr. 8 i tabell 1 i vedlegg 1, indikator nr. 2 i tabell 2 i vedlegg 1, indikator nr. 1 i tabell 2 i vedlegg 1, indikator nr. 3 i tabell 2 i vedlegg 1				Innlasing
ESRS E3-1 Vann og marine ressurser, nr. 9	Indikator nr. 7 i tabell 2 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS E3-1 Særskilt strategi, nr. 13	Indikator nr. 8 i tabell 2 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS E3-1 Berørte utstrekninger av havområder, nr. 14	Indikator nr. 12 i tabell 2 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS E3-4 Samlet mengde vann som gjenvinnes og brukes om igjen, nr. 28 bokstav c)	Indikator nr. 6.2 i tabell 2 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS E3-4 Samlet vannforbruk i m3 per nettoinntekt av egen virksomhet, nr. 29	Indikator nr. 6.1 i tabell 2 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS 2 SBM 3 – E4, nr. 16 bokstav a) ii)	Indikator nr. 7 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS 2-SBM 3 – E4, nr. 16 bokstav b)	Indikator nr. 10 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS 2 SBM 3 – E4, nr. 16 bokstav c)	Indikator nr. 14 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS 2 SBM 3 – E4, nr. 16 bokstav c)	Indikator nr. 14 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E4-2 Bærekraftig areal-/landbrukspraksis eller -strategi, nr. 24 bokstav b)	Indikator nr. 11 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E4-2 Bærekraftige metoder eller strategier for havområder, nr. 24 bokstav c)	Indikator nr. 12 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E4-2 Strategi for å håndtere avskoging, nr. 24 bokstav d)	Indikator nr. 15 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E5-5 Ikke-gjenvunnet avfall, nr. 37 bokstav d)	Indikator nr. 13 i tabell 2 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS E5-5 Farlig avfall og radioaktivt avfall, nr. 39	Indikator nr. 9 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS 2 SBM3 – S1 Risiko for tilfeller av tvangsarbeid, nr. 14 bokstav f)	Indikator nr. 13 i tabell 3 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS 2-SBM3 – S1 Risiko for tilfeller av barnearbeid, nr. 14 bokstav g)	Indikator nr. 12 i tabell 3 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS S1-1 Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter, nr. 20	Indikator nr. 9 i tabell 3 og indikator nr. 11 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS S1-1 Retningslinjer for aktsomhetsvurdering i spørsmål som behandles i De internasjonale arbeidsorganisasjons (ILO) grunnleggende konvensjoner 1–8, nr. 21			Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig
ESRS S1-1 Prosesser og tiltak for å forebygge menneskehandel, nr. 22	Indikator nr. 11 i tabell 3 i vedlegg I				Ikke vesentlig
ESRS S1-1 Strategi for forebygging av arbeidsulykker ulike et system for å håndtere slike, nr. 23	Indikator nr. 1 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S1-3 Klagebehandlingsordninger, nr. 32 bokstav c)	Indikator nr. 5 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S1-14 Antall dødsfall og antall arbeidsrelaterte ulykker samt ulykkesfrekvens, nr. 88 bokstav b) og c)	Indikator nr. 2 i tabell 3 i vedlegg I		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig
ESRS S1-14 Antall dager tapt på grunn av skader, ulykker, dødsfall eller sykdom, nr. 88 bokstav e)	Indikator nr. 3 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S1-16 Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene, nr. 97 bokstav a)	Indikator nr. 12 i tabell 1 i vedlegg I		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig

IRO-2 ▸ Indeks og oversikt over rapportering innen vesentlige temaer

DATAPUNKTER I EU-LOVGIVNING				
Opplysningskrav og tilhørende datapunkt	Henvisning til offentliggjørings-forordningen (SFDR)[1]	Henvisning til pilar 3[2]	Henvisning til forordningen om referanseverdier[3]	Henvisning til klimaforordningen[4]	Vesentlig/ ikke vesentlig
ESRS S1-16 For høy lønnsandel til administrerende direktør, nr. 97 bokstav b)	Indikator nr. 8 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S1-17 Tilfeller av forskjellsbehandling, nr. 103 bokstav a)	Indikator nr. 7 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S1-17 Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer, nr. 104 bokstav a)	Indikator nr. 10 i tabell 1 og indikator nr. 14 i tabell 3 i vedlegg I		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816, artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS 2 SBM3 – S2 Vesentlig risiko for barnearbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden, nr. 11 bokstav b)	Indikator nr. 12 og nr. 13 i tabell 3 i vedlegg I				Vesentlig
ESRS S2-1 Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter, nr. 17	Indikator nr. 9 i tabell 3 og indikator nr. 11 i tabell 1 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS S2-1 Strategier for arbeidstakere i verdikjeden, nr. 18	Indikator nr. 11 og nr. 4 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS S2-1 Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer, nr. 19	Indikator nr. 10 i tabell 1 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816, artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Vesentlig
ESRS S2-1 Retningslinjer for ukontroversiell overvåking i spørsmål som behandles i den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) grunnleggende konvensjoner 1 – 8, nr. 19			Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig
ESRS S2-4 Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser i forbindelse med oppstrøms og nedstrøms verdikjede, nr. 36	Indikator nr. 14 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS S3-1 Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter, nr. 16	Indikator nr. 9 i tabell 3 i vedlegg 1 og indikator nr. 11 i tabell 1 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS S3-1 Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer, nr. 17	Indikator nr. 10 i tabell 1 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816, artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Ikke vesentlig
ESRS S3-4 Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser, nr. 36	Indikator nr. 14 i tabell 3 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS S4-1 Strategier for forbrukere og sluttbrukere, nr. 16	Indikator nr. 9 i tabell 3 og indikator nr. 11 i tabell 1 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS S4-1 Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer, nr. 17	Indikator nr. 10 i tabell 1 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816, artikkel 12 nr. 1 i delegert forordning (EU) 2020/1818		Ikke vesentlig
ESRS S4-4 Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser, nr. 35	Indikator nr. 14 i tabell 3 i vedlegg 1				Ikke vesentlig
ESRS G1-1 FNs konvensjon mot korrupsjon, nr. 10 bokstav b)	Indikator nr. 15 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS G1-1 Vern av varslere, nr. 10 bokstav d)	Indikator nr. 6 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig
ESRS G1-4 Bøter for brudd på lover om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser, nr. 24 bokstav a)	Indikator nr. 17 i tabell 3 i vedlegg 1		Vedlegg II til delegert forordning (EU) 2020/1816		Vesentlig
ESRS G1-4 Standarder om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser, nr. 24 bokstav b)	Indikator nr. 16 i tabell 3 i vedlegg 1				Vesentlig

[1] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/2088 av 27. november 2019 om bærekraftsrelaterte opplysninger i sektoren for finansielle tjenester (forordningen om offentliggjøring) (EUT L 317 av 9.12.2019, s. 1).

[2] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 av 26. juni 2013 om tilsynskrav for kredittinstitusjoner og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (kapitalkravsforordningen, «CRR») (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 1).

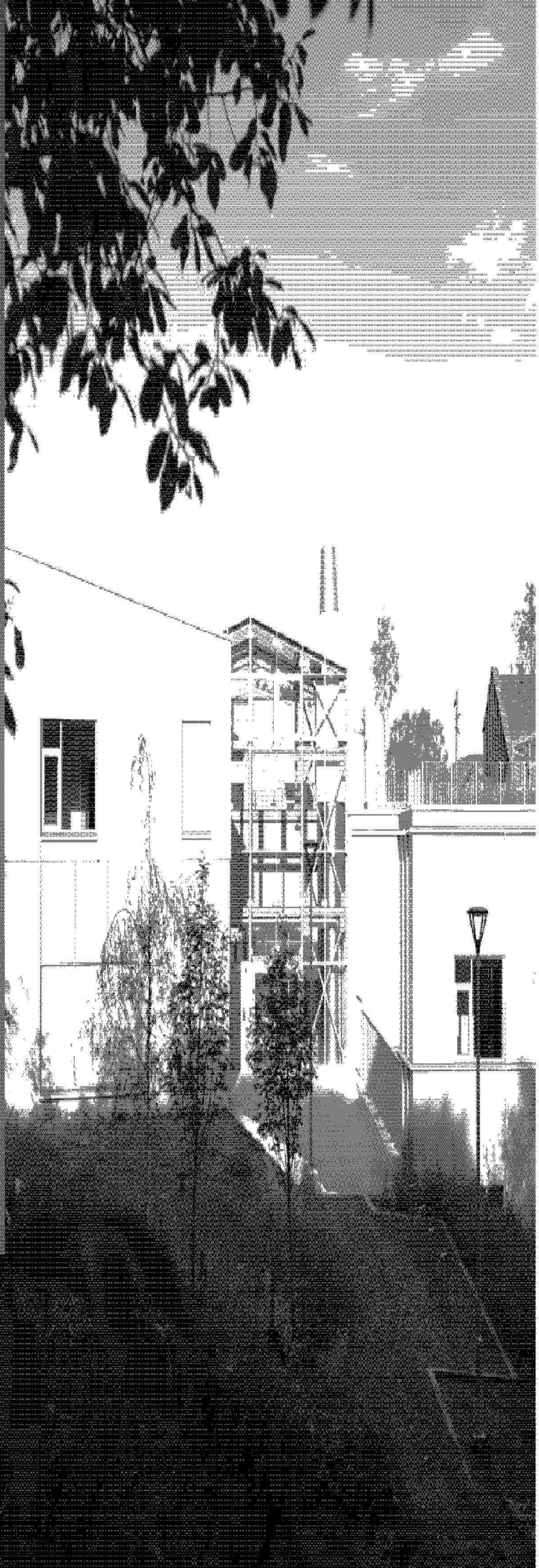
[3] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 av 8. juni 2016 om indekser som brukes som referanseverdier for finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller for å måle investeringsfondets resultater, og om endring av direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU og forordning (EU) nr. 596/2014 (EUT L 171 av 29.6.2016, s. 1).

[4] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1999 av 11. desember 2018 om styring av energiunionen og klimatiltak, om endring av forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009 (EU), direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, rådsdirektiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om oppheving av forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 av 21.12.2018, s. 1).

[5] Delegert kommisjonsforordning (EU) 2020/1816 av 17. juli 2020 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 med hensyn til redegjørelsen i referanseverdiforklaringen om hvordan miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer gjenspeiles i hver referanseverdi som leveres og offentliggjøres (EUT L 406 av 3.12.2020, s. 1).

[6] Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453 av 30. november 2022 om endring av de tekniske gjennomføringsstandardene fastsatt i gjennomføringsforordning (EU) 2022/2453 med hensyn til offentliggjøring av miljømessige, sosiale og styringsmessige risikoer (EUT L 324 av 19.12.2022, s. 1).

[7] Delegert kommisjonsforordning (EU) 2020/1818 av 17. juli 2020 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 med hensyn til minstestandarder for EU-referanseverdier for tilpasning til Parisavtalen (EUT L 406 av 3.12.2020, s. 17).

KLIMA OG MILJØ

ARS REPRETNING

Innhold

174 EUS TAKSONOMI

192 E1 KLIMAENDRINGER

207 E4 BIOLOGISK MANGFOLD OG ØKOSYSTEMER

213 E5 RESSURSBRUK OG SIRKULÆR ØKONOMI

ARS REPRETNING

EUs TAKSONOMI

EU's taksonomi er en del av «EU's grønne giv», en vekststrategi for å gjøre Europa til den første klimanøytrale regionen i verden innen 2050.

Om taksonomien ▸ Taksonomien er et klassifiseringssystem som definerer hva en bærekraftig aktivitet er. Formålet er å rette investeringer i bærekraftige løsninger og håndtere finansiell risiko som skyldes klimaendringene. Taksonomien skal også bidra til å unngå grønnvasking ved å ha et felles system for hva som kan kalles bærekraftig. Lov om bærekraftig finans som gjennomfører EU's taksonomiforordning ((EU) 2020/852) i norsk rett trådde i kraft 1. januar 2023.

I EU's taksonomi for bærekraftige aktiviteter er en aktivitet taksonomiomfattet («taxonomy eligible») hvis den er inkludert i listen over aktiviteter som EU har definert som potensielt bærekraftige. De sektorene som er prioritert i taksonomien så langt er sektorer og aktiviteter der EU har vurdert at det er et stort potensial for å bidra til å redusere utslipp og negativ påvirkning på miljø. Blant disse sektorene er anlegg, bygg og eiendom.

En aktivitet er taksonomiforenelig («taxonomy aligned») hvis den gir et vesentlig bidrag til minst ett av EU's seks definerte klima- og miljømål, ikke medfører vesentlig skade på de øvrige klima- og miljømålene, samt at virksomheten oppfyller minstekrav for sosiale og styringsmessige forhold.

AF Gruppen rapporterte på taksonomiforenelige aktiviteter etter EUs taksonomi for første gang i 2023. Taksonomiomfattede aktiviteter er rapportert siden 2021. Rapporteringen for 2024 er videreutviklet med økt forståelse av kriterier og bedre prosesser for vurdering i enhetene som sitter nært prosjektene. AF har taksonomiforenelige aktiviteter som gir et vesentlig bidrag til klimamål 1 Begrense klimaendringer, klimamål 4 Sirkulær økonomi og klimamål 5 Forurensning.

EUS KLIMA- OG MILJØMÅL

1. Begrensning av klimaendringer
2. Klimatilpasninger
3. Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
4. Omstilling til sirkulærøkonomi
5. Forebygging og bekjempelse av forurensning
6. Beskyttelse og gjenoppretting av biologisk mangfold og økosystemer

VURDERING AV PROSJEKTER ETTER EUS TAKSONOMI

Taksonomi-omfattet aktivitet + Bidrar vesentlig til minst ett av klimamålene + Ingen vesentlig negativ påvirkning på de øvrige klimamålene + Oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold = Taksonomi-forenelig aktivitet

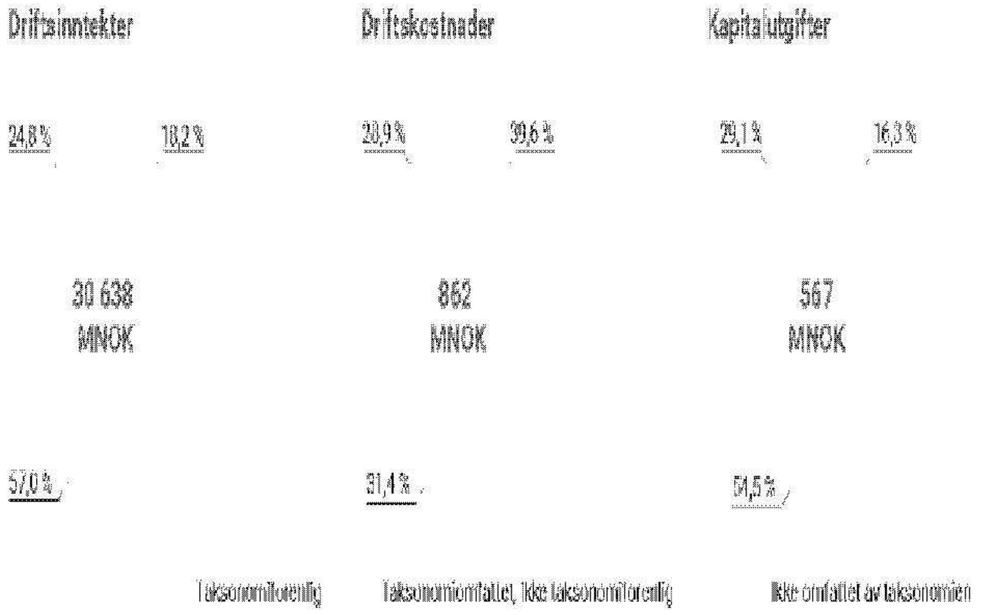
Generelt ▸ **RAPPORTERINGSPRINSIPPER, FORUTSETNINGER OG VURDERINGER**

Rapportering av EU's taksonomi følger konsernets struktur for finansiell rapportering. Vurderinger foretas av prosjektorganisasjonene som kjenner prosjektene best, med kvalitetssikring på konsernnivå for å sikre konsistens. Prosjekter vurderes individuelt for å identifisere taksonomiomfattede og -forenlige aktiviteter, med noen få unntak der det er forutsatt en porteføljevurdering av sammenlignbare prosjekter.

Det er fortsatt uklarheter i taksonomiregelverket og formuleringer som krever tolkning og bruk av skjønn. Det er derfor risiko for at AF har forstått formuleringer og krav i taksonomien ulikt fra andre aktører. Der AF mener at formuleringer eller kriterier kan forstås på flere måter har vi etter beste skjønn lagt til grunn veiledninger som foreligger, samt rimelighetsvurdert med bakgrunn i formålet med EU's taksonomi. Oppdateringer i regelverket fra EU eller relevant veiledning fra norske myndigheter kan medføre endringer i AF's rapportering i etterfølgende år, både knyttet til taksonomiomfattede og -forenlige aktiviteter. Et eksempel på slike oppdateringer er den foreslåtte forenklingspakken fra EU-kommisjonen som også varsler endringer i dette regelverket.

AF har i løpet av året jobbet for å få bedre forståelse av kriteriene som skal oppfylles i EU's taksonomi, og har også tydeliggjort rapporteringsansvar og gitt opplæring til relevante personer. Det er fortsatt rom for forbedring i rapportering, forståelse, systemer og prosedyrer. Basert på forståelsen er det oppdaget at sammendlikningstall knyttet til aktivitet CE 3.3 Riving av bygg og andre strukturer skulle vært lavere for taksonomiforenlige og tilsvarende høyere for taksonomiomfattede aktiviteter. Dette gjelder MNOK 409, tilsvarende 1,3 prosent av driftsinntektene i 2023. Bakgrunnen for dette er at vi i år har fått bedre datafangst knyttet til hva som skjer med avfallet i aktiviteten. Et vesentlig bidragskriterium i aktiviteten er at minst 90 prosent av avfallet er klargjort for gjenbruk og ombruk. Dette er ikke oppfylt selv om kildesorteringsgrad i prosjektene er over 90 prosent. Hovedgrunnen til dette er fordi det er en høyere grad av tilbakefylling der rivemasser erstatter andre materialer på tomten eller nærliggende områder til at det oppfyller kravet om 90 prosent. Tilbakefyllingen reduserer ikke kildesorteringsgraden slik den tradisjonelt beregnes, men reduserer prosenten for «klargjort for ombruk og gjenbruk» etter taksonomiens vesentlig bidrags-kriterium. Samsvendlikningstall er ikke endret i tabellen for inntekter.

	ANDEL DRIFTSINNTEKTER / TOTALE DRIFTSINNTEKTER		ANDEL DRIFTSKOSTNADER / TOTALE DRIFTSKOSTNADER		ANDEL KAPITALUTGIFTER / TOTALE KAPITALUTGIFTER	
	Taksonomi-forenlige per klimamål	Taksonomi-omfattet per klimamål	Taksonomi-forenlige per klimamål	Taksonomi-omfattet per klimamål	Taksonomi-forenlige per klimamål	Taksonomi-omfattet per klimamål
Begrense klimaendringer (CCM)	16,0 %	69,9 %	37,1 %	64,2 %	14,7 %	64,6 %
Klimatilpasninger (CCA)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	27,1 %	0,0 %	49,9 %
Vann- og marine ressurser (WTR)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sirkulær økonomi (CE)	2,0 %	54,3 %	2,4 %	27,7 %	1,3 %	17,5 %
Forurensning (PPC)	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,3 %	0,2 %
Økosystemer (BIO)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KPIer

KPIer

AF rapporterer på KPIene driftsinntekter, driftskostnader (OpEx) og kapitalutgifter (CapEx). Formålet med KPIene driftskostnader og kapitalutgifter er å fange opp investeringer som bidrar til bærekraftig aktivitet og omstilling i en bedrift. På side 186-191 presenteres KPIene i henhold til nødvendig grad i Annex V i Environmental Delegated Act (EU 2023/2486).

Driftsinntekter

Driftsinntekter i taksonomien tilsvarer driftsinntekter etter IAS 1.82(a) og kan avstemmes mot AFs konsernregnskap (se regnskapslinje Driftsinntekter). Se note 2 Vesentlige regnskapsprinsipper, note 4 Segmentinformasjon og note 6 Driftsinntekter i konsernregnskapet for ytterligere informasjon om driftsinntekter, blant annet oppsplitting av inntektene på inntektstyper. Ved fordeling av inntekter på aktiviteter er internomsetning eliminert. Omsetning per aktivitet reflekterer med andre ord kun eksterne driftsinntekter.

Inntektskategori	2024	2023	Notehenvisning
Inntekter fra tilvirkningskontrakter	28 686	28 757	Note 6
Andre inntekter	1 952	1 773	Note 6
Totale driftsinntekter	**30 638**	**30 530**	

Driftskostnader

Driftskostnader etter EUs taksonomi er ikke knyttet til en IFRS-definisjon på samme måte som driftsinntekter, men begrenser seg til kostnader knyttet til vedlikehold og reparasjon av eiendom, anlegg og utstyr som er essensielt for å gjennomføre taksonomikvalifiserte aktiviteter. KPIen kan derfor ikke avstemmes mot konsernregnskapet. For AF Gruppen er dette kostnader knyttet til kortsiktige leasingavtaler som ikke er aktivert i balansen og kostnader knyttet til reparasjon, vedlikehold og renhold av balanseførte anleggsmidler.

OpEx-kategori	2024	2023	Notehenvisning
Operasjonelle leiekostnader	676	603	IA
Vedlikehold av driftsmidler	187	162	IA
Totale OpEx	**862**	**765**	

KPIer

Kapitalutgifter

Kapitalutgifter i AF Gruppen inkluderer investeringer i egne og leide bygninger, produksjonsanlegg, maskiner og driftskostnader etter IAS 16 Eiendom, Anlegg og Utstyr og IFRS 16 Leieavtaler, samt immaterielle eiendeler etter IAS 38. Eventuelle tilganger fra virksomhetssammenslutninger i disse kategoriene er også inkludert. Goodwill er ikke inkludert da det ikke er definert som immateriell eiendel i henhold til IAS 38. Tilganger etter IAS 38 kan avstemmes mot note 13 Goodwill og immaterielle eiendeler i konsernregnskapet. Tilganger etter IAS 16 kan avstemmes mot note 14 Varige Driftsmidler i konsernregnskapet. Tilganger etter IFRS 16 kan avstemmes mot note 15 Leieavtaler i konsernregnskapet. Kapitalutgifter er redusert fra i fjor, hovedsakelig som følge av at det i 2023 ble gjort store investeringer i maskiner knyttet til prosjekt for ny vannforsyning i Oslo.

CapEx-kategori	2024	2023	Notehenvisning
Andre immaterielle eiendeler	4	3	Note 13
Eide bygninger og prod.anlegg	29	99	Note 14
Eide maskiner og driftsløsøre	226	502	Note 14
Leasede bygninger og prod.anlegg	100	58	Note 15
Leasede maskiner	208	390	Note 15
Totale CapEx	**567**	**1 051**	

Metodikk

Driftsinntekter rapporteres av hver juridisk enhet i finansiell rapporteringspakke tilsvarende som øvrig finansiell informasjon. Rapporteringen konsolideres i konsernets konsolideringsverktøy, og internomsetning elimineres slik at driftsinntekter per aktivitet som rapporteres kun er eksterne driftsinntekter.

Maskiner i AF Gruppen kan brukes i flere forskjellige prosjekter i sin levetid. Det er derfor utfordrende å foreta en nøyaktig henføring av kapitalutgifter og driftskostnader som knytter seg til disse maskinene til taksonomiens aktiviteter. Det er foretatt en fordeling av CapEx og OpEx knyttet til maskinparken basert på en fordelingsnøkkel utledet fra fordelte driftsinntekter på et disaggregert nivå. Basert på de dataene som er tilgjengelig vurderer vi dette for å være et hensiktsmessig nivå for vurderingen av CapEx og OpEx.

Taksonomiomfattede aktiviteter

PROSJEKTER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

Klassifisering av AFs prosjekter er gjennomført ved å se på definisjonen av taksonomiens aktiviteter, med støtte i tilhørende NACE-koder som veiledning. Prosjektene er ikke disaggregert ved plassering i aktiviteter der dette kan falle inn under to aktiviteter, men følger vurderingene som leveringsforpliktelser i henhold til IFRS 15. Hvis et prosjekt som er én leveringsforpliktelse for eksempel er en kombinasjon av rehabilitering og nybygg, er det gjort en vurdering av hvilken aktivitet prosjektet i størst grad bidrar til. Hele prosjektet er da klassifisert som denne aktiviteten.

Det er ikke vesentlige endringer i AFs tolkning av taksonomiomfattede aktiviteter fra i fjor. Av vesentlige tolkninger og forutsetninger AF har tatt knyttet til vurdering av taksonomikvalifiserte aktiviteter kan følgende nevnes:

CCM 7.1/CE 3.1 Oppføring av nybygg

Alle prosjekter som bidrar til et nybygg, fra grunnentreprenør til totalentreprenør, er inkludert i aktiviteten med mindre de passer inn i en mindre og mer spesifikk aktivitet. Det vil si at selv om AF kun har en underentreprise på et nybygg så er prosjektet vurdert å være «oppføring av nybygg». Tolkningen medfører at en større andel av AFs prosjekter er omfattet av Oppføring av nybygg-aktiviteten enn det ellers ville vært dersom man la til grunn at for eksempel kun totalentreprenør skal inkluderes i aktiviteten.

AF GRUPPENS TAKSONOMIOMFATTEDE AKTIVITETER

SEKTOR: ENERGI

CCM 4.1	Produksjon av elektrisitet fra solcelletilstandsteknologi	AF utfører prosjekter knyttet til utbygging av solcelleparker.
CCM 4.3	Produksjon av elektrisitet fra vind	AF utfører prosjekter knyttet til grunnarbeid og fundamentering av vindmøller på land. Det leveres også tekniske tjenester til vindmøller offshore.
CCM 4.5	Produksjon av elektrisitet fra varme	Prosjekter knyttet til bygging og metabolisering av varmekraftverk.
CCM 4.9	Overføring og distribusjon av elektrisitet	AF bygger infrastruktur som muliggjør overføring og distribusjon av elektrisitet. Dette inkluderer kummer, gassisolerte ledninger, sanntidsovervåking og reparasjon av master.
CCM 4.15	Distribusjon av fjernvarme/fjernkjøling	AF har prosjekter som klassifiseres i denne kategori knyttet til rørsystemer som brukes fjernvarme og -kjøling.
CCM 4.16	Installasjon og drift av elektrisk varmepumpe	AF leverer tjenester knyttet til kapasitet til termisk energisentraler. Installasjon av energisentralene er klassifisert under aktivitet 7.6. Installasjon, vedlikehold og reparasjon av fornybar energi-teknologi.
CCM 4.24	Produksjon av varme/kjøling fra bioenergi	Installasjon og salg av biofyr, ovner og peiser.

SEKTOR: VANN, AVLØP OG AVFALLSHÅNTERING

CCM 5.1	Bygging, utvidelse og drift av vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg	Den vesentlige aktiviteten i AF er prosjekter knyttet til å bygge og utvide eksisterende vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann. Dette inkluderer sprengning og boring av stålkjernepeler, betongarbeider på nytt vannbehandlingsanlegg, nye tunneler og rør knyttet til vannforsyning og annet nødvendig arbeid som trengs.
CCM 5.2	Fornyelse av vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningssystemer	AF har prosjekter som fornyer vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningssystemer som oppgraderer og effektiviserer eksisterende infrastruktur og behandlingsanlegg.
CCM 5.3	Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	AF bygger oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann.
CCM 5.4	Fornyelse av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	Fornyelse av behandlingsanlegg som ikke øker kapasiteten plasseres i denne aktiviteten.
PPC 2.4	Sanering av forurensede områder og steder	AF har prosjekter knyttet til sanering av forurensede områder der skadelige stoffer fjernes fra vann og/eller grunn, eller på annen måte håndteres for å stoppe negative effekter på miljøet.
CE 2.6	Miljøsanering og demontering av utrangerte produkter	Til AFs miljøbase: Vatn demonterer utrangerte produkter som ny oljeutstyr og skip. Materialer fra disse installasjonene resirkuleres og kan redusere virkning av ny AF Tryg produkter.
CE 2.7	Sortering og materialgjenvinning av ikke-farlig avfall	AF har ren miljøpartikler som har innsatt forurensede massen som ellers ville havnet på deponi, og resirkulerer dette. Materialet kan da brukes om igjen. Omsetningen i miljøpartikene faller inn under denne aktiviteten.

AF GRUPPENS TAKSONOMIOMFATTEDE AKTIVITETER

SEKTOR: TRANSPORT

CCM 6.5	Transport med motorsykler, personbiler og lette nyttekjøretøyer	AF har kjøretøyer som er aktuelle å vurdere mot kriteriene knyttet til Ecopick og EcoCar.
CCM 6.13	Infrastruktur for personlig mobilitet og sykkelvarelogistikk	AF bygger infrastruktur direkte forbigående og syklister spesifikt dedikert til personlig mobilitet. En stor del av prosjektene inkluderer bygging av bruer for personlig mobilitet. Den gang- og sykkelvei er en del av et større veiprosjekt er det ikke inkludert som taksonomi-konformitet.
CCM 6.14	Infrastruktur for skinnetransport	Infrastruktur for skinnetransport, inkluderer bygging, montering og vedlikehold av stasjoner, baner og skinnegang for tog og trikker.
CCM 6.15	Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vei og offentlig transport	AF har prosjekter der vi bygger veier som er dedikert til offentlig transport, infrastruktur som bygges der det kjører offentlig transport sammen med sykkel hvis dette ikke inkludert i denne aktiviteten.
CCM 6.16	Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vann	AF gjør tilpasning på havnen som muliggjør lavkarbontransport på vann, som for eksempel å sette opp ladestasjoner for ferger og hurtigbåter.
CE 3.4	Vedlikehold av veier og motorveier	AF utfører prosjekter knyttet til vedlikehold av veier og motorveier.

SEKTOR: BYGG OG EIENDOM

CCM 7.1	Oppføring av nybygg	Den største aktiviteten i AF er oppføring av nybygg, både bolig- og næringsbygg. Aktiviteten som er inkludert i vår prosjektportefølje gjennomfører for bygg, underentreprenører, hovedentreprenører og totalentreprenører som inkluderer rent nybygg, dvs som ikke hører til i andre, mer spesifikke, aktiviteter.
CCM 7.2	Rehabilitering av bygg	Rehabilitering av bygg er den mest sentrale aktiviteten i AF. Dette inkluderer rehabilitering av både bolig- og næringsbygg. Det er forskjell på avgrensningen og hvem skjønn mellom hva som kan regnes som rehabilitering og hva som kan regnes som vedlikehold.
CCM 7.3	Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	AF utfører prosjekter knyttet til installasjon av energieffektiviserende utstyr i bygninger. Dette inkluderer bytte til energieffektive vinduer og dører, etterisolering av yttervegger og installasjon av energieffektivt ventilasjons- og HVAC-utstyr.
CCM 7.6	Installasjon, vedlikehold og reparasjon av fornybar energi-teknologi	AFs prosjekter klassifisert i denne kategori omfatter installasjon av solceller i tilknytning til bygninger samt bygging av energisentraler som sørger for varme og kjøling til bygninger ved bruk av fornybare energikilder. Det er i tillegg prosjekter knyttet til vedlikehold og reparasjon på eksisterende anlegg.
CCM 7.7	Kjøp og eierskap av bygninger	AF har en rekke kontorbokaler og produksjonsanlegg som er aktuelle for en vurdering mot kriteriene knyttet til EcoPick og EcoCar.
CE 3.3	Riving og vraking av bygninger og andre konstruksjoner	AF river bygninger og andre konstruksjoner, for eksempel der bygg må fjernes når det skal bygges nye bygg.
CE 3.5	Bruk av betong i anleggsprosjekter	AF utfører betongarbeider i flere anleggsprosjekter knyttet til bygging av nye baner og tunneler. Bruk av betong i disse gjøres etter klasse fiasco under CCM 7.1 Oppføring av nybygg.

SEKTOR: PROFESJONELLE TJENESTER

CCM 9.3	Profesjonelle tjenester relatert til energiytelser i bygg	AF utfører profesjonelle tjenester der energiytelsen i bygg gjennomgås og forbedringer foreslås. Dette kan være form av prosjektering på energieffektive prosjekter eller som EPC-kontrakter.

Taksonomiomfattede aktiviteter

CCM 7.2/CE3.2 Rehabilitering av bygg

I beskrivelsen av denne aktiviteten savner AF et tydelig skille mellom rehabilitering og vedlikehold. AF har derfor gjort en skjønnsmessig vurdering i prosjektene knyttet til hva som er rehabilitering og hva som er vedlikehold. AF Gruppen inkluderer ikke prosjekter som vurderes å være vedlikehold i denne aktiviteten. Tolkningen medfører at en mindre andel av AFs prosjekter i RÖT-porteføljen (Rehabilitering, Ombygging og Tilbygg) er omfattet av aktiviteten. Rehabilitering av bygg som del ellers ville vært dersom man la til grunn at også vedlikeholdsprosjekter skal inkluderes i aktiviteten.

CCM 6.15 Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vei og offentlig transport

Vår tolkning er at CCM 6.15 kun gjelder veibygging som er dedikert til lavkarbontransport. Mange av AFs veinæ byggingsprosjekter er derfor ikke inkludert i denne aktiviteten da de ikke er dedikert til kun lavkarbontransport. Tolkningen medfører at AFs utbygging av vei i stor grad ikke er omfattet av taksonomien.

Som følge av disse fortolkningene har AF i overkant av 20 prosent av våre driftsinntekter som ikke er vurdert som taksonomikvalifiserte i 2024. Hovedsakelig er dette driftsinntekter knyttet til veiprosjekter, samt vedlikehold- og servicearbeider og andre mindre vedlikeholdsprosjekter som vi ikke har klassifisert som rehabilitering av bygg. Av taksonomikvalifiserte aktiviteter utgjør prosjekter klassifisert som oppføring av nybygg den største andelen.

At en aktivitet ikke er taksonomikvalifisert per nå betyr ikke nødvendigvis at den er miljøskadelig eller ikke bærekraftig. Taksonomien vil utvikles i årene som kommer, og det er forventet at det vil komme flere nye aktiviteter og strengere krav i eksisterende aktiviteter. Et eksempel på prosjekter i AF som bidrar til det grønne skiftet, men likevel ikke er dekket av taksonomien, er katodisk beskyttelse av bygninger og andre strukturer som medfører lengre levetid på eksisterende infrastruktur og bygninger. Prosjektene bidrar til å unngå nybygg med tilhørende høye klimagassutslipp.

Taksonomiforenlige aktiviteter

PROSJEKTER FORENLIGE MED TAKSONOMIEN

Flertallet av AFs prosjekter har en varighet over flere år. Som følge av dette vil prosjekter som ikke er avsluttet ved utgangen av rapporteringsåret ikke nødvendigvis ha oppnådd og dokumentert oppfyllelse av alle taksonomikriterier enda. Dersom vi mener prosjektet med høy sannsynlighet vil ha oppfylt nødvendige kriterier ved prosjektets slutt er prosjektet satt som taksonomiforenlig.

AF har per nå 8 ferdigprosjekter som er vurdert å være taksonomiforenlige. Det er forventet at andelen taksonomiforenlige bygg vil øke i årene som kommer, både fordi det blir en høyere grad av klarhet i kriteriene for tilpasning samt at vi forventer en økt grad av etterspørsel og bestilling fra våre kunder.

Under har vi gjennomgått de viktigste kriteriene knyttet til prosjekter som er vurdert som taksonomiforenlige. Det er her fokusert på aktiviteter som utgjør mer enn 1 prosent av totale driftsinntekter.

CCM 4.3 Produksjon av elektrisitet fra vind

Vesentlig bidragskriteriet er at det produseres elektrisitet fra vind som følge av aktiviteten. Prosjektene som vurderes å oppfylle kravene i taksonomien er knyttet til grunnarbeider for vindkraftparker, og anses å oppfylle kriteriet.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 4 er at slitesterke og gjenvinnbare materialer og komponenter skal benyttes. Dette er kontrollert og bekreftet av byggherre.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

Taksonomiforenlige aktiviteter

CCM 4.9 Overføring og distribusjon av elektrisitet

Vesentlig bidragskriteriet som er oppfylt er at del elektriske distribusjonssystemet som bygges er en del av overførings- og distribusjonsinfrastrukturen i det sammenkoblede europeiske systemet.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 4 er at det er utarbeidet en avfallsstyringsplan som sikrer maksimal gjenbruk eller resirkulering ved livets slutt av anlegget. Dette er avklart med byggherre som er en offentlig aktør og deres rutiner for håndtering av fremtidig avfall.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 5 er knyttet til retningslinjer og forskrifter for potensielle påvirkninger på personell som er på byggeplassen. Dette er oppfylt og gjennomføres i henhold til AFs HMS-rutiner.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

CCM 4.15 Fjernvarme og kjøling

Det er et kriterium for denne aktiviteten at fjernvarme- og kjølingssystemet skal være «effektivt», det vil si at det brukes mer enn 50 prosent fornybar energi. Dette er oppnådd for flere av AFs prosjekter der vi bygger energiforsyningen.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 5 er at viftere, kompressorer, pumper og annet utstyr som er dekket av økodesigndirektivet oppfyller topplikasseskravet til energieffektivitet. For prosjektene som er satt som taksonomiforenlige er det vurdert oppfylt og dokumentert med datablad.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A, B og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

CCM 5.1 Bygging, utvidelse og drift av vannoppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann

AF har to prosjekter som er vurdert å oppfylle kravene i taksonomien innen CCM 5.1. Et vesentlig bidragskriterium knyttet til aktiviteten er at lekkasjenivå i vannforsyningssystemet er på under 1,5. Det er også et vesentlig bidragskriterium at vannverksanlegg som bygges har et netto gjennomsnittlig energiforbruk som er lavere enn 0,5 kWh per kubikkmeter produsert vannforsyning.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A, B og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

CCM 5.3 Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann

AF har ett prosjekt som er vurdert å oppfylle kravene i taksonomien innen CCM 5.3. Vesentlig bidragskrav som skal være oppfylt er at netto energiforbruk til avløpsrenseanlegget skal være lik eller lavere enn 20 kWh per befolkningsekvivalent (p.e.) per år for renseanlegg med kapasitet over 100 000 p.e. Dette er vurdert som oppfylt da det byggede anlegget er planlagt å være energioptimalt.

Ikke vesentlige skade-kriteriet for klimamål 5 er knyttet til krav som er gjennomført i forurensningsforskriften, miljøhensynsanalyse om støm fra renseanlegg i landbruk samt tiltak for å unngå og dempe for store overløp av overvann. Prosjektet oppfyller lovkravene som er satt og det er lagt planer rundt overvannshåndtering.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A, B og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

CCM 7.1 Oppføring av nybygg

Prosjektene satt som taksonomiforenlige i denne aktiviteten er enda ikke avsluttet. Dette gjelder prosjekter som er bestilt som taksonomiforenlige av byggherre, og AF jobber mot oppfyllelse av kravene. Bygget som bygges skal ha et primærenergibehov som er minst 10 prosent lavere enn NZEB-kravene i Norge, og det vil gjennomføres tester for termisk integritet og lufttetthet, samt at livssyklusutslippene i bygningen blir kalkulert og gjort tilgjengelig på forespørsel.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 4 er at minst 70 prosent av ikke-farlig byggeavfall er klargjort for gjenbruk, ombruk eller annen materialgjenvinning.

Taksonomiforenlige aktiviteter

inkludert tilbakefylling. Bygningene skal også designes for å støtte sirkularitet og gjøre demontering enklere. Dette planlegges det for i de aktuelle prosjektene.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 5, i tillegg til app. C, er knyttet til at potensielt forurensat grunn må behandles tilstrekkelig, samt at det må iverksettes tiltak for å redusere støy, støv og forurensning under byggingen.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 5 er knyttet til retningslinjer og forskrifter for potensielle påvirkninger på personell som er på byggeplassen. Dette er oppfylt og gjennomføres i henhold til AF's HMS-rutiner.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 6, i tillegg til app. D, er at bygget som skal bygges som taksonomiforenlig, ikke kan bygges på dyrkbar mark, områder som er definert som skog eller land med høy grad av biodiversitet. Byggene som bygges av AF i denne kategorien er ikke bygget på noen av disse typene områder.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A, B, C, D og E. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier under.

CE 3.3 Riving og vraking av bygninger og andre konstruksjoner

Det er et krav om at minst 90 prosent av det genererte ikke-farlige avfallet fra riving klargjøres for ombruk og materialgjenvinning, ikke inkludert tilbakefylling. Dette kriteriet er oppfylt for AF's rivevirksomhet offshore der offshoreinstallasjoner fjernes og fraktes til en passende base for gjenvinning av installasjonen. Det er også et vesentlig bidrags-krav knyttet til hvordan avfallet er håndtert. Offshore-riveprosjektene planlegges nøye og en avfallsplan settes opp.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 1 er knyttet til sikker behandling av materialer i objektet som rives og inneholder farlige stoffer, som for eksempel fluorerte drivhusgasser. Denne typen materialer identifiseres i prosjektets miljøkartlegging før riving og håndteres i henhold til lovverk og avfallsplaner som legges på bakgrunn av sikker gjenvinning. Gjenvinningen eller disponeringen av dette registreres i avfallsregnskapet i prosjektet.

Ikke vesentlig skade-kriteriet for klimamål 5 er knyttet til at det iverksettes tiltak for å redusere støy, støv og forurensede utslipp ved rivingen. Dette er inkludert som forebyggende tiltak i drift og overvåkes ved periodiske målinger.

Aktiviteten har i tillegg ikke vesentlig skade-krav knyttet til Appendix A, B og D. Se vurdering under Standard ikke vesentlig skade-kriterier nedfor.

Standard ikke vesentlig skade-kriterier

Appendix A: Klassifisering av klima-relaterte farer

For å oppfylle kriteriene i Appendix A for alle aktiviteter har AF foretatt en klimarisikovurdering av fysiske klimarisikoer på identifiserte objekter i AFs aktiviteter. Objektene som er identifisert er for eksempel faste fysiske lokasjoner der AF har aktiviteter, egen arbeidsstyrke, sentrale forsyningskjeder og varige driftsmidler som brukes i operasjonen. For de identifiserte objektene er det foretatt en vurdering av hvor utsatt disse er for klimarisiko på kort, mellomlang og lang sikt (se definisjoner i EU IRO-1) for et høyutslippsscenario og et lavutslippsscenario. Det er vurdert hvor vesentlig identifiserte potensielle klimarisikoer er for den aktuelle aktiviteten, og en tiltaksplan er identifisert. Det er ikke avdekket klimarisikoer som medfører behov for umiddelbare tiltak for noen aktiviteter.

Appendix B: Generiske DNSH-kriterier knyttet til bærekraftig bruk og beskyttelse av vann og marine ressurser

For å oppfylle kriteriene i Appendix B er det vurdert hvorvidt AFs prosjekter har negativ påvirkning på vann eller marine farvann. Vurderingen knytter seg til hvorvidt AF har overholdt kravene og prosedyrene som er pålagt selskapet gjennom Vannforskriften i Norge og Vattenförvaltningsförordningen i Sverige, samt hvorvidt det er utført konsekvensutredning i prosjekter som er pålagt å gjøre dette. Mange AF-prosjekter har potensiale for å påvirke vann negativt gjennom for eksempel utslipp av forurenset

Standard ikke vesentlig skade-kriterier

anleggsvann, og det er viktig å ha prosedyrer og barrierer på plass for å hindre uheldige utfall. AF's prosjekter har innført slike prosesser for å hindre negativ påvirkning, og foretar prøvetaking med innsendelse av prøver til aktuelle myndigheter og gjennomfører revisjonsprosedyrer av prosesser. AF's prosjekter er verdsatt å følge rutiner knyttet til sikker håndtering av vannforekomster.

Appendix C: Generiske DNSH-kriterier for å forhindre og kontrollere forurensning fra bruk og tilstedeværelse av kjemikalier

Kravet er trukket og skal sikre at bygning, grunn og luft er fri for forurensende stoffer. For bygninger er kravet at alle byggevarer som inngår i bygningen og er omfattet av Byggevareforordningen, skal være fri for miljøgifter definert i Appendix C. I tillegg skal alle produkter som kan komme i kontakt med leietagere/beboere overholde gitte emisjonskrav. Som regel er det entreprenøren som får ansvar for å sikre at relevante produkter har gyldig dokumentasjon som viser oppfyllelse av kravet. AF Gruppen har en konsernavtale med Coltbuilder, som er det mest anerkjente og brukte verktøyet til å følge opp produkter i bransjen. Dette brukes i AF Gruppens byggeprosjekter for å sikre overholdelse av kravene i app. C.

Ved oppføring av nybygg, stilles krav om undersøkelse av forurenset grunn ved bruk av for eksempel ISO 18400. I norsk lovverk (TEK 17 §9-3) er det krav til undersøkelse om det finnes forurenset grunn, og grunnforhold skal være kartlagt for rammetillatelse foreligger. AF tolker derfor dette kravet som ivaretatt i norsk lovverk.

Siste del av ikke vesentlig skade-kriteriet for forurensning handler om å begrense støv, støy og forurensende utslipp under bygge- eller vedlikeholdsarbeid. Grenseverdier for støy fra bygg- og anlegg er oppgitt i retningslinje T-1442/2021 som omhandler støy i arealplanlegging i Norge. Krav til utslippsgrenser er også regulert i forurensningsforskriften. AFs byggenheter har utarbeidet egne rutiner for å følge opp og sikre overholdelse av krav til forurensning i prosjekt.

Appendix D: Generiske DNSH-kriterier for beskyttelse og gjenoppbygging av biodiversitet og økosystemer

Kravet er at det skal være gjennomført en miljøanalyse, eller konsekvensutredning, der det er krav om dette etter EU-direktiv 2011/92/EU. Disse kravene er gjennomført i Forskrift om konsekvensutredninger i Norge og Förordning (1998:905) om konsekvensutredningar og Miljöbalken (1998:808) i Sverige. Konsekvensutredning gjennomføres for de prosjektene som er pålagt dette, og tiltak for å beskytte økosystemer og biologisk mangfold gjennomføres i tråd med disse lovene. Noen prosjekter er lokalisert nær områder med høy biodiversitet, og da gjennomføres nødvendige analyser og tiltak for å sikre at prosjektet ikke får vesentlige negative effekter på dette området. AF vurderer kriteriene for oppfylt.

Appendix E: Tekniske spesifikasjoner for vannapparater

Appendix E stiller konkrete krav knyttet til vannbruk i installerte vannapparater som skal være under gitte terskelverdier for at aktiviteten skal kunne kalles taksonomiforenlig. AF vurderer kriteriene for oppfylt.

Minstekrav for sosiale og styringsmessige forhold ▶

VURDERING AV MINSTEKRAV FOR SOSIALE OG STYRINGSMESSIGE FORHOLD

For å være i samsvar med taksonomikriteriene må en aktivitet også oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold. AFs vurdering av minstekrav for sosiale og styringsmessige forhold er basert på retningslinjene som er presentert i «Final Report on Minimum Safeguards», publisert av Platform on Sustainable Finance. Basert på OECDs retningslinjer for multinasjonale virksomheter, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGPs), de åtte ILO-konvensjonene om grunnleggende prinsipper og rettigheter på arbeidsplassen og den internasjonale menneskerettighetserklæringen, er det i denne rapporten definert fire hovedkategorier der et selskap skal dokumentere at de er i samsvar med minimumskravene; menneskerettigheter, korrupsjon, beskatning og rettferdig konkurranse. Innen hver hovedkategori er det to kriterier som skal vurderes for samsvar med minimumskravene. AF Gruppens oppsummerte vurdering er vist under. Det er ingen hendelser i rapporteringsåret som har påvirkning på vurderingskriteriene og AFs aktiviteter oppfyller minstekrav for sosiale og styringsmessige forhold.

Menneskerettigheter

Vurderingskriteriene overlapper med øvrig eksisterende lovgivning, som eksempelvis Åpenhetsloven, og AFs forhold til menneskerettigheter, arbeidsmiljø og andre relevante forhold nedfelt i Adferdskoden og Hensikt, mål og verdier. Se ytterligere informasjon i S1 Egen arbeidsstyrke, S2 Arbeidere i verdikjeden og G1 Virksomhetsstyring.

Korrupsjon

AF har utviklet og implementert bransjetilpasset opplæring, internkontroll, retningslinjer og tiltak for å forhindre eller avdekke korrupsjon. Se ytterligere informasjon i G1 Virksomhetsstyring.

Beskatning

Krav om overholdelse av lover og regler er nedfelt i AFs adferdskode. Lover og forskrifter er rammebetingelser som AF Gruppen skal forholde seg til, i henhold til gitte lovkrav i de respektive land. AF skal håndtere skatt og avgift på en ansvarsfull måte i henhold til gjeldende lover og regler. Dette innebærer at AF skal være en ansvarlig skatteyter som overholder skatteregler og praksis i alle land det opereres i. Risiko relatert til skattemessige forhold reduseres gjennom blant annet dialog og sparring med skattemyndigheter, eksterne revisor og andre eksterne fagpersoner. AF har også interne ressurser med spesifikk fagkompetanse innen skatt og avgift.

Rettferdig konkurranse

AF har nulltoleranse for prissamarbeid. Adferdskoden forbyr selskapets ansatte å diskutere, foreslå eller inngå avtale med konkurrenter som kan påvirke konkurransesituasjonen. Samarbeid med konkurrenter skal være juridisk vurdert og godkjent av konsernledelsen i AF.

Rapportering av atom- og gassaktiviteter ▶

AF har ikke prosjekter knyttet til naturgass og atomenergi (aktiviteter 4.26-4.31), og rapportering på de dedikerte radene som er introdusert knyttet til disse aktivitetene viser derfor «nei».

MÅL I KJERNEENERGI- OG FOSSILGASSRELATERTE AKTIVITETER

KJERNEENERGIRELATERTE AKTIVITETER	
1. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot forskning, utvikling, demonstrasjon og utbygging av innovative anlegg for produksjon av elektrisk kraft som produserer energi ved bruk av kjernefysiske prosesser med minimalt avfall fra brenselsyklusen.	Nei
2. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging og sikker drift av nye atomanlegg for å produsere elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, samt sikkerhetsoppgraderinger av disse, ved bruk av beste tilgjengelige teknologi.	Nei
3. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot sikker drift av eksisterende atomanlegg som produserer elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, ved bruk av kjernenergi, samt sikkerhets-oppgraderinger av disse.	Nei
FOSSILGASSRELATERTE AKTIVITETER	
4. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging eller drift av anlegg som produserer elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brensler.	Nei
5. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering og drift av anlegg for kombinert produksjon av varme/kjøling og elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brensler.	Nei
6. Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering og drift av anlegg som produserer varme/kjøling ved bruk av fossile gassformige brensler.	Nei

Driftsinntekter

DRIFTSINNTEKTER		2024			Kriterier for vesentlig bidrag						Kriterier for ikke-vesentlig skade (DNSH-kriterier)								
Økonomiske aktiviteter (1)		Kvalifiserende beløp (2)	Andel av omsetning (3)	(4) Kategori overgangsaktivitet	Bidrag til klimaendringene (5)	Klimatilpasningen (6)	Vann- og marine ressurser (7)	Forurensning (8)	Sirkulær økonomi (9)	Biologisk mangfold (10)	Klimaendringene (11)	Klimatilpasningen (12)	Vann- og marine ressurser (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Biologisk mangfold (16)	Minstesikringer (17)	Andel av omsetning (18)	Kategori tilrettelegging (19)
		MNOK	%		J/N; N/EL	J/N; N/EL	J/N; N/EL	J/N; N/EL	J/N; N/EL	J/N; N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	E
A. AKTIVITETER OMFATTET AV TAKSONOMIEN (TAKSONOMIKVALIFISERTE)																			
A.1 Aktiviteter som oppfyller kriteriene i taksonomien (taksonomitilpasset)																			
Produksjon av elektrisitet fra vind	CCM 4.3	581	1,6 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	1,4 %	
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9	864	1,2 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,0 %	T
Distribusjon av fjernvarme/fjernkjøling	CCM 4.15	458	1,5 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	3,2 %	
Installasjon og drift av elektrisk varmepumpe	CCM 4.16	21	0,1 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,1 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.1	2 700	8,8 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	3,5 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3	397	1,3 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,8 %	
Oppføring av nybygg	CCM 7.1/CE 3.1	988	1,3 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,3 %	
Rehabilitering av bygg	CCM 7.2/CE 3.2	4	0,0 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,3 %	T
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	CCM 7.3	74	0,2 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,1 %	E
Installasjon, vedlikehold og drift av fornybar energi-teknologi	CCM 7.6	0	0,0 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,2 %	E
Profesjonelle tjenester relatert til energiytelse i bygg	CCM 9.3	3	0,0 %		J	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,1 %	I
Miljøsanering og demontering av utrangerte produkter	CE 2.6	186	0,6 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,7 %	
Sortering og materialgjenvinning av ikke-farlig avfall	CE 2.7	106	0,3 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,3 %	
Riving og knusing av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	338	1,1 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	J	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	2,8 %	
Sanering av forurensede områder og steder	PPC 2.4	66	0,2 %		N/EL	N/EL	N/EL	J	N/EL	N/EL	J	J	J	J	J	J	J	0,4 %	
Driftsinntekter som oppfyller kriteriene i taksonomien (taksonomiforenlige) (A.1)		**5 564**	**18,2 %**		**16,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**0,2 %**	**2,0 %**	**0,0 %**	J	J	J	J	J	J	J	**13,5 %**	
I årsav muliggjørende		430	1,4 %		1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	J	J	J	J	J	J	J	0,7 %	I
I årsav overgang		4	0,0 %		0,0 %						J	J	J	J	J	J	J	0,3 %	
A.2 Omfattede aktiviteter som ikke oppfyller kriteriene i taksonomien																			
					EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL									
Produksjon av elektrisitet fra solcelleteknologi	CCM 4.1	9	0,0 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Produksjon av elektrisitet fra vind	CCM 4.3	91	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Produksjon av elektrisitet fra vann	CCM 4.5	81	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9	192	0,6 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,5 %	
Distribusjon av fjernvarme/fjernkjøling	CCM 4.15	224	0,7 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,2 %	
Installasjon og drift av elektrisk varmepumpe	CCM 4.16	89	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Produksjon av varme/kjøling fra bioenergi	CCM 4.24	68	0,2 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.1	76	0,2 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,2 %	
Fornyelse av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.2	77	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,6 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3	203	0,7 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,6 %	
Fornyelse av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.4	93	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Tilpasning av sjø- og kystransportfartøy for lasting og passasjerer	CCM 6.12	0	0,0 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Infrastruktur for personlig mobilitet og cyklologistikk	CCM 6.13	19	0,1 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Infrastruktur for skinnetransport	CCM 6.14	88	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,8 %	
Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vei og offentlig transport	CCM 6.15	26	0,1 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,3 %	
Oppføring av nybygg	CCM 7.1/CE 3.1	12 290	40,1 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								54,5 %	
Rehabilitering av bygg	CCM 7.2/CE 3.2	2 791	9,1 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								6,9 %	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	CCM 7.3	92	0,3 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av fornybar energi-teknologi	CCM 7.6	15	0,0 %		EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Riving og knusing av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	477	1,6 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,1 %	
Vedlikehold av veier og motorveier	CE 3.4	54	0,2 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,0 %	
Bruk av betong i anleggsprosjekter	CE 3.5	419	1,4 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								1,4 %	
Driftsinntekter omfattet av taksonomien som ikke oppfyller kriteriene (A.2)		**17 471**	**57,0 %**		**53,9 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**52,8 %**	**0,0 %**								**69,0 %**	
A. Driftsinntekter omfattet av taksonomien (taksonomiomfattet) (A.1+A.2)		**23 036**	**75,2 %**		**69,9 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**0,2 %**	**54,8 %**	**0,0 %**								**82,6 %**	
Driftsinntekter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		7 602	24,8 %															17,5 %	
Totalt		**30 638**	**100,0 %**															**100,0 %**	

[1] Driftsinntekter anses som taksonomiforenlige (ikke-fossilt gass- eller kjernekraft) i de tilfellene der aktiviteten er definert som overgang for klimamål 2.

OpEx

OpEx	2024			KRITERIER FOR VESENTLIG BIDRAG						KRITERIER FOR IKKE VESENTLIG SKADE (DNSH-KRITERIER)								
Økonomiske aktiviteter (1)	Kode (2)	OpEx (2)	Andel av OpEx, 2024 (2)	Begrense klimaendringer (3)	Klimatilpasning (3)	Vann- og marine ressurser (3)	Forurensning (3)	Sirkulær økonomi (3)	Økosystemer (3)	Begrense klimaendringer (4)	Klimatilpasning (4)	Vann- og marine ressurser (4)	Forurensning (4)	Sirkulær økonomi (4)	Økosystemer (4)	Sosiale investeringer og minstekrav (5)	Andel av taksonomiforenlig OpEx, 2023 (6)	Kategori for overgangsaktivitet (7)
		MNOK	%	Y/N; N/EL	Y/N; N/EL	Y/N; N/EL	Y/N; N/EL	Y/N; N/EL	Y/N; N/EL	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	%	E
A. AKTIVITETER OMFATTET AV TAKSONOMIEN (TAKSONOMIKVALIFISERTE)																		
A.1. Aktiviteter som oppfyller kriteriene i taksonomien																		
Produksjon av elektrisitet fra vind	CCM 4.3/CCA 4.3	14	1,6 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,0 %	
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9/CCA 4.9	41	4,8 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,0 %	E
Distribusjon av fjernvarme/fjerning	CCM 4.15/CCA 4.15	2	0,3 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	2,8 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.1/CCA 5.1	254	29,4 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	10,7 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3/CCA 5.3	2	0,2 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	2,1 %	
Oppføring av nybygg	CCM 7.1/CCA 7.1/CE 3.1	7	0,8 %	Y	N	N/EL	N/EL	N	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,2 %	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	CCM 7.3/CCA 7.3	0	0,0 %	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,3 %	
Miljøsanering og demontering av utrangerte produkter	CE 2.6	7	0,8 %	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,6 %	
Riving og vraking av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	14	1,6 %	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	3,9 %	
Sanering av forurensede områder og steder	FPC 2.4	1	0,1 %	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,3 %	
OpEx som oppfyller kriteriene i taksonomien (taksonomiforenlige) (A.1)		**342**	**39,6 %**	**37,1 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**0,1 %**	**2,4 %**	**0,0 %**	**Y**	**Y**	**Y**	**Y**	**Y**	**Y**	**Y**	**21,9 %**	
Herav muliggjørende		41	4,8 %	4,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %	I
Herav overgang		0	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %	T
A.2. Omfattede aktiviteter som ikke oppfyller kriteriene i taksonomien																		
				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL									
Produksjon av elektrisitet fra vann	CCM 4.5/CCA 4.5	8	0,9 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9/CCA 4.9	3	0,3 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								1,1 %	
Distribusjon av fjernvarme/fjerning	CCM 4.15/CCA 4.15	23	2,7 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.1/CCA 5.1	4	0,5 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %	
Fornyelse av oppsamlings-, behandlings- og forsyningsanlegg for vann	CCM 5.2/CCA 5.2	2	0,2 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3/CCA 5.3	1	0,1 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Infrastruktur for personlig mobilitet og sykkellogistikk	CCM 6.13/CCA 6.13	2	0,2 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Infrastruktur for skinnetransport	CCM 6.14/CCA 6.14	6	0,7 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								1,6 %	
Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vei og offentlig transport	CCM 6.15/CCA 6.15	2	0,2 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,7 %	
Oppføring av nybygg	CCM 7.1/CCA 7.1/CE 3.1	159	18,3 %	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								51,4 %	
Rehabilitering av bygg	CCM 7.2/CCA 7.2/CE 3.2	23	2,7 %	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								3,1 %	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	CCM 7.3/CCA 7.3	1	0,1 %	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %	
Riving og vraking av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	7	0,8 %	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,0 %	
Vedlikehold av veier og motorveier	CE 3.4	7	0,8 %	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,0 %	
Bruk av betong i anleggsprosjekter	CE 3.5	23	2,7 %	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								2,3 %	
OpEx omfattet av taksonomien som ikke oppfyller kriteriene (A.2)		**271**	**31,4 %**	**27,1 %**	**27,1 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**25,3 %**	**0,0 %**								**61,1 %**	
A. OpEx omfattet av taksonomien (taksonomiomfattet) (A.1+A.2)		**613**	**71,1 %**	**64,2 %**	**27,1 %**	**0,0 %**	**0,1 %**	**27,7 %**	**0,0 %**								**83,1 %**	
OpEx for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		250	28,9 %															
Total		**862**	**100,0 %**															

CapEx

CapEx	2024				KRITERIER FOR VESENTLIG BIDRAG						KRITERIER FOR IKKE VESENTLIG SKADE (DNSH-KRITERIER)								
Økonomiske aktiviteter (1)	Kode (2)	Beløp (3)	Andel av CapEx 2024 (4)		Begrense klimaendringer (5)	Klimatilpasning (6)	Vann- og marine ressurser (7)	Forurensning (8)	Sirkulær økonomi (9)	Økosystemer (10)	Begrense klimaendringer (11)	Klimatilpasning (12)	Vann- og marine ressurser (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Økosystemer (16)	Garantier (17)	Samsvar med minimumsnivåene i (18)	Andel av taksonomi-kvalifiserte omsetningsaktiviteter, år (19)	Kvalitetsforbedrende aktivitet (20)	Overgangsaktivitet (21)
		MNOK	%		Y/N; M/EL	Y/N; M/EL	Y/N; M/EL	Y/N; M/EL	Y/N; M/EL	Y/N; M/EL	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	%	E	T
A. AKTIVITETER OMFATTET AV TAKSONOMIEN (TAKSONOMIKVALIFISERTE)																				
A.1. Aktiviteter som oppfyller kriteriene i taksonomien																				
Produksjon av elektrisitet fra vind	CCM 4.3/CCA 4.3	5	0,9 %		Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,5 %		
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9/CCA 4.9	5	1,0 %		Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,0 %	E	
Distribusjon av fjernvarme/fjernkjøling	CCM 4.15/CCA 4.15	0	0,0 %		Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,1 %		
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og fornyingsanlegg for vann	CCM 5.1/CCA 5.1	73	12,8 %		Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	81,6 %		
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3/CCA 5.3	0	0,0 %		Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,0 %		
Miljøsanering og demontering av utrangerte produkter	CE 2.6	1	0,2 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,2 %		
Sortering og materialgjenvinning av ikke-farlig avfall	CE 2.7	3	0,6 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,3 %		
Riving og rydding av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	3	0,5 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	3,1 %		
Sanering av forurensede områder og steder	PPC 2.4	2	0,3 %		N/EL	N/EL	N/EL	Y	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,5 %		
CapEx som oppfyller kriteriene i taksonomien (taksonomiforenlige) (A.1)		**93**	**16,3 %**		**14,7 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**0,3 %**	**1,3 %**	**0,0 %**	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	**39,2 %**		
I tenar muliggjørende		5	1,0 %		1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %	I	
I tenar overgang		0	0,0 %		0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %		T
A.2. Omfattede aktiviteter som ikke oppfyller kriteriene i taksonomien																				
					EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
Produksjon av elektrisitet fra vann	CCM 4.5/CCA 4.5	5	0,9 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9/CCA 4.9	3	0,5 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,5 %		
Distribusjon av fjernvarme/fjernkjøling	CCM 4.15/CCA 4.15	3	0,6 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,1 %		
Produksjon av varme/kjøling fra bioenergi	CCM 4.24/CCA 4.24	5	0,9 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings-, behandlings- og fornyingsanlegg for vann	CCM 5.1/CCA 5.1	1	0,2 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Fornyelse av oppsamlings-, behandlings- og fornyingsanlegg for vann	CCM 5.2/CCA 5.2	2	0,4 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,9 %		
Bygging, utvidelse og drift av oppsamlings- og behandlingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.3/CCA 5.3	2	0,4 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,2 %		
Fornyelse av oppsamlings-, behandlings- og fornyingsanlegg for avløpsvann	CCM 5.4/CCA 5.4	1	0,2 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Transport med motorsykler, personbiler og lette nyttekjøretøy	CCM 6.5/CCA 6.5	84	14,8 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								8,8 %		
Infrastruktur for personlig mobilitet og sykkellogistikk	CCM 6.13/CCA 6.13	1	0,1 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Infrastruktur for skinnetransport	CCM 6.14/CCA 6.14	1	0,2 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,8 %		
Infrastruktur som muliggjør lavkarbontransport på vei og offentlig transport	CCM 6.15/CCA 6.15	1	0,1 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Oppføring av nybygg	CCM 7.1/CCA 7.1/CE 8.1	60	10,6 %		EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								22,0 %		
Rehabilitering av bygg	CCM 7.2/CCA 7.2/CE 8.2	5	0,9 %		EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								2,0 %		
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektiviserende utstyr	CCM 7.3/CCA 7.3	1	0,2 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,0 %		
Kjøp og eierskap av bygninger	CCM 7.7/CCA 7.7	107	18,9 %		EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								7,9 %		
Sortering og materialgjenvinning av ikke-farlig avfall	CE 2.7	0	0,0 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								3,3 %		
Riving og rydding av bygninger og andre konstruksjoner	CE 3.3	12	2,2 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,0 %		
Vedlikehold av veier og motorveier	CE 3.4	2	0,4 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,0 %		
Bruk av betong i anleggsprosjekter	CE 3.5	11	2,0 %		N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								1,6 %		
CapEx omfattet av taksonomien som ikke oppfyller kriteriene (A.2)		**309**	**54,5 %**		**49,9 %**	**49,9 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	**16,1 %**	**0,0 %**								**47,7 %**		
A. CapEx omfattet av taksonomien (taksonomiomfattet) (A.1+A.2)		**402**	**70,9 %**		**64,6 %**	**49,9 %**	**0,0 %**	**0,3 %**	**17,5 %**	**0,0 %**								**86,9 %**		
CapEx for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		165	29,1 %																	
Total		**567**	**100,0 %**																	

E1 KLIMAENDRINGER

AF skal være en ambassadør for at klima- og miljøbesparelser kan være lønnsomme og skal aktivt lete etter forretningsmuligheter og utvikle nye samfunnsnyttige tjenester.

Én av vår tids største samfunnsutfordringer er klimaendringer og miljøpåvirkning. Temperaturen stiger, det blir mer ekstremvær og naturkatastrofer, og fremtiden vil utvilsomt kreve omstilling. 96 prosent av de globale klimagassutslippene kan knyttes til vår virksomhet og verdikjede, og vår bransje kan derfor i stor grad påvirke og bidra til løsninger for å omstille samfunnet og måten vi jobber på.

SBM-3 ▸ **VESENTLIG TEMA**

Vesentlig tema

Tilpasning til klimaendringer

Regnskap av klimaendringer

Energi

E1-1 ▸ **OMSTILLINGSPLAN**

Omstillingsplan

AF skal redusere fotavtrykket

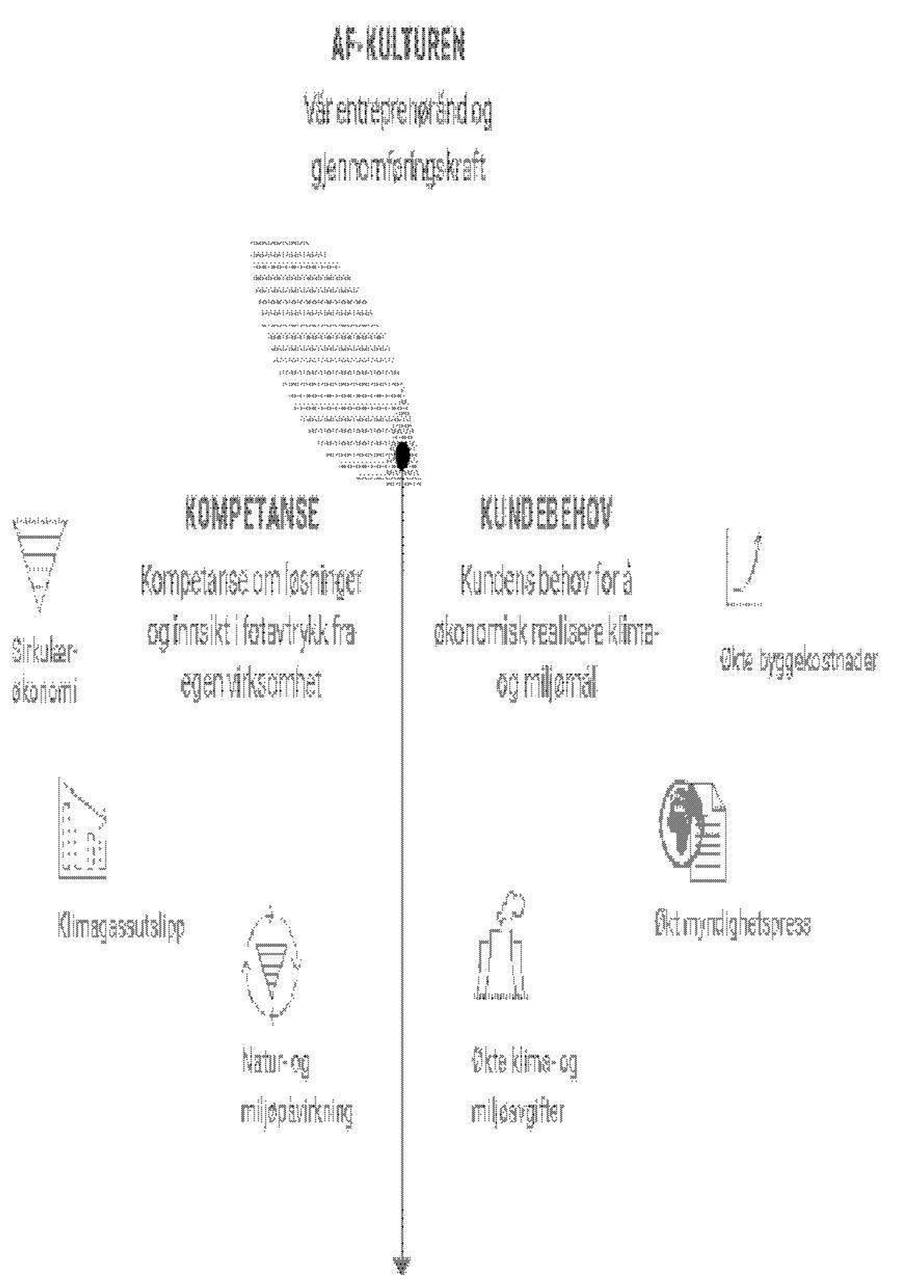
AF har brukt forrige strategiperiode til å bygge et fundament for vår evne til å omstille oss for fremtiden. Vi har organisert oss med dedikerte ressurser som videreutvikler klima- og miljøarbeidet i prosjektene våre, i de enkelte forretningsenhetene og i konsernstab. Rapportering på stadig flere miljøparametere har skapt verdifull innsikt om AF sine miljøprestasjoner. Våre kunder har i samme periode profesjonalisert sitt klima- og miljøarbeid og bidratt til gjensidig kompetanseheving gjennom behov for nye, bærekraftige løsninger for å oppfylle stadig strengere klima- og miljøkrav. I den kommende strategiperioden skal vi videreføre arbeidet som er godt påbegynt, og gjøre klima og miljø til en større del av AF-kulturen.

Dette er bakgrunnen for at vi nå har formulert et nytt hovedmål for AF, på linje med lønnsomhet og sikkerhet: AF skal halvere sitt fotavtrykk innen klima og miljø. Vi skal halvere våre totale klimagassutslipp relativt til omsetning frem mot 2030, og samtidig halvere vårt absolutte klimagassutslipp i scope 1 og 2 frem mot 2028. Vi skal også arbeide mot klimanøytralitet i 2050.

For å bygge videre på en bærekraftig AF-kultur må vi sikre at klima- og miljøarbeid er integrert i forretningsmessige aktiviteter med eierskap i linjeledelsen. AFs reduksjonsmål forplikter oss til å forstå både egne og verdikjedens påvirkning og bidrag. AF arbeider systematisk for å være den foretrukne samarbeidspartneren for å løse våre kunders behov. Potensialet er størst ved tidlig involvering og påvirkning. Ved å sitte på kompetansen og løsningene som reduserer klimagassutslippene til både kundene og de øvrige aktørene i verdikjeden, skal klima- og miljøarbeid bli en integrert del av vår prosjektvirksomhet og vår konkurranseevne.

I tiden fremover skal vi jobbe med å definere hvilke tiltak i vår prosjektvirksomhet som er nødvendige for å oppnå målene, samtidig som tiltakene ivaretar kundens behov for økonomisk realiserbare løsninger.

AF SKAL TA SAMFUNNSANSVAR GJENNOM Å DRIVE BÆREKRAFTIG ENTREPRENØRSKAP

E1-1 ▸ AF skal være den foretrukne aktøren når fremtidens komplekse samfunnsutfordringer i våre markeder skal løses. Vår prosjektvirksomhet har utvilsomt negative påvirkninger som bruk av naturressurser som trevirk, karbonintensive materialer som betong, forbrenning av avfall og transport over lange avstander. Samtidig bidrar vår virksomhet til realisering av samfunnsnyttige prosjekter som veier, sykehus, skoler, boliger, tunneler og miljøsanering, riving og gjenvinning, for å nevne noe. Vi har stor påvirkningsmulighet på vårt eget utslipp, men er ofte prisgitt våre kunders klima- og miljøambisjoner for å få realisert gode løsninger som adresserer utslipp i hele verdikjeden. AF er derfor avhengig av godt samarbeid med både kunder og leverandører for at vi skal nå våre mål.

Omstillingsplan

AFs konsernstrategi mot 2028 trekker frem det grønne skiftet og teknologisk utvikling som en av fire eksterne krefter som påvirker vår virksomhet i årene fremover. AF skal arbeide systematisk for å øke vår kompetanse for å finne og tilby de beste løsningene, samtidig må det være villighet til å prioritere investeringer innen grønn omstilling. Ressurseffektivitet er vurdert som et fremtidig konkurransefortrinn, og kommersialisering av vårt klimaarbeid gjennom bærekraftig entreprenørskap skal være en tjeneste som våre kunder ønsker å betale for.

E1-1 ▸ **Aktiv risikostyring og samfunnsnyttige forretningsmuligheter**

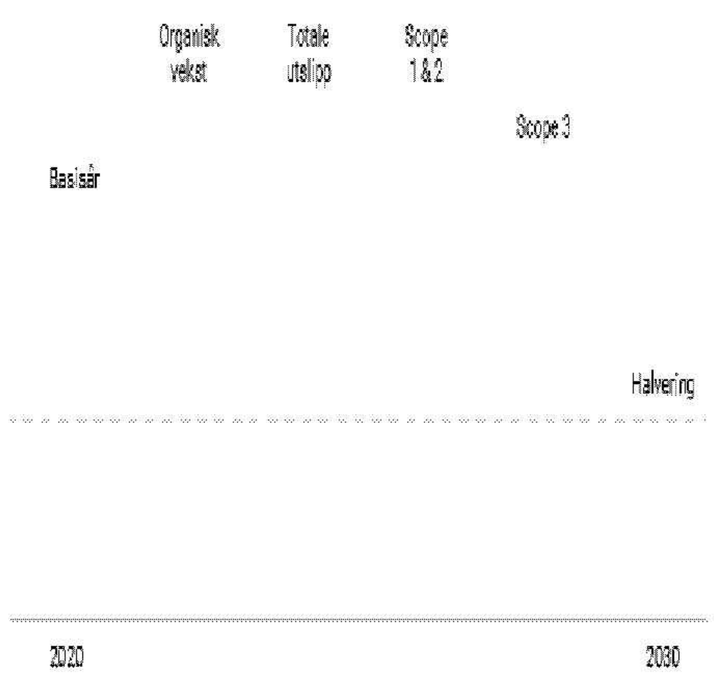
Omstillingsplan

Et av hovedelementene i AF-kulturen handler om vår evne til å drive god og aktiv risikostyring. AF driver risikostyring på mange nivåer i organisasjonen, og metodikken inkluderer mange fag og funksjoner. Krav og forutsetninger innen klima blir stadig viktigere for oss å risikovurdere i en kommersiell sammenheng, både fra et overordnet konsernperspektiv og helt ut i det enkelte prosjekt. Vår tilnærming til risikostyring er nærmere forklart på side 122 og 123.

AF Gruppen har gjennomført en omfattende klimarisikoanalyse med scenarioanalyser for å vurdere vår eksponering overfor både klimaendringer og overgangen til et lavutslippssamfunn. Denne analysen er beskrevet i E1 IRO-1. AF vil fortsette å arbeide videre med scenarioanalyser for å vurdere hvordan vår risikoeksponering kan endre seg i tiden fremover.

Vår evne til å gripe samfunnsnyttige forretningsmuligheter er avgjørende for fremtidig verdiskaping. AF skal se kommersielle muligheter i uløste kundebehov nå og i fremtiden, og bidra til å oppfylle våre kunders mål innenfor tid, kostnad, fotavtrykk og kvalitet. Vi skal fortsette med virksomhet som bidrar til mindre utslipp for andre aktører i samfunnet, og søke nye forretningsmuligheter som bidrar positivt til klimafotavtrykket. I dag gjøres dette gjennom flere virksomheter i konsernet, og det er stort lønnsomhetspotensial og muligheter innen utvikling av slike tjenester.

Omstillingsevne gjennom å avkarbonisere vår virksomhet og verdikjede

Omstilling av vår prosjektvirksomhet og måloppnåelse krever kostnadseffektive tiltak som har betydelig påvirkning på de totale klimagassutslippene. Det er gode eksempler på slike tiltak i våre prosjekter, og som flere av våre kunder og samarbeidspartnere bidrar til å realisere. Dette innebærer tiltak som bruk av klimavennlige betongresepter, elektriske anleggsmaskiner, ombrukbare bæresystemer, kortreiste materialer og sirkulære materiell- og avfallsløsninger. Våre enheter skal i tiden fremover utvikle egne forretningsplaner. Her skal hver enkelt forretningsenhet beskrive hvordan de skal arbeide målrettet mot prioriterte tiltak for å sikre oppfølging og oppnåelse av strategiske målsettinger. Dette vil gi viktig innsikt i AF Gruppens videre arbeid med å lage troverdige handlingsplaner for halvering av fotavtrykk og arbeid mot klimanøytralitet.

En viktig premiss for å kunne levere troverdige og realiserbare løsninger er økt kvalitet i tall og informasjon om egne prestasjoner. AF skal derfor arbeide systematisk med å innhente bedre og mer presis data i tiden fremover, slik at våre kunder står bedre rustet for å ta valg som reduserer klimagassutslipp og påvirkning. Målet er at dette også skal gi mer nøyaktig informasjon om mulige finansielle effekter forbundet med det enkelte tiltak.

Flere eksempler på hvordan våre forretningsenheter jobber med å redusere klimagassutslipp står beskrevet i E1-3.

E1-1 ▸ **Omstilling for fremtiden vil kreve en kombinasjon av kompetanse og entreprenørånd**

Omstillingsplan

AF Gruppen er ikke i nåld med omstillingsplan i tråd med kravene som ESRS stiller, men vil fremover prioritere arbeid med å kvantifisere utslippsreduserende tiltak. Kombinasjonen av kompetanse om økonomisk realiserbare løsninger og innsikt i vårt fotavtrykk vil være kritisk for å sikre robusthet og troverdighet i vår omstillingsplan. Viktige milepæler for å styrke omstillingsplanen fremover vil i tillegg til kvantifisering av utslippsreduserende tiltak være forankring i AF Gruppens konsernledelse og styre, vurdere en formell verifisering av at våre klimamål er vitenskapsbaserte, samt kvantifisere og beskrive våre lekkasjer in-GHG emissions. I tillegg følger vi utviklingen i de regulatoriske endringene og den foreslåtte forenklingspakken fra EU-kommisjonen, og dette vil eksempelvis kunne ha påvirkning på hvordan vi kan øke vår andel taksonomiforenlige aktiviteter.

AF erkjenner at vi har en stor og krevende oppgave framfor oss. Omstilling for det grønne skiftet er en forutsetning for å kunne opprettholde vår posisjon som en viktig aktør i næringslivet. Vi skal benytte oss av bredden i kompetanse på tvers av virksomheter i AF ved å styrke nettverk og arenaer for intern erfaringsdeling og skape mer faktabasert innsikt i egne prestasjoner. Aktivt arbeid med å tilegne og tiltrekke oss relevant teknologisk klima- og miljøfaglig kompetanse blir sentralt for at vi skal nå våre mål. Samtidig skal vi benytte våre leverandører og samarbeidspartneres kompetanse og data for å optimalisere leveranser gjennom våre prosjekter.

Prosessen for utarbeidelse av nye forretningsplaner i våre selskap våren 2025 blir det neste steget i det videre arbeidet med å skape en troverdig omstillingsplan for AF Gruppen.

E1-2 ▸ **RETNINGSLINJER**

E4-2 ▸

Dette avsnittet utgjør AF Gruppens rapportering av retningslinjer for rapporterings-standardene E1, E4 og E5. Våre retningslinjer for klima og miljø er beskrevet i dokumentet Hensikt, mål og verdier. I AF skal vi, gjennom kompetanse og tydelige prosesser, bidra til prosjekter som sikrer lavest mulig klimagassutslipp, ressursbruk og miljøpåvirkning. I tillegg skal vi se etter muligheter til å skape positive klima- og miljøeffekter i egen produksjon og i levetiden til våre produkter og tjenester. Eierskapet til prosjektenes klima- og miljøarbeid skal ligge i linjeorganisasjonen, og det er en forventning om at forretningsmodellen etterleves og reflekteres i sentrale dokumenter i selskapenes respektive ledelsessystem. AFs strategi angir forventninger til hvordan konsernstrategien skal svares ut i forretningsplanen til den enkelte forretningsenhet.

E5-1 ▸

Retningslinjer

Våre leverandører og underentreprenører forplikter seg til å følge våre retningslinjer gjennom signering av vår leverandørerklæring. I et eget avsnitt for miljø fremgår det eksplisitt at våre leverandører aktivt skal arbeide for å minimere avfallsmengder på våre byggeplasser og tilrettelegge arbeid og tjenester slik at man unngår klimautslipp som følge av unødvendig energiforbruk.

AF Gruppen har ikke utarbeidet retningslinjer eller sentrale dokumenter som svarer ut det enkelte rapporteringstema utover dette. AF vurderer løpende behov for oppdatering av sentrale dokumenter, men AF er av den oppfatning at eksisterende dokumenter dekker vesentlige klima- og miljøaktiviteter hensiktsmessig måte. I ESRS 2 er det gitt en oversikt over sentrale dokumenter og oppfyllelse av minimumskrav for rapportering av retningslinjer.

E1-4 ▸ MÅL

Mål

MÅL: REDUKSJON AV KLIMAGASSUTSLIPP

Scope	Enhet	Absolutt eller intensitetsbasert	2024	Mål 2028	Mål 2030	Basisår	Verdi basisår	Fremdrift
Egne direkte og indirekte klimagassutslipp (scope 1 og 2)								
Totalt scope 1 og 2 klimagassutslipp (lokasjonsbasert)	Tonn CO_2e	Absolutt	42 954	22 510	IA	2020	45 019	-4,6 %
Totalt scope 1 og 2 klimagassutslipp (lokasjonsbasert)	Tonn CO_2e/ MNOK	Intensitet	1,4	IA	0,8	2020	1,6	-14,4 %
Indirekte klimagassutslipp i verdikjeden (scope 3)								
Totalt scope 3 klimagassutslipp	Tonn CO_2e/ MNOK	Intensitet	19,8	IA	9,9	2024	19,8	IA

Gjennom strategiprosessen i 2024 er det utarbeidet nye målsettinger for reduksjon av klimagassutslipp. AF har siden 2020 hatt et mål om å halvere relative klimagassutslipp innen 2030 for scope 1 og 2, satt opp mot basisåret 2020. I konsernstrategien mot 2028 har vi i tillegg besluttet et absolutt halveringsmål innen strategiperiodens utløp. Fra 2024 vil målene også omfatte klimagassutslipp i scope 3, relativt til omsetning, med basisår 2024 for scope 3.

I tillegg til de kvantitative målsettingene, beskriver strategien også kvalitative målsettinger om hvordan vi skal arbeide med å redusere klimagassutslipp. I neste strategiperiode skal AF:

- Kvantifisere mål og redusere klimagassutslipp i egen virksomhet og i verdikjede
- Øke kunnskapen om klimagassutslipp i våre verdikjeder
- Påvirke våre samarbeidspartnere til å redusere klimagassutslipp i verdikjeden for å skape konkurransekraft
- Bidra til å benytte og utvikle produkter med gode miljøprestasjoner (EPD/LCA)
- Øke andelen aktivitetsbasert data ved å innhente informasjon direkte fra våre leverandører
- Arbeide for klimanøytralitet i 2050
- Øke aktivitet og skape ny forretning som bidrar til unngått utslipp for andre aktører i samfunnet

Fastsatte mål dekker tilsvarende rapporteringsgrenser som vårt klimaregnskap, med unntak av mål for scope 1 og 2 som dekker morselskap og datterselskap og ikke øvrige selskap hvor AF har operasjonell kontroll. AF Gruppen har ikke kvantifisert avkarboniseringstiltak og forventede utslippsreduksjoner til våre mål. AFs mål innen reduksjon av klimagassutslipp er ikke verifisert som vitenskapsbaserte. Den tverrsektorielle (ACA) reduksjonsbanen som er forenlig med begrensning av den globale oppvarmingen til 1,5 °C innebærer reduksjon på 42 prosent til måråret 2030 og en reduksjon på 90 prosent i 2050. AF Gruppens målsetting mot 2028 og 2030 er i tråd med den tverrsektorielle reduksjonsbanen. Målene er knyttet til AFs retningslinjer for klima og miljø hvor vi gjennom kompetanse, effektiv bruk av data og tydelige prosesser skal bidra til prosjekter som sikrer lavest mulig klimagassutslipp.

Basisår

Et basisår for utslipp er et referanseår som brukes som grunnlag for å måle og sammenlignе klimagassutslipp over tid. AF Gruppen har fastsatt basisår for scope 1, 2 og 3. Ved etablering av basisår for scope 1 og 2 ble det vurdert flere alternativer. Valg av basisår ble gjort med bakgrunn i veiledning i GHG-protokollen om representativitet, pålitelighet og kronologi, og er i tråd med relevante bestemmelser i ESRS. Valg av 2020 som basisår for scope 1 og 2 sikrer representativitet og pålitelighet i data.

E1-4 ▸

Mål

2024 er det første året AF Gruppen rapporterer et fullstendig klimaregnskap og AF Gruppens basisår for klimagassutslipp i scope 3 er derfor satt til å være 2024. Valg av basisår ble gjort med bakgrunn i veiledning fra GHG-protokollen som for scope 1 og 2 og anbefalingen om å benytte det første rapporteringsåret som basisår.

AF Gruppen vil vurdere behov for rebasekulering av basisår i samsvar med GHG-protokollen dersom det skjer betydelige endringer i metodikk og/eller datakvalitet.

Strategiprosess

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tett involvering av sentrale interessenter for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Fagressurser i våre selskap har kommet med innspill gjennom klima- og miljøforum, prioriteringer og innspill har vært diskutert med direktørene for selskapene i hele konsernet gjennom flere ledergruppemøter, og forslag til målformuleringer har vært testet på utvalgte ledergrupper i AFs ulike selskap. I tillegg har fagressurser for klima og miljø i konsernstaben vært tett på utarbeidelse av analyser og underlag til konsernledelsens strategisamlinger gjennom høsten, og kommet med konkrete anbefalinger om mål for neste strategiperiode. Dette inkluderer også anbefalinger basert på gjennomført klimarisikoanalyse.

E1-3 ▸

Tiltak og handlinger

TILTAK OG HANDLINGER

AF Gruppen har satt ambisiøse reduksjonsmål for vårt klimagassutslipp som både omhandler egne direkte utslipp og indirekte utslipp fra vår verdikjede (scope 1, 2 og 3). Tett samarbeid med våre kunder og leverandører er viktig for at AF Gruppen skal nå klimarelaterte målsettinger i tråd med Parisavtalen. For å kunne tilby de beste alternative løsningene må vi ha bedre faktabasert bevissthet om vårt fotavtrykk. Økt innsikt innebærer mer proaktivt arbeid med aktører i verdikjeden og samarbeid om gode løsninger for utveksling av data.

AF Gruppens strategi operasjonaliseres i den enkelte forretningsenhet, og i de følgende avsnittene gir vi eksempler på hvordan våre forretningsenheter jobber med å redusere klimagassutslipp.

Reduksjon knyttet til egne aktiviteter (scope 1 og 2):

Klimagassutslipp fra scope 1 og 2 omtales ofte som «egne utslipp», og gjennom systematisk arbeid med rapportering og prosjektoppfølging har vi bygget opp god erfaring om hvordan vi kan kutte i disse utslippene.

For scope 1, direkte utslipp fra forbrenning i maskiner og utstyr, ser vi gode eksempler på reduksjon av utslipp i anleggsprosjekter der AF kan bidra i prosjekteringsfasen og involveres på et tidlig tidspunkt. Gjennom samspill i tidlig fase kan de store utslippsposteне synliggjøres, og mer klimavennlige løsninger i produksjon, rigg og drift vurderes. Eksempelvis har vi i flere prosjekter kunnet påvirke planlegging av veitraseer og riggområde slik at masseuttak reduseres, og følgelig utslipp fra maskindrift og behov for transport av masser.

Andre effektive tiltak for å kutte utslipp fra drivstofforbruk er å velge maskiner som bruker hydrogen, fornybar diesel og biodiesel. Disse utslippsbærerne har lavere utslipp pr liter forbruk. Maskinene som benyttes i AF Gruppen har også i lengre tid blitt overvåket for å samle data om kjøremønster, og stadig flere får installert autostopp for å hindre tomgangskjøring.

Elektrifisering av maskiner og utstyr er også et tiltak som monner for disse utslippene, og flere selskap i AF erstatter utgåtte fossildrevne maskiner med elektriske. Stadig flere utbyggere, særlig i sentrale strøk, stiller krav til utslippsfri byggeplass. Behovet for utslippsfrie anleggsmaskiner i områder med lite infrastruktur er også økende. Derfor har AF Gruppen selv bygget mobile ladestasjoner slik at elektriske maskiner kan benyttes.

I scope 2 ligger utslipp som kommer fra AFs kjøp av energi i form av strøm, fjernvarme, damp og kjøling. Det relaterer seg til energiforbruk i forbindelse med

E1-3 ▸ Tiltak og handlinger

oppvarming eller kjøling av bruksbygg og kontorer, produksjon av bygg, infrastruktur og reinabilitering. En vesentlig del av energiforbruket på byggeplasser går til tørking, av eksempelvis plasstøpt betong og maling, samt oppvarming på prosjektet. God planlegging, og valg av energikilde ved å for eksempel bruke fjernvarme der det er mulig, bidrar til å redusere energiforbruket.

Flere av våre selskap reduserer også våre kunders energiforbruk, men disse utslippskuttene synliggjøres ikke i vårt klimagassregnskap.

- AF Energi leverer energieffektive løsninger, lokal energiproduksjon og oppfølging av energiløsninger gjennom overvåkning, driftsoptimalisering og servicekontrakter. Tiltakene skal både være til fordel for miljøet og kundens bunnlinje. Løsningene skal nyttiggjøre lokal energi som for eksempel overskuddsvarme som ellers ville gått tapt. Energieffektivisering kan i de fleste tilfeller gi en energibesparelse på 20–30 prosent og med dagens strømpriser kan investeringen være tilbakebetalt for kunden på noen få år.
- Aeron bidrar til å redusere klimagassutslipp gjennom elektrifisering og energieffektivisering av marin sektor. Selskapet er en ledende markedsaktør på sitt felt og leverer flere ulike typer ventilasjons- og kjøleanlegg for energioptimalisering av driften på både ferjer, cruiseskip og andre typer kommersielle fartøy. Leveransene går til verft over hele verden, og inkluderer fjernstyring av anleggene som muliggjør at de kan overvåkes og styres fra Norge. Selskapet jobber også på prosjekter knyttet til havvind.
- Kanonaden i Sverige har over flere år bygget ut vindkraftverk i Sverige som bidrar til grønn energiforsyning. Kanonaden bygger tilfartsveier og strømnett i tett samarbeid med turbin- og nettleverandør.

Reduksjon i vår verdikjede (scope 3):

For AF Gruppen utgjør samlede klimagassutslipp for scope 3 over 90 prosent av de totale utslippene. Som for andre sammenlignbare selskap kommer nesten hele utslippene fra verdikjeden. Følgelig er det der det er størst potensiale for å gjøre store utslippskutt. GHG-protokollen deler scope 3 inn i to typer utslipp, oppstrøms og nedstrøms. Utslipp oppstrøms handler om indirekte utslipp knyttet til kjøpte varer og tjenester som f.eks kjøp av byggematerialer til prosjekt, bedriftsreiser og transport av varer og tjenester. Utslipp nedstrøms dekker indirekte utslipp knyttet til solgte varer og tjenester som drift av overlevert bygg, videre prosessering av solgte produkter og investeringer.

Oppstrøms

Den største kategorien for AF Gruppen i Scope 3 er kategori 1 innkjøpte varer og tjenester og det er den kategorien vi vil prioritere mot vårt reduksjonsmål innen 2030. For 2024 utgjorde denne kategorien over 70 prosent av vårt totale klimagassutslipp. Potensialet for utslippsreduksjon er derfor stort. I dag er den største delen av beregningen for utslipp i verdikjeden basert på estimater og kostnadsbaserte data. Målet over tid er å fremskaffe større andel aktivitetsbaserte data. Bedre data vil sikre bedre grunnlag for prioritering og beslutninger. Det er et pågående arbeid, internt og gjennom bransjesamarbeid, knyttet til effektivisering og automatisering av datainnsamling.

Eksempler på tiltak som bidrar til å redusere klimagassutslippene i vår oppstrøms verdikjede:

- Øke vår grad av tidlig involvering, og påvirkning gjennom samspillskontrakter der vi som entreprenør kan bidra inn i prosjekteringen med kompetanse om energieffektiv drift og logistikk, samt tiltak som kan optimalisere materialbruk og arealutnyttelse. Et eksempel på dette er prosjektet E6 Storhove-Over, hvor det gjennom samspillsfasen ble tilrettelagt for bruk av mindre mengde betong i bropkonstruksjonen.
- Sette opp klimagassbudsjett i tidligfase, og aktivt bruke det i prosjektering og innkjøp. Dette vil tilrettelegge for reduksjon av klimagassutslipp og gi innsikt i hvor det er størst potensial for utslippskutt.
- Ombruke bygningskomponenter og produkter for å redusere behovet for produksjon og transport av nye materialer og produkter

E1-3 ▸ Tiltak og handlinger

- Identifisere leverandører som tilbyr produkter med lavt klimagassutslipp, som er økonomisk realiserbare, eksempelvis lavkarbonbetong og resirkulert stål.
- Velge leverandører som tilbyr klimavennlig transport
- Benytte leverandørenes kompetanse og data for å optimalisere leveranser

Nedstrøms

AF Gruppen jobber også målrettet for å redusere klimagassutslipp i vår nedstrøms verdikjede. Eksempler på tiltak:

- Bygging av energieffektive prosjekter som bidrar til lavere energibruk i driftsfasen, ved å implementere løsninger som reduserer behovet for oppvarming, kjøling og generelt energibruk. Dette inkluderer blant annet bruk av smarte energistyringssystemer og bærekraftige designprinsipper.
- Velge, der det er mulig, robuste materialer med lang levetid som vil redusere behovet for utskiftning og vedlikehold i byggets levetid. Et eksempel på et konsept som forlenger levetiden til produkter er Consobros bruk av katodisk beskyttelse av betong. Salt fra havet og veisalting svekker betongkonstruksjoner ved at armeringsjernet rustner, og katodisk beskyttelse bidrar til at levetiden til konstruksjoner forlenges.
- I transportsektoren tilrettelegger vi for bærekraftige løsninger som elektrifisering av kjøretøy og infrastruktur for grønn transport. Dette gjelder både under bygging og i ferdige infrastrukturprosjekter, hvor vi bidrar til å fremme overgangen til lavutslipps- og nullutslippsløsninger i transporten.

Dokumentert bærekraft

Det finnes flere frivillige miljøsertifiseringsordninger for bygg- og anleggsprosjekter som klassifiserer hvor klima- og miljøvennlig et prosjekt er. Ved å miljøsertifisere et prosjekt sikrer man systematisk og helhetlig arbeid med klima- og miljøtiltak, samt får dokumentert de bærekraftige kvalitetene. Sertifiserte bygg er vist å ha lave klimagassutslipp, lavt energiforbruk i drift, samt høy score på innemiljø og trivsel. Flere av AF sine selskap har derfor som en del av sin strategi at alle nybyggsprosjekter skal miljøsertifiseres.

Innen virksomhetsområdene Bygg og Betongnæst har vi lang og god kompetanse i miljøsertifiseringsverktøyet BREEAM-NOR. BREEAM-NOR er den norske versjonen av BREEAM International som er utviklet og forvaltet av BRE (Building Research Establishment) i England. I den svenske byggvirksomheten vår er miljøsertifiseringen Miljöbyggnad mer utbredt. Systemet eies og utvikles av Sveriges største organisasjon for bærekraftig samfunnsutbygging, Sweden Green Building Council. AF Anlegg har kompetanse på BREEAM Infrastructure (tidligere CEEQUAL), et verktøy som brukes til å fremme bærekraft og kvalitet i disse typer anleggsprosjekter som for eksempel vei, tunnel, jernbane, bane, bro og vindkraftverk.

Årets taksonomirapportering viser AF Gruppens taksonomiomfattede aktiviteter og hvilken andel av våre driftsinntekter innenfor disse aktivitetene som kan defineres som bærekraftige etter EU's taksonomi. Vi forventer at det blir økende etterspørsel etter taksonomiforenlige og bærekraftige prosjekter. Det er svært strenge krav til å oppfylle taksonomiens kriterier, og det er i tillegg tid-, kostnads- og kompetansekrevende. Vi lykkes best når prosjektene er lønnsomme for alle parter: for våre kunder, klimaet, samfunnet, eiere og for de ansatte. Vi er derfor fornøyde med lønnsomhetspotensialet i prosjektporteføljen som defineres som bærekraftige etter EU's taksonomi. Se vår taksonomirapportering for mer informasjon.

Oppfyllelse av rapporteringskrav

AF Gruppen har ikke en fullstendig oversikt over avkarboniseringstiltak og oppnådde eller forventede utslippsreduksjoner knyttet til det enkelte tiltak. Det er ikke vedtatt vesentlige investeringer i konsernet knyttet til gjennomføring av tiltak, herunder investeringer knyttet til teknologi. AF rapporterer på KPIene driftsinntekter, driftskostnader (OpEx) og kapitalutgifter (CapEx) i vår taksonomirapportering.

E1-5 ▸ Energiforbruk

ENERGIFORBRUK

ENERGIFORBRUK		
Totalt energiforbruk (MWh)	**2024**	**2023**
Totalt energiforbruk knyttet til egen drift	**239 733**	**205 636**
Totalt energiforbruk fra fossile energikilder	**170 385**	**138 741**
Drivstofforbruk fra råolje og petroleumsprodukter	134 585	91 807
Drivstofforbruk fra naturgass	50	94
Brenselforbruk fra andre fossile kilder	17 753	30 820
Forbruk av kjøpt eller anskaffet elektrisitet, varme, damp eller kjøling fra fossile energikilder	17 987	16 017
Andel fossile energikilder av totalt energiforbruk	71,1 %	67,4 %
Totalt energiforbruk fra kjernefysiske energikilder	**1 132**	**324**
Andel energiforbruk fra kjernefysiske energikilder av totalt energiforbruk	0,5 %	0,2 %
Totalt energiforbruk fra fornybare energikilder	**68 216**	**66 771**
Drivstofforbruk fra fornybare energikilder	16 714	21 807
Forbruk av kjøpt eller anskaffet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare energikilder	51 351	44 955
Forbruk av egengenerert fornybar energi som ikke er drivstoff	151	10
Andel fornybare energikilder av totalt energiforbruk	28,5 %	32,4 %
Driftsinntekter MNOK (resultatregnskap)	30 638	30 530
Energiintensitet (totalt energiforbruk/Driftsinntekter MNOK)	7,8	6,7

AF Gruppen benytter samme avgrensning som for rapportering av klimagassutslipp innenfor scope 1 og 2 for presenterte data i tabellen over. Se E1-6 for ytterligere informasjon. Som følge av at AF Gruppen i all hovedsak har overvekt av aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning er AFs totale driftsinntekter og totalt energiforbruk lagt til grunn i beregningen av energiintensitet.

Sektorer med høy klimapåvirkning: sektorer som bidrar i betydelig grad til de globale klimagassutslippene. Omstilling i disse sektorene er avgjørende for overgangen til et lav-utslippssamfunn. Sektorene som er vurdert å ha høy klimapåvirkning er de som er oppført i avsnitt A–H og L i NACE (som definert i delegert kommisjonsforordning (EU) 2022/1288) AF Gruppen har i all hovedsak relevante aktiviteter innen D, E og F, med overvekt i F.

- D – Elektrisitet, gass, damp og klimaanlegg
- E – Vannforsyning; avløp, avfallshåndtering og saneringsaktiviteter
- F – Bygg og anlegg

E1-6 ▸ Rapportering av klimagassutslipp

RAPPORTERING AV KLIMAGASSUTSLIPP

AFs rapportering av klimagassutslipp følger GHG Protocol Corporate Standard. Klimaregnskapet inkluderer klimagassene CO_2, CH_4, N_2O, HFCs, PFCs, SF_6 og NF_3. Formålet med klimaregnskapet er å få et representativt bilde av utslipp som følger av AFs virksomhet, og inkluderer egne direkte og indirekte utslipp (scope 1 og 2) samt relevante andre indirekte utslipp fra verdikjeden (scope 3) presentert i tonn CO_2-ekvivalenter. Ved å måle og rapportere klimagassutslipp samt øke kunnskapen om hvordan utslipp oppstår får vi et godt grunnlag for å kutte utslipp. Klimaregnskapet gjelder samme rapporteringsperiode som finansiell rapporteringsperiode, kalenderåret 2024. Klimaregnskapet er basert på operasjonell kontroll. For ytterligere informasjon om rapporteringsgrenser, se BP-1.

AFs klimaregnskap inkluderer ikke utslipp knyttet til arealbruksendringer (FLAG). Biogene utslipp fra forbrenning er inkludert for enkelte kategorier.

Klimaregnskap 2024 Scope 1, 2 og 3	Klimaregnskap 2024 Fordeling per kategori scope 3
Scope 1 og 2	Kategori 1
Scope 3	Øvrige kategorier

Endring fra fjoråret

I 2023 ble kun utvalgte kategorier med indirekte utslipp fra verdikjeden (scope 3) rapportert, nærmere bestemt avfall, pendling og forretningsreiser (kategori 5, 6 og 7). I 2024 har AF for første gang rapportert et fullstendig scope 3-regnskap med alle relevante indirekte utslipp. Dette medfører at 10 nye kategorier i scope 3 er inkludert i klimaregnskapet. Av Scope 3-kategorier er kun Leide lokaler og utstyr oppstrøms og Franchiser (kategori 8 og 14) vurdert å ikke være aktuelle. Kategori 8 er ikke relevant da tilsvarende utslipp er inkludert i scope 1 og 2. Kategori 14 er ikke relevant da AF Gruppen ikke har franchise-virksomhet.

AF Gruppen har følgelig ikke inkludert klimagassutslipp for felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskap vi har operasjonell kontroll over. Utslipp fra disse selskapene, samt den felleskontrollerte driftsordningen JV AF Ghella ANS, er for 2024 skilt ut på egne linjer for scope 1 og 2.

Utvikling av klimagassregnskapet fremover

AF Gruppen har de siste årene jobbet systematisk med utvikling av rapportering for scope 1 og 2, og modenhet i disse tallene er derfor vurdert gode. Over 90 prosent av AFs klimagassutslipp ligger i Scope 3, og videre utvikling vil prioriteres innen de kategoriene som er vurdert mest umodne og som utgjør størst andel av vårt totale klimagassutslipp. Modenhetsvurderingen er basert på estimatbruk i kategorien og hvor stor kategorien er for AF Gruppen som helhet. Det er kategori 1 Innkjøpte varer og tjenester, kategori 4 Oppstrøms transport og distribusjon, kategori 11 Bruk av solgte produkter og kategori 12 Sluttbehandling av solgte produkter som er vurdert som mest umodne kategorier for AF. Kategori 1 Innkjøpte varer og tjenester utgjør en svært stor andel av AFs totale klimagassutslipp og er høyest prioritert. I det følgende avsnittet har vi presentert informasjon om årsak til valg av metode, vesentlige antakelser, begrensninger knyttet til valgt metode, samt resulterende grad av nøyaktighet og planlagte tiltak for å forbedre nøyaktighet for denne kategorien i fremtiden. Vesentlig

E1-6

Rapportering av klimagassutslipp

informasjon om metodikk og utslippsfaktorer for øvrige relevante kategorier er presentert i tabellen som følger etter presentasjon av vårt klimaregnskap.

Kategori 1 Innkjøpte varer og tjenester

Over 70 prosent av AFs klimagassutslipp i 2024 er knyttet til kategori 1 Innkjøpte varer og tjenester. Kategorien inkluderer for eksempel innkjøpte materialer som betong, tre og glass, samt arbeid utført av underentreprenører.

Det er valgt en kostnadsbasert tilnærming for å kalkulere utslipp fra kategori 1, en metode som krever stor grad av estimatbruk. Aktivitetsbasert data hadde resultert i høyere grad av nøyaktighet, men ville vært uforholdsmessig ressurskrevende å innhente. AFs vurdering er at dette ikke ville vært praktisk gjennomførbart i vårt første år med rapportering for denne kategorien. Anbefalingene i GHG-protokollen er å prioritere datainnsamling med lavere kvalitet fremfor å ikke rapportere, og heller forbedre nøyaktigheten over tid. En kostnadsbasert tilnærming gir et representativt bilde av de vesentlige utslippsfaktorene, og AF vurderer at metodikken gir relevant informasjon om utslipp fra vår verdikjede.

Systemleverandøren som er valgt for å fremskaffe utslippstall basert på kostnader, henter kostnadsdata fra inngående fakturaer i konsernets regnskapssystemer. Dette skjer via API, integrasjon eller manuell opplasting. Videre knyttes kostnadsdata til en utslippsfaktor ved hjelp av et regelsett som tar utgangspunkt i regnskapskonto og/eller leverandør. Klimagassmodulen bygger på Ksiobase, en global database med kostnadsbaserte utslippsfaktorer.

En begrensning i metodikken er at valg av konto er knyttet til oppfyllelse av krav i relevant finansiell lovverk, og ikke for utarbeidelse av klimaregnskap. Valgt kategorisering av en konto vil derfor i en del tilfeller ikke nødvendigvis reflektere alle underliggende innkjøp av varer og tjenester.

En annen begrensning er at produktkategoriene i klimagassmodulen er generiske og favner om mange ulike typer produkter eller tjenester i hver enkelt kategori. For eksempel skal en kategori dekke alt av betong, kalkbaserte produkter og gips. Det er store forskjell på utslipp knyttet til et tonn gips sammenlignet med et tonn betong, og det er i tillegg store forskjeller på utslipp innen kategorien betong. I mange av AFs prosjekter benyttes lavkarbonbetong, dette reflekteres ikke på en nøyaktig måte i våre rapporterte utslipp.

Bedre datakvalitet vil gi AF Gruppen bedre innsikt og mer informasjon om hvor det er størst potensiale for utslippskutt, og gi oss viktig informasjon om vår innsats prioriteres riktig. Et av prosessmålene til AF Gruppen for neste strategiperiode vil være å øke nøyaktighet og modenhet for denne kategorien. Her pågår det relevante bransjeinitiativ som vil øke kvaliteten på vårt klimaregnskap, eksempelvis knyttet til utvekesling av bæreevnedata på fakturaer.

E1-6

Rapportering av klimagassutslipp

KLIMAREGNSKAP

Kategori	Enhet	2024	2023	Basisår	Verdi basisår	Milepæl og målår [1]	Endring mot basisår
Klimagassutslipp innenfor scope 1							
Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1	Tonn CO_2e	41 042	33 660	2020	42 699	2028/2030	-4 %
Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1 for foretak AF har operasjonell kontroll over som ikke full-konsolideres finansielt	Tonn CO_2e	302	Ikke rapportert			IA	
Klimagassutslipp innenfor scope 2							
Brutto lokasjonsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2	Tonn CO_2e	1 912	1 506	2020	7 320	2028/2030	-18 %
Brutto lokasjonsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2 for foretak AF har operasjonell kontroll over som ikke fullkonsolideres finansielt	Tonn CO_2e	579	Ikke rapportert				
Brutto markedsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2	Tonn CO_2e	28 472	15 827			IA	
Brutto markedsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2 for foretak AF har operasjonell kontroll over som ikke fullkonsolideres finansielt	Tonn CO_2e	7 119	Ikke rapportert				
Prosentandel markedsbaserte klimagassutslipp fra scope 2 knyttet til bindende kontraktsinstrumenter [2]	%	73	18,1				
Klimagassutslipp innenfor scope 3							
Kategori 1: Kjøp av varer og tjenester	Tonn CO_2e	470 959	Ikke rapportert	2024	470 959	2030	-
Kategori 2: Kapitalvarer	Tonn CO_2e	12 422	Ikke rapportert	2024	12 422	2030	-
Kategori 3: Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter	Tonn CO_2e	11 863	Ikke rapportert	2024	11 863	2030	-
Kategori 4: Oppstrøms transport og distribusjon	Tonn CO_2e	18 711	Ikke rapportert	2024	18 711	2030	-
Kategori 5: Avfall	Tonn CO_2e	5 711	Ikke rapportert	2024	5 711	2030	-
Kategori 6: Forretningsreiser	Tonn CO_2e	1 408	10 843	2024	1 408	2030	-
Kategori 7: Pendling	Tonn CO_2e	2 965	1 408	2024	2 965	2030	-
Kategori 9: Nedstrøms transport og distribusjon	Tonn CO_2e	19 429	1 945	2024	19 429	2030	-
Kategori 10: Bearbeiding av solgte produkter	Tonn CO_2e	8 203	Ikke rapportert	2024	8 203	2030	-
Kategori 11: Bruk av solgte produkter	Tonn CO_2e	54 632	Ikke rapportert	2024	54 632	2030	-
Kategori 12: Sluttbehandling av solgte produkter	Tonn CO_2e	28	Ikke rapportert	2024	28	2030	-
Kategori 13: Nedstrøms utleide lokaler og maskiner	Tonn CO_2e	83	Ikke rapportert	2024	83	2030	-
Kategori 15: Investeringer	Tonn CO_2e	453	Ikke rapportert	2024	453	2030	-
Samlede indirekte brutto klimagassutslipp innenfor scope 3	**Tonn CO_2e**	**606 867**	**14 196**	**2024**	**606 867**	**2030**	**-**
Totalt klimagassutslipp lokasjonsbasert	**Tonn CO_2e**	**649 822**	**49 362**				
Totalt klimagassutslipp markedsbasert	**Tonn CO_2e**	**671 382**	**63 693**				

[1] Se F1-4 for oppsummert måloppnåelse og vesentlighet.
[2] Oppmerksomhetsområde for foretakets scope 2 rapportering

KATEGORI	BESKRIVELSE AV KATEGORI	BASERT PÅ AKTIVITET (A) ELLER KOSTNAD (K)	MODENHET I DATA		GRUNNLAG FOR BEREGNET UTSLIPP	UTSLIPPSFAKTOR
Scope 1						
Direkte utslipp	Utslipp fra forbruk av egeneiet/kjøpt drivstoff og gass.	A			• Mengde i liter og kg, samt type energibærer • Data fra AFs rapporteringsløsning i hovedsak ved integrasjon mot leverandørdata • Manuell innhenting av data for selskap som ikke er datterselskap, men hvor AF har operasjonell kontroll • Biogene utslipp: basert på rapporterte aktivitetsdata	• Faktakilde: DEFRA • Utslippsfaktorene inkluderer forbrenning av drivstoff (TTW) • Biogene utslipp: utslippsfaktorer fra DEFRA for blo-CO₂ per biobrenselstype og område
Scope 2						
Energiforbruk	Utslipp fra forbruk av egeneiet/kjøpt elektrisitet og fjernvarme.	A			• Mengde i kWh og type energibærer • Data fra AFs rapporteringsløsning i hovedsak ved integrasjon mot leverandørdata • Manuell innhenting av data for selskap som ikke er datterselskap, men hvor AF har operasjonell kontroll. • Biogene utslipp: basert på rapporterte aktivitetsdata.	• Faktakilde: IEA • Utslippsfaktorene inkluderer forbrenning av drivstoff (TTW) • Biogene utslipp: antatt % biobrensel i energimiksen, kombinert med antatt utslippsfaktor fra DEFRA for bio-CO_2 for et generisk biobrensel
Scope 3						
1. Kjøp av varer og tjenester	Utslipp fra utvinning og produksjon av innkjøpte varer som f.eks. betong, stål, tre og glass, samt innkjøpte tjenester	K			• Inngående fakturaer for innkjøpte varer og tjenester • Data innhentet via API, integrasjon eller manuelle uttrekk fra ERP-systemer • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: Ecoinvent • Generiske utslippsfaktorer på tvers av leverandører i samme produktgruppe. • Utslippsfaktorene inkluderer transport i produksjonslinjen
2. Kapitalvare	Utslipp fra produksjon av varige driftsmidler som maskiner, kjøretøy, datautstyr, fabrikk, o.l. som er anskaffet av AF i rapporteringsåret.	K			• Tilganger i rapporteringsåret knyttet til eide og leide driftsmidler • Data fra AF Gruppens konsernregnskap • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: EPA • Utslippsfaktorene inkluderer utslipp fra råmaterialeutvinning til det forlater fabrikken
3. Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter	Utslipp fra produksjon av drivstoff, elektrisitet og fjernvarme	A			• Mengde i liter og kWh, samt type energibærer • Data fra AFs rapporteringsløsning i hovedsak ved integrasjon mot leverandørdata • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: DEFRA (drivstoff) og IEA (elektrisitet) • Utslippsfaktorene inkluderer produksjon og forbrenning av energikildene (WTT)
4. Oppstrøms transport og distribusjon	Utslipp fra transport av varer kjøpt av AF Gruppen. Gjelder transporttjenester og distribusjon fra port til prosjekt.	K			• Inngående fakturaer for innkjøpte varer • % av varekost fra den enkelte leverandør er vurdert å være knyttet til transport • Data innhentet via API, integrasjon eller manuelle uttrekk fra ERP systemer • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: IPA • Utslippsfaktorene inkluderer transport fra port til prosjekt
5. Avfall	Utslipp knyttet til transport av generert avfall fra drift.	A			• Mengder i tonn per avfallsfraksjon. • AF Gruppen inkluderer ikke avfall fra vår nivåinkombinet i denne kategorien • Data fra AFs rapporteringsløsning i hovedsak ved integrasjon mot leverandørdata • Biogene utslipp: basert på rapporterte aktivitetsdata	• Faktakilde: DEFRA og EcoInvent 3.9 • I energi- og materialgjenvinning: Utslippsfaktor inkluderer foreløpig kun transport til avfallsbehandlingsanlegg. • % biobrensel bestemt basert på brukte utslippsfaktorer, kombinert med generiske utslippsfaktorer for bio CO_2 for treslag
6. Forretningsreiser	Utslipp fra transport av ansatte for forretningsrelaterte aktiviteter i kjøretøy som ikke eies av AF Gruppen, f.eks. flyselskap, taxi, jernbane, etc.	A			• Målt i personkilometer (pkm) eller direkte klimagass utslipp fra reisebyrå • Data fra AFs rapporteringsløsning ved integrasjon med ERP system eller leverandørdata, samt noe manuell registrering. • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: DEFRA og SAS beregningsmetodikk for utslipp fra flyreiser • Utslippsfaktoren inkluderer forbrenning av drivstoff (TTW)
7. Pendling	Utslipp fra transport av ansatte mellom deres hjem og arbeidsplass i kjøretøy som ikke eies av AF Gruppen, f.eks. i ansattes egen bil	A			• Målt i personkilometer (pkm) eller direkte klimagass utslipp fra reisebyrå • Data fra AFs rapporteringsløsning ved integrasjon med ERP system eller leverandørdata, samt noe manuell registrering. • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: DEFRA og SAS-beregningsmetodikk for utslipp fra flyreiser • Utslippsfaktoren inkluderer forbrenning av drivstoff (TTW)
8. Leasede tilganger	Ikke relevant for AF Gruppen					
9. Nedstrøms transport og distribusjon	Utslipp fra transport av solgte produkter, dekket av kunde. I hovedsak transport av solgt pukk og grus fra miljøparkene.	A			• Mengde målt i tonn av solgt pukk, grus og stål som fraktes av kunde, samt informasjon om transportmiddel • Data innhentes manuelt • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: Miljødirektoratet (bil) og DEFRA (båt)
10. Bearbeiding av solgte produkter	Utslipp knyttet til tilvirkning av nytt produkt der et mellomprodukt solgt av AF Gruppen inngår i ferdig produkt. Dette gjelder eks. salg av pukk og grus fra miljøparkene Utslipp i driftsfasen for AF Gruppens overleverte bygg.	A			• Mengde målt i tonn av solgt pukk og grus fra miljøparkene, samt informasjon fra produksjonen disse inngår i videre • Data innhentes manuelt • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: Lavkarbonbetongklasse B, B30 i Norsk Betongforenings publikasjon nr. 37 Lavkarbonbetong (NB37). • Den største andelen pukk og grus brukes til Lavkarbon B, B30 og utslippsverdier for denne betongtypen er brukt i beregningen.
11. Bruk av solgte produkter		A			• Antall kvm overleverte bygg • Benyttet modul B6 (kWh/m²) og forventet levetid á 50 år i tråd med TEK 17 og EU taksonomien. For beregning av utslipp er det gjort en prosentvis fordeling per energikilde. • Vi har valgt å ikke inkludere utslipp for vedlikeholdsarbeider • Data innhentes manuelt for overleverte bygg over MNOK/MSEK 10 . Vi har grossert opp verdien av rapporterte utslipp for å estimere data for de forretningsenhetene som ikke har rapportert inn data. • Biogene utslipp: Basert på rapporterte aktivitetsdata	• Faktakilde: IEA (elektrisitet) For fjernvarme: Fjernkontrollen (NO) + Lokale miljøverdun (SE) • Utslippsfaktoren inkluderer produksjon og forbrenning av energikildene som brukes i produksjonen av elektrisitet, fjernvarme og fjernkjøling, samt klimagasser fra overføring og distribusjon. • Biogene utslipp: antatt % biobrensel i energimiksen, kombinert med antatt utslippsfaktor fra DEFRA for bio-CO2 for et generisk biobrensel.
12. Sluttbehandling av solgte produkter	Utslipp knyttet til avfallsbehandling av produkter solgt av AF Gruppen, etter endt levetid.	K			• Biogene utslipp: basert på rapporterte aktivitetsdata • Inngående fakturaer for innkjøpte varer • Det er tatt utgangspunkt i de mest utslippsintensive produktgruppene og EPD-er vurdert representativ for de respektive produktgruppene • Data innhentet via API, integrasjon eller manuelle uttrekk fra ERP-systemer • Biogene utslipp: Ikke inkludert	• Faktakilde: Representativ EPD fra EPD Norge for relevant produktgruppe.
13. Nedstrøms leasede eiendeler	Utslipp fra eiendeler AF-gruppen leier ut til andre som f.eks. kontorlokaler og brakkerigger	A			• Estimert på antall driftsdøgn/drivstoff målt i liter, knyttet til eksternt drift av maskiner som leies ut av AFs maskinavdeling. • Utslipp knyttet til utleie av brakkerigg estimeres basert på energiforbruk (kWh) pr m² og type energi i utleieperioden • Data innhentes manuelt • Biogene utslipp basert på rapporterte aktivitetsdata	• Faktakilde: DEFRA (drivstoff) og IEA (elektrisitet). • Utslippsfaktoren inkluderer produksjon og forbrenning av drivstoff (tank til hjul) • Biogene utslipp: antatt % biobrensel i energimiksen, kombinert med antatt utslippsfaktor fra DEFRA for bio-CO2 for et generisk biobrensel.
14. Franchiser	Ikke relevant for AF Gruppen					
15. Investeringer	Utslipp fra tilknyttede selskap eller fellesekontrollerte virksomheter der AF ikke har operasjonell kontroll	A			• Forbruk av energibærere (drivstoff, gass, elektrisitet og fjernvarme) fra tilknyttede selskap og fellesekontrollerte virksomheter rapporteres i henhold til elektrisk • Data innhentes manuelt • Biogene utslipp: basert på rapporterte aktivitetsdata	• Faktakilde: DEFRA (drivstoff) og IEA (elektrisitet) • Utslippsfaktoren inkluderer produksjon og forbrenning av energikildene som brukes i produksjonen av drivstoff, elektrisitet, fjernvarme og fjernkjøling, samt klimagasser fra overføring og distribusjon. • Biogene utslipp: antatt % biobrensel i energimiksen, kombinert med antatt utslippsfaktor fra DEFRA for bio-CO2 for et generisk biobrensel.

E1-6 ▸

Rapportering av klimagassutslipp

KLIMASPOR	ENHET	2024	2023
Driftsinntekter (resultatregnskap)	MNOK	30 698	30 550
Totalt klimagassutslipp lokasjonsbasert	Tonn CO2e	649 022	49 362
Klimaspor basert på lokasjonsbaserte utslipp	**Tonn CO2e/MNOK**	**21,2**	**1,6**
Totalt klimagassutslipp markedsbasert	Tonn CO2e	671 382	63 603
Klimaspor basert på markedsbaserte utslipp	**Tonn CO2e/MNOK**	**21,9**	**2,1**

BIOGENE UTSLIPP	ENHET	2024	2023
Biogene utslipp av CO_2 fra forbrenning eller biologisk nedbrytning av biomasse ikke inkludert i Scope 1 GHG-utslipp	Tonn CO2e	4 293	8 253
Biogene utslipp av CO_2 fra forbrenning eller biologisk nedbrytning av biomasse ikke inkludert i Scope 2 GHG-utslipp	Tonn CO2e	9 417	Ikke beregnet
Biogene utslipp av CO_2 fra forbrenning eller biologisk nedbrytning av biomasse ikke inkludert i Scope 3 GHG-utslipp	Tonn CO2e	10 374	Ikke beregnet

PRIMÆRDATA SCOPE 3	ENHET	2024	2023
Prosentandel innen scope 3 beregnet ved hjelp av primærdata	%	17,3 %	Ikke beregnet

E4 BIOLOGISK MANGFOLD OG ØKOSYSTEMER

Vi vil fremover ta en aktiv rolle i å synliggjøre konsekvenser for negativ påvirkning på natur og miljø forbundet med vår virksomhet, og bidra med tiltak for å redusere eller unngå disse.

Naturtap og klimaendringer forsterker hverandre, og gir effekter som har alvorlige konsekvenser for samfunnet. Det er derfor nå økende fokus på å stanse tap av natur og bevare biologisk mangfold. Dette understrekes særlig av det globale Kunming-Montréal-rammeverket for naturmangfold, også kalt Naturavtalen, som ble vedtatt i 2022 og som Norge har forpliktet seg til gjennom Naturmeldingen. Bygg- og anleggsvirksomhet er både avhengig av og påvirker natur i form av arealbruksendringer, gjennom behovet for egnet areal å bygge på. I tillegg er vår virksomhet avhengig av naturressurser og innsatsfaktorer som stål, betong, asfalt og trevirke. Vår bransje kan derfor i stor grad påvirke og bidra til løsninger for å begrense klima- og miljøutfordringer knyttet til tap av natur og biologisk mangfold.

AF har god kjennskap til natur- og miljøpåvirkning gjennom begrepet ytre miljø i HMS-arbeidet. Dette er samtidig et begrep i stor utvikling, og vi har mye å lære om hvordan våre prosesjoner bør måles i takt med å øke vår kompetanse på natur. For å forstå bedre hvordan AF påvirker og er avhengig av natur, og hvorvidt tap av natur eller endringer i rammevilkår utgjør en risiko for vår virksomhet, har vi i 2024 gjennomført en naturrisikoanalyse for første gang. Analysen er grunnlaget for vår rapportering på dette området, samt identifikasjon av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter som presentert i ESRS 2. I tillegg har analysen gitt viktig innsikt i konsernstrategien mot 2028, der det har blitt utarbeidet prioriterte tiltak innen natur.

SBM-3 ▸

Vesentlige tema

VESENTLIG TEMA	
Undertema	**Del-undertemaer**
Direkte påvirkningsfaktorer for tap av biologisk mangfold	Arealbruksendringer
	Direkte utnyttelse
	Fremmede skadelige arter
	Forurensning
Påvirkninger på økosystemers omfang og tilstand	Fortingelse av land
	Jordforsegling
Påvirkninger på og avhengighet av økosystemtjenester	

E4-1 ▸

Biologisk mangfold og økosystemer i strategi og forretningsmodell

BIOLOGISK MANGFOLD OG ØKOSYSTEMER I STRATEGI OG FORRETNINGSMODELL

Plan- og bygningsloven regulerer rundt 80 prosent av Norges landareal, og er derfor en viktig premissgiver for AFs prosjektvirksomhet. Systemet for konsekvensutredninger har til formål å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres. Eksisterende lovverk, nye myndighetskrav og kundebehov er viktige drivere for AFs arbeid med å motvirke den negative påvirkningen vår prosjektvirksomhet har på natur. Ved tidlig involvering har AF størst potensial for å kunne iverksette tiltak som kan redusere negativ påvirkning forbundet med utbygging. Norsk handlingsplan for naturmangfold som ble lagt frem i 2024 og tiltak og virkemidler

E4-1 ▸

Biologisk mangfold og økosystemer i strategi og forretningsmodell

som beskrives der, gir også viktig innsikt til vårt arbeid om hvordan vi fremover kan bidra til bærekraftig bruk og bevaring av naturen.

Vår robusthetsanalyse er gjennomført på overordnet nivå ved å vurdere hvorvidt det er behov for implementering av tiltak på konsernivå som følge av identifiserte risikoer. Analysen er derfor basert på scenario- og naturrisikoanalysen beskrevet i IRO-1 E4, samt analysearbeid utført gjennom årets strategiprosess. Vi mener at vi har en robust strategi og forretningsmodell, og at vår strategi og operasjonalisering av den er tilpasset identifiserte vesentlige fysiske risikoer, omstillingsrisikoer og systemrisikoer.

Omstillingsplan for natur er foreløpig ikke prioritert i vår konsernstrategi mot 2028. Vi anerkjenner at natur er et relativt umodent tema, både for oss og andre samarbeidspartnere, og vi vil følge utviklingen på dette området fremover.

E4-2 ▸

Retningslinjer

RETNINGSLINJER

Retningslinjer er beskrevet i E1 Klimaendringer.

E4-4 ▸

Mål

MÅL

AF Gruppen har ikke fastsatt målbare, resultatorienterte mål knyttet til biologisk mangfold og økosystemer, men vi vil fremover ta en aktiv rolle i å synliggjøre konsekvenser for negativ påvirkning på natur og miljø forbundet med vår virksomhet, og bidra med tiltak for å redusere eller unngå disse.

Våre identifiserte vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter skal fremover adresseres gjennom å øke kunnskapen om vår påvirkning. Vårt mål er å tilby kompetanse og løsninger med positiv påvirkning på biologisk mangfold og økosystemer, og avbalansere tiltak der det er hensiktsmessig iht. tiltakshierarkiet. I tiden fremover ønsker AF særlig å ta en større posisjon innen restaurering av natur. Vi skal arbeide aktivt mot å veiledе våre kunder og leverandører til å prioritere og velge alternativer som er konsistente både fra et natur- og kostnadsperspektiv, samtidig som de er praktisk gjennomførbare.

Strategiprosess

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tett involvering av sentrale interessenter for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Et stort antall fagressurser fra ulike forretningsenheter har kommet med innspill gjennom Klima- og miljøforum. Klima- og miljøteamet i Konsern har vært tett på utarbeidelse av analyser og underlag til konsernledelsen sine strategisamlinger gjennom høsten, og kommet med konkrete anbefalinger om mål for neste strategiperiode. Innspill, anbefalinger og målformuleringer har vært testet og diskutert på flere ledergruppemøter, før de ble endelig vedtatt i slutten av 2024. Målsettinger innen natur har vært foreslått og vurdert i flere faser av prosessen, men det er vurdert mer hensiktsmessig å beskrive hvilken påvirkning AF kan ha gjennom å tilby kompetanse og løsninger innen biologisk mangfold og økosystemer, enn å sette konkrete mål.

E4-3 ▸

Tiltak og handlinger

TILTAK OG HANDLINGER

I mange av våre prosjekter jobbes det med konkrete tiltak som adresserer vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. I de følgende avsnittene er det gitt eksempler på slike tiltak med utgangspunkt i tiltakshierarkiet. Tiltakshierarkiet består av fire typer tiltak i prioritert rekkefølge som skal redusere den negative påvirkningen utbygging har på natur; unngå, begrense, restaurere og kompensere.

Det er ikke fastsatt kvantifiserte mål for vesentlige temaer knyttet til natur og vi har ikke data som muliggjør en oversikt over effekt knyttet til det enkelte tiltak. Vi vil fremover prioritere utvikling av rapporteringen på dette området, og ta en aktiv rolle i å synliggjøre påvirkning på natur og miljø forbundet med vår virksomhet.

Unngå

Tiltaket som har høyest prioritet i tiltakshierarkiet er å unngå vesentlige skadevirkninger gjennom valg av prosjektlokasjon, prosjektutforming eller gjennom planlegging eller tilpasning av økosystemfunksjoner. Når det gjelder valg av prosjektlokasjon er nøyaktigheter og tiltak-havner premissgivende. Innenfor det angitte prosjektområdet kan imidlertid AF ved tidlig involvering i større grad påvirke prosjektutforming, og gjennom dette bidra til å redusere negativ påvirkning på natur. For eksempel vil vi gjennom tidlig involvering i anleggsprosjekter kunne komme med innspill som påvirker valg av veitrasèer. På denne måten kan man finne løsninger som hindrer tap av viktig og sårbar natur. Dette er spesielt viktig for enkelte naturtyper, for eksempel myr og karbonrik skog, som vil bidra til å bevare både karbonlagre og biologisk mangfold.

AF Gruppen bidrar også til å unngå negativ påvirkning gjennom planlegging og tilpasning til økosystemfunksjoner. Eksempler på dette er prosjekter som kan påvirke vannveier eller der utbyggingen skjer i hekkesesong. AF vil her kunne tilrettelegge for gjennomføring utenom gytеperioder for fisk og hekkesesong for fugler. Dette sikrer at vi ikke forstyrrer viktige reproduktive prosesser eller økosystemfunksjoner som påvirker vannkvaliteten. Det er også strenge krav knyttet til våre prosjekter ved tilstedeværelse av beskyttede og rødlistede arter.

Et konkret eksempel der AF bidrar til å unngå vesentlige skadevirkninger på landområder og natur, er et pågående vei- og tunnelprosjekt der store deler av infrastrukturen legges under bakken.

Begrense

En måte AF bidrar til å begrense negativ påvirkning på er at det etableres buffersoner rundt våre prosjekter for å beskytte nærliggende økosystemer. Et eksempel på dette kan være vegetasjonskorridorer. I tillegg begrenser vi vår påvirkning ved å komme med innspill til hvordan man kan gjenbruke deler av vei i våre infrastrukturprosjekter i stedet for å bygge nytt.

Det er flere tiltak i våre prosjekter som kan bidra til å begrense og redusere vesentlige skadevirkninger knyttet til natur. Eksempler på dette er streng kontroll av utslipp til jord, luft og vann, begrensning av bygge- eller anleggsområdet, å bygge på harde flater fremfor grønne arealer, og å bygge utenom vernet natur og naturreservater. I tillegg planlegges gjennomføring av prosjektene for å begrense negativ påvirkning på natur, eksempelvis ved å ta hensyn til hekkesesong og trekkruter for dyr.

Rehabilitering av bygg reduserer behovet for nybygg, og skånsom demontering

E4-3 ▸ Tiltak og handlinger

av bygg og materialer, gjenbruk av ressurser og materialer bidrar til redusert behov for uttak av jomfruelige ressurser. Bevissthet rundt materialbruk i bygg- og anleggsprosjekter og tiltak beskrevet i E5-2 bidrar også til å begrense negativ påvirkning forbundet med utnyttelse av naturressurser.

Restaurere

I enkelte tilfeller skjer det skade på natur. Når skade har oppstått er neste tiltak å restaurere det berørte området. For AF vil det handle om tilbakeføring av natur som har blitt forstyrret av vår prosjektvirksomhet ved å gjenopprette økosystemer i størst mulig grad til sin naturlige funksjon.

Et eksempel hvor det gjøres tiltak gjennom å restaurere er i et av AFs veiprosjekter. Prosjektet ligger i nærheten av et naturreservat og kan ha potensiell negativ påvirkning på naturverdier, fugleliv, grunnvannsbalanse og skogsområder. På bakgrunn av dette er det gjort tiltak for å restaurere opprinnelig natur ved fjerning av eksisterende vei, dyrking av grøntareal og innsamling og sortering av asfalt. Her skal 4,5 kilometer av den gamle traseen med toløfts vei fjernes og tilbakeføres til natur med jordbruk og skogbruk.

I et annet av AFs anleggsprosjekter er det gjennomført et forsøksprosjekt med rehabilitering av myr. Det har vært nødvendig å benytte myrareal for å gjennomføre prosjektet, men dette myrarealet er forsøkt flyttet med mål om å få til et fungerende myrøkosystem i et nytt område. Dette ble gjort ved at nytt areal først ble sprengt ut, deretter ble det boret rundt eksisterende myrareal, for så at myrmassen og torvlag forsiktig ble gravd ut og transportert til det nye området. Før prosjektstart ble både tettheten i berget og grunnvannet testet for stollsanneravsetning. Det gjennomføres jevnlig visuell kontroll og vanning av myra for å sikre et fungerende økosystem etter flytting.

Kompensere

Negativ påvirkning på natur kan også kompenseres ved å forbedre andre naturområder, og tilbakeføre naturarealer tilsvarende de som beslaglegges. Et eksempel på dette er å tilbakeføre tidligere veitraseer til natur når vi bygger ny vei i infrastrukturprosjekter, samt at veitraseer også legges under bakken.

Konkrete tiltak i byggeprosjekter er såkalte «grønne tak», der det etableres grøntområder på toppen av bygninger. Dette bidrar til økt biologisk mangfold i urbane områder. Slike tak skaper nye habitater for planter og insekter, samtidig som det forbedrer klimaet i nærområdet og kan bidra til overvannshåndtering. I et av AFs byggeprosjekt etableres det grønne tak som bidrar positivt til økosystem som temperaturregulering i byatmosfæren. Prosjektet kan potensielt ha negativ påvirkning på biologisk mangfold og økosystem ved forurensning og utslipp fra byggeprosessen. Etablering av grøntområde på taket av bygningene bidrar likevel til å kompensere for en del av arealet av grunnflaten som bygningene legger beslag på.

Tiltak knyttet til bruk av naturressurser

Utnyttelse av naturressurser gjennom innkjøp av materialer og innsatsfaktorer har negativ påvirkning på natur og biologisk mangfold, i tillegg til at det påvirker forsynende økosystemtjenester. Tiltak forbundet med reduksjon av klimagassutslipp og ressurseffektivisering vil også ha effekt på vår negative påvirkning ved utnyttelse av naturressurser. Det henvises derfor til rapporteringen i E1 og E5 for beskrivelse av hvordan vi aktivt jobber for å redusere vår negative påvirkning knyttet til bruk av naturressurser.

Tjenester som har vesentlig positiv påvirkning

AF leverer også en rekke tjenester som er vurdert å ha vesentlig positiv påvirkning på natur. Prosjekter og leverte tjenester som de siste årene har bidratt til å tilbakeføre og restaurere natur var en del av vår naturrisikoanalyse, og gir viktig innsikt i vårt videre arbeid med å videreutvikle slike tjenester. Vi har også vurdert hvorvidt arbeid med å

E4-3 ▸ Tiltak og handlinger

legge veitraseer under bakken og i tunnel, samtidig som gamle veitraseer tilbakeføres til natur, kan regnes som en vesentlig positiv påvirkning. Vi har imidlertid vurdert det slik at omfanget av den negative påvirkningen knyttet til arealbruksendringer foreløpig er for stort til å presentere dette som en vesentlig positiv påvirkning. Under følger eksempler på tjenester som er vurdert å ha positiv påvirkning på natur.

Prosjekt Sveagruva

I prosjektet ved Sveagruva på Svalbard har AF Gruppen jobbet systematisk med å tilbakeføre områdets til villmarksnatur etter nedstengningen av gruvedriften. Prosjektet utgjør den største naturrestaureringen som noensinne er gjennomført i Norge, med et område på størrelse med Oslo. Et sentralt tiltak har vært å fjerne infrastruktur og gruveavfall på en måte som ivaretar det sårbare arktiske økosystemet. Gjenoppretting av vegetasjon og tilrettelegging for dyrelir har vært en viktig del av prosjektet. AF fjernet materialer på området som inkluderer trevverk, restavfall, stål og betong. Alt ble sendt til material- og energigjenvinning. Dette arbeidet har bidratt til å bevare villmarksnaturen og redusere menneskelig fotavtrykk i det arktiske miljøet.

Prosjekt Renere Havn Bergen

I over 100 år har industrien forurenset Store Lungegårdsvannet. AF Gruppen har gjennom prosjektet Renere Havn Bergen gjort omfattende tiltak for å fjerne tungmetaller og organiske miljøgifter fra sjøbunnen. Blant annet er det lagt sand i tre lag som fungerer som et lokk over de forurensede massene. Arbeidet har positiv påvirkning på det marine økosystemet, i tillegg til at forurensingen ikke lenger vil utgjøre en helsefare for mennesker. AF Decom har gjennomført oppdraget på vegne av Bymiljøetaten i Bergen kommune.

Miljøparker i AF

Hvert år deponeres tre millioner tonn forurensede masser i Norge. Det tilsvarer å fylle opp et areal på størrelse med Frognerparken med tre meter i høyden hvert år. Miljøparkene til AF tar imot forurensede masser og renser de på en miljømessig forsvarlig måte. Gjenvunnet masse blir blant annet brukt som ny sikkersand, matjord eller sertifisert tilsetning til ny asfalt og betong. Tjenesten bidrar derfor til at bruk av jomfruelige masser unngås. Grus og stein er en ikke-fornybar ressurs, og ved å rense grusen og bruke den på nytt unngår man nye naturinngrep. Disse massene ville ellers havnet i tradisjonelle deponier, og miljøparkene bidrar derfor til å bevare og sikre ressursen for fremtidige generasjoner.

E4-3 ▸ Kvantitativ rapportering natur

KVANTITATIV RAPPORTERING NATUR

For rapporteringsåret 2024 er vår kvantitative rapportering basert på datainnsamling fra naturrisikoanalysen. AF Gruppen har til enhver tid flere hundre prosjekter, og vår påvirkning vil variere avhengig av lokasjon og tjenestetype. Data som er innhentet i naturrisikoanalysen kan derfor ikke benyttes for å lage estimater for AF Gruppen som helhet. Vi mener likevel at presentert data gir god informasjon om hvordan våre prosjekter påvirker biologisk mangfold og økosystemer.

Økte rapporteringskrav og behov for bedre innsikt og kompetanse innen natur forutsetter bedre data knyttet til vår avhengighet av og påvirkning på natur. Vi vil i årene som kommer videreutvikle forståelsen for påvirkningsjon gjennom å forbedre verktøy for å kunne måle og dokumentere hvordan våre prosjekter påvirker natur. Det er foreløpig ikke etablert et standardisert system for naturregnskap, men vi vil se på hvordan vi kan benytte allerede eksisterende rapporteringsløsninger for våre største prosjekter.

Det risikobaserte utvalget i naturrisikoanalysen resulterte i sju prioriterte lokasjoner.

E4-5 ▸

Kvantitativ rapportering natur

Vurderingen baseres på at lokasjonene er i nærheten av områder med sårbart biologisk mangfold, som det påvirker negativt, potensielt eller faktisk. Disse lokasjonene ble identifisert på grunnlag av deres betydning for biologisk mangfold og økosystemer.

I arbeidet med å identifisere disse lokasjonene ble det benyttet digitale verktøy, som blant annet naturbasekart fra Miljødirektoratet, Artsdatabanken, Artfakta og ENCORE. Vurderingen baserte seg på kriterier for sensitivitet i nærliggende økosystemer. Kriteriet for å være i nærheten ble satt til en avstand på én kilometer eller nærmere. Sensitivitet ble vurdert blant annet ut fra status for biologisk mangfold i området og beskyttede arter, arealtypen prosjektene utføres på, samt andre relevante faktorer. Lokasjonene er i hovedsak valgt ut med bakgrunn i nærhet til beskyttede områder og naturreservat, hvor vår prosjektvirksomhet ble vurdert å kunne skape forstyrrelser i nærliggende økosystem.

De prioriterte lokasjonene er presentert i oversikten under. Prosjekt for opprydning av Svenggruva på Svalbard er i nærheten av et sensitivt område, men er ekskludert fra oversikten under fordi vi i dette prosjektet har vurdert at vi har en positiv påvirkning. Dette prosjektet ble beskrevet i forrige kapittel.

PRIORITERTE LOKASJONER

Prosjekt	Lokasjon	Avstand til sensitivt område
Ny lufthavn	Tagenfia, Mo i Rana	<1 km
I KLVAK rensecamlegg	Øka, Fredrikstad	<1 km
Ny L6	Storhove Øyer, Lillehammer	<1 km
L4 i Orbifarl Stockholm	Lovö, Stockholm	<1 km
Miljøbase Vats	Vats, Rogaland	<5 km[1]
Miljøpark Jølsen	Jølsen, Ullestrøm	<1 km
Bruzaholm vindpark	Flisjö, Sverige	<1 km

[1] Miljøbase Vats er valgt ut med bakgrunn i andre faktorer for sensitivitet enn avstand.

Når det gjelder arealtyper som påvirkes, er dette i vesentlig grad knyttet til myr og skog, i tillegg til at vi også påvirker noe beite og dyrket mark. Under følger en oversikt over påvirkede arealtyper fordelt med utvalgte lokasjoner. Disse prosjektene utgjør 14 prosent av AF Gruppens driftsinntekter i 2024.

	Myr	Skog	Annen bebyggelse	Dyrket mark	Grasmark og innmarksbeite	Totalt areal
Areal i hektar	49	626	17	6	2	699

I forbindelse med naturrisikoanalysen ble det også samlet inn data om truede arter. Innsamlet data på dette området har blitt brukt i vår doble vesentlighetsanalyse, men utelates fra vår rapportering fordi det ikke er vurdert som et vesentlig tema.

E5 SIRKULÆR ØKONOMI OG RESSURSBRUK

AF skal være en aktiv pådriver for omstillingen til en sirkulær økonomi, der ressurser utnyttes bedre og avfall blir til nye produkter.

Dagens samfunn er i stor grad tilrettelagt for en lineær økonomi, der ressurser utvinnes, forbrukes, for deretter å kastes som avfall. Dette fører til overforbruk av begrensede ressurser, voksende avfallsmengder og stor belastning på både klima, natur og miljø. En slik utvikling er ikke bærekraftig over tid. Omstillingen til en sirkulær økonomi innebærer å beholde verdiene i ressursene lengst mulig, gjennom å eliminere svinn og øke graden av ombruk og materialgjenvinning. I en bransje som har stort material- og ressursforbruk spiller AF en nøkkelrolle i denne omstillingen. I overgangen til en sirkulær økonomi er det et enormt potensial for å finne innovative, bærekraftige og samfunnsnyttige løsninger.

SBM-3 ▸

Vesentlige tema

VESENTLIG TEMA

Ressursbruk

Produkter og tjenester

Avfall

E5-2 ▸

Retningslinjer

RETNINGSLINJER

Retningslinjer er beskrevet i Kl. Klimaendringer.

E5-3 ▸

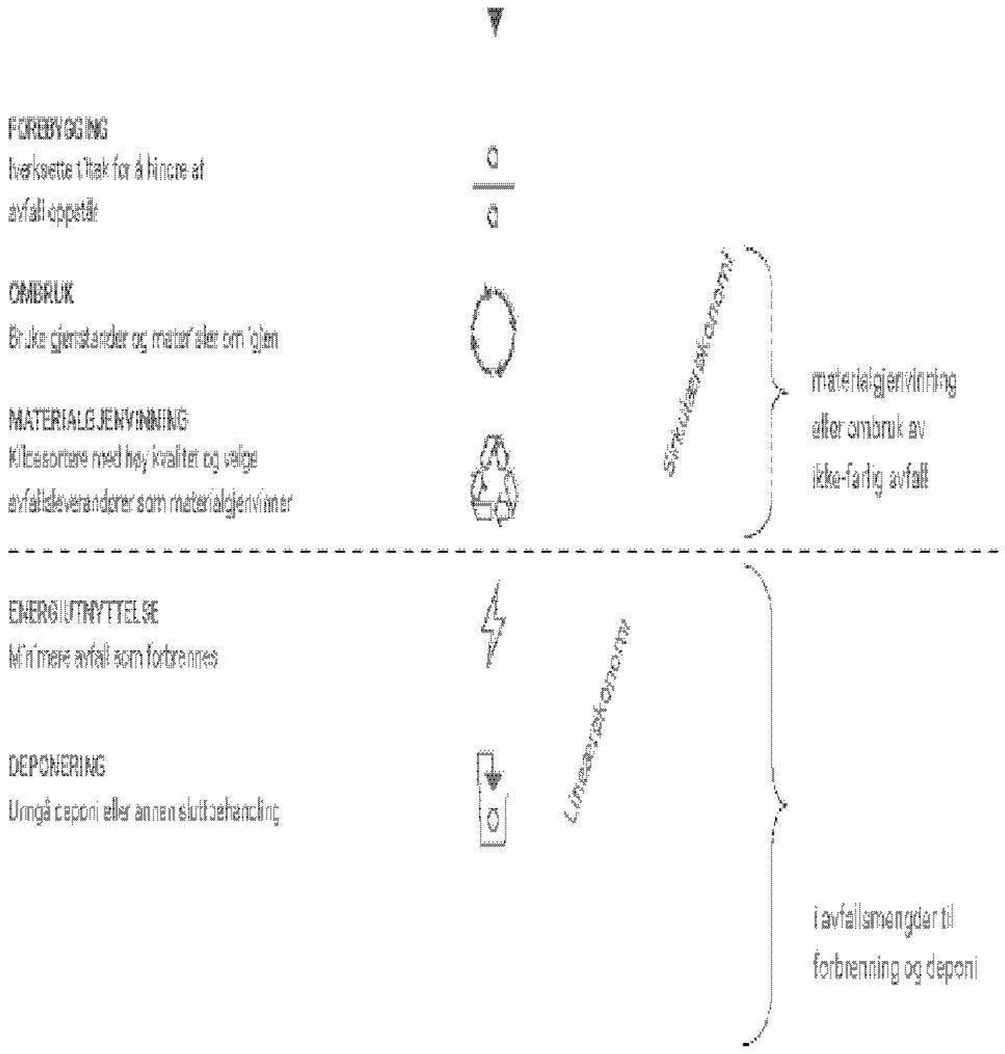
Mål

MÅL

Mål knyttet til	Nivå i avfallshierarkiet	Enhet	Absolutt eller intensitetsbasert	2024	Mål 2028	Mål 2030	Baseår	Verdi baseår	Utvikling
Halvere avfallsmengder som går til energigjenvinning eller deponering	Energigjenvinning og deponering	Tonn/MNOK driftsinntekter	Intensitet	3,5	IA	1,9	2023	3,8	-6,3 %
70 % av ikke-farlig avfall skal tilrettelegges for ombruk eller materialgjenvinning	Ombruk og materialgjenvinning	%	Absolutt	62 %	70 %	IA	2023	64 %	Ikke oppnådd
Kildesorteringsgrad > 90 %	Alle nivåer i avfallshierarkiet	%	Absolutt	94 %	Årlig	Årlig	IA	IA	Oppnådd

Ingen av målene i tabellen over er lovpålagte krav, men myndighetskravet for kildesorteringsgrad er 70 prosent.

AVFALLSHIERARKIET

E5-3 ▸ Mål

Gjennom strategiprosessen i 2024 er det utarbeidet nye målsettinger for sirkulær økonomi. AF har satt et mål om å redusere avfallsmengder som går til energiutnyttelse og deponi relativt til omsetning, med minst 50 prosent innen 2030. I tillegg har AF satt et mål om å tilrettelegge minst 70 prosent av ikke-farlig avfall for materialgjenvinning eller ombruk innen 2028. For å underbygge de to nevnte målene har også AF et mål om kildesorteringsgrad på over 80 prosent, godt over gjeldende myndighetskrav på 70 prosent. Den nye strategien beskriver også kvalitative målsetninger om hvordan vi skal arbeide i retning av økt sirkularitet. I neste strategiperiode skal AF:

- Videreutvikle løsninger og tiltak som bidrar til:
  - reduserte avfallsmengder
  - økt ombruk og materialgjenvinning
  - reduserte mengder avfall til forbrenning og deponi
  - minimert forbruk av ikke-fornybare ressurser
- Øke kunnskapen om vår avfallsproduksjon og aktivt bidra til bedre ressurseffektivitet ved å påvirke leverandører og avfallsmottakere
- Benytte og utvikle sirkulære produkter som gir konkurransekraft
- Øke kvaliteten i vår kildesortering

De fastsatte målene dekker tilsvarende rapporteringsgrenser som vår avfallsrapportering presentert i E5-5. Målene gjelder AFs egne aktiviteter, men gjennom vår leverandørerklæring forplikter våre leverandører seg til å arbeide for å minimere avfallsmengder på våre byggeplasser. Fastsatte mål er knyttet til AFs retningslinjer for klima og miljø hvor vi gjennom kompetanse og tydelige prosesser, skal bidra til prosjekter som sikrer lavest mulig ressursbruk. Målene er ikke verifisert som vitenskapsbaserte.

E5-3 ▸ Basisår

For å kunne etablere et basisår ble det gjennomført et omfattende arbeid for å dokumentere og analysere relevante avfallsstrømmer, avfallsmottakere og deres behandling av vårt avfall. Valg av basisår ble gjort i tråd med retningslinjer i GHG-protokollen da det ikke er etablert tilsvarende anerkjent protokoll for avfallsrapportering. GHG-protokollen er i tråd med relevante beskrivelser i ESRS. Basisåret vil være grunnlaget for vår vurdering av måloppnåelse, og er fastsatt til rapporteringsåret 2023.

Strategiprosess

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tett involvering av sentrale interessenter for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Et stort antall ingressenser fra ulike forretningsenheter har kommet med innspill gjennom klima- og miljøforum. Klima- og miljøteamet i Konsern har vært tett på utarbeidelse av analyser og underlag til konsernledelsens strategisamlinger gjennom høsten, og kommet med konkrete anbefalinger om mål for neste strategiperiode. Innspill, anbefalinger og målformuleringer har vært testet og diskutert på flere ledergruppemøter, før de ble endelig vedtatt i slutten av 2024.

E5-2 ▸ Tiltak og handlinger

TILTAK OG HANDLINGER

Våre prioriterte tiltak adresserer vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til avfall og mål i konsernstrategien mot 2028. Det er ikke fastsatt mål for øvrige vesentlige temaer og i dette avsnittet presenteres derfor avfallsrelaterte tiltak. AF Gruppen har ikke en fullstendig oversikt over forventet måloppnåelse knyttet til det enkelte tiltak. I AF jobber vi først med konkrete tiltak for å forebygge at avfall oppstår, i tråd med prioriteringsrekkefølgen i avfallshierarkiet. Når avfall oppstår ønsker vi at det behandles så nær toppen av hierarkiet som mulig. I de følgende avsnittene er det gitt eksempler på slike tiltak med utgangspunkt i avfallshierarkiet.

Tiltak for å hindre at avfall oppstår

Forebygging av avfall er tiltak som prioriteres høyt i AF. Prosjektene planlegges slik at minst mulig avfall skal oppstå, noe som krever tidlig og god planlegging. Bruk av standardiserte produkter, prefabrikkerte elementer, forhåndskuttede materialer og mindre bruk av skreddersøm er tiltak som bidrar til at unødvendig avfall oppstår. Vi jobber også aktivt for å utnytte ressurser og materialer i prosjektene der det er mulig, og inngår avtaler om returordninger med leverandører.

Tiltak for å øke grad av ombruk og materialgjenvinning

Dersom avfall oppstår ønsker vi at det i størst mulig grad går til ombruk eller materialgjenvinning. AF har inngått en konsernavtale med Ombygg, som driver landets største ombrukssted på Økern i Oslo. Her leverer flere forretningsenheter og prosjekter i AF overskuddsmaterialer og produkter for videresalg. Dersom ønskelig kan også telt brukes til lagring til neste prosjekt. Vi har også ulike prosjekter med stort fokus på ombruk av store, tunge materialgrupper, f.eks. teglstein.

Materialgjenvinning er et godt alternativ dersom ombruk ikke er gjennomførbart. AF jobber aktivt for å øke graden av materialgjenvinning med spesifikke tiltak i planlegging- og prosjektfasen, både på prosjekt og i samarbeid med morselskapets verdikjede. For å tilrettelegge for materialgjenvinning ved å sortere avfallet på riktig måte, har vi innført et krav om 80 prosent kildesorteringsgrad i alle forretningsenheter. For å støtte opp under dette målet har AF utviklet et eget system med egne avfallsskilter til containere. Skiltene har et standardisert design etter ISO09's merkeordning og har QR-koder for enkel tilgang på informasjon om hvilke avfallstyper som skal i de ulike containerne. Skiltene bidrar til økt kunnskap og gjør det enklere å sortere riktig.

AF har også jobbet aktivt mot avfallsmottakere for å innhente data og informasjon om

E5-2 ▸

Tiltak og handlinger

behandlingstype for avfallet. Dette gir innsikt og kunnskap om hva som skjer med avfallet vi sender fra oss. Denne informasjonen kan benyttes for å aktivt velge avfallsmottakere som materialgjenvinner, kontra de som forbrenner eller deponerer avfallet.

Tiltak for å redusere avfallsmengder som går til forbrenning og deponi

For å unngå at avfall går til forbrenning og deponi, har hver forretningsenhet utarbeidet konkrete handlingsplaner som adresserer aktuelle fraksjoner.

I byggebransjen er trm og plast vanlige avfallsfraksjoner. Mange avfallsmottakere velger i dag å sende trevirke til forbrenning da det gir større økonomisk gevinst sammenlignet med materialgjenvinning. Dette kan også variere med strømpriser eller øvrige markedsrelaterte forhold.

Betong er den største avfallsfraksjonen i AF. Mye av dette avfallet havner i dag på deponi. I AF jobber vi aktivt med ulike aktører for å finne andre måter å bruke denne betongen på. Det kan være nyttiggjøring i form av tilbakefylling i et område som har blitt gravd ut, eller at betongen materialgjenvinnes og at knust betong går inn som en sekundær råvare i produksjon av ny betong.

Gips er også en fraksjon som ofte havner på deponi. Her jobber vi aktivt med tiltak som skal hindre at gipsavfall oppstår. Kildesortering og riktig oppbevaring er viktige tiltak for å sikre at gipsavfallet som oppstår kan materialgjenvinnes.

E5-4-E5-5 ▸

Metodikk for rapporterte data

METODIKK FOR RAPPORTERTE DATA

DATAPUNKT	BESKRIVELSE	MODENHET I DATA	ENHET	GRUNNLAG FOR RAPPORTERTE DATA
E5-4	Materialforbruk		Ikke rapportert	
E5-5	Avfallsrapportering		Tonn	Direkte rapportering per 31.12
	Behandlingstype		Tonn	Estimat basert på data om behandlingstype fra våre største avfallsleverandører
	Sirkularitet i vår prosjektvirksomhet		Kvalitativ vurdering	

E5-4 ▸

Inngående ressurser

INNGÅENDE RESSURSER

Ressursbruk er identifisert som et vesentlig bærekraftstema og AF Gruppen har særlig vurdert to alternativer for hvordan kvantitative data om ressursbruk kunne vært fremskaffet:

1. **Innhenting av verdikjedeinformasjon fra aktører i vår verdikjede:** Dette alternativet ble vurdert som for ressurskrevende, både for AF Gruppen og for de aktørene som ville måtte henvendelse fra oss om rapportering.
2. **Utarbeide estimat:** Dette alternativet ble vurdert å gi opplysninger som ikke ville oppfylt kravet til troverdig gjengivelse.

Vi har med bakgrunn i vurderingen av de to alternativene over valgt å ikke inkludere data knyttet til dette rapporteringspunktet i årets bærekraftsrapport. Utfordring med datakvalitet er gjeldende for mange i bransjen, men det pågår flere bransjeinitiativ som forhåpentligvis vil effektivisere utveksling av denne type informasjon i fremtiden. AF Gruppen vil fremover arbeide med å tilrettelegge et system som gjør rapportering av denne informasjonen mulig.

E5-5 ▸

Utgående ressurser

UTGÅENDE RESSURSER

AF Gruppen består av mange forretningsenheter som tilbyr et vidt spekter av tjenester og produkter. AFs virksomhet kan grovt deles inn i tjenestetypene bygg, anlegg og riving. Vår kvalitative vurdering av sirkularitet i prosjektene vil ta utgangspunkt i AFs virksomhet innen bygg og anlegg, samt våre miljøparker. Vår rivevirksomhet er ikke en tjenestetype som genererer et produkt på samme måte som bygg og anlegg.

Bygg

Typiske produkter er boligbygg og næringsbygg og levetiden for et boligbygg er ofte fastsatt til 50 år av byggherre, selv om det i teorien har mye lengre levetid. Materialene som brukes i disse prosjektene inkluderer blant annet betong, stål, tegltstein, gips, trevirke, glass, aluminium og isolasjonsmaterialer.

Generelt sett har de ulike bestanddelene i produktene fra AFs byggprosjekter stort potensial for å inngå i en sirkulær materialstrøm. For eksempel er store materialgrupper som betong og stål mulig å ombruke eller materialgjenvinne under visse forutsetninger. En forutsetning for ombruk er at konstruksjonen tilføyer og er egnet for det, og at bestanddelene demonteres på en skånsom og korrekt måte. En forutsetning for materialgjenvinning er at bestanddelene kildesorteres og at nedstrømsløsninger for materialgjenvinning eksisterer. Dette vil variere avhengig av lokasjon og materiale, men nedstrømsløsninger eksisterer i stor grad for eksempelvis stål, som har svært høyt potensiale for materialgjenvinning.

Ved tidlig involvering i prosjekter og et fremtidsrettet design har man mulighet til å legge til rette for fremtidig ombruk av et bygg. Et eksempel på dette er HasleTre, et prosjekt i regi av AF Eiendom. HasleTre er et bygg av prefabrikkerte elementer i massivtre. Bygget er designet slik at det kan demonteres, og materialene kan dermed enkelt løs fra hverandre og brukes om igjen i fremtiden.

Anlegg

Typiske produkter er veier, og tunneler av ulike slag og levetiden til disse produktene fastsettes ofte av byggherre. Materialene som brukes i disse prosjektene inkluderer blant annet betong, stål, asfalt, sprengsteinsmasser, grus og pukk.

Generelt sett har de ulike bestanddelene i produktene fra AFs anleggsprosjekter stort potensial for å inngå i en sirkulær materialstrøm. Asfalt kan materialgjenvinnes og brukes i nye veiprosjekter, og betong kan ombrukes eller materialgjenvinnes ved riktig demontering og håndtering. Stein, jord og løsmasser i AFs anleggsprosjekter nyttiggjøres i størst mulig grad, og vi etterstreber massebalanse for å hindre unødvendig transport og deponering av masser.

Miljøparker

Å unngå at ressurser går til deponi er et viktig sirkulærøkonomisk prinsipp. Et uønsket resultat av både bygg- og anleggsvirksomhet er store mengder forurensede masser, og tradisjonelt har disse massene blitt sendt til deponi. AF har egne miljøparker som tar inn forurensede masser og renser det, slik at massene kan brukes om igjen som for eksempel sirkesand eller tilslag i betong eller asfalt. Dette er et eksempel på hvordan AF gjør avfall om til ressurser. Se avsnitt CO_2-besparelser for å lese mer om klima- og miljøegenskapene av våre miljøparker.

Avfallsstrømmer i AF

I følgende avsnitt rapporteres detaljer om avfallet som genereres av AFs virksomhet, og hvordan dette behandles nedstrøms.

ÅRSBERETNING

ESRS E5-5 ▸

Utgående ressurser

AVFALLSSTRØM	BESKRIVELSE
Ikke-farlig avfall	
Betong, tegl og lignende	Den desidert største avfallsstrømmen i Af Gruppen. Består hovedsakelig av betong uten og med armering, forurenset betong, tegl og takstein og andre forurensede masser. I tillegg inkluderes den svenske avfallsfraksjonen «mineraliska massor», som er en samlefraksjon for betong, tegl og takstein, keramikk, klinker og lignende materialer.
Øvrige masser og uorganiske materialer	Inkluderer øvrige masser som mineralull, rein isolasjon, keramikk, porselen, asfalt, takpapp og tjærepapp, slam og blandet uorganisk materiale.
Jern og andre metaller	Samlet avfallsstrøm for alle jern- og metallfraksjoner. Inkluderer rent jern, kompleks jern, rent magnetisk og umagnetisk metall, aluminium, blandende metaller og andre metaller.
Trevirke og annet bioavfall	Samlet avfallsstrøm for trevirke, matavfall og annet biologisk avfall. Inkluderer husholdningslignende matavfall, organisk slam, park- og hagerusk, rent og behandlet trevirke, samt blandet bearbeidet trevirke.
Gips	Inkluderer ren gips og andre gipsfraksjoner.
Annet avfall	Avfallsstrøm med et stort antall fraksjoner. Består hovedsakelig av blandet næringsavfall og husholdningslignende avfall som plast og plastmaterialer, EE avfall (elektrisk og elektronisk avfall), glass og papp, papir og lignende.
Farlig avfall	
Radioaktivt avfall	Inkluderer alt avfall som faller inn under avfallsserien 3000 Radioaktivt avfall i NS 9431.
Øvrig farlig avfall	Den største avfallsstrømmen i antall fraksjoner. Består av diverse farlig avfall, inkludert spillolje, slagg, støv, bunnaske og flygeaske, maling, lim og lakk, batterier, impregnert trevirke, spraybokser, gassbeholdere, asbest mm.

ESRS E5-5 ▸

Utgående ressurser

AVFALL GENERERT FRA EGEN VIRKSOMHET

Datapunkt	Enhet	2024	2023	Basisår	Verdi basisår
Kildesorteringsgrad					
Kildesorteringsgrad Riving	%	95	96		
Kildesorteringsgrad Rehab	%	86	86	IA	
Kildesorteringsgrad Bygging	%	88	84		
Avfallsdata					
Betong, tegl og lignende	Tonn	184 011	204 593	2023	204 593
Jern og andre metaller	Tonn	32 332	42 850	2023	42 850
Trevirke og annet bioavfall	Tonn	12 956	14 476	2023	14 476
Øvrige masser og uorganiske materialer	Tonn	6 830	7 819	2023	7 819
Gips	Tonn	4 430	5 496	2023	5 496
Annet avfall	Tonn	19 689	24 280	2023	24 280
Total mengde ikke-farlig avfall	**Tonn**	**260 230**	**299 514**	**2023**	**299 514**
Radioaktivt avfall	Tonn	3 113	1 604	2023	1 604
Øvrig farlig avfall	Tonn	5 311	6 518	2023	6 518
Total mengde farlig avfall	**Tonn**	**8 424**	**8 123**	**2023**	**8 123**
Total mengde avfall generert fra egen virksomhet	**Tonn**	**268 654**	**307 636**	**2023**	**307 636**
Behandlingstype					
Forberedelse til ombruk	Tonn	935	15	2023	15
Materialgjenvinning	Tonn	159 125	192 112	2023	192 112
Ikke-farlig avfall	**Tonn**	**160 059**	**192 127**	**2023**	**192 127**
Materialgjenvinning	Tonn	485	522	2023	522
Farlig avfall	**Tonn**	**485**	**522**	**2023**	**522**
Avfall som går til ombruk eller materialgjenvinning	**Tonn**	**160 544**	**192 649**	**2023**	**192 649**
Energiutnyttelse	Tonn	28 280	32 764	2023	32 764
Deponi	Tonn	71 889	74 624	2023	74 624
Ikke-farlig avfall	**Tonn**	**100 169**	**107 388**	**2023**	**107 388**
Energiutnyttelse	Tonn	2 548	3 765	2023	3 765
Deponi	Tonn	5 392	3 835	2023	3 835
Farlig avfall	**Tonn**	**7 940**	**7 600**	**2023**	**7 600**
Avfall som går til forbrenning eller deponi	**Tonn**	**108 109**	**114 988**	**2023**	**114 988**
Ikke-resirkulert avfall	Tonn	108 109	114 988	2023	114 988
Ikke-resirkulert avfall	%	40	37	2023	37

Metodikk for avfallsrapportering

Innrapportert avfall klassifiseres i hovedsak basert på norsk standard, NS9431 Klassifikasjon av avfall. Avfallet rapporteres inn av to datakilder: 1) manuelt innrapporterte tall fra forretningsenhetene, og 2) automatisk dataflyt fra enkelte leverandører. For å sikre fullstendig rapportering gjennomføres det hvert kvartal stikkprøver på konsernnivå, i tillegg til overordnede analyser for annen manuell innrapportert data. Klimagassutslippene forbundet med avfallet inngår i vårt klimaregnskap for scope 3, kategori 5, avfall.

E5-5 ▸ **Utgående ressurser**

For å si noe om behandlingstypen til avfallet AF produserer, bruker vi en fordelingsnøkkel som er utarbeidet internt i AF. Denne er basert på informasjon fra et stort antall av våre største avfallsleverandører, både i Norge og Sverige. Fordelingsnøkkelen gir informasjon om hvordan de ulike fraksjonene behandles hos de ulike leverandørene. For leverandører som mangler informasjon antar vi at behandlingstypen er lik som et bransjesnitt basert på informasjon fra andre tilsvarende leverandører. For en stor andel av vårt avfall har vi informasjon med høy kvalitet og sikkerhet når det gjelder behandlingstype. Det er identifisert noe lavere sikkerhet knyttet til sluttbehandling av fraksjonstyper i Sverige. Dette skyldes at avfallet ikke klassifiseres etter NS9431 på samme måte som det norske avfallet. AFs fordelingsnøkkel hensynter ikke regionale forskjeller eller hvor avfallet produseres. Dette vil kunne ha påvirkning på behandlingstype.

Vi vil fremover jobbe for å forbedre og sikre høy kvalitet på våre rapporterte data gjennom tett oppfølging av våre avfallsleverandører, med tydelige krav og forventninger til leveranse fra deres side. I tillegg vil vi oppdatere fordelingsnøkler og metodikk for beregning ved behov, herunder etterspørre fordelingsnøkler fra avfallsleverandører vi ikke har mottatt informasjon fra tidligere. Vi vil effektivisere rapporteringen gjennom økt bruk av automatisk datafløt fra leverandører. Metodikk for avfallsrapportering gir oss god innsikt i hvordan avfallet vårt behandles nedstrøms. I tillegg gir denne innsikten oss et godt grunnlag for å iverksette konkrete tiltak som bidrar til å oppnå våre mål knyttet til avfall og ressurseffektivitet.

CO_2-besparelser

AF Gruppen bidrar hvert år til betydelige CO2-besparelser og har identifisert positive påvirkninger knyttet til dette, se E5 SBM-3. Her synliggjøres disse besparelsene.

AFs miljøparker

AFs miljøparker Kimat, Jelsen og Nes renser forurensede masser som ellers ville gått til deponi, slik at de kan brukes om igjen. I 2024 er 302 769 (288 511) tonn masser materialgjenvunnet. Totalt har miljøparkene en materialgjenvinningsgrad på rett under 80 prosent. Europakommisjonens mål er at rett opp 80 prosent av alle materialer skal gjenvinnes og forbli i et sirkulært kretsløp innen 2030. De totale CO2-besparelsene fra miljøparkene i AF Decom består av:

1. Unngått deponering av forurensede masser, som heller går til materialgjenvinning
2. Unngått produksjon av pukkprodukter fra jomfruelig naturressurser, ved ombruk og materialgjenvinning av eksisterende produkter
3. Materialgjenvinning av metaller som skilles ut i løpet av renseprosessene

Metodikk og faktorer for CO2-besparelser for de første to delprosessene er basert på forutsetninger om organisk innhold i massene, veiledning fra Miljødirektoratet[1] og relevant EPD-informasjon. For den tredje delprosessen er det benyttet metodikk tilsvarende som for AFs offshore rivevirksomhet. Totale CO2-besparelser fra miljøparkene i AF Decom vil være summen av de tre overstående delprosessene.

AFs rivevirksomhet – AF Offshore Decom og AF Decom.

AF Offshore Decom er en ledende leverandør av materialgjenvinning av skip og offshore-installasjoner. Dette gjøres på AF Miljøbase Vats, en spesialbygd base for håndtering av offshoreinstallasjoner og andre marine konstruksjoner. Her ble det i 2024 revet og sortert 19 402 (26 523) tonn metall.

AF Decom er en av Nordens største riveentreprenører. I løpet av 2024 ble det sortert ut 8 210 (11 209) tonn metall fra AF Decoms rivevirksomhet.

[1] Klimamiljø - avfall og gjenvu - miljødirektoratet.no

E5-5 ▸ **Utgående ressurser**

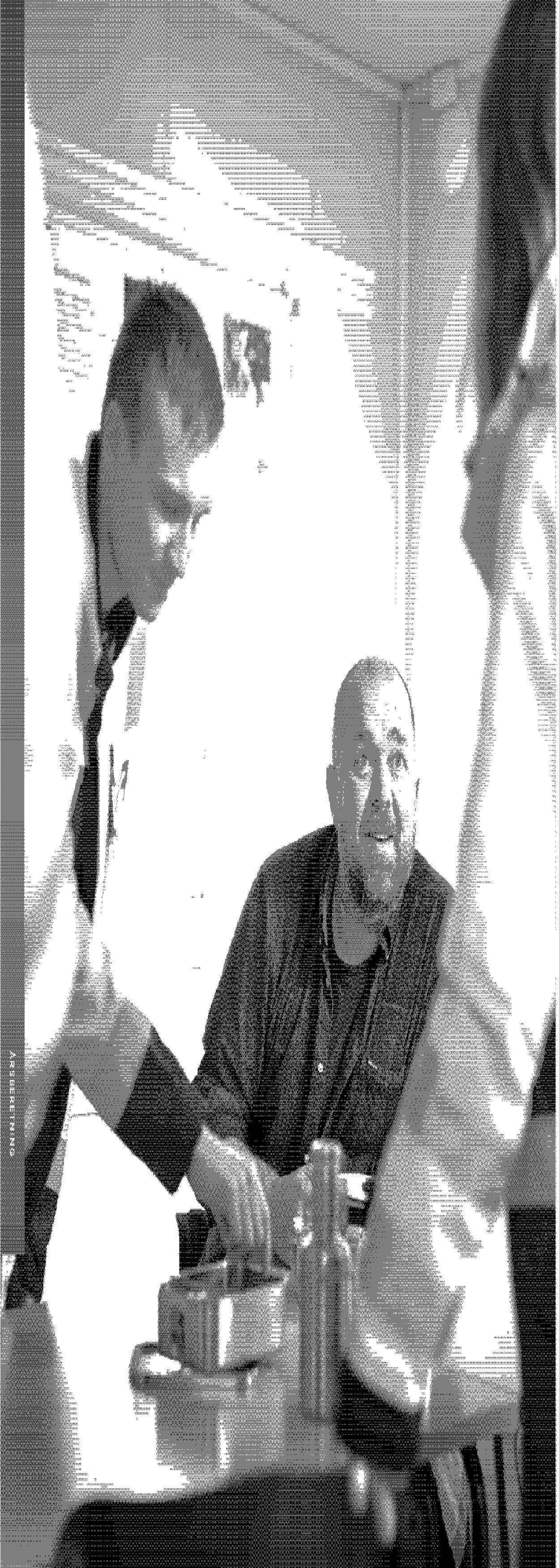
Ved å benytte utsortert metall inn i ny metallproduksjon, bidrar vi både til å redusere utslipp og uttak av jomfruelige ressurser. Metodikk for rapporterte CO2-besparelser er basert på videre prosessering og bearbeiding av metaller forbundet med AFs rivevirksomhet.

1. Det meste av metallene fra AF Offshore Decom sendes til materialgjenvinning hos en aktør som har 85 prosent mindre utslipp av CO_2 enn ordinær malmbasert produksjon. Denne prosessen tilsvarer derfor en reduksjon i utslippene på 1,9 tonn CO_2 for hvert tonn metall som materialgjenvinnes[2].
2. Det meste av metallene fra AF Decom sendes til materialgjenvinning hos en aktør som normalt har 55 prosent mindre utslipp av CO_2 enn ordinær malmbasert produksjon. Denne prosessen tilsvarer derfor en reduksjon i utslippene på 1,2 tonn CO_2 for hvert tonn metall som materialgjenvinnes[2].

Tonn CO_2-besparelser ved riving, sortering og materialgjenvinning	2024	2025
Tonn CO_2 besparelser i AFs miljøparker sammenlignet med deponering og konvensjonell tilslagsproduksjon	92 344	87 996
Tonn CO_2-besparelser i AF Decom (rivevirksomhet og Miljøparkene) sammenlignet med konvensjonell utvinning av metall	9 852	13 440
Tonn CO_2 besparelser i AF Offshore Decom sammenlignet med konvensjonell utvinning av metall	36 107	49 359
Totale utslippsbesparelser målt i tonn CO_2 per år	**138 304**	**150 795**

[1] https://rolea-steelservice.no/, https://www.environdec.com/library/epd506

[2] Beregningene er utført av European Steel Association

SOSIALE FORHOLD

Innhold §

224 S1 EGEN ARBEIDSSTYRKE

242 S2 ARBEIDERE I VERDIKJEDEN

S1 EGEN ARBEIDSSTYRKE

Det er folka våre som gjør det mulig for AF å ta på seg de mest krevende oppdragene. Med kompetanse, entreprenørånd og gjennomføringskraft leverer vi løsninger som møter dagens og fremtidens behov.

SBM-3

Vesentlige tema

Egen arbeidsstyrke (S1): Egne ansatte og ikke-ansatte

Egne ansatte: alle personer som har en arbeidskontrakt med AF (faste ansatte, midlertidige ansatte og lærlinger)

Ikke-ansatte: selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere leid inn via bemanningsforetak

Arbeidere i verdikjeden (S2): leverandører og underentreprenører

VESENTLIGE TEMA

Egen arbeidsstyrke omfatter AF Gruppens ansatte og ikke-ansatte. Egne ansatte er alle personer som har en arbeidskontrakt med AF Gruppen:

- Faste ansatte: Funksjonærer og fagarbeidere som er ansatt på heltid eller deltid med en arbeidskontrakt.
- Midlertidige ansatte: Personer ansatt på midlertidig basis.
- Lærlinger: Personer som er ansatt blant fagarbeidere i AF. Disse er under opplæring, samtidig som de har en arbeidskontrakt.

AF Gruppen har definert at ikke-ansatte som er en del av egen arbeidsstyrke er selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere som er leid inn via bemanningsforetak. Ikke-ansatte utgjør ca. 9 prosent av total egen arbeidsstyrke. Rapportering i S1 vil i hovedsak dekke AFs egne ansatte, men vi opplyser om antall ikke-ansatte i S1-7. Ikke-ansatte i egen arbeidsstyrke er omfattet av de samme retningslinjene som arbeidere i vår verdikjede beskrevet i S2. Underentreprenører er vurdert som arbeidere i vår verdikjede, men er inkludert i H1- og H2-verdiene som presentert i denne standarden. Rapportering utover dette er inkludert i S2, sammen med rapportering for øvrige arbeidere i verdikjeden.

VESENTLIGE TEMA	
Undertema	**Del-undertemaer**
Arbeidsvilkår	Trygg ansettelse
	Arbeidstid
	Dialog mellom partene i arbeidslivet
	Foreningsfrihet, samarbeidsutvalg og arbeidstakernes rett til informasjon, høring og deltakelse
	Kollektive forhandlinger, herunder andelen av arbeidstakere som er omfattet av kollektivavtaler
	Balanse mellom arbeid og fritid
	Helse og sikkerhet
Likebehandling og like muligheter for alle	Likestilling mellom kvinner og menn og likelønn for arbeid av samme verdi
	Opplæring og kompetanseutvikling
	Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen
	Mangfold

SBM-3

Retningslinjer

RETNINGSLINJER

Vesentlige bærekraftstemaer som er relevante for våre ansatte er i stor grad knyttet til områder som er sterkt lovregulert. Relevante lover og regler er ikke gjengitt i sin helhet i sentrale dokumenter tilknyttet disse fagdisiplinene, men all forretningsdrift i AF skal følge etiske retningslinjer, lover og regler. AFs rutiner og retningslinjer er i samsvar med nasjonale og internasjonale lover og basert på FNs prinsipper for forretningsdrift og menneskerettigheter. Retningslinjene skal sikre forebygging og god oppfølging av faktisk og potensiell negativ påvirkning som identifisert i vår dobbel vesentlighetsanalyse.

Retningslinjer for egne ansatte finnes i Hensikt, mål og verdier. Dokumentet omhandler blant annet temaer knyttet til helse, miljø og sikkerhet, i tillegg til temaer som rekruttering, medarbeiderutvikling, mangfold, likestilling, diskriminering og kompetanseutvikling. Adferdskoden er AFs leveregler og gjelder for egne ansatte, i tillegg til ansatte i arbeidsfellesskap og felleskontrollert virksomhet, samt alle som representerer AF. Adferdskoden inkluderer temaer som arbeidsmiljø, personlig adferd, og rett til fagorganisering. I tillegg inkluderer dokumentet informasjon om prosesser knyttet til varsling og kritikkverdige forhold.

I AF fremmer vi en tydelig konsekvenskultur. Medarbeidere som bryter med Adferdskoden kan bli gjenstand for sanksjoner og disiplinærtiltak. Disiplinærtiltak kan inkludere alt fra muntlig advarsel til avskjedigelse.

Forretningsmodellen til AF stiller ytterligere krav og forventninger til våre ansatte. Personalhåndboken for ansatte gir i tillegg informasjon om forhold som er sentrale i ansettelsesforholdet. Den inneholder lov- og avtaleverk som gjelder for private virksomheter, samt regelverk og retningslinjer som gjelder på tvers av hele AF Gruppen. Håndboken dekker eksempelvis temaer som ansettelsesvilkår, diskriminering, arbeidstid, medarbeiderutvikling, permisjon og arbeidsmiljø.

I ESRS 2 er det gitt en oversikt over sentrale dokumenter og oppfyllelse av minimumskrav for rapportering av retningslinjer.

Helse og sikkerhet

AFs retningslinjer for HMS inngår i Hensikt, mål og verdier. Helse og sikkerhetsarbeidet er en del av HMS-arbeidet, og er integrert i lederansvaret på alle nivåer i organisasjonen. HMS-modellen i AF Gruppen består av grunnelementene risikostyring og beredskap, samt læring og forbedring. Modellen bidrar til felles forståelse av krav og forventninger knyttet til HMS. Alle selskapene i konsernet skal organiseres med tilstrekkelig kompetanse og ha et tilpasset ledelsessystem som oppfyller AF Gruppens krav til HMS-arbeid.

Menneskerettigheter

Vårt arbeid med menneskerettigheter er nedfelt i Adferdskoden. AF har også forpliktet seg til å følge menneskerettighetsprinsippene i UN Global Compact, og vi har omfattende systemer på plass for å hindre arbeidslivskriminalitet og bredde på arbeidstakeres rettigheter i våre prosjekter. Arbeidet knyttet til menneskerettigheter for arbeidere i verdikjeden er beskrevet mer i detalj i S2 Arbeidere i verdikjeden.

Mangfold og likestilling mellom kjønn

Adferdskoden ivaretar Likestilling- og diskrimineringsloven, og omfatter retningslinjer som har som formål å sikre at rekruttering og ansettelse, opplæring, belønning, forfremmelse, sanksjonering og andre arbeidsvilkår håndteres uten hensyn til en persons etnisitet, hudfarge, religion, nasjonalitet, kjønn, seksuell legning, alder, eller funksjonsnedsettelse.

Opplæring og kompetanseutvikling

Vi skal utvikle våre medarbeidere og ledere gjennom læring i linjeorganisasjonen, relevante kompetansetilbud og erfaringsdeling på tvers i AF. AF utvikler sine egne kompetansetilbud for å sikre robust organisering og god ledelseskapasitet. Intern rekruttering, karriereutvikling og mobilitet er også sentralt i å sikre god sammensetning av fagkompetanse og ledelse i alle ledd.

S1-1

Retningslinjer

Arbeidstid og balanse mellom arbeid og fritid

AF Gruppen følger gjeldende nasjonale lover og regler i landene der vi opererer når det gjelder arbeidstid og permisjonsordninger. Hovedregelen er at arbeidsoppgaver skal gjennomføres i den alminnelige arbeidstiden som regulert i arbeidsmiljøloven, men enkelte forretningsenheter og prosjekt har avtale om skift- eller turnusordninger.

Vold og trakassering på arbeidsplassen

Adferd og aktiviteter som ikke fremmer et godt arbeidsmiljø skal ikke forekomme i AF. Dette gjelder for eksempel trusler og voldelig adferd. Våre ansatte skal ha et sikkert og godt arbeidsmiljø der trakassering ikke tolereres. Dette står nedfelt i Adferdskoden.

S1-2

Dialog med våre ansatte

DIALOG MED VÅRE ANSATTE

Styret og konsernledelsen legger stor vekt på ansattinvolvering for å sikre at våre ansatte har mulighet til å påvirke arbeidsforholdene, herunder vesentlige faktiske og potensielle påvirkninger. Basert på resultater fra medarbeidertilfredshetsundersøkelsen (MTU) og dialog med våre ansatte mener vi at vi har hensiktsmessige arenaer for dialog. Sentrale arenaer for dialog er gjengitt under, se også oversikt over ansattinvolvering i SBM-2.

Ansatterepresentasjon og fagorganisering

AF har et tillitsvalgt- og vernеombudsapparat som sikrer medarbeidernes mulighet til å påvirke arbeidsforholdene, og konsernet har to konserntillitsvalgte på fulltid. AF har også ansatterepresentasjon i styret. Vi har også et eget bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg (BAMU), med representanter fra konsernledelsen, de ansatte og hovedtillitsvalgte. Utvalget skal fokusere for et forsvarlig arbeidsmiljø og delta i planleggingen av HMS-arbeidet, samt følge utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. BAMU møtes fire ganger årlig. I tråd med retningslinjer fra UN Global Compact legger AF også forholdene til rette for at håndverkere og produksjonsmedarbeidere kan være fagorganisert.

Medarbeiderundersøkelser og -samtaler

For å sikre åpen dialog og effektive tiltaksmeldinger gjennomfører AF en MTU hvert annet år, sist gjennomført i 2023. Undersøkelsen gjennomføres av en uavhengig tredjepart, og sendes ut på ni språk for å nå ut til så mange som mulig. Undersøkelsen måler medarbeidernes trivsel, deres oppfatning av utviklingsmuligheter, arbeidsmiljø og organisasjonens etterlevelse av AF Gruppens verdier. Den inneholder også spørsmål om eventuell diskriminering, samt mangfold og inkludering. Videre brukes undersøkelsen til å kartlegge eventuelle hendelser av kritikkverdige forhold og de ansattes opplevelse av måten disse blir håndtert. Våre varslingssystemer og rutiner er også et tema.

AF arbeider aktivt med å forstå og følge opp resultatene, og undersøkelsen bidrar til å belyse risiko for diskriminering og andre kritikkverdige forhold på et detaljert nivå. Basert på resultatene fra den enkelte forretningsenhet settes det opp en tiltaksplan som følges opp i påfølgende kvartalsgjennomgang. I tillegg følger konsernstab opp ved enkeltundersøkelser, tiltak og effekt ut mot enheten ved behov.

I tillegg til den daglige kontakten mellom den ansatte og nærmeste leder skal det gjennomføres minst en årlig medarbeidersamtale som skal sikre at medarbeiderens utvikling og opplæringsbehov er gjennomgått. Dette er også en viktig kanal hvor de ansatte kan løfte frem andre forhold.

Nettverk og arenaer for erfaringsutveksling

Etablerte nettverk og arenaer for erfaringsutveksling som ledes av konsernstab i AF er en arena som bidrar til at viktige innspill fra organisasjonen kommuniseres til konsernledelsen slik at det implementeres tiltak ved behov. HR- og HMS-nettverkene som er etablert på tvers av AF Gruppens enheter er eksempler på slike nettverk.

S1-3

Rutiner for å håndtere identifiserte negative påvirkninger og kanaler der egne ansatte kan fremme bekymringer

RUTINER FOR Å HÅNDTERE IDENTIFISERTE NEGATIVE PÅVIRKNINGER OG KANALER DER EGNE ANSATTE KAN FREMME BEKYMRINGER

Alle som jobber for AF skal ha en trygg og sikker arbeidsplass. Vi skal ha et godt og likestilt arbeidsmiljø, og skal ivareta de ansattes rettigheter i samsvar med gjeldende lovgivning og internasjonale menneskerettigheter. I tillegg til den daglige kontakten mellom den ansatte og nærmeste leder, er det etablert flere rapporteringsmekanismer for å sikre at kritikkverdige forhold og negative påvirkninger følges opp på en hensiktsmessig måte. Sentrale kanaler er gjengitt under.

Alle ansatte i AF Gruppen har rett til å varsle om kritikkverdige forhold. Våre rutiner for varsling følger en etablert fremgangsmåte der varsler er beskyttet mot gjengjeldelse som følge av varslingen. Varsling er nærmere beskrevet i G1 Virksomhetsstyring.

Alle selskaper i AF Gruppen arbeider målrettet og systematisk for å unngå arbeidsrelaterte helseplager og alvorlige hendelser. Alle uønskede hendelser og forhold registreres og behandles i avviksystemet Synergi Life eller tilsvarende systemer for å finne bakenforliggende årsaker og forbedringstiltak. Alvorlige hendelser følges opp i detalj gjennom granskningsprosesser der alle nivå i organisasjonen involveres. Formålet med granskingen er å avdekke forbedringsmuligheter og tiltak som forhindrer at tilsvarende forhold oppstår igjen, og erfaringene benyttes aktivt i den systematiske risikostyringen.

Beredskapsarbeid er også svært høyt prioritert i AF. Hvert prosjekt skal sette opp en liste over definerte farer og ulykkessituasjoner som danner utgangspunktet for prosjektets beredskapsplan. Listen vil variere fra prosjekt til prosjekt, men de mest aktuelle hendelsene er alvorlige ulykker. Prosedyren beskriver hvordan en ulykke skal håndteres og inkluderer blant annet valg av skadestedsleder, kontakt med nyttighetene, kommunikasjon med byggherre eller kunde, og mobilisering av krisestab. Det gis ytterligere informasjon om beredskap i G1 Virksomhetsstyring.

Mål

MÅL

Måloppnåelse

TEMA	MÅL	2024	2023
Sikkerhet	H1 = 0	0,5	0,8
Sikkerhet	H2 < 5	6,9	7,9
Trivsel	MTU > 5	Ikke gjennomført MTU	5,2
Trivsel	100 % har én årlig utviklingssamtale	Ikke innhentet data	67 %
Lønninger	Andel > 7 %	6,0 %	5,5 %
Fagkompetanse	Andel fagbrev > 60 %	48,0 %	45,0 %
Kvinneandel	20 % totalt	10,7 %	9,8 %
Kvinneandel	40 % funksjonærer	21,0 %	19,5 %

Konsernstrategien mot 2028 har mål innen områdene preferert arbeidsgiver, robust organisering og, god ledelseskapasitet, sterk kultur og høy trivsel og målrettet kompetanseutvikling. Disse områdene er samlet i det strategiske initiativet Ledelse og fag. I tillegg har AF etablerte mål knyttet til sikkerhet. Gjennom konsernstrategien stilles det krav og forventinger til hvordan den enkelte forretningsenhet skal arbeide med operasjonalisering av temaene for å sikre måloppnåelse.

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tett involvering av sentrale interessenter og egne ansatte for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Fagressurser i våre selskap har kommet med innspill og prioriteringer, som har vært diskutert med direktørene for selskapene i hele konsernet gjennom flere ledergruppemøter, og forslag til målformuleringer har vært testet på utvalgte ledergrupper i AF sine selskap. I tillegg har fagressurser i konsernstaben vært tett på utarbeidelse av analyser

S1-3

Mål

og underlag til konsernledelsens strategisamlinger gjennom høsten, og kommet med konkrete anbefalinger om mål for neste strategiperiode.

Våre mål er knyttet til AF Gruppens retningslinjer beskrevet i S1-1. Våre ansatte har blant annet mulighet til å følge måloppnåelse gjennom etablerte forum og vår eksterne rapportering. Det er ikke vurdert relevant å etablere basisår som fremdrift måles fra.

Preferert arbeidsgiver

- **AF skal være bransjens mest attraktive arbeidsgiver blant kvinner og menn på prioriterte målskoler og studieretninger. Målskolene og studieretningene er definert i konsernstrategien.**

I strategien for neste periode har vi spisset målet om arbeidsgiverattraktivitet til å gjelde for prioriterte skoler og studieretninger, og ikke på tvers av alle respondentene til Universum. Undersøkelsen til Universum vil likevel fortsette å være basen for målingene.

I tillegg til det kvantitative målet om å være en preferert arbeidsgiver, beskriver konsernstrategien følgende kvalitative mål for AF:

- Sikre at vi er det foretrukne valget for våre medarbeidere over tid.
- Styrke vårt samarbeid med prioriterte utdanningsinstitusjoner for å øke tilgangen til de beste folka.
- Sikre synlighet for rekruttering av de beste folka og bygge stolthet i laget.
- Rekruttere medarbeidere som bidrar til verdiskaping, og posisjonere oss som et attraktivt valg for prioriterte målgrupper.
- Arbeide for at AF Gruppen og bygg- og anleggsbransjen er et attraktivt karrierevalg for både kvinner og menn.

Robust organisering og god ledelseskapasitet

- **AF skal tilby markedets beste lederutvikling for ledere på alle nivåer og har som mål å utvikle ledere gjennom intern opplæring.**

Konsernstrategien mot 2028 beskriver følgende kvalitative mål for AF:

- Arbeide planmessig med robust organisering med tilstrekkelig ledelseskapasitet gjennom utvikling av ledere og internrekruttering.
- Sikre god karriereplanlegging og trening i linjen gjennom målorientert og støttende ledelse.
- Drive systematisk etterfølgerplanlegging og evaluering av ledere og ledergrupper.
- Sikre etterlevelse av grunnprinsippene i vår prosjektvirksomhet og utøve ledelse som styrker vår evne til å ta risiko.

Sterk kultur og høy trivsel

- **AF har som mål at alle medarbeidere skal gjennomføre minimum én medarbeidersamtale årlig.**

I 2023 gjennomførte 67 prosent minst én årlig medarbeidersamtale. Vi benytter MTU som kanal for å måle andel gjennomførte samtaler.

- **AF har mål om at score på MTU skal være høyere enn 5 på en skala fra 1 til 6.**

MTU som ble gjennomført sist i 2023 viser at de ansatte trives svært godt med egen arbeid og med AF som arbeidsgiver. MTU-en gjennomføres annethvert år. Resultatet for 2023 var 5,2, dette er likt som ved forrige måling i 2021. Resultatene viste ingen vesentlige forskjeller mellom kvinner og menn, når man ser på ansiennitet eller på tvers av aldersgrupper.

- **AF har et langsiktig strategisk mål om å øke kvinneandelen blant funksjonærer til 40 prosent, og kvinneandelen totalt til 20 prosent. Vi har som mål at rekrutteringsandel kjønn skal speile rekrutteringsgrunnlaget, og relativ andel forfremmelser skal være lik for kvinner og menn.**

I 2024 var kvinneandelen i AF 10,7 prosent (9,8 prosent) totalt og 21,0 prosent (19,5 prosent) blant funksjonærer. I konsernledelsen har AF per utgangen av 2024 én kvinne og seks menn.

S1-3

Mål

I tillegg til de kvantitative målene om medarbeidersamtale, høy trivsel og kvinneandel, beskriver konsernstrategien følgende kvalitative mål for AF:

- Etterleve et felles verdigrunnlag som bidrar til en tydelig kultur.
- Ha et inkluderende, trygt og godt arbeidsmiljø som sikrer motivasjon, trivsel og like muligheter for alle medarbeidere.
- Bygge de beste lagene kjennetegnet av prestasjon, yrkesstolthet og arbeidsglede.
- Ulikheter og mangfold i ferdigheter, kompetanser, perspektiv og erfaringer skal benyttes som grunnlag for utvikling, innovasjon og konkurransekraft.

Målrettet kompetanseutvikling

- **Hver enhet i AF skal ha etablert og tatt i bruk opplæringsprogram for basisferdigheter i prosjektstyring.**

Gjennom strategiprosessen i 2024 har ledelsen i AF utformet et nytt mål for kompetanseutvikling. Målet er utformet med hensyn til en desentralisert organisasjonsstruktur, og legger opp til at alle selskap skal etablere og ta i bruk opplæringsprogram i sin enhet. Programmet skal ta utgangspunkt i basisferdigheter for prosjektstyring, og skal sikre etterlevelse av grunnprinsippene i vår prosjektvirksomhet.

- **AF skal ha en kerfugandel blant fagarbeidere på over 7 prosent.**

Per fjerde kvartal 2024 var andelen lærlinger blant fagarbeidere på 6 prosent.

- **Andelen fagarbeidere som har fagbrev skal være over 60 prosent i AF.**

Per tredje kvartal 2024 var andelen fagarbeidere med fagbrev på 48 prosent.

I tillegg til de kvantitative målene om kompetanseutvikling, lærlinger og fagkompetanse, beskriver konsernstrategien følgende kvalitative mål for AF:

- Tilby markedets beste lederutvikling for ledere på alle nivåer.
- Utvikle de fremste fagmiljøene innen strategisk viktige fag.
- Systematisk utvikle ledelses- og fagroller gjennom trening i linjen, relevante kompetansetiltak og arenaer for erfaringsdeling.
- Utvikle kompetanse gjennom AF Akademiet som komplimenterer trening i linjen.
- Styrke basisferdigheter i prosjektstyring gjennom systematisk opplæring i hver enhet.

Helse og sikkerhet

- **AF har et hovedmål i konsernstrategien om null alvorlige personskader og null fraværsskader, det vil si en H1-verdi på null. I tillegg skal vår H2-verdi være lavere enn fem.**

AF skal unngå alle typer personskader, sykdom og plager som skyldes arbeidet, og særlig unngå arbeidsulykker med alvorlige personskader og helseskadelig eksponering som kan resultere i lang eller varig nedsatt funksjonsevne.

Skadefrekvensen har vist en positiv utvikling gjennom årenes løp, fra en H1-verdi på 20 for den norske virksomheten tidlig på 90-tallet, til en H1-verdi på 0,5 (0,8) i 2024. Dette er laveste H1-verdi målt i AF Gruppen noen gang.

H2-verdien har også hatt en positiv utvikling, fra en verdi på rundt 10 for fire til ti år siden, til 6,9 i 2024. Dette er laveste H2-verdi målt i AF Gruppen noen gang.

- **AF har et mål om null arbeidsrelatert fravær.**

AF jobber systematisk og langsiktig for å oppnå et friskt sykdomsbilde og uten fravær som skyldes forhold på jobb. Ved et friskt sykdomsbilde i AF Gruppen antar vi at sykefraværet vil ligge på under 3 prosent. I 2024 var sykefraværet 4,1 prosent (4,1 prosent). Dette er lavere enn gjennomsnittet for bygg- og anleggsbransjen, der snittet i 2023 var 5,9 prosent, ifølge Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg.

TILTAK OG RESSURSER

AF Gruppen jobber aktivt med tiltak for å ta vare på våre ansatte og unngå negative påvirkninger. Våre prioriterte tiltak adresserer vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. Presenterte tiltak er strukturert i tråd med våre strategiske prioriteringer. For effekt og måling av tiltak utover det beskrevet i det følgende henvises det til AFs måloppnåelse i forrige kapittel. De presenterte tiltakene gir ingen uttømmende oversikt over hvordan vi jobber med disse temaene, men gir et representativt bilde over prioriterte tiltak og AFs arbeid på disse områdene.

Preferert arbeidsgiver

I AF skal vi rekruttere og utvikle medarbeidere som bidrar til verdiskaping, og vi har en lang tradisjon for å tiltrekke, utvikle og beholde talenter. Intern rekruttering, karriereutvikling og mobilitet er sentralt for å sikre god sammensetning av lagkompetanse og ledelse i alle ledd.

AF skal styrke samarbeidet med prioriterte utdanningsinstitusjoner for å øke tilgangen til de beste folka. Studentkonseptet «Få jobben min» ble gjennomført for første gang i 2023 og gir ingeniørstudenter mulighetene til å utforske og prøve ut jobben til reelle AF-ansatte. Konseptet gir studentene verdifull innsikt i stillingene og hvordan en arbeidshverdag ser ut, samt å løse ulike utfordringer i en jobbsimulator visualisert i en digital AF-verden. Konseptet skal gi ingeniørstudentene bedre faglig innsikt i bygg- og anleggsbransjen i tillegg til å bli bedre kjent med AF som entreprenørselskap og våre karrieremuligheter.

Universum-undersøkelser om drømmearbeidsgivere for yrkesaktive og studenter gir også innsikt i hvilke selskapsattributter som kvinner og menn synes er viktigst i deres valg av arbeidsgiver, og sammenligner hvordan AF Gruppen oppfattes som arbeidsgiver i forhold til disse. Informasjonen brukes i prioritering av våre tiltak, med mål om at vi til enhver tid fremstår som en attraktiv arbeidsgiver for både kvinner og menn.

Robust organisering og god ledelseskapasitet

AF har som mål å utvikle ledere gjennom intern opplæring, og AFs mange dyktige medarbeidere får tidlig mulighet til å ta lederstillinger. Vi skal tilby markedets beste lederutvikling, og har i dag lederutviklingskurs på fem nivåer. AFs lederutviklingskurs er også en arena for nettverksbygging på tvers av konsernet og for erfaringsutveksling. Å sikre god og tilstrekkelig ledelseskapasitet i et stadig voksende AF er en av våre strategiske prioriteringer. Med en god etterfølgeroversikt og systematisk etterfølgerplanlegging sikrer vi robust organisering og minimerer operasjonell risiko, samtidig som vi styrker karrieremulighetene for våre ansatte. Konsernledelsen i AF har årlig gjennomgang og oppfølging av enhetenes etterfølgerplaner.

LEDERKURSTRAPP

TRINN 5
Fyrtårn 5

TRINN 4
Ibsen og ledelse 4

TRINN 3
Samspill og ledelse 3

TRINN 2
Kommunikasjon og ledelse 2

TRINN 1
Ledelse tett på produksjon 1

Trinn 1 Ledelse tett på produksjon

Kurset er tilpasset de ulike enhetene i AF og skal gi lederne prosesser og verktøy for å lede produksjon.

Trinn 2 Kommunikasjon og ledelse

Kurset skal bevisstgjøre og forbedre lederens kommunikasjonsevne og gi en forståelse for hvilke prosesser man alle står i som leder. Deltakerne skal jobbe med å forstå seg selv og sine styrker, samt få en god forståelse av AF Gruppens verdigrunnlag og forventningsmodell.

Trinn 3 Samspill og ledelse

Kurset skal gi deltakere faglig påfyll og ledelsesverktøy til bedre å utføre deres rolle og understøtte egen utvikling som leder. Lederkurset retter seg mot erfarne medarbeidere som har betydelig økonomi-, personal- eller fagansvar. Viktige momenter inkluderer ledelse og utvikling av andre, teambygging, risikostyring og økonomi.

Trinn 4 Ibsen og ledelse

Kurset skal gi deltakerne mulighet til å reflektere over eget lederskap. Diskusjoner i grupper og i plenum tar utgangspunkt i «Peer Gynt» og hvordan lederskap gjennom handlekraft bygger karakter. Basert på refleksjoner rundt Ibsens «Peer Gynt» inspireres deltakerne til å sette seg mål for sitt lederskap og hvordan de ønsker å være som leder.

Trinn 5 Fyrtårn

Kurset er designet for erfarne og høyt presterende ledere og skal bidra til at deltakeren tar et ytterligere steg i sitt lederskap. Det er satt av tid til nettverksbygging sammen med konsernledelsen og ledere fra alle deler av AF Gruppen. Kurset består av tre samlinger fordelt mellom Paris og Oslo, med forelesere fra internasjonale universiteter og høyskoler som ESSEC, EDHEC Business School og Sciences Po. Deltakerne får tilbud om ekstra trening gjennom perioden med løpende dialog om mål og utvikling.

Sterk kultur og høy trivsel

Vi skal ha et inkluderende, trygt og godt arbeidsmiljø som sikrer motivasjon, trivsel og like muligheter for alle medarbeidere.

S1-4 ▸

Tiltak og ressurser

For både fagarbeidere og funksjonærer ser vi at gjennomføring av medarbeidersamtale har en viktig innvirkning på arbeidsglede og totalopplevelsen av ledelse. I 2024 gjennomførte vi kampanjen «Ta praten» med mål om å rette oppmerksomhet rundt medarbeidersamtalen for å øke gjennomføringsgraden. Effekten av denne kampanjen vil vi kunne måle neste år når vi gjennomfører ny MTE.

I løpet av en karriere går man gjennom forskjellige livsfaser med ulike behov for tilpasning. Hver enkelt medarbeider og leder har mulighet til å tilpasse arbeidssituasjonen etter behov. Blant annet tilrettelegger vi for ansatte i småbarnsfasen. Vi legger til rette for foreldrepermisjon, uten at permisjonen skal påvirke videre karriereutvikling i AF. Dette gjøres ved å ha gode rutiner før, under og etter permisjonstiden. Digitale veiledninger og kurs benyttes før permisjonstiden for å sikre god dialog rundt den enkeltes forventninger til permisjonen og tiden etterpå.

Mangfold og likestilling i AF Gruppen er et hjørnesteinsarbeid og et tema som er knyttet tett opp mot ledelseskultur og tillitsvekst. Dersom AF Gruppen skal klare å rekruttere, utvikle og beholde de beste folka, må vi rekruttere talenter fra et bredt og mangfoldig utvalg. AF mener ulike perspektiver gir bedre beslutninger, og derfor skaper mangfold verdi og økt konkurransekraft. Tiltakene er i stadig utvikling i takt med identifiserte risikoer og behov, og dekker aktuelle områdene innenfor rekruttering, medarbeiderutvikling, arbeidsmiljø og holdningsskapende arbeid. AF har siden 2019 jobbet strukturert og systematisk med mangfold og inkludering gjennom et konserninitiativ som samler representanter fra en stor bredde av AFs virksomhet, inkludert representanter fra konsernledelsen og fra operativ drift. Initiativet skal bidra til å gjøre AF til en bedre arbeidsplass for samtlige ansatte. AF Gruppens verktøykasse for mangfold og inkludering er, i tillegg til grundig kjennskap til egen virksomhet, basert på tett dialog med eksterne miljøer som bransjeutvalget for likestilling og mot diskriminering, Diversitet, #EqualityCheck og CORE-forskningsgruppen. Det er i løpet av året gjennomført flere tiltak innen rekruttering, tilrettelegging av jobb, samt holdningskampanjer, som eksempelvis «Her er alle like mye verdt».

AF Gruppen har i mange år fulgt opp og sørget for at kjønn ikke er en faktor som påvirker de ansattes årlige lønnsforhøyelser på like stillingsnivåer eller -grupper som en del av den årlige lønnsjusteringsprosessen. Dette for å avdekke eventuelle avvik og iverksette oppfølgingstiltak. Hvert år gjennomføres omfattende analyser som behandles i konsernledelsen og presenteres i styret. AF Gruppens datterselskaper gjennomfører og rapporterer status for kjønnslikestilling i henhold til nasjonalt lovverk.

Ubevisst diskriminering ved ansettelse kan også være til hinder for likestilling, og vi jobber aktivt med tiltak for å tiltrekke en større gruppe ansøkere som representerer et bredere mangfold til bransjen og for å forsterke forståelsen for mangfold og inkludering i våre rekrutteringsprosesser. Tiltakene inkluderer blant annet:

- Strukturert rekrutteringsprosess med bruk av evaluatører og begge kjønn til stede på intervjuer.
- Opplæring av ledere for å øke kunnskap om ubevisst diskriminering.
- Bilder av ansatte av begge kjønn i stillingsannonser, rekrutteringskampanjer og annet profileringsmateriell.
- Kvartalsvis måling av ansettelser fordelt per kjønn og nivå.
- Gjennomgang av jobbkrav i våre søknader for å sikre rettferdige og ikke-diskriminerende rekrutteringsprosesser.
- Klar budskapsformidling knyttet til mangfold og inkludering i vår høyskole- og universitetsturné, samt i vår lederlingsatsing

Målrettet kompetanseutvikling

Utvikling av kunnskap og kompetanse hos våre medarbeidere er den mest lønnsomme investeringen vi gjør. Praktisk trening i prosjektene er det viktigste virkemiddelet for å fremme faglig utvikling, og AFs desentraliserte beslutningsstruktur gir dyktige medarbeidere muligheten til å ha ansvar tidlig. Bredden i AFs kompetansemiljøer gir godt grunnlag for faglig utvikling og karrieremuligheter på tvers i konsernet.

AF Akademiet samler konsernets kurs-, opplærings- og ledelsesprogram. Akademiet utvikler våre medarbeideres kapasitet og kompetanse slik at vi kan ta på oss de mest krevende oppdragene. Vi gir alle medarbeidere mulighet for utvikling både innen fag og ledelse og vi har en kombinasjon av fysiske og digitale kurs. Motimate, som er AF Gruppens digitale kursportal, gir enkel tilgang til kurs, erfaringsutveksling og nyhetsbrev. AF Gruppen har også etablert nettverk og arenaer for intern erfaringsdeling som drar nytte av bredden i kompetanse på tvers av virksomheter.

AF har de siste årene intensivert satsingen mot lærlinger med mål om å inspirere flere unge til å velge yrkesfaglige studieretninger og sikre riktig kompetanse. For å lykkes med dette har vi jobbet aktivt med tilstedeværelse ute på skolene og med målrettet kommunikasjon på sosiale medier. Vi har jobbet tett med skoler og rådgivere for å fjerne fordommer og fremme positive holdninger til bygg- og anleggsbransjen. Et eksempel på dette er vår deltakelse på Bygg Arena Arendal, et initiativ for å samle bygg-, anlegg- og eiendomsaktørenes deltakelse på Arendalsuka. Vi deltar også aktivt i arbeidsgruppen «Attraktiv bransje», i regi av Construction City-klyngen, for å øke bransjens attraktivitet.

Helse og sikkerhet

Arbeidet med sikkerhet og helse er høyt prioritert i AF Gruppen og er en integrert del av ledelsen på alle nivåer i organisasjonen. Alle ansatte får grundig opplæring i både grunnprinsippene og systemene knyttet til HMS gjennom AF Akademiet. Kurstilbudet inkluderer blant annet 40 timer grunnkurs hvor deltakere får grunnleggende opplæring i systematisk HMS-arbeid, herunder innføring i aktuelle lover og forskrifter, AFs interne krav og metoder og helse- og sikkerhetsarbeid i praksis. Videre tilbys også holdningskurs innen risikostyring HMS og granskning av ulykker.

Viljen til kontinuerlig forbedring er sterk, og rapportering og oppfølging av uønskede hendelser er sentralt i dette arbeidet. I 2024 ble det innrapportert 51 089 (55 089) hendelser og forhold (RUH). Dette tilsvarer en RUH-frekvens på 4,5 (4,4)[1]. Rapportering av uønskede hendelser er nærmere beskrevet i S1-3.

Arbeidet med å hindre skader pågår systematisk og kontinuerlig, og AF Gruppen jobber målrettet gjennom flere konkrete tiltak:

- Det nettbaserte verktøyet Clara benyttes for styring av HMS-risiko av aktivitetene i et prosjekt. I dette systemet deler vi erfaringer fra tidligere hendelser og forsterker kommunikasjon og oppfølging av barrierer.
- Safetalk er et enkelt samtaleverktøy som brukes for å avdekke og påvirke risiko, samt styrke sikkerhetskulturen hos fagarbeiderne. Verktøyet legger til rette for sikkerhetssamtaler mellom fagarbeidere i forkant eller underveis i arbeidssituasjoner. Bruken av Safetalk er økende.
- Kampanjer med sikte på å øke hanskebruken for å redusere antall kuttskader på hender og fingre. Det har ført til en nedgang i antall kuttskader de siste årene.
- Innført bruk av industriklatreutstyr med hakestropp i alle våre prosjekter. Dette kan se ut til å ha gitt effekt, og antall fallskader som har ført til H1- og H2-skader er halvert siden 2021.

[1] RUH-frekvens = (antall RUH x 1 738 timer)/totalt antall arbeidede timer

S1-4 ▸

Tiltak og ressurser

Helsearbeid er en naturlig og prioritert del av HMS-arbeidet på lik linje med sikkerhetsarbeid. Målsettingen er et helsefremmende arbeidsmiljø og at ingen skal bli syke av å jobbe i AF. Vi vet at noe sykefravær er arbeidsrelatert og jobber derfor systematisk og langsiktig med å nå målet om et friskt sykdomsbilde, uten arbeidsrelatert sykefravær. AF Gruppen arbeider også forebyggende for å forhindre langtidsfravær. Vi tilbyr kurs og verktøy for å trygge ledere i å hjelpe medarbeidere som møter ulike utfordringer. I 2024 markerte vi også Verdensdagen for psykisk helse, med samlinger, kurs, foredrag, og informasjonspakke delt med prosjektene.

I henhold til lovpålagte krav er alle AS's selskap tilknyttet en offentlig godkjent bedriftshelsetjeneste (BHT). Valg av BHT-leverandør er opp til hver enkelt forretningsenhet, men AF har en intern bedriftshelsetjeneste som utgjør en sterk, faglyndig og positiv rådgiver som bistår i det forebyggende helsearbeidet. BHT skal bistå arbeidsgiver, arbeidstakere, arbeidsmiljøutvalg (AMU) og vernetjenesten med å forebygge arbeidsrelaterte plager og sykdom, og skape sunne, helsefremmende arbeidsforhold. BHT følger opp medarbeidernes helse ved jevnlige arbeidshelsesamtaler og bistår i etablerte sykefraværsutvalg i forretningsenhetene for å sikre god oppfølging av alle med sykefravær. Med utgangspunkt i arbeidsmiljømodellen arbeider vi også systematisk med å identifisere og forbedre forhold i arbeidsmiljøet som kan bidra til uønsket- og skjulatplager.

AF har definert de 15 mest aktuelle eksponeringene som ansatte utsettes for i arbeidet. Disse eksponeringene blir kommunisert digitalt og fysisk til ansatte via såkalte 'helsekort'. For å sikre kunnskapsoverføring. Kortene er tilgjengelige på flere språk. Helserisiko kan også gjennomgås og analyseres i Cleeri.

S1-6 S1-7 S1-8 S1-9 S1-13 S1-14 S1-15 S1-16 S1-17 ▸

Metodikk for rapporterte data

METODIKK FOR RAPPORTERTE DATA

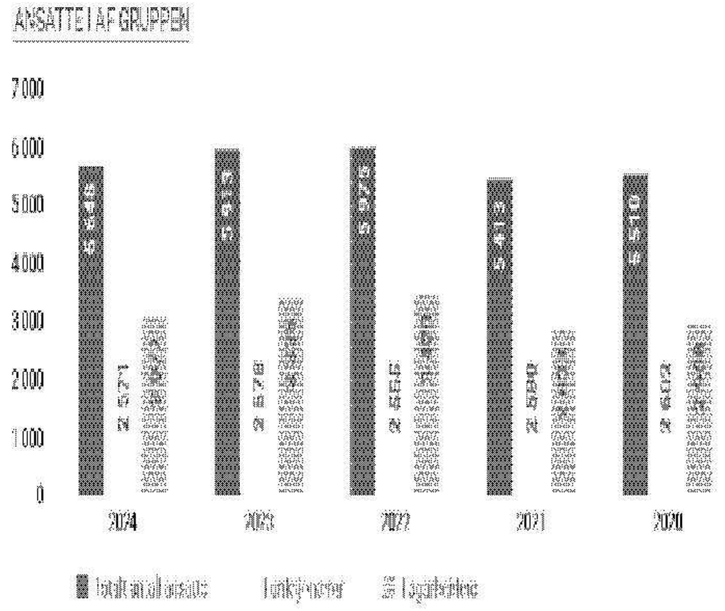
DATAPUNKT	BESKRIVELSE	MODENHET I DATA	ENHET	GRUNNLAG FOR RAPPORTERTE DATA
S1-6	Ansatte		Antall	Direkte rapportering per 31.12.
	Kjønnsfordeling		Antall	Direkte rapportering per 31.12.
	Geografisk fordeling		Antall	Direkte rapportering per 31.12.
	Kontraktstype		Antall	Direkte rapportering per 31.12.
	Turnover		Definert i S1-6.	Direkte rapportering per 31.12.
S1-7	Innleie		Årsverk	Estimat basert på rapportering per 30.09.
S1-8	Tariffavtaler		Antall	Estimat basert på rapportering per 30.09.
S1-9	Kjønnsfordeling ledelse		Antall	Direkte rapportering per 31.12.
	Aldersfordeling		Antall	Estimat basert på rapportering per 30.09.
S1-13	AF Akademiet		Antall	Data fra kursportal for 2024
	E-læring		Antall	Data fra kursportal for 2024
	Lederkurs		Antall	Registrerte kursdeltagere i 2024
	HMS-kurs		Antall	Data fra kursportal for 2024
S1-14	Skader og ulykker		Definert i S1-14	Direkte rapportering for 2024
	H1-verdi		Definert i S1-14	Direkte rapportering for 2024
	H2-verdi		Definert i S1-14	Direkte rapportering for 2024
	Sykefravær		Definert i S1-14	Direkte rapportering for 2024
S1-15	Foreldrepermisjon		Antall	Estimat basert på rapportering per 30.09.
S1-16	Lønnskartlegging		Definert i S1-16	Estimat basert på rapportering per 30.09.
S1-17	Hendelser		Antall	Rapportering varslingskanal for 2024

S1-6 ▸

OPPLYSNINGER OM FORETAKETS ANSATTE

Opplysninger om foretakets ansatte

ANSATTE I AF GRUPPEN

ANSATTEKARAKTERISTIKA

ANSATTE	2024	2023
Totalt antall ansatte	5 648	5 913
Antall funksjonærer	2 571	2 578
Antall fagarbeidere	3 077	3 335
Kjønn		
Menn	5 042	5 334
Kvinner	606	579
Kvinneandel i %	10,7 %	9,8 %
Land		
Norge	4 608	4 842
Sverige	894	1 020
Litauen	27	21
Tyskland	25	25
Danmark	8	-
Storbritannia	6	5
Turnover		
Antall	980	1 251
Andel	17,0 %	21,0 %
Andel frivillig avgang	16,1 %	16,8 %
Faste og midlertidig ansatte		
Fast ansatte	5 394	
Menn	4 832	
Kvinner	562	
Midlertidig ansatte	264	
Menn	210	
Kvinner	44	
Fulltids- og deltidsansatte		
Fulltidsansatte	5 537	
Menn	4 963	
Kvinner	574	
Deltidsansatte	111	
Menn	72	
Kvinner	39	

S1-6 ▸

Opplysninger om foretakets ansatte

Turnover = $\frac{\text{Frivillig avgang, oppsigelse og pensjon}}{(\text{Antall ansatte i fjor + antall ansatte i år})/2}$

Turnover inkluderer frivillig avgang, oppsigelse eller pensjon. Det er kun rapportert om fem tilfeller av ufrivillig avtid. Se note 7 bærekraftsrapport for informasjon om gjennomsnittlig antall årsverk i konsernet.

S1-8 ▸

Innleie

INNLEIE

INNLEIE AV ANSATTE	2024
Kjønn	**Årsverk**
Totalt innleie	180
Selvstendig næringsdrivende	62
Bemanningsforetak	101

S1-9 ▸

Organisering, tariffavtaler og styrerepresentasjon

ORGANISERING, TARIFFAVTALER OG STYREREPRESENTASJON

TARIFFAVTALER

Dekning	Land
0–19 %	Andre land
20–39 %	IA
40–59 %	Norge
80–100 %	Sverige

AF legger forholdene til rette for at håndverkere og produksjonsmedarbeidere kan være organisert. Det er en større andel som er fagorganisert i Sverige enn i Norge, dette skyldes at det i Sverige er en større andel funksjonærer som er fagorganisert.

Morselskapet AF Gruppen ASA er et holdingselskap uten ansatte og har derfor ikke krav om bedriftsforsamling etter bestemmelsene i Allmennaksjeloven. Det er inngått en avtale mellom de tillitsvalgte og det største driftsselskapet i konsernet, AF Gruppen Norge AS, om at AF Gruppen Norge AS ikke skal ha bedriftsforsamling. De ansatte er imidlertid representert både i styret til AF Gruppen Norge AS og AF Gruppen ASA.

Antall ansattvalgte styremedlemmer i konsernstyret skal være tre, hvorav ett medlem velges blant ansatte med tariffavtale med «Fellesoverenskomsten for byggfag» og «Overenskomsten for private anlegg», og ett medlem velges av øvrige ansatte. I styret til AF Gruppen ASA er det, i tillegg til de aksjonærvalgte representantene, derfor tre ansattrepresentanter. Ansattrepresentantene skal være med å sikre bedriftsdemokratiet i bedriften på vegne av de ansatte. AF Gruppens øvrige datterselskap har ansattrepresentanter i tråd med relevant lovgivning. Konsernet har i tillegg to konserntillitsvalgte på fulltid.

S1-9 ▸

Mangfold og likestilling

MANGFOLD OG LIKESTILLING

KJØNNSFORDELING KONSERNLEDELSE

	2024		2023	
Kjønn	Antall	Andel	Antall	Andel
Kvinner	1	14 %	1	14 %
Menn	6	86 %	6	86 %

Topplederlaget er i AF Gruppen definert som konsernledelsen. AF Gruppen har i tillegg en ledergruppe på 47 personer som består av direktører i forretningsenheter og sentrale stabsfunksjoner (i tillegg til konsernledelsen). Denne ledergruppen består av 42 menn og 5 kvinner.

ALDERSFORDELING

	2024	
Kjønn	Antall	Andel
Totalt antall ansatte	5 648	100 %
Ansatte under 30 år	1 145	20 %
Ansatte mellom 30 og 50 år	2 883	51 %
Ansatte over 50 år	1 620	29 %

S1-13 ▸

Opplæring og kompetanseutvikling

OPPLÆRING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Prestasjons- og karriereutviklingsvurderinger er systematisert gjennom vår medarbeidersamtale. Vi benytter MTU for å måle gjennomførte medarbeidersamtaler. Basert på MTU, gjennomført i 2023 gjennomførte 67 prosent av de ansatte minimum én medarbeidersamtale i 2023. Av de som gjennomførte minimum én årlig medarbeidersamtale var 10,1 prosent kvinner og 89,9 prosent menn.

AF investerer mye tid og ressurser på utvikling av medarbeiderne gjennom opplæring i ulike roller i produksjonen og gjennom utvikling via AF Akademiet. Vi har ikke gjennomsnittlig antall kurstimer for hver ansatt fordelt per kjønn, men presenterer tilgjengelig data for konsernets kurs og kompetanseutviklingsprogrammer. Vi vil i 2025 jobbe mot utvikling av rapportering på dette området.

LEDERKURS

Trinn	Antall ansatte med gjennomførte kurs i 2024
Trinn 1	Gjennomføres i regi av den enkelte forretningsenhet og ikke gjennom AF Akademiet
Trinn 2	134
Trinn 3	40
Trinn 4	32
Trinn 5	21

Det er totalt 1 899 ansatte som har gjennomført kurs gjennom AF Akademiet i 2024, hvorav 707 ansatte har deltatt på HMS-relaterte kurs. AF Gruppens digitale kurstilbud blir brukt av både AF-ansatte, og ansatte hos AF Gruppens samarbeidspartnere og underentreprenører. I 2024 har over 80 000 kurs blitt gjennomført i AF Gruppens e-læringssystem. Kursgjennomføringer gjelder internt ansatte og eksterne samarbeidspartnere. I tillegg gjennomfører også den enkelte forretningsenhet i AF Gruppen egne kurs som kommer i tillegg til digitale kurs og AF Akademiet.

S1-14 ▸

Helse og sikkerhet

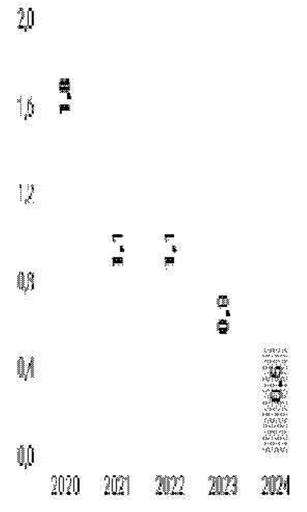
HELSE OG SIKKERHET

HELSE OG SIKKERHET

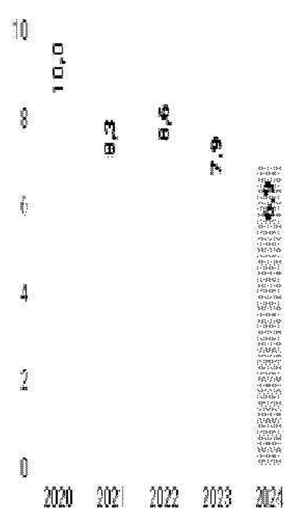
	2024		2023	
	Egne ansatte	Underentreprenører	Egne ansatte	Underentreprenører
Dødsfall som følge av arbeidsrelatert skade	0	0	0	0
Arbeidsrelaterte ulykker	79	56	107	63
Ulykkesfrekvens	8,2	5,7	10,7	5,4
Dager tapt på grunn av arbeidsrelaterte skader	507	217	907	627

	2024	2023
H1-verdi (inkluderer både egne ansatte og underentreprenører)	0,5	0,8
H2-verdi (inkluderer både egne ansatte og underentreprenører)	6,9	7,5
Sykefravær (egne ansatte)	4,1	4,1

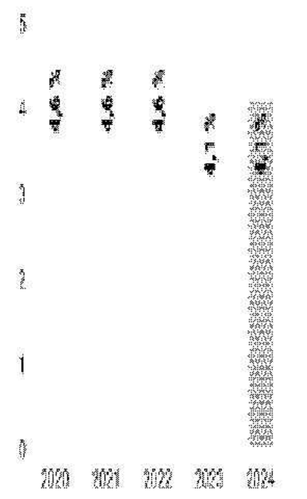
H1-VERDI

H2-VERDI

SYKEFRAVÆR

H1-verdi: Antall fraværsskader og alvorlige personskader per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H1-verdien.

H2-verdi: Antall fraværsskader og alvorlige personskader + antall skader med medisinsk behandling + antall skader som har ført til alternativt arbeid per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H2-verdien.

Ulykkesfrekvens (som definert i ESRS): antall arbeidsrelaterte ulykker per én million arbeidstimer (tilsvarer H2-verdi).

Alle ansatte i AF Gruppen er omfattet av vårt HMS-system. AF Gruppen har ikke kvantitativ data knyttet til arbeidsrelatert dårlig helse som følger av eksponering på arbeidsplassen.

S1-15

Balanse mellom arbeid og fritid

BALANSE MELLOM ARBEID OG FRITID

Alle AF Gruppens ansatte har rett til foreldrepermisjon. Det er ulike regler for foreldrepermisjon i landene AF Gruppen opererer i. Norge og Sverige har de mest fordelaktige ordningene, både hva gjelder lengde på permisjonen og andelen lønnet permisjon. Totalt har 7,1 prosent av totalt antall ansatte i AF tatt ut familierelatert permisjon i 2024. Det var 58 kvinner (9,6 prosent av totalt antall kvinner) og 345 menn (6,8 prosent av totalt antall menn) som tok familierelatert permisjon i 2024.

S1-16

Kompensasjon og lønnsforskjeller

KOMPENSASJON OG LØNNSFORSKJELLER

LØNNSFORSKJELLER

	2024	
	Grunnlønn	Total kompensasjon
Funksjonærer	21,8 %	25,1 %
Fagarbeidere	26,0 %	21,0 %
Total	**23,4 %**	**20,6 %**

Godtgjørelsesforhold	**2024**
Totalt godtgjørelsesforhold	11,8

Lønnsforskjell mellom kjønnene: forskjellen i gjennomsnittlig lønnsnivå mellom kvinnelige og mannlige ansatte.

Totalt godtgjørelsesforhold: forholdet mellom total godtgjørelse for den høyest betalte i AF Gruppen og median for alle ansatte (eksludert den best betalte personen).

Det er ikke avdekket systematiske lønnsforskjeller mellom kjønnene. Lønn reflekterer i all hovedsak kompetanse, ansvar og erfaring, og det er implementert likestillingsverifikasjoner i interne prosesser knyttet til lønnsjustering for å sikre at kjønn ikke påvirker lønnsforhøyelser. Våre analyser viser at utfordringen ligger i antall kvinner i visse stillingstyper heller enn systematiske lønnsforskjeller.

For AF Gruppen Norge AS, som er det største driftsselskapet i AF Gruppen, har kvinner høyere gjennomsnittlig grunnlønn enn menn. Basert på kartlegging gjennomført i 2023 skyldes dette i hovedsak at fagarbeidere, der 98,3 prosent var menn i 2023, har lavere grunnlønn enn funksjonærer. Begrenser man sammenlikningen til funksjonærstillinger, har menn høyere gjennomsnittlig grunnlønn enn kvinner, som begrunnes med lengre arbeidserfaring i snitt hos menn og deres overrepresentasjon i leder- og linjestillinger. Menn har også høyere total lønnsgodtgjørelse enn kvinner. Dette skyldes at menn oftere enn kvinner har stillinger med resultatansvar, og derfor i større grad har resultatbasert bonus.

S1-17

Hendelser, varsling og menneskerettigheter

HENDELSER, VARSLING OG MENNESKERETTIGHETER

AF Gruppen har mottatt og vurdert fem varslingssaker som kan sies å være knyttet til varslingskategorien diskriminering i 2024. Etter saksbehandling er det konkludert med at det ikke foreligger diskriminering i noen av sakene. AF Gruppen har i 2024 ikke blitt ilagt bøter, straff eller erstatningskrav knyttet til diskrimineringssaker. Varslingsmyndighetene i AF Gruppen har mottatt fire bekymringer fra egen arbeidsstyrke i 2024. Ingen av disse meldingene om bekymringer har blitt vurdert som brudd på AF Gruppens Adferdskode eller arbeidsmiljøloven eller annet lovverk.

AF Gruppen har for rapporteringsåret 2024 ikke vært involvert i alvorlige menneskerettighetsproblemer eller hendelser for egen arbeidsstyrke, heller ikke knyttet til FNs veiledende prinsipper eller OECDs retningslinjer for multinasjonale selskap. AF Gruppen har ikke blitt ilagt bøter, straff eller erstatning for alvorlige menneskerettighetsproblemer og hendelser knyttet til egen arbeidsstyrke. Vi har ikke hatt saker der konsernet har vært involvert i å sikre oppreisning for berørte i alvorlige menneskerettighetssaker.

S2 ARBEIDERE I VERDIKJEDEN

AF stiller krav til de vi jobber med og skal ha samarbeidspartnere som ikke går på akkord med sikkerhet og etikk.

S2M-2 ▸

Vesentlige tema, påvirkninger og muligheter

VESENTLIGE TEMA, PÅVIRKNINGER OG MULIGHETER

Arbeidere i verdikjeden omfatter AF Gruppens underentreprenører og øvrige leverandører i verdikjeden. Underentreprenører er vurdert som arbeidere i vår verdikjede, men er inkludert i vår sikkerhetsrapportering av H1- og H2-verdier i S1 Egen arbeidsstyrke.

VESENTLIGE TEMA	
Undertema	**Del-undertemaer**
Arbeidsvilkår	Trygg ansettelse
	Arbeidstid
	Tilstrekkelig lønn
	Helse og sikkerhet
Likebehandling og like muligheter for alle	Tiltak mot trakassering på arbeidsplassen
Andre arbeidsrelaterte rettigheter	Barnearbeid
	Tvangsarbeid
	Ordentlige boligforhold
	Vann og sanitære forhold

S2-1 ▸

Retningslinjer

RETNINGSLINJER

AF Gruppen skal kun samarbeide med leverandører og underentreprenører som forplikter seg til å følge verdier og krav til adferd som beskrevet i Hensikt, Mål og Verdier og Adferdskodeks. Gjennom å inngå avtale med AF Gruppen aksepterer man leverandørerklæringen med alt dens innhold, samt forplikter seg til å videreformidle denne videre i leverandørkjeden. Leverandører skal følge alle relevante lover og regler, samt fullt ut etterleve UN Global Compact, FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og relevante ILO-konvensjoner. Leverandørerklæringen adresserer spesifikt temaer som:

- Arbeidstid og lønn
- Tvangsarbeid, sosial dumping og barnearbeid
- Helse og sikkerhet
- Arbeidsmiljø og diskriminering
- Klima og miljø
- Bekjempelse av korrupsjon
- Svart arbeid, hvitvasking med videre
- Prissamarbeid
- Habilitet
- Konfidensialitet og håndtering av medier
- Varsling
- Revisjon

Det fremgår av leverandørerklæringen at arbeid ikke kan settes bort uten skriftlig avklaring med AF Gruppen, samt at arbeid ikke skal settes bort i mer enn ett underliggende kontraktsforhold. AF Gruppen kan sanksjonere brudd på leverandørerklæringen med bortvisning av personer, avkortning av betaling eller heving av kontrakt.

Sikkerhetsarbeidet i AF omfatter alle som befinner seg på våre byggeplasser, og retningslinjer beskrevet i S1 gjelder derfor både for egne ansatte, så vel som underentreprenører og leverandører i alle våre prosjekter. Dette gjelder blant annet HMS-prosedyrer, opplæring, granskning og AF sin beredskapsplan. Det er utarbeidet et eget dokument for HMS som et obligatorisk avtalevedlegg til kontrakter som inngås med våre leverandører. Hensikten med vedlegget er å avklare i en tidlig fase de forpliktelser og forhold som angår HMS i våre prosjekter.

S2-2 ▸

Dialog med arbeidere i verdikjeden

DIALOG MED ARBEIDERE I VERDIKJEDEN

AF Gruppens største iboende risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er vurdert å være hendelser på våre byggeplasser. Konsernfunksjonen i AF Gruppen har et overordnet ansvar for en helhetlig prosess når det gjelder oppfølging på våre byggeplasser, men den daglige oppfølgingen og dialogen er organisert i linjen og på våre prosjekter. I tillegg har vi dialog gjennom blant annet individuelle leverandørmøter, innkjøpsprosesser, interne revisjoner og leverandørevaluering og -underskrifter. Se SBM-2 for mer informasjon om AFs dialog med arbeidere i verdikjeden, hvordan dette er organisert og frekvens. AF skal være en foretrukket partner for strategisk viktige leverandører, og innspill videreformidles gjennom etablerte forum og kommuniseres til relevante beslutningstakere hvis det identifiseres forhold som krever implementering av tiltak.

AF Gruppen er underlagt Åpenhetsloven og følger OECD sine retningslinjer for flernasjonale selskaper, som er en anerkjent og anbefalt modell for aktsomhetsvurdering. Åpenhetsloven har påvirket vårt arbeid med å identifisere og rapportere potensiell risiko knyttet til innkjøp samt oppfølging av leverandører og underentreprenører i hele konsernet. AFs innkjøpsdirektør har inneværende år gjennomført samtaler med utvalgte leverandører innen ulike fagområder (eksempelvis grossister, ståleverandører, betongprodusenter, CE glass/fasade og CE parkett), med formål å forstå hvordan disse leverandørene følger opp grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos sine leverandører. Det er stor variasjon i modenhet og hvordan våre leverandører jobber med aktsomhetsvurderinger. Våre utvalgte leverandører virker å ha en hensiktsmessig forståelse og tilnærming til risiko for brudd på bestemmelsene i vår Leverandørerklæring. Oppfølgingen virker å være tilpasset identifisert risikonivå med flere konkrete tiltak. Eksempelvis har flere av grossistene full- eller tilnærmet full kontroll på opprinnelsesland og de har gjennom sitt nettverk et program for besøk på de aktuelle fabrikkene i land der arbeidere kan være mer eksponert for brudd med bestemmelsene i vår Leverandørerklæring. Samtalene har ikke endret AFs oppfatning av at det er hendelser på våre byggeplasser som utgjør den største risikoen for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Faktisk og potensiell risiko kartlegges gjennom periodisk aktsomhetsvurdering som utføres av forretningsenhetene i forbindelse med perioderapportering. Innkjøpsdirektør konsernet gjør en årlig kartlegging av konsernets totale innkjøp av risikoprodukter og/eller fra land med høy risiko for brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Eventuelle funn følges opp av Direktør innkjøp og juridisk, som også følger opp om iverksatte tiltak har vært effektive ved å få tilbakemeldinger fra interne og eksterne kilder, konsultere interessenter og følge opp dialogen med eventuelt berørte parter.

Ved kjøp av fysiske innsatsfaktorer til produksjonen, primært ulike byggematerialer, forholder vi oss til internasjonalt anerkjente oversikter over hva som regnes som risikoprodukter og land med forhøyet risiko for produksjon i strid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. AF Gruppen har interne krav om rapportering ved innkjøp fra det som er definert som risikoland definert av The International Trade Union Confederation (ITUC) med grad 4 eller 5 på skalaen. Listen av risikoprodukter er dynamisk og vurderes og oppdateres basert på volum og risiko. Risikoprodukter identifisert som spesielt relevant for bygg og anleggsvirksomheten i AF er:

- Sement
- Murstein
- Regnskogtømmer, tropisk trevirke og teak
- Møbler, fast byggeinnredning

S2-2

Dialog med arbeidere i verdikjeden

- Gips (unntatt)
- Spiker
- Stålprodukter

AF's fullstendige rapportering på aktsomhetsvurderinger og konsekvenser for konsernet i henhold til Åpenhetsloven er dekket i et eget sertrykk. Alle AF Gruppens datterselskap er omfattet av denne rapporteringen og rutiner for våre aktsomhetsvurderinger. Se oversikt i GOV-4 som viser hvordan informasjonskrav i ESRS knyttet til gjennomførte aktsomhetsvurderinger dekkes i vår bærekraftsrapport.

S2-3

Prosesser for utbedring og varsling

PROSESSER FOR UTBEDRING OG VARSLING

AF Gruppen oppfordrer arbeidere i verdikjeden til å varsle om eventuelle kritikkverdige forhold. Informasjon om varsling i AF tilgjengeliggjøres på våre hjemmesider og våre prosjekter. Se G1 Virksomhetsstyring for mer informasjon.

Informasjonsforespørsler knyttet til AF Gruppens arbeid med Åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger kan rettes til apenhetsloven@afgruppen.no.

S2-4

Mål

MÅL

AF Gruppen har fastsatt relevante nulltall for arbeidere i verdikjeden knyttet til vårt sikkerhetsarbeid i konsernstrategien mot 2028. Den viktigste nulleparameteren for sikkerhetsarbeidet i AF er H1-verdien og mål om null alvorlige personskader og null fraværsskader. Det vil si om H1-verdi på null. I tillegg skal vår H2-verdi være lavere enn fjor. H1- og H2-verdien inkluderer også underentreprenører som skader seg på våre prosjekter. Se S1-14 for rapportering av H1- og H2-verdier og S1-5 for måloppnåelse.

Gjennom strategiprosessen i 2024 har det vært tett involvering av sentrale interessenter for å utarbeide forslag til målsettinger i konsernstrategien. Fagressurser i våre selskap har kommet med innspill som har vært diskutert med direktørene for selskapene i hele konsernet gjennom flere ledergruppemøter, og forslag til målformuleringer har vært testet på utvalgte ledergrupper i AF sine selskap. Utover de nevnte målsettingene er det ikke fastsatt kvantifiserte måltall med hensyn til oppfølging av identifiserte påvirkninger, risikoer eller muligheter.

S2-5

Tiltak

TILTAK

AF Gruppen har implementert tiltak som skal bidra til å sikre våre egne ansattes helse, sikkerhet og grunnleggende rettigheter. Disse tiltakene gjelder også for AF's underentreprenører og leverandører i alle våre prosjekter og adresserer identifiserte vesentlige påvirkninger.

AF forventer samme HMS-standard hos underentreprenører som i egen organisasjon. Arbeidet med HMS har høy prioritet i AF, og tiltak for å hindre skader pågår systematisk og kontinuerlig. Tiltak knyttet til AF's sikkerhetsarbeid er beskrevet i S1 Egen arbeidsstyrke. Ansatte hos underentreprenører inkluderes i våre statistikker for sikkerhet og vi kan derfor måle effekt av tiltak og igangsatte initiativ knyttet til vårt sikkerhetsarbeid.

AF har organisatorisk ansvar for hele kontraktspyramiden, og vår tilnærming til serviceitetsarbeidet er risikobasert og målrettet. Konsernfunksjonen har et overordnet ansvar for en helhetlig prosess, men hoveddelen av den daglige oppfølgingen gjøres og er organisert med innkjøp- og serviceitelsesansvarlige i linjen. Dette ansvarliggjør prosjektorganisasjonen på byggeplassen. Kontroll av underleverandører på byggeplass foretas i prosjektene, og konsernfunksjonen fungerer som en støttefunksjon.

AF jobber både proaktivt og reaktivt for å sikre at våre strenge krav etterleves. Prekvalifisering og evaluering av leverandører for kontraktsinngåelse er en sentral del av vårt proaktive arbeid for å sikre at AF benytter seg av seriøse leverandører og på den måten hindre arbeidslivskriminalitet og brudd på menneskerettigheter. Mer

S2-4

Tiltak

informasjon om dette, samt verktøy som eksempelvis StartBANK er nærmere beskrevet i G1 Virksomhetsstyring. Når underentreprenører er godkjent og får adgang til prosjektet følges disse opp gjennom stikkprøver og kontroller for å verifisere at virksomheten drives i tråd med regelverk og gjeldende retningslinjer. De viktigste verifikasjonene vi gjennomfører er:

- Kontroll av lønns- og arbeidsvilkår blant leverandører, underentreprenører og bemanningsforetak, både av prosjektene selv og med bistand fra AF Gruppens rådgiver A-krim (i tråd med forskrift om informasjons- og påseplikt og internkontroll).
- Adgangskontroll i prosjektene.
- Interne revisjoner som gjennomføres på alle nivåer i organisasjonen og tilstedekontroller som gjennomføres på byggeplass.
- Vernerunder som gjennomføres ukentlig på alle prosjekter for å sikre etterlevelse av regelverket for arbeidsmiljø.
- Krav om HMSREG i stadig flere prosjekter. Dette er et informasjonssystem utviklet for å motvirke arbeidskriminalitet og sosial dumping.

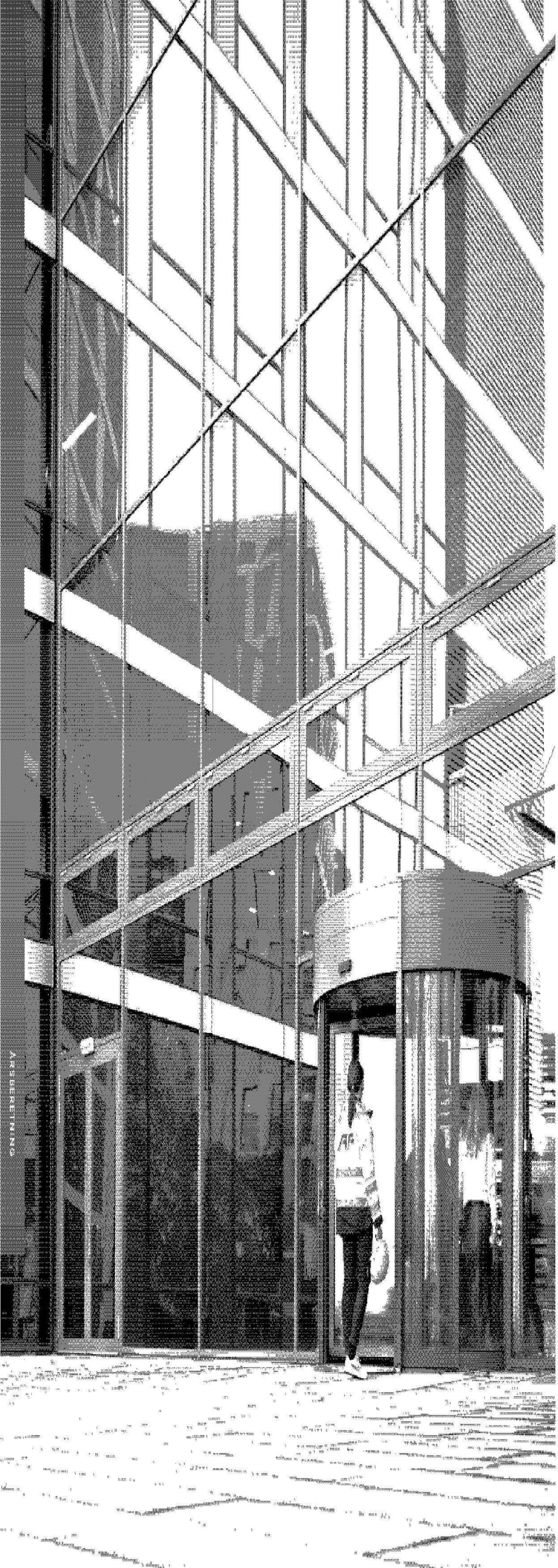
Det er etablert kontrolltiltak for å avdekke svart arbeid, hvitvasking og korrupsjon. Kontrolltiltakene omfatter blant annet løpende intern rapportering og oppfølging av kjøp av varer fra risikoland, kjøp av risikoprodukter og eventuelle kjøp fra «sperrede» leverandører, i tillegg til årlig kontroll og kartleggelse. Flere selskaper i AF bruker HMSREG, et system som brukes til å sammenstille data fra andre systemer. Etterlevelse av bruk av HMSREG til digital oppfølging av dokumenter og informasjon forenkler kontroll på byggeplass.

I 2023 tok AF Gruppen i bruk et nytt analyseverktøy i vårt arbeid for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Plattformen bidro samler relevant informasjon fra ulike kilder som gir informasjon om selskaper AF samarbeider med, blant annet offentlige rapporter og utlosler, regnskapsinformasjon, konkursrisikoscore, eierinformasjon og sanksjonslister. Tidligere ble det gjort manuelle oppslag i hvert av de enkelte kildene, så en innføring av verktøyet effektiviserer arbeidet med å gjøre undersøkelser for å fange opp negative signaler. I tillegg til oppslag i ulike registre, har vi nå mulighet for å overvåke bransjen, spesifisere kriterier og flagge bedrifter AF ønsker å følge med på. Det å innføre Enin som et analyseverktøy har forbedret AF's arbeid med å identifisere relevante berørte og potensielle risikoer. Med oppdatert sanntidsinformasjon kan vi handle raskere og mer presist i vårt proaktive arbeid for å forebygge arbeidskriminalitet.

Korrektive tiltak ved eventuelle betydelige funn vil være å stanse, forebygge eller å redusere negativ påvirkning eller skade. Konkrete tiltak vil avhenge av den spesifikke saken og AF's posisjon til å påvirke den aktuelle berørte. AF ønsker å få rapportert potensielle saker internt for å øke bevisstheten rundt denne type risiko. For å understøtte at dette skal bli en sterkere del av vår kultur, har vi styrket vår interne opplæring. I 2023 ble det innført et obligatorisk nettbasert introduksjonskurs om Åpenhetsloven og AF vil fortsette arbeidet med bevissthetsgjøring rundt menneskerettigheter og vanskelige arbeidsforhold. Det er ikke identifisert vesentlige funn forbundet med vår periodiske aktsomhetsvurdering som utføres av forretningsenhetene i forbindelse med periodisk rapportering.

AF ønsker ikke å samarbeide med selskaper som har vært eller er involvert i arbeidslivskriminalitet og det gjøres en vurdering av alvorlighetsgraden i mistenksomme forhold. AF hadde ved utgangen av 2024 valgt bort 60 norske aktører vi ikke ønsker å samarbeide med ut fra en risikovurdering, basert på selskapenes- og nøkkelpersoners historikk. Det er foreløpig ikke valgt bort svenske aktører, men vår svenske virksomhet er omfattet av samme prosedyre.

I 2025 vil AF Gruppen jobbe etter en handlingsplan som skal sikre at arbeidet mot arbeidslivskriminalitet holder like høy standard i vår virksomhet i Sverige som i Norge. Vi vil utnytte felles prosedyreverk og metodikk på tvers av landegrensen, men med nødvendige tilpasninger til svenske myndighetskrav og bransjespesifikke initiativer som for eksempel «Bankinitiativet Hållbar Byggbransch». Vi anser at risikoen for A-krim i svensk bygg- og anleggsbransje er like stor som i Norge, og målet er å sikre at alle våre prosjekter, uavhengig av land, gjennomfører prosjekter med en kompromissløs holdning til etikk, uten A-krim blant våre samarbeidspartnere.

VIRKSOMHETSSTYRING

ARS BERETNING

Innhold

248 G1 VIRKSOMHETSSTYRING

G1 VIRKSOMHETSSTYRING

AFs troverdighet og konkurransekraft er tuftet på tillit, og derfor skal vi ha en kompromissløs holdning til etikk og stille klare krav til alle vi samarbeider med.

Vesentlige temaer

VESENTLIGE TEMAER

VESENTLIGE TEMA	
Undertema	**Del-undertemaer**
Bedriftskultur	
Vern av varslere	
Relasjoner med leverandører	
Korrupsjon og bestikkelser	Hendelser
Økonomisk kriminalitet	
Informasjonssikkerhet	

AF har identifisert to vesentlige enhetsspesifikke bærekraftstemaer; økonomisk kriminalitet og informasjonssikkerhet. Økonomisk kriminalitet er en fellesbetegnelse for profittmotiverte, lovstridige handlinger som ofte begås innenfor eller med utspring i en økonomisk virksomhet som utgir seg for å være lovlig. AF har definert ulike kategorier av økonomisk kriminalitet. Syv av disse samsvarer med politiets definisjon av økonomisk kriminalitet, og i tillegg har AF definert økonomisk utroskap som en aktuell kategori:

- Konkurskriminalitet
- Bedrageri
- Hvitvasking
- Verdipapirkriminalitet
- Korrupsjon
- Regnskapskriminalitet
- Skattekriminalitet
- Økonomisk utroskap

Økonomisk kriminalitet dekker også korrupsjon og bestikkelser og opplysningskrav knyttet til disse temaene er derfor presentert samlet. Temaet informasjonssikkerhet er rapportert i et separat avsnitt avslutningsvis i dette kapitlet.

Retningslinjer for god forretningsskikk og bedriftskultur

RETNINGSLINJER FOR GOD FORRETNINGSSKIKK OG BEDRIFTSKULTUR

Bedriftskultur og god forretningsskikk

AF Gruppen er et verdibasert selskap og våre kjerneverdier har rotter tilbake til etableringen av AF Gruppen i 1985. Kjerneverdiene er selve grunnfjellet i virksomheten og preger alt vi gjør, og ikke gjør. Vår bedriftskultur er bygget opp over tid av motiverte og dyktige medarbeidere. Tilstedeværende ledelse, nærhet og samhandling mellom de ulike forretningsenhetene er essensielt i vårt kontinuerlige arbeid med å bygge en enhetlig bedriftskultur. Våre medarbeidere skal kunne identifisere seg med og etterleve verdiene:

– Til å stole på
– Grundighet og hardt arbeid
– Vilje til lønnsom vekst
– Ledelse gjennom tilstedeværelse og involvering
– Frihet til å utøve entreprenørånd og disiplin i henhold til mål og krav

Retningslinjer for god forretningsskikk og bedriftskultur

VISJON OG VERDIER | RETNINGSLINJER | FORRETNINGS-MODELL | STRATEGI | FORRETNINGS-PLAN og FUNKSJONS-STRATEGIER | KPI'er | LEDELSES-SYSTEM

Dokumentene «Adferdskoden» og «Hensikt, Mål og Verdier» omfatter AFs normer for handling og samhandling og danner fundamentet i AF-kulturen. Etterlevelse av AFs Hensikt, Mål og Verdier og Adferdskode er forankret i styret, og utøves gjennom konsernledelsen videre til våre enheter og selskaper, prosjekter og ansatte. AFs krav og retningslinjer gjenspeiles i disse verdidokumentene.

«Hensikt, mål og verdier» gir i korte trekk en oversikt over hvem AF er, hva vi står for og hva vi vil oppnå. Alle våre medarbeidere skal kjenne til målene, identifisere seg med kjerneverdiene og etterleve dem. Et felles sett med verdier og en kompromissløs holdning til sikkerhet og etikk gir oss en unik konkurransekraft når vi skal løse fremtidens utfordringer.

Adferdskoden er AF Gruppens leveregler og det forutsettes at alle medarbeidere gjør seg kjent med den og etterlever den. Når oppkjøpskandidater vurderes blir det lagt avgjørende vekt på at bedriftskultur og kjerneverdier er i tråd med AF sine.

Forretningsmodellen er en beskrivelse av områder som er av særlig viktighet for AF og som bygger på kulturen som er skapt over tid. Forretningsenhetene i AF Gruppen styrer etter selvstendige forretningsplaner som stiller opp under AF Gruppens forretningsmodell og konsernstrategi og ledes av en direktør eller daglig leder. Les mer om AFs forretningsmodell på side 20 og 21.

Forretningsmodellen angir krav og forventninger til etterlevelse som skal reflekteres i sentrale dokumenter i selskapenes ledelsessystem. Ledelsessystemet i AF skal styre prosesser og aktiviteter slik at det oppfyller AFs mål og visjoner. Hver forretningsenhet skal ha et ledelsessystem som er tilpasset organisasjonens virksomhet og godkjent av en konserndirektør. Interne revisjoner gjennomføres i alle selskap gjennom et fastsatt revisjonsprogram for å sikre etterlevelse, både av konsernets krav og forretningsenhetenes ledelsessystemer.

AF Gruppen skal utvise åpenhet og vi skal være til å stole på. Lover og forskrifter er rammebetingelser som AF skal forholde seg til og er grunnpilaren i de kravene som det enkelte selskap i AF møter.

AF Gruppens leverandører og underentreprenører forplikter seg til å følge verdier og krav til adferd som beskrevet i Hensikt, Mål og Verdier og Adferdskoden i vår leverandørerklæring. Gjennom å signere en avtale med AF Gruppen aksepterer man denne erklæringen med alt dens innhold. AF Gruppen har nulltoleranse når det gjelder atferd som bryter med bestemmelsene i leverandørerklæringen. Dette innebærer at dersom AF får kjennskap til brudd på leverandørerklæringen i et avtaleforhold, kan dette sanksjoneres med bortvisning av personer, avkortning av betaling eller heving av kontrakt.

Korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet

AF Gruppen har nulltoleranse for korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet. Dette innebærer at ansatte ikke skal gi eller motta gaver og andre ytelser som kan være egnet til å skape tvil om AF Gruppens integritet og etterlevelse av gjeldende regelverk. Ingen har i kraft av sin stilling rett til å bruke informasjon til å skaffe seg selv eller andre økonomiske fordeler. Adferdskoden forbyr også selskapets ansatte å diskutere, foreslå eller inngå avtale med konkurrenter som kan påvirke konkurransesituasjonen.

Dersom en ansatt har informasjon som kan ha innvirkning på selskapets aksjekurs,

Retningslinjer for god forretningsskikk og bedriftskultur

skal denne informasjonen behandles som konfidensiell informasjon. AF Gruppen har retningslinjer knyttet til børssensitiv informasjon og fører løpende kontroll med transaksjoner i AF-aksjen foretatt av selskapets ansatte og deres nærstående. Misbruk av børssensitiv informasjon leder til politianmeldelse og avskjedigelse.

Risikoen for korrupsjon og bestikkelser er vurdert som lav, primært som følge av at AF har to hovedmarkeder, Norge og Sverige. Anleggsledere, prosjektledere og daglig leder i datterselskap eller direktør i forretningsenhet utgjør funksjonene med størst risiko som følge av deres involvering ved kontraktsinngåelse og oppfølging av kontrakter i det enkelte prosjekt. Retningslinjer knyttet til korrupsjon og bestikkelser er basert på identifisert risikonivå vurdert beste kjente.

Opplæring

Ansatte i AF får tilbud om å delta på introduksjonskurs, der det gis en innføring i Adferdskoden og kjerneverdiene. Gjennomgangen skal gi de ansatte en forståelse av hvilke krav og forventninger som stilles, og er et viktig virkemiddel for å bygge en bedriftskultur med høy etisk standard. AF har i tillegg lederkurs med temaer som blant annet innkjøp, HMS og personalhåndtering. Disse kursene inkluderer dilemmatrening og andre holdningsskapende oppgaver for å sikre enhetlig praktisering av Adfs retningslinjer. AF gjennomfører også egenutviklet kurs i forebygging av arbeidslivskriminalitet. Videre må alle underentreprenører gjennomgå et obligatorisk HMS-kurs før oppstart på et AF-prosjekt.

Det er opprettet konsernhitterne nettverksorganisasjoner for å skape arenaer for samarbeid og erfaringsoverføring, på tvers av enhetene, og for å sikre etterlevelse av krav i hele AF:

- HMS-forum for spørsmål knyttet til HMS-lovgivning
- HR-forum for ivaretakelse av de ansattes rettigheter
- Forum A-krim for arbeidet med å motvirke arbeidslivskriminalitet
- Innkjøpsforum for spørsmål knyttet til forretningsetikk
- Klima- og miljøforum for deling av erfaringer rundt Afs klima- og miljøarbeid
- Kvalitetsforum for deling av beste praksis for ledelsessystemer og standarder
- Samarbeid med Fairplay Oslo om forebygging mot arbeidslivskriminalitet
- Seriøsitetsforum, åpent forum med eksterne og interne deltakere

Beredskap

AF skal være klare til å håndtere beredskapssituasjoner på alle nivå i organisasjonen. Den overordnede beredskapsplanen setter rammen for beredskapsorganisering og -planer for selskaper i hele konsernet. Beredskapsplanen beskriver rammene for hvordan AF etablerer og styrer alle operasjonelle, organisatoriske og tekniske tiltak som bidrar til å redusere konsekvensene før, under og etter at en ulykke eller annen alvorlig hendelse har oppstått. Beredskapsplanen gjelder for alle prosjekter i alle enheter, inklusive underentreprenører, innleide, besøkende og andre som kan bli berørt i en beredskapssituasjon. Byggherrer og våre kunder kan ha egne beredskapsplaner som vil gi føringer for prosjektenes beredskapsplaner.

Vi skal være forberedt på et vidt spenn av krevende situasjoner, eksempelvis ved alvorlige arbeidsulykker, pandemi, datainngrep og økonomisk kriminalitet. Ved krevende beredskapssituasjoner mobiliseres en sentral krisestab som leder det overordnede beredskapsarbeidet og som støtter ledelsen i prosjektet og den berørte enheten. I etterkant analyseres hendelser for å etablere forebyggende barrierer for fremtiden.

Beredskapsøvelser gir oss trygghet, selvtillit og mulighet til å identifisere forbedringsområder. Beredskapsarbeidet i AF vil alltid være preget av det til enhver tid rådende risikobildet vi er omgitt av. Den mest samfunnsmessige beredskapssituasjonen i AF er en alvorlig arbeidsulykke, noe hele organisasjonen til AF øver jevnlig på. I tillegg har beredskapsarbeidet i 2024 fokusert på områdene cyberangrep og økonomisk kriminalitet. Gjennom året har beredskapsledelsen økt samhandlingen med andre sentrale fagressurser i konsernstaben gjennom å opprette et beredskapsråd for konsern.

Retningslinjer for god forretningsskikk og bedriftskultur

Varsling og vern av varslere

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten, herunder brudd på lover og sentrale retningslinjer. Alle ansatte og innleide arbeidstakere har etter arbeidsmiljøloven rett til å varsle og AF oppfordrer også leverandører, samarbeidspartnere og andre til å varsle om kritikkverdige forhold. Eksempler på kritikkverdige forhold kan være:

- Korrupsjon, underslag eller andre former for økonomisk kriminalitet som feilrapportering eller manipulering av finansiell rapportering
- Trakassering, diskriminering eller rusmisbruk på arbeidsplassen
- Fare for liv og helse
- Fare for skade på klima eller miljø

Afs varslingskanal er etablert i samsvar med arbeidsmiljøloven og er underlagt lovfestede krav med hensyn til vern av varslere. Rutiner knyttet til varsling og behandling av kritikkverdige forhold skal sikre en forutsigbar og forsvarlig fremgangsmåte der varsler er beskyttet mot gjengjeldelse som følge av varslingen. Varsling kan gjøres åpent eller anonymt, og både varslingen og varslers identitet behandles som fortrolige opplysninger. Varsling kan skje i linjen til nærmeste leder, til leder på høyere nivå, via e-post til varslingsutvalget (varsling@afgruppen.no) eller anonymisert ved bruk av varslingsskjema på www.afgruppen.no/varsling. Flere forretningsenheter har i tillegg etablert egne varslingskanaler. AF Gruppens sentrale varslingskanal driftes av Varslingsutvalget i AF, men det er også mulig å varsle anonymt slik at varslet håndteres av en ekstern tredjepart.

VARSLINGSUTVALGET I AF BESTÅR AV

- Håkon Stensett, direktør innkjøp og juridisk (utvalgets leder)
- Thomas Gyran, bedriftslege
- Sif Løvdal, personalsjef
- Ellen Hammer, Senior HR-rådgiver
- Christian Berg, hovedtillitsvalgt/ hovedverneombud
- Tinnis Wersing, personalsjef (Sverige)

Varslingsutvalget foretar en forundersøkelse for alle mottatte varsler som dokumenteres skriftlig og fakta undersøkes dersom det er nødvendig. Så langt saken tillater det skal varsler informeres om Afs behandling av varslet og hvilket utfall saken har fått. Varsler blir håndtert i henhold til varslingsprosedyren og det holdes løpende oversikt over varslingssakene med orientering til konsernledelsen årlig. Hvem som er behandlingsansvarlig avhenger av hvor og hva varslet gjelder, samt at behandlingsansvarlig skal være habil. Varslingsutvalget vurderer og gir anbefaling om hvem som bør behandle varslingen.

Vårt e-læringskurs om varsling gir ansatte og våre samarbeidspartnere god kunnskap om hvorfor det er viktig å varsle om kritikkverdige forhold og hvordan man gjør det. Her gis det også mer informasjon om hvordan AF Gruppen har organisert sitt varslingsutvalg og prosessen rundt varsling. Informasjon om varsling gis også på våre hjemmesider og tilgjengeliggjøres på våre prosjekter.

Forbindelser med leverandører, kunder og andre samarbeidspartner

FORBINDELSER MED LEVERANDØRER, KUNDER OG ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE

AF skal velge den leverandøren eller underentreprenøren som gir det beste tilbudet basert på en vurdering av pris, samt oppfyllelse av lovfestede krav, krav i tariffavtaler og Afs interne krav. Konsernfunksjonen i AF har et overordnet ansvar for å sikre en god og helhetlig innkjøpsprosess gjennom prosedyrer og verktøy, mest innkjøp er organisert og gjøres i linjen. En viktig del av vårt innkjøpsarbeid er å sikre at våre leverandører stiller samme krav til etikk, kvalitet, sikkerhet og ytre miljø som AF Gruppen gjør. Leverandører og underentreprenører i våre prosjekter må forplikte seg til å følge våre verdier og krav til adferd, og etterlevelse av lover og retningslinjer fra UN Global Compact ved å akseptere AF Gruppens leverandørerklæring. I leverandørerklæringen, som skal følge alle våre avtaler og er tilgjengelig på våre hjemmesider, spesifiseres sosiale kriterier og miljøkriterier. Leverandørerklæringen er sist oppdatert i 2024 og det er vurdert at kriteriene adresserer identifiserte vesentlige risikoer og påvirkninger på en hensiktsmessig måte.

AF jobber for å sikre at våre strenge krav etterleves, og tillater kun to ledd med underentreprenører for å ha en akseptabel transparens. AF stiller krav til at hele verdikjeden skal tilfredsstille grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi benytter blant annet StartRANK og deres risikofilter som

GRI 2-6

Forbindelser med leverandører, kunder og andre samarbeidspartner

prekvalifiseringsverktøy, StartBANK er et felles leverandørregister og bransjenettverk som skal bidra til at leverandører konkurrerer på like vilkår. Verktøyet er en åpen dokumentasjonsdatabase der alle leverandører som oppfyller objektive kriterier kan bli registrert. Formålet med prekvalifisering i StartBANK er å sikre at alle som utfører arbeid i våre prosjekt tilfredsstiller viktige minimumskriterier for samarbeid med AF Gruppen. AF har også en dedikert ressurs i konsernstab som jobber forebyggende med arbeidslivskriminalitet på våre prosjekter. Ytterligere informasjon om arbeidere i vår verdikjede er gitt i Sa Arbeidere i verdikjeden.

Beste praksis i konsernet er at alle leverandører som har levert varer eller tjenester av vesentlig betydning skal evalueres. Leverandører med konsernavtale skal alltid evalueres etter avsluttet leveranse til prosjekt.

Vi måler kunde- og leverandørtilfredshet på en skala fra 1–6, med mål om å være over 5 på begge. Formålet er å benytte læringspunkter fra undersøkelsene til å videreutvikle våre samarbeids- og kommunikasjonsegenskaper. I 2023 ble det gjennomført en kundeundersøkelse og en leverandørundersøkelse for utvalgte enheter i AF Gruppen. Analyse av undersøkelsene viser følgende resultater:

- Kundetilfredshet 2023: 5,0
- Leverandørtilfredshet 2023: 5,0

GRI 205-1

Forebygging og avdekking av korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet

FOREBYGGING OG AVDEKKING AV KORRUPSJON, BESTIKKELSER OG ANNEN ØKONOMISK KRIMINALITET

Korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet tas opp på introduksjonskurset for nyansatte i AF som et forebyggende tiltak og for å formidle AF's holdning til disse temaene. På dette kurset gjennomgås i tillegg temaer som prissamarbeid, underslag, manipulering av finansiell rapportering og innsidehandel. Det er ikke gjennomført ytterligere særskilt opplæring for konsernledelse, styret eller spesielt risikoutsatte funksjoner. Opplæring, kursing og tilgjengelig veiledning er tilpasset identifisert risikonivå i AF.

AF Gruppen har implementert en rekke prosesser og rutiner som skal forhindre økonomisk kriminalitet. Det er innført strenge krav til fakturabehandling som barriere mot underslag og økonomisk misligholdt. Inngående fakturaer behandles elektronisk, og må attesteres og anvises i henhold til fullmaktsmatrisen. Utbetalinger må også godkjennes av to personer, og det er krav om dobbeltsignatur på kontrakter. Gjennom seriøsitetsarbeidet i AF forebygger vi mot at det inngås kontrakter med aktører som har historikk med blant annet økonomisk kriminalitet. Det foretas jevnlige vurderinger av aktører vi samarbeider med og vurderer å samarbeide med, og vi får blant annet opplysninger fra Fair Play Bygg om aktører i bransjen.

Korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet er ansett som kritikkverdige forhold og er omfattet av AF's varslingsrutiner, se egen avsnitt.

Det er i tillegg etablert kontrollrutiner for å avdekke økonomisk kriminalitet, eksempelvis faste økonomigjennomganger. Intern rapportering foretas løpende, i tillegg til perioderapportering. Mistanke om hendelser skal rapporteres umiddelbart til Direktør Innkjøp og juridisk. Ved hendelser knyttet til økonomisk kriminalitet, korrupsjon og bestikkelser vil konsernledelsen i AF involveres. Krisestaben i AF vil i slike tilfeller bistå som sentral beslutningsstøtte til konsernledelsen. Beredskapsleder i AF vil være ansvarlig for at alle funksjoner i krisestaben etableres og at relevante ressurspersoner tilpasset den aktuelle hendelsen involveres. Habilitet vurderes på samme måte som ved oppfølging av varsler.

GRI 205-3

Korrupsjon, bestikkelser og annen økonomisk kriminalitet – tilfeller

KORRUPSJON, BESTIKKELSER OG ANNEN ØKONOMISK KRIMINALITET – TILFELLER

Det har ikke vært domfellelser eller bøter knyttet til korrupsjon, bestikkelser eller annen økonomisk kriminalitet i løpet av rapporteringsåret.

GRI 418-1

Informasjonssikkerhet

INFORMASJONSSIKKERHET

Ansatte, kunder, leverandører, myndigheter og andre interessenter skal kunne stole på at AF behandler alle elektroniske data på en sikker og trygg måte.

For å ivareta informasjonssikkerheten i AF Gruppen har konsernledelsen besluttet å innføre et styringssystem for informasjonssikkerhet basert på anerkjente standarder. I dette ligger både retningslinjer, prosedyrer og rutiner, samt viktige prosesser som skal sikre at AF Gruppen har et akseptabelt risikonivå på sikkerhetsområdet.

Det er alle ansatte i AF Gruppen sitt ansvar å gjøre seg kjent med krav til informasjonssikkerhet som settes til dem, og nyansatte signerer på IT-instruks og taushetserklæring. Det er utarbeidet og distribuert opplæring og bevisstgjøring innen informasjonssikkerhet og personvern til ansatte. Dette skal danne grunnlaget for at alle medarbeidere har tilstrekkelig forståelse av fagområdet, og at de dermed bidrar inn i det daglige sikkerhetsarbeidet.

IT i AF har egne prosedyrer og retningslinjer som følges ved angrep mot AFs nettverk og det er etablert måleindikatorer for å overvåke og måle informasjonssikkerheten. Beredskapsøvelser gjennomføres for å sikre hensiktsmessig oppfølging av relevante scenarioer. Vurderinger av dagens trusselbilde mot AF og vår forsvarsevne, inkludert kompetansebehov, er gjennomgått med konsernledelsen.

Vi skal kun benytte oss av leverandører som tilfredsstiller våre krav innenfor informasjonssikkerhet. Alle leverandører må oppfylle minimumskrav for hvordan informasjonssikkerheten skal ivaretas ved kjøp og bruk av tjenester hvor AF Gruppens data behandles eller lagres, inkludert skytjenester.

Det har ikke vært hendelser av betydning knyttet til informasjonssikkerhet i løpet av rapporteringsåret.

Oslo, 3. april 2025

Morten Grongstad *Styret leder*	Hilde Kristin Herud	Saloume Djoudat	Kristian Holth	Hege Bømark	Erik Tømmeraas Veiby
Amund Tøftum *Konsernsjef*	Marianne Gjertsen Ebbesen	Espen Jahr	René Elkjær Kristensen	Hilde Wikesland Flaen	

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

ÅRSREGNSKAP

256 KONSERNREGNSKAP

316 SELSKAPSREGNSKAP

328 ERKLÆRING FRA STYRET

329 REVISORS BERETNING OG ATTESTASJONSUTTALELSE

338 ALTERNATIVE RESULTATMÅL

ET LØFT FOR MILJØET

Det nye avløpsrenseanlegget for Fredrikstad og Hvaler vil bidra til en renere Oslofjord. Anlegget skal fjerne organisk materiale, fosfor, partikler og nitrogen fra avløpsvannet. Rensing av nitrogen vurderes av Miljødirektoratet som et av de viktigste tiltakene for å bedre tilstanden til Oslofjorden. FREVAR KF er byggherre.

Avløpsvann løftes inn i renseanlegget ved hjelp av store skruer montert i betongtrau. Skruene har den egenskapen at de kan transportere mye faststoff uten at det hindrer vannstrømmen. AF Bygg Østfold bygger renseanlegget og står også for den kompliserte støpejobben til betongtrauene.

KONSERNREGNSKAP

258 KONSERNREGNSKAP AF GRUPPEN ASA
259 Resultatregnskap
259 Totalresultat
260 Finansiell stilling
262 Endringer i egenkapital
263 Kontantstrømoppstilling

264 NOTER
264 Note 1 Overordnet informasjon
264 Note 2 Vesentlige regnskapsprinsipper
268 Note 3 Vesentlige regnskapsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
269 Note 4 Segmentinformasjon
273 Note 5 Kjøp og salg av virksomhet
274 Note 6 Driftsinntekter
275 Note 7 Lønnskostnader
277 Note 8 Andre driftskostnader
277 Note 9 Netto gevinster (tap)
278 Note 10 Kundefordringer og kontraktseiendeler
279 Note 11 Beholdninger
279 Note 12 Egenregiprosjekter
280 Note 13 Goodwill og immaterielle eiendeler
285 Note 14 Varige driftsmidler
286 Note 15 Leieavtaler
286 Note 16 Avsetning for forpliktelser
289 Note 17 Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld
289 Note 18 Pensjoner
290 Note 19 Netto finansposter
291 Note 20 Netto rentebærende gjeld (fordringer)
293 Note 21 Resultat og utbytte per aksje
294 Note 22 Finansiell risikostyring
297 Note 23 Derivater
299 Note 24 Finansielle instrumenter: kategoritabell
301 Note 25 Skattekostnad
302 Note 26 Utsatt skatt/ utsatt skattefordel
304 Note 27 Tilknyttede selskaper
305 Note 28 Felleskontrollerte virksomheter
306 Note 29 Datterselskaper
308 Note 30 Vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser
309 Note 31 Felleskontrollerte driftsordninger
310 Note 32 Aksjekapital og aksjonærinformasjon
312 Note 33 Ytelser til ledende ansatte og styret
314 Note 34 Nærstående parter
315 Note 35 Pantstillelser og garantier
315 Note 36 Tvister og krav relatert til prosjekter
316 Note 37 Klima- og naturrisiko
317 Note 38 Hendelser etter balansedagen

RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK	Note	For regnskapsåret 2024	2023	2022
Inntekter fra kontrakter med kunden	6	30 222	30 156	30 970
Andre inntekter	6	416	374	235
Sum driftsinntekter		**30 638**	**30 530**	**31 205**
Underentreprenører		-14 819	-15 774	-16 554
Materialkostnader		-5 514	-5 131	-5 346
Lønnskostnader	7, 33	-6 150	-5 851	-5 487
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler og bruksrettseiendeler	14, 15	-698	-555	-526
Av- og nedskrivninger av immaterielle eiendeler	13	-3	-22	-2
Andre driftskostnader	8	-2 417	-2 483	-2 072
Sum driftskostnader		**-29 600**	**-29 815**	**-29 986**
Netto gevinster (tap)	9	78	65	56
Resultat fra tilknyttede selskaper og fellesk. virksomhet	27, 28	33	-31	134
Driftsresultat (EBIT)		**1 149**	**749**	**1 409**
Netto finansposter	19	-64	-49	-10
Resultat før skatt (EBT)		**1 085**	**700**	**1 400**
Skattekostnad	25, 26	-251	-185	-248
Årets resultat		**834**	**515**	**1 151**
Tilordnet:				
Aksjonærene i morselskapet		708	402	958
Ikke-kontrollerende eierinteresser		126	112	193
Årets resultat		**834**	**515**	**1 151**
Resultat per aksje (NOK)	21	6,52	3,73	8,96
Utvannet resultat per aksje (NOK)	21	6,52	3,73	8,96
Utbytte per aksje (NOK) [1]	21	5,00	3,50	6,50

[1] *Utbytte for 2024 er foreslått, ikke vedtatt.*

TOTALRESULTAT

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
Årets resultat		**834**	**515**	**1 151**
Endring estimatavvik på pensjoner (brutto)	18	-1	-1	2
Endring estimatavvik på pensjoner (skatt)	26	-	-	-
Omregningsdifferanser ikke-kontrollerende eiere		1	7	-6
Inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		**1**	**6**	**-5**
Endring kontantstrømsikring (brutto)	23	-54	-7	5
Endring kontantstrømsikring (skatt)	23, 26	12	2	-1
Omregningsdifferanser majoritet		16	83	-35
Inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet		**-26**	**77**	**-31**
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)		**-25**	**83**	**-36**
Årets totalresultat		**809**	**598**	**1 116**
Tilordnet:				
- Aksjonærene i morselskapet		681	479	929
- Ikke-kontrollerende eierinteresser		128	119	187
Årets totalresultat		**809**	**598**	**1 116**

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler	14, 35	1 685	1 797
Bruksrettighet leieavtaler	15	936	979
Goodwill	13	4 609	4 531
Immaterielle eiendeler	13	9	8
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	27, 28	636	565
Utsatt skattefordel	26	197	167
Rentebærende fordringer	20, 22, 24	341	317
Pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18, 23, 24	39	43
Sum anleggsmidler		8 451	8 407
OMLØPSMIDLER			
Beholdninger	11	548	439
Egenregiprosjekter	12	213	194
Kundefordringer og andre ikke rentebærende fordringer	10, 24	3 276	3 518
Kontraktseiendeler	10, 24	1 445	1 710
Rentebærende fordringer	20, 24	37	32
Derivater	22, 23, 24	-	2
Kontanter og kontantekvivalenter	20, 24	1 033	347
Sum omløpsmidler		6 552	6 241
Sum eiendeler		15 003	14 647

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet		2 606	2 323
Ikke kontrollerende eierinteresser	30	882	880
Sum egenkapital		3 488	3 203
LANGSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	96	93
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	712	656
Pensjonsforpliktelser	18	7	8
Avsetning for forpliktelser	16	100	120
Utsatt skatt	26	600	441
Derivater	22, 23, 24	22	11
Sum langsiktig gjeld		1 537	1 338
KORTSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	188	233
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	315	345
Leverandørgjeld og annen ikke rentebærende gjeld	17, 24	6 743	7 067
Kontraktsforpliktelser	17, 24	1 698	1 389
Derivater	22, 23, 24	36	15
Avsetning for forpliktelser	16	904	810
Betalbar skatt	25	93	247
Sum kortsiktig gjeld		9 978	10 106
Sum gjeld		11 515	11 444
Sum egenkapital og gjeld		15 003	14 647

Oslo, 3. april 2025

Morten Grongstad *Styret leder*	Hilde Kristin Herud	Saloume Djoudat	Kristian Holth	Hege Bømark	Erik Tømmerås Velby

Amund Tøftum *Konsernsjef*	Marianne Gjertsen Ebbesen	Espen Jahr	René Elkjær Kristensen	Hilde Wikesland Flaen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

ENDRINGER I EGENKAPITAL

Beløp i MNOK		Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet							Ikke-kontroll. eierint.	Sum egen-kapital
	Note	Aksje-kapital	Annen innskutt egen-kapital	Om-regnings-differanser	Estimat-avvik pensjon	Kontant-strøm-sikring	Opptjent egen-kapital	Sum		
2022										
Egenkapital 1. januar 2022		5	501	16	-20	-22	2 175	2 654	918	3 572
Årets resultat		-	-	-	-	-	958	958	193	1 151
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	-35	2	4	-	-29	-6	-36
Årets totalresultat		-	-	-35	2	4	958	929	187	1 116
Kapitalforhøyelser	32	-	125	-	-	-	-	125	-	125
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-66	-66	-	-66
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	67	67	-	67
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-	-	-	-	-1 125	-1 125	-240	-1 365
Aksjebasert avlønning	7	-	51	-	-	-	-	51	4	55
Ikke kontr. eierint. put-opsjoner	16	-	-	-	-	-	41	41	-5	36
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	-	-	-	-	-	-	14	14
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-89	-89	39	-50
Egenkapital 31. desember 2022		5	677	-19	-19	-18	1 950	2 575	918	3 494
2023										
Årets resultat		-	-	-	-	-	402	402	112	515
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	83	-1	-5	-	77	7	83
Årets totalresultat		-	-	83	-1	-5	402	479	119	598
Kapitalforhøyelser	32	-	81	-	-	-	-	81	2	83
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-34	-34	-	-34
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	32	32	-	32
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-	-	-	-	-700	-700	-142	-842
Aksjebasert avlønning	7	-	52	-	-	-	-	52	4	56
Ikke kontr. eierint. put-opsjoner	16	-	-	-	-	-	-6	-6	-3	-9
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	-	-	-	-	-	-	10	10
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-157	-157	-27	-184
Egenkapital 31. desember 2023		5	810	64	-20	-23	1 487	2 323	880	3 203
2024										
Årets resultat		-	-	-	-	-	708	708	126	834
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	16	-1	-42	-	-27	1	-25
Årets totalresultat		-	-	16	-1	-42	708	681	128	809
Kapitalforhøyelser	32	-	72	-	-	-	-	72	-	72
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-36	-36	-	-36
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	35	35	-	35
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-	-	-	-	-380	-380	-123	-503
Aksjebasert avlønning	7	-	59	-	-	-	-	59	5	64
Ikke-kontr. eierint. put-opsjoner	16	-	-	-	-	-	16	16	-16	-
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-164	-164	1	-163
Egenkapital 31. desember 2024		5	941	80	-20	-65	1 665	2 606	882	3 488

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER				
Resultat før skatt		1 085	700	1 400
Av- og nedskrivninger	13, 14, 15	701	576	528
Aksjeverdibasert avlønning inn i egenkapital		64	56	55
Netto finanskostnader/(-inntekter)	19	64	49	10
Netto (gevinster)/tap	9	-78	-65	-56
Resultatandel fra tilknyttede selskaper og fellesk kontrollert virksomhet	27, 28	-33	31	-134
Endring i driftskapital (eksklusive oppkjøp og valuta):				
Endring i beholdninger og egenregiprosjekter	11, 12	-119	-164	-169
Endring i kunde- og andre ikke-rentebærende fordringer	10	585	375	-886
Endring i leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld	17	247	464	1 013
Betalte skatter		-298	-470	-299
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		2 217	1 552	1 460
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetaling ved kjøp av virksomhet	5	-43	-32	-70
Utbetaling ved investeringer i eiendomsselskaper		-144	-106	-70
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13, 14	-255	-535	-291
Innbetaling ved salg av eiendomsselskaper		25	4	11
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		125	85	118
Innbetaling (utbetaling) derivater		2	1	1
Innbetaling av utbytte og kapital fra tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		63	37	329
Utbetaling av lån gitt til tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		-52	-111	-16
Innbetaling av lån gitt til tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		20	21	32
Mottatte renter og andre finansinntekter	19	34	24	23
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-226	-613	67
Netto kontantstrøm før finansieringsaktiviteter		1 991	939	1 527
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Aksjeemisjon		72	81	85
Utbytte betalt til aksjonærer i morselskapet		-380	-700	-1 125
Utbytte betalt til ikke-kontrollerende eiere		-123	-142	-240
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere		-316	-23	-135
Innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld	20	14	1	381
Nedbetaling rentebærende gjeld	20	-447	-516	-352
Netto (kjøp)/salg av egne aksjer	32	-8	-2	-9
Betalte renter og andre finanskostnader	19, 20	-111	-99	-41
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-1 298	-1 401	-1 437
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		693	-462	90
Kontanter og kontantekvivalenter 1. januar	20	347	765	680
Valutaeffekt på kontanter og kontantekvivalenter		-7	44	-4
Kontanter og kontantekvivalenter 31. desember	20	1 033	347	765

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge, og selskapet er notert på Oslo Børs. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Vansjøveien 15, 0663 Oslo, Norge.

Årsregnskapet ble vedtatt av styret 2. april 2025 og forventes godkjent av generalforsamlingen 15. mai 2025.

AF Gruppen er et av Norges ledende entreprenør- og industrikonsern med virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og allfarevei, hovedsakelig i Norge og Sverige. Konsernets virksomhet er nærmere beskrevet i note 4 – Segmentinformasjon.

Ledelsen har i utarbeidelsen av årsregnskapet tatt stilling til hva som er vesentlige opplysninger. For årsregnskapet er opplysninger vurdert vesentlige dersom utelatelser, feilaktige opplysninger eller tilføying av opplysninger med tilstrekkelighet kan forventes å påvirke beslutninger som primærbrukere treffer på grunnlag av konsernregnskapet. Hvorvidt opplysninger er vurdert vesentlige vil avhenge av utelatelsens eller den feilaktige opplysningens størrelse og art vurdert ut fra de rådende omstendigheter.

Som følge av avrundinger vil ikke alltid tall og prosentsatser i årsregnskapet kunne summeres opp til totalen.

NOTE 2 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

RAMMEVERK FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet til AF Gruppen er avlagt i henhold til IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og hendelser under ellers like forhold. Anvendte regnskapsprinsipper i konsernregnskapet er konsistent med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperioder, med unntak av eventuelle endrede regnskapsestimater.

Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3 - Vesentlige regnskapsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

NYE OG ENDREDE REGNSKAPSSTANDARDER

Nye standarder, endringer og fortolkninger som er tatt i bruk av konsernet

AF Gruppen har i 2024 ikke tatt i bruk nye eller endrede regnskapsstandarder eller fortolkninger som har hatt vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.

Global suppleringsskatt – Pilar 2

I mars 2022 kom OECD med tekniske veiledning og en oversikt over påfølgende Pilar 2 har påvirkningen i samsvar med IAS 12 inntektsskatt. Pilar 2 innfører en global minimumsskattesats på 15 prosent og skatteberegning for tildeling av skattemessige fradrag. Konsernets eneste eier er i Norge, som har vedtatt ny skattelovgivning for å implementere den globale minste toppskatten.

Skattelovgivningen trådte i kraft fra 1. januar 2024, og konsernet er underlagt den globale minste toppskatten under Pilar 2 lovgivningen for regnskapsåret 2024. Per 31. desember 2024 er det ingen indikasjoner på at suppleringsskatten vil ha vesentlig innvirkning på konsernet.

Nye fremtidige standarder, endringer og fortolkninger

IASB har vedtatt nye standarder, endringer i eksisterende standarder og fortolkninger som enda ikke har trådt i kraft ved utgangen av 2024.

IFRS 18 Presentasjon og opplysninger i finansregnskapet erstatter IAS 1 Presentasjon av finansregnskapet, og trer i kraft for regnskapsperioder fra 1. januar 2027. Den nye standarden bygger på grunnlaget lagt av IAS 1, og beholder mange seksjoner med mindre endringer. Standarden stiller nye krav til presentasjon innenfor resultatregnskapet og opplysning av lesekrese-definerte prestasjonsmål. AF Gruppen jobber med å kartlegge effekten av IFRS 18 og veien frem mot implementering.

Utover dette er det ikke forventet at de endrede standarder og fortolkninger vil få vesentlig innvirkning på konsernregnskapet til AF Gruppen.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Datterselskaper

Konsernregnskapet omfatter selskapsregnskapet til AF Gruppen ASA (morselskap) og tilhørende datterselskaper

Virksomhetssammenslutninger

Virksomhetssammenslutninger inregnes etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Eventuelle betingede vederlagselementer inkluderes i vederlaget til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Betingede vederlag som ikke gjøres opp i egenkapitalinstrumenter er gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Ved kjøp av virksomhet inregnes identifiserbare eiendeler og forpliktelser, inkludert identifiserte immaterielle, til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Dersom summen av vederlaget på overtakelsestidspunktet overstiger virkelig verdi av nettoidentifiserbare eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte virksomheten, inregnes det som gjenstår som goodwill. Goodwill allokeres til kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter. En kontantgenererende enhet i AF vil i de fleste tilfeller være et juridisk selskap.

Virksomhetssammenslutninger ved trinnvise oppkjøp

Ved trinnvise oppkjøp måles tidligere eierandeler i det oppkjøpte selskapet på nytt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet når AF Gruppen oppnår kontroll over selskapet. Eventuelle gevinster eller tap inregnes i resultatet.

Endring i eierinteresser med tap av kontroll

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med gevinst/tapsføring over resultatet.

Ikke-kontrollerende eierinteresser og endring i eierinteresser uten endring av kontroll

Ikke-kontrollerende eierinteresser inkluderer ikke-kontrollerende eiernes andel av innregnet verdi av datterselskaper samt andel av kvantifiserte immaterielle på overtakelsestidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser kan være negative dersom andel av eiendeler og gjeld er negativ.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskap behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp eller salg av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere inregnes forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere.

Felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper

Felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper er særlig aktuelt for AF i forbindelse med eiendomsutvikling. Felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper inregnes til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet.

NOTE 2 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Varer inntektsføres enhetene etter egenkapitalmetoden. Balanseført beløp inkluderer eventuelle merverdier og goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert med senere avskrivninger, nedskrivninger og reduksjoner.

Konsernets andel av over- eller underskudd i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper inregnes i resultatet og tilføyes inntektsført verdi av investeringene i finansiell stilling. Hvis konsernets tapsandel overstiger investeringen, reduseres konsernets inntektsførte verdi til null. Ytterligere tap inntektsføres ikke med mindre konsernet har forpliktelser mot selskapet eller en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Urealisert inntekt og fortjeneste knyttet til transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er eliminert i henhold til konsernets andel av selskapets virksomhet.

AF Gruppen har en fellesskontrollert driftsavtale i virksomhetsområdet Anlegg. En fellesskontrollert driftsavtale er et samarbeid mellom to eller flere deltakere, hvor rådkosten for forpliktelsene og tap samt rett til inntekter og pliktil forpliktelsene deles. Virksomheten kontrolleres av deltakerne i fellesskap og krever enstemmighet i vesentlige beslutninger. Det gjøres en samlet vurdering av den juridiske formen på ordningen, kontraktsmessige vilkår og andre fakta for å definere om samarbeidet er en fellesskontrollert driftsavtale. Resultat, eiendeler og gjeld i fellesskontrollert driftsavtale er konsolidert i henhold til AFs eierandel.

Omregning av fremmed valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner som både er den funksjonelle valutaen til morselskaper og presentasjonsvalutaen til AF.

Konsernselskaper

Resultatregnskap og finansiell stilling for konsernselskap med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen til konsernet er omregnet på følgende måte:

- Poster i finansiell stilling er omregnet med kurs på balansedagen.
- Resultatposter er omregnet til transaksjonskurs. Som en tilnærming til transaksjonskurs er månedlige gjennomsnittskurser benyttet.
- Omregningsdifferanser inregnes i andre inntekter og kostnader (OIK).

Ved tap av kontroll, betydelig innflytelse eller felles kontroll blir den del av akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen som er allokert til kontrollerende eierinteresser inntektsført i resultatet. Ved delvis avhendelse av datterselskaper (ikke tap av kontroll) reallokeres den forholdsmessige andelen av akkumulerte omregningsdifferanser til ikke-kontrollerende eierinteresser.

Goodwill og merverdier ved oppkjøp av en utenlandsk enhet behandles som eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte enheten og omregnes til balansedagens kurs.

PRINSIPPER FOR INNREGNING AV INNTEKTER

Inntekt inntektsføres i resultatet i takt med leveransen av varer eller tjenester til kunder. Inntekter inntektsføres ekskl. merverdiavgift og eventuelle rabatter.

Anbudskostnader og andre utgifter knyttet til å skaffe prosjektet, kostnadsføres løpende som kostnad i resultatet.

Tilvirkningskontrakter

En vesentlig del av AF Gruppens virksomhet består av bygg- og anleggsprosjekter. Prosjektene utføres på vegne av offentlige og private byggherrer etter inngåtte kontrakter. Kjennetegnet for slike kontrakter er at de er byggherrefinansierte. Tilvirkningskontrakter består stort sett av kontrakter med en leveringsforpliktelse. Det kan forekomme kombinasjoner av kontrakter der det er vurdert at disse utgjør en felles leveringsforpliktelse.

Leveringsforpliktelsen i en tilvirkningskontrakt overføres vanligvis til kunden over tid, og inntekter inntektsføres i resultatet løpende i takt med fullføringsgraden og estimert transaksjonspris for leveringsforpliktelsen. Progresjon i leveringsforpliktelsen, fullføringsgraden, beregnes som utført produksjon i forhold til avtalt produksjon. Det benyttes både input- og outputbaserte metoder for fullføringsgrad avhengig av hva som er hensiktsmessig i de enkelte kontraktene. Metoden for beregning av fullføringsgrad er konsistent benyttet for samme type kontrakter. Input-basert beregning av ferdigstillelsesgrad tar utgangspunkt i påløpte kostnader på balansedagen i forhold til estimerte totalkostnader i leveringsforpliktelsen. Output basert beregning tar utgangspunkt i utført produksjon, det vil si gjennomført leveranse på balansedagen. AF Gruppen har rett til betaling for, i forhold til avtalt produksjon i leveringsforpliktelsen. Uavhengig av metode for beregning av fullføringsgrad gjøres det en overordnet hensiktsmessighetsvurdering av ferdigstillelsesgraden mot kjente faktorer for å sikre at denne ikke vil bli vesentlig annerledes ved bruk av en annen metode. Metodene som benyttes er vurdert å gi det beste estimatet på fullføring, i prosjektene basert på de observerbare faktorene som er tilgjengelig i prosjektet på rapporteringstidspunktet.

Transaksjonsprisen i leveringsforpliktelsene beregnes etter beste estimat basert på avtale vilkår og skjønn. Transaksjonsprisen inkluderer både faste og variable elementer. Variabelt vederlag inkluderes i forventet transaksjonspris etter beste estimat når det er svært sannsynlig at dette ikke vil medføre en betydelig reversering av inntektsførte kumulative driftsinntekter. Det vurderes å være svært sannsynlig at kumulative driftsinntekter ikke vil reverseres når usikkerheten vurderes å være praktisk håndterbar. Variabelt vederlag inkluderer også konkrete tilpasninger. Dersom finansieringselementer identifiseres i kontraktene, vil disse hensyntas i forventet transaksjonspris.

I utførelsen av et prosjekt inntektsføres en andel av forventet fortjeneste i resultatet basert på andel av forventet fortjeneste i resultatet eller annen relevant måte i prosjektet er vurdert å være høy. I utførelsen av prosjektet inntektsføres en større andel av forventet fortjeneste i resultatet da prosjektresultatet på dette tidspunktet kan estimeres med høyere sikkerhet og utfallsrommet i prosjektet er redusert. En slik risikojustering, av forventet dekningsgrad er særlig aktuelt på anleggsprosjekter og øvrige store prosjekter som går over flere år. Risikojustering kan oppstå som følge av en nedjustering av fullføringsgraden på påløpte kostnader delt på totale kostnader blir lavere som følge av at totale kostnader inkluderer fremtidige mulige kostnader som kan oppstå som følge av risiko), eller som en nedjustering i estimert transaksjonspris som følge av begrensning av estimater av variabelt vederlag. Hvilken metode som benyttes avhenger av hvorvidt fremtidig risiko ligger på inntekts- eller kostnadssiden. Når prosjektets resultat ikke kan estimeres pålitelig, vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader inntektsføres i resultatet.

Inntektsføring av omtvistede krav, krav for tilleggsarbeider, endringsordre, insentivbonuser o.l. starter når det er vurdert at AF Gruppens rettigheter til vederlaget er juridisk bindende. I de fleste tilfeller er tilleggsarbeider og endringsordre ikke egne leveringsforpliktelser. De inntektsføres normalt i stor grad med kumulativ catch-up-effekt. Endringer som vurderes som en egen leveringsforpliktelse inntektsføres etter prospektiv metode.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens tilvirkningskontrakter er ikke en egen leveringsforpliktelser.

Tilbudskostnader inkluderes i leveringsforpliktelsenes ferdigstillelsesgrad dersom det er vurdert at arbeidet som er utført vil bidra til å oppfylle leveringsforpliktelsen. Ineffektive tilbudskostnader, det vil si utgifter som ikke var hensyntatt ved prisingen av en leveringsforpliktelser, inntektsføres som kostnad i resultatet når de inntreffer og inngår ikke i leveringsforpliktelsens fullføringsgrad. Ikke-installert materiale inkluderes ikke i prosjektets fullføringsgrad før det er installert og regnes som overlevert til kunden.

NOTE 2 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Egenregnprosjekter

Egenregnprosjektet består hovedsakelig av utvikling og oppføring av leilighetsbygg for salg. Et leilighetsbygg består av mange enheter, og det meste av salget skjer før oppstart av et prosjekt. Hver leilighet vurderes å være en egen leveringsforpliktelse.

Leiligheter selges til enkeltkunder og inntektsføres ved overlevering av leiligheten. Kostnader ved egenregnprosjekter aktiveres løpende i finansiell stilling som egenregnprosjekter under omløpsmidler frem til inntektsføring. Tilbakeholdelsesbeløp fra kunden inntektsføres i henhold til kontraktsfestet betalingsplan.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens egenregnprosjekter er ikke en egen leveringsforpliktelse.

Rivingsarbeid

Rivingsarbeid omfatter riving av bygg, oljeplattformer og andre installasjoner. Rivingsarbeid er som oftest definert som én leveringsforpliktelse per kontrakt. Tidsmessig vurdering inntektsføres over tid da kunden mottar og forbruker fordelene ved forsatterens ytelser etter hvert som leveringsforpliktelsen oppfylles. Fremgangsmåten for denne typen kontrakter måles ofte ved en input basert metode. Dette vurderes som et godt estimat på overføring av tjenesten til kunden da innsatsfaktorene i prosjektene er målbare, og påløper jevnt i forhold til overlevering av leveringsforpliktelsen.

Transaksjonsprisen vurderes tilsvarende som for tilvirkningskontrakter. Rivekontrakter inkluderer ofte et ikke kontant vederlag i form av at AF overtar eiendeler og ansvar for behandling av de ulike komponentene. Verdien av det ikke-kontante vederlaget vurderes etter beste estimat, og inkluderes i fremtidig transaksjonspris.

Ordrereserve

Resterende transaksjonspris på ikke ferdigstilte leveringsforpliktelser defineres som ordrereserve. Opplysninger om ordrereserve er oppført i segmentnotene fordelt på neste års ordrereserve og senere års ordrereserve.

ØVRIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Klassifisering av fordringer og gjeld

En kontraktseiendel representerer AF Gruppens ubetingede rett til vederlag fra en kunde. Et vederlag er ubetinget dersom betalingen kun er avhengig av tid før den finner sted. En kontraktsforpliktelse vil være summen av kundefordringer og «fakturert, ikke opptjent» beløp som reduseres kundefordringene. Dette beløpet representerer AFs vurdering av sin ubetingede rett på vederlag for varer og tjenester som er utført på vegne av kunden.

En kontraktseiendel representerer AF Gruppens betingede rett til vederlag fra en kunde. Kontraktseiendeler består av «opptjent, ikke fakturert» og «innestående». «Opptjent, ikke fakturert» representerer estimert utført produksjon på vegne av en kunde utover det som er fakturert eller betalt, og vil bli en ubetinget rett til betaling (en kontraktsfordring) ved oppfyllelse av milepæler i henhold til en avtalt betalingsplan. «Innestående» i henhold til Norsk Standard-kontrakter representerer en sikkerhet for byggherre under byggeperioden, og er et prosentvis beløp av løpende fakturaer som holdes tilbake til prosjektet er overlevert og sluttfaktura utstedes.

En kontraktsforpliktelse er en forpliktelse til å overføre varer eller tjenester til en kunde der vederlaget allerede er mottatt. «Forskudd fra kunder» representerer et slikt mottatt vederlag.

Egenregnprosjekter (inkludert utbyggingsstrøm) er oppført som varelagerkonto.

Avsetning for garantier på prosjekter klassifiseres som kortsiktig selv om en stor del av avsetningen forventes å forfalle senere enn ett år frem i tid.

Varige driftsmidler

Hver vesentlig komponent av varige driftsmidler avskrives over estimert utnyttbar levetid og ved bruk av lineær metode, med unntak av tunnelboremaskinen i den felleskontrollerte driftsvirksomheten som avskrives i takt med produksjon.

Leide driftsmidler som ikke forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over det korteste av leieperioden og utnyttbar levetid. Leide driftsmidler som forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over forventet levetid.

Avskrivningsperiode og -metode vurderes årlig, og utrangeringsverdi estimeres ved hver årsavslutning. Endringer inntegnes som en estimatendring.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill inntegnes til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Verdireduksjoner av goodwill reverseres ikke selv om grunnlaget for verdifallet ikke lenger er til stede.

Patenter og lisenser

Utgifter for patenter og lisenser er balanseført og amortiseres lineært over forventet brukstid, vanligvis over 5 år.

Programvare

Utgifter knyttet til kjøp av ny programvare er balanseført som en immateriell eiendel dersom disse utgiftene ikke er en del av anskaffelseskostnaden til hardware. Normalt amortiserte programvarer lineært over 3 år.

Leieavtaler

For å avgjøre om en avtale er en leieavtale eller inneholder en leieavtale, vurderes substansen av avtalen. Dersom oppfyllelse av avtalen hentinger bruk av en spesifikk eiendel eller gruppe av underliggende eiendeler og overdrar retten til å kontrollere bruken av den underliggende eiendelen i en periode i bytte mot et vederlag, behandles avtalen som en leieavtale etter IFRS 16. AF Gruppen har betydelig leie av anleggsmaskiner og en del kontorbygg, samt leie av produksjonsanlegg og biler.

Hver enkelt leiekomponent i kontrakten inntegnes som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenten i kontrakten. På ikrafttredelsestidspunktet for en leieavtale inntegnes en leieforpliktelse og en tilsvarende bruksrettighetseiendel for alle leieavtaler. AF Gruppen balanseører ikke leieavtaler med kortere varighet enn 12 måneder. For disse leieavtalene inntegnes leiebetalingene som andre driftskostnader når de påløper. Dette gjelder blant annet oppsigelige kortsiktige leieavtaler, samt for eksempel bruktbiler og leie av stillas. Tjenesteleveranser i kontrakter som er definert som «ikke-leiekomponenter» er skilt ut og inntegnet i resultatet som driftskostnad separat fra leiekomponenten.

Effektene av leieavtaler er presentert i egen note.

Leieforpliktelser

Leieforpliktelsen klassifiseres som rentebærende gjeld i konsernregnskapet. Leieforpliktelser på ikrafttredelsestidspunktet beregnes som nåverdien av fremtidige faste leiebetalinger, og evt. restverdier ved avslutning av en leiekontrakt. Leieperioden representerer den ikke-kansellerbare perioden av leieavtalen. I tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen. Ved en evt. kjøpsopsjon vil leieforpliktelsen inkludere utøvelseskurs for en kjøpsopsjon. For de fleste leiekontraktene i AF Gruppen er det ikke en opsjon om utkjøp etter endt leieavtale. Det er ikke knyttet vesentlig estimatusikkerhet til vurderinger rundt opsjonsperioder og verdier på balanseførte leiekontrakter.

NOTE 2 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Måling av leieforpliktelsen i etterfølgende perioder hensyntar renten på leieforpliktelsen, utførte leiebetalinger og eventuelle reforhandlinger, endringer og justeringer av leieavtalen.

Forpliktelsen beregnes med en diskonteringsrente tilsvarende den marginale lånerenten for det aktuelle selskapet, for hver klasse av underliggende eiendel, og justert for avdelens gjenværende leieperiode.

Bruksrettighetseiendeler

Bruksrettighetseiendeler måles til anskaffelseskost, bestående av beregnet avskrivningsgrunnlag lineært over leieperiodens lengde, og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen.

Konsernet anvender IAS 36 Verdifall på eiendeler for å fastslå om bruksrettighetseiendelen er verdiforringet og for å inntegne eventuelle påviste tap ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Derivater

Derivater presenteres som eiendeler når virkelig verdi er positiv og som gjeld når virkelig verdi er negativ. Alle derivater måles til virkelig verdi, og normalt med verdiendring i resultatet. Virkelig verdiendring av valutaterminkontrakter og råvarederivater inntegnes i driftsresultatet.

AF benytter sikringsbokføring på utvalgte kontrakter og kostnader i utenlandsk valuta, nettoinvestering i utenlandsk valuta og råvarepris på stål. Verdiendring på derivater som er utpekt til sikringsinstrumenter og tilfredsstiller dokumentasjonskravene i IFRS 9 inntegnes i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. For kontantstrømsikring inntegnes endringer i den virkelige verdien av kontrakt i andre inntekter og kostnader (OCI). Posteringene reverseres og inntegnes som en inntekt eller kostnad i den perioden den sikrede transaksjonen inntegnes i resultatet. Sikring av nettoinvestering i utenlandsk valuta inntegnes på tilsvarende måte som kontantstrømsikring.

Valuta- og råvareterminkontrakter med forfall innen 12 måneder presenteres som kortsiktige derivater, og kontrakter med forfall utover 12 måneder klassifiseres som langsiktige derivater i finansiell stilling.

Fordringer

Kortsiktige og langsiktige fordringer er vurdert til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentemetoden. På grunn av kort løpetid på kundefordringer og andre fordringer vil fordringene i praksis oppføres til pålydende med fradrag for forventet tap.

Beholdninger

Beholdninger balanseføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Beholdningene består i hovedsak av reservedeler, utstyr og produksjonsmateriell til bruk i produksjonen. Anskaffelseskost fastsettes ved bruk av FIFO-metoden, og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og utgifter for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Ytelser til ansatte

Aksjebasert avlønning

En gang i året tilbyr AF Gruppen ansatte å kjøpe rabatterte aksjer i AF Gruppen ASA med bindingstid på ett år. Dette gjøres enten ved salg av egne aksjer eller ved rettet emisjon. Aksjesalget inntegnes i henhold til regelene for aksjebasert avlønning.

Ved salg av egne aksjer til ansatte kostnadsføres rabatten til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. Ved verdsettelse av rabatten tas det ikke hensyn til bindingstiden.

AF Gruppen tilbyr også aksjeopsjoner til ansatte gjennom et treårig opsjonsprogram. Hver opsjon gir rett til å kjøpe en aksje på et avtalt fremtidig tidspunkt til en fastsatt kurs. Opsjonene måles til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. Beregnet verdi for den estimerte andelen av opsjonene som forventes innløst inntegnes i resultatet som lønnskostnad, med motpost annen innskutt egenkapital. Kostnaden fordeles over perioden frem til den ansatte får ubetinget rett til å innløse opsjonene. På hver balansedag reverseres estimatet for antall opsjoner som forventet innløst. Eventuelle endringer reduserer kostnaden kumulativt med tilsvarende justering av egenkapitalen.

Arbeidsgiveravgift for lønnskostnaden knyttet til utestående opsjoner inntegnes i resultatet basert på beste estimat på forpliktelsen.

Avsetninger

En avsetning for garanti inntegnes i takt med inntektsføringen i prosjektet. Avsetningen er basert på historisk informasjon om garantier og sannsynligheten for at garantikostnaden inntreffer.

Avsetning for tapsbringende kontrakter inntegnes når konsernets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn unngåelige kostnader som påløper for å innfri forpliktelsene etter kontrakten.

I forbindelse med gjennomførte virksomhetssammenslutninger kan det være avtalt salgsopsjoner på hele eller deler av selgernes gjenværende eierposter i det overdratte selskapet. Salgspris på aksjene på tidspunkt for innløsning av opsjonene er i slike tilfeller avhengig av den overdratte virksomhetens fremtidige prestasjoner. Estimert virkelig verdi av utstedte salgsopsjoner neddiskonteres og inntegnes som en forpliktelse på tidspunktet for virksomhetssammenslutningen med motpost i majoritetens egenkapital. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av forpliktelsen inntegnes i resultatet. Endringer i forpliktelsen som følger av at opsjonene ikke innløses inntegnes direkte mot egenkapitalen.

Låneutgifter

Låneutgifter balanseføres i den grad de kan henføres direkte til tilvirkning av en eiendel det tar betydelig tid å ferdigstille for bruk eller salg. AF Gruppen inntegner låneutgifter som påløper under tilvirkning av egenregnprosjekter (boliger) i finansiell stilling. Tilsvarende gjøres for driftsmidler som tilvirkes for bruk i egen virksomhet. Aktiveringen av låneutgifter opphører når eiendelene er ferdigstilte.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter er konsernets bankbeholdning, og inkluderer likvide og bundne midler. I finansiell stilling er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

NOTE 3 VESENTLIGE REGNSKAPSMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Ledelsen har i utarbeidelsen av årsregnskapet brukt estimater og forutsetninger som har påvirket den regnskapsmessige verdsettelsen av eiendeler og gjeld, fastsettelsen av inntekter og kostnader samt opplysning om potensielle forpliktelser. Estimatene og de underliggende forutsetningene vurderes løpende basert på historisk erfaring og andre faktorer, inkludert forventninger om fremtidige hendelser som vurderes rimelige under nåværende omstendigheter. Estimatene som legges til grunn i regnskapet er basert på tilsvarende prinsipper.

Endringer i regnskapsmessige estimater inntregnes i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Regnskapslinjer med vesentlige estimat-poster knyttet til prosjekter	Note-henvisning	Inntregnet verdi prosjektrelaterte poster (MNOK)	
		2024	2023
Inntekter fra tilvirkningskontrakter	6	28 686	28 757
Kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld:	10, 17 Kontraktseiendeler:	1 445	1 710
	Kontraktsfordringer:	2 799	3 227
	Kontrakts-forpliktelser:	1 696	1 789
Avsetninger	16 Garantiforpliktelser	665	552
	Øvrige avsetninger	383	289

TILVIRKNINGSKONTRAKTER INNREGNET OVER TID

AF Gruppens virksomhet består i stor grad av utførelse av prosjekter med inntektsføring som inntregnes over tid. Inntektsføring over tid baseres på estimater og forventninger som er forenlig med kundens kontrollprinsipp. For utfyllende opplysninger om inntektsføringsprinsipper, se note 2 Vesentlige regnskapsprinsipper under avsnittet Prinsipper om inntektsføring. Estimatene med størst påvirkning på inntektsføring knytter seg til vurdering av sluttprognose, fremdrift, variabelt vederlag, overtidsbonus, tvister eller usikkerheter med byggherre m.m. Kontraktsgjenstand, omfang og kompleksitet medfører at faktisk dekningsbidrag ved prosjektenes avslutning kan avvike fra de vurderinger som er gjort ved årsskiftet. Inntekt er inntregnet i den grad ledelsen vurderer at det er sannsynlig at en reversering av akkumulerte inntekter vil finne sted.

Dekningsgrad i prosjektene vurderes ved hver regnskapsperiode etter et beste estimat basert på ledelsens skjønn og erfaring. Konsernets prinsipper er å ta en forsiktig andel av forventet inntekt i beregningen av prosjektet når usikkerheten er størst, og en tilsvarende høyere andel av forventet inntekt mot slutten av prosjektet. Formålet er å unngå reversering av tidligere resultatavregninger. Vurderingen av dekningsgraden vil påvirke inntektsføringen i perioden.

Fremdrift vurderes ofte ut fra input- eller output-metoden, avhengig av kontraktene. Fremdrift er et estimat, og vil påvirke periodisering på prosjekter som inntektsføres over tid.

Variabelt vederlag er et estimat som inngår i forventet transaksjonspris og er vanlig i tilvirkningskontrakter. AF Gruppens prinsipp er å inntregne variabelt vederlag i transaksjonsprisen etter et forsiktig beste estimat når det er sannsynlig sikkert at det ikke vil reverseres. Vurderingen av variabelt vederlag påvirker fremdriftsvurderingen i de tilfellene man har en output-basert fremdriftsmåling og estimert dekningsgrad i prosjektene.

Tvister og usikkerheter med kontraktsmotpart inntregnes etter et forsiktig beste estimat i konsernregnskapet.

Estimatene og forutsetningene knyttet til inntektsføring vil påvirke identifisert kontraktsfordring i prosjektene, det vil si beløpet som konsernet mener å ha ubetinget rett på som følge av leverte varer og tjenester. Kontraktsfordringen er beregnet som fakturerte kundefordringer fratrukket avsetning til tap og fakturerte inntekter som vurderes å ikke være opptjent ennå. Fremdriftsvurdering og vurdering av utfallet av tvister og usikkerheter vil ha størst betydning for kontraktsfordringen.

Som en konsekvens av estimater rundt inntektsføring vil prosjektene, i tillegg til en eventuell kontraktsfordring, ha en utestående kontraktseiendel eller -forpliktelse mot en kunde, avhengig av hvem som tjenesteleveransen eller betalingen har funnet sted først. Estimatene som vil ha størst konsekvens for størrelsen på kontraktseiendelen eller -forpliktelsen vil være fremdriftsvurderingen og dekningsgraden i prosjektene.

GOODWILL

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for mulig verdifall. I nedskrivningstesten blir inntregnet verdi av goodwill og netto arbeidskapital i finansiell stilling målt mot gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter fastsettes ved beregninger av bruksverdi. Det er knyttet usikkerhet til beregningen av bruksverdi som følge av at beregningen baserer seg på fremtidige kontantstrømmer og ved fastsettelsen av relevant diskonteringsrente. For beskrivelse av sentrale kilder og nøkkelforutsetninger for disse, herunder også sensitivitetsanalyser, henvises det til note 13 immaterielle eiendeler.

Regnskapslinjer med vesentlige estimat-poster knyttet til goodwill	Note-henvisning	Inntregnet verdi goodwill (MNOK)	
		2024	2023
Goodwill	5, 13	4 600	4 531

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmentene, slik disse presenteres i årsrapporten, samsvarer med operativ struktur og den måten konsernledelsen styrer etter når de vurderer prestasjoner og lønnsomhet på et strategisk nivå. Segment-resultatene konsernledelsen styrer etter er driftsresultat (EBIT) og resultat før skatt (EBT). AF Gruppen er operativt inndelt og styres etter virksomhet og deler etter geografi. Driftssegmentene benevnes i følgende avsnitt og deres i årsrapporten som virksomhetsområder.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

AF Gruppen er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern. Konsern-ledelsen styrte i 2024 forretningsvirksomheten via fire virksomhetsområder: Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore.

Anlegg utfører store komplekse anleggsprosjekter og miljøprosjekter innenfor vei og bane, tau, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, kraft og energi, rehabilitering og nybygg av betongkonstruksjoner, samt landanlegg for olje og gass. Virksomhetsområdet er totalleverandør av anleggstjenester i Norge og har også et prosjekt i Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Anlegg, Mälarbi Mustad & Transport, Skeie, VSP og Stenseth & RS.

Bygg driver tradisjonell byggvirksomhet i det norske markedet med sterk lokal forankring. Virksomheten omfatter utvikling, prosjektering og bygging av nærings-, bolig- og offentlige bygg i tillegg til rehabiliteringsarbeid. Bygg har en sterk markedsposisjon i det sentrale østlandsområdet og i Bergens-regionen. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Bygg Oslo, AF Byggformidling, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, Haga & Berg, AF Håndverk, AB Entreprenør, Åsane Byggmester-forretning, Fundamentering (FAS), og Hultgreen Tekniske Bygg (HTB).

Betonmast er en av Norges største byggentreprenører. Prosjektporteføljen omfatter alt fra store boligprosjekter til næringsbygg og utfordrende bygg. Betonmast har spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspills-kontrakter. Betonmast har også eiendomsutvikling i Norge. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Betonmast Boligbygg, Betonmast Oslo, Betonmast Trøndelag, Betonmast Romerike, Betonmast Rogaland, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Asker og Bærum og Betonmast Drammen.

Eiendom utvikler boliger og næringsbygg i Norge. Aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider også med andre aktører i transaksjon og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i datterte selskaper som inntregnes etter egenkapital-metoden. Resultatet som inntregnes i Eiendom tilsvarer resultat etter skatt multiplisert med eierandel. Virksomhetsområdet består av forretnings-enhetene AF Eiendom og LAB Eiendom.

Energi og Miljø tilbyr smarte og energieffektive løsninger for bygg og industri og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. Forurenset masse sorteres, renses og resirkuleres i AFs miljøparker, og rent under 50 prosent av massene kan gjenbrukes. Energitjenester for landbasert virksomhet drives i forretningsenheten AF Energi. Miljøtjenesteenheten drives i forretningsenheten AF Decom med miljøparkene Rimol, Jelsen og Nes.

Virksomhetsområdet Sverige omfatter aktiviteter knyttet til bygg, anlegg, eiendom og riving i Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Kanonaden Entreprenad, AF Prefab i Mälardalen, AF Bygg Syd, AF Projektutveckling, AF Hämöseand Byggenturer, HMB, AF Bygg Väst og AF Bygg Öst. Det geografiske nedslagsfeltet omfatter Stockholm, Mälardalen, Sør-Sverige og Göteborg.

Offshore omfatter AFs tjenester knyttet til fjerning, riving og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. Offshore inkluderer også nybygg-, modifikasjons- og vedlikeholdsarbeid innen HVAC samt elektrifisering av marine fartøyer. Virksomhetsområdet består av foretningsenhetene Aarsæth og AF Offshore Decom. Offshore har i tillegg aktiviteter i AF Miljøbase Vats.

Det skal ikke settes likhetstegn mellom virksomhetsområdene presenteres salg, øvrige og omfatter i hovedsak aktiviteter i morselskapet samt stabs- og fellestjenester. AF Gruppens konsernkontosystem er inkludert i Øvrige. Transaksjoner mellom segmenter i konsernet gjennomføres basert på markedsmessige vilkår og i henhold til prinsippet om armlengdes avstand. Transaksjoner og mellomværender, i tillegg til elementer av interforetagenes, mellom de ulike segmentene er presentert i kolonnen for eliminasjoner i segmentnotatet.

KONTRAKTSTYPER

AF Gruppens inntekter kommer i hovedsak fra tilvirkningskontrakter med variasjoner, størrelse og varighet. Byggherren, som kan være offentlig eller privat, står for finansieringen. AF Gruppen leverer også en rekke andre tilhørende tjenester, jamfør note 6 – Driftsinntekter og andre inntekter. I tillegg leverer virksomhetsområdet Eiendom egenregiprosjekter knyttet til utvikling og oppføring av bolignet og næringseiendom for salg. Egenregiprosjektene er egenfinansierte og organiseres som hovedregel i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Segmentinformasjonen er presentert i samsvar med konsernets regnskapsprinsipper etter IFRS, med unntak av prinsippene for inntektsføring av salg av boligleiligheter. Prinsippavviket gjelder segmentene Bygg, Eiendom og Sverige. Inntekter fra egenregiprosjekter i disse segmentene inntektsføres som hovedregel av fullføringsgrad, salgsgrad og forventet dekningsbidrag. Dette innebærer for eksempel at et prosjekt som på rapporteringstidspunktet er 50 prosent ferdig, produsert og 50 prosent solgt ved langelse av salgskontrakt, inntektsføres med et dekningsbidrag på 25 prosent av totalt forventet dekningsbidrag. I konsernregnskapet inntektsføres egenregiprosjekter etter prinsippene i IFRS 15 Inntekt fra kontrakter med kunder. Etter IFRS 15 blir hele inntekten over tilhørende kostnad inntregnet på ett tidspunkt, normalt ved overlevering. Effekten av avvikende prinsippanvendelse for konsernregnskapet er vist i egen tabell i segmentoppstillingen (IFRS-justering).

VESENTLIGE KUNDER

Det offentlige i Norge, inkludert 100 prosent eierstyrt eiste aksjeselskapet som for eksempel Nye Veier AS, utgjør 80,7 prosent (71,4 prosent) av samlede inntekter fra kontrakter med kunder i AF Gruppen. I 2024 ble det inntektsført MNOK 9 287 (6 439) knyttet til kontrakter inngått med det offentlige i Norge. Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune sto for 8,9 prosent (3,5 prosent), tilsvarende en inntekt på MNOK 2 700 (1 056). Det offentlige i Sverige utgjør 10,5 prosent (8,2 prosent) av samlede inntekter fra kontrakter med kunder i AF Gruppen. I 2024 ble det inntektsført MNOK 3 164 (2 484) knyttet til kontrakter inngått med det offentlige i Sverige. Trafikverket i Sverige sto for 7,4 prosent (6,5 prosent), tilsvarende en inntekt på MNOK 2 232 (1 618).

TAP VED VERDIFALL

I 2024 ble det nedskrevet finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet med MNOK 2 i virksomhetsområde Betonmast og MNOK 2 i Øvrige segment. I 2023 ble det nedskrevet goodwill med MNOK 19 knyttet til virksomhet i Sverige og nedskrevet MNOK 21 i utviklingsporteføljen til Eiendom, primært tilknyttet nedskrivninger i 2022 ble det ikke foretatt nedskrivninger.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betongvarer	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2024											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne driftsinntekter	9 418	8 674	4 359	23	1 421	5 234	1 077	175	-241	299	30 638
Interne driftsinntekter	172	6	8	-	89	165	4	55	-501	-	-
Sum driftsinntekter	9 590	8 681	4 367	23	1 510	5 399	1 081	229	-741	299	30 638
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	992	428	135	-69	162	157	-164	86	-2	92	1 850
Driftsresultat (EBIT)	656	397	120	-86	93	79	-201	15	-2	92	1 149
Resultat før skatt (EBT)	723	351	103	-28	109	65	-236	-135	-2	92	1 065
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	10,3 %	4,9 %	3,1 %	-	10,8 %	2,9 %	-15,1 %	-	-	-	6,0 %
Driftsmargin	6,8 %	3,5 %	2,8 %	-	6,2 %	1,5 %	-18,6 %	-	-	-	3,8 %
Resultatmargin	7,5 %	4,0 %	3,7 %	-	5,9 %	1,2 %	-21,8 %	-	-	-	3,5 %
Eiendeler 31. desember	4 778	5 433	3 366	859	1 022	2 790	1 422	2 256	-6 919	-8	15 003
Investert kapital 31. desember	1 743	1 920	1 602	846	383	1 736	928	1 092	-6 267	-3	4 900
Antall ansatte 31. desember	1 792	1 612	525	17	379	809	267	215	-	-	5 648
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2025	7 676	6 152	3 478	-	514	3 305	1 052	-	-151	311	22 937
Ordreutsetting senere år	8 758	4 778	1 354		231	1 551	691		9		17 414
Total ordrereserve 31. desember	16 433	11 132	4 831	-	1 744	4 856	1 743	-	-160	311	40 351
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Driftsinntekter fra anleggsvirksomhet	5 990	975	-	-	-	2 776	-	-	-362	-	12 284
Driftsinntekter fra byggvirksomhet	-	8 494	4 365	-	-	2 526	-		143	209	15 545
Driftsinntekter fra rørvirksomh., on- og offshore	-	-	-	-	629	84	513	-	-93	-	1 132
Driftsinntekter fra annen virksomhet	-	10	2	23	881	7	568	225	-144	-	1 576
Sum driftsinntekter	9 590	8 681	4 367	23	1 510	5 399	1 081	229	-741	299	30 638
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Driftsinntekter i Norge	7 262	8 681	4 367	23	1 507	-	1 081	225	-434	244	23 161
Driftsinntekter i Sverige	2 231	-	-	-	-	5 396	-	-	-306	55	7 377
Driftsinntekter i andre land	98	-	-	-	3	-	-	-	-	-	101
Sum driftsinntekter	9 590	8 681	4 367	23	1 510	5 399	1 081	229	-741	299	30 638
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	1 261	481	352	38	149	61	-260	130	-	-	2 217
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-70	3	-	32	-42	-40	-17	-22	-	-	-226
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	1 212	478	352	-70	106	21	-277	108	-	-	1 991

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betongvarer	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2023											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne driftsinntekter	6 456	10 124	4 561	27	1 341	7 423	1 081	110	-859	235	30 500
Interne driftsinntekter	316	58	3	-	76	78	1	61	-595	-	-
Sum driftsinntekter	6 776	10 182	4 565	27	1 417	7 501	1 082	171	-945	-235	30 500
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	754	468	95	-28	156	-68	-95	104	-92	-90	1 325
Driftsresultat (EBIT)	550	306	24	-90	90	-152	-124	77	-92	-70	749
Resultat før skatt (EBT)	572	328	56	8	56	-160	-135	-45	-92	20	700
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	11,1 %	4,7 %	1,2 %	-	11,0 %	-0,9 %	-8,7 %	-	-	-	4,3 %
Driftsmargin	8,1 %	3,0 %	0,7 %	-	6,3 %	2,0 %	-11,5 %	-	-	-	2,5 %
Resultatmargin	8,4 %	3,2 %	1,3 %	-	6,3 %	-2,1 %	-12,5 %	-	-	-	2,3 %
Eiendeler 31. desember	4 807	5 105	3 191	842	923	2 616	1 093	1 955	-5 239	-54	14 647
Investert kapital 31. desember	1 484	1 697	1 424	618	419	1 412	681	1 208	-4 584	-55	4 540
Antall ansatte 31. desember	1 878	1 615	618	21	383	651	247	197	-	-	5 613
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2024	6 949	6 133	3 600	-	1 221	4 217	866	-	-142	617	29 472
Ordreutsetting senere år	11 172	3 331	2 602		28	911	543		60		18 515
Total ordrereserve 31. desember	18 140	9 464	6 203	-	1 249	5 128	1 410	-	-218	618	47 987
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Driftsinntekter fra anleggsvirksomhet	6 776	906	-	-	-	2 668	-	-	-397	-	9 763
Driftsinntekter fra byggvirksomhet	-	9 668	4 545	-	-	4 509	-		342	235	18 148
Driftsinntekter fra rørvirksomh., on- og offshore	-	-	-	-	677	119	666	-	-70	-	1 392
Driftsinntekter fra annen virksomhet	-	5	4	27	740	5	-176	171	-147	-	1 227
Sum driftsinntekter	6 776	10 182	4 553	27	1 417	7 501	1 082	171	-945	-235	30 500
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Driftsinntekter i Norge	4 855	10 182	4 553	27	1 417	-	1 082	171	-539	-956	21 796
Driftsinntekter i Sverige	1 754	-	-	-	-	7 501	-	-	-7	-38	9 250
Driftsinntekter i andre land	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84
Sum driftsinntekter	6 776	10 182	4 553	27	1 417	7 501	1 082	171	-945	-235	30 500
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	1 275	276	29	89	179	-106	-139	118	-	-	1 552
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-323	-43	66	-148	-29	-92	4	-100	-	-	-613
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	952	233	95	-228	150	-198	-134	9	-	-	939

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Boligmarked	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2022											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne driftsinntekter	5 970	10 902	5 142	20	966	7 408	1 236	59	152	-203	31 205
Interne driftsinntekter	949	98	2	-	74	7	1	48	-779	-	-
Sum driftsinntekter	5 919	11 000	5 145	20	1 062	7 415	1 238	107	-827	-203	31 205
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	656	416	159	75	160	192	194	40	38	15	1 927
Driftsresultat (EBIT)	445	322	166	75	84	130	164	-24	33	15	1 465
Resultat før skatt (EBT)	440	318	174	62	82	127	160	-31	33	15	1 450
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	10,7 %	3,7 %	3,7 %	-	14,3 %	2,6 %	15,7 %	-	-	-	6,2 %
Driftsmargin	7,5 %	2,9 %	3,2 %	-	7,0 %	1,7 %	13,2 %	-	-	-	4,5 %
Resultatmargin	7,4 %	2,9 %	3,4 %	-	7,7 %	1,7 %	12,5 %	-	-	-	4,5 %
Eiendeler 31. desember	3 546	4 857	3 257	660	783	2 712	1 003	2 175	-4 448	-47	14 457
Investert kapital 31. desember	1 228	1 770	1 417	664	356	1 142	450	1 564	-3 619	-78	4 900
Antall ansatte 31. desember	1 812	1 799	635	24	309	1 058	236	181	-	-	5 975
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2023	4 856	6 903	3 261	-	610	5 443	1 053	-	-241	-25	21 860
Ordreinngang siden 01.	10 512	3 142	1 155		30	2 165	641		165	424	17 925
Total ordreserve 31. desember	15 368	10 045	4 416	-	640	7 608	1 694	-	-410	375	39 765
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Driftsinntekter fra anleggsvirksomhet	5 919	576	-	-	-	2 651	-	-	-656	-	8 752
Driftsinntekter fra byggvirksomhet	-	10 510	5 127			4 461	-	-	81	203	10 095
Driftsinntekter fra investeringseiendom, ov- og offshore	-	-	-	-	820	116	869	-	-71	-	1 534
Driftsinntekter fra annen virksomhet	-	9	8	20	452	7	369	107	-79	-	884
Sum driftsinntekter	5 919	11 000	5 145	20	1 062	7 415	1 238	107	-827	-203	31 205
FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Driftsinntekter i Norge	4 571	11 000	5 145	20	1 062	-	1 238	107	-827	-251	22 365
Driftsinntekter i Sverige	1 315	-	-	-	-	7 415	-	-	-	48	8 807
Driftsinntekter i andre land	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Sum driftsinntekter	5 919	11 000	5 145	20	1 062	7 415	1 238	107	-827	-203	31 205
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	1 040	251	-134	-9	112	67	157	-27	-	-	1 460
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-101	-21	631	184	-16	15	-23	-681	-	-	87
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	939	231	497	175	96	152	134	-708	-	-	1 547

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET

KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET 2024

I mai 2024 gjennomførte AF Gruppen kjøp av 70 prosent av aksjene i ETA Norge AS. ETA Norge AS ble etablert i 2013. Selskapet er lokalisert i Fiskum i Øvre Eiker og har 18 ansatte. Selskapet leverer rørmontasjeanlegg innen bioenergi (flis, pellets, vaccine og såll), og bistår med prosjektering, installasjon og service. ETA Norge inngår i virksomhetsområdet Energi og Miljø.

Tall i MNOK	ETA Norge AS
Kontantvederlag	47
Nåverdi av forventet tilleggsvederlag	19
Vederlag for 70 % av aksjene i ETA Norge AS	67
Ikke-kontrollerende eierinteresser i ETA Norge AS (30 %) av eiendeler og gjeld	5
Brutto vederlag ETA Norge AS	72
Varige driftsmidler og brukerettigheter	16
Likvide midler	9
Kortsiktige ikke-rentebærende fordringer	21
Rentebærende gjeld	5
Utsatt- og betalbar skatt	-5
Langsiktig rentebærende gjeld	-1
Langsiktig leasing gjeld	13
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	-25
Sum identifiserte eiendeler og forpliktelser	18
Goodwill	54
Kontantvederlag for 70 % av aksjene i ETA Norge AS	47
Likvide midler i ETA Norge AS (100 %)	-9
Netto vederlag til kontantstrømoppstilling	38

AF Gruppen har i 2024 også gjennomført noen mindre virksomhetstransaksjoner.

AVSTEMMING AV TILGANG VED KJØP AV VIRKSOMHET I 2024

Tall i MNOK	Note	ETA	Øvrige	Sum
Ikke-kontrollerende eierinteresser		5	3	8
Goodwill		54	9	63
Andre immaterielle eiendeler		1	-	1
Immaterielle eiendeler	13	55	9	64
Maskiner og driftsløsøre	14	2	-	2
Leide maskiner og driftsløsøre	15	14	-	14
Varige driftsmidler og brukerettigheter		16	-	16
Langsiktig rentebærende gjeld		1	-	1
Rentebærende gjeld	20	1	-	1

KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET 2023

AF Gruppen har i 2023 gjennomført noen mindre virksomhetstransaksjoner. I januar 2023 gjennomførte AF Gruppen kjøp av 60 prosent av aksjene i Meper Consult AS. Meper er et konsulentselskap med spisskompetanse innen avfall og gjenvinning. Meper inngår i virksomhetsområdet Energi og Miljø. I mai 2023 gjennomførte AF Gruppen kjøp av 56 prosent av aksjene i Betong & Tre AS. Selskapet inngår i virksomhetsområdet Bygg.

I februar 2023 solgte AF 21 prosent av aksjene i datterselskapet Fiskfarming AS. Selskapet er nå et tilknyttet selskap i AF i virksomhetsområdet Betongprod.

NOTE 6 DRIFTSINNTEKTER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
Inntekter fra tilfriskningskontrakter		28 696	28 757	29 705
Inntekter fra egenregieprosjekter		3	1	8
Inntekter fra salg av tjenester		1 512	1 220	1 023
Inntekter fra salg av varer		221	177	231
Sum inntekter fra kontrakter med kunder		30 222	30 156	30 970
Leieinntekter		54	88	68
Andre inntekter		362	286	167
Sum andre inntekter		416	374	236
Sum driftsinntekter	4	30 638	30 530	31 205

Gjenværende omsetning på tapsprosjekter utgjør MNOK 289 (1 152). Forventet tap på gjenværende produksjon av tapsprosjekter er resultatført.

FORDELING AV INNTEKTER FRA KONTRAKTER MED KUNDER ETTER INNTEKTSFØRINGSPRINSIPP

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Andel av inntektene fra kontrakter med kunder som inntektsføres over tid	29 995	29 977	30 791
Andel av inntekter fra kontrakter med kunder som inntektsføres på et tidspunkt	224	179	179
Sum inntekter fra kontrakter med kunder	30 222	30 156	30 970

FORDELING AV INNTEKTER FRA KONTRAKTER MED KUNDER ETTER TYPE KUNDER

Andel av inntekter fra kontrakter med kunder mot offentlige kunder[1]	12 591	8 923	9 121
Andel av inntekter fra kontrakter med kunder mot private kunder	17 631	21 233	21 849
Sum inntekter fra kontrakter med kunder	30 222	30 156	30 970

[1] Offentlige kunder defineres som stats- og kommuneforvaltningen samt 100 % offentlig eide aksjeselskaper.

Disaggregerte driftsinntekter knyttet på virksomhetsområder (markeder) og etter geografi er presentert i note 4 - Segmentinformasjon. Opplysninger om transaksjonspris for helt eller delvis ikke utførte leveranseforpliktelser er inkludert i note 4 - Segmentinformasjon under informasjon om ordrereserve.

Informasjon om kontraktsforpliktelser og kontraktsbalanser presenteres i note 10 - Kundefordringer og kontraktseiendeler. Informasjon om kontraktsforpliktelser presenteres i note 17 - Leverandørgjeld og annen ikke rentebærende gjeld.

INNTEKTSFØRT PÅ PROSJEKTER UNDER UTFØRELSE

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Inntektsført beløp i året som var inkludert i kontraktsforpliktelsens åpningssaldo	1 380	1 546	958
Inntektsført beløp i året fra leveranseforpl. som var helt eller delvis tilfredsstilt i tidl. perioder	183	93	167

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
Lønn		-4 715	-4 404	-4 224
Arbeidsgiveravgift		-820	-693	-727
Pensjonskostnader	18	-264	-227	-225
Aksjebasert avlønning		-69	-65	-62
Andre ytelser		-282	-328	-256
Sum lønnskostnader		-6 150	-5 851	-5 497

AVSTEMMING AV AKSJEVERDIBASERT AVLØNNING

Aksjeverdibasert avlønning - kostnadsført	69	65	62
- herav rabatt aksjeprogram på aksjer fra egen beholdning	-6	-4	-7
Innskutt opsjonspremie for nytt opsjonsprogram	-	5	-
Aksjeverdibasert avlønning i egenkapital	64	66	55

GJENNOMSNITTLIG ANTALL ÅRSVERK

Norge	4 764	4 938	4 722
Sverige	950	1 017	1 068
Litauen	27	22	15
Tyskland	25	22	15
Storbritannia	6	4	1
Totalt	5 771	6 003	5 821

AKSJESALG TIL ANSATTE

AF Gruppen har et aksjeprogram der ansatte får anledning til å kjøpe aksjer med 20 prosent rabatt. Rabatten beregnes i forhold til gjennomsnittlig aksjekurs i tegningsperioden. Bindingstiden for aksjene er ett år.

ANTALL AKSJER/KURS	2024	2023	2022
Antall aksjer solgt fra egen beholdning	342 200	170 000	305 638
Antall aksjer tilført gjennom emisjon	757 800	830 000	694 374
Aksjekurs i tegningsperioden (NOK)	119,28	121,72	152,28
Salgskurs (NOK)	95,40	97,40	121,80
Regnskapseffekter av aksjesalg til ansatte:			
Lønnskostnader (rabatt ved aksjesalg inkl. arbeidsgiveravgift)	-35	-26	-30

OPSJONSPROGRAM 2020-2023

Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kunne tildeles var 4 000 000 over tre år med årlig tildeling i årene 2020- 2022, med utøvelse i mars 2023. Kjøpskursen for aksjene ble basert på gjennomsnittlig aksjekurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene, dog ikke lavere enn kursen i den første tegningsperioden. Kjøpskursen ble nedjustert med den del av utbetalt utbytte som overstiger 50 prosent av resultat per aksje foregående år. Opsjonspremien var 1,00 krone per opsjon. Det var en betingelse at man måtte være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2023 for å kunne utøve opsjonene. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020, 159 000 opsjoner til 184 ansatte i 2021 og 151 669 opsjoner til 142 ansatte i 2022. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2022 var 3 505 712 justert for ansatte som hadde sluttet. Per 1. mars 2023 var det 3 502 810 utestående opsjoner. Markedskursen for AF-aksjen på innløsningstidspunktet 1. mars 2023 var lavere enn utøvelseskursene. 1 361 opsjoner ble innløst. Resterende opsjoner bortfalt. Utestående opsjoner knyttet til dette programmet etter innløsning var 0. Resultatført opsjonskostnad for 2023 var MNOK 28 (32).

OPSJONSPROGRAM 2023-2026

Generalforsamlingen vedtok i mai 2023 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 5 000 000 over tre år, og ordningen innebærer en årlig tildeling i årene 2023-2025, med utøvelse i mars 2026. Kjøpskursen for aksjene baseres på gjennomsnittlig børskurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene. Opsjonspremien er 1,00 krone pr. opsjon. Man må være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2026 for å kunne utøve opsjonene. Aksjer som eventuelt kjøpes ved innløsning av opsjoner vil ha ett års bindingstid. AF Gruppen utstedte 4 850 000 opsjoner til 1 364 ansatte i 2023 og 220 553 opsjoner til 123 ansatte i 2024. I alt har henholdsvis 70 553 og 217 994 opsjoner bortfalt i 2023 og 2024 som følge av at ansatte har sluttet. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2024 var 4 782 006. Resultatført opsjonskostnad for 2024 var MNOK 41 (28).

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER FORTS.

UTESTÅENDE OPSJONER	Frist for innløsning	Innløsningskurs per 31.12.24 (NOK per aksje)	Antall opsjoner
Antall utestående opsjoner per 1. januar 2022	1.3.2023		3 730 619
Antall opsjoner tegnet i 2022	1.3.2023		151 668
Bortfalt opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2022			-376 575
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2022	1.3.2023		3 505 712
Bortfalt opsjoner eid av ansatte som sluttet før innløsning			-2 902
Antall utestående opsjoner per 1. mars 2023	1.3.2023		3 502 810
Ikke innløste opsjoner			-3 501 449
Innløste opsjoner			-1 361
Antall opsjoner tegnet i 2023	1.3.2026	137,77	4 550 000
Bortfalt opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2023			-75 553
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2023	1.3.2026		4 779 447
Antall opsjoner tegnet i 2024	1.3.2026	139,40	226 559
Bortfalt opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2024			-217 994
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2024	1.3.2026		4 782 006

AF Gruppen har benyttet Black-Scholes opsjonsprisingsmodell ved verdsettelsen av opsjonene.
I modellen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2024	2023	2022
Forventet utbytte yield [1]	2,7 %	2,6 %	2,6 %
Historisk volatilitet	25,1 %	20,0 %	25,2 %
Risikofri rente	4,5 %	3,7 %	2,1 %
Forventet levetid på opsjonene (år)	1,8	2,8	0,8
Innløsningskurs på tildelingstidspunktet (NOK) [1]	135,40	139,40	160,52

[1] Utbytte utover 5% prosent av foregående års resultat per aksje er ikke inkludert i ytelsesbetingelsen. Dette fordi utbytte over dette nivået skal reflekteres i innløsningskurs (strike).

NOTE 8 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
ANDRE DRIFTSKOSTNADER				
Husleie - kortsiktige kontrakter		-50	-54	-75
Andre leiekostnader - kortsiktige kontrakter		-700	-638	-567
Forsikring		-87	-81	-71
Innleide av utførelsesrett		-151	-202	-311
Revisjonshonorar		-21	-17	-14
Øvrige honorar		-231	-203	-155
Tap på fordringer	19	-12	-27	-27
Depresi og nyttiggjøringsavgiftar		-105	-92	-110
Markedsføring og reklame		-31	-32	-29
IT-kostnader		-211	-173	-179
Vedlikehold av driftsmidler		-110	-90	-91
Øvrige andre driftskostnader		652	638	516
Sum andre driftskostnader		-2 417	-2 483	-2 072

Beløp i TNOK	2024	2023	2022
GODTGJØRELSER TIL KONSERNETS VALGTE REVISOR			
Lovpålagt revisjon	19 758	10 412	7 741
Andre attestasjonstjenester [1]	-2 305	-301	-307
Skatterådgivning			283
Andre tjenester utenfor revisjon	-149	-18	-26
Sum	-13 204	-10 630	-8 253

[1] Andre attestasjonstjenester inkluderer for 2024 attestasjon av A.F. Gruppens bærekraftsrapport.

GODTGJØRELSER TIL ANDRE REVISORER			
Lovpålagt revisjon	-7 343	-5 723	-5 297
Andre tjenester	-771	-849	-864
Sum	-8 014	-6 572	-6 161
Sum revisjonshonorar	-21 218	-17 202	-14 414

Godtgjørelse til revisor er oppgitt ekskl. avgift.

NOTE 9 NETTO GEVINSTER (TAP)

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap, TS og FKV [1]	18	20	11
Endring i virkelig verdi av derivater	3	1	3
Netto gevinster (tap) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	4	-	-1
Netto gevinster (tap) ved salg av varige driftsmidler	65	53	58
Netto valutagevinster/(-tap) knyttet til driften	-4	-9	-7
Sum netto gevinster (tap)	78	65	56

[1] Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap inkluderer salg av aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet samt salg av aksjer i datterselskaper som driver eiendomsvirksomhet.

NOTE 10 KUNDEFORDRINGER OG KONTRAKTSEIENDELER

KONTRAKTSFORDRINGER OG ANDRE IKKE RENTEBÆRENDE FORDRINGER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Fakturerte kundefordringer		4 631	5 065
Fakturert ikke opptjent på prosjekter under utførelse		-1 809	-1 834
Avsetning for tap		-22	-24
Kontraktsfordringer	6	2 799	3 207
Forskuddsbetalt skatt		45	24
Forskuddsbetalt mva og andre offentlige avgifter		41	67
Forskuddsbetalte kostnader		266	165
Øvrige kortsiktige ikke rentebærende fordringer		102	39
Andre ikke-rentebærende fordringer		477	291
Sum kundefordringer og andre ikke-rentebærende fordringer	24	3 276	3 518

MAKSIMAL EKSPONERING FOR KREDITTRISIKO

Fakturerte kundefordringer	Ikke forf.	1-30	31-60	61-90	91-120	>120	Sum
Aldersfordeling 2024	2 732	310	86	64	144	1 295	4 631
Aldersfordeling 2023	3 117	792	96	70	324	865	5 065

Tabellen over viser maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer på balansedagen sikkerhetsvist etter antall dager. En forholdsmessig stor andel av kundefordringene er forfalt med mer enn 120 dager. Dette har sammenheng med kompleksiteten i sluttoppgjøret til prosjektene. Sluttoppgjøret vil normalt omfatte utbedringer knyttet til poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om pris og mengde på ekstra arbeider. Sluttoppgjørsforhandlinger tar vanligvis flere måneder og, for komplekse kontrakter kan det ta et år eller mer. Fastmatendringer i sluttoppgjøret inngår som korreksjon av prosjektinntekter.

Avsetning for tap på kundefordringer er relatert til kundenes betalingsevne og regnskapsføres i andre driftskostnader. Annen risiko knyttet til kundefordringene og kontraktseiendelene er hensyntatt ved vurdering av prosjektene. Inntektsføring av både kundefordringer og kontraktseiendeler på prosjektene er kun foretatt i den grad ledelsen har vurdert det som svært sannsynlig at det ikke vil bli foretatt reversering av akkumulerte inntekter. Det har ikke vært vesentlige konstaterte tap på inntektsførte fordringer eller kontraktseiendeler de siste årene, jfr. note 8 - Andre driftskostnader.

KONTRAKTSEIENDELER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Oppjente ikke fakturerte inntekter på prosjekter under utførelse		743	790
Innestående hos byggherrer [1]		702	920
Kontraktseiendeler	6	1 445	1 710

[1] Det tilbakeholdes opp til 10 prosent av kontraktssummen som sikkerhet for AF Gruppens kontraktsforpliktelser i utførelsesfasen for kontrakten, herunder ansvar for forsinket fullføring. Det tilbakeholdte beløpet betegnes som «Innestående hos byggherrer» og er regnet i kontraktseiendelene som IAS 8429. Når sluttoppgjøret utbetales leses innestående opp.

NOTE 11 BEHOLDNINGER

Beløp i MNOK	2024	2023
Reserveseksler og prosjektbeholdninger	438	316
Råmaterialer	38	62
Ferdigvarer	72	56
Sum beholdninger	548	434

Beholdningene består i hovedsak av reservedeler og utstyr til bruk i produksjonen. Beholdningene har ikke vært gjenstand for nedskrivninger i 2024.

Av lagerbeholdningen er MNOK 9 (10) pantsatt som sikkerhet for forpliktelser, jamfør note 25 – Pant og garantier.

NOTE 12 EGENREGIPROSJEKTER

Utbyggingsprosjektene i AF Gruppen organiseres i stor grad ved at det etableres heleide utbyggingsselskaper eller samarbeidsstrukturer. De fleste av disse selskapene organiseres som tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, jamfør note 27 – Tilknyttede selskaper og note 28 – Felleskontrollert virksomhet. Det som fremkommer i balansen som egenregiprosjekter, og som spesifiseres i tabellen under, er kun de prosjektene som utvikles i datterselskaper.

Beløp i MNOK	2024	2023
Boligprosjekter under oppføring	81	77
Ferdigstilte boligenheter for salg	12	1
Tomter for utbygging	120	116
Sum egenregiprosjekter	213	194

TOMTER FOR UTBYGGING

Tomter for utbygging er tomter og utbyggingsmuligheter som anno ikke er bebygget. Sammen med tomter og utbyggingsmuligheter i tilknyttede selskaper kan disse utnyttes til å bygge 3 056 (3 356) boenheter og 126 401 (138 264) m² boareal. Av disse er AF's andel 1 468 (1 532) boenheter og 60 346 (36 478) m² boareal.

FERDIGSTILTE BOLIGENHETER FOR SALG	2024	2023
Antall ferdigstilte boligenheter for salg i datterselskaper	-	13
AF's andel ferdigstilte boligenheter for salg i tilknyttede og fellesk.kontr. selskaper [1]	163	132

[1] Av ferdigstilte boligenheter for salg er 115 leiligheter bygget for utleie (byreserven). Disse selges samlet ved overdragelse av aksjer i utviklingsselskapet.

NOTE 13 GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i MNOK	Note	Goodwill	Andre immaterielle eiendeler	Sum
ANSKAFFELSESKOST				
1. januar 2023		4 549	55	4 604
Direkte tilgang		-	3	3
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	33	-	33
Omregningsdifferanse		63	1	63
31. desember 2023		4 645	60	4 704
Direkte tilgang		-	3	3
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	63	1	64
Omregningsdifferanse		15	-	15
31. desember 2024		4 722	63	4 786
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2023		-93	-50	-143
Årets avskrivninger			-2	-2
Årets nedskrivninger		-20	-	-20
31. desember 2023		-113	-52	-165
Årets avskrivninger			-3	-3
31. desember 2024		-113	-55	-168
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		4 645	60	4 704
Av- og nedskrivninger		-113	-52	-165
31. desember 2023		4 531	8	4 539
Anskaffelseskost		4 722	63	4 786
Av- og nedskrivninger		-113	-55	-168
31. desember 2024		4 609	9	4 618

	Andre imm. eiendeler
Økonomisk levetid	2-5 år
Avskrivningsplan	Lineær

NOTE 13 GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

ALLOKERING AV GOODWILL TIL KONTANTGENERERENDE ENHETER

Goodwill allokeres til de av konsernets kontantgenererende enheter som forventes å få synergier av virksomhetssammenslutningen. I tillegg er goodwill allokert til forretningsenheter. Allokeringen presenteres i oversikten under:

Beløp i MNOK	2024	2023
VGP	166	166
Stenseth & Rå	154	154
Miljøtiltak Maskin & Transport	64	64
AF Anlegg	37	37
Sum Anlegg	420	420
Strøm Gundersen	457	457
LAB Entreprenør	432	432
Hagen & Berg	127	127
Asplan Byggmesterforretning	123	123
Helgesen Tekniske Bygg (HTB)	102	102
AF Hålandsvik	118	118
Funksamentering (FAS)	94	94
AF Bygg Østfold	47	47
Sum Bygg	1 520	1 520
Betonmast Romerike	462	462
Betonmast Oslo	348	348
Betonmast Buskerud Vestside	165	165
Betonmast Østfold	184	184
Betonmast Østland	98	98
Betonmast Sørlandet	94	94
Betonmast Trøndelag	90	90
Sum Betongmast	1 440	1 440
Actua	136	127
Sum Offshore	136	127
AF Energi	109	54
AF Decom	37	37
Mepox	11	11
Sum Energi og Miljø	157	103
HMR	378	367
AF Bygg Vest	269	264
Kanonaden Entreprenør	148	140
AF Bygg Øst	99	97
AF Bygg Syd	39	39
AF Hålandsand Byggeteknikk	14	14
Sum Sverige	936	921
Balanseført verdi 31. desember	4 609	4 531

NOTE 13 GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

NEDSKRIVNINGSTESTER FOR GOODWILL

AF Gruppen gjennomfører årlig tester for å verdsette verdien på goodwill og immaterielle eiendeler. I nedskrivningstesten blir innregnet verdi av goodwill vanlige driftsmidler, bruksrettighetsmidler og netto arbeidskapital, heretter kalt eiendelene, i finansiell stilling målt mot gjenvinnbart beløp fra den kontantgenererende enheten eiendelene er allokert til. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. Bruksverdien er beregnet basert på en diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer før skatt, diskontert med en relevant diskonteringsrente (WACC) før skatt som hensyntar kapitalkostnad og risiko. Det er benyttet ulik diskonteringsrente for norsk og svensk virksomhet, hovedsakelig som følge av forskjeller i risikofri rente. Det er også benyttet ulikt avkastningskrav for enheter innen offshore-segmentet for å reflektere forskjeller i markedsdata. De viktigste forutsetningene som er benyttet ved beregning av gjenvinnbare beløp er presentert i tabell under.

NORGE	2024	2023
Vekstrate [1]	2,0 %	2,0 %
WACC før skatt offshore	11,0 %	10,6 %
WACC før skatt øvrige	9,6 %	9,5 %

SVERIGE	2024	2023
Vekstrate [1]	1,5 %	1,5 %
WACC før skatt	7,1 %	7,1 %

[1] Veksttakten er nominell og forutsatt å være enhetsvis.

NEDSKRIVNINGTEST AV GOODWILL I 2024

Forventede kontantstrømmer for 2025 i beregningen av gjenvinnbart beløp er basert på budsjett for 2025 godkjent av ledelsen. Dersom neste års budsjett ikke er representativt og det foreligger ledelsesgodkjente budsjetter for flere år, legges det til grunn budsjetter på inntil tre år. Budsjettene og lorecastingplanene bygger på forutsetninger om blant annet etterspørsel, materialkostnader, lønnskostnader og konkurransesituasjonen i markedene AF Gruppen har virksomhet i. Forutsetningene som er gjort bygger på ledelsens erfaring samt eksterne kilder. Det er lagt til grunn en lønnsvekst på 5 prosent for norske selskaper og 3,5 prosent for svenske selskaper i 2025. Beregnet verdi av de kontantstrømgenererende enhetene overstiger innregnet verdi av eiendelene i test ved utgangen av 2024 for samtlige enheter.

SENSITIVITETSANALYSE FOR NØKKELFORUTSETNINGER

Det er gjennomført sensitivitetsanalyser for alle goodwillposter knyttet til diskonteringsrente (WACC) og kontantstrømmer. Sensitivitetsanalyser for de forretningsenhetene med de høyeste goodwillpostene presenteres i avsnitter under. Basert på nåværende informasjon er ledelsen i AF Gruppen av den oppfatning at rimelige endringer i nøkkelforutsetningene som er lagt til grunn for beregning av gjenvinnbart beløp ikke vil medføre ytterligere behov for nedskrivning i noen enheter. Sum goodwill som ikke er vist i tabellene relatert til sensitivitetsanalyse under er MNOK 2 269 (2 209).

NOTE 13 GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

A) SENSITIVITETSANALYSE FOR DISKONTERINGSRENTE (WACC)

Tabellen under viser forholdet mellom estimert gjenvinnbart beløp og innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten for AF Gruppens største goodwillposter. Innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten er uttrykt som indeks 100. Indeksert gjenvinnbart beløp (gjenvinnbart beløp/innregnet verdi av eiendelene)*100, representerer hvor mye gjenvinnbart beløp overstiger innregnet verdi. I tillegg vises det hvordan gjenvinnbart beløp endrer seg dersom diskonteringsrenten (WACC) endrer seg med henholdsvis 0,5, 1,0 og 3,0 prosentpoeng. Alle andre forutsetninger er holdt konstant i beregningen. Desto høyere indeksen for gjenvinnbart beløp er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning.

Betonmast Oslo har for eksempel en beregnet verdi som er 2,65 ganger høyere enn eiendelene som skal forsvares i testen. 2,65 er da beregnet som indeks 265 dividert med indeks 100. Selv med en økning i WACC på 3,0 prosentpoeng vil Betonmast Oslo ha en beregnet verdi som er 1,85 ganger høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. Dersom indeksen for gjenvinnbart beløp er mindre enn 100, er gjenvinnbart beløp lavere enn innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten, slik at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en økning av WACC med 1 prosentpoeng, er det nedskrivningsbehov for goodwill allokert til AF Bygg Väst.

2024 Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling

FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om WACC økes med: 0,5 pp.	1,0 pp.	3,0 pp.
Strøm Gundersen	163	100	170	159	126
Betonmast Barcrefko	154	100	142	132	103
AB Fabregator	146	100	136	127	100
HMB	143	100	131	121	92
Betonmast Oslo	265	100	249	233	185
AF Bygg Väst	114	100	106	99	67

2023 Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling

FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om WACC økes med: 0,5 pp.	1,0 pp.	3,0 pp.
Strøm Gundersen	149	100	138	129	102
Betonmast Barcrefko	107	100	92	85	65
AB Fabregator	138	100	123	113	91
HMB	150	100	136	127	98
Betonmast Oslo	171	100	152	141	109
AF Bygg Väst	116	100	106	98	63

NOTE 13 GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

B) SENSITIVITETSANALYSE FOR KONTANTSTRØMMER

På samme måte som i sensitivitetsanalysen under A) viser tabellen under forholdet mellom estimert gjenvinnbart beløp og innregnet verdi av eiendelene i nedskrivingstesten for AF Gruppens største goodwillposter. Innregnet verdi av eiendelene i nedskrivingstesten er uttrykt som indeks 100. Indeksert gjenvinnbart beløp / gjenvinnbart beløp innregnet verdi av eiendelene*100 representerer hvor mye gjenvinnbart beløp overstiger innregnet verdi. I tillegg vises det hvordan gjenvinnbart beløp endrer seg ved en reduksjon av kontantstrømmen i test med henholdsvis 10 prosent, 30 prosent og 50 prosent. Jo høyere indeksen for estimert gjenvinnbart beløp er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning. Selskapet Oslo har for eksempel en beregnet verdi som er 2,65 ganger høyere enn eiendelene som skal forsvares i testen. 2,65 er da beregnet som indeks 265 dividert med indeks 100. Med en reduksjon i kontantstrøm på 30 prosent vil faktorm sist Oslo ha en beregnet kontantstrøm som er 1,85 ganger høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. Dersom indeksen for gjenvinnbart beløp er mindre enn 100, er gjenvinnbart beløp lavere enn bokført verdi av eiendelene i nedskrivingstesten, dvs at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en reduksjon av estimert kontantstrøm med 30 prosent er det nedskrivingsbehov for goodwill tilsvarende til AF Bygg Vest.

2024 Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling

FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om kontantstrøm reduseres med: 10%	30%	50%
Strøm Gundersen	163	100	166	126	91
Betongmast Romerike	154	100	139	108	77
LAB Entreprenør	146	100	131	102	73
HMR	143	100	129	100	71
Betongmast Oslo	265	100	239	185	132
AF Bygg Vest	114	100	103	80	57

2023 Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling

FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om kontantstrøm reduseres med: 10%	30%	50%
Strøm Gundersen	149	100	134	104	74
Betongmast Romerike	107	100	97	75	54
LAB Entreprenør	123	100	110	93	66
HMR	150	100	135	105	75
Betongmast Oslo	171	100	154	120	85
AF Bygg Vest	116	100	104	81	58

NOTE 14 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i MNOK	Note	Bygninger, prod. anlegg og tomter	Maskiner og driftsløsøre	Sum
ANSKAFFELSESKOST				
1. januar 2023		1 013	1 569	2 582
Ordinær tilgang		76	495	571
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	29	7	80
Avgang		-22	-71	-122
Omregningsdifferanser		9	13	21
31. desember 2023		1 089	1 992	3 080
Ordinær tilgang		29	234	262
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	2	2
Reklassifisering mellom grupper		31	31	-
Avgang		-13	-235	-136
Omregningsdifferanser		2	4	5
31. desember 2024		1 075	2 127	3 202
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2023		-123	-996	-1 119
Årets avskrivning		-22	-198	-219
Akk. avskrivning årets avgang		5	59	65
Omregningsdifferanser		1	5	9
31. desember 2023		-141	-1 149	-1 264
Årets avskrivning		-17	-288	-305
Årets nedskrivning		-2	-	-4
Akk. avskrivning årets avgang			79	79
Omregningsdifferanser		-	-3	-3
31. desember 2024		-163	-1 354	-1 517
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		1 089	1 992	3 080
Av- og nedskrivninger		-141	-1 149	-1 264
31. desember 2023		947	849	1 797
Anskaffelseskost		1 075	2 127	3 202
Av- og nedskrivninger		-163	-1 354	-1 517
31. desember 2024		912	773	1 685

AVSKRIVNINGSSATSER

Hver vesentlig komponent av varige driftsmidler avskrives over estimert utnyttbar levetid og ved bruk av lineær metode, med unntak av tunnelboremaskinen i den felleskontrollerte driftsordningen som avskrives i takt med produksjon. Tomter avskrives ikke.

	År
Maskiner og driftsløsøre	3-10
Bygninger og produksjonsanlegg	20-50

PANT

Opplysninger om pantsatte varige driftsmidler er gitt i note 35 – Pant og garantier.

NOTE 15 LEIEAVTALER

KONSERNET SOM LEIETAKER

AF Gruppen velger å leie enkelte anleggsmidler istedenfor å kjøpe da dette gir fleksibilitet og sikrer at selskapet har en best mulig utnyttelse av anleggsmidler. Enkelte av eiendelene som leies blir fremleid. For konsern som leietaker er beløp presentert brutto før fradrag for leieinntekter.

Leieperioden er den avtalte leieperioden for hver leieavtale. Enkelte avtaler har klausul om oppsigelse mot et gitt gebyr. For kjøretøyholdene er det vanlig med mulighet at leieavtalene ikke blir avsluttet før tiden, men dette vurderes for hver enkelt leiekontrakt. Det er for de fleste leieavtaler ikke noen kjøpsopsjoner, men dette kan være relevant for enkelte avtaler. AF Gruppen vurderer tilbakeleveringsplikt eller evt. kjøp for hver underliggende eiendel ved utløpet av leieperioden dersom aktuelt.

Avtalene løper over ulike tidsperioder, de lengste avtalene er inngått for en tidsperiode på 10-15 år, men de fleste løper over 3-5 år. Unntaksvis er det inngått avtaler som løper uten tidsbegrensing, men med 3 måneders oppsigelsestid.

AF Gruppen har inngått konsernavtaler med flere leasingselskaper, hvor en leier anleggsmaskiner, heiser, stillaser, brakker og biler samt annet utstyr. Leieavtalene inngås i all hovedsak mot en leieperiode på 3-5 år. Unntaket er brakker som kan leies for en periode på opptil 5 år. Brakkeleier er ikke inkludert i balanseoppstillingen fordi de er oppsigelige med kort frist.

Opplysninger om regnskapsprinsipper for leieavtaler er gitt i note 2 - Vesentlige regnskapsprinsipper.

BRUKSRETTEIENDELER

Beløp i MNOK	2024	2023
Leide bygninger og prod. anlegg	259	246
Leide maskiner og driftsløsøre	665	723
Sum	936	979

Totale tilgang leide driftsmidler for 2024 er MNOK 360 (446).

AVSKRIVNINGER OG NEDSKRIVNINGER AV BRUKSRETTEIENDELER

Beløp i MNOK	2024	2023
Avskrivninger av leide bygninger og prod. anlegg	-46	-53
Avskrivninger av leide maskiner og driftsløsøre	-294	-340
Sum	-340	-336

LEIEFORPLIKTELSER

Nedenfor vises udiskonterte leieforpliktelser og forfall på utgående kontantstrømmer. AF Gruppen er ikke bundet av andre påløpende leieavtaler. Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på konsernets utbytte-, gjeld- eller finansieringsforpliktelser.

		Leide bygninger og prod. anlegg		Leide maskiner og driftsløsøre		Total leieforpliktelse	
Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år		72	55	273	282	345	337
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år		167	150	509	467	675	616
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år		73	54	15	24	87	78
Udiskonterte leieforpliktelser		313	260	796	793	1 109	1 053
- herav renter		-31	-22	-51	-59	-82	-82
Nåverdi av leieforpliktelse	20	282	278	746	733	1 027	1 011

Bruksrettseiendelen på AF sitt hovedkontor i Helsfyr Allèen er MNOK 54 og leieforpliktelsen er MNOK 48 per 2024. Det er inngått en ny 10 årig leiekontrakt for nytt hovedkontor på Construction City, med estimert overtakelse i 2026. Avtalen inkluderer også to opsjoner på forlengelse av leieavtalen med 5 år per opsjon. Leieforpliktelsen for nytt hovedkontor inntregnes på ikrafttredelsestidspunktet, når kontorlokalet er gjort tilgjengelig for leietaker.

NOTE 15 LEIEAVTALER FORTS.

SAMMENDRAG AV ANDRE LEIEINNTEKTER OG LEIEKOSTADER I RESULTATOPPSTILLINGEN

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Inntekt fra fremleie av bruksrettseiendeler		3	3
Driftskostnader knyttet til kortsiktige og variable leiebetalinger	8	-806	-732
Sum		-803	-729

KONSERNET SOM UTLEIER

I konsernet er det i 2024 innregnet en leieinntekt på totalt MNOK 64 (86) i resultatregnskapet. Leieinntektene består hovedsakelig av utleie av kontorer og kontorrigg, utleie av driftsmidler, hvor utleie av kontorlokaler hovedsakelig er relatert til fremleie av lokalitetene i Helsfyr Allèen. Minimum fremtidige leieinntekter for Helsfyr Allèen er presentert i tabell under.

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Fremleie, forfall innen 1 år	1	3	5
Fremleie, forfall mellom 1 og 5 år	-	2	5
Fremleie, forfall etter 5 år			
Sum	1	5	10

PANT

Opplysninger om pantsatte leide driftsmidler er gitt i note 25 - Pant og garantier.

NOTE 16 AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i MNOK	Garanti-arbeider [1]	Betingede vederlag [2]	Ikke-kontr. aksjonærers put-opsjoner [3]	Øvrige avsetninger	Sum avsetninger
1. januar 2023	394	16	92	210	702
Reverserte tidligere avsetninger	-16	-	-2	-16	-37
Avsatt i løpet av året	326	-	-	124	450
Sum innregnet i årets resultat	308	-	-2	108	413
Omregningsdifferanser	3		5	-4	4
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	3	-	5	-4	4
Tilgang i løpet av året	-	-	11	-	11
Tilgang ved kjøp av virksomhet	-	-	-	1	1
Benyttet i løpet av året	-102	-	-73	-27	-201
Sum andre endringer	-102	-	-62	-26	-190
31. desember 2023	592	16	32	289	930
Reverserte tidligere avsetninger	-46	-	-	-44	-131
Avsatt i løpet av året	147	1	1	168	317
Sum innregnet i årets resultat	61	1	1	124	187
Omregningsdifferanser	1			2	3
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	1	-	-	2	3
Tilgang i løpet av året	-	23	-	-	23
Benyttet i løpet av året	-90	-	-17	-32	-135
Sum andre endringer	-90	23	-17	-32	-115
31. desember 2024	565	40	16	383	1 004

[1] *Avsetninger for garantiarbeider representerer forfallsens beste estimat på garantiansvaret knyttet til ordinære bygg- og anleggsprosjekter og garantiansvar etter Bustadoppføringslova. Garantitiden er vanligvis 3–5 år.*

[2] *De vesentligste forpliktelsene av betingede vederlag er MNOK 16 knyttet til kjøp av Stenseth & RS med oppgjør i 2025 og MNOK 19 knyttet til kjøp av ETA Norge med oppgjør i 2027.*

[3] *AF Gruppen har per 31. desember 2024 MNOK 16 i estimert forpliktelse knyttet til avtaler om ikke-kontrollerende eieres rett til å selge aksjer i datterselskaper til AF på gitte tidspunkter (put-opsjoner). Verdien er ikke forhåndsbestemt, men beregnes på innløsningstidspunktet til selskapsverdi justert for gjeld. Selskapsverdien beregnes som gjennomsnittlig driftsresultat de tre foregående årene multiplisert med en avtalt multippel. Den beregnede egenkapitalverdien er nedtjenkontert med risikofri rente. Verdsettelsene er basert på forfallens beste estimater på fremtidige resultater og netto rentebærende gjeld, samt estimert tidspunkt for innløsning. Verdien som beregnes er vurdert å tilsvare virkelig verdi og er på nivå 2 i verdsettelseshierarkiet etter IFRS 13. Motposten til forpliktelsen er majoritetens egenkapital, jf. egenkapitalavstemmingen. Den estimerte forpliktelsen er klassifisert som langsiktig mot oppgjør i 2026 og 2027.*

KLASSIFISERING I FINANSIELL STILLING	2024	2023
Langsiktig gjeld	100	120
Kortsiktig gjeld	904	810
Sum avsetninger	1 004	930

NOTE 17 LEVERANDØRGJELD OG ANNEN IKKE-RENTEBÆRENDE GJELD

Beløp i MNOK	2024	2023
Leverandørgjeld	3 735	4 182
Offentlig gjeld	549	728
Påløpte forpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift	566	547
Andre påløpte kostnader og annen kortsiktig gjeld	1 893	1 615
Sum leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld	6 743	7 067

Beløp i MNOK	2024	2023
Forskudd fra kunder	1 698	1 389
Sum kontraktsforpliktelse	1 698	1 389

NOTE 18 PENSJONER

De norske selskapene i AF Gruppen er pålagt å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller lovens krav.

Innskuddspensjon Norge

For konsernets ansatte i Norge er det etablert innskuddsbaserte pensjonsordninger for alle ansatte født i 1962 eller senere, eller som ble ansatt i 2008 eller senere. Fra 1. januar 2022 har innskuddssatsene vært 5 prosent av lønn opptil 7,1G og 13,5 prosent av lønn >7,1G<12G. Den ansatte betaler en egenandel på 2 prosent av lønnsgrunnlaget, maksimalt halvparten av innskuddet. Innbetalinger til innskuddsbaserte ordninger blir innregnet i resultatet det året innskuddet skjer.

Ytelsespensjon Norge

Konsernet har hatt en kollektiv pensjonsordning for ansatte født i 1951 og tidligere som er definert som ytelsesplan. Ordningen omfatter kun alderspensjon. Planen hadde som siktemål å gi ytelser på 66 prosent av lønnsnivå innenfor 12G (folketrygdens grunnbeløp) på pensjoneringstidspunktet. Dette betinget 30 års opptjeningstid. Pensjonsalder var 67 år og det var 15 års utbetalingstid. Deler av pensjonsutbetalingene var dekket av den norske Folketrygden og forventet utbetaling fra denne. Resten ble finansiert gjennom fondsoppbygg i forsikringsselskap. Ved utgangen av 2020 ble den aktive ordningen avviklet. I den avsluttede ordningen deltar 3 (5) pensjonister.

Pensjonsordninger Sverige

Ansatte i de svenske konsernselskapene har kollektive pensjonsordninger. Premiene betales løpende gjennom året. Tjenestepensjonen har Avtalespensjon SAF-LO. Funksjonen er omfattet av Tjänstepensionsavtalet ITP. Ansatte født i 1979 og senere har ITP 1. Dette er en innskuddsordning. Innskuddene beregnes som en andel av lønnen til de ansatte. Ansatte født i 1978 og tidligere har ITP 2, som er en ytelsesbasert ordning. Ordningene omfatter alderspensjon, sykepensjon, tjenestegruppelivsforsikring og noen tilfeller familiepensjon. Alle de svenske ordningene beregnes som innskuddsbaserte ordninger, da det ikke foreligger påløpte ytelser eller avsetning av forpliktelser og midler.

AFP

Konsernet er tilknyttet AFP (Privat avtalefestet pensjon), en tariffbasert pensjonsordning for ansatte i privat sektor i Norge. Foreløpig foreligger ingen pålitelig verdsetting eller allokering av forpliktelser og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning, hvor premiebetalinger inngår løpende i resultatet og ingen avsetninger føres i regnskapet. Premie for AFP fakturares i prosent av den enkelte ansattes lønnsutbetaling mellom 1 og 7,1G. Konsernet betaler premie for arbeidstakere til og med kalenderåret de fyller 61 år. Premiesatsen er pt. 2,6 prosent.

PENSJONSKOSTNAD

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Innskuddsbasert pensjon Norge	-140	-102	-119
Tilskudd til pensjonsordninger utland	-70	-77	-61
Andre pensjonskostnader	-55	-48	-45
Årets pensjonskostnad ekskl. arbeidsgiveravgift	-264	-227	-225
Arbeidsgiveravgift	-36	-33	-32
Årets pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	-301	-260	-257

PENSJONSFORPLIKTELSER OG PENSJONSMIDLER

Den fonderte pensjonsordningen ble avviklet i 2020. Konsernet har per 31. desember 2024 brutto pensjonsforpliktelser på MNOK 7 (8), hvor alt er ufondet. Balanseførte pensjonsmidler i konsernet utgjør MNOK 2 (5) og knytter seg til innskudd i premiefond. Aktuarielt tap innregnet i pensjonsforpliktelsen er MNOK 1 (1).

NOTE 19 NETTO FINANSPOSTER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023	2022
FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter kontanter og kontantekvivalenter	20	20	18	6
Renteinntekter tilknyttede selskaper	20	25	20	13
Andre renteinntekter	20	10	4	1
Andre finansinntekter		2	-	2
Sum finansinntekter		59	42	23
FINANSKOSTNADER				
Rentekostnader lån og trekkfasilitetar	20	-49	-53	-13
Rentekostnader balanseførte leieforpliktelser	20	-47	-36	-22
Andre rentekostnader	20	-16	-10	-9
Andre finanskostnader		-1	-	-3
Sum finanskostnader		-113	-100	-46
FINANSIELLE GEVINSTER (TAP) OG VERDIENDRINGER				
Netto valutagevinst (tap) knyttet til finansiering		-10	9	14
Sum finansielle gevinster (tap) og verdiendringer		-10	9	14
Netto finansposter		-64	-49	-10

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD (FORDRING)

NETTO RENTEBÆRENDE GJELD (FORDRING)

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Rentebærende lån og kreditter - langsiktige	24	96	93
Leieforpliktelser - langsiktige	24	712	666
Rentebærende lån og kreditter - kortsiktige	24	168	298
Leieforpliktelser - kortsiktige	24	315	345
- Rentebærende fordringer - langsiktige	24	-341	-317
- Rentebærende fordringer - kortsiktige	24	-37	-33
- Kontanter og kontantekvivalenter	24	-1 053	-347
Netto rentebærende gjeld (fordring)	22	-49	641

KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Bankinnskudd		1 053	347
Kontanter og kontantekvivalenter	24	1 053	347
Herav bundne midler		12	15

Bundne midler består hovedsakelig av innskudd knyttet til oppgjør av skattetrekksmidler.

TREKKRETTIGHETER

AF Gruppen har en rullerende 1-årig flervalutakonsernkontoordning i DNB med en kredittramme på MNOK 2 000. Ved årsskiftet 2024 hadde AF ubenyttede kassekreditter tilknyttet konsernkontoordninger på MNOK 1 831 (1 774). I tillegg har konsernet en bærekraftslinket revolverende langsiktig kredittfasilitet (SHILF lånefasilitet) i Handelsbanken på MNOK 1 500 gjeldende fra september 2023. Tilgjengelig likviditet per 31. desember 2024 inklusive trekkfasilitetene i Handelsbanken og DNB er MNOK 4 369.

ENDRINGER I FORPLIKTELSER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER 2024

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2024
1. januar 2024		326	1 011	1 337
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		14	-	14
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-64	-383	-447
Kontantstrømmer - betalte renter		-64	-47	-111
Andre endringer				
Tilgang leieforpliktelser		-	415	415
Avgang leieforpliktelser		-	-82	-82
Tilgang fra kjøp av virksomhet	5	1	13	14
Økt forpliktelse som følge av effektiv rente		64	47	111
Andre nettoendringer		8	2	11
31. desember 2024		284	1 027	1 312

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD (FORDRING) FORTS.

ENDRINGER I FORPLIKTELSER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER 2023

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2023
1. januar 2023		508	948	1 456
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		1	-	1
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-201	-315	-516
Kontantstrømmer - betalte renter		62	36	99
Andre endringer				
Tilgang leieforpliktelser		-	448	448
Avgang leieforpliktelser		-	19	19
Tilgang fra kjøp av virksomhet	6	19	-	19
Økt forpliktelse som følge av effektiv rente		62	36	99
Andre nettoendringer		-	-1	-1
31. desember 2023		326	1 011	1 337

RENTEBÆRENDE LÅN OG KREDITTER

Beløp i MNOK	Note	Effektiv rentesats	2024	2023
Kassekreditt i konsernkontosystemet		5,4 %	169	222
Pantelån		6,8 %	17	18
Leieforpliktelser	15	3,8 %	1 027	1 011
Andre lån		7,2 %	98	86
Sum rentebærende lån og kreditter	22		1 312	1 337
Klassifisering i finansiell stilling				
Langsiktig gjeld			815	759
Kortsiktig gjeld			514	578
Sum rentebærende lån og kreditter	22		1 312	1 337
Forfallsstruktur:				
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år			533	602
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år			807	761
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år			97	74
Fremtidig betaling			1 432	1 449
- Herav renter			-121	-112
Sum rentebærende lån og kreditter	22		1 312	1 337

Rentebærende lån og kreditter måles løpende til amortisert kost. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere fremtidige kontantstrømmer og er klassifisert på nivå 2 i virkelig verdi-hierarkiet, jfr. for note 24 – Finansielle instrumenter kategoritabell. Virkelig verdi er i det vesentlige lik bokført verdi.

NOTE 21 RESULTAT OG UTBYTTE PER AKSJE

KAPITALSTYRING

Formålet for konsernets kapitalstyring er å sikre forutsigbare finansielle rammebetingelser for driften og gi aksjonærene en avkastning som er bedre enn ved investeringer i sammenlignbare selskaper. Kapitalstrukturen forvaltes løpende basert på nøkkeltall og vurderinger av de økonomiske forholdene virksomhetene drives under, samt de risikoer man ser på kort og mellomlang sikt. AF Gruppens mål er å ha en egenkapitalandel på minimum 20 prosent ekskl. effekter av IFRS 16 Leieavtaler, og tilstrekkelig likviditet til å dekke konsernets løpende behov. Det har ikke vært endringer i retningslinjene for konsernets kapitalstyring i 2024. AF Gruppens policy for utbytte er at utbyttet skal utbetales innen to ganger i året og utgjøre 50 prosent eller mer av årets resultat tilordnet morselskapet. Styret vil i sitt forslag til utbytte vurdere konsernets finansielle posisjon og kapitalstruktur samt ta hensyn til fremtidige finansielle og strategiske dispposisjoner.

RESULTAT PER AKSJE

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Årets resultat tilordnet aksjonærene i morselskapet	706	402	958
ANTALL AKSJER PER 31. DESEMBER			
Tidsvektet gjennomsnittlig antall eksisterende aksjer[1]	108 589 960	107 775 962	106 906 970
Utvanningseffekt av aksjer vurdert etter[2]	-	-	-
Tidsvektet gjennomsnittlig antall eksisterende aksjer etter utvanning	108 589 960	107 775 962	106 906 970
Resultat per aksje (NOK)	6,52	3,73	8,96
Utvannet resultat per aksje (NOK)	6,52	3,73	8,96

[1] Tidsvektet gjennomsnitt av antall utstedte aksjer fratrukket egne aksjer.

[2] AF Gruppens ordning for aksjeverdibasert avlønning (opsjoner) i samlet note 7 – Lønnskostnader, medfører at utestående aksjer kan bli utvannet som følge av innløsning av opsjoner. For å finansiere disse fremtidige utvanningene reduserer antall aksjer benyttet ved beregning av, i tillegg til resultat per aksje, utvannet resultat per aksje

UTBYTTE PER AKSJE

Den 27. mai 2024 ble utbyttet for regnskapsåret 2023 utbetalt med NOK 3,50 per aksje, tilsvarende totalt MNOK 380. For regnskapsåret 2024 foreslår styret et utbytte på NOK 5,00 per aksje. Utbyttet forventes å bli utbetalt til aksjonærene den 21. mai 2025. Utbyttet må godkjennes av generalforsamlingen og er ikke avsatt som gjeld i balansen. Det vil ikke bli utbetalt utbytte på selskapets egne aksjer. Totalt estimert utbytte for regnskapsåret 2024 er MNOK 546. Styret vil be generalforsamlingen om fullmakt til å kunne utdele utbytte også i november 2025.

Beløp i Kroner	Utbytte 1. halvår 2025
Totalt antall aksjer 31. desember 2024	109 229 500
Estimert endring i forbindelse med innløsning av opsjoner	-
Estimert antall egne aksjer	-60 700
Estimert antall utbyttebærende aksjer	109 228 100
Foreslått utbytte per aksje	5,00
Totalt estimert utbytte	546 140 500

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING

AF Gruppen blir gjennom virksomheten eksponert for ulike typer finansiell risiko; kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Det overordnede målet for risikostyringen i konsernet er å minimere den del av risikoen AF Gruppen ikke kan påvirke. Et eksempel på dette er uforutsigbare endringer i kapitalmarkedene.

Styret har et overordnet ansvar for etablering av og tilsyn med konsernets rammeverk for risikostyring. Det er etablert prinsipper for risikostyring for å kartlegge og analysere den risikoen konsernet er eksponert for, og det er fastsatt rammer for akseptabelt risikonivå. Tilhørende kontroller er etablert for å sikre at rammene overholdes. Prinsipper og systemer for risikostyring gjennomgås regelmessig for å gjenspeile endring i aktiviteter og markedsbetingelser. Gjennom opplæring, standarder og prosedyrer for styring av risiko, er målet å utvikle et disiplinært og konstruktivt kontrollmiljø hvor alle ansatte har en god rolle- og ansvarsforståelse.

A) KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for finansielle tap om en kunde eller motpart til et finansielt instrument ikke klarer å oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser. Kredittrisiko oppstår vesentlig som følge av konsernets fordringer mot kunder. Det er også kredittrisiko knyttet til kontanter, kontantekvivalenter og derivater. Likviditeten har fastsatt retningslinjer for kredittgivning, og eksponeringen for kredittrisiko følges opp løpende.

Kundefordringer, kontraktseiendeler og andre fordringer

Konsernets eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer, kontraktseiendeler og andre kortsiktige fordringer påvirkes hovedsakelig av spesifikke forhold knyttet til hver enkelt kunde. Andre forhold, som konsernets demografi, geografiske fordeling og segment har liten innvirkning på kredittrisikoen.

Kundefordringer og andre fordringer i balansen er prosentvert netto etter avsetninger for påregnelige tap. Avsetning for tap gjøres når det forventes at en kredittrisiko resulterer i et tap. Historisk har konsernet hatt lave kredittap, men risikoen for slike tap har økt i takt med inflasjon, økte renter og svak utvikling i boligmarkedet. Verifisering i StartBank, bruk av verktøy for kredittvurdering, pantesikkerhet og bankgarantier samt bruk av tilpassede betalingsplaner bidrar til å redusere risikoen.

Vare- og anleggsentreprise i Oslo-konsernet var den største enkeltkunden for AF Gruppen i 2024. Det offentlige i Norge, inkludert 100 prosent offentlig eide aksjeselskaper som for eksempel Nye Veier AS, utgjør 39,7 prosent (21,4 prosent) av samlede inntekter fra kontrakter med kunder i AF Gruppen. Det offentlige i Sverige utgjør 10,6 prosent (8,2 prosent) av samlede inntekter fra kontrakter med kunden. Kredittrisikoen for disse kundene vurderes å være minimal. Kontrakter med norske private kunder følger som oftest standarder der det er krav til sikkerhetsstillelse. Etter Norsk standard for bygge- og anleggskontrakter skal kunden stille sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser med 10-17,5 prosent av kontraktssummen. Entreprenøren er ikke pliktig til å starte utførelsen av en kontrakt før sikkerhetsstillelse fra kunden er mottatt. I Sverige er det ikke tilsvarende kontraktsbestemmelser så der er vurdering av kundens kredittverdighet for kontraktsmessige sikkerhetsstillelser.

Konsernets øvrige kredittrisiko er spredt på mange kontraktspartnere og boligkjøpere. Boligkjøpere betaler alltid forskudd ved inngåelse av kjøpekontrakt med minimum 10 prosent av kjøpesummen. Selskapet har salgspant i solgte boligenheter hvor det er inngått salgskontrakter. Kredittrisikoen er spredt på mange boligkjøpere og varierer som lav.

Se note 18 - Kundefordringer og kontraktsbalanser for maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer på balansedagen fordelt etter sektor.

En forholdsmessig, stor andel av kundefordringene er forfalt mer enn 120 dager. Dette henger sammen med kompleksiteten i sluttoppgjøret i prosjektene. Ved sluttoppgjøret avregnes alle utførte arbeider i entrepriseforholdet mot kontraktene partene i tillegg vil faktisk utført arbeid, normalt omfattet poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om hvordan disse postene skal prises og hvordan mengdene skal beregnes. Dette arbeidet tar vanligvis flere måneder og for langsiktige kontrakter kan dette ta opptil ett år. Vanligvis knyttet til manglende betalingsvilje eller betalingsevne foreligger sjelden. Verdiendringer av fordringsmassen er i all hovedsak knyttet til estimatendringer av prosjektinntekter og beskrives som hovedregel av prosjektinntektene.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter bunden og ikke bunden bankinnskudd. Kredittrisikoen knyttet til bankinnskudd er begrenset da motpartene er banker med høy kredittvurdering satt av verdens ledende internasjonale kredittvurderingsinstitutter som Moody's og Standard & Poor's. De strenge kravene til kredittverdighet innebærer at det forventes at motpartene vil oppfylle sine forpliktelser. Finansielle plasseringer i pengemarkedsfond gjøres kun i likvide verdipapirer og bare med motparter som har høy kredittverdighet.

Derivater

Kredittrisikoen knyttet til transaksjoner med derivater vurderes som liten fordi motpartene er banker med høy kredittrating.

Kreditteksponering for finansielle eiendeler

Maksimal kreditteksponering for finansielle eiendeler tilsvarer balanseført verdi.

B) MARKEDSRISIKO

i) Renterisiko

AF Gruppens finansiering er basert på flytende rente og konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Konsernet benytter som hovedregel ikke rentebytteavtaler for å sikre seg effektive renteeksponeringen. Se note 20 - Netto rentebærende gjeld (fordring) for detaljer. AF er også eksponert for renterisiko for bygge- og eiendomsvirksomheten, spesielt ved boligbygging i egenregi, der det generelle rentenivået vil ha innvirkning på omsettbligheten av ferdige boliger og dermed konsernets kapitalbinding. Konsernet reduserer denne risikoen gjennom krav om forhåndssalg av boligenheter og forskudd fra boligkjøpere. Se nærmere beskrivelse i note 12 - Eiendomsprosjekter

Sensitivitet for rentendringer

Konsernet er utsatt for renterisiko på finansielle eiendeler og forpliktelser med variabel rente. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring i renten med 100 basispunkter. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2024	2023
Finansielle forpliktelser med variabel rente	1 312	1 337
Finansielle eiendeler med variabel rente	-1 410	-695
Netto finansiell gjeld (finansiell fordring)	-99	641

EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT

Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved økning av rentene med 100 basispunkter	1	-5
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved reduksjon av rentene med 100 basispunkter	-1	5

ii) Valutarisiko

AF Gruppen har virksomhet i flere land og er eksponert for valutarisiko i flere valutaer, spesielt SEK, EUR og USD. 76 prosent (69 prosent) av AF Gruppens inntjente inntekter kommer fra virksomhet med funksjonell valuta i NOK, 24 prosent (30 prosent) i SEK. Valutarisiko oppstår fra fremtidige transaksjonsaksjoner, ved omregning til NOK av inntjente eiendeler og forpliktelser og nettoinvesteringen i utenlandsk virksomhet. Netto valutagevinster / (tap) i 2024 var MNOK 14 (9). Totale omregningsdifferanser i 2024 var MNOK 17 (39). Konsernet har lav valutarisiko knyttet til inntekter fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betong mot, Eiendom, Energi og Miljø og Sverige da inntektene hovedsakelig er i funksjonell valuta. Virksomhetsområdet Offshore har deler av sin omsetning i EUR og USD.

Disse sikres i noen tilfeller naturlig ved at kostnadene er i samme valuta som inntektene eller de sikres ved bruk av terminkontrakter for valuta. Per 31. desember 2024 inntjente effektene av valutaterminene i to kontrakter med inntekter i EUR, etter reglene for kontantstrømsikring, jamfør note 23 - Derivater og note 24 – Finansielle instrumenter – Kategoriavbrudd. AF Gruppen gjør hovedparten av innkjøpene i sin respektive funksjonelle valuta. Konsernet har risiko knyttet til innkjøp i utenlandsk valuta, enten direkte ved innkjøp fra utenlandske leverandører eller indirekte fra norske leverandører som importerer varer fra utlandet. AF Gruppen sikrer seg ved at alle større innkjøpsavtaler er i NOK. Vesentlige enkeltinnkjøp i utenlandsk valuta som ikke omfattes av innkjøpsavtaler i NOK kommuniseres.

* Følgende vesentlige valutakurser har blitt benyttet

	Snittkurs		Sluttkurs	
NOK	2024	2023	2024	2023
SEK	1,02	1,01	1,03	1,01
EUR	11,68	11,42	11,80	11,24
USD	10,75	10,56	11,36	10,17
GBP	13,74	13,14	14,22	12,99

SENSITIVITET VALUTADERIVATER

Beløp i MNOK	2024	2023
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-3	-
Effekt på resultat etter skatt ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	3	-
EFFEKT PÅ ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER (OCI)		
Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	79	28
Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-79	-28
EFFEKT PÅ EGENKAPITAL		
Effekt på egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	75	26
Effekt på egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-75	-26

SENSITIVITET VED OMREGNING AV FORDRINGER OG GJELD I UTENLANDSK VALUTA TIL NOK

AF Gruppen har innskudd og forpliktelser i EUR, GBP, USD, DKK og SEK. Netto bankinnskudd og fordringer i utenlandsk valuta som ikke er funksjonell valuta, er utsatt for valutarisiko og resulterer i valutagevinster (-tap) ved omregningsdifferanser. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring av samtlige valutakurser med 10 prosent. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2024	2023
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT OG EGENKAPITAL		
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	24	40
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	24	-40

iii) Annen prisrisiko

Råvarevirksomheten i Offshore er utsatt for prisrisiko ved salg av skrapstål som gjenvinnes fra stålkonstruksjoner i Nordsjøen. Løpende overvåkes det om stålprisen skal sikres, både med hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. AF har forpliktelser knyttet til råvarederivater for stål per 31. desember 2024 og per 31. desember 2023. Se note 23 – Derivater for nyttefølgere informasjon.

c) LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at AF Gruppen ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Konsernets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvide midler og finansieringsrammer til enhver tid for å kunne innfri finansielle forpliktelser ved forfall, uten å pådra seg uakseptable tap eller gå på bekostning av konsernets omdømme. De fleste selskapene i AF Gruppen er tilknyttet et konsernkontosystem. Overskuddslikviditet på konsernkontoen, utover den del som utgjør nødvendig arbeidskapital, forvaltes av konsernets finansfunksjon. Ledelsen får daglig oppdatert likviditetsinformasjon og månedlig har konsernledelsen en gjennomgang av likviditet i prosjektene. Det utarbeides årlige likviditetsbudsjetter som oppdateres ved behov. Se note 20 – Netto rentebærende gjeld (fordring) for informasjon om likviditet og tilgjengelige trekkrammer.

NOTE 23 DERIVATER

	2024		2023	
Beløp i MNOK	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	22	-	11
Sum anleggsmidler / langsiktig gjeld	-	22	-	11
Råvarederivater - kontantstrømsikring	-	-	-	1
Valutaterminkontrakter - til virkelig verdi over resultatet	-	-	2	-
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	36	-	15
Sum omløpsmidler / kortsiktig gjeld	-	36	2	16
Sum innregnede verdier i finansiell stilling	-	58	2	27

RÅVAREDERIVATER

For å sikre oss mot uønskede svingninger i prisen på råvarene AF benytter i enkelte prosjekter råvarerelaterte derivater for gjenvinning. For eksempel stål. Inngås i noen tilfeller råvarederivater. I vurderingen tas det hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. Per 31. desember 2024 har AF Gruppen forpliktelser knyttet til råvarederivater for stål knyttet til nevnte kontrakten på miljøbasen i Vats.

VALUTATERMINKONTRAKTER

AF Gruppen benytter valutaterminkontrakter for å sikre kontantstrømmer knyttet til store kontrakter i valuta etter regelverk for kontantstrømsikring. Per 31. desember 2024 gjelder dette to kontrakter med inntekter i EUR. Det var ingen ineffektivitet knyttet til AF Gruppens kontantstrømsikringer i 2024. For øvrige valutaterminkontrakter føres verdiendringene løpende over resultatet, jamfør note 8 – Netto gevinster (tap).

TABELLEN UNDER VISER ENDRINGER I KONTANTSTRØMSIKRING:

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Kontantstrømsikring (brutto)	11	-41	44
Kontantstrømsikring (skatt)	2	9	-10
Reklassifisert fra andre inntekter og kostnader (OCI) til resultatet	-8	32	34
Kontantstrømsikring (brutto)	43	-48	28
Kontantstrømsikring (skatt)	-10	11	-6
Årets verdiendring	-34	-37	-36
Kontantstrømsikring (brutto)	-54	-7	5
Kontantstrømsikring (skatt)	12	2	-1
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)	-42	-5	4

NOTE 23 DERIVATER FORTS.

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI ETTER VERDSETTELSESHIERARKIET

AF Gruppen måler alle derivater og finansielle investeringer til virkelig verdi.
AF Gruppen har per 31. desember 2024 derivater knyttet til valuta og stål. Valutaderivatene inngås for å ha forutsigbarhet enten for inntekter eller vareforbruket i utenlandsk valuta.

Virkelig verdi-hierarki

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelseshierarkiet i IFRS 13. De ulike nivåene er definert som følger:
Nivå 1 - Noteres på et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
Nivå 2 - Verdsettelse utledet direkte eller indirekte fra noterte på i nivå 1.
Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder.

Beløp i MNOK

2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	-	-	-
Forpliktelser - Derivater	-	-58	-	-58
Sum	-	-58	-	-58

Beløp i MNOK

2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	2	-	2
Forpliktelser - Derivater		27		27
Sum	-	-25	-	-25

Virkelig verdi av forvaltningsobjekt i fremmed valuta er beregnet som nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs for valutaen på balansedagen multiplisert med kontraktene volum i fremmed valuta.

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL

Tabellen nedenfor presenterer AF Gruppens klasser av finansielle instrumenter og tilhørende inngående verdi etter IFRS 9 – Finansielle instrumenter. Alle de finansielle instrumentene er målt til virkelig verdi, eller tilnærmet lik virkelig verdi, med unntak av langsiktige finansielle forpliktelser. Se note 20 – Netto rentebærende forpliktelser (gjeld) for informasjon om virkelig verdi på langsiktige finansielle forpliktelser.

FINANSIELLE EIENDELER FORDELT PER KATEGORI

Beløp i MNOK 31. desember 2024	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	341	-	-	341	-	341
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler		2	34	-	36	2	38
Kundefordringer og andre ikke rentebærende fordringer [1]	16	2 901	-	-	2 901	375	3 276
Kontraktseiendeler	16	-	-	-	-	1 445	1 445
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	37	-	-	37	-	37
Kontanter og kontantekvivalenter	20	1 033	-	-	1 033	-	1 033
Sum		4 314	34	-	4 348	1 823	6 171

Beløp i MNOK 31. desember 2023	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	317			317		317
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler		3	35	-	38	5	43
Kundefordringer og andre ikke rentebærende fordringer [1]	16	3 269	-	-	3 269	299	3 568
Kontraktseiendeler	16	-	-	-	-	1 710	1 710
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	92	-	-	92	-	92
Kortsiktige derivater	23	-	2	-	2	-	2
Kontanter og kontantekvivalenter	20	347	-	-	347	-	347
Sum		3 957	37	-	3 994	1 973	5 967

[1] Kundefordringer og andre ikke rentebærende fordringer klassifisert som finansielle eiendeler til amortisert kost er fratrukket ikke forskuddsbetalte kostnader.

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL FORTS.

FINANSIELLE FORPLIKTELSER FORDELT PER KATEGORI

Beløp i MNOK 31. desember 2024	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20,22	96	-	-	96	-	96
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20,22,15	712	-	-	712	-	712
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20,22	188	-	-	188	-	188
Korts. rentebærende lån - leieforpliktelser	20,22,15	315	-	-	315	-	315
Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld [1]	17,22	5 628	-	-	5 628	1 115	6 743
Kontraktsforpliktelser	17,22	-	-	-	-	1 658	1 658
Langsiktig derivater	22,23	-	-	22	22	-	22
Kortsiktige derivater	22,23	-	-	36	36	-	36
Sum		6 940	-	58	6 998	2 813	9 810

Beløp i MNOK 31. desember 2023	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20,22	93			93		93
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20,22,15	666			666		666
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20,22	233	-	-	233	-	233
Kortsiktige rentebærende lån - leieforpliktelser	20,22,15	345	-	-	345	-	345
Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld [1]	17,22	5 795	-	-	5 795	1 270	7 067
Kontraktsforpliktelser	17,22					1 360	1 360
Langsiktige derivater	22,23	-	-	11	11	-	11
Kortsiktige derivater	22,23			16	16		16
Sum		7 134	-	27	7 161	2 658	9 819

[1] Leverandørgjeld og ikke rentebærende gjeld klassifisert som finansiell gjeld til amortisert kost består av ordinær leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld. Som finansiell gjeld regnes ikke inn påløpte forpliktelser som skyldig merverdiavgift, ansatte og andre personalrelaterte kostnader.

NOTE 25 SKATTEKOSTNAD

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Årets betalbare skatt	-108	-286	-466
Justering for tidligere år	-	-	-5
Endring utsatt skatt	144	101	223
Sum skattekostnad	-251	-185	-248

AVSTEMMING AV BETALBAR SKATT I RESULTATET MOT BETALBAR SKATT I BALANSEN

Årets betalbare skatt	108	286	466
Betalbar skatt knyttet til tidligere år	10	3	4
Fremskuttbar skattefordel skatt	-21	-42	-54
Kredittfradrag for skatt betalt til utlandet	-3	-	-
Sum betalbar skatt i balansen	93	247	416

AVSTEMMING AV SKATTEKOSTNAD BEREGNET MED NORSK SKATTESATS OG SKATTEKOSTNADEN SLIK DEN FREMKOMMER I RESULTATET

Resultat før skatt	1 065	700	1 462
Forventet inntektsskatt etter norsk nominell sats	-239	-154	-305
Skatteeffekter av:			
- Avvikende skattesats	3	-1	3
Ikke fradragsberettigede kostnader	30	26	28
- Resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	11	-7	35
- Ikke skattepliktige inntekter	4	3	9
Ikke inntektsført / inntekt vurderingsrett av utsatt skattefordel	1	1	5
- For mye/for lite avsatt tidligere år	-	-	26
Sum skattekostnad i resultatet	-251	-185	-248
Effektiv skattesats	23,5 %	26,5 %	17,7 %

Fra regnskapsåret 2024 er supplerende skattelovgivning innført. Loven bygger på OECDs modellregelverk Pillar 2, og er en del av en større global skatteordning som skal sikre en minimumsbeskatning av virksomheter. Minimumsbeskatningsreglene innebærer at et konsern må betale supplerende skatt dersom konsernets virksomhet i en jurisdiksjon er skattlagt lavere enn 15 prosent. Rapportering av Pillar 2 for 2024 må leveres senest 30. juni 2026. Foreløpige analyser indikerer at MC Gruppen ikke vil være gjenstand for supplerende skatt. Det er derfor ikke innregnet avsetning for supplerende skatt i regnskapet for 2024.

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL

ENDRING I BALANSEFØRT NETTO UTSATT SKATT

Beløp i MNOK	2024	2023
Balanseført verdi 1. januar	273	369
Resultatført i perioden	144	-101
Ført i utvidet resultat	-14	-2
Effekter knyttet til kjøp/salg av virksomhet	1	9
Effekt knyttet til deltakeringsrenteselskaper	-	1
Valutaomregningsdifferanser	-2	-3
Balanseført verdi 31. desember	403	273

KLASSIFISERING I BALANSEN

Utsatt skattefordel	197	167
Utsatt skatt	600	441
Netto utsatt skatt i balansen	403	273

ENDRING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT (FØR NETTOFØRING INNEN SAMME SKATTEREGIME)

2024 UTSATT SKATT	1.1.24	Inngår i årets resultat	Inngår i andre inntekter og kostnader (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.24
Varige driftsmidler	35	-1	-	-	-	35
Prosjekter under utførelse [1]	724	363	-	1	-	1 088
Andre eiendeler	3					2
Periodiseringsfond	1	-	-	-	-	1
Sum utsatt skatt	763	361	-	1	-	1 125
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						525
Balanseført utsatt skatt						600

UTSATT SKATTEFORDEL	1.1.24	Inngår i årets resultat	Inngår i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.24
Varige driftsmidler	-12	2	-	-	-	-10
Andre eiendeler	-15	6	-14	-	-	-23
Avsetninger	-231	-35	-	-	-1	-267
Renter til avskrivning	-34	-63	-	-	-	-97
Skatteverdi av fremførbart underskudd [2]	-224	-126	-	-	-1	-352
Sum utsatt skattefordel	-496	-221	-14	-	-2	-732
Herav nettoført mot utsatt skatt						525
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						10
Balanseført utsatt skattefordel						-197

[1] I Norge har prosjekter under utførelse stor betydning ved beregning av utsatt og betalbar skatt. Prosjekter under utførelse vurderes til direkte tilvirkningskostnad og inntektsføres skattemessig først ved overlevering.

[2] Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er inntektsført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Skattemessig fremførbart underskudd i 2024 er ikke tidsbegrenset og utgjør MNOK 1 630.

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL FORTS.

2023 UTSATT SKATT	1.1.23	Inngår i årets resultat	Inngår i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.23
Varige driftsmidler	34	-	-	1	-	36
Prosjekter under utførelse [1]	619	98	-	6	-	724
Andre eiendeler	3	-	-	-	-	3
Periodiseringsfond	1	-1	-	-	-	1
Sum utsatt skatt	657	98	-	7	-	763
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						-322
Balanseført utsatt skatt						441

UTSATT SKATTEFORDEL	1.1.23	Inngår i årets resultat	Inngår i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valutaomregning/ annet	31.12.23
Varige driftsmidler	-11	-3	-	3	-	-12
Andre eiendeler	-16	2	-2	-	1	-15
Avsetninger	-177	-36	-	-	-	-211
Renter til avskrivning	-	-34	-	-	-	-34
Skatteverdi av fremførbart underskudd [2]	-91	-129	-	-1	-3	-224
Sum utsatt skattefordel	-295	-199	-2	2	-2	-496
Herav nettoført mot utsatt skatt						322
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						6
Balanseført utsatt skattefordel						-167

[1] I Norge har prosjekter under utførelse stor betydning ved beregning av utsatt og betalbar skatt. Prosjekter under utførelse vurderes til direkte tilvirkningskostnad og inntektsføres skattemessig først ved overlevering.

[2] Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er inntektsført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Skattemessig fremførbart underskudd i 2023 er ikke tidsbegrenset og utgjør MNOK 1 650.

NOTE 27 TILKNYTTEDE SELSKAPER

INVESTERINGER I TILKNYTTEDE SELSKAPER

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Balanseført verdi av investering 1. januar	174	180	274
Tilgang	1	10	-
Avgang	-6	-	-2
Andel av årets resultat	-46	-4	135
Skatt ved utdeling fra deltakerlignet selskap	-	1	-
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	-6	-15	227
Valutaomregningsdifferanser	-	1	-1
Sum investering i tilknyttede selskaper 31. desember	118	174	180

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 prosent i utbyggingsselskapene. I tillegg har konsernet et fåtall tilknyttede selskaper med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har i selskapsavtalene blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. I alle prosjekter hvor det foreligger vesentlig fjernforsikring er det i avtalen inntatt bestemmelser om at utbyggingsselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de tilknyttede selskapene hvor AF har eierandel er vurdert mot faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisantydninger for noen av de tilknyttede selskapene.

Det er foretatt en vurdering av vesentligheten for de tilknyttede selskapene i konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. I 2023 og 2024 er ingen av de tilknyttede selskapene i konsernet vurdert som vesentlige.

Presentert totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det ble i 2024 mottatt MNOK 15 (16) i utbytte fra de tilknyttede selskapene.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

INVESTERINGER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
Balanseført verdi av investering 1. januar	392	316	366
Tilgang	11	2	7
Avgang	-24	-	-
Andel av årets resultat	79	-27	-2
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	57	101	-57
Valutaomregningsdifferanser	2	5	-4
Sum investering i felleskontrollerte virksomheter 31. desember	517	392	310

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 prosent i utbyggingsselskapene. I tillegg har konsernet andeler i et fåtall felleskontrollerte virksomheter med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har gjennom selskapsavtaler blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. I alle prosjekter hvor det foreligger vesentlig fjernforsikring er det i avtaler inntatt bestemmelser om at utbyggingsselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de felleskontrollerte virksomhetene hvor AF har eierandel er vurdert mot faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisantydninger for noen av de felleskontrollerte virksomhetene.

Det er foretatt en vurdering av de felleskontrollerte virksomhetenes vesentlighet for konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. I 2023 og 2024 er ingen av de felleskontrollerte virksomhetene vurdert som vesentlige.

Presentert totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det ble i 2024 mottatt MNOK 17 (32) i utbytte fra felleskontrollerte virksomheter.

NOTE 29 DATTERSELSKAPER

Oppstillingen nedenfor inkluderer datterselskaper som er direkte og indirekte eid. I kolonnen for eierandel opplyses det om den eierandelen som morselskapet har i det aktuelle datterselskapet. Økonomisk andel tilsvarer den indirekte eierandelen i de tilfeller der det er ikke-kontrollerende eierinteresser i fjerde ledd. Det er et datterselskaps verdiskaping, multiplisert med økonomisk andel som tilfaller AF Gruppens aksjonærer. Rene holdingselskaper og selskaper uten aktivitet er utelatt fra oversikten. Stemmerettighetene i alle datterselskapene følger eksjen.

Selskapets navn	Anskaffelsesdato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk andel 31.12.23	Økonomisk andel 31.12.24	Eierandel 31.12.24	Virksomhetsområde
AF Gruppen Norge AS	05.09.85	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	[1]
JR Anlegg AS	01.10.10	Jessheim	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Målselv Maskin og Transport AS	04.09.15	Karlstad	Norge	70,00%	70,00%	70,00%	Anlegg
Elcon AS	01.02.16	Asker	Norge	47,76%	100,00%	100,00%	Anlegg
Consolvo Services AS	22.06.15	Tranby	Norge	92,11%	92,28%	100,00%	Anlegg
Consolvo AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,11%	92,28%	100,00%	Anlegg
Consolvo Asfalt AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	92,11%	92,28%	100,00%	Anlegg
Consolvo Eiendom AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,11%	92,28%	100,00%	Anlegg
Veimarkedsing AS	06.12.16	Tranby	Norge	71,85%	71,96%	78,00%	Anlegg
Protector AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,11%	92,28%	100,00%	Anlegg
Protector OPF AS	03.11.11	Göteborg	Sverige	78,25%	78,43%	85,00%	Anlegg
Protector KKS GmbH	03.11.11	Ramsack	Tyskland	77,87%	77,51%	84,00%	Anlegg
Consolvo GmbH	03.11.11	Ramsack	Tyskland	77,87%	77,51%	100,00%	Anlegg
Fjerby AS	16.09.14	Fjerdingby	Norge	81,15%	81,30%	100,00%	Anlegg
Rekon AS	26.09.18	Stavanger	Norge	67,24%	68,28%	74,00%	Anlegg
AF Anleggning AB	26.09.20	Stockholm	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Stensaxlin & RE Entreprenad AS	25.09.22	Ålvik	Norge	80,50%	80,00%	100,00%	Anlegg
Stensaxlin & RE Russurs AS	25.09.22	Ålvik	Norge	80,50%	80,00%	100,00%	Anlegg
Helgeseter Tekniske Bygg AS	30.10.18	Osterøy	Norge	47,24%	47,75%	70,00%	Bygg
LAB Entreprenør AS	11.09.15	Bergen	Norge	70,34%	71,36%	100,00%	Bygg
Tunnlavmontering AS	11.09.15	Tiller	Norge	49,24%	49,95%	70,00%	Bygg
Årsene Rygningsmesterforretning AS	11.09.15	Bergen	Norge	59,74%	60,58%	85,00%	Bygg
Toppsenter AS	11.09.15	Bergen	Norge	70,34%	71,36%	100,00%	Bygg
Hardangerfjord Fiendtec AS	09.09.17	Bergen	Norge	70,34%	71,36%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen Vestfold AS	01.10.16	Mjøndalen	Norge	87,10%	93,60%	93,60%	Bygg
Construction City Bygg AS	01.02.21	Oslo	Norge	89,27%	89,81%	100,00%	Bygg
Haga & Berg Entreprenør AS	03.11.11	Oslo	Norge	80,00%	81,36%	100,00%	Bygg
Haga & Berg Service AS	19.02.14	Oslo	Norge	67,20%	68,36%	84,00%	Bygg
Oslo Stemmelevning AS	27.09.17	Oslo	Norge	60,80%	61,85%	76,00%	Bygg
Oslo Overflatetekniske AS	09.11.21	Oslo	Norge	56,00%	69,13%	85,00%	Bygg
Oslo Stillasutleie AS	03.11.11	Oslo	Norge	46,86%	46,86%	71,00%	Bygg
OSU Equipment AS	08.12.22	Oslo	Norge	60,06%	60,06%	91,00%	Bygg
Oslo Prosjektbygg AS	01.03.13	Oslo	Norge	55,77%	49,17%	74,50%	Bygg
Oslo Technical Service AS	19.06.18	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Lasse Holst AS	09.03.16	Grimstad	Norge	28,99%	29,40%	77,22%	Bygg
Betong & Tre AS	20.04.23	Sarpsborg	Norge	28,77%	32,00%	84,57%	Bygg
Keyfree AS	01.03.21	Oslo	Norge	56,79%	56,79%	86,05%	Bygg
Storo Bilskemakgerverksted AS	03.11.11	Oslo	Norge	46,20%	46,20%	100,00%	Bygg
VD Vinsja og Sar Montasje AS	06.03.15	Ellingsrud	Norge	46,20%	46,20%	70,00%	Bygg
Thoven dekk AS	03.11.11	Oslo	Norge	53,14%	53,14%	100,00%	Bygg
Fagbetong AS	03.11.11	Oslo	Norge	53,14%	53,14%	100,00%	Bygg
Kirkestuen AS	12.01.16	Oslo	Norge	58,75%	58,75%	100,00%	Bygg
TKC AS	05.01.16	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
TKC Prosjekt AS	25.04.18	Oslo	Norge	63,36%	63,36%	96,00%	Bygg
Miverd AS	09.07.19	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Betonmast AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Bolig bygg AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast

[1] AF Gruppen Norge AS omfatter virksomhetsområdene Anlegg, Bygg og Eiendom

NOTE 29 DATTERSELSKAPER FORTS.

Selskapets navn	Anskaffelsesdato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk andel 31.12.23	Økonomisk andel 31.12.24	Eierandel 31.12.24	Virksomhetsområde
Betonmast Vestfold AS	31.10.19	Gjellum	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Trondelag	31.10.19	Trondheim	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Sweaverud-Vestfold AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Sjoeand AS	31.10.19	Averoy	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast molencet AS	31.10.19	Gjovik	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Asker og Baerum AS	31.10.19	Hamelloss	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Oslo AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Romerike AS	31.10.19	Lillestrom	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betonmast Elementer AS	31.10.19	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Betomast Elverdam AS	31.10.19	Averoy	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Kustarbeiden Fritic AS	31.10.19	Goteborg	Sverige	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Nye Nitedal Stamsen AS	30.06.22	Oslo	Norge	67,47%	69,13%	100,00%	Betongmast
Hjortevegen AS	15.04.23	Bergen	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
Sandbrogaten 11 AS	26.10.22	Bergen	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
AF Eiendom AS	01.01.10	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Jobsen Miljopark AS	01.11.13	Skiensmakarsat	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Jobsen Enercom 1 AS	07.06.23	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Jobsen Enercom 4 AS	07.06.23	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Vennel Miljopark AS	11.12.13	Tiller	Norge	50,00%	50,00%	50,00%	Energi og Miljø
Nes Miljopark AS	09.06.17	Nes	Norge	51,00%	51,00%	51,00%	Energi og Miljø
AF Energy AS	31.05.16	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Fjeldkraft AS	09.01.18	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
AF Energija Baltic UAB	04.07.17	Vilnius	Litauen	95,00%	95,00%	95,00%	Energi og Miljø
ETA Norge AS	14.05.24	Fiskum	Norge		70,00%	70,00%	Energi og Miljø
BM Eiendom AS	14.06.24	Fiskum	Norge	-	70,00%	100,00%	Energi og Miljø
Magnor Consult AS	18.01.23	Asker	Norge	60,00%	60,00%	60,00%	Energi og Miljø
Betonmast Sverige AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Väst AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	66,60%	66,60%	100,00%	Sverige
AF Bygg Öst AB	31.10.19	Södertälje	Sverige	91,50%	90,10%	90,10%	Sverige
AF Bygg Stockholm AB	31.10.19	Stockholm	Sverige	91,50%	90,10%	100,00%	Sverige
AF Örebro AB	31.10.19	Mälarö	Sverige	79,00%	79,20%	100,00%	Sverige
AF Anläggning Väst AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	84,00%	84,00%	84,00%	Sverige
AF Projekt i Mälardalen AB	14.01.00	Södertälje	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Hälsingland Byggentreprenör AB	01.07.13	Stockholm	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
Mjölkrom Fastighetsutv AB	17.01.22	Hälsingland	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Syd AB	30.06.07	Halmstad	Sverige	70,00%	70,29%	70,29%	Sverige
AF Projektutveckling AB	19.10.04	Göteborg	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
Kanonjärden Entreprenad AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	91,15%	100,00%	100,00%	Sverige
Byggholagret i Gällivare AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	91,15%	100,00%	100,00%	Sverige
Kanonjärden Mälarsalen AB	30.06.17	Stockholm	Sverige	72,97%	82,40%	82,40%	Sverige
Kanonjärden Teknik och Förvaltning AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	91,15%	100,00%	100,00%	Sverige
Skaftviken AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	91,15%	100,00%	100,00%	Sverige
HWB Construction AB	02.01.19	Falun	Sverige	66,70%	68,91%	98,56%	Sverige
HWB Construction Örebro AB	12.11.20	Falun	Sverige	35,04%	35,14%	51,00%	Sverige
SWE Maskinvarming AB	02.01.19	Falun	Sverige	66,70%	68,91%	100,00%	Sverige
AF Miljobase Vats AS	09.09.14	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom AS	01.01.09	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom UK Ltd.	24.05.10	London	England	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
Aeron AS	01.07.08	Flekkefjord	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
Aeron Denmark A/S	11.12.24	Esbjerg	Danmark	-	70,00%	100,00%	Offshore
Aenmaker AS	29.01.21	Egersund	Norge	51,00%	51,00%	51,00%	Offshore
Clara AS	02.05.22	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Øvrige

NOTE 30 VESENTLIGE IKKE-KONTROLLERENDE EIERINTERESSER

Tabellen nedenfor viser AF Gruppens totalresultat og egenkapital tilordnet ikke-kontrollerende eierinteresser allokert til underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

Beløp i MNOK	Betonmast	LAB	Øvrige	Sum
Ikke-kontrollerende eierinteresser 1. januar 2022	476	109	333	918
Andel av årets totalresultat	45	28	105	187
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2022	-61	-38	-121	-240
Aksjebasert avlønning	2	1	1	4
Tilgang ikke kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	-	14	14
Ikke-kontrollerende eierinteresser put-opsjon	-	-	-5	-5
Transaksjoner med ikke kontrollerende eierint.	42	-19	10	33
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2022	**485**	**92**	**341**	**918**
Andel av årets totalresultat	16	-49	63	119
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2023	-17	-48	-85	-149
Kapitalforhøyelse	-	-	2	2
Aksjebasert avlønning	2	1	1	4
Tilgang ikke kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	-	10	10
Ikke-kontrollerende eierinteresser put-opsjon	-	-	-3	-3
Transaksjoner med ikke kontrollerende eierint.	31		-4	27
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2023	**454**	**93**	**333**	**880**
Andel av årets totalresultat	38	29	108	175
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2024	-6	-38	-80	-124
Aksjebasert avlønning	2	1	1	5
Tilgang ikke kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	-	8	8
Ikke-kontrollerende eierinteresser put-opsjon	-19	-	-2	-16
Transaksjoner med ikke kontrollerende eierint.	-12	-	13	1
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2024	**462**	**85**	**335**	**882**

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av finansiell informasjon for underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

	Betonmast			LAB		
Beløp i MNOK	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Årets resultat	120	45	317	64	98	89
Årets totalresultat	121	48	309	64	98	89
Anleggsmidler	1 581	1 612	1 631	414	405	465
Omløpsmidler	2 262	2 034	2 307	1 016	1 064	1 085
Sum eiendeler	3 844	3 646	3 939	1 430	1 469	1 549
Egenkapital tilordnet eiere	1 453	1 376	1 348	99	101	91
Ikke-kontrollerende eierinteresser	14	5	20	59	62	65
Langsiktig gjeld	587	561	627	117	120	159
Kortsiktig gjeld	1 790	1 700	1 940	1 159	1 186	1 235
Sum egenkapital og gjeld	3 844	3 646	3 939	1 430	1 469	1 549
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel i morselskapet	30,9 %	32,6 %	34,7 %	25,6 %	29,7 %	29,7 %

Det foreligger ingen betingede forpliktelser eller avgitte tilsagn om kapitaloverføreler knyttet til noen av datterselskapene.

NOTE 31 FELLESKONTROLLERTE DRIFTSORDNINGER

AF Gruppen har i et arbeidsfellesskap med italienske Ghella, inngått kontrakt med Oslo kommune for bygging av renseanlegg under i Oslo. Arbeidsfellesskapet er organisert gjennom JV AF Ghella ANS, et ansvarlig selskap stiftet i 2022, hvor AF Gruppen eier en andel på 60 prosent. Deltagerne har ubegrenset ansvar og enstemmighet kreves dersom forslag til beslutninger skal anses vedtatt.

JV AF Ghella ANS er klassifisert som felleskontrollert driftsordning, og AF Gruppen har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til ordningen. Klassifiseringen av investeringen er gjort med bakgrunn i struktur og juridisk form på arbeidsfellesskapet, vilkårene som er avtalt mellom partene, samarbeidsavtalen og øvrige relevante forhold. AF Gruppen inneregner sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader i konsernregnskapet. Opplysninger om regnskapsprinsippet for felleskontrollerte driftsordninger er gitt i note 2 Vesentlige regnskapsprinsipper

Nedenfor vises AF Gruppens andel i den felleskontrollerte driftsordningen innregnet i finansiell stilling i konsernregnskapet.

Beløp i MNOK	JV AF GHELLA ANS
Prosjektnavn	E6 Romsomsunnet i Oslo
Prosjektsted	Oslo
Forretningskontor	Oslo
Virksomhetsområde	Anlegg
Eierandel	60%

ANDEL I FELLESKONTROLLERT DRIFTSORDNING:

Beløp i MNOK	2024	2023
Anleggsmidler	311	372
Omløpsmidler	613	386
Sum eiendeler	924	777
Langsiktig gjeld	85	86
Kortsiktig gjeld	813	666
Sum gjeld	852	750
Egenkapital	73	27
Sum egenkapital og gjeld	924	777

NOTE 32 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV

	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	109 289 600	0,05	5 464 480

AKSJONÆR	Antall aksjer	Andel	Endring 2023-2024
GMF Holding AS	17 972 233	16,44 %	-
OSKOS BBL	17 459 483	15,98 %	-
Constructio AS	15 338 012	14,03 %	-
Folketrygdfondet	9 171 252	8,39 %	101 252
LJM AS	2 515 217	2,30 %	-
Arvid Kapital AS	2 508 267	2,30 %	-
Arne Ekeyheim AS	1 752 270	1,60 %	-
Vito Kongsvinger AS	1 511 676	1,38 %	400 000
Jamiko AS	1 395 166	1,27 %	20 000
Verdipapirfondet Holberg Norge	1 281 054	1,17 %	160 116
Tre største aksjonærer	70 901 430	64,87 %	-99 632
Sum øvrige aksjonærer	38 388 270	35,13 %	656 432
Totalt antall aksjer	109 289 600	100,00 %	757 800

Aksjene har ingen begrensninger ved stemmegivning eller overdragelse. Hver aksje har én stemme.

Alle utstedte aksjer er fullt innbetalt per 31. desember 2024.

ÅRETS BEVEGELSE I ANTALL AKSJER

Totalt antall aksjer 1. januar 2024	108 532 000
Emisjon mot ansatte (fra aksjeprogram)	757 800
Totalt antall aksjer 31. desember 2024	109 289 800

ANTALL AKSJER OG OPSJONER EIET AV STYRET OG LEDENDE PERSONER PER 31. DESEMBER 2024

Styret	Rolle	Opsjoner	Egne aksjer	Aksjer eid av nærstående
Morten Strømstad	Aksjonærvalgt, styrets leder	-	25 000	-
Marianne Gjertsen Ellingsen [1]	Aksjonærvalgt	-	-	17 459 483
Kristian Holth [2]	Aksjonærvalgt	-	-	16 672 085
Helge Bjørnæs	Aksjonærvalgt	-	-	-
Solveig Sjøvdal	Aksjonærvalgt	-	-	-
Hilde Kristin Herud [3]	Aksjonærvalgt	-	-	3 075
Erik Tønnesen as Viskjy [4]	Aksjonærvalgt	-	-	2 224 240
Pernille Ellegård Kristensen	Ansattvalgt	-	-	-
Hilde Vikestrøm Rhaen	Ansattvalgt	-	29 016	-
Espen Jahr	Ansattvalgt	5 567	6 586	-
Sum		5 567	60 602	36 355 803

[1] Nærstående til OSKOS BBL, som eier 17 459 483 aksjer.

[2] Nærstående til Constructio AS, Flygind AS og NB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 15 338 012, 1 021 609 og 312 564 aksjer.

[3] Nærstående til Hilltrø Invest AS som eier 3 075 aksjer

[4] Nærstående til Vito Kongsvinger AS, ETV Invest AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 1 511 676, 400 000 og 312 564 aksjer.

NOTE 32 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

Konsernledelsen	Tittel	Opsjoner	Aksjer
Arnund Tønnum	Konsernsjef	40 477	146 146
Jenny Ødem	Konserndirektør Finans	23 706	37 852
Ståle Fjeldstad	Konserndirektør	24 437	193 697
Eirik Wood	Konserndirektør	24 927	42 953
Geir Flåtra	Konserndirektør	24 327	2 529
Tormod Solberg	Konserndirektør	22 796	64 776
Lars Myhre Hjelmeseth	Konserndirektør	23 706	65 974
Sum		183 736	529 899

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 prosent av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 15. mai 2025.
Generalforsamlingen vedtok 12. mai 2023 en ny opsjonsordning for alle ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper med rett til tegning av i alt 5 000 000 opsjoner i årene 2023, 2024 og 2025 og innløsning i 2026. Per 31. desember 2024 er det utestående 4 792 000 opsjoner i denne ordningen.

EGNE AKSJER

Egne aksjer er ervervet med tanke på salg til ansatte. Det har ikke blitt ervervet aksjer fra nærstående parter i 2023 eller 2024.

Aksjebasert aksjonær	2024	2023
Antall kjøpte aksjer	290 000	242 792
Gjennomsnittlig anskaffelseskost per aksje (NOK)	145,5	138,5
Sum anskaffelseskost (MNOK)	36	34
Antall aksjer solgt til ansatte	290 000	242 792
Gjennomsnittlig salgspris per aksje, før rabatt (NOK)	110,5	131,2
Sum salgsverdi ved tilbud før rabatt[1] (MNOK)	35	32
Antall egne aksjer per 31. desember	-	-
Pålydende beløp egne aksjer à 0,05 (NOK)	-	-

[1] Aksjeprogram er beskrevet nærmere i note 7 - Lønnskostnader.

NOTE 33 YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

RETNINGSLINJER FOR 2024

Styret vil legge frem for generalforsamlingen en redegjørelse iht. allmennaksjelovens § 6-16a. Det er utarbeidet rapport om godtgjørelse til ledende ansatte i iht. allmennaksjelovens § 6-16b. I tråd med regnskapslovens § 7-31b, 10. ledd redegjøres det nedenfor for innholdet i retningslinjene:

Det er etablert retningslinjer for lønn og andre godtgjørelser for ledende ansatte. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med konsernsjefen. Lønn til konsernsjefen fastsettes av styret årlig. Basislønn (grunnlønn) skal fastsettes i tråd med markedslønn. Basislønn reguleres årlig per 1. juli etter en individuell vurdering. Ledende ansatte får naturalytelser og deltar i konsernets pensjonsordninger på lik linje med øvrige ansatte i henhold til konsernets Personalhåndbok. Det foreligger ingen avtaler for ledende ansatte om sluttvederlag eller etterlønnsordninger ved opphør eller endring av ansettelsesforhold.

Bonus til ledende ansatte gis etter EVA modellen (Economic Value Added). EVA er en metode for å beregne og analysere verdiskapningen i konsernet og i økonomiske enheter under konsernivå. Bonus etter EVA-modellen er knyttet til konsernets verdiskaping gjennom regnskapsåret. Krav til resultat må innfris for at bonusutbetaling skal skje. 75 prosent av brutto opptjent bonus kan brukes til kjøp av aksjer med 20 prosent rabatt og resterende utbetales. Aksjer kan selges til ledende ansatte, etter styrets godkjenning, med 20 prosent rabatt ut fra gjeldende aksjekurs. Bindingstiden for aksjene er ett år. Tilbudet om kjøp av aksjer er lik tilbudet som gis til øvrige ansatte.

Generalforsamlingen vedtok den 12. mai 2023 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 5 000 000, og ordningen innebærer en årlig tildeling i årene 2023-2025, med utøvelse i mars 2026. De ansatte betaler en opsjonspremie på NOK 1,00 pr. opsjon. Utøvelseskursen i 2026 for opsjonene tegnet i 2023 og 2024 vil være NOK 139,40 pr. aksje, justert for utbytter som overstiger 50 prosent av resultat pr aksje i perioden fra tegning og frem til utøvelsen i 2026. I alt 4 850 000 opsjoner ble tegnet i 2023 og 220 553 opsjoner i 2024. Totalt utestående opsjoner pr. 31. desember 2024 var 4 782 006, justert for ansatte som har sluttet.

Opsjonsprogrammet er utarbeidet av styret og skal være en incentivordning for alle ansatte i konsernet. Hensikten med programmet er å motivere de ansatte til langsiktig satsing og økt deltakelse i konsernets virksomhet. Konsernets fremtidige målsetninger antas best oppnådd hvor de ansattes interesser og selskapets interesser er sammenfallende. Avlønningen av ledende ansatte i 2024 har vært i overensstemmelse med retningslinjene som ble fremlagt for generalforsamlingen i 2024.

LØNN OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE

2024

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Arnvard Tofteun, konsernsjef	4 166	5 376	96	266	39	10 152
Arnøy Olsen, konserndirektør finans	2 340	3 001	95	157	28	5 624
Bård Frydenlund, konserndirektør	2 352	2 614	96	61	82	5 245
Eirik Wraal, konserndirektør	2 270	2 625	95	32	27	5 049
Geir Tåta, konserndirektør	2 329	3 204	95	2	81	5 710
Tormod Solberg, konserndirektør	2 221	2 645	95	120	34	5 116
Lars Myhre Hjelmeset, konserndirektør	2 231	2 251	95	32	96	4 705
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	**18 172**	**21 719**	**664**	**661**	**387**	**41 603**

2023

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Arnvard Tofteun, konsernsjef	4 164	2 655	90	105	33	7 049
Arnøy Olsen, konserndirektør finans	1 639	1 482	91	70	27	3 549
Bård Frydenlund, konserndirektør	1 955	1 239	92	69	63	3 438
Eirik Wraal, konserndirektør	1 964	1 409	91	28	25	3 518
Geir Tåta, konserndirektør	1 957	1 863	91	2	72	3 986
Tormod Solberg, konserndirektør	1 774	1 556	91	72	31	3 555
Lars Myhre Hjelmeset, konserndirektør	1 878	1 112	91	26	58	3 165
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	**15 611**	**11 348**	**639**	**366**	**340**	**28 304**

Det er ikke ytet lån eller sikkerhetsstillelse til styret eller konsernledelsen. Konsernledelsen omfatter i den generelle pensjonsordningen for AF Gruppens ansatte som er beskrevet i note 18 – Pensjoner.

Lønn og andre godtgjørelser, herunder bonus, opptjent i rapporteringsåret er medtatt i oppstillingene ovenfor. Kostnadsført bonus inkl. feriepenger for regnskapsåret er presentert i kolonnen for bonus.

NOTE 33 YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET FORTS.

BONUS BENYTTET TIL KJØP AV AKSJER FOR LEDENDE ANSATTE

Antall aksjer/kurs	2024	2023
Antall bonusaksjer solgt fra egen beholdning	18 021	24 745
Antall bonusaksjer tilført gjennom emisjon	-	-
Markedskurs på avtaletidspunktet (NOK)	120,76	139,40
Salgskurs (NOK)	96,61	122,72
Regnskapsmessig effekt av bonusaksjer (TNOK)		
Kostnadsført beløp (inkl. arbeidsgiveravg.)	-435	913

Aksjer eid av ledende ansatte og tegnede opsjoner er beskrevet i note 32 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon.

HONORAR TIL STYRET

Honorar til styret vedtas og utbetales delvis året etter opptjeningsåret, dvs. styrehonorarene som er vedtatt i 2024 er knyttet til 2023/2024. Nye styremedlemmer har dermed ikke fått styrehonorar i 2024.

Styrehonorar, gebyr (TNOK)	2024	2023
Morten Grongstad, styrets leder	685	-
Pål Egil Rønn, styrets leder[1]	-	653
Kristian Holth, styremedlem	445	474
Hilde Kristin Hurrød, styremedlem	428	408
Hege Bømark, styremedlem	428	408
Sabbane Opuruk, styremedlem	428	408
Erik Tommeraas Valby, styremedlem	428	408
Arne Baumann, styremedlem	-	408
Marianne Bjørnsen Pihlesen, styremedlem	428	-
Hilde Nikkelsland Fiskum, ansattevalgt styremedlem	302	288
Arne Sveen, ansattevalgt styremedlem	302	288
Espen Jakobsen, ansattevalgt styremedlem	302	286
Kjetil Ellingsen Kristiansen, ansattevalgt styremedlem	-	-
Sum honorar til styret	4 181	3 981

[1] I tillegg til styrehonoraret på TNOK 653 vedtatt i 2023 for AF Gruppen har en avtale med NTNU, Institutt for bygg- og miljøteknikk, om at AF Gruppen skulle dekke kostnader knyttet til Pål Egil Rønns ansettelse som professor II ved NTNU. Avtalen utløp 1. august 2023 og gjaldt en 15 prosent stilling som ble dekket med TNOK 250 per år samt konsulenthjelp utenom den faste stillingen med inntil TNOK 150 per år. Det påløp TNOK 146 i kostnader knyttet til denne avtalen i 2023.

NOTE 34 NÆRSTÅENDE PARTER

Konsernets nærstående parter består av AF Gruppen ASAs aksjonærer, medlemmer av styret og konsernledelsen, samt tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet, jamfør note 27 - Tilknyttede selskap og note 28 – Felleskontrollerte virksomheter.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Beløp i MNOK	2024	2023	2022
KONTRAKTSSUM [1]			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2 024	2 976	2 904
Sum	2 024	2 976	2 904
OMSETNING			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	490	872	985
Sum	490	872	985
KJØP AV VARER OG TJENESTER			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-	-1	-1
Sum	-	-1	-1
MVE-RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	111	216	116
Sum	111	216	116
RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	355	310	298
Sum	355	310	298

[1] Avtalt kontraktsum ekskl. mva i MNOK på prosjekter som fortsatt pågår ved i 2024. Kontraktene gjelder entreprenørarbeid.

Medlemmer av styret og ledelsen i konsernet samt nærstående til disse kontrollerer 32,6 prosent (34,1 prosent) av aksjene i AF Gruppen ASA ved utgangen av året. For informasjon om godtgjørelser til styret og ledelsen se note 33 – Ytelser til ledende ansatte og styret. Utover dette er det ingen avtaler eller transaksjoner med styret og ledelsen.

Det er opplyst om garantier utstedt overfor tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter i note 35 – Pantstillelser og garantier.

NOTE 35 PANTSTILLELSER OG GARANTIER

PANTSTILLELSER

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Pantelån	20	17	18
Finansielle leieforpliktelser	15	745	733
Sum balanseført verdi av gjeld som er sikret ved pant o.l.		762	751
BALANSEFØRT VERDI AV PANTSATTE EIENDELER:			
Bygninger og produksjonsanlegg		22	39
Maskiner og inventar		72	75
Kunder og ikke rentebærende fordringer		40	67
Andre pantsatte eiendeler		9	10
Leide maskiner og driftsløsøre	15	686	733
Sum balanseført verdi av pantsatte eiendeler		828	923

Det er avgitt negativ pantsettelseserklæring vedrørende kundefordringer og forskuddsbetalinger knyttet til konsernets finansieringsarrangement.

Gjennom deltakelse i ansvarlige selskap vil konsernet kunne bli stilt til ansvar for andre deltakeres manglende evne til å innfri sine forpliktelser. Solidaransvaret kan inntre dersom første gjeldende ikke klarer å innfri sine forpliktelser.

GARANTIER

Beløp i MNOK	2024	2023
Garantier utstedt overfor byggherre [1]	6 216	5 502
Garantier utstedt overfor tilknyttede og fellekontrollerte virksomheter [2]	288	357
Sum	6 504	6 259

[1] *I forbindelse med inngåtte entreprenørkontrakter er datterselskapene i AF Gruppen underlagt sedvanlige entreprenørforpliktelser med tilhørende garantistillelser. AF Gruppen ASA har i denne forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. I tillegg har AF Gruppen ASA og AF Gruppen Norge AS utstedt morselskapsgarantier som i hovedsak også gjelder denne typen garantistillelser. Garantiene er utstedt overfor byggherre og relaterer seg til kontraktsforpliktelser og stilles i hovedsak som anbudsgaranti, leveringsgaranti og betalingsgaranti.*

[2] *AF Gruppen har i en del tilfeller gitt garantier som sikkerhet for lån eller annet til fordel for utbyggingsselskaper. Typisk kan dette være i forbindelse med at utbyggingsselskapet har fått finansiering i bank og vi som aktør vurderer om kontoret vurdering har valgt å stille garanti for deler av slik finansiering. Dette dreier seg om partielle garantier, hvor AF Gruppen kun garanterer for en andel av beløpet tilsvarende sin eierandel i det aktuelle prosjektet. Garantistillelsen kan først gjøres gjeldende dersom utbyggingsselskapet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser.*

I tillegg har AF Gruppen som eneeier i konsernfinansselskaper forpliktet seg til å innfri/dekke selskapskapitalen. Per 31. desember 2024 utgjorde den konsernets ikke innbetalte selskapskapitalen i MNOK 1 (48).

NOTE 36 TVISTER OG KRAV RELATERT TIL PROSJEKTER

Utførelse av bygg- og anleggsentreprise medfører av og til at det oppstår uenighet mellom kontraktsparter relatert til hvorvidt den underliggende kontrakten skal forstås. AF Gruppen legger vekt på å forsøke å løse slike tvister gjennom forhandlinger utenfor rettsapparatet. En del saker avgjøres til tross for dette gjennom voldgift eller i rettsapparatet. I slike tvister er som oftest utfallet ikke klinkende klart da begge parter har krav eller motkrav. Det gjøres løpende vurderinger av inntektsføring og avsetninger knyttet til omtvistede krav i alle prosjekter.

Ved utgangen av 2024 var AF Gruppen involvert i følgende rettslige tvister med vesentlig avstand mellom partene:
AF Bygg Østfold har stevnet Joh. Johannson Kaffe AS og garantisten NorgesGruppen ASA ved datterselskapet Vestby Næringspark Joh. AS om sluttoppgjøret for kaffeforedlingsanlegget på Vestby. Tingretten avsa dom i saken i 2023, men begge partskonstellasjoner har anket deler av dommen. Saken er nå delt i to, der den første delen som omhandler saksøkers ålegrist ble behandlet i lagmannsretten i desember 2024. Lagmannsretten avsa i februar 2025 dom om at saksøkers ålegrist ikke var overskredet, noe som er i AF Gruppens favør. Motpart har anket saken til Høyesteretts kjæremålsutvalg.

AF Bygg Oslo stevnet i 2024 Thune Eureka AS om sluttoppgjør for prosjektet Drammensveien 126. Saken ble forlikt i februar 2025.

AF Bygg Oslo har stevnet AF E Boligprosjekt 2020 AS knyttet til sluttoppgjør for prosjektet Gyrstikkbakken 14. Saken er berammet fra Tingretten i november og desember 2025.

NOTE 37 KLIMA- OG NATURRISIKO

Klimarisiko er relatert til AF's robusthet overfor klimaendringer og strengere rammevilkår knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn. Naturrisiko oppstår fra avhengighet av og påvirkning på naturen. AF har gjennomført flere år gjennomført en klimarisikoanalyse med utgangspunkt i TCFD-rammeverket og gjennom dette identifisert klimarisikoen og -mulighetene, både fysiske og overgangsrelaterte. Det er foretatt en mer omfattende analyse av AF's eksponering overfor klimarelaterte farer for rapporteringsåret 2024, understøttet av historiske data og fremtidige klimaprojeksjoner fra kilder som World Bank Group og European Environment Agency. For å forstå bedre hvordan AF påvirker og er avhengig av natur, og hvordan risiko av natur eller endringer i rammevilkår utgjør en risiko for vår virksomhet, har vi i 2024 gjennomført en naturrisikoanalyse for første gang. Begge analysene er gjennomført i tråd med anbefalt tilnærming i standardene for bærekraftsrapportering, ESRS. Se ytterligere informasjon om AF's klima- og naturrisikoanalyser i bærekraftsrapporten.

AF Gruppen ønsker å sikre seg mot eller omgå risiko som vi ikke kan påvirke. Konsernet jobber derfor målrettet med å redusere effekten av denne typen risiko gjennom tett dialog med kunde, god kontraktsforståelse og kontinuerlig oppfølgning av lovgivte forskrivingsvilkår for å dekke individuelle behov. AF's systematiske tilnærming til risikostyring i prosjektene inkluderer også oppfølgning av klima- og naturrelaterte risiko. Identifiserte risikoer danner grunnlag for å implementere nødvendige risikoreduserende tiltak for konsernet som helhet, og i det enkelte prosjekt eller tiltak.

I forbindelse med gjennomføring av klima- og naturrisikoanalyser i AF er det identifisert potensielle vesentlige finansielle effekter knyttet til klima- og naturrelaterte forhold. AF har tatt utgangspunkt i de samme tekstelverdiene som benyttes for vurdering av finansiell vesentlighet i regnskapet når vi har vurdert disse risikoene. Vurderingene er basert på scenarier som representerer potensielle ytterpunkter i fremtidig utvikling, og som er valgt for å stresstestene relevante finansielle effekter. Disse representerer derfor ikke et beste estimat eller forventninger som ligger til grunn for vurdering av regnskapsmessige effekter, og kvalifiserer ikke for inntregning etter IFRS.

AF Gruppens konsernfinansavdeling jobber tett sammen med konsernledelsen og andre ressurser internt som har klima og miljø som sitt ansvarsområde for å kvalitetssikre at relevante faktorer blir hensyntatt i konsernregnskapet. I forbindelse med konsernets finansielle periodeavslutninger vurderes relevante klima- og naturrisikoer opp mot mulige regnskapsmessige effekter, og områder hvor klimarisiko er vurdert spesielt relevant er gjengitt her. I langsiktige finansielle effekter av klima- og naturrisiko er behefter med stor usikkerhet, men det er ikke avdekket at klima- og naturrisiko har vesentlig effekt på konsernregnskapet for 2024.

Prosjektgjennomføringer
Prosjektporteføljene gjennomgås på forretningsenhetsnivå hvert kvartal, med kvantitativ vurdering av utfallsrom i hvert prosjekt knyttet til identifiserte risikoer. Dette inkluderes også identifiserte klima- og naturrelaterte risikoer. Det er ikke identifisert prosjekter hvor klima- og naturrisiko har hatt vesentlig effekt på konsernregnskapet.

Vurdering av levetid av ende og leasede driftsmidler
Konsernet har både eide og leasede driftsmidler som kontinuerlig tilpasses de gjeldende funksjonskrav og kunders kriterier for blant annet utslipp. Utskiftningstakten av disse vurderes på nivå for inngåelse av kjøps- eller leiekontrakter og endrede behov følges opp løpende. Det er ikke identifisert noen vesentlige effekter knyttet til justering av utnyttbar levetid eller nedskrivning av bokført verdi av denne typen eiendeler som følge av klimarelaterte forhold eller juridiske begrensninger knyttet til bruk av disse eiendelene.

Nedskrivningstester
Nedskrivningstester av goodwill og immaterielle eiendeler har hensyntatt de potensielle finansielle effektene gjennom fastsettelse av fremtidige kontantstrømmer som ligger til grunn for testene. Disse er basert på informasjon om kostnadskompetanse, markedsforhold og estimater på prisutvikling. Det er fortsatt betydelig usikkerhet om fremtidige finansielle konsekvenser av klima- og naturrelaterte risikoer og muligheter, og beste estimat inngår i forutsetningene for verdsetting hvis sjelt. Klima- og naturrisiko er ikke vurdert å ha vesentlig effekt på konsernets immaterielle eiendeler eller goodwill.

Avsetninger
Strategiske målsettinger eller forpliktelser knyttet til klima og miljø kan medføre fremtidige forpliktelser for AF og dette er hensyntatt i forbindelse med vurdering av behov for avsetninger. Vår bransje er preget av usikkerhet og risiko knyttet til fremtidig klima- og naturrelatert lovgivning og rammebetingelser. AF Gruppen har også fastsatt konkrete strategiske mål for klima- og miljø i konsernstrategien frem til 2028, men det er ikke identifisert behov for inntregning av avhengige forpliktelser eller forpliktelser knyttet til eksterne rammebetingelser.

Endring av vilkår og krav forbundet med oppfyllelsen av klima- og miljøkrav
Krav knyttet til å overvåke klima- og miljøhensyn blir en stadig større del av både private og offentlige anskaffelser. Økte krav, utvidede leveringer og nye kontraktsformer er knyttet til klima- og naturrelaterte forhold kan resultere i nye, uklare eller kompliserte ansvarsforhold knyttet til våre aktiviteter og tjenester. Det er ikke identifisert vesentlige krav fra kunder forbundet med manglende oppfyllelse av klima- og miljøkrav, klimarelaterte bøtteseiker eller erstatningskrav.

NOTE 38 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Etter publisering av kvartalsrapport for 4. kvartal 2024, ble AF Gruppen innstevnet av Trafikverket ut de har brutt kontraktens mot samarbeidsselskapet AF Anläggning AB på prosjektet E4 Partihallen Stockholm. Gjenværende produksjonsverdi ved hevingstidspunktet er beregnet til omtrent SEK 1 600 eksklusive mva. AF Gruppen har bestridt grunnlaget for hevingen.

SELSKAPSREGNSKAP

318 SELSKAPSREGNSKAP AF GRUPPEN ASA
319 Resultatregnskap
319 Totalresultat
320 Finansiell stilling
321 Kontantstrømoppstilling

322 NOTER
322 Note 1 Vesentlige regnskapsprinsipper
322 Note 2 Ytelser til konsernsjefen og styret
323 Note 3 Andre driftskostnader
323 Note 4 Netto finansposter
324 Note 5 Skattekostnader og utsatt skatt/skattefordel
324 Note 6 Investering i datterselskap
325 Note 7 Mellomværende med selskap i samme konsern
325 Note 8 Aksjekapital og aksjonærinformasjon
327 Note 9 Egenkapital
327 Note 10 Garantier

RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
Mottatt utbytte, konsernbidrag og gevinst på aksjer		186	612
Sum driftsinntekter og andre inntekter		186	612
Andre driftskostnader	2, 3	-36	-28
Driftsresultat (EBIT)		150	584
Finanskostnader	4	-17	-18
Resultat før skatt (EBT)		84	566
Skattekostnad	5	4	-12
Årets resultat		87	554

TOTALRESULTAT

Beløp i MNOK	2024	2023
Årets resultat	87	554
Årets øvrige resultat		
Årets totalresultat	87	554

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Utsatt skattefordel	5	4	-
Investering i datterselskap	6	3 081	3 072
Sum anleggsmidler		3 085	3 072
OMLØPSMIDLER			
Andre ikke-rentebærende fordringer på konsernselskap	7	224	784
Sum omløpsmidler		224	784
Sum eiendeler		3 308	3 857
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	8,9	5	5
Overkurs	9	-	442
Annen innskutt egenkapital	9	76	58
Sum innskutt egenkapital		82	506
Annen egenkapital	9	1 157	1 063
Sum opptjent egenkapital		1 157	1 063
Sum egenkapital		1 168	1 568
KORTSIKTIG GJELD			
Rentebærende gjeld til konsernselskaper	7	1 455	1 718
Skyldige offentlige avgifter		84	130
Betalbar skatt	5	-	12
Annen gjeld til konsernselskaper	7	2	3
Avsatt utbytte	9	546	350
Annen kortsiktig gjeld og avsetninger	9	28	11
Sum kortsiktig gjeld		2 120	2 288
Sum egenkapital og gjeld		3 308	3 857

Oslo, 3. april 2025

Morten Grongstad
Styrets leder

Hilde Kristin Herud

Saloume Djoudat

Kristian Holth

Hege Bømark

Erik Tømmeraas Veiby

Amund Tøftum
Konsernsjef

Marianne Gjertsen Ebbesen

Espen Jahr

René Elkjær Kristensen

Hilde Wikestad Flesen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2024	2023
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER			
Resultat før skatt		94	566
Periodens betalte skatt	5	-12	-
Inntektsført utbytte og konsernbidrag		-186	-612
Endring i mellomværende konsernselskap		24	-109
Endring i tidsavgrensede poster		-	107
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		-40	-49
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Betaling ved kjøp av datterselskap	6	-5	-51
Mottatt utbytte og konsernbidrag		617	1 364
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		603	1 273
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling ved kapitalforhøyelse	9	72	61
Innbetaling av opsjonspremie for opsjonsprogram	9	-	5
Innbetaling ved salg av egne aksjer	9	35	32
Utbetaling ved kjøp av egne aksjer	9	36	34
Endring trekk konsernkonto	7	-924	-708
Utbetaling av utbytte	9	380	700
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-563	-1 324
Netto endring i likvider gjennom året		-	-
Likvide midler per 1. januar		-	-
Likvide midler per 31. desember		-	-

NOTE 1 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Innspurten 15, 0663 Oslo, Norge.

AF Gruppen ASA er et holdingselskap uten annen virksomhet enn investering i andre selskaper.

Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU og etter bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i egen forskrift til norsk regnskapslov § 3-9 5. ledd. (Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, fastsatt av Finansdepartementet 7. februar 2022).

Det er utarbeidet konsernregnskap i samsvar med IFRS® Accounting Standards som er godkjent av EU. Konsernregnskapet kan fås utlevert ved kontoret/regnskontoret til AF Gruppen ASA, Hetsefy Arbins Oslo eller på selskapets hjemmeside https://afgruppen.no

For nærmere omtale vesentlige nærstående parter, salg/kjøp av virksomhet/konsernbidrag, mellom parter, salg/kjøp av virksomhet/konsernbidrag, mellom parter, salg/kjøp av virksomhet/konsernbidrag, mellom

NOTE 5 SKATTEKOSTNADER OG UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL

Beløp i MNOK	2024	2023
SKATTEKOSTNAD I RESULTATET		
Årets betalbare skatt	-	-12
Sum betalbar skatt	-	-12
Endring i utsatt skatt/skattefordel	4	-
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	-
Sum endring utsatt skatt	4	-
Sum skattekostnad	4	-12
AVSTEMMING AV ÅRETS SKATTEKOSTNAD		
Resultat før skatt	84	566
Forventet inntektsskatt med nominell skattesats	-18	-125
Skatteeffekter av:		
- Permanente forskjeller	22	-
- Inntektsført utbytte og konsernbidrag uten skatt	-	112
Sum skattekostnad i resultatet	4	-12
BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SOM FØLGER:		
Årets betalbare skatt		12
Betalbar skatt i balansen	-	12
MIDLERTIDIGE FORSKJELLER SOM INNGÅR I GRUNNLAGET FOR UTSATT SKATTEFORDEL/UTSATT SKATT		
Poster til avstemming	-16	-
Grunnlag for utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen	-16	-
Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i regnskapet	4	-

NOTE 6 INVESTERING I DATTERSELSKAP

Selskapets navn	Dato erverv/stiftet	Kontoradresse	Eierandel	Stemmeandel
AF Gruppen Norge AS	05.05.85	Oslo	100,00%	100,00%
AF Gruppen Holding AS	25.05.17	Oslo	100,00%	100,00%
AF Offshore AS	02.04.09	Oslo	100,00%	100,00%
AF Energi og Miljø AS	15.01.09	Oslo	100,00%	100,00%
Bekkamast Holding AS	26.10.19	Oslo	69,13%	69,13%

NOTE 7 MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

Beløp i MNOK	2024	2023
FORDRINGER KONSERNSELSKAP		
Mottatt konsernbidrag og utbytte	836	611
Fellesregistrering mva	87	173
Sum fordringer konsernselskap	224	784

Beløp i MNOK	2024	2023
GJELD KONSERNSELSKAP		
Gjeld konsernkontoordning	1 459	1 713
Fellesregistrering mva	2	3
Sum gjeld konsernselskap	1 461	1 716

Selskapet inngår i et konsernkontosystem tilknyttet av DNB for AF Gruppen ASA og dets datterselskaper, der AF Gruppen Norge AS er toppkontohaverselskap. Ovenstående selskap er solidarisk ansvarlig for manglende kassekreditt. Per 31.12.2024 har selskapet et trekk på TNOK 1 458 915 i konsernkontosystemet. Konsernet hadde netto innestående på konsernkontoordningen ved utgangen av året.

NOTE 8 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV

	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	102 289 800	0,05	5 464 490

AKSJONÆR	Antall aksjer	Andel	Endring 2023-2024
BMF Holding AS	17 977 233	16,44 %	-
DNB NOR 99	17 456 453	15,93 %	-
Constructio AS	15 235 012	14,03 %	-
Folketrygdfondet	6 171 892	6,38 %	101 252
LJM AS	2 515 217	2,30 %	-
Artel Kapital AS	2 508 267	2,30 %	-
Arne Skaugheim AS	1 753 873	1,60 %	-
Vito Kvaløysletten AS	1 511 676	1,38 %	-400 000
Janiko AS	1 390 166	1,27 %	20 000
Verdipapirfondet Holberg Norge	1 281 094	1,17 %	180 116
Ti største aksjonærer	70 901 433	64,87 %	-98 632
Sum øvrige aksjonærer	38 388 370	35,13 %	856 432
Totalt antall aksjer	109 289 803	100,00 %	757 800

Aksjene har ingen stemmerettsbegrensninger og er fritt omsettelige. Hver aksje har én stemme.

Alle utstedte aksjer er fullt innbetalt per 31. desember 2024.

NOTE 8 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

ANTALL AKSJER OG OPSJONER EIET AV STYRET OG LEDENDE PERSONER PER 31.12.2024

Styret	Rolle	Opsjoner	Egne aksjer	Aksjer eid av nærstående
Morten Grongstad	Aksjonærvalgt, styrets leder	-	25 000	-
Marianne Gjertsen Ebbesen [1]	Aksjonærvalgt	-	-	17 450 483
Kristian Aalbu [2]	Aksjonærvalgt	-	-	16 672 085
Hege Sømark	Aksjonærvalgt	-	-	-
Salvoarne Sjøvdal	Aksjonærvalgt	-	-	-
Hilde Kristin Hervik [3]	Aksjonærvalgt	-	-	3 025
Erik Tommerås Valby [4]	Aksjonærvalgt	-	-	2 224 240
Rene Flikjær Kristensen	Ansattvalgt	-	-	-
Hilde Wikeslaug Thaen	Ansattvalgt	-	29 016	-
Espen Jakhi	Ansattvalgt	5 667	6 556	-
Sum		5 667	60 602	56 350 823

[1] Nærstående til ØKOS BØL som eier 17 450 483 aksjer.

[2] Nærstående til Construcsio AS, Fløyfjord AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 15 339 072, 1 021 500 og 312 566 aksjer.

[3] Nærstående til Hilhus invest AS som eier 3 025 aksjer.

[4] Nærstående til Vito Kongsvinger AS, ETV invest AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 1 911 676, 400 000 og 312 564 aksjer

Konsernledelsen	Tittel	Opsjoner	Aksjer
Arnaud Teffaud	Konsernsjef	49 477	148 145
Anny Ben	Konsernmarkedsdirektør	23 708	37 882
Bård Frydenlund	Konsernområdeleder	24 437	169 637
Eirik Wiese	Konsernområdeleder	24 327	42 962
Geir Flåta	Konsernområdeleder	24 327	2 629
Tormod Solberg	Konsernområdeleder	22 796	64 775
Lars Myhre Hjelmeseth	Konsernområdeleder	23 708	30 874
Sum		193 780	529 899

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 % av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 15. mai 2025. Generalforsamlingen vedtok 12. mai 2023 en ny opsjonsordning for ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper med rett til tegning av i alt 5 000 000 opsjoner i årene 2023, 2024 og 2025 og innløsning i 2026. Per 31.12.2024 er det utestående 4 782 006 opsjoner.

NOTE 9 EGENKAPITAL

Beløp i MNOK	Aksjekapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31. desember 2022	5	-	361	54	900	1 320
Kapitalforhøyelse	-	-	81	-	-	81
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-84	-84
Salg egne aksjer	-	-	-	-	92	92
Utbetalte egenkjøpte opsjoner opsjonsprogram 2020-2023	-	-	-	4	-	4
Anslått opsjonspremie på opsjonsprogram 2023-2026	-	-	-	1	-	1
Put-opsjon ført mot egenkapitalen [1]	-	-	-	-	-10	-10
Årets totalresultat	-	-	-	-	554	554
Foreslått utbytte for 2023	-	-	-	-	-360	-360
Egenkapital 31. desember 2023	5	-	442	59	1 063	1 569
Kapitalforhøyelse	-	-	72	-	-	72
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-56	-56
Salg egne aksjer	-	-	-	-	35	35
Put-opsjon ført mot egenkapitalen [1]	-	-	-	-	8	8
Årets totalresultat	-	-	-	-	67	67
Foreslått utbytte for 2024	-	-	514	32	-	546
Egenkapital 31. desember 2024	5	-	-	26	1 157	1 188

Selskapet har per 31. desember 2024 ingen (ingen) egne aksjer à kr 0,05. Egne aksjer erverves med tanke på salg til ansatte og som del av vederlag ved virksomhetsoppkjøp.

[1] AF Gruppen ASA har per 31.12.24 MNOK 8 i estimert forpliktelse knyttet til avtale om ikke-kontrollerende eieres rett til å selge aksjer i datterselskap til AF på et gitt tidspunkt (put-opsjon). Avtalen om put-opsjonen ble inngått i 2023 og innregnet til en verdi på MNOK 10. Verdien er ikke fremtidsbestemt, men beregnes på innløsningstidspunktet til selskapsverdi justert for gjeld. Selskapsverdien beregnes som gjennomsnittlig driftsresultat de tre foregående årene multiplisert med en avtalt multippel. Den beregnede egenkapitalverdien er neddiskontert med risikofri rente. Verdsettelsen er basert på ledelsens beste estimater på fremtidige resultater og netto rentebærende gjeld, samt estimert tidspunkt for innløsning. Verdien som beregnes er vurdert å tilsvare virkelig verdi og er på nivå 2 i verdsettelseshierarkiet etter IFRS 13. Motposten til forpliktelsen er majoritetens egenkapital, jf. egenkapitalavstemmingen. Put-opsjon er i 2024 innfridd i sin helhet.

NOTE 10 GARANTIER

I forbindelse med ingåtte entreprenørkontrakter og datterselskapene uoverskuelig ansvarlige entreprenørforpliktelser mot tilbakeføre garantistillelser. AF Gruppen ASA har i den forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. AF Gruppen ASA har videre garantert for leiekontrakter i bank og skattetrekk for datterselskapene i form av selvskyldnerkausjoner. Det har historisk ikke vært tap knyttet til slike garantier i AF Gruppen ASA.

	2024		2023	
Beløp i MNOK	Ramme	Trukket	Ramme	Trukket
Garantier utstedt overfor byggherre	9 597	6 216	9 337	5 902
Garantier for skattetrekk og diverse	336	336	313	313
Leasinggarantier	1 760	1 160	1 622	1 289
Kreditt og låneclassifieter i bank	3 500	169	3 500	222
Sum	15 193	7 880	14 772	7 726

ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG KONSERNSJEF

Den årsregnskapet for 2024 for AF Gruppen ASA bekrefter vi, etter vår beste overbevisning, at:

- Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven
- Årsregnskapet for morselskapet AF Gruppen ASA er avlagt etter IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU og etter forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i forskrift til norsk regnskapslov § 3-9 5. ledd.
- Opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansiell stilling og resultat som helhet.
- Opplysningene i årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer AF Gruppen står overfor.
- Årsberetningen er utarbeidet i samsvar med standarder for bærekraftsrapportering som er fastsatt i medhold av regnskapsloven § 3-6, og i samsvar med regler fastsatt i medhold av taksonomiforordningen artikkel 8 nr. 4.

Oslo, 3. april 2025

Morten Grongstad	Hilde Kristin Herud	Salouma Djoudat	Kristian Molth	Hege Bernark	Erik Tommeraas Veiby
Styrets leder					

Amund Tefnum	Marianne Gjertsen Ebbesen	Espen Jalix	René Eiljer Kristensen	Hilde Wikestad Flaen
Konsernsjef				

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

REVISORS BERETNING

pwc

Til generalforsamlingen i AF Gruppen ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AF Gruppen ASA, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat, endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for AF Gruppen ASA sammenhengende i 8 år fra valget på generalforsamlingen den 12. mai 2017 for regnskapsåret 2017, med gjenvalg på generalforsamlingen den 15. mai 2024.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Som følge av at konsernets aktivitet og risikoprofil ikke har endret seg vesentlig, har vi kommet til at *inntektsføring av tilvirkningskontrakter* er et sentralt forhold ved årets revisjon. Dette er tilsvarende som ved revisjonen i fjor.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Inntektsføring av tilvirkningskontrakter

Inntekter fra tilvirkningskontrakter utgjør MNOK 28 686 i 2024 (note 5). Inntekter fra tilvirkningskontrakter resultatføres løpende basert på kontraktenes fullføringsgrad og estimerte transaksjonspris. Kontraktenes fullføringsgrad estimeres både basert på påløpte kostnader i forhold til estimerte totalkostnader (inputbasert beregning) og basert på utført produksjon i forhold til avtalt produksjon (outputbasert beregning) i leveringsforpliktelsen. Tilvirkningskontraktene kan være langvarige, komplekse og preget av usikkerhet. Estimering av totale inntekter og kostnader krever utøvelse av skjønn, herunder ved vurdering av sluttprognose, fremdrift, kontraktsendringer, variable vederlag og eventuelle virkninger av tvistesaker.

Inntektsføring av tilvirkningskontrakter var et sentralt forhold ved vår revisjon fordi konsernet har et stort omfang av tilvirkningskontrakter, og fordi ledelsens utøvelse av skjønn kan påvirke flere poster i regnskapet i vesentlig grad; herunder inntekter, kostnader, kundefordringer, kontraktseiendeler, avsetninger og utsatt skatt.

Mer informasjon om inntektsføring av tilvirkningskontrakter, beregning av fullføringsgrad beregnes og ledelsens anvendelse av skjønn i denne sammenheng finnes i note 2 og 3.

Vi leste gjennom et utvalg av kontrakter og vurderte regnskapsføringen mot konsernets regnskapsprinsipper. Vi vurderte konsernets prinsipper for inntektsføring mot IFRS 15. Vi fant at regnskapsføringen av kontrakter stemte med betingelsene i kontraktene og at anvendte regnskapsprinsipper var i tråd med krav i IFRS 15 og konsistent anvendt.

Vi opparbeidet en forståelse av og testet implementering av internkontroll som skal sikre en kvalitativ og konsistent behandling av risiko og estimater i prosjektene. Vi fant at ledelsen hadde etablert kontroller for å sikre etterlevelse av rammeverket. Kontrollene retter seg primært mot at det gjøres forsvarlige vurderinger av totale forventede kostnader og fremdrift, og totale forventede inntekter, herunder variable inntekter og inntekter beheftet med usikkerhet fra uenigheter og tvister. Kontrollene var etablert på flere nivåer i organisasjonen, og bestod, blant annet, av periodiske gjennomganger av prosjektporteføljen i møter. Vi gjennomgikk relevant dokumentasjon som underbygget kvalitet i diskusjonene og fant at kontrollene hadde fungert effektivt i perioden.

Videre testet vi kontroller som skal sikre at timer og kostnader henføres til rett prosjekt, og følgelig at grunnlaget for vurdering av fremdrift og margin er riktig. Vi fant at kontrollene hadde fungert effektivt.

Fastsettelse av sluttprognose og fullføringsgrad som ligger til grunn for inntektsføringen innebærer bruk av skjønn. For å utfordre bruken av skjønn i disse estimatene intervjuet og utfordret vi ledelsen og andre relevante personer i de respektive forretningsenhetene om forutsetningene for estimatene. Videre kontrollerte vi om det forelå dokumentasjon som underbygget ledelsens vurderinger av utvalgte forutsetninger som var sentrale for sluttprognosene, herunder betingelser i signerte kundekontrakter, endringsordre og annen relevant dokumentasjon. For prosjekter hvor det var vesentlige tvister, innhentet vi bekreftelser direkte fra konsernets eksterne advokatforbindelser. Vi gjennomførte også analyser rettet mot konsistens i ledelsens utøvelse av skjønn. Vi fant at ledelsens estimater og bruk av skjønn var rimelig og konsistent med underliggende dokumentasjon.

Vi kontrollerte og fant at opplysningene i de sentrale notene stemte med informasjonen om prosjektene, og om opplysningskravene i IFRS var oppfylt.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om foretaksstyring.

Vår uttalelse om at årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, dekker ikke bærekraftsrapporten, hvor det avgis en separat attestasjonsuttalelse.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde, i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 for selskapsregnskapet, og i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av

internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon
Som en del av revisjonen av årsregnskapet for AF Gruppen ASA har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn "*AF_Gruppen_ASA-2024-12-31-0-no.zip*" i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-

regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar
Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter
For beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved attestasjonen av ESEF-rapporteringen, vises det til: https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Oslo, 3. april 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Whyte Gaardsø
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

BÆREKRAFTSREVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE

pwc

Til generalforsamlingen i AF Gruppen ASA

Uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet

Konklusjon med moderat sikkerhet

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet for den konsoliderte bærekraftsrapporteringen til AF Gruppen ASA («selskapet») inkludert i seksjon "Bærekraftsrapport" i årsberetningen («bærekraftsrapporten»), per 31. desember 2024 og for året avsluttet per denne datoen.

Basert på handlingene vi har utført og bevis vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at bærekraftsrapporten ikke, i det alt vesentlige, er utarbeidet i samsvar med § 2-3 i regnskapsloven, inkludert:

- samsvar med de europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS), herunder at prosessen som selskapet har gjennomført for å identifisere den rapporterte informasjonen («Prosessen») er i samsvar med beskrivelsen i avsnittene «Dobbel vesentlighetsanalyse» og «Prosess for å identifisere vesentlige temaer» (IRO-1) i kapittelet «Generelle opplysninger», og

- at opplysningene i avsnittet «EUs taksonomi» i kapittelet «Klima og miljø» i bærekraftsrapporten er i samsvar med kravene i artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 («taksonomiforordningen»).

Grunnlaget for konklusjonen

Vi utførte vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med den internasjonale standarden for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (revidert) – Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon («ISAE 3000 (revidert)») fra International Auditing and Assurance Standards Board.

Innhentede bevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon. Våre oppgaver og plikter i henhold til denne standarden er beskrevet nedenfor under *Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter*.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uavhengighet og øvrige etiske forpliktelser i relevante lover og forskrifter i Norge og i International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), som er basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell adferd.

Revisjonsforetaket anvender den internasjonale standarden for kvalitetsstyring (ISQM 1) som krever at revisjonsforetaket utformer, implementerer og drifter et system for kvalitetsstyring, inkludert retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, profesjonsstandarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Andre forhold

Sammenligningstallene som inngår i bærekraftsrapporten har ikke vært gjenstand for et attestasjonsoppdrag. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Ansvar for bærekraftsrapporten

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utforme og implementere en prosess for å identifisere informasjonen som er rapportert i bærekraftsrapporten i samsvar med ESRS, og for å opplyse om denne Prosessen i avsnittene «Dobbel vesentlighetsanalyse» og «Prosess for å identifisere vesentlige temaer» (IRO-1) i kapittelet "Generelle opplysninger" i bærekraftsrapporten. Dette ansvaret inkluderer å:

pwc

- forstå konteksten der konsernets aktiviteter og forretningsmessige forbindelser foregår, og å opparbeide en forståelse av dets berørte interessenter,

- identifisere de faktiske og potensielle påvirkningene (både negative og positive) knyttet til bærekraftsforhold, så vel som risikoer og muligheter som påvirker, eller som med rimelighet kan forventes å påvirke, konsernets finansielle stilling, finansielle resultater, kontantstrømmer, tilgang til finansiering eller kapitalkostnad på kort, mellomlang eller lang sikt,

- vurdere vesentligheten av de identifiserte påvirkningene, risikoene og mulighetene knyttet til bærekraftsforhold ved å velge og anvende hensiktsmessige terskler, og

- ta forutsetninger som er rimelige etter omstendighetene.

Ledelsen er også ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten, i samsvar med regnskapsloven § 2-3, inkludert:

- samsvar med ESRS, og

- å utarbeide opplysningene i avsnittet «EUs taksonomi» i kapittelet «Klima og miljø» i bærekraftsrapporten, i samsvar med taksonomiforordningen,

- å utforme, gjennomføre og opprettholde slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en bærekraftsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og

- å velge og anvende hensiktsmessige metoder for bærekraftsrapportering, og ta forutsetninger og utarbeide estimater som er rimelige etter omstendighetene.

Iboende begrensninger ved utarbeidelse av bærekraftsrapporten

Ved rapportering av fremtidsrettet informasjon i samsvar med ESRS, kreves det at ledelsen utarbeider den fremtidsrettede informasjonen på grunnlag av angitte forutsetninger om hendelser som kan oppstå i fremtiden og mulige fremtidige tiltak fra konsernet. Faktiske utfall vil sannsynligvis avvike ettersom fremtidige hendelser ofte ikke inntreffer som forventet.

Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter

Vårt ansvar er å planlegge og utføre attestasjonsoppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en uttalelse med moderat sikkerhet som inneholder vår konklusjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil og er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av bærekraftsrapporten som helhet.

Som del av et oppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med ISAE 3000 (revidert) utøver vi profesjonelt skjønn og opprettholder profesjonell skepsis under hele oppdraget.

Våre oppgaver og plikter med hensyn til Prosessen for bærekraftsrapporten inkluderer å

- oppnå forståelse av Prosessen, men ikke for å avgi en konklusjon om effektiviteten av Prosessen, inkludert utfallet av Prosessen,

- vurdere om den identifiserte informasjonen adresserer de relevante opplysningskravene i ESRS, og

pwc

- utforme og utføre handlinger for å evaluere om Prosessen er i samsvar med selskapets beskrivelse av Prosessen, som opplyst om i avsnittene «Dobbel vesentlighetsanalyse» og «Prosess for å identifisere vesentlige temaer» (IRO-1) i kapittelet «Generelle opplysninger».

Våre andre oppgaver og plikter med hensyn til bærekraftsrapporten inkluderer:

- å identifisere hvor vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter eller utilsiktede feil sannsynligvis kan forekomme, og

- å utforme og utføre handlinger rettet mot opplysninger i bærekraftsrapporten der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme. Risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter er høyere enn risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, ettersom misligheter kan innebære fordekt samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

Sammendrag av utført arbeid

Et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis om bærekraftsrapporten. Handlingene ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer i type og tidspunkt fra handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet, og de er også av et mindre omfang enn handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som er oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet, betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet.

Typen, tidspunktet for og omfanget av valgte handlinger er gjenstand for profesjonelt skjønn, inkludert identifiseringen av opplysninger der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme i bærekraftsrapporten, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til Prosessen,

- opparbeidet oss en forståelse av Prosessen ved å

  - foreta forespørsler for å forstå kildene til informasjonen som er brukt av ledelsen (f.eks. involvering av interessenter, forretningsplaner og strategidokumenter), og

  - gjennomgå selskapets interne dokumentasjon av Prosessen, og

- vurdert om bevis, innhentet gjennom våre handlinger rettet mot Prosessen som er implementert av selskapet, er i samsvar med beskrivelsen av Prosessen i avsnittene «Dobbel vesentlighetsanalyse» og «Prosess for å identifisere vesentlige temaer» (IRO-1) i kapittelet «Generelle opplysninger».

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til bærekraftsrapporten,

- opparbeidet oss en forståelse av konsernets rapporteringsprosesser som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, ved å

  - opparbeide en forståelse av konsernets kontrollmiljø, prosesser, kontrollaktiviteter og informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, men ikke med formål om å gi en konklusjon om effektiviteten av konsernets interne kontroll, og

  - opparbeidet oss en forståelse av konsernets risikovurderingsprosess,

- vurdert om informasjonen identifisert gjennom Prosessen er inkludert i bærekraftsrapporten,

pwc

- vurdert om strukturen og presentasjonen i bærekraftsrapporten er i samsvar med ESRS,

- rettet forespørsler til relevante personer og utført analytiske handlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,

- utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,

- sammenlignet opplysninger i bærekraftsrapporten mot tilsvarende opplysninger i regnskapet og andre deler av årsberetningen, når det er aktuelt,

- vurdert metodene, forutsetningene og dataene for utarbeidelse av estimater og fremtidsrettet informasjon,

- opparbeidet oss en forståelse av selskapets prosess for å identifisere økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, og de tilhørende opplysningene i bærekraftsrapporten,

- vurdert om informasjon om økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, er inkludert i bærekraftsrapporten, og

- rettet forespørsler til relevante personer og utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger etter taksonomien inkludert i bærekraftsrapporten.

Oslo, 3. april 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Whyte Gaarder
Statsautorisert revisor - Bærekraftsrevisor
(elektronisk signert)

ARBEIDSKOPI

ALTERNATIVE RESULTATMÅL

AF Gruppen presenterer alternative resultatmål som et supplement til måltall som regulert av IFRS. De alternative resultatmålene er presentert for å gi en bedre innsikt og forståelse av driften, finansiell stilling og grunnlaget for utviklingen fremover. AF Gruppen bruker alternative resultatmål som er vanlige i bransjen og blant analytikere og investorer.

AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL (ROaCE):
Dette måltallet gir nyttig informasjon både til ledelsen og styret i AF Gruppen, og til investorer, om resultatene som er oppnådd i perioden som analyseres. AF Gruppen bruker måltallet til å måle avkastning på investert kapital, uavhengig av om finansieringen er gjennom egenkapital eller gjeld. Bruken av måltallet bør ikke sees på som et alternativ til resultatmål beregnet etter IFRS, men som et supplement.

De alternative resultatmålene defineres som følger:

EBITDA: Resultat før i) skatt, ii) netto finansposter, iii) av- og nedskrivninger.
Driftsresultat (EBIT): Resultat før i) skatt, ii) netto finansposter.
EBITDA-margin: EBITDA delt på driftsinntekter og andre inntekter.
Driftsmargin: Driftsresultat (EBIT) delt på driftsinntekter og andre inntekter.
Resultatmargin: Resultat før skatt delt på driftsinntekter og andre inntekter.

Brutto rentebærende gjeld: Summen av langsiktige rentebærende lån og kreditter og kortsiktige rentebærende lån og kreditter.
Netto rentebærende gjeld (fordring): Brutto rentebærende gjeld minus i) langsiktige rentebærende fordringer, ii) kortsiktige rentebærende fordringer og iii) kontanter og kontantekvivalenter.
Investert kapital: Summen av egenkapital og brutto rentebærende gjeld.
Gjennomsnittlig investert kapital: Gjennomsnittlig investert kapital de siste fire kvartalene.
Avkastning på investert kapital (ROaCE): Resultat før skatt og rentekostnader delt på gjennomsnittlig investert kapital.
Economic Value Added (EVA): Avkastning på investert kapital, fratrukket avkastningskrav før skatt, multiplisert med i) en minus effektiv skattesats, ii) gjennomsnittlig investert kapital.
Egenkapitalandel: Egenkapital delt på sum egenkapital og gjeld.
Gjennomsnittlig egenkapital: Gjennomsnittlig egenkapital de siste fire kvartalene.
Egenkapitalrentabilitet: Resultat delt på gjennomsnittlig egenkapital.
Ordreinngang: Estimert kontraktsverdi av kontrakter, kontraktsendringer og bestillinger som er avtalt i rapporteringsperioden.
Ordrereserve: Gjenværende estimert kontraktsverdi av kontrakter, kontraktsendringer og bestillinger som er avtalt, men ikke opptjent, på rapporteringsdatoen.

Tabellen under viser avstemming av alternative resultatmål mot linjer i rapporterte finansielle tall i henhold til IFRS.

Beløp i MNOK	31.12.24	31.12.23
BRUTTO RENTEBÆRENDE GJELD/NETTO RENTEBÆRENDE GJELD		
Rentebærende lån og kreditter - langsiktig	55	59
Rentebærende leieforpliktelser - langsiktig	712	666
Rentebærende lån og kreditter - kortsiktig	198	228
Rentebærende leieforpliktelser - kortsiktig	315	345
Brutto rentebærende gjeld	1 312	1 337
Minus:		
Rentebærende fordringer - langsiktig	-341	-317
Rentebærende fordringer - kortsiktig	-37	-32
Kontanter og kontantekvivalenter	-1 033	-347
Netto rentebærende gjeld (fordringer)	-99	641
INVESTERT KAPITAL		
Egenkapital	3 488	3 203
Brutto rentebærende gjeld	1 312	1 337
Investert kapital	4 800	4 540
GJENNOMSNITTLIG INVESTERT KAPITAL		
Investert kapital per 1. kvartal	4 978	5 071
Investert kapital per 2. kvartal	4 653	5 203
Investert kapital per 3. kvartal	4 804	5 224
Investert kapital per 4. kvartal	4 800	4 540
Gjennomsnittlig investert kapital	4 816	5 009

Beløp i MNOK	31.12.24	31.12.23
AVKASTNING PÅ INVESTERT KAPITAL (ROaCE)		
Resultat før skatt	1 085	700
Rentekostnader	112	99
Resultat før skatt og rentekostnader	1 197	799
Delt på:		
Gjennomsnittlig investert kapital	4 816	5 009
Avkastning på investert kapital (ROaCE)	24,8 %	15,9 %
ECONOMIC VALUE ADDED (EVA)		
Avkastning på investert kapital	24,8 %	15,9 %
Minus:		
Avkastningskrav før skatt	12,0 %	12,0 %
Meravkastning før skatt	12,8 %	3,9 %
Multiplisert med:		
1 minus effektiv skattesats	76,0 %	73,5 %
Meravkastning etter skatt	9,9 %	2,9 %
Multiplisert med:		
Gjennomsnittlig investert kapital	4 816	5 009
Economic Value Added (EVA)	476	144
EGENKAPITALANDEL		
Egenkapital	3 488	3 203
Delt på:		
Sum egenkapital og gjeld	15 008	14 647
Egenkapitalandel	23,2 %	21,9 %
GJENNOMSNITTLIG EGENKAPITAL		
Egenkapital per 1. kvartal	3 268	3 458
Egenkapital per 2. kvartal	2 944	2 897
Egenkapital per 3. kvartal	3 051	2 979
Egenkapital per 4. kvartal	3 488	3 203
Gjennomsnittlig egenkapital	3 168	3 133
EGENKAPITALAVKASTNING		
Resultat	834	515
Delt på:		
Gjennomsnittlig egenkapital	3 166	3 133
Egenkapitalavkastning	26,3 %	16,4 %

DEFINISJONER

FINANSIELLE NØKKELTALL

Resultat per aksje
Resultat etter skatt / gjennomsnittlig antall utestående aksjer

Utvannet resultat per aksje
Resultat etter skatt / totalt antall aksjer (inkludert utestående opsjoner)

P/E
Aksjekurs / resultat per aksje

P/B
Aksjekurs / selskapets bokførte verdi per aksje

EV / EBIT
(Markedsverdi minus netto rentebærende forpliktelser) / driftsresultat

ANDRE DEFINISJONER

BTA
Forkortelse for Bruttoareal

BRA
Forkortelse for Bruksareal. Bruksareal er bruttoarealet minus arealet som opptas av yttervegger. Angis i m² eller kvm.

BREEAM
BRE Environmental Assessment Method. Utviklet i Storbritannia av BRE (Building Research Establishment). Europas ledende miljøklassifiseringsverktøy.

Egenregi
Når AF for egen regning kjøper tomter, utvikler prosjekter og deretter selger objektene.

H1-verdi
Antall fraværsskader og alvorlige personskader per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H1-verdien.

H2-verdi
Antall fraværsskader + antall skader med medisinsk behandling + antall skader som har ført til alternativt arbeid per million utførte timeverk. AF Gruppen inkluderer alle underentreprenører i beregningsgrunnlaget for H2-verdien.

HVAC
Varme-, ventilasjons- og luftkondisjoneringsanlegg.

Kildesorteringsgrad
Andel av avfall som er sortert og tilrettelagt for ombruk eller gjenvinning.

Klimaspor
Utslipp av klimagasser i form CO_2-ekvivalenter (CO_2-e) per MNOK i omsetning.

ADRESSER

NORGE

AF Gruppen ASA
AF Gruppen Norge AS
AF Anlegg
AF Byggformidling
AF Bygg Oslo
AF Eiendom
AF Decom AS
AF Offshore Decom AS
AF Energi AS
JR Anlegg AS

Besøksadresse
Innspurten 15
0663 Oslo

Postadresse
Postboks 6272 Etterstad
0603 Oslo
Tlf +47 22 89 11 00
www.afgruppen.no

Aeron AS
Vardheii 49
4495 Flekkefjord
Tlf +47 38 32 78 00

AF Bygg Østfold
Sarpsborgveien 25
1640 Råde
Tlf +47 22 89 11 00

AF Håndverk AS
Kirkestillen AS
Thorendahl AS
Nils Hansens vei 2b og 2c
0566 Oslo
Tlf +47 23 23 34 00

AF Miljøbase Vats AS
Raunaveien 597
5578 Nedre Vats
Tlf +47 22 89 14 40

Betong & Tre AS
Skolemesserløkka 6
1738 Borgenmaugen
Tlf +47 69 12 86 86

Betonmast AS
Betonmast Eiendom AS
Schweigaards gate 14E
0191 Oslo
Tlf +47 22 17 54 80

Consolvo AS
Ringveien 6
3409 Tranby
Tlf +47 32 24 20 60

Eikon AS
Industrigata 13
3414 Lierstranda
Tlf +47 400 00 074

ETA Norge AS
BM Ocean AS
Fiskum næringsområde 31 C
3022 Fiskum
Tlf +47 47 74 50 00

Fjellby AS
Marenlundveien 6
2020 Skedsmokorset
Tlf +47 64 80 26 50

Fundamentering AS
Løvåsmyra 4
7093 Tiller
Tlf +47 73 82 26 30

Hega & Berg Entreprenør AS
Ryensvingen 1
0680 Oslo
Tlf +47 22 71 77 61

Helgesen Tekniske Bygg AS
Retgstadvegen 1
5281 Valestrandsfossen
Tlf +47 56 19 34 00

Jelsen Miljøpark AS
Jelsenveien 26
2000 Lillestrøm
Tlf +47 22 89 11 00

LAB Entreprenør AS
Kanalhalen 155 B
5068 Bergen
Tlf +47 55 20 62 00

Laasa Hålet AS
Gressvikflaa 11,
1621 Gressvik
Tlf +47 69 36 03 00

Mepex Consult AS
Tornveien 5
1383 Asker
Tlf +47 900 83 661

Målselv Maskin & Transport AS
Mellerhaugveien 28
9322 Karlstad
Tlf +47 77 89 28 80

Nes Miljøpark AS
Miljøparkvegen 112
2150 Vormsund
Tlf +47 22 89 11 00

Rimol Miljøpark AS
Tillervingen 156
7092 Tiller
Tlf +47 22 89 11 00

Stenseth & RS Entreprenør AS
Smiemyrveien 7
3474 Åros
Tlf +47 32 24 37 37

Strøm Gundersen AS
Pepperudveien 33
3050 Mjøndalen
Tlf +47 32 27 43 50

Strøm Gundersen Vestfold AS
Åsåyveien 26
3170 Sem
Tlf +47 996 91 946

Åsane
Byggmesterforretning AS
Hesthaugvegen 18
5118 Ulset
Tlf +47 55 39 53 00

SVERIGE

AF Bygg Syd AB
Tullkammarhuset
Strandgatan 3
302 59 Halmstad
Tlf +46 35 710 20 00

AF Bygg Öst AB
Kalsterpaslinga 4
152 42 Södertälje
Tlf +47 22 89 11 00

AF Gruppen Sverige AB
AF Projektutveckling AB
Betonmast Sverige AB
AF Bygg Väst AB
Gårdatorget 1 2tr
412 50 Göteborg
Tlf +47 22 89 11 00

AF Härnösand Byggnadsverk AB
Åkersvägen 4
871 52 Härnösand
Tlf +46 61 155 05 90

AF Prefab i Mälardalen AB
Bornvägen 4
155 93 Nykvarn
Tlf +46 70 390 03 84

HMB Construction AB
Kolonnvägen 7
791 40 Falun
Tlf +46 02 379 20 30

Kanonaden Entreprenad AB
Beckängsgatan 2
571 38 Nässjö
Tlf +46 38 058 32 50

Design: Mere | Hovedfoto: Hans Fredrik Asbjørnsen, andre foto: AF Gruppen | Trykk: 07 Gruppen | April 2025